הארץ

4.30 שקלים, יום ראשון ט"ו בטבת התשנ"ה, 18 בדצמבר 1994 VOL. 76/22919 DECEMBER 18 1994

כולל מע"מ, באילת 3.70 שקלים

פתרונות בזמן!!!

לביא

* שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה *

לביא מחשבים בע"מ, הירדן 29 ר"ג, טל' 03-6775110 פקס' 03-6775233

שרים תובעים מרבין להבהיר בישיבת הממשלה עמדתו בעניין מיסוי הבורסה

הערכות: בנק ישראל לא יעלה החודש את הריבית. פרנקל דוחה האשמות עמירם סיון על אחריותו למפולת בבורסה

מאת יורם גל, גדוי מלץ וצבי זרחיה

שר האוצר אברהם שוחט יבקש להיפגש הבוקר, לפני ישיבת הממשלה, עם ראש הממשלה יצחק רבין, השב הבוקר מביקור בן שבוע וחצי בחו"ל. שוחט מבקש לשמוע מרבין הבהרות לגבי עמדתו בעניין ההצעות לדחות או לבטל את חוק מיסוי רווחי הון בבורסה, שאמור להיכנס לתוקף ב-1 בינואר 95'.

בעקבות סירובו של רבין בעת שהותו בחו"ל להצהיר על תמיכתו בחוק, בשמעו הערכות לפיהן הוא מבקש לעיין מחדש בחוק. רבין הבטיח להתייחס לעניין בשובו לארץ.

ראו עמוד 2א

מיסוי הבורסה לא נכלל בסדר יומה הרשמי של הישיבה השבועית של הממשלה היום, אך כמה שרים אמרו אתמול כי לרבין לא תהיה אפשרות שלא להעלות את העניין בישיבת הממשלה ולהבהיר את עמדתו, כדי להפסיק את מחול השרים שנוצר סביב הדיווחים על אפשרות שהחוק יידחה או יבוטל.

כמה שרים אמרו כי אם בכוונת רבין להביא לדחיית החוק לא נותר לו זמן רב לעשות זאת, מאחר שדחייה בביצוע חוק מחייבת חקיקת חוק חדש בכנסת. גם אם לא יתייחס רבין לעניין מיסוי הבורסה בישיבת הממשלה הבוקר, ייתכן ששרים יתייחסו לעניין. בכל מקרה, מיסוי הבורסה יידון מחר בישיבת סיעת העבודה, בהשתתפות רבין.

במפלגת העבודה חלוקות הדעות בנוגע לחוק מיסוי הבורסה, והצדדים החלוקים מבקשים להוכיח לראש הממשלה כי עמדתם זוכה לתמיכת הרוב בסיעה. בשבוע שעבר הביעה קבוצה בת 12 ח"כים, בראשות יו"ר ועדת הכספים ח"כ גדליה גל, תמיכה בשר האוצר והתנגדות לדחיית החוק. בסוף השבוע הודיע השר שמעון שטרית, שהציע לראש הממשלה לדחות את הפעלת החוק, כי תשעה ח"כים בעבודה מביעים תמיכה בתכנית "שלום חברה" שגיבש, הכוללת הצעה לדחיית הפעלת חוק מיסוי הבורסה.

ח"כ רפי אלול, שהצהיר על תמיכה בעמדת שוחט, נכלל גם בהודעת השר שטרית על התומכים בו. אלול אמר בתגובה: "כבר אז הוטעיתי בתחילה. אני תומך באופן כללי בתוכנית הכוללת של השר שטרית 'שלום חברה', אבל בהחלט לא בדחיית המס".

יו"ר סיעת מרצ, ח"כ רן כהן, יזום פגישה של הסיעה עם ראש הממשלה רבין בטרם יודיע רבין על החלטתו בעניין מיסוי הבורסה. כהן אומר כי למרצ עמדה נחרצת בעד הפעלת החוק לאלתר. לדבריו, כל השהיה תקבור את החוק ל-20 שנה לפחות.

(סוף בעמוד 2א)

צוות בראשות האלוף דיין מכין ניירות עמדה למו"מ עם סוריה

מאת איתן רבין ועקיבא אלדר

צוות מצומצם של קציני צה"ל מכין ניירות עמדה, שישמשו את נציגי ישראל כאשר יוסכם על פתיחת המשא ומתן עם סוריה בתחום הצבאי. בראש הצוות עומד ראש אגף תכנון, האלוף עוזי דיין. לצדו משרת בצוות איש אגף תכנון, תא"ל צבי שטאובר, ואל"מ מחיל המודיעין.

הרכב הצוות נקבע במטה הכללי בהסכמת ראש הממשלה יצחק רבין. הוחלט שהרכבו יהיה מצומצם כדי למנוע הדלפות לתקשורת. הצוות עוסק זה זמן רב באיסוף מאגר מידע שבו נכללות האופציות השונות בכל הקשור להסדרי ביטחון ברמת הגולן. בשלב זה מקפיד הצוות שלא להרחיב את מעגל המשתתפים בשיחות. לכן, הצוות מדווח ישירות לרמטכ"ל, אהוד ברק, ולשר הביטחון, יצחק רבין. בשלב זה, משרד החוץ וגופים אחרים שבעתיד יהיו קשורים להסדרי הביטחון אינם מקבלים דיווחים מחשש להדלפות.

מקורות הקשורים למשא ומתן מסרו כי בחודשים האחרונים הדלפו לתקשורת כמה ידיעות שהזיקו להבנות למשא ומתן ולכן הוחלט להקים צוות מצומצם שיגביל במגעים להתפתחויות במשא ומתן.

מקור צבאי המעורה בנושא אמר ל"הארץ" כי צריך לזכור כי כל נסיגה של צה"ל מאזורים ברמת הגולן צריכה להתבסס על סידורי ביטחון, שיהיו שונים מאלה שהושגו עם מצרים או ירדן בגלל ההבדל הגיאוגראפי והטופוגראפי בין הגבולות.

רוס פועל בקונגרס

בד בבד עם פתיחת השיחות הצבאיות בין ישראל לסוריה בוואשינגטון, המוגדרות בשלב זה כ"החלפת דעות", פתח הממשל האמריקאי בדיאלוג עם הקונגרס, לצורך הפיגת ההתנגדות לשיגור משקיפים אמריקאים לגולן. ראש צוות השלום, דניס רוס, שישתתף בשיחות בין הקצינים הישראלים לסורים, באמצעות שגרירי שתי המדינות בוואשינגטון, ביקש לראשונה שהקונגרס יימנע מהחלטות שעלולות להכביד על השגת הסכם שלום בין ישראל לסוריה.

בפגישה שקיים ביום שישי עם צוות עוזריהם של חברי ועדת החוץ של בית הנבחרים, אמר רוס כי כוח אמריקאי בגולן יהיה מרכיב אחד במכלול של סידורי ביטחון בגבול בין שתי המדינות. לדבריו, כל עוד לא הושג הסכם ברור אותם סידורים, אין אפשרות להגדיר את משימותיו של כוח רב לאומי והיקפו. הוא ביקש שחברי הקונגרס לא יקבלו החלטות שיכבלו את ידי הממשל, ויכבידו בבוא היום על השגת הסדר שלום.

רוס הבטיח כי הממשל יעדכן את הקונגרס על כל ההתפתחויות במשא ומתן ולא יעמידו בפני עובדות מוגמרות. השבוע יקיים רוס מפגש דומה עם צוות ועדת החוץ של הסנאט. מקורות ישראליים בוואשינגטון אמרו כי החלטת הממשל לפתוח ביוזמה בנושא רמת הגולן, באה בעקבות פעילות גוברת של הליכוד והימין היהודי והלא־יהודי לגיבוש התנגדות בקונגרס וברעת הקהל למעורבות אמריקאית בגולן.

עקב התנגדותם של הסורים לשיחות ישירות עם קצינים יש

(סוף בעמוד 10א)

שר ההגנה האמריקאי יגיע לביקור בישראל

עמוד 2א

בגליון זה 30 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0140	-0.07%
שחור	3.03	—
סל יציג	3.3452	-0.05%

אל קוראי הארץ

מהיום יהיה מחיר העיתון בימים א'-ה' 4.30 ש"ח, וביום ו' 5.20 ש"ח.

מחיר המנוי החודשי יהיה 115.- ש"ח. מחירים אלה כוללים מע"מ.

התאמת מחירים זאת מתחייבת מן ההתייקרות בתשומות הייצור ובעיקר מן העליה התלולה במחירי הנייר בעולם.

הנהלת הארץ

חייל צה"ל נפצע מירי שוטר פלשתינאי במחסום סופה

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

חייל צה"ל נפצע אתמול כתוצאה מירי שוטר פלשתינאי.

מפרטים ראשונים עולה כי השוטר חצה את הגדר ועשה את דרכו לעבר מחסום צה"ל באזור סופה. הוא כיוון את נשקו לעבר החיילים וירה לעברם כמה כדורים, שפגעו בחייל ברגלו.

החיילים, שהופתעו מהירי, לא הבחינו בתחילה כי מדובר בשוטר פלשתינאי, וחשבו כי מדובר בהתקפת מחבלים. הם פתחו באש לעבר היורה, ופצעו אותו באורח בינוני. מקורות פלשתיניים אישרו אתמול כי אכן מדובר בשוטר פלשתינאי.

למקום הוחשו כוחות צה"ל וגורמים מהמשטרה הפלשתינית. נסיבות התקרית נחקרות כעת. פרטי התקרית הועברו לאלוף פיקוד הדרום, שאול מופז וכן למפקד כוחות צה"ל ברצועת עזה, תא"ל דורון אלמוג.

הוראות הפתיחה באש מאפשרות לחיילים לירות לעבר שוטרים פלשתינאים המכוונים אליהם נשק.

רוב העצורים בחשד לתקיפת חייל המילואים ברמאללה – אנשי פתח

מאת זאב שיף

בחקירת תקיפת חייל המילואים שמואל מאירי במרכז רמאללה חלה תפנית, כאשר התברר כי מרבית תוקפיו שכבר נעצרו הם פעילי פתח ולא אנשי החמאס, כפי שחשבו בתחילה. כמה מעצורי הפתח כבר הודו בחקירתם כי השתתפו בתקיפה. עוד התברר בחקירה כי מי שהוציא את משמר הגבול והעביר לאחר מכן למשטרה את נשקו של מאירי אינו איש פתח כפי שפורסם תחילה, אלא אורח אחר.

מהחקירה עולה כי לא מדובר בהתקפה מתוכננת על מכונית צבאית, אולם ברור כי אנשי הפתח היו היוזמים והפעילים העיקריים בהתקפה.

ההערכה מיד לאחר המקרה היתה כי מאירי נקלע עם מכוניתו למקום שבו עמדה להתקיים הפגנה של תומכי החמאס, וכי אלה היו עיקר התוקפים. מאוחר יותר התברר כי שמונה מתוך עשרת העצורים הראשונים, שנעצרו בעיקר על סמך זיהוי התצלומים והסרטים של צלמים פלשתינאים, הם פעילי פתח. רק אחד מהעצורים הוא פעיל חמאס.

חברי הפתח ואיש החמאס שנעצרו ישבו בעבר בכלא, בגלל עבירות ביטחוניות שונות. רובם מתגוררים במחנות פליטים בג'ילזון וקלנדיה. לא מדובר בבני נוער, אלא בצעירים בני 20–30. הצעיר הפלשתיני שנראה מנפץ את חלון המכונית הצבאית בעזרת מוט הודה במעשה בחקירתו. לדבריו, נטל את המוט מתוך סכנה.

בשבועות האחרונים אירעו מקרים דומים בהם תקפו פלשתינאים כלי רכב צבאיים, בעיקר של אנשי המינהל האזרחי, שעברו ברחובות רמאללה. במקרה אחד הותקפה מכונית בה נהג איש מנהל באותו מקום בו הותקף מאירי. הנהג החמוש נמנע מלירות, והצליח להימלט מתוקפיו תוך נסיעה על המדרכה.

לרמאללה אין כבישים עוקפים, שקשה מאוד לסללם באזור. לפיכך, נאלצות מכוניות צבאיות ואזרחיות לעבור בתוך העיר.

תקיפת חייל המילואים במרכז רמאללה מבליט כי למעשה נמשכת האינתיפאדה נגד ישראל במקומות רבים בגדה. אין זו פעילות ספונטנית בלבד – היא מרוכזת בכרוזים, בנאומים בכנסים שונים של מנהיגים פלשתינים. למרות ההתחייבות הפלשתינית להפסיק כל פעילות עוינת, נמשכת האווירה הלוחמנית וההסתה להמשך האינתיפאדה.

ברור כבר כי התקפה זו תשפיע על מהלך המשא והמתן בין ישראל והפלשתינאים על הסדר הביניים והיערכותו של צה"ל בשלב זה. אישים פלשתינאים מבינים את ההשלכות השליליות של המקרה, אך טוענים כי הציבור הפלשתיני טרם הסתגל לראות בכלי רכב צבאי או חייל צה"ל דבר ניטרלי שלא נשקפת ממנו סכנה, ולכן מנצלים רבים את ההזדמנות לתקוף אותם.

למרות הביקורת שנמתחה על מאירי מצד קצינים בכירים וח"כ אורי אור, ישנם קצינים בכירים האומרים כי אסור היה לו לירות ללא הבחנה לתוך ההמון. לדבריהם, גם לו היה הורג פוגע בכמה מתוקפיו, ודאי היה נהרג לאחר מכן. נודע אין נטיה להעמיד את מאירי לדין, בגלל הנסיבות המיוחדות אליהן נקלע.

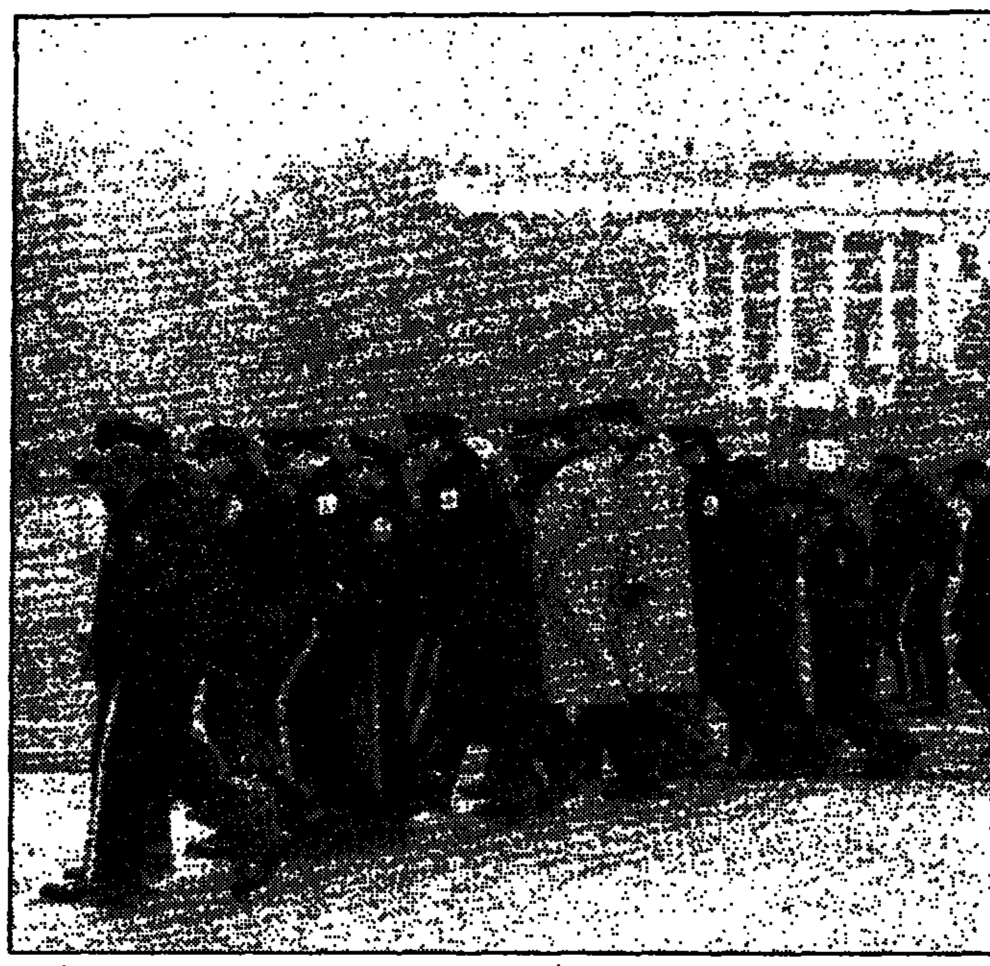

שוטרים מחפשים קליעים במדשאות הבית הלבן בוואשינגטון, לאחר צרור היריות לעבר בית הנשיא. טרם נעצרו החשודים במעשה

תצלום: איי־פי

פעיל חמאס בשיחת טלפון עם עורך דינה של משפחת סעדון:

"החמאס מוכן לנהל מו"מ להחזרת גופת סעדון תמורת שחרור אסירים"

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

החמאס מוכן לנהל מו"מ להחזרת גופת החייל אילן סעדון. כך אמר אתמול פעיל החמאס עבד רבו אבו חוסה – המציג את עצמו בחודשים האחרונים כחבר בחוליית החמאס שחטפה ורצחה את החייל אילן סעדון – לעורך הדין עמיר אברהמי, המייצג את משפחת סעדון.

אבו חוסה אמר כי אנשי הארגון ייפגשו, ובתוך יום או יומיים הוא יקבל באמצעות פקסימיליה את רשימת הדרישות של החמאס לשחרור אסירים, ובכללם השייח יאסין, בתמורה להחזרת גופת סעדון.

אבו חוסה התקשר אתמול בטלפון לעו"ד אברהמי, ואמר לו כי בחמאס בדקו את תוכן מכתבו של מנהיג הארגון, השייח אחמד יאסין, שנכתב בשבוע שעבר והקורא לעזור במציאת גופת סעדון. אבו חוסה אמר כי לאחר שהתברר שהמכתב אמיתי, הוא הופץ בקרב פעילי החמאס. אבו חוסה אמר כי הוא מודיע בשם החמאס כי הארגון מוכן להיכנס למו"מ להחזרת גופת סעדון.

עו"ד אברהמי אמר בשיחה עם אבו חוסה כי השייח יאסין קרא להחזיר את גופת סעדון ללא תמורה, ושאל את אבו חוסה אם הבטחתו לא תקפה. אבו חוסה ענה שהבטחתו תקפה, אבל השייח יאסין הוא מנהיג רוחני, ולו עצמו יש אפשרות להשפיע בתחום המבצעי.

על פי ההערכה, ידרוש החמאס לשחרר בכירים בארגון.

גורמי ביטחון הביעו אמש ספק בכך שלאבו חוסה מידע על מקום הימצאות גופת סעדון. לדבריהם, אבו חוסה מכיר היטב את תוספי סעדון, ויש לו קשרים טובים עם אנשי החמאס, אך ספק אם יש לו השפעה עליהם.

יצוין כי אבו חוסה לא היה שותף בחטיפת סעדון.

בשבועות האחרונים נרקמת עסקה חשאית, בה מעורבים יועצו של יאסר ערפאת ד"ר אחמד טיבי ומנהיג התנועה האיסלאמית בישראל השייח עבדאללה נימר דרוויש, לשחרור השייח יאסין ואסירים נוספים בתמורה להחזרת גופת סעדון. נודע כי ד"ר טיבי, שנפגש לאחרונה עם השייח יאסין בכלא אשמורת, מנהל מגעים חשאיים בעניין זה.

דניאל אביב מוסר: אחותו של סעדון, מזל חוסה, אמרה אמש כי "אין לשחרר מחבלים שידיהם מגואלות בדם, לא בכל מחיר. אם יש למישהו מידע על מקום קבורתו של אילן, שיפנה לראש הממשלה, ולא למשפחת סעדון. אני כבר הפסקתי להאמין לכל אלה שטוענים שהם יודעים היכן קבור אילן. אין יותר טעם לפנות למשפחת סעדון. אני סבורה שגם רבין, כתור שר הביטחון, לא ישחרר אסירים שידיהם מגואלות בדם. בכל מקרה, אבו חוסה, שטוען שיודע היכן אחי קבור, הוא שקרן גדול. אני לא מאמינה שהוא יודע משהו".

צרור יריות נורה לעבר הבית הלבן; איש לא נפגע

זו הפעם ה-2 השנה שבית הנשיא מותקף ביריות

מאת עקיבא אלדר, שליח "הארץ" בוואשינגטון

צרור יריות נורה אתמול לפנות בוקר לעבר הבית הלבן בוואשינגטון. אחד מהקליעים שנורו פגע בצד הדרומי של הבניין. איש לא נפגע ולא נעצר כל חשוד בביצוע הירי.

סמוך לשתיים אחר חצות שמעו אנשי השירות החשאי בבית הלבן 6–4 יריות מכיוון הגן הציבורי שמדרום למשכן הנשיא. היריות נורו מאקדח בקוטר 9 מ"מ לעבר המרפסת הדרומית, בה התקיים בין היתר טקס החתימה על ההסכמים עם אש"ף וירדן.

הנשיא ומשפחתו ישנו באותה שעה בחדר השינה שבקומה העליונה. "לנשיא ולמשפחתו לא נשקפה כל סכנה", נמסר מהשירות החשאי.

עשרות שוטרים שסרקו את האזור איתרו כאמור פגיעה של כדור אחד סמוך לאגף האחורי של הבית הלבן.

שלושה עדים דיווחו על הירי, אך לא הצליחו לתאר חשודים.

למרות שקירות הבית הלבן וחלונותיו ממוגנים מפני כדורים, הודיע דובר השירות החשאי, קרל מייר, כי סידורי הביטחון ייבדקו מחדש, ותיוחד תשומת לב לנגישות עוברי אורח לבית.

זו הפעם השלישית בתוך פחות מארבעה חודשים שהבית הלבן מהווה מטרה להתקפה. מאז התרסקות מטוס קל, נהוג בידי נהג משאית שיכור בשם פרנק קורדר, בחצר הבית הלבן, הודקו אמצעי ההגנה האנטי־אוויריים על גג הבית הלבן.

אחרי התקפת היריות של פרנציסקו דוראן, תמהוני מקולורדו, שרוקן מחסנית על קירות מעונו של הנשיא, תוגברו הסידורים סביב גדרות הבית הלבן, ושתי ניידות של השירות החשאי חונות דרך קבע בברכו שדרות פנסילווניה, מול השער הראשי.

ראש צוות הבית הלבן אמר כי משרד האוצר מקיים חקירה כדי למצוא את האיזון הנכון בין אילוצי הביטחון של הנשיא לבין חופש התנועה של האורחים בסביבת משכנו.

ארה"ב דורשת מצפון קוריאה לשחרר שני טייסים אמריקאים שמסוקם נחת בתחומה

מאת עקיבא אלדר, שליח "הארץ" בוואשינגטון

מסוק אמריקאי עם שני טייסים נאלץ לנחות אתמול לפנות בוקר בצפון קוריאה. סוכנות הידיעות של פיונגיאנג מודיעה כי "מסוק האויב" שחדר למרחב האווירי של המדינה "יורט בידי הגנה של כוחות הצ"מ הצפון קוריאנים". דובר משרד ההגנה האמריקאי, קן בייקון, הכחיש את הדברים: "הצפון קוריאנים דיווחו על יירוט המסוק, אולם אנו רואים בכך מקרה של נחיתת חירום", אמר.

מהפנטאגון נמסר כי המסוק הסיור האמריקאי מדגם HO-58 נחת בחזית אנם במרחק 5 קילומטר מהאזור המפורז שבין גבול צפון קוריאה ודרומה. דובר מהפנטאגון אמר כי הטייסים "לא הכירו את האזור, ונראה כי תעו בדרכם". ראש הסי־איי־איי, ג'יימס וולסי, אמר שייתכן שטייסי המסוק הוכרחו לנחות עקב תקלה במנוע.

רדיו צפון קוריאה הודיע כי שני הטייסים חיים, ונחקרים על ידי כוחות הביטחון של המדינה.

ראש צוות הבית הלבן, ליאון פאנטה, אמר אתמול כי "הבענו בפני צפון קוריאה דאגה עמוקה לגבי גורל הטייסים. אנו רוצים אותם בחזרה". לדבריו, מזכיר המדינה וורן כריסטופר יצר קשר עם המשלחת הצפון קוריאנית באו"ם, ופקידים אמריקאיים שוהים גם עם ביל ריצ'ארדסון, חבר בבית הנבחרים שבא לפיונגיאנג זמן קצר לאחר התקרית, כדי לפתור בביקור שתוכנן מוקדם.

פאנטה אמר כי המסוק לא היה חמוש. "בדרך כלל, מסוקים הטסים לאורך השטח המפורז משמשים למטרות ביון", אמר. הוא ציין כי אין זה דבר שגרתי שמסוק אמריקאי יטוס חמישה או שבעה קי

(סוף בעמוד 2א)

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE

נמאטרוניק

טל: 02-821777

18124569

שני קשישים חשודים ברצח בתם; חבר קיבוץ רצח את אשתו

מאת יוסי הטוני ואמנון יוקף

בית משפט השלום בתל אביב האריך שלשום בשבעה ימים את מעצרם של מיכאל וייסמן, בן 72 ואשתו מרים, בת 74, מבת ים. השניים חשודים כי רצחו את בתם נסלי.

נסלי וייסמן מרגלית, בת 33, גרושה ואם לילדה בת תשע, התגוררה בבית הוריה ברחוב העבריים בבת ים. בבוקר יום חמישי נמצאה בבית ללא רוח חיים. לאחר בדיקה ראשונית סברו אנשי מגן דוד אדום כי מדובר במוות טבעי, אולם לאחר שהגופה נבדקה במכון המשפטי באבו כביר התברר כי וייסמן נרצחה, ככל הנראה בחניקה.

בני הזוג וייסמן נעצרו לחקירה, ושלשום הובאו בפני בית המשפט המחוזי להארכת מעצרם. בבקשה להארכת המעצר ב-15 יום נכתב כי "מחומר החקירה עולה כי הורי נסלי חשודים כי גרמו למותה". נציג המשטרה הציג בפני השופטת, נירה לידסקי, חומר חסוי הקושר את השניים לרצח.

ראו עמוד 7א

האב והאם הכחישו את ההאשמות המיוחסות להם. האם אמרה כי ב-3 לפנות בוקר השכיבה במטה את בתה, שחשה ברע. לדבריה, ראתה אותה נרדמת ואז עלתה אף היא על יצועה. ב-5 בבוקר התעוררה, וראתה את בתה שוכבת מתה, כשפניה תחובות בבגדי המיטה. האשה העידה כי העירה את בעלה, שהזעיק למגן דוד אדום. גם האב הכחיש את החשד נגדו. לדבריו, ישן במשך כל הלילה.

השופטת לידסקי האריכה את מעצרם של בני הזוג, ומינתה עו"ד מטעם בית המשפט שיגן על בני הזוג, שטענו כי הם חסרי אמצעים. בהחלטתה כתבה כי השניים הם החשודים הסבירים היחידים במעשה. "ראיתי חלק מראיות המשטרה, ואכן יש ממש בחשד המשטרה ביחס לשני החשודים. על פי החוק, לא ניתן לשחרר בערובות בחשד לעבירה מסוג זה", כתבה השופטת.

אריק דילורד, חבר קיבוץ משאבי שדה שבנגב, בן 35, חשוד כי רצח ביום שישי את אשתו ואם שלושת ילדיו, מלי, בת 28, בביתם שבקיבוץ.

לדברי המשטרה, בעת ריבוז סועד עם אשתו הלם דילורד בפטיש על ראשה כמה פעמים.

ביום חמישי סיים דילורד תהליך שיקום שעבר בבית לוינשטיין בעקבות פציעה, והגיע לביתו בקיבוץ. מחקירה ראשונית עולה, שבין בני הזוג היו חילוקי דעות לגבי הליך שיקומו. נודע, כי הבעל רצה לחזור לחיים נורמליים בקיבוץ ואילו רעייתו סברה שעליו להמשיך בטיפול הסיקוטי.

ביום שישי, סמוך לשעה שתיים בצהרים, המתין דילורד לשובה של אשתו ממקום עבודתה, בבית הילדים שבקיבוץ. שלושת ילדיו – בני ארבע, שמונה ותשע – שהו באותה עת בבית הילדים.

דקות לאחר שנכנסה מלי לביתו, פרץ בין בני הזוג ויכוח – כנראה סביב תהליך השיקום – במהלכו נטל אריק פטיש והחל להכות בראשה של אשתו, עד שהתמוטטה. לאחר מכן התקשר דילורד לחברו בקיבוץ, וביקש ממנו להודיע למשטרה על הרצח. דילורד נעצר על ידי המשטרה, ויובא היום בפני שופט להארכת מעצר.

שוקל בדעתך ליסינג לרכב?

יותר רכב בליסינג מהשקל הראשון

שקל ליסינג! בשיתוף בנק כלל

המסגר 30, ת"א 67211 טל. 6888877 פקס. 03-6888878

סניף חיפה. טל. 050-293473

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

האוצר שואף להפעיל את עסקת החבילה במארס; בהסתדרות פוחתת הנכונות לקיצוץ תוספת היוקר

מאת גדזי מלין

ראשי האוצר מעוניינים להגיע לעסקת חבילה* עם ההסתדרות בהקדם האפשרי, בגלל ההאצה בקצב האינפלציה בחודשים האחרונים. האוצר מתכוון להפעיל את עסקת החבילה הזו מחודש מארס, בו אמורים השכירים לקבל את התשלום הבא של תוספת היוקר.

על פי התכנון, בימים הקרובים ייפגשו אנשי הדרג המקצועי באוצר וראשי ההסתדרות כמה פעמים במטרה לסכם את פרטי העיסקה. באוצר מעוניינים לגבש הסכם עקרוני בשבועות הקרובים, אך בהסתדרות לא רואים דחיפות רבה בגיבוש העיסקה. ככל שקצב האינפלציה עולה, מגלים ראשי ההסתדרות פחות נכונות לוותר על תוספת היוקר.

האוצר מעוניין בגיבוש מהיר של עסקת חבילה שכן היא יכולה, מצד אחד, למתן את הלחצים האינפלציוניים במשק, ומצד שני, להגדיל את רווחיות הסקטור העסקי, או לפחות לפצות את החברות על אובדן רווחיות כתוצאה מעליית האינפלציה.

באוצר מקווים לגבש עסקת חבילה שתתבסס על העקרונות הבאים: קיצוץ בתוספת היוקר תמורת הפחתת שיעור מס בריאות. על פי ההערכות, שיעור תוספת היוקר הבאה אמור להגיע לכמעט 3%. באוצר מציעים לקצץ 2% מסכום זה, כך שהשכירים יקבלו תוספת יוקר מוערית של 1% בלבד, שתפצה אותם רק על חלק קטן מההתייקרויות שחלו מאז תשלום תוספת היוקר האחרון.

קיצוץ בתוספת היוקר אמור להקטין את עלויות העבודה של המעסיקים, ובכך להגדיל את רווחיותם. בשל כך אומרים באוצר כי עסקת החבילה תהווה תחליף לפיחות.

כדי לפצות את השכירים על הפגיעה בשכרם מציע האוצר להפחית את שיעור מס הבריאות מ־4.8% ל־3.4% ולהקטין את תשלומי העובדים לביטוח לאומי ב־0.47%. יצוין כי ההחלטה להפחית את דמי ביטוח לאומי כבר אושרה על ידי הממשלה במסגרת הדיונים על תקציב המדינה, אך באוצר אומרים כי הדבר מותנה בגיבוש עסקת חבילה.

בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה טרם החליטו כיצד יחושב מס הבריאות במדד המחירים לצרכן. אם יוחלט שהמס ייכלל בסעיף הבריאות, עשוי הדבר לתרום לעלייה באינפלציה. מחישובים שנעשו באוצר עולה כי מס הבריאות אמור לתרום 1% לעלייה במדד המחירים לצרכן במשך שנה, בגלל ייקור שירותי הבריאות. לכן באוצר רואים בהפחתת המס לא רק דרך לפצות את השכירים על קיצוץ תוספת היוקר, אלא דרך למתן את הלחצים האינפלציוניים במשק.

"לא נסתפק בהפחתת מס הבריאות"

בשבוע שעבר נפתח המשא ומתן הרשמי על עסקת חבילה. בפגישה בהשתתפות שר האוצר אברהם שוחט ומזכ"ל ההסתדרות חיים רמון אמרו ראשי ההסתדרות כי הם לא יסתפקו בעסקת חבילה שתכלול רק את הפחתת מס בריאות, שכן עסקה כזאת תפגע בשכבות החלשות, התלויות יותר בתוספת היוקר. בהסתדרות גם תובעים שהמעסיקים יתרמו את חלקם לעסקה.

ראשי ההסתדרות דורשים שעסקת החבילה תכלול את המרכיבים הבאים: עדכון שכר מינימום, קיצור שבוע העבודה, מתן נקודת זיכוי נוספת לאשה עובדת, קיצוץ בשכרם של עובדים הבכירים, מפיצוי אוטומטי ומלא על התייקרויות במשק, פיצוי מלא על כל עלייה במדד מעבר ל־10% בשנה, והרחבה נוספת של מדרגות מס הכנסה.

שר האוצר הביע נכונות לנהל משא ומתן עם ההסתדרות על הסעיפים האלה. מבחינת ראשי האוצר, השאלה המרכזית היא כמה תעלה עסקת החבילה, והאם יש מספיק כסף ברזרווה בתקציב למימון אותה. עד כה הסכימו ראשי האוצר לייעד סכום של 900 מיליון שקל למימון הפחתת מס הבריאות. היענות לשאר דרישות ההסתדרות עשויה לעלות לקופת המדינה מיליארדי שקלים.

במשרד האוצר התחילו לעסוק ברעיון עסקת החבילה כבר בקיץ, כאשר הסתמנה האצה בקצב האינפלציה. העסקה היתה אמורה להוות חלק מתוכנית האוצר לבלימת האינפלציה, שהוגשה לאישור הממשלה בספטמבר. ראשי האוצר סברו כי רמון יסכים לגיבוש עסקה שתכלול את הפחתת מס הבריאות, מכיוון שהנפגעים העיקריים מהמס הן שכבות הביניים – הציבור שהצביע בעד רמון בבחירות להסתדרות. עד לאחרונה גילה רמון נכונות להגיע לעסקת חבילה על בסיס העקרונות שהציע משרד האוצר, אך בשבועות האחרונים שכנע אותו עמיר פרץ, יו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות, שהאוצר זקוק לעסקת חבילה יותר מההסתדרות, ולכן ניתן לנצל את ההזדמנות כדי להשיג עבור העובדים הטבות בנוסף להפחתת מס הבריאות.

רמון: נוסחת האוצר לא מקובלת על ההסתדרות

(ט). מזכ"ל ההסתדרות רמון אמר שלשום, בעקבות עליית מדד נובמבר, כי צריך לשנות את הנוסחה לתשלום תוספת היוקר, כך שכאשר האינפלציה גבוהה מ־10%, העובדים יקבלו פיצוי מלא על ההתייקרויות. "הנוסחה של תוספת היוקר צריכה להיות כזו שלא תהווה תמריץ לאף אחד לשחוק את השכר באמצעות אינפלציה גבוהה", אמר רמון.

לדברי רמון, במשא ומתן עם המעסיקים תובעת ההסתדרות לצמצם את שבוע העבודה מ־45 שעות שבועיות ל־42 שעות. רמון אמר שהצעת האוצר, שהשכירים יוותרו על 2% מתוספת היוקר בתמורה לקיזוז מס הבריאות בכ־1.5%, לא מקובלת על ההסתדרות.

שר האוצר דוחה בתוקף את ההצעה כי המס על הבורסה יוטל לתקופת ניסיון מוגבלת, ורק לאחר שיתבררו השפעותיו על הבורסה ועל המשק יוחלט אם להפעילו באופן קבוע. בראיון ביומן השבוע של גלי צה"ל "במצב הנוכחי" אמר שוחט כי הצעת פשרה זו, שהציעו השר ישראל קיסר ושרים אחרים, היא ההצעה הגרועה ביותר האפשרית במצב הנוכחי.

"לא מפעילים מס על בורסה לשנה או לחצי שנה. גורם אי־הוודאות בשוק ההון קריטי ומכריע ועלול לפגוע בממשלה לאורך זמן. לקבל מראש החלטה, שהמס על הבורסה הוא למשך שנה ואחר כך בודקים אותו, זו ההחלטה הגרועה ביותר האפשרית לשוק. זה יגרום לחוסר ודאות. המהומה תתחיל יום לאחר החלטה כזו".

"המדד אכן גבוה"

בתגובה ראשונה על מדד נובמבר, שעלה ב־1.3%, אמר שוחט כי "המדד אכן גבוה, וזה לא דבר משמח, אבל בתוך המדד יש אלמנט מרכזי, מאוד משמח, והוא ירידה רצופה במשך חמישה חודשים בקצב עליית מחירי הבנייה. בהנחה שבחודשים ינואר ופברואר יירדו מחירי הירקות, אני צופה באופטימיות ומקווה להשיג את היעד שהצבנו לפנינו בתחום האינפלציה בשנת 95".

שוחט אמר כי האשמה והאחריות לאינפלציה הגבוהה בשנת 94' מוטלת עליו ועל כל הממשלה. "אני לא רוצה להטיל את האחריות על שר זה או אחר. אני שר האוצר, ובסיכומו של דבר מוטלת עלי אחריות ולא אגלגל אותה על אף אחד", אמר. שר האוצר גם התייחס לתגובת ראש הממשלה יצחק רבין על מדד נובמבר הגבוה, שצוטט כאומר "אוי ווי", ואמר: "אני מניח שזה גירסה דינקותא".

פרנקל דוחה את האשמות מנכ"ל בנק הפועלים על אחריותו למפולת בבורסה

"אינפלציה נמוכה תייצב את שוק ההון"

מאת גדזי מלין וצבי זרחיה

אינפלציה נמוכה תביא ליציבות בבורסה – כך אמר אתמול נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל. פרנקל דוחה את האשמות מנכ"ל בנק הפועלים עמירם סיון, כי הוא אחראי למפולת בבורסה.

"מדיניות בנק ישראל נועדה לסייע בהשגת יעד האינפלציה שנקבע על ידי הממשלה ובנק ישראל, וכנהוג במדינות המפותחות, אינה מכוונת בשום אופן למניפולציות שנועדו להשפיע על שערי הבורסה. אינפלציה נמוכה היא תנאי הכרחי להגברת הוודאות במשק וליציבותו ותפקודו התקין של שוק ההון, ובכלל זה הבורסה", נאמר בהודעה לעיתונות חריפה במיוחד שפירסם אתמול הנגיד.

הנגיד הגיב בהודעה זו על טענה שהשמיע מנכ"ל בנק הפועלים, עמירם סיון, כי פרנקל גרם למפולת בבורסה משום שכינה בפברואר 93' את הבורסה "בועה". "תמוה ניסיונו של מנכ"ל בנק הפועלים לקשור את הדברים בדרך שגויה זו, על מנת להשתחרר מהאחריות באשר לייעוץ ללקוחות להרחיב את השקעותיהם בני"ע גם באמצעות אשראי מהבנק בעת הגאות בבורסה. כמו כן, שיווק האשראי האגרסיווי באותה תקופה אילץ את בנק ישראל להתערב ולנקוט צעדים על מנת להפסיק תופעה זו".

פרנקל הגן על החלטתו להכריז בפומבי כי הבורסה היא "בועה": "התבטאות ה'בועה' נועדה להתריע על הצורך בזהירות גבוהה גם בתחום ההשקעות בשוק ההון, ועל הצורך למקד את המאמצים בהגברת ההשקעות הריאליות להרחבת הייצור, היצוא וצמצום האבטלה. כפי שכל אחד מבין, עצם ההתרעה על קיומה של בעיה אינה יוצרת את הבעיה, אלא מהווה תמריץ לתיקונה".

הנגיד הכחיש את טענת סיון לפיה מדיניות העלאת הריבית של בנק ישראל הגבירה את הכדאיות של עסקות ארביטראז' במטבע חוץ. "כדאיות הארביטראז' אינה תלויה רק בפערי הריבית בין ישראל לארצות אחרות, אלא גם בתנודות שערי החליפין במסגרת תחום רצועת הניוד", אמר.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) יעלה מחר בוועדה לענייני ביקורת המדינה הצעה להקים ועדת חקירה ממלכתית בעניין נפילת הבורסה בשנים 93'–94'. תיכון מציע שוועדת החקירה תפעל במתכונת עבודתה של ועדת בייסקי.

משרד החקלאות הקים מרכז למידע על היקף הזריעה כדי למנוע מחסור בירקות

מאת חיים ביאור

משרד החקלאות הקים בימים אלה מרכז מידע לאיסוף נתונים על היקף הזריעה והשתילה בענפי החקלאות השונים, בעיקר ירקות ופירות. מרכז המידע יעסוק גם בתחזיות על היקף הגידולים הצפויים. מטרת המרכז לחסות את הזריעה על ידי המגדלים, כדי למנוע מחסור בתוצרת חקלאית שיגרום להתייקרות חדה, או עודף של תוצרת חקלאית שיגרום לירידת מחירים חריגה.

במשרד החקלאות הוחלט להקים את המרכז לנוכח העלייה החדה במחירי העגבניות והמלפפונים ותרומתה לעליית האינפלציה.

בכירים במשרד החקלאות מסרו אמש שראש הממשלה יצחק רבין עשוי להורות ל"אגרקסקו", החברה הממשלתית לסחר חקלאי, להיערך להפעלת "רכבת אווירית" של ירקות מאירופה לישראל, כדי להוריד את מחיריהם. בשבוע שעבר ייבאה אגרקסקו 1,000 טונות בצל ו־750 טונות גזר.

בכירים במשרד החקלאות אמרו שיבוא תוצרת חקלאית עלול לגרום לעודף בתוצרת חקלאית ולירידה חדה במחירים. במקרה כזה תידרש שוב התערבות משרדי האוצר והחקלאות, שתתבטא בכיסוי ההפסדים שייגרמו לחקלאים.

שר החקלאות יעקב צור אמר שלשום שהוא שבע רצון מהחלטת רבין להקים ועדת שרים לענייני חקלאות, בעקבות העלייה התלולה במחירי חלק מסוגי הירקות. צור אמר שהחקלאות היא ענף כלכלי מיוחד, המתנהל על פי חוקים משלו, ונחוצה מדיניות ממשלתית כוללת ומתואמת כדי להסדיר את הפעילות בענף החקלאות. לדבריו, יש לראות בחיוב את מעורבות ראש הממשלה בעניינים הכלכליים.

צור אמר שהירידה בייצור החקלאי, שגרמה למחסור בתוצרת טרייה, נגרמה כתוצאה מהירידה המתמשכת בהכנסות החקלאים, שהגיעה לשיא ב־93'. בשנה זו הסתכמה ההכנסה לחקלאי ב־53% בלבד מההכנסה הממוצעת במשק. "מצב זה היה בלתי אפשרי, וגרם לחקלאים רבים לקבל החלטה נבונה מבחינתם ולהקטין את היקפי הייצור, כדי למנוע מעצמם הפסדים בעתיד. החקלאים עשו את מה שציפו מהם חסידי הכלכלה החופשית – הם מגדלים פחות ומרוויחים יותר", טען צור.

לדברי צור, משרדי החקלאות והאוצר נקטו כמה צעדים כדי למנוע בעתיד תנודות חריפות במחירי התוצרת הטרייה, וירקות במיוחד. לדבריו, מנתוני משרד עולה שמחירי מרבית הירקות ירדו ריאלית בשיעור של 24%–57% בשנים 88'–93'. סמנכ"ל המשרד לייצור ולכלכלה, דליה הראל, אמרה שהתמורה לחקלאי מגידול עגבניות ירדה ב־57%; התמורה מגידול מלפפונים ירדה ב־51%; התמורה למגדלי תפוחי אדמה ירדה ב־24%; התמורה למגדלי בצל ירדה ב־28%.

מנהל איגוד משווקי הירקות והפירות, יעקב פיינר, מחה אמש על כך שחברת אגרקסקו רוכשת עגבניות בחו"ל במחיר של כ־3 שקל לק"ג, ומוכרת תוצרת זו לסיטונאים בישראל במחיר של עד 5.5 שקל לק"ג.

בתגובה אמר דובר משרד החקלאות כי "בחישובו של פיינר לא הובאו הוצאות ההטסה של העגבניות. פיינר עצמו רשאי לייבא עגבניות, כמו כל אחד אחר העוסק בקייטרינים".

צומת תגיש הצעת אי־אמון

צבי זרחיה מוסיף: סיעת צומת הודיעה כי תגיש הצעת אי אמון בממשלה בעניין כישלונה בנושא חקלאות. בהצעת האי־אמון, שתידון בעוד עשרה ימים, קובעת צומת כי הנעשה בענף החקלאות גובל בשערורייה.

תצלום: רב פיינר

מחירי הירקות מאמירים. שר החקלאות הודיע כי משרדו ומשרד האוצר נקטו כמה צעדים כדי למנוע תנודות חריפות במחירי הירקות

שרים תובעים

(סוף מעמוד 1א)

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) הודיע אמש כי אם תחליט הממשלה להעביר מיליארדי שקלים לקיבוצים, הוא יתבע בוועדת הכספים להעביר פיצויים גם לנפגעי הבורסה במגזר הפרטי.

איתן אמר לראשי ע.נ.ב – עמותת נפגעי הבורסה – כי הקיבוצים מקבלים מענקים בין השאר בגלל הפסדיהם בבורסה, וכי אין להעלות על הדעת שממשלה במדינה דמוקרטית תפצה חלקים מכלל ציבור הנפגעים רק בגלל קרבתם המפלגתית לחוגי השלטון.

בנק ישראל לא יעלה החודש את הריבית, למרות העלייה הגבוהה יחסית במדד המחירים לצרכן בנובמבר. זו ההערכה הרווחת בקרב גורמים כלכליים בירושלים. נודע כי גם במחלקה המוניטרית של הבנק המרכזי מסתמנת נטייה להימנע בשלב זה מהעלאה נוספת בריבית.

בבנק ישראל קיים חשש כי העלאות נוספות בריבית יגבירו את היקף יבוא ההון לארץ ויגרמו לתיסוף השקל ולפגיעה ברווחיות היצוא. לאחר ההעלאה האחרונה בריבית, שבוצעה בתחילת דצמבר, עומדת הריבית על האשראי שמעמיד בנק ישראל לרשות הבנקים על 17%.

בימים אלה הגיעו לידי בנק ישראל נתונים המצביעים על כך שהמדיניות המוניטרית המרסנת שננקטה מאז ראשית השנה מתחילה לתת את אותותיה. לאחר חודשים רצופים של עלייה, נרשמה בנובמבר ירידה בהיקף האשראי הבנקאי לציבור. כן נמשכה מגמת הירידה בכמות הכסף, שהתחילה באוקטובר. על פי נתוני מחלקת המחקר של בנק ישראל, בסיס הכסף הצר M1 (מזומנים ופיקדונות עובר ושב) ירד בנובמבר בכמעט 3%, לאחר ירידה של 5% באוקטובר. בסיס הכסף הרחב יותר, M2 (הכולל גם את שאר הפיקדונות), עלה במקצת, אבל בעיקר כתוצאה מגידול במלוות קצרות מועד, הנובע מהעלייה בריבית.

ההחלטה על התוכנית המוניטרית לחודש ינואר, שבמסגרתה ידווח בנק ישראל אם הוא יעלה את הריבית, תפורסם בתחילת השבוע הבא. בימים אלה מקיימים בבנק ישראל דיונים אינטנסיביים במטרה לגבש עמדה סופית בעניין.

לפני חודש החליט נגיד הבנק להעלות את הריבית בשיעור גבוה של 1.5% לאחר התלבטויות רבות. מצד אחד ביקשו ראשי מחלקת המחקר להימנע מהעלאה נוספת של הריבית, בטענה כי יש סימנים ראשוניים לריסון הביקושים במשק ולירידה בכמות הכסף. חלקה המוניטרית תבעו, לעומת זאת, להעלות את הריבית, בגלל הפער הגדול בין יעד האינפלציה והאינפלציה בפועל.

יונתן כץ, כלכלן ראשי בחברת "קפיטול הולדינגס", אמר אתמול כי "לדעתי, בנק ישראל לא יעלה את הריבית החודש. המדד הוא עדיין תחת שליטה, ומחירי הדיור נמצאים במגמת ירידה". עם זאת העריך כץ כי בנק ישראל לא יוריד את הריבית עד המחצית השנייה של שנת 95'. "לאחר המדיניות המוניטרית של 93' ו־94', ברור שבנק ישראל ישמור על רמת ריבית גבוהה, ולא צפוי כל שינוי משמעותי בריבית עד למחצית השנייה של 95", אמר.

יעקב שיינין, מנכ"ל חברת "מודלים כלכליים", אמר כי המשך העלאת הריבית יפגע ברווחיות היצוא. "העלאת הריבית גורמת לתיסוף ריאלי ושוחקת את רווחיות היצוא. בסופו של דבר מה שיקרה זה שיצרנים יפסיקו להיות יצרנים ויהפכו להיות יבואנים. בנק ישראל רוצה להשתמש בשער החליפין כדי לבלום את האינפלציה. אני טוען שאי אפשר לעשות את זה", אמר שיינין.

אינפלציה נמוכה תביא ליציבות בבורסה – כך אמר אתמול נגיד בנק ישראל פרופ' יעקב פרנקל. הוא דוחה את האשמות מנכ"ל בנק הפועלים עמירם סיון, כי הוא אחראי למפולת בבורסה.

ארה"ב דורשת

(סוף מעמוד 1א)

למסתרים צפונית לשטח המפורז. "ככל הנראה חדרו הטייסים לשטחה של צפון קוריאה ומשניסו לחזור לדרום, אולצו לבצע נחיתת חירום או הופלו. איננו יודעים עוד מה באמת קרה", אמר.

בוואשינגטון מקווים כי האירוע לא יביא לחידוש המתיחות בין שתי המדינות. ארצות הברית דרשה כעת מצפון קוריאה לצמצם את כוחותיה המוצבים בסמוך לאזור המפורז, הכוללים כשני מיליון חיילים.

העסקה לא סוכמה

עיסקת טילי הנודונג בין צפון קוריאה לאיראן מוטלת עדיין בספק, שכן הקוריאנים אינם בטוחים שבידי איראן לשלם עבור הטילים – כך אמרו מקורות בכירים בוואשינגטון. לדבריהם, על פי המידע שבידי ארצות הברית, העסקה עדיין לא סוכמה.

אותם מקורות ציינו כי הנושא כלול בסדר היום של הדיאלוג החדש בין וואשינגטון לפיונגיאנג, וכי הצפון קוריאנים מבינים שהפצת טילים בליסטיים במזרח התיכון עלולה לחבל במאמציהם להתקרב לארה"ב.

ארצות הברית כבר הבהירה לצפון קוריאה כי אספקת טילים בליסטיים למזרח התיכון לא תאפשר כינון יחסים דיפלומטיים מלאים בין שתי המדינות. הסנאטור הרפובליקאי ג'ון מקיין הודיע כבר כי ידרוש שוועדת החוץ של הסנאט תקיים דיון על ההסכם הגרעיני עם צפון קוריאה, וגורמים פרו־ישראלים מעריכים כי ידידי ישראל בקונגרס יבקשו לדעת מדוע בהסכם עם המשטר הקומוניסטי לא נכללה הקפאתה של עסקת הנודונג.

שר ההגנה האמריקאי יגיע בעוד שבועיים לישראל

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי, יגיע בעוד כשבועיים לביקור בן יומיים בישראל, כחלק מסיור שיערוך במזרח התיכון. בסיורו אמור פרי לבקר גם במצרים.

זהו ביקור ראשון בישראל של שר ההגנה בממשל קלינטון. פרי יקיים בישראל פגישות עם צמרת צה"ל. בין היתר ייפגש עם הרמטכ"ל הנכנס, האלוף אמנון שחק. בעת הביקור כבר יכהן האלוף שחק כרמטכ"ל.

כמו כן יקיים שר ההגנה פגישות עבודה עם ראש הממשלה, יצחק רבין. ההערכה כי פרי ידון גם בהסדרים הצבאיים עם סוריה. בצה"ל מייחסים חשיבות רבה לביקור. צוותי עבודה בצה"ל ובמערכת הביטחון החלו כבר בהכנת ניירות עמדה ובתכנון הפגישות והסיורים.

עקיבא אלדר מוסיף: מקורות ישראליים בוואשינגטון אישרו כי פרי הביע עניין לבקר בישראל בינואר. בוואשינגטון ממתינים לשובו של רבין מהמזרח הרחוק, על מנת לתאם עם לשכתו את מועד הביקור. בביקורו האחרון בוואשינגטון הזמין רבין את פרי לבקר בארץ, ותהיה זו הזדמנות לשניים להמשיך בדיון שהחלו בו על אפשרויות של פריסת כוחות ברמת־הגולן.

בשבוע השני של ינואר יגיע לישראל – במסגרת מצעד המתחרים על מועמדות הרפובליקאים לבחירות לנשיאות – ג'ק קמפ, שהיה שר השיכון בממשל בוש. בשנים האחרונות התבססה מסורת, לפיה ביקור בישראל הינו צעד הכרחי במירוץ לנשיאות. קמפ נמנה עם הדמויות הבולטות ביותר בצמרת הרפובליקאית, ומקורב לאישים בליכוד, בהם ח"כ אריאל שרון.

אתמול

טלוויזיה

רחש־לחש־בחש שבס

"יומן" עם ישראל סגל, ערוץ 1. "השאלה הבאה" עם ירון לונדון, ערוץ 2. ליל שבת, 20:00

החידה לא נפתרה בשני הערוצים: מה באמת חושב ראש הממשלה על מיסוי רווחי ההון בבורסה? המסתורין אף גבר: מי כישף את יצחק רבין לנקוט עמדה ("לא מדבר על ענייני פנים בחו"ל") לא מובנת ולא הגיונית? ומי שינה לארץ, באמצעות כתבי המפלייה, רמזים על כוונתו להקפיא או לבטל את החוק? שמעון שבס מכחיש ואנחנו מאמינים כמובן לכל מלה שלו. שבס, שסביבו לחש־רחש־בחש תמיד, טוען כי הדברים נדבקים אליו בגלל תפקידו; מעניין למה לא נדבקו לאף מנכ"ל לפניו.

ראש הממשלה, כמו לוקה בבררות חריפה, הוליך בלשונו ופלט חיצים משוחים ללא צורך. בררות, השלב המתקדם של דברות, נעשתה מכת המדינה. בכתבת "יומן" על המצב הביטחוני בצפון מצביע פרופסור אורן על הסימפטומים במערכת הביטחון: פעם דיברו מעט ועשו הרבה.

ב"יומן", שופך מאיר שלו שמן על הדליקה שהבעיר שמעון פרס בכנסת בפרשת דרוזה, ומעמיד את התנצלותו באור הנכון. הכתבה על הטורה מינית גרמה בוודאי לגברים רבים לנוע באי נוחות בכורסאות. פרופיל של אהרן ברק נמזג בין כתבה על הטורה מינית וכתבה על דנה אינטרנשיונל, ומרקקסינל הכובש/ת את השוק. היש עתיד לנורמליות?

"השאלה הבאה" העמידה מגוון באה ב־20 דקות פתוח. הכתבה על הסקרים היתה מעניינת – אבל האם מותר להציג למרואיינים "עובדות" מפוברקות? לגופן, המסקנות (שהבוחרים לא אוהבים התחזקות יתר של מפלגות) לא מפתיעות. אהרן פוגל הוא כלכלן מעולה ואיש חביב, אבל מרואיין ככהככה. אסור היה להסתפק בהסבר של דרג זוטר – פקח הסיירת הירוקה – בפרשת סילוקו של שבט אבו־גרדוד מאדמותיו. הכתבה על צופי משחק הכדורגל נגד רומניה נעשתה בוודאי בכוונות טהורות אבל יצאה מתנשאת.

אברהם טל

מוסיקה

באה וניגבה את השמשה

תחרות הנבל הבינלאומית שלב חצי־הגמר, חלק א'. מוזיאון ת"א, 16.12

בעוד כשלושה חודשים ירחוש אולם המוזיאון, כולו הומה אדם ורווי אדרנלין, והמתח ילך ויגבר משלב לשלב. זה יהיה בתחרות רובינשטיין. בכך אין כל דמיון לתחרות הנבל, אם כי בין תחרויות הקבע הבינלאומיות לכלי זה, היא אחת הבודדות. בחלק הראשון של חצי־הגמר שררה באולם הריק למחצה אווירה רדומה, שעוד קיבלה עידוד בצהרי יום שישי עם ה"פלומפלום" המתמיד של הנבל. משלושת המתחרים שניגנו בחלק הראשון (החלק השני נערך במוצ"ש), ניגנו שניים תוכנית זהה לחלוטין: וריאציות של הנדל (שאני נוטה לחשוד שהן זיוף, או שרק הנושא הוא מאת הנדל), סונאטה של הינדמית, אימפרומפטו של פורה והסונאטה לכינור ולנבל של סן־סאנס.

הרפרטואר הסולני הדל של הנבל הוא עקב־אכילס של כלי זה. גם במבחר המועט שנדרש בחצי־הגמר, לא גילו שלושת המשתתפים העזה. בסופו של דבר, כל היצירות היו משעממות במידה זהה, בביצועם של גודליבה שראמה (הולנד) וקסניה רזה מסר (צרפת). מכיוון שלנבל צליל באמת נעים, גם נגינה לא מעניינת אינה יכולה ממש להרגיז. לכן ליוותה אותי תחושה מתמדת של רגשי אשם על כך שאני משתעמם, וקשה היה להחליט אם החולשה היא של הנגנים, של הכלי עצמו או של הרפרטואר.

מה שהצליח בכל זאת להעלות מעט את מנת האדרנלין בדמי היתה הפנטזיה לכינור ולנבל של סן־סאנס, שבוצעה שלוש פעמים, על ידי כל המתחרים, עם הכנר לור שוסטר. שוסטר הוא כנר מנוסה ובעל שליטה בכלי, אך מצליח להשרות אווירה של שיגרה אפרורית, כמו כליזמר עייף. בתחילה הצלחתי בעיקר לכעוס על נגינתו של שוסטר, ופחות מכך, להתייחס לנגינתם של הנבלנים.

בשעה שאצל שני המתחרים הקודמים התחושה הזכירה מבט בנוף בערפל ממכונית ששמשותיה מכוסות אדים, באה השלישית, קתרין ביינון (בריטניה) וכביכול ניגבה את השמשה: פתאום ניתן לראות משהו, להבחין בפרטים, ליהנות מקנטאבילה יפה אצל סקרלאטי; הינדמית, ואפילו סן־סאנס, קיבלו פתאום פרצוף מוגדר, ואיפשרו לצאת מן האולם בהרגשה מעט משופרת.

מחול

רעננות מקסימה

הרמת מסך, תוכנית ד', מרכז סוזן דלל

סוף סוף זכינו בתוכנית מקסימה ברעננותה, שיש בה מטירוף הדעת ומהחוויה של פדריקו פליני. המחול "כפר קטן במוסקבה" מאת גליה פרדקין בביצוע תמיר גלעד, גוצ'י לאב, ראובן בן ישי וענבל אברהם, מתאר שני זוגות ומשוגע – מעין סיטואציות אנושיות מוקצנות ומוגדלות ב"זכוכית מגדלת". זהו ריקוד מלא הומור לרקדנית עם תצאית קרינולינה אדומה ענקית, שמתחתיה מתחבאים טיפוסים מוזרים. מעניין במיוחד הקטע של הרקדנית עם נגן הסקסופון (אריק לבנת).

"אנוס אותי הבר" מאת דויד טיצ'נל, בביצועם של רונית ולוסין והכוריאוגרף, הוא מבריק. הדואט מתאר אהבה בין יצור מהוהל ואשה בשר ודם. יש שימוש מעניין בווידאו שבו נוצרות שתי מציאויות, זו שעל הבמה וזו שעל המסך.

ולסיום "במות־אדם" של שרון קאשי עם הרקדנים פול אוריאנוס, הדסה הרמוזה, יעל אורני, ישתח פסחי וסיגל צוק. המחול מסקרן, ויש בו קטעים יפהפיים בתנועה איטית, בהם בולטת לטובה יעל אורני. הריקוד מתארך מדי אבל הסיום לצלילי פעמונים המחוברים לגוף הרקדנים ולנשיפות בצינור פלסטיק ענק, יוצרים סיום נבון לערב מעניין זה.

רות אשל

קולנוע לקהל

בשיתוף עם בנצי ברזיל

בעקבות ההצלחה בטיולי דרום אמריקה, הינכם מוזמנים להרצאה בליווי שקופיות על רשמי מסע וביקור בדרום אמריקה.

ההרצאה תתקיים בבית ציוני אמריקה (רח' פריש 1, תל אביב) ביום ג' 20.12.94 בשעה 20:00 בדיוק

- הציבור מוזמן -

ארמונה קלמנטה די סן־לוקה
אודי קריגר
נשואים
בולוניה 16.12.94

NetVision

ספק ה־Internet שלך!

חיבור אוטומטי ומיידי
לשרותך 24 שעות 7 ימים
קו פרטי ל־ Internet בארה"ב
מבית היוצר של Chameleon

04-550330

המרכז העולמי לתנ"ך

מזמין את ציבור שוחרי התנ"ך

להרצאתו של

הפרופ' מנשה הראל

האוניברסיטה העברית ירושלים ואוניברסיטת תל־אביב

על הנושא:

"רכב ישראל ופרשיו" בליווי שיקופיות

ההרצאה תתקיים ביום רביעי יח בטבת תשנ"ה 21.12.94 בשעה 19.15 באולם חלונות ארדון של בית־הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בקמפוס גבעת רם, ירושלים.

רבין ייפגש מחר עם ערפאת בארז, בניסיון לפתור המחלוקת על נסיגת צה"ל. ביקורת חריפה באש"ף:

"באנגלית דבק רבין בהצהרת העקרונות; בעברית הוא מדבר על הרחבת ההתיישבות"

מאת ירח טל, אורי ניר ועמירה הס

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמור להיפגש מחר עם יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, במחסום ארז. המפגש יתקיים על פי הסיכומים שהושגו במפגשי אוסלו ושטוקהולם בראשית השבוע שעבר בין יצחק רבין, שמעון פרס ויאסר ערפאת.

בשיחות סוכם כי מעתה יתקיימו מפגשים תכופים בדרג הבכיר ביותר כדי לנסות לפתור מחלוקות וקשיים, המתעוררים בשיחות בין משלחות ישראל והפלשתינאים בקהיר. במפגש מחר ידונו רבין וערפאת בעיקר בסוגיית הבחירות למועצת הממשל העצמי וההיערכות המחודשת של צה"ל.

אש"ף עומד עדיין על הדרישה שהבחירות ייערכו רק אחרי שצה"ל ייסוג מכל ערי הגדה ויערך מחדש בשטחים. אחת מהצעות הפשרה שתידון במפגש רבין ערפאת היא שצה"ל ייסוג רק מחלק מערי הגדה, שבהן או בסמוך להן אין התנחלויות, ולא עוברים בהן דרכים להתנחלויות. מערים בגדה, שבהן או בסמוך להן יש התנחלויות, דוגמת חברון ושכם הצבא ייסוג רק באופן חלקי.

מנכ"ל הרשות הפלשתינית, א-טייב עבד אל-רחים, הזהיר כי אם ישראל לא תיסוג מן הדברים שנאמרו בעניין זה ליו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, בפגישותיו האחרונות עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ועם שר החוץ, שמעון פרס, הרי שהוא ליך המו"מ כולו "ייכנס למיצר".

הרשות הפלשתינית פירסמה הודעה האומרת כי היא רואה את העמדה הישראלית "בחומרה רבה" וכי היא רואה בנסיגתה של ישראל לשנות את הנאמר בהצהרת העקרונות משום "הפרה של יסודות תהליך השלום", ו"השבתה של מהלך המשא ומתן הישראלי-פלשתיני".

החלטת הרשות, המגדירה את עצמה כממשלת שטחי האוטונומיה, באה בעקבות סקירה שנתן לחבריה, יו"ר הרשות ערפאת, בעקבות פגישותיו עם רבין ופרס באוסלו, בקהיר ובשטוקהולם במרוצת השבועיים האחרונים.

מנכ"ל הרשות, א-טייב עבד א-רחים, אמר כי הרגש בדבריו של ערפאת היה על כך שישנו ניסיון ישראלי לברוח מביצועו של הסכם הצהרת העקרונות ולקיבוע מצב המעבר של הסדרי האוטונומיה בעזה וביריחו תחילה.

עבד אל-רחים אמר בסיום הישיבה לכתבים בעזה, כי יש תמימות דעים בקרב חברי הרשות כי אין לקיים בחירות בלי היערכות מחדש של כוחות צה"ל בגדה המערבית, בהתאם להסכם אוסלו, וכי הנסיגה של כוחות צה"ל מריכוזי האוכלוסיה הפלשתיניים בגדה, בתוקף ההסכם, צריכה להיות נסיגה סופית – בלא שוב.

במלים חריפות במיוחד התבטא אתמול הממונה על משרד הרשויות המקומיות וראש ועדת הבחירות, ד"ר סאיב עריקאת. "בדבור אנגלית אומר רבין בוקר וערב עד כמה הוא דבק בהצהרת העקרונות ובמחויבותו לה. ואילו בעברית הוא מדבר על הרחבת ההתיישבות, על רוויה וכו'."

תצלום: רויטר

אנשי חמאס שורפים בובה בדמותו של יצחק רבין בהפגנת הארגון בעזה. בהפגנה הוצג גם שחזור חטיפתו של נחשון וקסמן

מבוי סתום בשיחות הפיוס בין הרשות הפלשתינית לחמאס

מאת עמירה הס
כתבת "הארץ" ברצועת עזה

"שיחות הפיוס בין הרשות לחמאס נקלעו למבוי סתום" הכריז שלשום פומבית חבר ועדת הפיוס, ד"ר מחמוד א-זהאר, בעצרת של החמאס. א-זהאר אמר ששורש המחלוקת עתה בין שני הצדדים הוא העובדה שנציגי הרשות בוועדת הפיוס הציגו עצמם כנציגי הפתח.

לאחר כשבועיים של מאמצי תיווך שונים, שהתחילו מיד לאחר אירועי הדמים במסגד פלשתין ב-18 בנובמבר, נפגשו ב-2 בדצמבר יאסר ערפאת וד"ר א-זהאר והחליטו על הקמת ועדת פיוס ובה שלושה נציגים לחמאס ושלושה לרשות. שלושת נציגי הרשות הם ד"ר זכריא אל ארא, הממונה על משרד השיכון (והנחשב המנהיג הרשמי של הפתח ברצועה), הישאם עבד אל-רזאק (ממנהיגי הפתח ברצועה וחבר בוועדת הפו"ם לענייני אסירים) וטייב עבד אל רחים, ראש לשכתו של ערפאת. בישיבה הראשונה, ב-3 בדצמבר, קבעו שלושת האחרונים שהם מייצגים את הפתח ולא את הרשות, ונציגי החמאס הודיעו שהבעיה איננה עם הפתח.

פגישה נוספת התקיימה ב-5 בדצמבר, אך שני הצדדים לא זזו מעמדתם. בינתיים יצא יו"ר הוועדה, עו"ד ג'מאל סוראני (שהוא מנכ"ל הוועד הפועל של אש"ף) להועידה בקזבלנקה, והוא ישוב ב-25 לחודש זה.

א-זהאר חזר ואמר שלשום שהחמאס עשתה ככל יכולתה כדי ל"שרוק את הדלת הרעה של מלחמת אחים שנפתחה ב-18 בנובמבר" ושהיא דבקה בהחלטתה למנוע שפיכות דמים. משום כך הסכימה החמאס על 8 נקודות להסדרת היחסים בין הרשות לחמאס. "אך אחרי שפתחה המתח וכל המצב ברגע רצתה הרשות להתחמק מהתחייבותה ונציגיה אמרו שהם מייצגים את הפתח ולא את הרשות. הדבר מוכיח שהרשות רוצה להחזיר את הישנים לנקודת האפס, ולהכניס גורם חדש שאין לו קשר לבעיה זו".

א-זהאר הדגיש שאין לחמאס כל בעיה עם תנועת הפתח. הוא חזר על הדרישה שהרשות תבהיר באחריותה למה שקרה במסגד פלשתין.

טייב עבד אל רחים מתח אתמול ביקורת על ההכרזה הפומבית של א-זהאר, וטען שהיא נועדה להשיג רווח פוליטי לפני שהוועדה חידשה את דיוניה. בתשובה לעיתונאים אמר שיש בעיות בין הפתח לחמאס ברצועה עוד מ-92' ושהוועדה תתכנס שוב מיד עם שובו של סוראני מחו"ל.

לעיני 50 אלף איש שיחזרו אנשי החמאס את הריגת נחשון וקסמן

מאת עמירה הס ואורי ניר

עשרות אלפי אנשים גדשו שלשום את איצטדיון ירמוך בעזה בעצרת שקיימה תנועת החמאס לציון שבע שנים להקמתה. במשך כשלוש שעות צוין יום ההקמה בנאומים, בהשמעת שירים וסיסמאות, בתרגילי קרקע והופעות קראטה של בני נוער וב"הצגה" ששיחזרה את חטיפתו והריגתו של החייל נחשון וקסמן, והכתה לתשואות שמחה מהקהל. דגל ישראל נשרף בתחילת העצרת ובסוף שחזור החטיפה הוצתה בובה בדמות רבין.

גם ביריחו ובשכם התקיימו שלשום חגיגות לרגל יום השנה להקמתה. ביריחו התקיימה עצרת במגרש הכדורגל העירוני, בהשתתפות כמה מאות מתושבי הגדה המערבית. רק מעטים מהמשתתפים באו מהעיר יריחו עצמה. רובם באו מחוץ לעיר. העצרת כללה נאומים, קריאה מהקוראן, ותרגילי קראטה של קבוצת ילדים.

בשכם התקיימה תהלוכה צנועה בהשתתפות כמה עשרות צעירים, שסבבו בסימטאות העיר העתיקה כשפניהם רעולים. אחד מהמשתתפים בתהלוכה קרא ברוז בשם הנהגת חמאס באמצעות רמקול נייד.

את הנאום המרכזי והרשמי בעצרת בעזה, מטעם תנועת החמאס, נשא השייח אחמד באחר. "החמאס נולדה מתוך סבל העם ופצעיו, והיא הביטוי לדעם הציבור ולהולדתו של דור חדש, דור קידוש השם". באחר הדגיש את הצורך לשמור על אחדות העם, למנוע בכל מחיר התלקחותה של מלחמת אחים. הוא מתח ביקורת מאופקת על הרשות.

ד"ר מחמוד א-זהאר נאם אף הוא והודיע ברבים שדיוני ועדת הפיוס בין החמאס לרשות נקלעו למבוי סתום. כן קרא א-זהאר מכתב ברכה של חבר הלשכה הפוליטית של החמאס, מוסא אבו מרזוק, היושב בדמשק. "אתם הפעתם", כתב אבו מרזוק אל תומכי החמאס "ברגע הנכון. אתם פקחתם את עיני האומה האיסלאמית לפרויקט הסרטני של הציונים. האויב שלנו אינו מבין אלא את שפת הכוח".

א-זהאר בירך את מנהיגי החמאס המגורשים, שהשתתפו בהקמת הגוף ומסר לקהל את ברכת השייח אחמד יאסין, שתמונות רבות שלו הונפו על הגדרות.

מאות כלי רכב, פרטי וציבורי הסיעו שלשום, לאחר תפילת הצהרים של יום שישי, את אלפי התומכים של החמאס מרחבי הרצועה, אל האיצטדיון הגדול שבעזה. מעריכים ש-50 אלף איש השתתפו בעצרת. את הרשיון לקיום העצרת ביקשו מארגניה מהמשטרה כבר לפני כשבועיים. שלשום נתלה עותק מהאישור שניתן במסגד פלשתין.

בהתאם להסכמים שהושגו בין נציגי הארגונים הפוליטיים והרשות, מיד לאחר התקרית הקטלנית ב-18 בנובמבר, לא היו באיצטדיון שוטרים וגם לא בסביבתו הקרובה, ובעצרת לא הסתובבו אנשים רעולי פנים או חמושים, ולא נורו יריות באוויר.

בנאום הרשמי של החמאס אמר באחר, החי כיום בשכונת שייח רדואן: "אחד הכתבים הישראלים אמר שהחמאס הוא כדרקון שלו 7 ראשים. ואנחנו אומרים שלחמאס יש 700 אלף ראשים".

פרשנות / עמירה הס

החמאס מכיר במגבלות המציאות

מחזות כמו שריפת דגל ישראל ובעיקר הצגה שמשחזרת את חטיפת החייל נחשון וקסמן והריגתו, מעוררים רושם קשה בצופה הישראלי. קשה לשאת גם את קולות הצחוק שהשמיעו המשתתפים בעצרת החמאס שלשום לשמע קול הבכי של השחקן אשר גילם את תפקידו של נחשון וקסמן, כשהוכה בידי חוטפיו כדי שישתוק. היה זה אותו קהל שענה במקהלה – כשנשאל "מהי שאיפתכם החשובה" – "המוות למען האלוהים".

בניגוד לרושם החזותי שהותירה עצרת המונים של החמאס, לציון 7 שנים להקמתה, בלטו דברי השייח אחמד באחר באופי המאופק שלהם. באחר נשא את הנאום הרשמי מטעם התנועה. לא היה זה נאום שמטרתו נועדה להלהיט רוחות ויצרים, אלא כזה שהופנה לכלל התושבים ברצועה ויכול לדבר אל לבם.

באחר חזר על הנקודות מרכזיות שעולות ברוב פרסומי החמאס והתבטאויות אנשיה בחודשים האחרונים.

יותר משנה אחרי החתימה על הסכם אוסלו קשה יהיה למצוא מישהו ברצועה שלא יסכים עם טענת החמאס, שדרך המו"מ על יישום ההסכם ישראל "ממשיכה להשפיל את העם הפלשתיני". טענות על שחיתות ברשות (מינויים פוליטיים, נפוטיזם וכו') מושמעות, גם אם לא פומבית, בקרב אנשי הפתח. הניסיונות להשתיק את האופוזיציה, שגם עליהם מדבר באחר, מתקבלים במיאוס אצל רוב האוכלוסיה, בעלת המודעות הפוליטית הגבוהה.

החשוב מכל, כשבאחר מדבר לאוזניים פלשתיניות – של איש חמאס כמו של איש הפתח החזית העממית – על "מאבק עד יציאת המתנחל האחרון מאדמתנו הקדושה", ברור שאין מדובר בחזון המדינה על כל פלשתין. הכוונה המשתמעת היא היא מטרת הפתח ואש"ף, לפחות רשמית: מדינה עצמאית בגדה וברצועה.

גם אם בניגוד לאש"ף, החמאס אינה מכירה בישראל, היא כן מכירה במציאות ובמגבלותיה.

בהצבעה במליאת עצרת האו"ם התקבלו החלטות בעניין המזה"ת:

רוב חברות האו"ם תומכות בתהליך השלום ומתנגדות לכיבוש הגולן

מאת שלמה שמיר

רוב של 149 מדינות חברות באו"ם, הביע תמיכתו בתהליך השלום, ואימץ את ההסכמים שהושגו עד כה במסגרתו, בהצבעה שנערכה שלשום במליאת עצרת האו"ם.

איראן, סוריה, לבנון ולוב הצביעו נגד. סודן ואנטיגואה נמנעו. נציג עיראק, שנכח באולם, לא השתתף בהצבעה.

מליאת העצרת, אישרה בהצבעות נוספות, שתי החלטות נוספות בנושאי המזרח התיכון. האחת שוללת את חוקיות סיפוחה של ירושלים לישראל, והשנייה קוראת לנסיגה ישראלית חד-צדדית מרמת הגולן.

ההחלטה התומכת בתהליך השלום, מאזכרת את החתימה על הסכם העקרונות וההסכם להקמת אוטונומיה, אך נוספו לה איזכורים להסכם קהיר ולחוזה השלום עם ירדן, והיא מקדמת בברכה את הצהרת קזבלנקה.

סעיפים אחרים מוקדשים לנושאים כלכליים והם כוללים את הקמת המסגרת של המדינות התורמות ואת פעולתו של הבנק העולמי. כן מציינת ההחלטה את מינויו של המתאם המיוחד מטעם מזכ"ל האו"ם וקוראת לכל המדינות החברות "לתת העברת סיוע כלכלי, כספי וטכני בסיוע לפלשתינאים בתקופת המעבר".

אישורן של שתי ההחלטות, שישראל הצביעה נגדן, התפרש במרכז האו"ם, כדחייתו של הסיכון הישראלי, השולל עקרונית את מעורבות האו"ם בנושאים האמורים להיות נדונים בין הצדדים במסגרת המשא ומתן על הסדר הקבע.

רוב של 138 מדינות תמך בהחלטה, הקוראת למדינות החברות לא להכיר בסיפוחה של ירושלים לישראל.

ההחלטה קוראת להימנע מפתיחת שגרירויות בירושלים בנימוק ש"החלטת ישראל לאכוף את חוקיה, שיפוטה ומערכת המינהל שלה על עיר הקודש ירושלים, היא בלתי חוקית, ולפיכך חסרת תוקף לחלוטין". ישראל וקוסטה ריקה הצביעו נגד ו-7 מדינות נמנעו, בהן ארצות הברית.

77 מדינות תמכו בהחלטה התובעת מישראל "לסגת מכל שטחי הגולן הסורי". ישראל וארצות הברית הצביעו נגד ו-70 מדינות נמנעו.

העובדה שמספר המדינות, שתמכו בהחלטה זאת, זהה כמעט למספר המדינות, שנמנעו מתמיכה בה, הוגדר במשלחת ישראל כ"סימן חיובי".

ההחלטה קובעת, ש"החלטת הכנסת בדבר סיפוחה של רמת הגולן היא הפרה גסה של החלטת מועצת הביטחון" ולפיכך, "היא בלתי חוקית וחסרת תוקף".

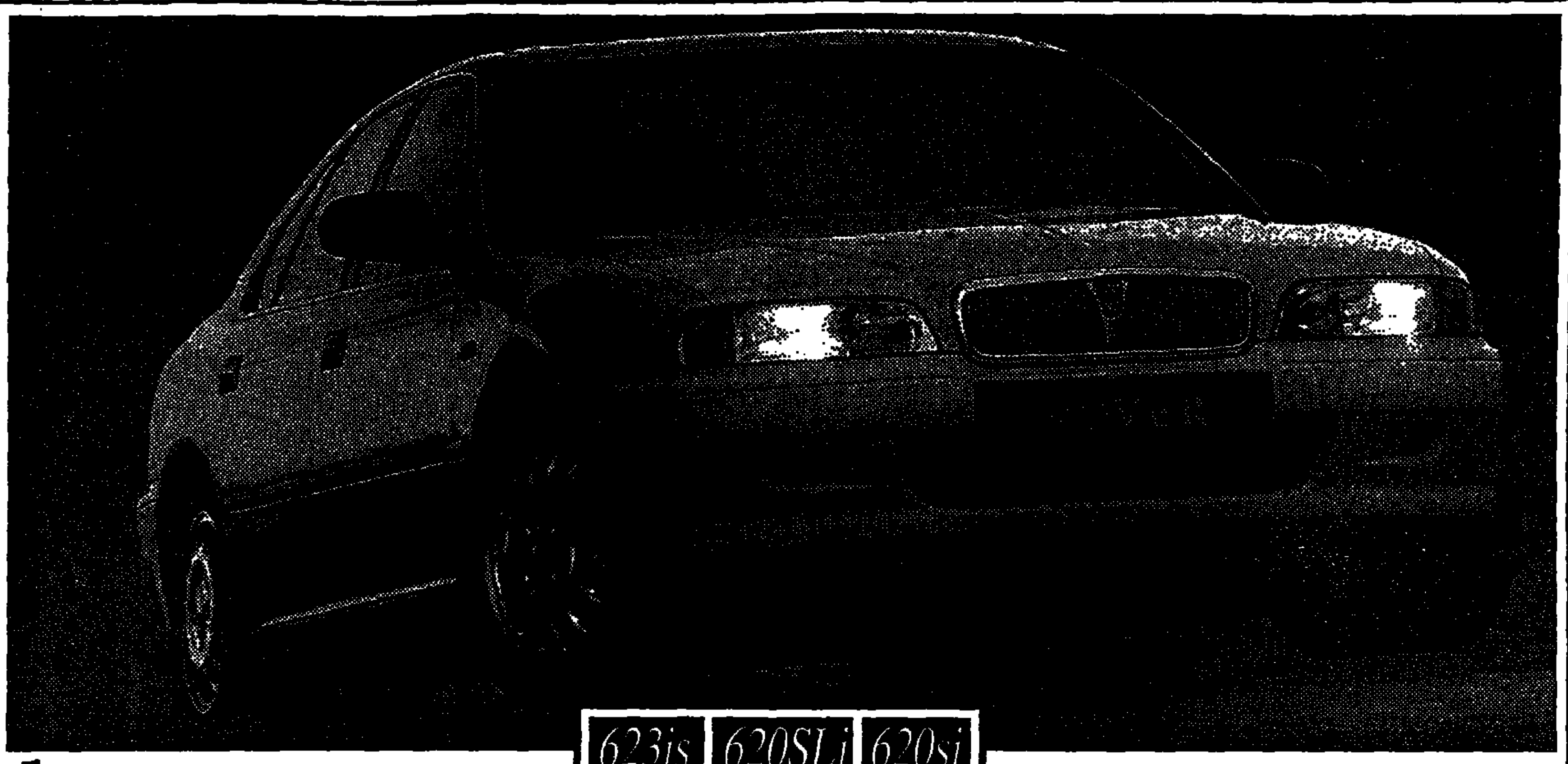

בן שלום וחברים

רובר 600 החדשה נולדה לנצח!

רובר 600 החדשה הפכה את רובר בשנה האחרונה, להצלחה המדוברת בשוק הרכב האירופאי. די אם נציין שאין עוד מכונית בייצור סדרתי המיועדת לפלח שוק זה **שהדרישה לה עולה על כושר הייצור של בית החרושת!**

הכל מתחיל במנוע
נפח 2 ליטר 16 שסתומים. המספק עוצמה של131 כס"ב. או מנועי 2.3 ליטר עם גל זיזים כפול בהספק של 158 כס"ב. המנועים יצוקים באלומיניום לשיפור ויצולת הבות. שימוש באיזוני צילינדרים כפולים בעלי תנועה מוצלבת. היו פטנט של רובר. ההופך את פעולת המנוע לשקטה חלקה ורציפה. כמו מנועי 6 ו 8 צילינדרים

בכל המנועים מערכת ניהול ממוחשבת שפותחו והוכיחו עצמן במסלולי המרוץ של פורמולה 1.
בסידרה 600 עומדת לרשותך תיבת הילוכים אוטומטית הכוללת ברירת נהיגה ספורטיבית והילוך יתר. לנהיגה חלקה גם במהירויות גבוהות. ומסיר מוסף לחיסכון נוסף בתצרוכת הדלק.

המרחב הפנימי ברובר 600 החדשה. הוא עוד יתרון בולט מול מתחרותיה. ה 600 "נפתחת" בכמה איצים נוספים המאפשרים גם ליושבים מאחור, למתוח רגליים... פנים הרכב שופע מותרות. החל בריפוד המפנק שהותאם בעבודת יד. וכלה באביזרים ובמערכות ניהול חשמליות ואלקטרוניות. כיאה למכונית חלומות. סדרה 600 כוללת כל תוספת שאתם מעלים או לא מעלים על הדעת. כשהחלק הגדול כלול במחיר הבסיסי.

בטיחות פאסיבית השעשה על תכנון שלדה מתקדם ומערכת חיזוקי פלדה-קורות צד. תיבות סופגות אנרגיה למקרה התנגשות. ומערכות בטיחות דינאמיות. מגונן בלימה ABS היעיל מסוגו בשוק.
כריות אויר. הגה דינמי. תכנון שמשות פאנוראמי. עם שטח ראיה יוצא דופן. מערכת תאורת לילה בעוצמה מוגברת. ואפילו מערכת מגבים ששופרה כדי ליעל את ניקוי השמשות בתנאים קשים.
ועוד שיפורים בתחום הבטיחות.

זו המכונית שנועדה לנצח. וגם מקיימת.

עכשיו היא כאן.
צלצל לתיאום נהיגת מבחן.
לא תרצה לצאת ממנה!

חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ.

600 ROVER

כלי השלמות

כל מכונית נושאת את חותמת בית המלוכה הבריטי.

BY APPOINTMENT TO HER MAJESTY THE QUEEN MANUFACTURERS OF ROVER CARS LAND ROVERS AND RANGE ROVERS ROVER GROUP LIMITED COVENTRY

אולם התצוגה החדש של חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ. תל-אביב: רחוב המסגר 52. טל: 03-5616985, 03-5621333.
סניף חברת המזרח בחיפה: רחוב הנאמנים 2 טל: 04-523086, 04-534584. ובסוכנויות רומר: סלון המכוניות מגדל הנביאים, כפר סולל בונה טל: 04-672582.
באר-שבע: מוסך פורמולה. רחוב הבדיל 41, איזור התעשיה עמק שרה. טל: 07-232220, 07-231223.
ירושלים: א.ג.מ בע"מ דרך בית-לחם 144 פינת רחוב התנופה טל: 02-719444, 02-719555.

هكذا من الأصل

קצין מילואים נפצע מירי ברמאללה; החזית העממית קיבלה על עצמה אחריות למארב

אדם חמוש באקדח ירה בקצין שישב ברכבו 7 כדורים מטווח קצר. שני נסיונות לדקור שוטרי מג"ב נמנעו שלשום במזרח ירושלים

מאת איתן רבין ושלמה דרור

ביום שישי נפצע חייל המילואים סגן מימון בן דוד, תושב פסגות, מירי במרכז רמאללה. בן דוד, המשרת כעת במילואים כסגן מפקד פלוגה, עצר את רכבו הצבאי באזור אל בירה, ליד המסגד. לעברו הגיח אדם שעל פי עדויות ראיה לבש מכנסי ג'ינס וסוודר אדום, וירה לעברו באקדח שבעה כדורים מטווח קצר. הקליעים פגעו בשמשת הרכב הממוגנת, דבר שמיתן את עצמת הפגיעה. בן דוד נפצע באורח קל עד בינוני.

"ראינו את המחבל מרחוק מחזיק את האקדח בידו ובורח, מה שחשוב לנו היה קודם כל להציל את בן דוד", סיפר עד ראיה שהגיע למקום התקרית. דקות אחדות לאחר הפיגוע הגיעו למקום כוחות של צה"ל ומשמר הגבול שסגרו את האזור ופתחו בסריקות. עוצר הוטל באזור רמאללה, אולם עד כה לא נעצרו חשודים.

בן דוד, בן 39, נפצע משלושה קליעים שפגעו בכתפו ובזרועו. הוא הועבר לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים. מבית החולים נמסר כי מצבו של בן דוד תקין, וכי לא נשקפת סכנה לחייו. עם זאת, נמסר כי עליו לעבור כמה ניתוחים.

שטח צבאי סגור

כמה עשרות מתנחלים הפגינו במרכז רמאללה בצהרי יום שישי, במחאה על המקרה. על אחד השלטים שהניפו המפגינים נכתב: "במקום זה מבצע יאסר ערפאת בשיתוף שמעון פרס עבודות לבניית מדינה פלשתינית". כוח צה"ל שהגיע למקום ביקש מהמפגינים לעזוב, והכריז על האזור כשטח צבאי סגור.

החזית העממית לשחרור פלשתין, בהנהגת ג'ורג' חבש, קיבלה על עצמה אתמול את האחריות לפיגוע בהודעה שפורסמה בדמשק. בהודעה הודגש כי החזית העממית נחושה בדעתה להמשיך "במאבק נגד האויב עד הכרת הזכויות העצמאות של העם הפלשתיני".

בצהרי יום שישי ניסתה תושבת רמאללה לדקור שוטר משמר הגבול באזור האוריינט האוס במזרח ירושלים. נוהא טהא, בת 20, תושבת בית אעזון שבנפת רמאללה, הצליחה להיכנס באותו בוקר לירושלים למרות שלא היה לה אישור כניסה לעיר. היא הגיעה לאוריינט האוס, שם עמד שוטר מג"ב, ושאלה אותו לשעה. השוטר ביקש ממנה לעזוב את המקום. טהא התרחקה, שלפה סכין מטבח בדילה ונעה לדקור את השוטר. הסכין ננעצה באפוד המגן שלבש. הוא נאבק עמה, והצליח לעצור אותה ביחד עם שני חבריו שחשו לעזרתו.

מחקירתה של טהא עולה כי הרשעה בעבר בנסיון לדקור שוטר משמר הגבול ב־1991, סמוך לבית המשפט המחוזי בירושלים. היא נשפטה ל־33 חודשי מאסר, ושוחררה ביוני 94'.

צעיר ערבי בן 15, תושב מחנה הפליטים שועפט שבצפון ירושלים, ניסה לדקור אתמול בבוקר שוטר מג"ב שישב בג'יפ שחנה ברחוב סאלח אדין במזרח העיר. הצעיר שלף סכין מטבח, אולם לפני שהספיק לפעול התנפל עליו השוטר ועצר אותו. בחקירתו סיפר הנער כי אביו מכה אותו וכי רצה לעזוב את הבית, ולכן הלך לדקור שוטר בתקווה שייעצר. לצעיר אין הרשעות קודמות, פליליות או ביטחוניות. היום יובא להארכת מעצר.

כמה יריות נורו אתמול לעבר סיור צה"ל באזור חברון. חיילי הסיור השיבו באש לעבר היורים, אשר הצליחו להימלט. חייל צה"ל נפצע אתמול בעימות עם ערבי ישראלי במחסום צה"ל סמוך לכפר סמיע שבנפת חברון. חיילים ניגשו לקבוצה של ערבים שרצו לעבור את המחסום וביקשו לבדוק את רשיונותיהם כבדיקה שיגרתית, אחד הערבים תקף את החייל ופצע אותו. שניים מהקבוצה נעצרו ונלקחו לחקירה.

צעיר נכווה

בחברון דווח על כמה תקריות בהן היו מעורבים כוחות צה"ל. מקורות פלשתיניים דיווחו על שני תושבים פצועים. צעיר פלשתינאי נכווה קלות שלשום בצהרים כתוצאה מרימון שורק חייל צה"ל לעבר התקהלות תושבים ערביים במחסום צה"ל סמוך ליישוב אורנית שבנפת טול כרם. הצעיר הועבר לבית החולים, צה"ל וכוחות הביטחון חוקרים את נסיבות הארוע.

ברמאללה נפצע צעיר פלשתינאי באורח קל מירי. מקורות פלשתיניים דיווחו על תקריות של יידוי אבנים באזור טול כרם, בה נפצע נער בן 14 מכדור גומי שנורה לעבר המפגינים. הנער נפצע באורח בינוני, והועבר לבית חולים טול כרם.

גורמים צבאיים בכירים מעריכים כי נרשמת עלייה בתקריות בשטחים, ובעיקר בשימוש בנשק חם. להערכתם פועלות בגדה המערבית ארבע חוליות מרוד שונות, חבריהן משתייכים לחמאס, המבצעות את רוב הפיגועים. עם זאת, אומרים מקורות צבאיים כי בתקופה האחרונה מצטרפים למעגל האלימות גם חברי פתח.

אמנון יופה מוסר: מתנחל מנצר חזני נפצע בידו באורח קל מאבנים שהושלכו לעבר כלי רכב ישראליים על ידי אנשי החמאס שעשו את דרכם לעצרת לציון יום הקמת הארגון. אנשי החמאס השליכו לעבר כלי הרכב מוטות ואבנים. הפצוע קיבל טיפול רפואי במרפאת היישוב.

ראשי גוש קטיף זועמים על כך שצה"ל איפשר מעבר של שיירות המפגינים ליד כפר דרום. לטענתם, צה"ל לא אכף את ההוראה שהוציא אלוף פיקוד הדרום הקרב, מתן וילנאי, שלא לאפשר מעבר של שיירות בסמוך לשער הכניסה של כפר דרום. הצו הוצא בעקבות השיירות הרבות שחגגו את בואו של ערפאת לעזה.

(ע). שני צעירים ערביים נפצעו שלשום בצהרים באורח קל מירי חיילי צה"ל בשכם. החיילים פתחו באש לאחר שכמה עשרות צעירים החלו לידות אבנים לעבר סיור צה"ל שעבר בכיכר השעון שבעיר. שני הצעירים נפצעו באורח קל ברגליהם, וקיבלו טיפול בבית החולים רפידיה בשכם.

מדים של המשטרה הפלשתינית

במכונית שעצרו חיילי צה"ל במחסום בכניסה ליריחו נמצאו זוג מדים של המשטרה הפלשתינית, סכין גדולה, מעיל צה"לי ונעלי צבא. חמשת הנוסעים ברכב נעצרו והועברו לחקירה.

תושב גוש עציון טוען שהותקף בליל יום ששי על ידי תושבי בית לחם, לאחר שרכבו התקלקל והוא המתין בצד הכביש בכניסה לעיר. התקרית אירעה לא הרחק ממחסום צה"ל בכניסה הצפונית לעיר. צה"ל והמשטרה חוקרים את נסיבות האירוע.

קצין המילואים המצוע, מימון בן דוד, בבית החולים. שמשת הרכב הממוגנת מיתנה את עצמת פגיעת הקליעים

עונת העסקים בעיצומה -

6 מתנחלים נעצרו בהפגנות במרכז רמאללה; שוחררו עם כניסת השבת

מאת נדב שרגאי

כמה עשרות מתנחלים ערכו שלשום הפגנה במרכז רמאללה במחאה על פציעת תושב פסגות, חייל המילואים מימון בן דוד, מירי. המתנחלים שתי הפגנות, האחת בצהרים והשנייה לקראת כניסת השבת.

בהפגנה השנייה עצרו כוחות צה"ל ששה מהמפגינים. עם כניסת השבת שוחררו העצורים, בהתערבות קצינים בכירים. ראש המועצה האזורית בנימין, פנחס ולרשטיין, ועשרות מאנשי היישובים באזור שהשתתפו בהפגנה, איימו לעשות את השבת במרכז רמאללה, אם לא ישוחררו חבריהם. לאחר שיחות טלפוניות בין ראשי מועצת יש"ע ובכירי צה"ל, שוחררו הששה. גם כתב וצלם של "ידיעות אחרונות" שעוכבו לחקירה בעקבות הכרזת אזור ההפגנה כשטח צבאי סגור, שוחררו כעבור זמן קצר.

המפגינים התריעו כנגד כוונת הממשלה להורות לצה"ל לצאת ממרכזי הערים הערביות בגדה. תושב פסגות, שלמה פילבר, אמר: "באנו כדי למחות על התגובה האנמית שצה"ל נקט בעקבות אירוע הלינץ' שהיה פה רק לפני יומיים בחייל שמואל מאיר. במקום שצה"ל יכנס ויעשה סדר במרכז רמאללה ויבהיר מי פה אחראי על השלטון, צה"ל העדיף לברוח לפאתי העיר, לשים שם מחסומים ולמעשה שידר לרוצחים שנמצאים פה, שמרכז העיר בידיהם. הרוצחים הבינו מיד את המסר, וכבר ביום ששי בבוקר יצאו לכביש הראשי סמוך לאל בירה ופגעו באחד החברים שלנו".

ולרשטיין דרש מכוחות הביטחון להבהיר לחיילים ולאזרחים ישראלים שעליהם לירות במצב של סכנת חיים: "אנחנו בוודאי נשמע פרשנות של ראש הממשלה מדוע הקורבן אשם", אמר ולרשטיין, "עלינו ליצור מחדש כח מרתיע. אם אנשים לא יבינו שכאשר הם בסכנת חיים עליהם לירות בצד השני, הם יגמרו רע מאד. אם הם ירו, יש אמנם אפשרות שהם ישבו בכלא, אבל לפחות יישארו בחיים. אפשר רק לדמיין מה יתרחש אם צה"ל ידלל עוד את כוחותיו ויסוג ממרכזי הערים. נהיה עדים לעוד ועוד אירועים כאלה, עם תוצאות חמורות בהרבה".

בסוף השבוע הפיצו אנשי מועצת יש"ע והמועצה האזורית מטה בנימין את תמונותיהם של ארבעה מן החשודים בתקיפת החייל מאיר. תמונות הארבעה, ששניים מהם נעצרו אתמול על ידי כוחות הביטחון, חולקו לנהגים במחסום אדם, ביציאה הצפונית מירושלים. אחד מהעוברים במחסום, שהינו מנהל עבודה, זיהה את אחד המבוקשים ומסר את פרטיו, כולל מקום מגוריו ושמו לקצין משטרה שנכח במקום.

מזכירות היישוב פסגות, שתושביו עוברים מדי יום ברמאללה שיגרה מברק לראש הממשלה, יצחק רבין, בו נאמר: "ראינו בזעזוע עמוק את היות הארס המנסות לבצע לינץ' בחייל המילואים שמואל מאיר, שטעה בדרכו ונכנס למרכז העיר. זהו המקרה השביעי של נסיון רצח לאור היום על ידי המון מוסת, כולל מבוגרים, סהרים-ונערים".

מזכירות פסגות קוראת לראש הממשלה ושר הביטחון לשקול מחדש את כוונתו להסיג את צה"ל ממרכזי הערים "ולהפקיר בכך את דמם של נשינו וילדינו האזרחים רבים העוברים מדי יום ברמאללה".

יו"ר מזכירות פסגות, רוני עזרי אמר להארץ כי על הצירים הראשיים ברמאללה נרשמים מדי יום אירועים רבים של ידויי אבנים ואירועים מעטים של שימוש בנשק חם, אולם במקרים בהם סוטים בטעות יהודים מן הציר הראשי מתרחשים מחזות, "דוגמת נסיון הלינץ' במאיר, שתיעד צוות טלוויזיה".

עזרי אמר כי בחודשים האחרונים נרשמו נסיונות תקיפה נוספים בנהגים שסטו בטעות מהדרך הראשית. לדבריו, הותקף נהג משאית שהגיע לרמאללה מכיוון צפון, תושב סלמון, חייל צה"ל, ועובד ועובדת של המועצה. "בכל המקרים הללו נפצעו אנשים, אך סיפורם לא הגיע לכותרות מכיוון שלא צולם ומכיוון שלא הסתיים במוות", אמר.

לדברי עזרי, צה"ל כבר החל לדלל את כוחותיו באזור רמאללה, ככל הנראה על פי הוראה פוליטית. "אני קורא לשר הביטחון לקרוא את המפה כבר עכשיו ולא לעשות את השגיאה של נסיגה ממרכזי הערים, שכן אנו נצפה במחזות דומים מדי יום", אמר.

רבין ינמק מחר בפני ועדת החוקה את התנגדותו לשריון חוק ירושלים

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק רבין, ישתתף מחר בישיבת ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת שתדון ביוזמת החקיקה של הח"כים עוזי לנדאו (ליכוד) ויצחק לוי (מפד"ל) לשריין את חוק יסוד: ירושלים ולקבוע, כי רק ברוב של 80 ח"כים ניתן יהיה לשנותו.

רבין ביקש להופיע בפני ועדת החוקה כדי לנמק את התנגדותו לשריונו של החוק, שאושר בקריאה טרומית לפני חודשים ספורים. בדיון ישתתף גם ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, התומך ביוזמת החקיקה.

לפי הצעת החוק של ח"כ לנדאו, גבולות שטחה של ירושלים, כפי שנקבעו בצו סדרי השלטון והמשפט, לא ישונו אלא בחוק יסוד שנתקבל ברוב של 80 ח"כים. ההצעה קובעת, כי הממשלה לא תנהל מו"מ ישיר או עקיף ולא תיטול התחייבות על שינוי בגבולות שטחה של ירושלים או על מעמדה בדין.

בהצעת החוק של ח"כ לוי נאמר, כי "אין לשנות חוק זה אלא ברוב של 80 מהח"כים". בדברי ההסבר להצעתו טען לוי, כי חוק זה מבטא קונסנזוס לאומי רחב ביותר, ולדבריו, יש לתת ביטוי לקונסנזוס בשריונו.

בחוגי האופוזיציה מתחו ביקורת על יו"ר ועדת החוקה, ח"כ דדי צוקר (מרצ), המתנגד לאישורו של החוק, לפיה עיכב במשך חודשים את הדיון בהכנתו של החוק לקראת אישורו במליאת הכנסת בקריאה ראשונה. עד כה קיימה ועדת החוקה דיון אחד, בלבד, בהצעת החוק.

דו"ח של הקונגרס האמריקאי מעריך: איראן מסייעת לחמאס באמצעות שגרירותה בירדן

וואשינגטון (ע"צ). תנועת החמאס נהנית ככל הנראה מסיוע איראני, המועבר לה דרך שגרירות איראן בירדן, נאמר בדו"ח מחלקת המחקר של הקונגרס האמריקאי.

משרד החוץ האמריקאי מעריך גם שתנועת החמאס מקבלת תרומות מתורמים פרטיים בקרב הסעודית ומדינות ערביות אחרות. עוד נכתב בדו"ח שמדינות המפרץ לא קיבלו בהבנה את תמיכת אש"ף בעיראק בתקופת מלחמת המפרץ, והגיבו עליה בסיוע לתנועות הפלשתיניות הרדיקליות.

עורכי הדו"ח ציינו כי בידיהם "ראיות מסויימות, לא ישירות, לפיהן ירדן נותנת חסות שלא ברצונה לקשר האיראני עם החמאס, מאז נפתחה שגרירות איראן בירדן, בשנת 92".

בכירים במשרד החוץ האמריקאי אמרו שאין כל הוכחה לכך שבשגרירות איראן בעמאן מתווה נקודת קשר עם תנועת החמאס.

לעצמאים ובעלי עסקים

חישובית זהב

תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק

לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסס 03-496119

המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ

אוטוסופט

רח' הרוגי מלכות 7 תל-אביב טל' 03-6471486

רבין מזהיר: הטילים של צפון קוריאה "מאיימים על השלום במזרח התיכון"

סיאול (ע). "אפשר להשיג שלום רק כאשר הצדדים לסכסוך מחליטים לשים קץ למעשי האיבה ולהתחיל בשיתוף פעולה", אמר ראש הממשלה, יצחק רבין, בעת שקיבל שלשום תואר לשם כבוד מן האוניברסיטה הלאומית של סיאול.

"מטרתנו היא השגת הסכמי שלום דו-צדדיים בכל אחד ממסלולי המשא־ומתן על מנת להשיג את המטרה של ייסוד שלום כולל צודק ובר-קיימא. הוכחנו את תבונת הדרך הזאת. עשינו שלום עם ירדן; אנו עושים שלום עם הפלשתינאים. אנו נמשיך במסלול המו"מ לשלום עם סוריה, לבנון וכל מדינה ערבית אחרת הרוצה לדבר איתנו. עם זאת, אנו נמשיך להתמודד עם אויב הפועל נגדנו בטרור ללא הבחנה: החמאס והג'יהאד האיסלאמי בשטחים וחיזבאללה בלבנון.

"שום סכין, שום אבן, שום פצצה ומוקש לא יפסיקו אותנו. אנו נמשיך במו"מ ואנו נמשיך במלחמות שלנו נגד הטרוריסטים ונגד אלה התומכים בהם. לא יכולה לבוא פשרה במלחמה נגד הטרור. אנו שוחרים שלום אולם נילחם על זכותנו להתקיים בביטחון כרצוננו. אנו נילחם נגד אלה התוקפים אותנו בעוד אנו מתקרבים אל השלום ואנו ננצח", אמר.

בארוחת בוקר שנערכה ברגע האחרון עם נשיא דרום קוריאה, קים יונג-סאם, אמר רבין כי טילי סקאד לטווח רחוק, שאותם מפתחת כיום צפון קוריאה במימון איראני, מהווים איום מיוחד על האוכלוסיה הישראלית ולכל תהליך השלום במזה"ת. רבין אמר במסיבת עיתונאים לאחר הארוחה כי צפון קוריאה כבר סיפקה לסוריה ולאיראן טילי סקאד סי. לטווחים קצרים, משגרי טילים ואת הטכנולוגיה לייצורם.

"נוסף על כך מציאה איראן מאות מיליוני דולרים בצפון קוריאה לצורך פיתוח טיל קרקע-קרקע לטווח ארוך, טיל שיוכל להגיע מאיראן למטרות בישראל. ייתכן וצפון קוריאה גם מעורבת בהפצת נשק השמדה לגורמים אחרים. אנו רואים בפעולה זו מצידה של צפון קוריאה מעשה המסכן את הרגיעה, היציבות והשלום במזה"ת. אני מקווה כי הקהילה הבינלאומית תוכל להתמודד עם מעשים מסוכנים וחסרי תבלית אלה של צפון קוריאה", אמר.

היומון הסיני תשרין טען בשבת כי הצהרותיו של רבין, שהטילים הצפון-קוריאנים שמיוצאים לסוריה ולאיראן מסכנים את השלום במזה"ת, אינם אלא "שקר".

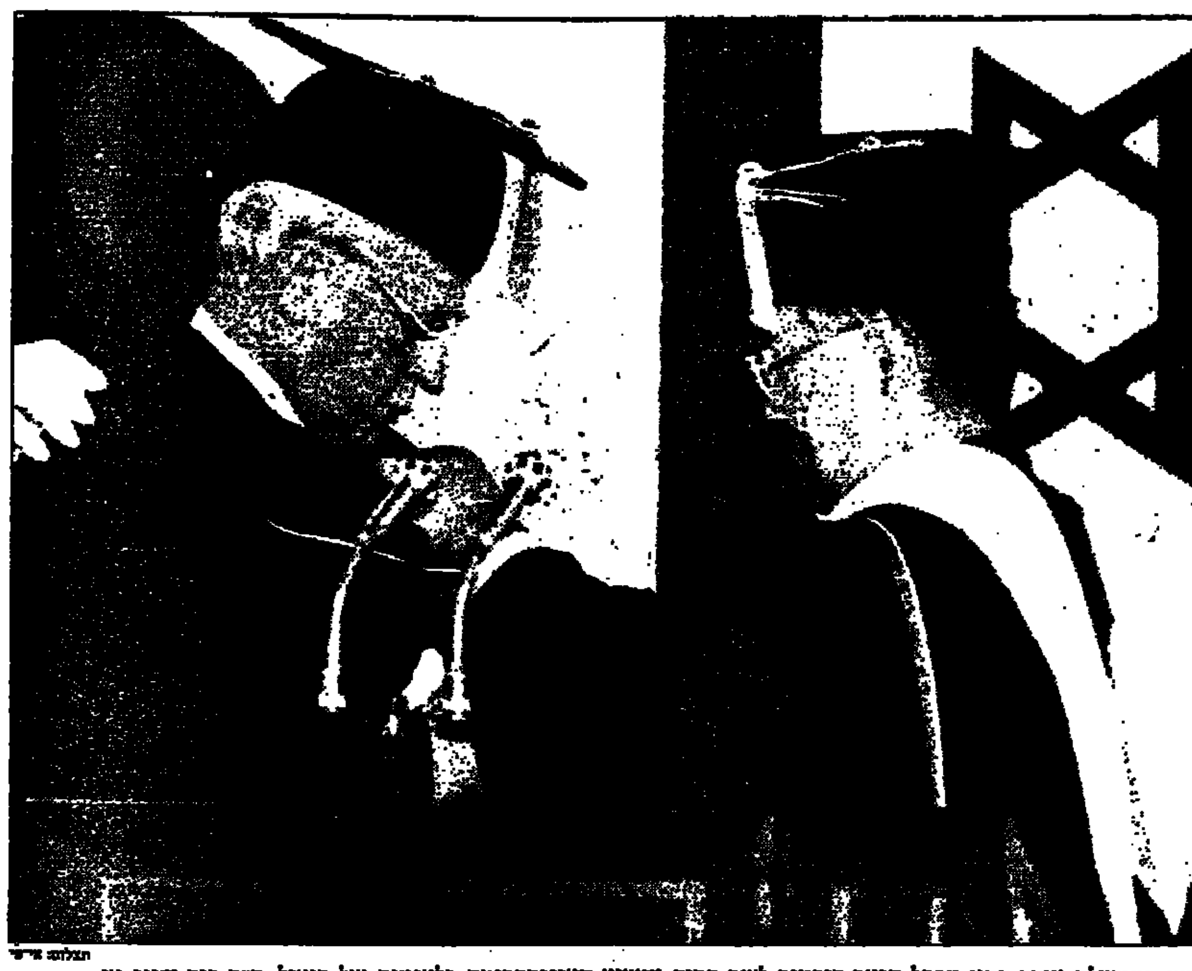

תצלום: איי־פי

ראש הממשלה יצחק רבין מקבל תואר דוקטור לשם כבוד מנשיא האוניברסיטה הלאומית של סיאול, ד"ר קים צ'ונג אן

ראשי גוש עציון: אם צה"ל יעזוב את בית לחם, ניכנס אנחנו לשם

מאת נדב שרגאי

ראשי היישובים באזור גוש עציון החליטו להכין, בתיאום עם מועצת יש"ע, תוכנית "מגירה" למקרה שצה"ל יוציא, במסגרת שלב ב' של הסכם אוסלו, לפנות את בית לחם ואת האזורים שסביבה.

ישיבת הוועד של אנשי הגוש נערכה בתגובה לידיעות שפורסמו ביום שישי, לפיהן עשויה הממשלה לאמץ את הרעיון של "ג'נין ובית לחם תחילה", במסגרת שלב ב' של הסכם אוסלו. בין היתר הוחלט בישיבה, שבמקרה של פינוי יאיישו אנשי הגוש עמדות שצה"ל יפנה בבית לחם.

ח"כ חנן פורת, שהשתתף בישיבה, אמר, כי למיטב ידיעתו, הרעיון של פינוי ג'נין ובית לחם כבר עלה והעברתן לפלשתינאים יצא ממשרד החוץ הישראלי. "למיטב הבנתי היה זה אורי סביר, ששתל את הרעיון אצל הפלשתינאים. זהו רעיון עוועים. גם לשיטתם של תומכי הסכם אוסלו, איך ניתן לצאת מבית לחם שאותה חוצים יום יום אלפי ישראלים, ללא פתרון של כביש אחר, והרי את הכביש העוקף סוללים עדיין והעבודה שם לא תסתיים לפחות עוד שנה. האם רוצים עוד מחזות ועוד לינצ'ים, וחזרת מקרה מאירי, הפעם באוטובוסים, נשים וילדים?"

ראש המועצה האזורית גוש עציון, שלה גל, אמר כי תושבי הגוש לא יוותרו בעניין. "אנחנו לא נאפשר בשום אופן שהצבא יעביר את הכביש הזה לידיים פלשתיניות או לאחריות משותפת".

בפגישה השתתפו ח"כ יגאל ביבי, הרב יעקב מדן, רזר נתיב וראשי התנחלויות נוספים. הוחלט ליזום כינוס תושבים בגוש בעוד כשבוע ולהזמין עם אישים במפלגת העבודה ובש"ס, כדי לנסות וליצור רוב פרלמנטרי השולל יציאה מערים בצירה לפני שיימצא פתרון לבעיית הביטחון של המתנחלים.

סגן ראש עיריית בית לחם לקראת חג המולד: אין כסף ואין חשק לחגוג

בעיר מצפים לחג מאופק: "החגיגות האמיתיות יהיו כשהישראלים יעזבו"

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

"אנשים קיוו שהפעם יחגגו את חג המולד תחת שלטונה של הרשות הפלשתינית, אבל העיכוב בפריסה מחדש של הכוחות הישראליים אינו מאפשר זאת". כך אמר בסוף השבוע סגן ראש עיריית בית לחם, חנא נאסר, בראיון בלשכתו. נאסר קובל על כך שלמשרד התיירות הפלשתיני, שקיבל לפני כחודש את סמכויות הניהול של ענייני התיירות בגדה המערבית, אין למעשה כמעט סמכויות.

"מה שקיבל ראש העירייה פרייג' הוא למעשה המשרד שלמטה", אומר סגנו, ומצביע על משרד המידע לתיירים בקומה הראשונה של בניין העירייה, וניבט אל הכיכר של כנסיית המולד. בכניסה למשרד שני דגלים פלשתיניים ותמונת דיוקן של יאסר ערפאת.

2,000 דגלים פלשתיניים

אבל במישור הסמלי, לפחות, יהיה השנה שינוי. עיריית בית לחם הצטיידה באלפיים דגלים פלשתיניים, כדי לקשט בהם את העיר לקראת חג המולד. בניגוד לחג המולד בשנה שעברה, שבו ניהל ראש העירייה, אליאס פרייג', מאבק עיקש נגד שלטונות הביטחון של ישראל, כדי שיתירו לו להניף דגל פלשתיני אחד מול בית העירייה, הורה השנה פרייג' – שהתמנה בינתיים גם לשר התיירות ברשות הפלשתינית – למלא את העיר בדגלי הלאום.

עם זאת בשאר התחומים – בטקסים, בסידורי הביטחון, הנתונים עדיין באחריות ישראל, או בסידורי האירוח לתיירים – לא צפוי השנה כל שינוי. "בסך הכול אין שינוי בהכנות, הרי המינהל האזרחי הישראלי עדיין אחראי לכל מה שמתרחש כאן", אומר נאסר.

בבית לחם עדיין לא ניכרת תכונה מיוחדת לקראת החג, שיחול בעוד כשבוע. הקישוטים מעטים, ועץ אשוח מואר אפשר היה לראות רק בשני מקומות: בווד האירוח של העירייה, ועל מרפסת המשרד העירוני של תנועת פתח, שם הודבקה דמותו של סנטה קלאוס לעץ האשוח, ולידה הונף דגל פלשתיני – כאילו הסבא צחור הזקן אוחז בו.

נאסר אינו סבור שהחגיגות השנה יהיו שמחות יותר מאשר בשנות האינתיפאדה. "מה שחשוב יותר מכול הוא ההיבט הכלכלי", הוא מסביר, "והמצב הכלכלי בעיר גרוע". אין כסף וגם אין חשק לחגוג, הוא אומר. הסיבה העיקרית למשבר הכלכלי היא הסגר. "האבטלה בין הגברים בעיר מגיעה לכ–60%, והאבטלה בין הנשים ל–80%", אומר נאסר.

נפח התיירות בבית לחם נותר אמנם יציב בחודשים האחרונים, אומר נאסר, אבל מדריכי התיירים הישראלים, המובילים את התיירות המאורגנת לבית לחם – ממהרים להוציא את התיירים מהעיר בחזרה לישראל. הם מעדיפים, טוען נאסר, שהתיירים יוציאו כספם בישראל ולא בגדה.

נאסר אומר, כי "החגיגות האמיתיות יהיו כשהישראלים יעזבו את העיר הזו, וערים אחרות בגדה". תושבי בית לחם ממילא אינם מצפים בכליון עיניים ל–24 בדצמבר, הוא אומר. בכל שנה, בשעות הבוקר המוקדמות של ערב חג המולד, מתרפקים חיילים על רלתותיהן של עשרות משפחות בבית לחם, בפרט באזור כנסיית המולד, כדי להציב נקודות תצפית על גגות הבתים. "איש אינו מייחל לזה", אומר נאסר.

חגיגות מצומצמות

בשנה שעברה, למרות ההתקוטטות בין עיריית בית לחם לבין שלטונות צה"ל סביב הנפת הדגל הפלשתיני על בית העירייה, חגגו תושבי העיר את חג המולד בהתלהבות רבה. היו אלה ימי האופוריה שאחרי חתימת הצהרת העקרונות בין ישראל לאש"ף בוואשינגטון, וראש העירייה, אליאס פרייג', הגדירן כ"חגיגות המפוארות ביותר שידעה העיר". כ–20 אלף איש השתתפו בחגיגות אשתקד, להערכת פרייג'. השנה, לדברי סגנו, אין מצפים להשתתפות רחבה, ונראה כי החגיגות יהיו מאופקות יותר.

גם השנה, כמו בכל שנות האינתיפאדה, לא מתכוון ראש העירייה לקיים את קבלת הפנים המסורתית למכובדים ערב החג. לפני פרוץ האינתיפאדה, נהג ראש העירייה להזמין עשרות אישים פלשתינאים וישראלים, כולל שרים ואנשי צבא בכירים, לקבלת פנים גדולה באחת ממסעדות העיר. השנה, הסביר נאסר, אין טעם לקיים את קבלת הפנים, מאחר שברור כי יאסר ערפאת לא יוכל להשתתף בה.

ערבים מחיפה מתארגנים נגד הכוונה לשכן משתפי פעולה בעיר התחתית

מאת יוסף אלגזי

בעקבות הגילוי על תוכניות לשכן משתפי פעולה פלשתינאים מהשטחים בעיר התחתית של חיפה, בשכונות ואדי ניסנאס וחליסה, התארגנה בעיר ועדה של אישים ערבים למאבק נגד תוכניות אלו.

ועדה זו, אשר תתכנס היום לישיבת חירום, תחליט על מסע הסברה בקרב האוכלוסיה היהודית, שבו תצביע על הנזקים הנשקפים, לדעת חבריה, על איכות החיים בעיר ועל הדו־קיום בין תושביה היהודים לערבים, כתוצאה משיכון משתפי פעולה בעיר. כן תדון הוועדה בצעדי מחאה, כמו הכרזת שביתה כללית של המגזר הערבי בעיר, העלולים לשבש את אירועי "ימים של רעות ואחווה בחיפה".

אירועים אלה, המאורגנים על ידי העירייה, משרדי החינוך, התרבות, הספורט, המדע והאמנות וכן מרכז ההסברה, אמורים להתחיל מחרתיים, ג', 20.12 ולהימשך 10 ימים, עד ה־29.12. הוועדה תבקש להיפגש עם ראש העירייה, עמרם מצנע. בסוף השבוע קיימה תנועת חד"ש בחיפה אסיפת הסברה, שבה השתתפו חברי מועצת העירייה, ראסן אבו ואדיה, מפרע וד"ר עיסא ניקולא מחד"ש והחברים בקואליציה, הכומר שחאדה שחאדה ועו"ד עלי ראפע.

עמידר מכשירה דירות

הדוברים ביקרו את הנהלת העירייה ובמיוחד את ראש העירייה על כך, שלא עשתה מאומה לפתרון בעיית הדיור המצוקות של מאות משפחות ערביות חסרות דיור בעיר, ומצד שני נוקטים בפעולות לשכן מאות משתפי פעולה. חברת עמידר ושקמונה מכשירות דירות שנאטמו בעבר בחיפה התחתית בכוונה לשכן בהן משפחות של משתפי פעולה מהשטחים.

מצנע: זה נושא ממשלתי

בתגובה, מסרה דוברת עיריית חיפה, ברכה בריל, בשמו של ראש העירייה, מצנע, כי "התוכנית לשיכונם של משתפי פעולה בחיפה אינו נושא עירוני, אלא נושא בו מטפלים גורמים ממשלתיים". כן מסרה הדוברת, כי מצנע מתכוון למלא אחר בקשתם של חברי מועצת העירייה, ד"ר ניקולא ואבו ואדיה, להיפגש איתו ולדון בנושא משתפי הפעולה.

קבוצה ערבית קוראת לשינוי הגדרתה של מדינת ישראל

מאת יוסף אלגזי

קבוצה פוליטית ערבית שהוקמה באחרונה, "המערך הלאומי הדמוקרטי", קיימה בסוף השבוע את כינוסה הפומבי הראשון בנצרת. הקבוצה, המתכוונת לקרוא לעצמה "30 במארס" – היום בו מציינת האוכלוסיה הערבית בישראל את יום האדמה – תקיים בקרוב את ועידת הייסוד שלה. התביעה המרכזית של הקבוצה היא המרת הגדרתה של מדינת ישראל כ"מדינת העם היהודי" ל"מדינת כל אזרחיה".

בכינוס בנצרת דיברו, בין היתר, באסל גטאס, ד"ר עאמר אל הזייל וח"כ לשעבר מוחמד מיעארי. הדוברים קראו לאחדות כל הכוחות הלאומיים בקרב האוכלוסייה הערבית "לפני שסופת האופורטוניזם והישראליזציה העלובה יגרפו אותם".

100 משפחות בדוויות חזרו לשטח בנגב, שממנו פונו לאזור רמת חובב

כ–100 משפחות בדוויות מחמולת אבו קרדוד (שבט אל־עזאזמה) המונות כ–700 נפש, שבו בימים אלה אל אדמותיהם באזור ביר אל־דוואג' ממנו פונו לפני כחמש שנים. מאז פונו ב–89' היו משפחות אלו באזור סמוך לרמת־חובב, וסבלו מרעלים שמפיצים השפכים של תשלובת כימית המצויה באזור, וגם ממחסור במים לשתייה.

חוקר הבדווים בנגב, ד"ר יצחק ביילי, מסר בסוף השבוע, כי בני חמולת אבו קרדוד החליטו לשוב לאדמותיהם, כאשר התברר להם, שהן הוחכרו למתיישבים יהודים ואינן משמשות כשטחי אימונים של צה"ל כפי שנטען כאשר פונו מהן; שהחיים ברמת חובב בלתי נסבלים ומסכנים את חייהם; ושהשלטונות אינם מתכוונים לקיים את הבטחותיהם לדאוג להם לשטחי מרעה וליישב אותם במקום של קבע שאינו מוצף למפגעים סביבתיים.

בתגובה, הגדיר יו"ר מנהלת הבדווים בנגב, אליהו בבאי, את שובם של הבדווים מחמולת אבו קרדוד כ"נסיון ליצור עובדות בניגוד לחוק על אדמות שלא היו מעולם בבעלותם של הבדווים". בבאי מסר עוד, כי "בדעת השלטונות לסלק אותם תוך 30 יום מהשטח על פי החוק לסילוק פולשים".

שובם של הבדווים מחמולת אבו קרדוד לביר אל־דוואג' התבצע במשך כל ימות השבוע שעבר. נסיונותיהם של אנשי הסיירת הירוקה ושל שוטרים למנוע את שיבתם עלו עד כה בתוהו.

יוסף אלגזי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעקבות התנצלות נוספת של פרס: החרדים יחליטו היום אם תוסר הצעת האי אמון בעניין דוד המלך

"חלילה לנו לפגוע בנעים זמירות ישראל" – כתב פרס. רביץ: ההתלבטות לא קשורה למכתב. אנו חוששים שבדיון יפגעו עוד ח"כים בזכר המלך

מאת שחר אילן

מועצת הרבנים של ש"ס ושל יהדות התורה יחליטו רק היום איך להגיב על התנצלות של שר החוץ, שמעון פרס, לגבי הדברים שאמר בכנסת על דוד המלך. בעקבות מכתב ההתנצלות ששלח פרס לראשי הציבור החרדי – מסתמנת אפשרות שמנהיגי יהדות התורה, האדמו"ר מגור והרב פנחס מנחם אלתר, ומנהיג דגל התורה, הרב אליעזר מנחם שך, יחליטו להסיר את הצעת האי אמון, שאמורה להיות מוגשת מחר.

בסוף השבוע העלה נימוק חדש נגד הגשת הצעת אי אמון – החשש שמא בדיון בהצעה ישמיעו ח"כים חילונים התבטאויות נוספות נגד דוד המלך. אם תתקיים ההצבעה בכל זאת, קרוב לוודאי שהרב עובדיה יוסף יורה לח"כים של ש"ס להיעדר ממנה.

ח"כ אברהם רביץ (יהדות התורה) אמר, כי אין קשר בין שיגור מכתב ההתנצלות ובין ההתלבטות שנוצרה לגבי ההצבעה בכנסת. לדבריו, ביום ה', כשרבו חברי הכנסת בעניין והתייעצו עם גדולי התורה – צצו ספקות הלכתיים האם מותר בכלל להעלות נושא כה רגיש, כשברור שיהיו חברי כנסת שינצלו את הדיון במליאה כדי לשוב ולהטיח "דברי נאצה בנעים זמירות ישראל".

ח"כ רביץ מסר, כי היום ייתנו גדולי התורה את התשובה ההלכתית והוסיף, כי מכתבו של השר פרס נועד מלכתחילה לנסות לטהר אותו עצמו.

שלשום, בתום שורת התייעצויות עם אישים חרדים, שלח פרס לנשיאי מועצת גדולי התורה השונות – הרב יוסף מש"ס, הרב שך מדגל התורה והאדמו"רים מגור ומויז'ניץ מאגודת ישראל – את מכתב ההתנצלות. "צר לי מאוד", כותב פרס, "על האופן שבו התגלגל שלשום הדיון בכנסת ועל הדברים שנאמרו בו בלהט הוויכוח. חלילה לנו לפגוע בתורת ישראל ובנעים זמירות ישראל, דוד המלך. ספר תהילים כמורשת ישראל כולה, הוא בסיס לתרבותנו. כאדם המכיר ומכבד את מסורת ישראל, לא היתה לי כל כוונה לפגוע בקודשי ישראל או לגרום צער לכם ולאנשים האמונים על מורשת ישראל".

בהמשך מגולל פרס את תולדות יחסיו עם החרדים ומציין, כי "במשך שנים פעלתי לחיזוק עולם התורה ולקירוב רחוקים בין חילונים ודתיים. עשיתי זאת מתוך שכנוע פנימי עמוק וכך אוסיף לעשות גם בעתיד". פרס מסיים בקריאה לפעילות משותפת "להאדרת מורשת ומסורת ישראל בקרב העם ובני הנוער. כולי תקווה כי יחד נמשיך למצוא את המכנה המשותף, כאשר תורת ישראל ומורשת ישראל יאחדו את כולנו".

מכתב ההתנצלות הזה הוא חד משמעי בהרבה מההבהרה שפרסם פרס ביום רביעי בכנסת ומקור חרדי אף הגדיר אותו "מתרפס מאוד". באותה הבהרה ציין אמנם פרס, שלא התכוון לפגוע בקודשי ישראל, אבל הקדיש את רובה להתקפה חריפה על חברי הכנסת הדתיים.

פרס לא יקריא את המכתב במליאה, אלא יניח אותו על שולחן הכנסת, והיו"ר, שבח וייס, יקריא אותו. זאת, מחשש שאם פרס יתנצל מעל בימת הכנסת, ייפתח הוויכוח מחדש.

ביום חמישי עוד הכריזו הח"כים של יהדות התורה, שגם התנצלות לא תביא להסרת הצעת האי אמון. ביום שישי הם היו הרבה פחות נחרצים. אברהם רביץ ומשה גפני מדגל התורה הסבירו, שקיים חשש כבד שבדיון יישמעו דברי חירוף וגידוף נוספים כלפי דוד המלך. "יש שאלה האם מותר לנו ליזום דיון, שיתן לאנשים במה לפעור את פיהם", אמר גפני. "אנחנו משחקים פה באש. יהודי דתי רועד בעניין כזה מפחד. העלינו את השאלה בפני הרב שך והוא מתלבט".

מצד שני, אומר גפני, קיים החשש, שהורדת הצעת האי אמון תתפרש כפגיעה בכבוד התורה. מקור מקורב לאדמו"ר מגור אמר שלשום, שכל החלטה תתקבל מתוך התייחסות למעמד המיוחד של פרס אצל הרבנים החרדים. "קשה לרבנים לפגוע בו", הסביר המקור, "בגלל שזה פרס שלא היו לו התבטאויות קודמות והוא היה בקשר טוב עם הרבנים". מקור מקורב לאדמו"ר מויז'ניץ אמר, שההתנצלות שיפרה מאוד את האווירה. "ההתבטאות כאבה לאדמו"ר מאוד, כי היינו מאוד מיודדים עם פרס, והרבי אמר שזה לא מתאים לו. יחד עם זאת, איזה כתם נשאר".

ח"כ אברהם ורדיגר מיהדות התורה דבק לעומת זאת בעמדתו שאין להסיר את הצעת האי אמון. "לדבריו, פרס אומר שהוליך בלשונו, אבל דווקא בלהט הוויכוח אומרים מה שחושבים".

באשר לש"ס – אמר מקור מקורב לפרס, ש"עם ש"ס כבר סגור שלא יצביעו נגד הממשלה". אולם למרות זאת מסר יו"ר סיעת ש"ס, שלמה בניזרי, שהרב עובדיה יוסף ישקול את עמדתו בסוף השבוע, ויחליט רק היום. הסיבה העיקרית לדחייה היא, כנראה, שהרב יוסף מעריך שיהדות התורה תבטל קודם את הצעת האי אמון, ואז לא יצטרך להצטייר כמתון מכבה. סיבה שנייה להתלבטות נובעת מכך, שהרב יוסף ביקש שפרס יכתוב שהוא "חוזר בו מכל דבריו" ופרס לא עשה כן.

תקריות בין מפגינים חילונים לחרדים בכבישי המריבה בירושלים; פעיל מרצ נפגע בראשו מאבן

מאת שלמה דרור ושחר אילן

פעיל מרצ נפגע שלשום בראשו מאבן שנזרקה לעברו ברחוב שמואל־הנביא בירושלים, סמוך לכביש בר־אילן. הוא נזקק לטיפול בבית חולים. שני פעילים אחרים הוכו בידי עשרות חרדים בצומת בר־אילן.

כמו בסוף השבוע הקודם, גם שלשום ניסו החרדים לחסום באופן בלתי חוקי את התחבורה בבר־אילן, שמואל־הנביא, כביש רמות ויגדסוף, והתפתחו תקריות ביניהם לבין פעילי מרצ שהגיעו להפגנה במקום. אתמול, לעומת זאת, היתה רגיעה בגלל הגשמים.

חברת מועצת העיר, נורית ידרנילוי (עבודה), אמרה אתמול כי בכוונתה לפעול להקמת משמרות בטיחות של צעירי התנועה. המשמרות יקיימו סיורים במכוניות כדי למנוע את חסימת הרחובות, ויגישו עזרה ראשונה לנהגים שייפגעו מיידוי אבנים.

שלשום אחר הצהריים הגיעו פעילי מרצ להפגנה בצומת בר־אילן–שמואל־הנביא–כביש רמות, וגילו כי החרדים שוב חסמו את רחוב שמואל־הנביא.

ראש סיעת מרצ בעיריית ירושלים, אורנן יקותיאלי, אמר כי המשטרה סירבה לפנות את המחסומים בעצמה, ואף דרשה מהמפגינים לא לנסוע ברחוב שמואל־הנביא.

שלוש מכוניות של אנשי מרצ נסעו בדרך עוקפת, והגיעו לקטע הכביש הבעייתי מצדו השני. שם, לדברי יקותיאלי, הן הותקפו בידי מאות חרדים, שיידו עליהן אבנים גדולות. אחד הנהגים, גיא הירשפלד, נפצע בראשו, וחלון מכוניתו של יקותיאלי נופץ.

הירשפלד נסע לצומת בר־אילן, שם התרכזו המפגינים החילונים והשוטרים. לדבריו, הוא דרש מאחד מקציני המשטרה לפעול נגד המתפרעים החרדים, והתפתח עימות בין השניים. הקצין הורה לעצור את הירשפלד, והוא הוכנס לניידת, אך בסופו של דבר הוא שוחרר ונלקח לבית החולים, שם אובחן אצלו זעזוע מוח, והוא נזקק לטיפולים שלשום ואתמול.

יקותיאלי אמר, כי למרות שכוח של כ־200 שוטרים שמר על ההפגנה של מרצ במרחק של כ־50 מטרים ממוקד ההתפרעות, לא עשתה המשטרה דבר כדי להפסיק את יידוי האבנים ולסייע בפינויו של הירשפלד. לדבריו, הלקח מההפגנה שלשום הוא שדם החילונים הפקר. "אם מישהו ייפצע או ייהרג דמו בראשו של שר המשטרה, משה שחל, ובראשו של ראש העירייה, אהוד אולמרט".

לאחר שהסתיימה ההפגנה, הר־תקפו יו"ר האגף לאיגוד מקצועי במועצת פועלי ירושלים, פסח אללה, ופעיל מרצ נוסף בידי עשרות חרדים בשעה שהיו בדרכם למכוניתם בשכונת סנהדריה.

גם צוות טלוויזיה של "זמן ירושלים" הותקף בידי חרדים. הכתבים, בני פליבן וליאור חורב, הגישו תלונה במשטרה. המשטרה עצרה שני חרדים לחקירה.

פעיל העדה החרדית, יהודה משי זהב, מסר כי הפגנות החרדים נמשכו שלשום עד הלילה. הוא האשים את המשטרה "בהשתוללות בתוך השכונות החרדיות".

סגן ראש עיריית ירושלים מיהדות התורה, חיים מילר, אמר כי "כל אלימות שהיא היא חילול השם בכל ימות השבוע וגם בשבת". מילר האשים באירועים האחרונים את מפקד מחוז ירושלים של המשטרה, ניצב אריה עמית, שהוא "אטום יותר מקיר".

פעילי מרצ מפגינים נגד הסימת רחוב בר אילן בירושלים על ידי החרדים. לטענתם, החרדים ידו עליהם אבנים והמשטרה לא התערבה

לדבריו, "למרות כל הפניות של חברי המועצה החרדים, המייצגים את הרוב השפוי במגזר החרדי, עמית לא פתח בהידברות איתנו".

לטענת מילר, העובדה שהמשטרה נערכת מדי יום שישי בכוחות גדולים, כולל פרשים, בצומת בר־אילן מתסיסה את החרדים וגורמת להתפרעויות.

דובר מחוז ירושלים, רפ"ק שמואל בן רובי, מסר אתמול בתגובה להאשמות מצד המפגינים, כי "יקותיאלי נכנס לרחוב שמואל־הנביא כדי ליצור פרובוקציה". לדבריו, "המשטרה פנתה לעירייה לפנות את המחסומים מהרחוב, משום שרק לעירייה יש ציוד מתאים לפינוי מחסומים בסדר גודל כזה. ואולם כיוון שפועלי העירייה שובתים, המחסומים לא פונו".

לגבי הטענות בדבר עיכוב הטיפול בפצוע, ציין בן רובי כי "הפצוע הסתובב ליד מכוניתו ועישן סיגריה עד שהצלמים והעיתונאים סיימו את עבודתם. המשטרה לא הפריעה לטיפול הרפואי. צריך לזכור שמדובר בסך הכל בשריטה קלה".

בתגובה לדבריו של מילר הוסיף בן רובי, כי "המשטרה אינה מוכנה להתייחס לדברים שנאמרו על מפקד המחוז. אם יש תלונות הן מצד החרדים והן מצד החילונים על אופן פעולתה של המשטרה, הדבר מוכיח שהמשטרה פועלת ללא משוא פנים".

חוברת הסברה של מינהל החינוך הדתי: יש לחנך את התלמידים "להאזין לערוץ 7 ולא לאחרים"

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

בחוברת הסברה מיוחדת למנהלי בתי ספר ממלכתיים־דתיים חדשים ממליץ מינהל החינוך הדתי שבמשרד החינוך לחנך את התלמידים "להאזין לערוץ הדתי 7 ולצמצם את האזנתם לערוצים אחרים".

החוברת היא חלק ממערכת הסברה שפרסם מינהל החינוך הדתי במשרד החינוך לפני כמה שבועות.

ערוץ 7 נחשב לערוץ המשדר בעיקר את השקפותיהם של אנשי הימין. ב־5 באפריל פנתה ח"כ נעמי חזן (מרצ) ליו"ר ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת הטבח בחברון, נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, בבקשה לבדוק האם האזין ברוך גולדשטיין לתוכנית רדיו ששודרה בערוץ 7 בשפה האנגלית, ערב יום הטבח בחברון.

בשידור תיאר מאזין מסיבת פורים באגף הדתי של הכלא, שבו כלואים "צדיקים כמו עמי פופר ויורם שקולניק". מגיש התוכנית, בני ישראל, ביקש אז להרים כוסית לחיים לעמי פופר. עוד נאמר בשידור: "חג שמח לשקולניק ולעמי פופר, ולכל אותם אנשים שעשו מה שרבים מאיתנו חשבו לעשות ולא היה להם האומץ לכך".

בפרק הנקרא "ארץ ישראל לעם ישראל על־פי תורת ישראל" ניתנת הנחיה לחינוך התלמיד לקשר של תורה־עם־ארץ, והדגשה כי תפיסת החינוך הממלכתי־דתי הציונות הדתית בנושא זה היא אידיאולוגיה ולא פשרה".

בהקדמה לחוברת ההסברה כותב מפקח משרד החינוך על החינוך הדתי במחוז תל־אביב, יחיאל שרמן, כי אחת ממטרות החוברת היא "להשריש בתלמיד ערכים שפה ושם מתרופפים".

"רק תאריכים עבריים"

בפרק שכותרתו "מדינת ישראל – ראשית צמיחת גאולתנו" מפורטות יזמות ופעילויות מומלצות: לדוגמה, המטרה של "חיזוק התפיסה הדתית אצל התלמיד השותף לרוב החילוני וגיבוש השקפתו הדתית" ו"לחנך את התלמיד להזדהות עם מדינת ישראל כערך דתי מקודש וכשלב בשלבי הגאולה".

בפרק נוסף בחוברת, המוקדש ללוח העברי, נאמר כי "המורה תציין ביומן הכיתה רק תאריכי לידה עבריים, ובכיתה יהיה לוח ימי ההולדת על פי הלוח העברי".

פרק אחר מוקדש ל"קירוב רחוקים". בין היתר נאמר בו כי "ילדים שומרי מצוות יזמינו לשבת חברים עולים חדשים או 'חלשים' בקיום מצוות", וכן "למידה הדדית עם תלמידים עולים – 'אני מלמד אותך תורה, אתה מלמד אותי שפתך'".

עוד נאמר בחוברת, כי יש לערוך "בדיקת ציצית יזמית בכיתה על ידי המחנכת או הוועדה התורנית, תוך רישום אישי וכיתתי – לפיתוח אחריות אישית ומחויבות להלכה ולכיתה".

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הודעה למגדלי ומשווקי הפירות

▪ תעודות משלוח ▪

מועצת הפירות (ייצור ושיווק) מודיעה בזה למגדלי הפירות ולמשווקים המורשים:

1. החל מיום א' כ"ט בטבת תשנ"ה 1 בינואר 1995 תיכנסנה לשימוש תעודות-משלוח חדשות להובלת פירות ברחבי הארץ, בסימון "שנת 1995".
2. החל מהתאריך הנ"ל פג תוקפן של כל תעודות המשלוח הישנות שהוצאו על ידינו מכל סוג ובכל זמן שהוא. (חודש ינואר 1995 ישמש כחודש מעבר בו מותר עדיין להשתמש בתעודות משלוח של עונת 1994).
3. על המשווקים המורשים לפנות מיד בענין קבלת תעודות חדשות לסניפי המועצה בתל-אביב, חיפה וירושלים, כמו כן יש להחזיר את כל תעודות המשלוח הישנות שפג תוקפן.
4. המגדלים נדרשים להחזיר את כל תעודות המשלוח שפג תוקפן לידי המשווקים המורשים ולהחליפן בתעודות חדשות כאמור.
5. על המגדלים חלה החובה להטביע את כרטיס המגדל בתעודת המשלוח.
6. מגדל שאין בידו כרטיס מגדל, יפנה מיד למשרד המועצה בתל-אביב, רח' החשמונאים 119/המחלקה החקלאית וימסור את השאלון ובו הנתונים של שטחי המטע שלו, כדי שהמועצה תנפיק לו כרטיס מגדל.
7. תעודת משלוח של פירות שלא הוטבעה כנ"ל אינה ברת-תוקף.

שלום בלייר,
מנכ"ל

השפעת מלחמת ששת הימים על התפתחות התפוצות

כינוס מדעי בין לאומי

נערך ע"י
המכון ליהדות זמננו ע"ש אברהם הרמן, האוניברסיטה העברית
בהשתתפות המחלקה לארגון ולקשרים קהילתיים בהסתדרות הציונית העולמית

יום ב', ט"ז טבת תשנ"ה, 19.12.1994

19:30 - מושב הפתיחה, בבנייני האומה, אולם אורן 4
יו"ר - פרופ' חיים אבני, יו"ר הכנס.
ברכות - פרופ' יהושע בן אריה, רקטור האוניברסיטה העברית
ומר אלי אייל, ראש המחלקה לארגון ולקשרים קהילתיים בהסתדרות הציונית העולמית

כרוניקה של המאורעות - מאי-נובמבר 1967
מלחמת ששת הימים בפרספקטיבה הסטורית: הערכות
פרופ' אליעזר שביד, פרופ' שלמה אבינרי, פרופ' משה ליסק, פרופ' יהודה באואר
שיר חובק תפוצות - "ירושלים של זהב"
ד"ר פנץ שחר

יום ג', י"ז טבת תשנ"ה, 20.12.1994

באולם הסנט של האוניברסיטה העברית, הר הצופים
9:00 - 11:00 - מושב ראשון: מלחמת ששת הימים: ההשפעה על קהילות בארבע תרבויות: ארה"ב, בריה"מ, צרפת ומכסיקו
11:30 - 13:30 - מושב שני: גוש המשטרים הקומוניסטיים: בריה"מ, הונגריה, רומניה, פולין
14:30 - 16:30 - מושב שלישי: הארצות דוברות אנגלית: אוסטרליה, קנדה, ארה"ב ואנגליה
17:00 - 18:00 - מושב רביעי: ההשפעה על הקהילה בארגנטינה
19:30 - 21:00 - מושב ערב במכון ון-ליר, רח' ז'בוטינסקי 43, י-ם
היהדות בארצות האיסלם מול מלחמת ששת הימים: הידוע והטעון מחקר
מר שלמה הלל, יושב ראש עולמי של קרן היסוד, יו"ר ;
פרופ' מיכאל אביטבול ; פרופ' אמנון נצר ; פרופ' ששון סומך ; ד"ר חיים סעדון

יום ד', י"ח טבת תשנ"ה, 21.12.1994

באולם הסנט של האוניברסיטה העברית בהר הצופים
9:00 - 10:00 - מושב חמישי: ההשפעה על הקהילה בצרפת
10:30 - 12:30 - מושב שישי: השפעת מלחמת ששת הימים: פרספקטיבות סוציו-פוליטיות וכלכליות
14:00 - 15:30 - מושב שביעי: סופרים יהודיים ומלחמת ששת הימים
16:00 - 18:00 - מושב שמיני: מלחמת ששת הימים: ההיבטים של הגות וזרמים דתיים
19:00 - 21:00 - קבלת פנים ומושב נעילה בבית מאירסדורף, הר הצופים
הממסדים היהודיים והאידיאולוגיה הציונית.
יו"ר ופותח - מר יחיאל לקט, יו"ר בפועל של ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית ;
פרופ' דניאל אלעזר ; פרופ' גדעון שמעוני. דברי נעילה: פרופ' חיים אבני, יו"ר הכנס.

פרטים והרשמה בטלפונים: 02-882466 ,882467 ,203417 ,203577

HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
תזמורת סימפונית חיפה

מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר

קונצרט גאלה חגיגי

לציון העונה ה-45

בחסות שרת המדע והאמנויות – גב' שולמית אלוני
וראש העיר חיפה – מר עמרם מצנע

מנצח: **סרג'יו קומיסיונה**
סולנים: **לואיס לורטי** – פסנתר (קנדה)
סוזאנה פורצקי – מצו סופרן

ורדי: "כוחו של גורל", פתיחה
רחמנינוב: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
זהר כחילה: "מוסיקה לכלי מיתר" (1994) – בכורה עולמית
דה פליה: "הכובע המשולש"

חיפה – אודיטוריום, יום ד' 21.12.94 בשעה 20:30

הקונצרט במשכן לאמנויות הבמה ב-24.12.94 – בוטל

כרטיסים ניתן לרכוש:
- משרדי התזמורת טל' 04-640004
- "קסטל" רח' אבן גבירול 153 ת"א, טל' רב קווי: 03-6044725
  טל' לאשראי: 03-6047678, פקס: 03-6041742
- בקופות המשכן, שד' שאול המלך 19 ת"א, טל' 03-6927777
  בימים א'-ה' 9.30-20:00, יום ו' 9:30-13:00

רוכשי הכרטיסים יקבלו כרטיס במקומות המוסבים
בלעדי למשלמים בישראכרט
2 כרטיסים במחיר 1 תמורת 80 כוכבים ▪ מספר הכרטיסים מוגבל
הכי טוב ישראכרט

מכון ויצמן למדע

מודיע על הסדרה השלושים וחמש של
הרצאות הזכרון ע"ש חיים ויצמן
שתנתנה (באנגלית) על ידי

Prof. David J. Gross
Eugene Higgins Professor of Physics
Department of Physics, Princeton University
Princeton, New Jersey, USA

הרצאה ראשונה: יום א', 25 בדצמבר 1994, בשעה 16:00
THE LESSONS OF PARTICLE PHYSICS
הרצאה שניה: יום ב', 26 בדצמבר 1994, בשעה 16:00
THE FUTURE OF PARTICLE PHYSICS

ההרצאות תנתנה באולם ע"ש דולפי ולולה אבנר, בקרית המכון.
- הציבור מוזמן -

"פנינה תיאטרונית נדירה...לא להחמיץ" [דבר]
"מפגן מרשים עשיר וססגוני..." [ידיעות אחרונות]
"חזיון מרהיב...הצגה כזאת לא רואים בכל יום" [הארץ]

התיאטרון העירוני באר-שבע
המתחזה
מאת: תומס מידלטון וויליאם ראולי

מרכז זוהל, תל-אביב: יום ה' 22.12 בשעה 20:30 תיאטרון הבימה, תל-אביב: מוצ"ש 31.12, יום א' 1.1.95 בשעה 20:30
תיאטרון באר-שבע: מוצ"ש 14.1 (11), א' 15.1 (23), ב' 16.1 (2), ג' 17.1 (8), ד' 18.1 (14), ה' 19.1 (10), מוצ"ש 21.1 (6),
א' 22.1 בשעה 20:30

ביהמ"ש: הורי הנרצחת הם החשודים הסבירים היחידים

מאת יוסי השוני

שופטת בית משפט השלום בתל אביב, נידה לידסקי, האריכה שלשום בשבעה ימים את מעצרם של מיכאל וייסמן, בן 72 ואשתו מרים, בת 74 מבת ים, בחשד כי רצחו את בתם, נטלי.

נטלי וייסמן מרגלית, בת 33, גרושה ואם לילדה בת תשע, התגוררה בבית הוריה ברחוב הנביאים בבת ים. בבוקר יום חמישי נמצאה בבית ללא רוח חיים. לאחר בדיקה ראשונית סברו אנשי מגן דוד אדום כי מדובר במוות טבעי, אולם לאחר שהגופה נבדקה במכון המשפטי באבו כביר התברר כי וייסמן נרצחה, ככל הנראה בחניקה.

בני הזוג וייסמן נעצרו לחקירה, ושלשום הובאו בפני בית המשפט המחוזי להארכת מעצרם. בבקשה להארכת המעצר ב-15 יום נכתב כי "מחומר החקירה עולה כי הורי נטלי חשודים כי גרמו למותה". נציג המשטרה, רס"ל עופר קליין ממרחב ירקון, הציג בפני השופטת חומר חסוי הקושר את השניים לרצח.

בדיון ספרה האם, מרים, את גרסתה לאירועים בלילה שבין רביעי לחמישי: "בשעה שתיים וחצי לפנות בוקר נטלי קראה לי ואמרה 'אמא, אני כאן, אני רוצה פיפי'. אמרתי לה שתלך לשירותים והיא אמרה שהיא לא יכולה כי יש לה כאב ראש. הלכתי לאמבטיה להביא לה סיר לילה, וכשחזרתי ראיתי שהיא על הרצפה. היא אמרה לי שיורד לה דם. קצת דם על הלחי והפה. שכבתי אותה על המיטה. בשעה שלוש היא אמרה שהיא רוצה לשתות, ונתתי לה כוס מים. עמדתי לידה, והיא נרדמה בשקט. הלכתי לחדר השינה שלי.

"קמתי בשעה חמש בבוקר. ראיתי את הילדה ישנה על על שתי כריות, כשפניה עמוק בתוך הכריות. ידיה היו שמוטות מטה. לקחתי את הידיים והן היו קרות מאוד. ראשה היה קצת פחות קר. קראתי לבעלי, שלא ישן לידי, ואמרתי 'בוא תראה מה קרה'. סיפרתי לו שנטלי נפטרה, והוא התקשר למגן דוד אדום. באו הרופאים וקבעו את מותה. המשטרה אמרה שצריך לעשות ניתוח לאחר המוות. הסכמתי, כי גם אני רוצה לדעת מה סיבת המוות".

"נטלי היתה בת טובה"

לשאלת השופטת האם היתה הבת חולה, ענתה וייסמן כי "לא ידוע לי אם היתה חולה. כל לילה היא לקחה כדור שינה מסוג ואבן, כדי לישון. זאת פעם ראשונה שהיא נפלה מהמיטה בלילה. המיטה שלה בפינת החדר, והיא נפלה על הפינה".

האם אמרה כי: "נטלי היתה בת טובה מאוד. כל לילה היא היתה שואלת אותי איך אני מרגישה, היתה מכינה לי תה, מכסה אותי בשמיכה. אני אמא זקנה, כמה חיים יש לי עוד? בשביל מה היה עלי לעשות את זה? והיא מתה ואני פה. מאז שנעצרתי לא ראיתי את בעלי. הוא במצב לא טוב. אני לא עשיתי כלום".

"אין לי עורך דין, בשביל מה?", אמר האב, מיכאל. "אנו פנסיונרים וזקנים, ואין לנו את היכולת הכספית לשלם שכר טרחת עורך דין. זה לא נכון שרצחתי את הבת שלי. אני מסכים עם מה שאמרה אשתי, היא היתה ילדה טובה ולא סיפרה לנו דבר. אין לי הסבר איך קרה האסון הזה".

"על פי הראיות שבידי המשטרה בשלב זה, נטלי נרצחה. פרט לה היו בבית באותו לילה בתה ושני הוריה. מאחר שלא היו אנשים נוספים בדירה, ולאור ממצאים נוספים שבידי המשטרה, נראה כי השניים הם החשודים הסבירים היחידים", קבעה השופטת בהחלטתה. "מיכאל ישן, לדבריו, במשך כל הלילה, והתעורר רק כאשר העירה אותו אשתו כשהבחינה שגופת בתה קרה. על כן, אין הוא יודע דבר לא באשר לאירועי הלילה, ולא באשר לסיבת המוות של בתו. נתיחת גופת הבת המנוחה הביאה את המשטרה למסקנה כי מדובר ברצח. ראיתי את חלק מראיות המשטרה, ואכן יש מה בחומר המשטרה ביחס לשני החשודים. על פי החוק, לא ניתן לשחרר בערבות בחשד לעבירה מסוג זה".

עו"ד אייל כהן ייצג את שני הנאשמים. השופטת הורתה כי האב יועבר לבית החולים של כלא איילון, לשם קבלת טיפולים רפואיים, לרבות הבאתו לטיפולים שהוא נזקק להם בבית החולים וולפסון. השופטת הורתה גם כי אשתו תיבדק על ידי רופא בבית המעצר.

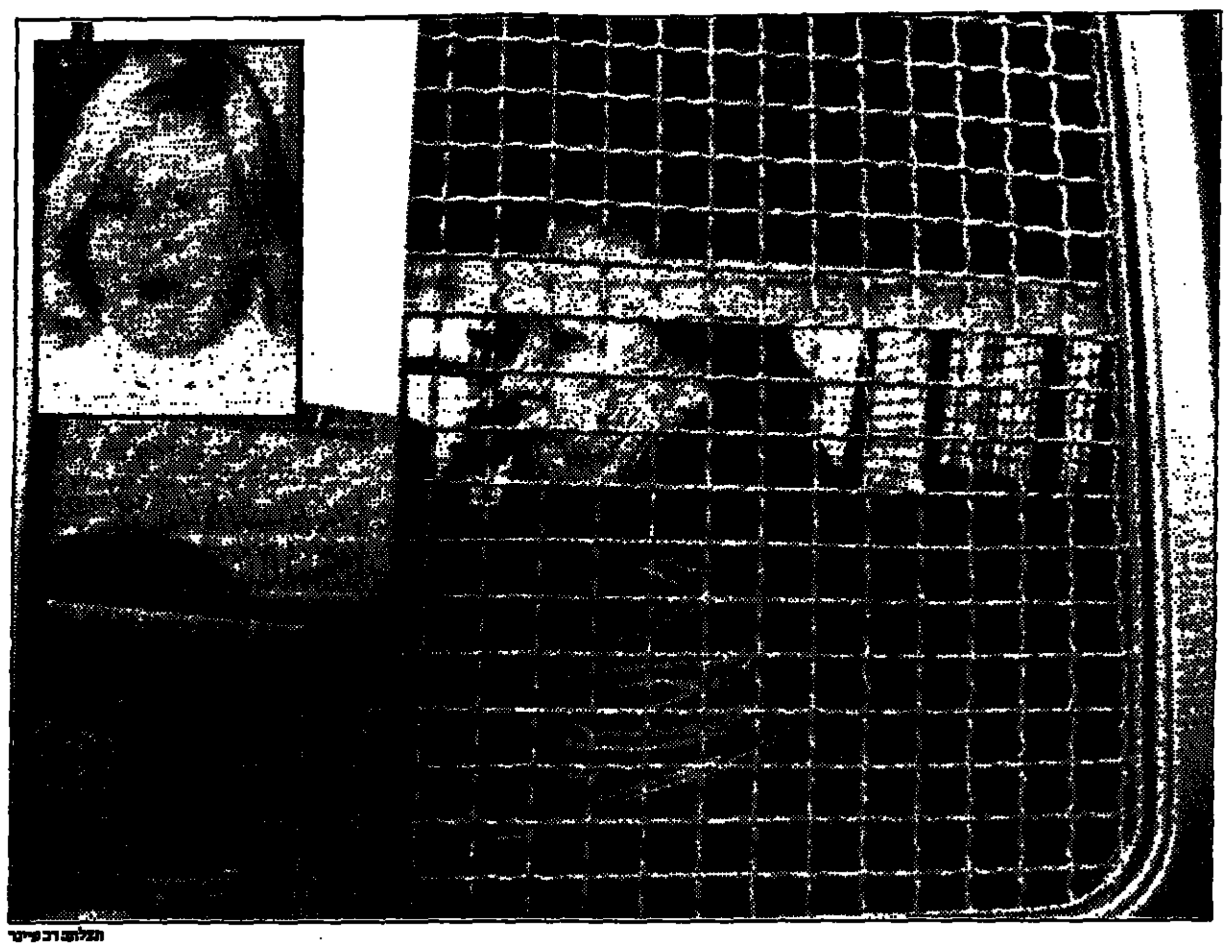

צילום: רב פייטר

מרים וייסמן, החשודה ברצח בתה נטלי (בתמונה משמאל), בניידת המשטרה סמוך לבית המשפט

חבר משאבי שדה רצח את אשתו אחרי ששב משיקום בבית לוינשטיין

האיש התקשר אל חברו, וביקש ממנו להודיע על הרצח למשטרה

מאת אמנון יוסף

אריק דילרד, חבר קיבוץ משאבי שדה שבנגב, בן 35, חשוד כי רצח ביום שישי את אשתו ואם שלושת ילדיו, מלי, בת 28, בביתם שבקיבוץ.

לדברי המשטרה, בעת ויכוח סוער עם אשתו הלם דילרד בפטיש על ראשה כמה פעמים.

לפני כמה חודשים נפל דילרד מגשרון, ונפצע קשה בעמוד השדרה. הוא אושפז לטיפול בבית חולים, ולאחר מכן שהה כמה חודשים לשיקום בבית לוינשטיין.

ביום חמישי סיים דילרד את תהליך השיקום, והגיע לביתו בקיבוץ. מחקירה ראשונית עולה, שבין בני הזוג היו חילוקי דעות לגבי הליך שיקומו. נודע, כי הבעל רצה לחזור לחיים נורמליים בקיבוץ ואילו רעייתו סברה שעליו להמשיך בטיפול השיקומי.

ביום שישי, סמוך לשעה שתיים בצהריים, המתין דילרד לחזרתה של אשתו ממקום עבודתה, בבית הילדים שבקיבוץ. שלושת ילדיו – בני ארבע, שמונה ותשע – שהו באותה עת בבית הילדים.

דקות לאחר שנכנסה מלי לביתה, פרץ בין בני הזוג ויכוח – כנראה סביב תהליך השיקום – במהלכו נטל אריק פטיש והחל להכות בראשה של אשתו, עד שהתמוטטה. לאחר מכן התקשר דילרד לחברו בקיבוץ, וביקש ממנו להודיע למשטרה על הרצח.

המשטרה ביקשה מקצין הביטחון של המועצה האזורית רמת נגב, מוטי זאנה, להגיע לדירת בני הזוג במשאבי שדה. זאנה הזעיק את מזכיר הקיבוץ, דני מוסקוף, ויחד הגיעו לדירה. לדבריהם, לאחר שלא נענו נקישותיהם על הדלת הם נכנסו לדירה ומצאו את גופתה של מלי בכניסה; לידה ישב בעלה.

תוך זמן קצר הגיעו לקיבוץ שוטרים מתחנת דימונה, בפיקודו של מפקד התחנה, סנ"צ משה טייב. לדברי השוטרים, כשנכנסו לבית מצאו את הבעל נסער בדירתו. השוטרים מסרו, כי הוא מיעט לדבר, ורק ביקש להוציאו מהבית כמה שיותר מהר. "הוא אמר כי לא נעים לו מהבית, הוא מכיר כאן את כולם, והוא גם מפחד מהם", אמר טייב.

לדברי טייב, "הויכוח שפרץ בין שני בני הזוג הפך לאלים יותר ויותר. הבעל לקח פטיש שהיה מונח לידו, והיכה את אשתו בראשה מספר פעמים, עד שחדלה לנשום". דילרד נעצר על ידי המשטרה, ונכלא במשטרת דימונה, להמשך חקירה. היום הוא יובא להארכת מעצר בבית משפט השלום בבאר-שבע.

בני הזוג דילרד נקלטו לפני עשר שנים בקיבוץ משאבי שדה – השוכן כ-30 ק"מ מבאר-שבע – זמן קצר לאחר נישואיהם. אריק היה אז עולה חדש מארצות-הברית, ונקלט היטב בחברה הקיבוצית. הוא עבד ברפת ובנגריה, ומלי עבדה כמטפלת באחד מבתי הילדים.

ביום שישי בערב כינסה מזכירות קיבוץ משאבי שדה את חברי הקיבוץ לשיחה. חברי המזכירות דיווחו על האירוע לחברים, השיבו על שאלות ושמעו התייחסויות.

בתוך כך החלו בקיבוץ להיערך לטיפול בשלושת ילדי משפחת דילרד, וכן לטיפול בילדי הקיבוץ בכלל, בסיוע של אנשי מקצוע מהתק"ם ומהמועצה האזורית.

חברי הקיבוץ אמרו לחוקרי המשטרה, כי הם לא הבחינו בסימנים מקדימים לרצח אצל בני הזוג דילרד. לדבריהם, בעת שהתבצע הרצח איש מביניהם לא הבחין במתרחש, ונודע להם על כך רק לאחר שהגיעו השוטרים לקיבוץ.

"אחרי האסון מנסים לחשוב ולראות היכן אולי טעינו, במה לא הבחנו. חילוקי דעות ואי הבנות שוררים בין רוב הזוגות. גם בין אריק ומלי היו מריבות, אך לא נכון יהיה להגדיר אותם כסימנים וכאותות אזהרה, שלא הבחנו בהם", אמרו חברי הקיבוץ.

לדבריהם, "מיותר לחפש היום את האשמה. די לנו שעלינו להתמודד עם מה שאירע".

גופתה של מלי דילרד הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר. מועד הלוויה טרם נקבע.

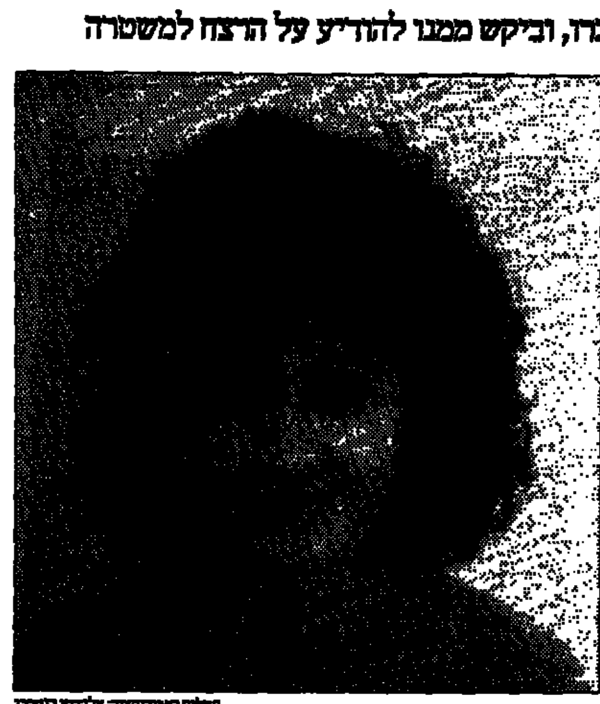

תצלום רפרודוקציה: אלברטו דנקברג

מלי דילרד, שנרצחה בידי בעלה

מד"ע החליטה להצביע בכנסת נגד התקציב אם לא יתקבלו תביעותיה

מאת יוסף אלגזי

הוועידה השלישית של המפלגה הדמוקרטית הערבית, שננעלה אתמול בבוקר בנצרת אחרי יומיים של דיונים, הסמיכה את חברי הכנסת של המפלגה להצביע נגד הצעת תקציב המדינה לשנת '95 – אם לא ייענה ראש הממשלה לדרישות כל חברי הכנסת הערבים מסיעות העבודה, ליכוד, חד"ש ומד"ע, להיפגש עימו ולהיענות לתביעותיהם בעניין האוכלוסייה הערבית.

ועידת מד"ע נפתחה ביום חמישי בערב במעמד נשיא המדינה, עזר ויצמן, ובהשתתפות שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, נושא תיק המשפטים ברשות הפלשתינית, עו"ד פריח אבו מדין, נושא תיק הקדש המוסלמי ברשות, השייח חסן אבו־טהבוב, ומשלחות חד"ש ומרצ.

בהחלטותיה הביעה הוועידה, בין השאר, את תמיכתה בהמשך תהליך השלום; בירכה על חתימת חוזה השלום בין ישראל לירדן; הביעה את תמיכתה במאמצים להשיג הסכם שלום עם סוריה, לבנון ושאר המדינות הערביות; קראה לאו"ם לבטל את הסנקציות המוטלות על עיראק; תבעה מהממשלה להכריז על היישובים הערביים בישראל כעל אזורי פיתוח א'; הביעה התנגדות לשיכון משתפי פעולה פלשתינאים מהשטחים ביישובים ערביים וביישובים מעורבים בישראל וקראה למדינה להכיר באוכלוסייה הערבית בישראל כמיעוט לאומי ולהגדיר את המדינה כמדינת כל אזרחיה.

הוועידה בחרה מחדש את ח"כ עבד אל־והאב דראושה כיו"ר המפלגה. כסגנו נבחר ח"כ טאלב א־סאנע.

את הוועידה החרימו חברי קבוצת "העצמאיים", שחברו למד"ע בבחירות האחרונות לכנסת. הברית עם קבוצה זו התפרקה לאחר שמד"ע התכחשה להסכם רוטציה בעל פה, לפיו היה מנהיג הקבוצה, מוחמד דיראן – שניצב במקום השלישי ברשימת המועמדים לכנסת – אמור להחליף את א־סאנע בכנסת. דיראן מסר, כי קבוצתו מנהלת מגעים עם הפלג של אחמד דרוויש ועו"ד עזיז שחאדה בתנועה המתקדמת, ועם אישים נוספים, להקמת מסגרת פוליטית חדשה שתרוץ בבחירות הקרובות.

12 איש נעצרו במסיבת אסיד ליד מורשה

מאת יוסי השוני

12 אנשים נעצרו אתמול בבוקר במסיבת אסיד, שהתקיימה ליד צומת מורשה. המשטרה מצאה במקום גם עשרות כדורי אקסטזי וטבליות ל.ס.ד.

המסיבה החלה שלשום בחצות בתוך אוהל קרקס ישן הקרקואנים שליד צומת מורשה. אנשי מפלג הסמים מהיחידה המרכזית בתל-אביב, שקיבלו מידע על קיום המסיבה, הגיעו למשתתפים בה. אתמול בשעה 6:30 בבוקר הם הפסיקו את המסיבה, ועצרו תריסר חשודים, בהם קטין. ששה מהעצורים שוחררו אתמול, וששת האחרים יובאו היום להארכת מעצרם בבית משפט השלום בתל-אביב.

משרד הפנים מעכב רישום של נישואים אזרחיים שנערכו בפרגוואי

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

מינהל האוכלוסין במשרד הפנים מסרב לאחרונה לאשר נישואים אזרחיים שנערכו בפרגוואי – כך טוען ח"כ אברהם פורז (מרצ).

במכתב ששיגר שלשום לראש הממשלה, יצחק רבין, הממלא את מקום שר הפנים, ציין פורז כי לפי פסיקת בית-המשפט העליון, נישואים אזרחיים הנערכים בחו"ל תקפים לכל דבר, ועל מרשם האוכלוסין לרשום בני זוג שנישאו בחו"ל כנשואים לכל דבר.

לדברי פורז, האפשרות של נישואים אזרחיים בחו"ל פותרת בעיות קשות של פסולי חיתון, ממזרים, כהן וגרושה וכד'.

לדברי פורז, עד כה הכיר משרד הפנים בנישואים שנערכו בפרגוואי. שינוי מדיניות משרד הפנים מהווה פגיעה בסטטוס קוו בענייני דת, אמר.

בתיה ברמן, סגן הממונה על מחלקת אשרות חוץ במינהל האוכלוסין שיגרה באחרונה מכתב לעו"ד תיאודור שוורצברג, שפנה אליה בעניין זה, בו ציינה כי "לאחר שנמסר לנו כי הועלו חששות שנישואי פרגוואי אינם חוקיים למעשה, וכי גם משפטנים היו דעה דומה, החלטנו לבדוק את הנושא. עד לקבלת תוצאות הבדיקה, לא נוכל לרשום לצערנו נישואים אלה".

מפכ"ל המשטרה: עדיין לא מיצינו את כל כיווני החקירה בפרשת היעדרותה של הילדה מרמת־גן

(ע). המשטרה טרם מיצתה את כל הכיוונים האפשריים בחקירת היעדרותה של הילדה מרמת-גן. כך אמר ביום שישי מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב אסף חפץ, בראיון בתוכנית "הבוקר הזה" של קול ישראל.

הילדה, אלכסנדרה ברנדס, בת עשר, נעדרת מביתה כארבעה שבועות, מאז ה-24 בנובמבר.

לדברי חפץ, גם אם ייבדקו כל האפשרויות, תבדוק המשטרה מחדש ותמצא כיוונים אחרים. הוא הדגיש, כי עד כה פעלה המשטרה בכמה מישורים ובדקה מספר רב של אפשרויות.

המפכ"ל ציין, כי "אין מדובר בכיוון מסוים או במקום מסוים. אנחנו הולכים על כל כיוון אפשרי". לדבריו, "למעשה, עובד צוות החקירה על הכל".

חפץ נשאל האם ניתן להבין שצוות החקירה לא פעל כפי שצריך והשיב בשלילה. לדבריו, "לדעתי אין מקום להחליף את צוות החקירה. טובי החוקרים ביחידות השונות במשטרת מחוז תל-אביב עוסקים בנושא, ואני מציע שהציבור יבטח בנו".

"אין התקדמות בחקירה"

המפכ"ל אמר עוד, כי בשלב הזה אין התקדמות בחקירה, ואולם המשטרה תעשה את הכל למצות את המקסימום מחקירה זו. להערכת חפץ, טרם אפסו הסיכויים למצוא בחיים את אלכסנדרה ברנדס.

אמה של הילדה, סבטלנה ברנדס, אמרה, היא עדיין בוטחת במשטרת ישראל, שתשיב בשלום את בתה הביתה, בריאה ושלמה. לדבריה, כבר לא נותר לה מה לומר, והיא נמצאת על הגבול שבין ייאוש לתקווה.

שבוע לפני החלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי

משרד הבריאות שוקל להוציא את אשפוזן של יולדות מסל שירותי החובה

מאת עדנה אדיזהר
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

משרד הבריאות שוקל להוציא את אשפוזן היולדות והיילודים מסל שירותי בריאות החובה, שקופות החולים מחויבות בו במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, שיופעל החל מה-1 בינואר '95.

המשרד שוקל להשאיר את ההסדר הקיים היום, בו מתוגמל בית החולים עבור הלידה, אשפוז היולדת והיילוד, ישירות על ידי המוסד לביטוח לאומי.

אביגדור קפלן, מנכ"ל קופת חולים הכללית אמר, שהוצאת אשפוז יולדות ויילודים ממסגרת החוק יגרום להפסד של 100 מיליון שקלים בשנה, לקופה הכללית.

סל אשפוז יולדות ויילודים, לא נכלל כיום בסל שירותי בריאות של קופות החולים, כפי שלא נכללים בו שירותי בריאות הנפש וגריאטריה. שלושת סוגי השירותים הכנסו לסל שירותי בריאות המעוגן בחוק.

אשפוז יולדות ויילודים ממומן כיום על ידי הביטוח הלאומי. המימון כולל 3 ימי אשפוז, בכל בית חולים לפי בחירת היולדת. לגבי אשפוז פגים, יש הסדר מיוחד.

הסדרי חלוקת כספי מס הבריאות ומס מקביל, לפי נוסחה שאושרה בוועדת העבודה והרווחה, אמורים לגרוע מחלקן של קופות החולים, מכבי ומאוחדת, כ-300 מיליון שקלים מכספי המס, בשנה הבאה. קופות אלו מפעילות לאחרונה לחצים כדי להקטין את הנזק. מאחר ושיעור הילודה בקרב המבוטחים בקופות אלו גבוה, הקטנת סכום המס, שיוכנס לנוסחת החלוקה, תיטיב עם שתי קופות אלו.

ד"ר בועז לב, הסמנכ"ל הרפואי של משרד הבריאות, אמר שהיתרון של הוצאת סל אשפוז יולדות מהחוק, הינו שמירה טובה יותר על זכויות היולדות, שתוכל לבחור ללדת בכל בית חולים שתרצה". לדבריו, "טרם התקבלה החלטה על כך, הנושא נמצא בבדיקה יחד עם האוצר. ההחלטה הסופית תהיה בידי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת".

הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו
THE SECOND TELEVISION AND RADIO AUTHORITY

מכרז למתן זכיון לשידורי רדיו

לאזורים: ירושלים רבתי, גוש דן, הכרמל והמפרץ, השרון, הגליל והגולן, הנגב, אילת.

א. בתוקף סמכותה על פי סעיף 38 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו התש"ן - 1990 (להלן "החוק"), מפרסמת בזאת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, (להלן - "הרשות") מכרז למתן זכיון לשידורי רדיו על פי החוק.

ב. כל אדם אשר יבקש לעיין במסמכי המכרז, יוכל לעשות זאת ללא תשלום במשרדי הרשות, ברחוב כנפי נשרים, 3, קומה ב', ירושלים, מיום 18.12.94, בתאום מראש בטלפונים: 02-510222 או 02-535151.

ג. כל המעוניין להשתתף במכרז יוכל לרכוש את מסמכי המכרז, בשלושה עותקים כנדרש, במשרדי הנהלת החשבונות של הרשות תמורת המחאה בנקאית על סך של 10,000 (עשרת אלפים) ש"ח בצירוף מס ערך מוסף. רוכשי המכרז, אשר יגישו הצעה למכרז, יצרפו להצעתם המחאה בנקאית נוספת בסך של 35,000 (שלושים וחמישה אלף) ש"ח בצרוף מס ערך מוסף, להשלמת התשלום עבור רכישת מסמכי המכרז. בכל מקרה סכומים אלה לא יוחזרו לרוכשי המכרז.

ד. רשאים להשתתף במכרז אך ורק תאגידים העונים על דרישות סעיף 41(א) לחוק, ולא מתקיימים בהם הסייגים האמורים בהוראות סעיף 41(ג) לחוק ואשר ירכשו את מסמכי המכרז באופן המפורט לעיל.
לא יהיה רשאי להשתתף במכרז תאגיד שהוא, מנהליו, נושאי משרה או בעלי ענין בו, החזיקו או הפעילו, לבד או עם אחרים, במישרין או בעקיפין, במועד כלשהו לפני יום פרסום המכרז, ביום פרסום המכרז או לאחריו, תחנת טלגרף אלחוטי ללא רשיון כדין, והיא עדיין פעילה ביום פרסום המכרז או לאחריו.

ה. שאלות, בקשות להבהרה, הערות בדבר סתירות או אי התאמות וכו' במסמכי המכרז ניתן להפנות, בכתב בלבד, לסמנכ"ל לרדיו של הרשות. השגות אלה יוגשו למשרדי הרשות במסירה אישית, או בדואר רשום, וזאת לא יאוחר מיום 8.1.95.

ו. המשתתף במכרז יגיש את הצעתו בהתאם להוראות המפורטות בתנאי המכרז, בצרוף ערבות בנקאית מבויילת כדין למילוי תנאי המכרז כמפורט להלן, צמודה למדד מיום 1.9.94 ובצירוף כל יתר המסמכים המפורטים בתנאי המכרז.
נוסח הערבות יהיה לפי הנוסח המופיע במסמכי המכרז.

ערבות בנקאית לאזור ירושלים רבתי	400,000	(ארבע מאות אלף) ש"ח
ערבות בנקאית לאזור גוש דן	500,000	(חמש מאות אלף) ש"ח
ערבות בנקאית לאזור הכרמל והמפרץ	450,000	(ארבע מאות וחמישים אלף) ש"ח
ערבות בנקאית לאזור השרון	450,000	(ארבע מאות וחמישים אלף) ש"ח
ערבות בנקאית לאזור הגליל והגולן	250,000	(מאתיים וחמישים אלף) ש"ח
ערבות בנקאית לאזור הנגב	250,000	(מאתיים וחמישים אלף) ש"ח
ערבות בנקאית ללאזור אילת	200,000	(מאתיים אלף) ש"ח

ז. המועד להגשת ההצעות הינו כמפורט להלן בין השעה 09.00-14.00.
לאזורים ירושלים רבתי, הגליל והגולן, הנגב, אילת — ביום 19.2.95
לאזורים גוש דן, הכרמל והמפרץ, השרון — ביום 20.2.59
הצעה שתוגש שלא במועד לא תתקבל.
משתתף במכרז יגיש את ההצעה הנ"ל במסירה ידנית למשרדי הרשות, ברח' כנפי נשרים 3 גבעת שאול, ירושלים.

ח. הרשות שומרת לעצמה את הזכות לדון עם המציע בפרטי הצעתו, לבקש הבהרות לגביה ולבקש מכלל המציעים לתקן או לשפר את הצעותיהם, הכל לפי שיקול דעתה, תוך מתן הזדמנות שווה לכל אחד מהם.

ט. אין הרשות מתחייבת לקבל הצעה כלשהי מן ההצעות.

אלוף (מיל.) יוסי פלד
יו"ר מועצת הרשות

מדינת ישראל
משרד העבודה והרווחה
האגף לשרותים אישיים וחברתיים

השרות למען הילד
משפר את השירות לפונים

ביום ראשון, ט"ו בטבת תשנ"ה, 18.12.94, עוברים משרדי השירות למען הילד, במחוז תל אביב והמרכז - למשרדים המרווחים בשדרות ירושלים 22, תל אביב יפו.

טלפון 03-5125512
[רב קווי]

בימים ראשון עד שישי, מ-ט"ו - כ' בטבת, מ-18 - 23 בדצמבר, לא תהיה קבלת קהל, פרט למקרים דחופים.

אנו מתנצלים על אי הנוחות בשבוע זה.

מבצע: קנו מכונת כביסה אינדסיט וקבלו חינם אבקת כביסה "סוד" לשנה שלמה!!!

3 שנות אחריות

בית גרונדיג
PILOT•Rowenta•Indesit•GRUNDIG

יבואן ומפיץ ראשי פירא בע"מ. שרות ואחריות פילוט בע"מ
מקבוצת חברת השקעות דיסקונט בע"מ
אולם תצוגה הצפירה 19 ת"א. טל 03-383235

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

טבלת הליגה הלאומית

	מש׳	נצ׳	תיקו	הפ׳	שערים	הפרש	נק׳
1. הפועל פתח תקוה	13	7	3	3	15–20	+5	24
2. מכבי תל אביב	13	7	2	4	15–26	+11	23
3. בני יהודה	13	6	5	2	17–25	+8	23
4. מכבי חיפה	13	6	5	2	18–25	+7	23
5. הפועל תל אביב	13	6	5	2	17–23	+6	23
6. הפועל באר שבע	13	6	4	3	17–24	+7	22
7. בית"ר ירושלים	13	6	3	4	14–21	+7	21
8. הפועל בית שאן	13	5	4	4	18–13	−5	19
9. מכבי פתח תקוה	13	3	6	4	18–19	+1	15
10. מכבי נתניה	13	4	3	6	23–19	−4	15
11. ראשון לציון	13	3	5	5	15–15	0	14
12. בית"ר תל אביב	13	4	2	7	25–15	−10	14
13. הפועל חיפה	13	3	3	7	24–20	−4	12
14. צפרירים חולון	13	3	3	7	24–18	−6	12
15. עירוני אשדוד	13	3	3	7	23–15	−8	12
16. מכבי הרצליה	13	2	4	7	29–14	−15	10

במחזור הבא

מכבי חיפה – הפועל חיפה
הפועל פ"ת – בית"ר ירושלים
הפועל באר שבע – מכבי פ"ת
הפועל ת"א – בני יהודה
בית"ר ת"א – מכבי ת"א
עירוני אשדוד – מכבי הרצליה
מכבי נתניה – בית שאן
צפרירים חולון – ראשון לציון

מלך השערים

1. מרגני בראסוביץ' (בני יהודה) 10
2. עמיר תורג'מן (עירוני אשדוד) 7
–. אבי נימני (מכבי ת"א) 7
4. ק. מריק (צפרירים חולון) 6
–. ויקטור מזרחי (באר שבע) 6
–. קלאודיו קהימי (בית שאן) 6
–. רונן הררי (בית"ר ירושלים) 6
–. נסים מסובי (בני יהודה) 6

האחרונה בטבלה, הרצליה, הדיחה את המוליכה באר שבע (1–0)

חיים רביבו הצטרף למכבי חיפה

שלושה ימים לאחר תרומתו הרבה לתיקו במשחק נגד רומניה, הוליך אתמול את קבוצתו, במשחקו הטוב ביותר העונה ובצמד שכבש, לניצחון דרמטי 2–3 על בית"ר ירושלים. חיפה הוליכה 2–0, ירושלים השוותה ורביבו כבש את השער המכריע (78)

תצלום: שי קרן

החיפאי אייל ברקוביץ' חולף על פני אישטבן שאלוי, בדרך לשער הירושלמי

מאת דב בריאל

ההיסטוריה חזרה. בדומה לשנה שעברה, שוב ניצחה מכבי חיפה את בית"ר ירושלים באיצטדיון טדי 2–3. שוב הוליכה חיפה 2–0, שוב חזרה ירושלים מפיגור וידעה להשוות 2–2, ושוב – כמו אשתקד ובאותה דקה (78), ידעה חיפה לזכות בניצחון 2–3.

אם בניצחון הקודם היה זה אלון מזרחי שכבש, הרי שהפעם הבקיע חיים רביבו שני שערים והוביל במשחק המצויין והמלהיב את חיפה לניצחון מרתק ומרשים.

שני סגנונות משחק שונים התגלו על כר הדשא. חיפה שיחקה במערך 4־5־1, שכתוצאה מכך בלט יתרונה במרכז השדה, תוך הנעת כדור סבלנית של מיטב שחקניה.

מנגד שיחקה ירושלים במערך 2־3־5, שחקני ההגנה שלה המתינו לחיפאים ברחבת שערם, תוך יציאה מהירה להתקפות מתפרצות וכיבוש כמעט מוחלט על מרכז השדה. הסגנונות השונים יצרו אחיזה רבה יותר של שחקני מכבי חיפה בכדור, אולם, דווקא שחקני בית"ר הגיעו לעמדות הבקעה רבות יותר.

כבר בפתיחה נגח תומר אולאי למשקוף החיפאי והכדורגלן הרכש ההונגרי, אישטבן שאלוי, ניסה גם הוא את כוחו, אך רפי כהן ששב מפציעה ממושכת, הציג יכולת גבוהה והדף את שערו.

שניות ספורות לפני השריקה למחצית, הצליח חיים רביבו לנצל כדור שנהדף על ידי ההגנה הירושלמית ולבעוט שטוח מטווח של 20 מטרים לרשת, 0–1 לחיפה.

עם פתיחת המחצית השנייה ניצל מרגני קנדאורוב רפיון בהגנה הירושלמית (50) כדי להבקיע בשנית את אנטמן.

למרות הפיגור בן שני השערים, הצליחו הירושלמים להגיע להזדמנויות נפלאות מול השער החיפאי, אך רונן הררי ואלי אוחנה החמיצו, ושאלוי בעט למשקוף החיפאי.

לראשונה ניצלו הירושלמים את אחת ההזדמנויות הרבות שלהם, כשאלי אוחנה (58) בעט מגביה לרחבה החיפאית וצמצם ל־1–2. ירושלים צברה מומנטום ושאלוי (65) בעט תוך כדי ערבוביה כדי לקבוע 2–2.

ביציעים הגדושים ריחפה השאלה, האם תמשיך ירושלים באופנסיווה שלה ותחולל מהפך מושלם?

החיפאי חיים רביבו חשב אחרת, כשניצל מסירה מצויינת (78) של אייל ברקוביץ' כדי לקבוע ניצחון מרשים 2–3.

היתה הנאה גדולה בטדי ואפילו המאמנים הלאומיים של ישראל ורומניה, שצפו במשחק, לא הסתירו את קורת רוחם מהמשחק.

● מכבי חיפה: רפי כהן 6, בלבול 5, פץ 5, אלון הררי 5, גלאם 5, ברקוביץ' 6, רביבו 7, קנדאורוב 6, רוני לוי 5, חזן 6, עופר שיטרית 5 (גרייב 60, 5). המנהל המקצועי: גיורא שפיגל.

● בית"ר ירושלים: אנטמן 5, ביטון 4 (אלהרר 63, 5), בנארד 6, תומר אולאי 6, אייל כהן 6, א. מזרחי, שאלוי 6, כחילה 5 (ארז אולאי 81), דרורי 5, אוחנה 5, הררי 5. המאמן: יוסי מזרחי.

שפט דאוד סהיל, 11,000 צופים, באיצטדיון טדי בירושלים.

רביבו: ברור שאני מעדיף לשחק במרכז המגרש

מאת דרור מרשלקוביץ'

תצלום ארכיון: שי קרן

חיים רביבו. שפיגל יודע

חיים רביבו שהגיע בתחילת העונה למכבי חיפה לא זכה עד אתמול להרבה נחת. עד המשחק נגד בית"ר ירושלים שיחק רביבו בתפקיד לא מוכר לו כל כך, באגף השמאלי של התקפת הקבוצה. היו כאלה שמיהרו להגדיר את צירופו למכבי חיפה כנפילה גדולה.

אתמול הוסט, לראשונה, לתפקיד אותו הוא מכיר במרכז השדה – ונתן את משחקו הטוב ביותר העונה. "אין זה סוד שאני רגיל לשחק בתפקיד בו שיחקתי הפעם, תפקיד אותו עשיתי גם בבני יהודה וגם בהפועל תל אביב. זה אמנם היה המשחק הטוב ביותר שלי העונה, אבל כדאי לזכור שאני מצוי בתקופה האחרונה בכושר אישי טוב".

● אתה חושב שבעקבות ההצטיינות במשחק זה תמשיך לשחק באותו תפקיד?

"ברור שיותר נוח לי ויותר קל לי בתפקיד זה ואני מעדיף לשחק במרכז המגרש, אבל אני אשחק במקום שבו גיורא שפיגל יורה לי לשחק. גיורא מבין טוב מאוד מה טוב וחשוב לקבוצה. אם הוא ירצה שאשחק עוד פעם באגף השמאלי, אין לי בעיה עם זה".

● הניצחון על בית"ר שינה משהו במאבקי הצמרת?

"הליגה עוד ארוכה, אבל זה היה נצחון חשוב מאוד, כי הוא יעניק ביטחון רב לקבוצה. משחק נגד בית"ר ירושלים באיצטדיון טדי הוא המשחק הקשה ביותר העונה. אם עברנו אותו בצורה כל כך טובה, זה סימן מצויין להמשך".

שפיגל: רביבו צריך לדעת להתבטא היטב לא רק במרכז

מאת רוני דיאמן

באיצטדיון טדי שררה אתמול אווירה אירופית ביציעים וגם מתחתיהם. הוכן כיבוד ביד נדיבה לאח"מים: שר האוצר אברהם בייגה שוחט, המפכ"ל לשעבר רפי פלד, אהרון פוגל ממשרד האוצר וכמובן ראש העיריה אהוד אולמרט. כיבדו את נוכחותם גם מאמני נבחרות רומניה וישראל, אנגל יורדנסקו ועמיתו שלמה שרף שאירח אותו.

אנגל יורדנסקו התרשם מהאווירה ואמר: "נהניתי מאוד. היתה אווירה נהדרת כמו באירופה. מדובר במשחק השווה פחות או יותר ברמתו למשחק צמרת בליגה הראשונה ברומניה". שלמה שרף ציין, כי מכבי חיפה היתה עדיפה, למרות שבית"ר יצרה לא פחות הזדמנויות. שרף ציין במיוחד את חיים רביבו, אם כי התחמק מהשאלה על תיפקודו הטקטי כקשר המוצב במרכז ולא באגף.

גיורא שפיגל היה נינוח במסיבת העיתונאים: "אצלנו כל שחקן יודע את המשבצת שלו במגרש. רביבו שיחק כפי שאמרתי לו. כל משחק הוא יתפקד בהתאם לצרכים שלי, כך שאין שינוי מחשבה לגבי תיפקודו. הוא צריך לדעת להתבטא היטב לא רק ממש במרכז, כפי שעשה הפעם, אלא גם באגפים. היה משחק עד עם הרבה מעברים מהירים מהגנה להתקפה. ברור שמזג האוויר הקר עשה את שלו לתנועה המצויינת של כל השחקנים".

יוסי מדר סגר חשבון עם באר שבע

תצלום: רז מייזר

יוסי מדר, כובש שער הניצחון נגד באר שבע, ממהר אל מאמנו זאב זלצר, כדי לקבל את ברכותיו

מכבי הרצליה – הפועל באר שבע 1–0 (0–0)

מאת אמיר יגאי

הפועל באר שבע מתקשה העונה, בניגוד לקודמתה, דווקא מול קבוצות התחתית. אתמול באה באר שבע להרצליה להתארח אצל האחרונה בטבלה, כדי לאסוף עוד 3 נקודות בדרכה להתבססות בפיסגה. אך בניגוד למצופה, לא הצליחו לפרוץ את החומה שהעמיד זאב זלצר לפני שערו, שלו גילדרי המצויין.

ליוסי מדר, שפתח את העונה בהפועל באר שבע, הספיקה בעיטה מוצלחת אחת על מנת להדיח את באר שבע מראשות הטבלה. הפתעת המחזור, יש לומר, לא נבעה מכדורגל איכותי, אלא מכובקר של הרצליה, שהפעם לשם שינוי, הצליח. באר שבע, שאיבדה לאחר 45 דקות את עושה המשחק שלה ויקטור מזרחי, לא הצליחה, למרות ששלטה ויזמה במשך רוב דקות המשחק, למצוא את הדרך לשערו של גילדרי, כאשר לגוסייב חלק ניכר בכשלון זה.

גם במחצית השנייה, עם כניסתו של אלון ויזל, המשיך המסורה, הפתוח לכיוון אחר בלבד, אך באר-מוד רגל מסיימת לא היתה לבאר שבעים. כניסת אבירון, במקום סגרון, גרמה לאוהדי באר שבע להתלות על הגדרות בקריאות גנאי למאמנם. בהרצליה, לעומת זאת, נכנס יניב כהן והוסיף לרוח הלחימה שבלאו הכי היתה קיימת. כעבור 2 דקות נשלח עופר מזרחי באגפו. הוא עקף את ברוך דהן ומשהגיע למרחק כ־16 מטר מהשער ראה את יוסי מדר שהגיח מאחור ולאחרון לא נותר אלא להמשיך כדור שטוח פנימה בלי תגובת השוער. 1–0.

● מכבי הרצליה: גילדרי 7, גת 5, פלוקארוב 6, ברמכר 5, קורן 5, בן חמו 5 (יניב כהן), אלמקייס 5, אמסלם 6, מדר 5 (אמולג), מזרחי 5, מיננסקו 6. המאמן: זאב זלצר.

● הפועל באר שבע: סמג'ה 5, חוות 6, דורי 6, אילוז 6, דהן 5, אלימלך 6, קלמנסו 5, אביטבול 5, מזרחי 6 (ויזל 5), גוסייב 5, סגרון 4 (ויסים אבירון). המאמן: ויסלי נקי.

שפט חיים יעקב, 2500 צופים, באיצטדיון העירוני בהרצליה.

חזרו מראשון לציון למקום הראשון

הפועל פתח תקוה – עירוני ראשל"צ 1–0 (1–0)

מאת רוני בראון

סגן יו"ר ההתאחדות לכדורגל, גברי לוי, ידד מגרומזי הציע באיצטדיון החדש שנחנך אתמול בראשון לציון, עם היוך על השפתיים. בנו גיא, שחקן עבר ומנהל מקצועי היום, הצליח להעלות, ולא זמנית, את הפועל פ"ת לראש הטבלה, לאחר ניצחון 1–0.

מאז ימי גרנט לא היתה להפר על פ"ת קבוצה כה מוכשרת ובעיקר בריאה כמו היום. כל כך בריאה עד שגיא לוי יכול להרשות לעצמו להושיב על הספסל שני שחקני חיזוק כמו מייקל אסרה ואלכסנדר סלוף, את מלך השערים מהעונה שעברה, מוטי קקון, ואת שני שחקני הנבחרת האולימפית, אבי רבבל ועזרה ולקבל תפוקה קבועה מדי שבת.

בראשון לציון הבעיות הפוכות. ניצחון החוץ 0–4 על הפועל חיפה, שהעלה את הקבוצה למקום השני בתום ארבעה מחזורים, נותר חוויה היסטורית. תשעה משחקים חלפו מאז ובראשון לציון לא מסוגלים לנצח. הזר הרוסי החדש, ולאדימיר פילימונוב, שכמעט הוחתם, יוחזר לרוסיה עקב יכולת הנפל שהציג אתמול. גיד מנחם, לשעבר תגלית העונה והיום חלוץ בלי קבוצה, מועמד להגיע, אבל גם המאמן אלי כהן יודע שהבעיות שלו חמורות.

הפועל פ"ת, במשחק לא גדול אבל נחוש מאד, קילקלה את הפרמיירה של ראשון לציון באיצטדיון החדש. 31 דקות של משחק מסורבל, חלש להפליא וללא שום הזדמנויות חלפו עד שפ"ת הצליחה לכבוש את השער היחיד במשחק. אופיר קופל מסר כדור עומק, הגנת ראשון לציון ביצעה תרגיל נבדל, אלא שהפעם הקוון הורה להמשיך. אורן מוחרר נותר לבדו מול השער, עקף את שביט אלימלך ובלי להתרגש גילגל פנימה.

עירוני, בהזדמנות הד פעמית, החמיצה בדקה ה־42 כשאיוון ירמצ'וק, השחקן המסוכן ביותר שלה, בעט ממצב נוח החוצה. אחרי פ"ת הריחו מקום ראשון בטבלה וקראו לעבר שחקני קבוצתם "קדימה האריות" ואילו הביתיים המשיכו לגלות חולשה רבה.

אלי כהן הכניס חלוץ שלישי וכמעט השיג שוויון, אבל הכדור של סויסה, שש דקות לסיום, רק גרד את המשקוף. דקה אחר כך שוב יציאה לא טובה לנבדל של הגנת ראשל"צ והפעם מצא מוחרר רק את הרשת החיצונית. עוד דקה עברה המארחת נותרה עם עשרה שחקנים לאחר עבירה מאחור שביצע שרון מרציאנו על אופיר קופל.

● הפועל פתח תקוה: הס 5, ישראל כהן 5, קריגל 6, באריר 5, קייסי 5, קוושווילי 6, קופל 6, יוסי לוי 5, מישיש 5 (קקון 79), מאיה 6, מוחרר 5 (סלוף 90). המנהל המקצועי: גיא לוי.

● עירוני ראשל"צ: אלימלך 5, חלפון 5, מלוקוב 5, בן דב 5, אלברט רם 5, מרציאנו (הורחק), דגאי 5 (ניר לוי 79), עורן 5, ירמצ'וק 5, שיקה 4 (סויסה 60, 5), פילימונוב 4. המאמן: אלי כהן.

שפט מאיר לוי, 2,500 צופים, בראשון לציון.

בן לוז, בן 17. בא, כבש, נפצע ויצא

מכבי ת"א – מכבי פ"ת 1–0 (1–0)

מאת יוסי אהאבן

שער שכבש בן לוז, הלוץ בן 17, בהופעת הבכורה שלו בהרכב הקבוצה הבוגרת של מכבי תל אביב, העניק לה ניצחון 1–0 על מכבי פתח תקוה.

מכבי תל אביב שבאה למשחק החוץ שנערך באשדוד, בגלל העדר תאורה במגרש בפתח תקוה, בהרכב חסר – ללא ניר קלינגר, ויקטור בלקין, אלי דריקס ויורם שוקאנוב – לא הציגה יכולת טובה, אבל זה הספיק לה כדי לזכות בשלוש נקודות נוספות.

כוכבה אבי נימני הודה בסיום המשחק, שקבוצתו שיחקה חלש, אולם הוסיף שהמטרה היתה להשיג את שלוש הנקודות.

כבר בדקה השלישית רכשה תל אביב יתרון. נועם שהם הגביה את הכדור לרחבה, מני בסון, בהופעת בכורה בתל אביב (לאחר שהועבר אליה ממכבי פתח תקוה), הדריד בראשו לצעיר בן לוז וזה המשיך מקרוב לרשת, 1–0. כעבור דקתיים נפצע לוז והוחלף.

בדקה ה־24 בעט נימני מ־16 מטר ליד קורת שער פתח תקוה. בדקה ה־30 ניתנה לפתח תקוה הזדמנות יחידה במחצית הראשונה לכבוש, כאשר סמיר אלקפרוב נגח פעמיים מקרוב, אולם אובארוב הציל.

בדקה ה־59 הורחק רז רבינוביץ, בלם מכבי פתח תקוה, אחרי שפגע במני בסון, אולם שחקני תל אביב לא ניצלו את היתרון המספרי שלהם כדי להבקיע שערים נוספים. מיד אחר כך בעט בסון מתוך הרחבה, אולם מלול עצר. בדקה ה־80 בעט אלון ברומר מ־16 מטר ומלול זינק והדף. בדקה האחרונה ניתנה הזדמנות אחרונה לפתח תקוא אבי פישוף לכבוש, אך הוא החמיץ.

● מכבי תל אביב: אובארוב 5, אבי כהן 6, גדי ברומר 6, שלח 5, הלל 6, שהם 6, עמית לוי 5, אלון ברומר 5, נימני 5, בן לוז (נתן 5), בסון 5. המאמן: אברהם גרנט.

● מכבי פתח תקוה: מלול 5, צפין 5, מנגרוב 5, רבינוביץ' 5, צחי 6, פישוף 5, בנלייבוב 5, פקר 4, גיא יצחק 6, אלקפרוב 4 (בן שמעון), גיידוק 4 (בניה). המאמן: יהושע פייגנבוים.

שפט יצחק בן יצחק, 3,000 צופים, באשדוד.

רק שעה לפני המשחק הודיעו לבן לוז שהוא פותח בהרכב

מאת משה הרינגש

כדורגלן השבוע הוא ללא ספק הצעיר בן ה־17 בן לוז שהבקיע את שער הניצחון של מכבי תל אביב ויצא כעבור 2 דקות אחרי התנגשות ראשים עם שחקן מכבי פתח תקוה. עמנואל אופיר, היועץ המקצועי, סיפר אמש כיצד הגיע ה"ילדון" להרכב הראשון של מחזיקת הגביע.

רק כשעה לפני המשחק נמסר לבן לוז על שילובו בהרכב הבוגרים לראשונה בחייו. "עדיין לא מלאו לו 17", סיפר אופיר. "אחרי עונה בנערים עלה לנוער, גיל בו הוא רשאי לשחק גם בעונה הבאה. גרנט ואני חוזים במשחקי קבוצת הנוער באופן קבוע והוא צד מיד את עינינו. הוא מזכיר את אייל ברקוביץ', יש לו תנועות דומות ושליטה בכדור. אפשר לומר שהוא חצי פליימיקר, כי הוא משחק קרוב יותר להלוצים. ראינו שהוא מאד דומיננטי בקבוצת הנוער וגם בסגל הבוגרים בו החל להתאמן לפני כמה שבועות. גם בבוגרים הפגין בטחון של מבוגר, וקור רוח שאינו אופייני לבני גילו. מדי שבוע הוא היה חוזר בשבת לשחק עם הנוער, אך השבוע נשאר בסגל הבוגר, מפני שחסרו לנו שחקני הרכב, בעיקר בקישור.

"לאורך כל השבוע היה ברור שהוא עומד לשחק, אך רק לפני המשחק הודיעו לו. הוא בחור מאד אינטליגנטי והגיב באיפוק. מבחינתנו ההבקעה שלו בשלב כה מוקדם היא חלום שמתגשם לעיתים רחוקות ואירוע שמאד ריגש אותנו. ברור שכאשר בלקין ושוקאנוב יחזרו הוא יצטרך להתחיל הכל מתחילה, אך הוא צעיר וישמור על פרופורציות. אחרי השער השחקנים התלהבו יותר ממנו. מקרה כזה יוצר תקוות וציפיות", סבור אופיר.

בן לוז נפצע אחרי הבקעת השער בהתנגשות ראשים, הוצא מהמגרש ופונה לבית חולים. נעשו לו תפרים, אך פציעתו אינה קשה והוא יוכל להתאמן בסוף השבוע, כדברי עמנואל אופיר.

אחרי שברוז' אמרה לא למזרחי סיכוי שישחק בצפרירים חולון

מאת שלומי ליה

סופית: אלון מזרחי לא ישחק בקבוצה הבלגית ברוז'. בתום שבוע המבחנים שלו בקבוצה הבלגית, הודיעו ראשי ברוז' למזרחי, כי החליטו שלא להחתימו. המאמן הנס ברוס אמר, כי מזרחי הותיר עליו רושם טוב, אולם בשלב זה אין הוא מתאים למה שמחפשת ברוז'. הקבוצה תמשיך לבחון שחקנים אחרים, על מנת למצוא מי שימלא את עמדת החוד של הקבוצה הבלגית.

בפני מזרחי עומדות עתה כמה אפשרויות. אחת מהן היא לנסוע לשבוע מבחנים נוסף בקבוצה אירופית אחרת המעוניינת לבחון אותו, או להיענות לכמה הצעות בארץ.

הקבוצה שנראית בשלב זה רצינית ביותר מבחינת מזרחי היא צפרירים חולון. מזרחי הביע את הסכמתו לשחק אצל המנהל המקצועי שלה מרדכי שפיגלר.

המהפך המלהיב של בני יהודה

בני יהודה – צפרירים חולון 3–2 (0–2)

מאת גד לבנון

במחצית – אחרי שראינו ב־45 דקות שני שערים ושליטה מוחלטת של צפרירים חולון, לעומת יכולת עלובה של המקומיים – נדמה היה שהבלון של בני יהודה התפוצץ. במחצית השנייה עלתה בני יהודה שנה להלוטין, כבשה שלושה שערים וזכתה בנצחון שהיתה ראויה לו.

בדקה ה־6 נגח חיים גולדברג כדור מעל מגיני בני יהודה אל אסף טובי, שנגח מקרוב לרשת 0–1 לחולון. בדקה ה־22 כבש טובי שער נוסף, שנפסל בטענת נבדל. בדקה האחרונה של המחצית העביר ויתוני מהאגף הימני כדור לרחבה, אסף טובי הגביה לרשת מעל השוער שטראובר. 0–2 לחולון. המחצית השנייה נפתחה בלחץ בני יהודה. בדקה ה־50 פרץ וסילי מוקאן, מסר כדור שטוח לרחבה ומסובי דחק לרשת 1–2. כעבור 12 דקות שלח סהר מזרחי כדור מדוייק למרגני ברסימנץ שלא נכשל מול ז'ידקוב והשווה 2–2. כשנותרו 8 דקות לסיום, הוכשל מייקל יפה 18 מטר אלכסונית לשערו של ז'ידקוב. יורי מורדו חתם את תוצאת המשחק בכדור חזק שפגע בחומה ונכנס לשער. 3–2 לבני יהודה.

● בני יהודה: שטראובר 4, עופר לוי 5, מורדו 5, שיטרית 6, אוחיון 6, איזמירלי 4 (יפה 5), מרדו 5, סהר מזרחי 5 (יעקב משען), מוקאן 6, ברסימנץ 6, מסובי 5. המאמן: נסים בכר.

● צפרירים חולון: ז'ידקוב 5, ויתוני 6, גולדברג 5, אלי כהן 5, פרץ 5 (הרשליקוביץ), משעל 5, בן ברוך 6, קונסטנטין 6, מאיה 6 (פס), שירזי 5, טובי 6. המאמן: רמי לוי.

שפט יהושע לויה, 2,500 צופים, בשכונת התקוה.

שני מבצעי חוץ של מבויו

מכבי נתניה – הפועל חיפה 3–1 (2–1)

מאת דרור מרשלקוביץ'

בהפועל חיפה היו משוכנעים שהקבוצה נמצאת בזמן האחרון בקו התאוששות, אבל לפי המשחק אתמול, שבו ניצחה נתניה, הנקודות האחרונות שצברה חיפה נראות מקריות. גם אתמול החזיקו החיפאים זמן רב יותר בכדור, אבל זה לא השתקף בהפעלת לחץ רציני על שער נתניה. גם יחס הקרנות, 17–2 לחיפה, לא מעיד שהיתה מסוכנת יותר.

הנתנייתים שתקפו עם שניים או שלושה שחקנים, היו מסוכנים ותכליתיים הרבה יותר. כבר בדקה הראשונה כבשו שער בבעיטת 11. חלפון הכשיל את שקודיין ברחבה הבישי דאגו בעט את כדור העונשין לרשת. נתניה שהופתעה כנראה מהיתרון המהיר ירדה להגנה והקלה על הקישור של חיפה להשתלט על מרכז המגרש. אבל ההתקפות המתוכננות של חיפה לא היו מסוכנות. בדקה ה־17 היא השוותה לאחר התקפה מתפרצת שבסיומה מסר ג'יראן לשלקר שבעט פנימה. 1–1.

עד להפסקה המשיכה חיפה לנסות ולכבוש, אבל התקפותיה היו חסרות מעוף והקלו על הגנת נתניה, שמפעם לפעם שילחה את החלוצים למתפרצות ובאחת מהן נכבש השער השני (42). שלומי דהן הגביה לרחבה ודימיטרי מבויו בעט בלי לעצור לרשת, 1–2 לנתניה.

במחצית השנייה היו שחקני נתניה מאורגנים יותר והצליחו לאזן את המשחק כשההתקפות שלהם המשיכו להיות מסוכנות מאוד. בדקה ה־58 הצליח מבויו לנצל תרגיל נבדל לא מוצלח של הגנת חיפה, פרץ לבדו, עבר את אסייג וגילגל לרשת, 1–3.

● מכבי נתניה: בלדב 6, דאגו 6, טייב 6, מאהה 5, בארון 5, רומב 5 (דראמייך), גבאי 6, דהן 5, מבויו 7, שקודיין 6, פיליפצ'וק 5 (עאדיר). המאמן: עודד מכנס.

● הפועל חיפה: אסייג 4, אהרוני 4 (אביבי זוהר), קרושקין 5, חלפון 4, מלכין 4, רודלס 5, בנין 5, סלקר 5, קושלוק 4, ג'יראן 4 (מלניקוב 4), ערבי 4. המאמן: דרור קשטן.

שפט יוסף בנישתי, 2,000 צופים, בקרית אליעזר.

הכל נגמר בתוך 10 דקות

הפועל תל אביב – בית"ר תל אביב 4–2 (1–0)

מאת שרון מישל

10 דקות מצויינות של הפועל ת"א במחצית השנייה, שבמהלכן כבשה שלושה שערים, הביאו לה ניצחון 4–2 על בית"ר ת"א. הפועל לא הרשימה ברוב דקות המשחק, אך ניצלה שער יתרון מוקדם כדי לשחק בצורה משוחררת וללא לחץ. לבית"ר, שבשורותיה ערך אבי זיון (בית"ר ב') הופעת בכורה, היה זה הפסד שלישי ברציפות. אך בניגוד למשחקים הקודמים, היא שיפרה את משחקה.

כבר בדקה ה־4 נכבש השער הראשון, מרהיב ביופיו. קזימיר מוסקאל בעט כדור אויר מ־30 מטרים למשקוף ולרשת – 1–0 להפועל. הפועל הוסיפה ליזום יותר הודות לפריצות של אולאי מימין ולמרות משחק מאמץ של אמסלם ושורץ במחצית הראשונה. שורץ כמעט כבש בדקה ה־17, אך הכדור שהגביה מעל קורנפיין נהדף בקורה. אייזנברג, שהיה בייד מאוד, בעט בדקה ה־33 מ־16 מטרים ליד הקורה השמאלית.

בית"ר פתחה טוב יותר את המחצית השנייה. רמיזוב (47) בעט מ־30 מטרים לקורה ואייזנברג (48) בעט מ־10 מטרים החוצה. בדקה ה־56 יצאה הפועל להתקפה שבסיומה בעט שרון מימין מ־20 מטרים, קורנפיין נראה קולט, אך הכדור חמק מבין ידיו לרשת, 2–0. בית"ר נשברה והפועל החלה לתקוף בחמת זעם. דקתיים לאחר מכן בעט זנטי מקרוב, הכדור נהדף לאמסלם שהמשיך בבעיטה אוירית מ־8 מטרים לרשת הגבוהה, 3–0. בדקה ה־66 שער בסורה למליקה בהפועל. זנטי ושביב אליהו השתעשעו ברחבה, הכדור נהדף לשרעבי משם למליקה, שמזווית לא נוחה בעט שטוח לרשת, 4–0.

הפועל נרגעה אחרי השער הרביעי ובדקה ה־80 צמצמה בית"ר. רמיזוב הוכשל ברחבת הפועל ושוויג דייק מנקודת ה־11, 1–4. שלוש דקות לסיום בעט רמיזוב, הכדור נהדף לאייזנברג שמ־7 מטרים בעט שטוח ולרשת, 2–4.

● הפועל תל אביב: באקי 5, אולאי 6, שרעבי 6, לוקושיק 5, אמסלם 5, מימר 5, זנטי 5 (בן עמי), מוסקאל 6, אופיר 5 (מליקה 5), שורץ 5, אליהו 5. המאמן: משה סיני.

● בית"ר תל אביב: קורנפיין 5, חזן 5, שינואלוב 6, מיכה צופין 5, עמר 5, ניסן כהן 4, מוזו 4 (אברג'יל 4), ראוביב 6, רמיזוב 6, שוויג 5, אייזנברג 6. המאמן: אברהם מרצ'ינסקי.

שפט עמית קליין, 2,000 צופים, בבלומפילד.

אגבריה ניצח גם את גינצבורג

הפועל בית שאן – עירוני אשדוד 1–0 (0–0)

מאת עובדיה אביחי

הפועל בית שאן ממשיכה במסע השנייה, כאשר ניצחה אתמול 1–0 את עירוני אשדוד. ניסים אגבריה, כובש שער הניצחון, ממשיך להיות בכותרות. לאחר שהכניע את אובארוב (מכבי ת"א) עשה זאת אתמול גם לגינצבורג. בית שאן שלטה במשחק והגיעה למצבי הבקעה רבים, בעיקר על ידי נמרוד אלבז, שהיה השחקן הדומיננטי בהתקפה.

כבר בדקה ה־5 החמיץ אלבז הזדמנות מצויינת להבקיע את השוער הלאומי, וכעבור דקה נגח קלאודיו קהימי מקו השער החוצה. את המחצית השנייה פתחה אשדוד בסערה. בדקה ה־52 קיבל יגאל זייתון הזדמנות של 100 אחוז, כאשר ניצב מול מאיר כהן, אבל השוער זינק ומנע הבקעה. מדקה זו עברה היוזמה לבית שאן שהחלה להסתער את שערו של גינצבורג. שחקני בית שאן, אגבריה, אלבז ודיירני, ניסו שוב ושוב להבקיע את גינצבורג המצויין, ללא הצלחה.

אך בדקה ה־88, לאחר לחץ ממושך, נכבש שער הניצחון. איתי מרדכי, המוליך המצטיין, הגביה כדור משמאל אל ראשו של אגבריה שהתמקם ליד עמוד השער הימני, ומשם היתה הנגיחה לרשת קצרה. גינצבורג ניסה להציל, אבל מה שהצליח לעשות מול הלוצי רומניה, היה לו קשה מול אגבריה.

אשדוד ניסתה להשוות. המשחק התלהט. תומפסון אליאה וזינגרי ניסה לחלץ בכוח כדור מדיירני ופגע בו מאחור ללא כדור. השופט שלף לעברו את הכרטיס האדום. יואל סויסה ניסה לשנות את רוע הגזירה, הטיח מלים מיותרות בשופט וראה אף הוא את הכרטיס האדום. סיום עגום למשחק הוגן וספורטיבי.

● הפועל בית שאן: מאיר כהן 7, קרימוס 5, ביטון 6, חזר 6, דהן 6, עמר 6, קהימי 5, אלבז 6 (מרדכי 79), שמעון דנן 6 (אלמוג זוזן 90), דיירני 6, אגבריה 5. המאמן: אלישע לוי.

● עירוני אשדוד: גינצבורג 6, קונסטנטין 5, אוקפור 5, מיקריצקי 5 (בוגלי 28, 5), אלמשנינו 6, סויסה הורחק (89), אלון כהן 6, הפיף 5 (פרפרוב 72, 5), אליאה הורחק (89), זייתון 6, תורג'מן 5. המאמן: אבי כהן.

שפט אייל צור, 2,500 צופים, בבית שאן.

אחד ניחש 15 אחרי בדיקת 90% מהטפסים

לאחר בדיקה של 90% מהטפסים נמצא משתתף אחד שניחש את כל 15 המשחקים. 19 משתתפים ניחשו 14 משחקים; 360 ניחשו 13; 3,420 ניחשו 12; 20,470 ניחשו 11.

הניחוש הנכון: 1, 1, 2, 2, 2, 1, 1, 2, 1, X, 1, 1, 2, 1, 2.

לאחר בדיקה של 90% מהטפסים בטוטו־טיק לא נמצא אף משתתף שניחש את שבעת המשחקים. חמישה ניחשו שישה משחקים; 259 ניחשו חמישה; 4,390 ניחשו ארבעה.

המשחקים: 6, 10, 13, 16, 18, 23, 31.

הכלה הלא נכונה

טלוויזיה / טדי פרויס

ביום שבו מתחתנים הנסיכה דיאנה והאפיפיור, ביל קלינטון ומדונה – צריך להיות שוטה לשלוח צלמים לחתונה של משה לוי וציפי כהן. זה מה שעשה ערוץ 2 בשבת שבה שיחקו בית"ר ירושלים (מקום 2) נגד מכבי חיפה (אלופה ומקום שישי); הפועל תל אביב נגד בית"ר תל אביב (דרבי, אמנם דרג ב', אך בכל זאת יריבות מאז ימי הפורקים) והאחרונה בטבלה (הרצליה) נגד הראשונה (באר שבע). מובן שאיש לא יכול לדעת שמיפגש הרצליה – באר שבע יסתיים בסנסציה, אך במאבק של הכביד נגד הזוטר בטבלה יש תמיד משהו פיקנטי.

גם בלי יכולת לדעת מראש שמכבי תל אביב נגד מכבי פתח תקוה יהיה טפש עלוב, התמודדות של שני מועדונים מאותה שושלת (מכבי), שאחד מהם (פתח תקוה) תקוע בריזוק במרכז הטבלה, אינו מבטיח משהו מגרה. ואכן היה זה מיפגש משעמם, שהמומנט המעניין היחיד בו (השער) אירע כבר בדקה השלישית למשחק.

גם השעה לא התאימה. 6 אחרי שקיעת החמה היא שעה יפה בקיץ, כשהאוויר מתחיל להתקרר, אולם לא בחורף כשהשמש – כאשר לא יורד גשם – היא נכנס ולא נטל. אין פלא כי רק קומץ שלא עלה על מניין, אלה שהרוחו באחרונה בכורסה, התייצב במגרש.

השאר במשדר אינו מעלה ואינו מוריד הרבה. יורם ארבל דיבר קצת למטה מהממוצע השבועי שלו. דני נוימן פירשן כבהכבה. הוא הירבה לדבר על "הנעת הכדור הסובל" של מכבי (אחר שהביטוי הזה לדקור את האוזן, ספרתי עוד 11 הנעות סובלות) ובמחצית השניה סיפר על "התקפות של תל אביב שבכם לא מתייאשות בשער". המצמה: שער פתח תקוה תפס כדור ראשון בדקה ה־63 ההזדמנות היתה רק אחת, בדקה ה־70, כך שעל הרבה נסים לא היה מה לדבר. לזכות נוימן יש לומר שהפרשן באולפן, בני טבק, יותר גרוע: עילג לשון, קפוא בדיבורו ובעל אוצר מלים מינימלי. לעומת זאת, הצילומים של חיים פרוגר וחבריו היו טובים ומגוונים, אולי יותר מדי. רצוי שיביא יותר צילומים "פנורמיים", בהם רואים גם את המגרש והיציעים, לא רק את הכדור והפריפריה.

ספורט

הליגה הארצית / מחזור 12

8 נק' יתרון ליפו מהמקום ה־3

מאת משה הרינגעש

המוליכה מכבי יפו הגדילה את יתרונה בפיסגה לאחר ניצחון ביתי ואובדן נקודות של יריבותיה. הפועל כפר סבא סיימה בתיקו ביתי עם קרית שמונה, מכבי קרית גת נכבעה בבית להפועל בת ים והפועל חדרה נכבעה בבית להפועל ירושלים. ליפו שמונה נקודות מהמקום השלישי (שתי הראשונות עולות לליגה הלאומית).

הפועל אשדוד, שניצחה במגרשה את הפועל אשקלון, עלתה למקום השלישי. את התוצאה המרשימה של המחזור ה־12 קבעה מ.ס. נס ציונה שהביסה 0–7 את הפועל לוד. בתחתית השיבה האחרונה בטבלה, שמשון תל אביב, ניצחון ביתי על הפועל טייבה.

ארבעה שחקנים הורחקו במחזור זה: רונן כימון משמשון (פגיעה בסלומון קוסטל), אופיר רגב מהפועל לוד (תפס את הכדור לפני קו השער), שלמה אדרי מקרית שמונה (צהוב שני), רונן סורני מהפועל רמת גן (צהוב שני).

מכבי יפו – הפועל רמת גן 0–2 (0–1)

● השערים: עופר ראובן (7), ניראל מהמיר (49) ● המצטיין: ניראל מהמיר ● שופט חיים מירובסקי, 1,000 צופים, ביפו.

נס ציונה – הפועל לוד 0–7 (0–2)

● השערים: אופיר חיים (37, 70, 82), שלומי כנפו (41), רני משה (51), קובי רפאה (68), אריאל רוטמן (90) ● המצטיין: אופיר חיים ● שופט משה אהרון, 800 צופים, בנס ציונה.

עמי הרמן

הליגה הארצית

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	מכבי יפו	12	7-19	27
2.	הפועל כפ"ס	12	15-25	20
3.	הפועל אשדוד	12	15-21	19
4.	מכבי יבנה	12	13-17	19
5.	הפועל חדרה	12	14-20	18
6.	קרית גת	12	19-25	18
7.	הכח רמת גן	12	17-19	16
8.	הפועל בת ים	12	18-19	16
9.	נס ציונה	12	18-18	15
10.	הפועל ים	12	23-23	14
11.	הפועל טייבה	12	15-11	14
12.	הפועל ר"ג	12	20-14	13
13.	קרית שמונה	12	20-12	13
14.	הפועל לוד	12	23-12	12
15.	הפ. אשקלון	12	25-17	12
16.	שמשון ת"א	12	18-10	10

מלך השערים

1. יוסי גורדנה (בת ים)	10
2. ג. סטפורטס (קרית גת)	8
–. י. קודלנצ'וק (כפ"ס)	8
4. ניסים נורי (חדרה)	7

במחזור הבא

מכבי יבנה – מכבי יפו
הפועל בת ים – הכח ר"ג
הפועל טייבה – קרית גת
הפועל ים – שמשון ת"א
אשקלון – הפועל חדרה
הפ. לוד – הפועל אשדוד
קרית שמונה – נס ציונה
הפועל רמת גן – כפר סבא

הפועל ירושלים – חדרה 1–2 (1–1)

● השערים לירושלים: אודי שטרמן (36), גלעד לוי (51) ● לחדרה: ישראל צרפתי (32) ● המצטיין: גלעד לוי ● שופט רמזי בדרה, 1,500 צופים, בחדרה.

הפועל אשדוד – הפועל אשקלון 3–0 (1–0)

● השערים: גנצ'ה סבוקצ'ובה (37, 68), עובן קודבי (76) ● המצטיין: גנצ'ה סבוקצ'ובה ● שופט חיים ליפקוביץ', 2,000 צופים, באשדוד.

יוסי אהאבן

הפועל כפ"ס – קרית שמונה 1–1 (0–0)

● השער לכפר סבא: ניר סוהר (56) ● לקרית שמונה: לירון בסיס (70 בבעיטת 11) ● המצטיין: הנן דהאן (קרית שמונה) ● שופט גיל אבן, 1,500 צופים, בכפר סבא.

אייל זקירא

שמשון ת"א – הפועל טייבה 2–1 (2–1)

● השערים לשמשון: סרגיי אומלסקי (30, 42) ● לטייבה: נתי עזריה (22) ● המצטיין: יגיב עופרי (שמשון) ● שופט שי אוסרה, 500 צופים, ביפו.

הכח רמת גן – מכבי יבנה 1–1 (1–0)

● השער להכח: יצחק מוסרי (4, מ־11 מ') ● ליבנה: מידן בן שמעון (59 בבעיטת 11) ● המצטיין: עמי דהאנה (יבנה) ● שופט אהרון פביאן, 1,000 צופים, ביבנה.

י. חכם

הפועל בת ים – מכבי קרית גת 4–1 (2–0)

● השערים לבת ים: יוסי גורדנה (45, 49), איגור גברילין (3), אורן יוסף (90) ● לקרית גת: מישל דרון (82 בבעיטת 11) ● המצטיין: יוסי גורדנה ● שופט דוד ברק, 500 צופים, בקרית גת.

אחרי 1,135 דקות ספגה יונייטד בבית

נוטינגהם ניצחה 1–2 במנצ'סטר. רק 0–0 למוליכה בלקבורן בלסטר. רוני רוזנטל שיחק 90 דקות במדי טוטנהאם אך לא כבש נגד אוורטון (0–0)

מאת גיורא גורמן / סוכנויות הידיעות

סטן קולימור, חלוץ נוטינגהם, היה אתמול האיש שקלקל את המאזן הביתי המצויין של מנצ'סטר יונייטד השנה – שמונה חודשים ללא ספיגת שער באולד טראפורד. נוטינגהאם ניצחה את מנצ'סטר יונייטד 1–2 והנחילה לה הפסד ביתי ראשון אחרי 19 משחקים. השער של קולימור בדקה ה־35, בבעיטה חזקה מ־16 מטר, בא אחרי 1,135 דקות ללא שער חובה ביתי של האלופה יונייטד בליגה. קולימור התמיד הדרמטות מצויינת נוספת לכבוש לפני שסטיוארט פירס הבקיע את השער השני לנוטינגהאם בדקה ה־62. אריק קאנטונה רק צימצם את הפער בדקה ה־68. לשלושה שחקנים נשלפו כרטיסים צהובים בדקה ה־67 אחרי תיגרה. 43,744 צופים ראו את המשחק באולד טראפורד.

המוליכה בלקבורן לא ניצלה עד תום את הפסדה של יונייטד, כשסיימה רק 0–0 נגד לסטר מהתחתית. הפער בצמרת עתה הוא שתי נקודות. היה זה המשחק הראשון בהדרכת מנהלה המקצועי החדש של לסטר, מארק מקגי. הקבוצה עשתה עבודת הגנה מעולה, בייחוד השוער פול, שסיכל כמה הזדמנויות הבקעה של אלן שירר, סטיוארט ריפלי וכריס סאטון. גם ניוקאסל, המוליכה בתחילת העונה ומדורגת שלישית, עשתה רק 0–0 נגד קובנטרי.

טוטנהאם סיימה את משחק החוץ נגד אוורטון בגודיסון פארק ב־0–0. רוני רוזנטל פתח בהרכב במקום יורגן קלינסמן, שישחק היום במדי נבחרת גרמניה נגד אלבניה. רוני שיחק 90 דקות וספג כרטיס צהוב בדקה ה־87. לידס באה להייבורי והשיגה ניצחון גדול 1–3 על ארסנל. פיל מאסינגה, הדרום אפריקאי של לידס, כבש בדקה ה־24: אנדי לינינגאן, שעלה מן הספסל, השווה בדקה ה־85, אך כעבור דקה כבש מאסינגה את השער השני. שתי דקות מאוחר יותר (88) הבקיע בריאן דיין את שער הניצחון, אחרי בישול של מאסינגה, לעיני יותר מ־38 אלף צופים. רבים מאוהדי ארסנל שרקו לקבוצתם בוז בסיום המשחק.

ווסטהאם הביסה מנצ'סטר סיטי 0–3 משלישייה של טוני קוטי בדקות 7, 10, 57.

שאר התוצאות: קריסטל פאלאס 0 – נוריץ' 1 (ווד 47); שפילד וונסדיי 0 – ק.פ.ר. (מאדוקס 60, פרידינגר 84); איפסוויץ' 2 (מילטון 7, סדג'לי 83) – ווימבלדון 2 (הולדסוורת' 2, גודמן 62).

היום תארח צ'לסי את ליברפול ומחר סאותהמפטון את אסטון וילה.

הטבלה האנגלית

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	בלקבורן	19	15-41	43
2.	מנ. יונייטד	18	14-36	41
3.	ניוקאסל	18	22-30	38
4.	נוטינגהאם	19	20-33	35
5.	ליברפול	18	18-34	32
6.	לידס	19	25-29	31
7.	נוריץ'	19	15-19	30
8.	מנצ'סטר סיטי	19	31-30	28
9.	צ'לסי	18	23-26	27
10.	טוטנהאם	19	34-32	26
11.	ארסנל	19	22-22	24
12.	קובנטרי	19	29-20	24
13.	ק.פ.ר.	19	35-29	22
14.	ווימבלדון	19	33-21	22
15.	סאות'המפטון	18	30-25	21
16.	קריסטל פאלאס	19	20-15	21
17.	וסטהאם	19	21-15	21
18.	שפילד וונסדיי	19	28-19	21
19.	אוורטון	19	24-15	19
20.	אסטון וילה	18	28-21	16
21.	לסטר	19	33-19	14
22.	איפסוויץ'	19	39-19	12

ריבר פלייט זכתה באליפות ארגנטינה

בואנוס איירס (רויטר). ריבר פלייט זכתה בתואר האליפות ביום שישי למרות שלא שיחקה. זאת לאחר שהקבוצה היחידה בעלת סיכויים להדביק את ריבר, סן לורנצו, הפסידה 2–0 לניואלס אולד בויס.

ספרד – בלגיה 1–4 בבריסל

בריסל (סי"ט). ספרד עשתה אמש צעד חשוב בדרכה לאליפות אירופה בכדורגל אחרי ניצחון מרשים 1–4 על בלגיה בבריסל. מרק הדרייזה העלה את בלגיה ליתרון בדקה השישית אך הירו השווה בדקה ה־28. במחצית השניה כבש דונאסו בבעיטת־11 מטר (55), סאלינס הבקיע את השער השלישי בדקה ה־68 ולואיס הנריקה סיים בדקה ה־89.

מקדוניה הביסה את קפריסין 0–3 באותו בית (2) כשסטבסקי דרובסקי מבקיע את כל שלושת השערים (15, 26, 90). המקדונים שלטו לחלוטין במשחק בסקופיה.

טבלת הבית (אחרי 4 משחקים): ספרד 12; מקדוניה 5; דנמרק 4 (משחק חסר); קפריסין 4; בלגיה 4; ארמניה 1 (משחק חסר).

היום ייערכו שלושה משחקים במסגרת מוקדמות אליפות אירופה. גרמניה תארח את אלבניה בבית 7, יוון תתמודד עם סקוטלנד בבית 8 ופורטוגל תארח את ליכטנשטיין בבית 6.

נאנט וסן ז'רמן ממשיכות לנצח

פאריס (רויטר). שתי הראשונות בליגה הצרפתית ניצחו אמש והפער בצמרת נותר ארבע נקודות. נאנט גברה בחוץ 0–2 על קאן משערים של יפת נדורום בדקה ה־24 ושער עצמי בדקה ה־67. פאריס סן ז'רמן ניצחה במגרשה את שטרסבורג 0–1 משער של דיויד ז'ינולה בדקה ה־35.

שאר התוצאות: מונפלייה – סנ. אטיין 3–2; מארטיג – ברודו 1–0; רן – לנס 0–1; ניס – לה האוור 0–2; ליל – סושו 1–0; אוקזר – מונאקו 2–2; ליון – באסטיה 0–0; מץ – קאן 3–2.

הצמרת, אחרי 21 מחזורים: נאנט 45, סן ז'רמן 41, ליון 35, קאן 34.

● פורטוגל: מאריטימו – פארנשה 1–2; בראגה – ויטוריה סטובל 1–2.

● הולנד: רודה – וולנדאם 1–2; גו אהד – כרונינגן 2–4; דה דרכט – מאסטריכט 1–2.

● ברזיל. פאלמיראס ניצחה את קורינתיאנס 3–1 בגמר הראשון של אליפות ברזיל.

ברוק שיפר 4 שיאי שחייה בבריכה קצרה

ארבעה שיאים לאומיים בבריכות קצרות ו־22 שיאי גילאים נקבעו במשך שלושה ימים, בתחרות המסורתית בנהריה לכבוד של נועם קרן שנערכה בפעם ה־13. נועם קרן נפל לפני 14 שנים בלבנון.

השתתפו כ־300 שחיינים, בהם שני אורחים מאוקראינה, שהבולט בהם היה ראסטיסלב סוואנה. הוא משך את יואב ברוק, שהיה גיבור התחרות, לארבעה שיאים חדשים. ברוק קבע ב־50 מטר חופשי 23.36 שניות, ב־100 חופשי 50.59 שניות, ב־200 מטר חופשי 1:50.20 דקה וב־200 מטר מעורב אישי 2:04.51 דקות.

ליגה א': לאח"י נצרת מספר נקודות זהה למוליכה סכנין

מכבי אח"י נצרת השוותה את מספר נקודותיה לזה של מכבי סכנין המדורגת ראשונה בטבלת מחוז צפון בליגה א'. אח"י נצרת ניצלה את העובדה שסכנין היתה חופשית. במחוז דרום ממשיכה להוביל הפועל יהוד. כמה משחקים נדחו בגלל מזג האוויר.

צפון: הפועל אום אל פאחם – מכבי שפרעם 1–0 (0–0), מכבי חדרה – גבעת אולגה 0–0, מכבי תמרה – בני סכנין 2–4 (1–2), הפועל עכו – מכבי עכו 0–2 (0–0), הפועל טירת הכרמל – הפועל כפר קנא 2–1 (1–2), מכבי עוספיה – הפועל נצרת עילית (נדחה), מכבי עפולה – מכבי אור עקיבא 0–0.

דרום: בית"ר רמלה – באר יעקב (נדחה), צעירי ישו – מכבי שעריים (נדחה), לזרוס חולון – הפועל דלית אל כרמל 0–2 (0–1), הפועל יהוד – הפועל ירוחם 0–2 (0–0), הפועל קרית אונו – הפועל אור יהודה 1–0 (0–0), הפועל מרחבים – מכבי רמת עמידר 0–2 (0–1), הפועל קרית מלאכי – הפועל כפר שלם 1–4 (1–0), הפועל מרמורק – בית"ר באר שבע 1–2 (1–1).

מחוז צפון

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	בני סכנין	10	7-23	15
2.	אחי נצרת	10	5-18	15
3.	מכבי עכו	10	13-18	13
4.	אום אל פאחם	11	9-10	12
5.	מכבי חדרה	11	9-10	11
6.	מכבי שפרעם	10	9-9	11
7.	הפועל עכו	10	10-11	10
8.	מכבי תמרה	10	13-13	10
9.	נצרת עילית	10	11-7	10
10.	אור עקיבא	11	17-14	9
11.	מכבי עוספיה	8	10-7	7
12.	מכבי עפולה	10	14-9	7
13.	גבעת אולגה	11	15-9	7
14.	טירת הכרמל	9	15-6	7
15.	כפר קנא	10	15-8	6

מחוז דרום

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	הפועל יהוד	11	6-11	16
2.	הפועל מרחבים	11	9-22	15
3.	הפ. מרמורק	11	9-19	15
4.	כפר שלם	11	6-14	15
5.	לזרוס חולון	11	8-13	15
6.	ב. באר שבע	11	7-22	13
7.	קרית אונו	11	9-15	12
8.	מכבי שעריים	10	5-9	12
9.	רמת עמידר	11	11-14	12
10.	אור יהודה	11	11-15	10
11.	הפועל ירוחם	11	17-10	9
12.	צעירי ישו	10	19-8	8
13.	באר יעקב	10	17-11	7
14.	בית"ר רמלה	10	18-8	7
15.	ר.א. כרמל	11	31-9	5
16.	קרית מלאכי	11	24-5	2

בעיטה חופשית

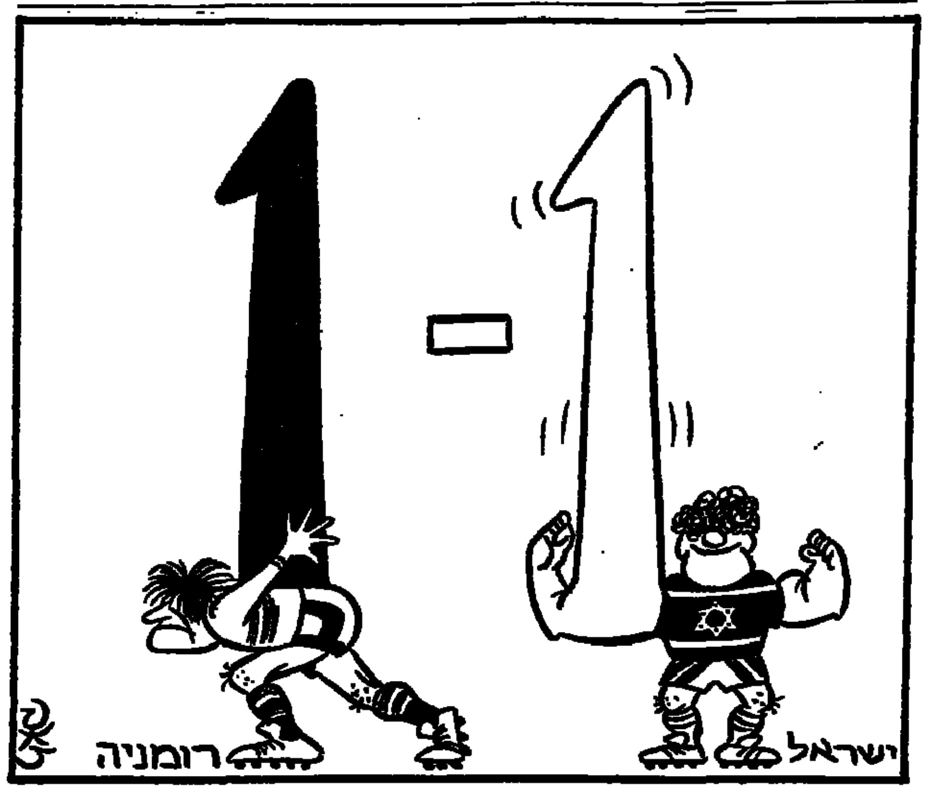

גרונר: איש לא יפרק את הפועל ת"א

יו"ר הקבוצה מעריך כי יימשך גיוס כספים מגורמים ומוסדות לפרעון החוב לשטייגהאור ולשלטונות המס, הנאמד במיליון ו־200 אלף שקלים

מאת אלי פרוסי

בהפועל ת"א לא נבהלו בסוף השבוע מאיומי הפירוק של קבוצת הכדורסל. יו"ר הקבוצה שלומי גרונר אמר אמש: "את הפועל ת"א אף אחד לא יפרק. הקבוצה כבר עברה אין סוף מצבים דומים בעבר, ושרדה".

לטענתו של גרונר, יימשכו נסיונות גיוס הכספים בשבועות הקרובים, מגורמים ומוסדות התומכים בקבוצה. גרונר הוסיף שהשבוע יבררו ראשי הקבוצה את החוב המוזייק לשטייגהאור (עם תשלומי המס), המוערך ב־1,200,000 שקלים.

בתשובה לשאלה, האם הכסף שקיבלה הקבוצה לאחרונה מההתאחדות, הנאמד ב־350,000 שקל, עזר לכיסוי חובות העבר, אמר גרונר: "הגענו לפשרות בעניין הזים ולוסיקמן ואני מאמין שזה ייפתר סופית השבוע. מה שההתאחדות צריכה להעביר לנו עדיין לא הועבר. אני מקווה שהם ישלימו את הבדיקה בקרוב".

ראשי הפועל ת"א מאמינים שעם כיסוי החוב למס ההכנסה, בגין תשלומי השכר לחיים ולדסיקמן ב־1993, תוכל הקבוצה לערער על הפחתת ארבע הנקודות ממאזנה.

בקרב השחקנים הצמות המקצועי שוררת אווירה של חוסר ודאות. המאמן צבי שרף: "המצב בקבוצה לא בריא, וזה לא מוסיף שקט".

גודס: יש סיבה טובה שהאוהדים חוזרים

במכבי ת"א חייכו בסוף השבוע אחרי הניצחון הגדול בהארכה על צסק"א מוסקווה (89–92), שהותיר לקבוצה סיכוי טוב לעלות לרבע הגמר.

העובדה שעוררה שמחה היתה, שיד אליהו שוב היה כמעט מלא (כ־9,500 צופים) עם שובם של האוהדים. גיא גודס: "ברגע שהישראלים יותר דומיננטים במשחק, יש לקהל סיבה טובה יותר להזדהות עם הקבוצה, לעומת השנים האחרונות. לפני שלוש שנים, בעונה של מייק מיצ'ל, הקהל אולי לא אהב את העובדה שרק מיצ'ל וג'מצ'י קולעים את כל הנקודות והיותר לא היו מעורבים במשחק ההתקפה. עתה יש אצלנו חלוקת נקודות מאוזנת בין כמה שחקנים".

אחרי המשחק עם פאוק נטען, שיש למכבי ת"א בעיה בכל העמדות, ולא רק בעמדת הרכז. מה השתנה מאז?

גודס: "יש פירגון רב בין השחקנים. אנחנו מציגים משחק יותר קבוצתי בהגנה, והשתפרנו בעזרה בהגנה. שחקנים מקריבים עבירות ולא חסים על עצמם. פשוט תענוג להסתכל. כל אחד יודע היטב את מקומו, וברגע שיש לשחקן יום מוצלח כולנו עובדים למענו. פעם זה רנדאל, פעם ג'מצ'י, פעם קלמן ונגד צסק"א זה היה צורצ'ייך".

לגבי הסיכויים בגביע אירופה אמר גודס, שאם מכבי ת"א תנצח בליסבון את בנפיקה, מצבה ישתפר.

גודס, אגב, לא נטל חלק באימון אמש בשל מתיחה במפשעה במשחק עם צסק"א, אך לא יחמיץ את משחק הערב בירושלים נגד מכבי המקומית. שחקני צסק"א יעזבו רק היום את ישראל.

● המאמן שטייגהאור, שמאמן את הפועל חולון, חזר בסוף השבוע להתאמן אחרי פציעה. חולון תתאמן הערב בהרצליה ואת משחקה נגד הפועל גבת, ביום רביעי, תקיים בנתניה.

אריה ליבנת

● אליצור חולון החתימה את האלורי וייססייד (בת 28, 1.80 מ'), ששיחקה בחמש העונות האחרונות בליגה הספרדית: שלוש שנים בואלנסיה, שנה בלה קורוניה ואשתקד בסאראגוסה. בשלוש מבין חמש השנים היא סיימה כמלכת הסלים של הליגה.

אריה ליבנת

השבוע בכדורסל

הערב

● ליגה לאומית, מחזור 13 (20.30): הפועל ת"א – הפועל ירושלים (ישפטו: ולנבר וקמינר), בני הרצליה – הפועל חולון (יורובביק וחילברג), הפועל חיפה – הפועל גבת (רגן ויהלום), מכבי ר"ג – גליל עליון (ברגמן ואברג'ל), מכבי ירושלים – מכבי ת"א (ויינינגר ואפריאט), מכבי ראשל"צ – הפועל גבעתיים (שטריקס ולוי).

יום שני

● ליגה לאומית, מחזור 13: בית"ר ר"ג – הפועל אילת (מלין ושעיה).
● ליגה לנשים, מחזור 12.

יום רביעי

● ליגה לאומית, מחזור 14: מכבי ראשל"צ – הפועל אילת, מכבי ירושלים – הפועל ירושלים, הפועל חיפה – גליל עליון, מכבי ר"ג – מכבי ת"א, הפועל חולון – הפועל גבת, הפועל ת"א – הפועל גבעתיים.

יום חמישי

● ליגה לאומית, מחזור 14: בית"ר ר"ג – בני הרצליה.
● ליגה לנשים, מחזור 13.

מוצאי שבת

● ליגה לנשים, מחזור 14: רמת השרון – רמת חן.

קאסלר עזב במפתיע את מילאנו

מאת אלי פרוסי

סטפאנל אולימפיה מילאנו, יריבתה של הפועל אילת בבית שמינית הגמר בגביע קוראץ', תשחק עם זר אחד את שני משחקיה האחרונים (בבית עם פרישטורי ובאילת במחזור האחרון). זאת אחרי שאלק קאסלר, הזר שהובא במקום אר סטוקס הפצוע, עזב במפתיע את הקבוצה.

קאסלר, ששיחק בעבר במיאמי היט, השאיר מכתב למאמן הבוסני של הקבוצה בוגדאן טאנייביץ': "לא התאקלמתי בקבוצה. אני לא יכול להמשיך לשחק כאן. אתה רצית שאני אשחק כשחקן צד אבל אני אוהב ומסוגל לשחק כפורוורד. שתהיה לכם הצלחה בהמשך". במילאנו בודקים כעת את אפשרות צירופו של לאמון לאמפלי או אריק ריילי.

פאוק ניצחה את פאניוניוס

פאוק סלוניקי התאוששה מהתבוסה הביתית לריאל מדריד בגביע האלופות, כשניצחה אמש באתונה 63–66 את פאניוניוס, במשחק המרכזי במחזור העשירי בליגה היוונית. זהראן סאוויץ' קלע 18 נקודות לפאוק, שנוצחה פעמיים העונה בליגה. פאנתינאייקוס ניצחה בסלוניקי את אריס 84–81.

תוצאות אחרות: איראקליס – א.א.ק אתונה 79–78, ספורטינג – לאריסה 92–74, אפולון – דפני 74–71, פאגראטי – אמפלופיקי 80–86. אולימפיאקוס תשחק היום עם פרישטורי.

הצמרת: 2–1 איראקליס ופאניוניוס 19 נק'. 3–4 אולימפיאקוס (משחק חסר) ופאוק 18 נק'.

פיניקס סאנס השוותה שיא מועדון: 21 נצחונות ביתיים רצופים

פיניקס (רויטר). דאני מאנינג הוליך את פיניקס סאנס לניצחון גדול 106–85 נגד ניו יורק ניקס ולהשוואת שיא המועדון בנצחונות ביתיים רצופים – 21. מאנינג קלע 24 נקודות, 17 מהן ברבע השלישי. צ'ארלס באקלי קלע 26 נקודות.

ההפסד האחרון של הסאנס היה ב־18 במארס והעונה מאזנם בבית הוא 10–0. ניו יורק, ללא צ'ארלס אוקלי, הובילה ברבע הראשון. פטריק יואינג הוליך את הניקס עם 15 נקודות.

במינסוטה קלע איזייה ריידר 27 נקודות, כולל שלשה שתי שניות לסיום, והוליך את מינסוטה לניצחון ביתי ראשון העונה, 94–93 נגד ניו ג'רזי נטס. דרק קולמן הוביל את הנטס עם 22 נקודות.

אורלנדו ממשיכה לנצח. אתמול היא עשתה זאת בחוץ, 131–128 נגד גולדן סטייט, כששאקיל אוניל קלע 40 נקודות ו־18 ריבאונדים ואנפרני הארדוי קלע 38 נקודות וחילק 13 אסיסטים. מאזן המג'יק הוא הטוב בליגה – 17–4.

באינדיאנה קלע רג'י מילר 22 נקודות, כולל שתי קליעות עונשין שש שניות לסיום, בניצחון אינדיאנה על שארלוט 91–93.

באטלנטה הצליחה שיקאגו למנוע מההוקס סל שדה בחמש הדקות האחרונות ולנצח 80–85. סקוטי פיפן קלע 22 נקודות וקטף שמונה ריבאונדים. בפילדלפיה השיגה קליבלנד את נצחונה החמישי ברציפות, 84–80, נגד פילדלפיה. טרל ברנדון קלע 15 נקודות ומארק פרייס 14, לפני שנטש את המגרש ברבע האחרון בגלל פגיעה בגב.

משחקי יום חמישי

סדריק סבאלוס, עם 36 נקודות ו־10 ריבאונדים, הוליך את לוס אנג'לס לייקרס לניצחון 97–94 ביוסטון נגד הרוקטס. מאזנם של הלייקרס בחוץ, 9–4, הוא הטוב בליגה. האקים אולאג'ואן קלע 22 נקודות לאלופה, שקלעה רק 39.8 אחוז מהשדה.

בוואשינגטון הפסידו הבולטס משחק רביעי ברציפות, הפעם 85–95 ליוטה. ג'ף הורנאסק קלע 22 נקודות לג'אז וקרל מלון הוסיף 17. כריס וובר הוליך את וואשינגטון עם 21 נקודות.

רודני רוג'רס מדנוור קלע סל בסיבוב מאיזור קו העונשין, שלוש שניות לסיום, כדי להעניק לדנוור ניצחון במיאמי 101–99. בשלהי המחצית הראשונה פיגרה דנוור כבר ב־20 נקודות.

בדאלאס קלע ג'ימי ג'קסון 40 נקודות ופופאי ג'ונס קלע 25 נקודות וקטף 20 ריבאונדים בניצחון דאלאס 122–113 על בוסטון סלטיקס המתדרדרת, שהפסידה 8 מ־10 משחקיה האחרונים.

שאר התוצאות: סיאטל סופרסוניקס – פורטלנד טרייל בלייזרס 114–103; סקרמנטו קינגס – ניו יורק ניקס 84–94; לוס אנג'לס קליפרס – גולדן סטייט ווריורס 82–89.

5 שיאים במשקולות

חמישה שיאים לאומיים הושגו בסוף השבוע במחזור הראשון של תחרויות הליגה הלאומית בהרמת משקולות. אנדריי דניסוב, במשקל עד 91 ק"ג, שיפר את שלושת שיאיו בתנופה, בדחיקה ובקרב שניים. איגור ניקולין, במשקל עד 108 ק"ג, שיפר את השיא בדחיקה. אלכס איזונבסקי שהופיע במשקל מעל 108 ק"ג שיפר את השיא בתנופה. בתחרות ניצחה אוניברסיטת תל אביב.

● אהוד בלוזה מאשקלון זכה בגביע איגוד הסיוף בדקר. בתחרות שהיו בכפר סבא ניצח בגמר את אבנון קורופקין 8–15. בתחרות המקבילה לנשים זכתה שירלי רויילסט שניצחה את יולה דייצב 12–13.

● מתאבקי הפועל ת"א זכו בגביע המדינה בסגנון יווני־רומי לאחר שצברו בסיכום 61 נקודות. בתחרות המקבילה בסגנון חופשי ניצחה הפועל נתניה שגם מתאבקיה צברו 61 נקודות. התחרויות היו בקרית אונו בהשתתפות 120 מתאבקים.

מטה אשר לחצי גמר גביע הכדורעף

מאת מיכאל אמקין ואריה ליבנת

הפועל מטה אשר התאוששה אמש מ־4 הפסדים רצופים, כשניצחה 1–3 בחוץ את הפועל כפר סבא ברבע גמר הגביע בכדורעף. מטה אשר ניצחה במערכה הראשונה 11–15, הפסידה בשניה 15–11 וניצחה בשלישית 7–15, ברביעית חזרה מ־3–10 לניצחון 12–15.

מטה אשר תפגוש בחצי הגמר (ב־11.2) את מכבי תל אביב שהביסה 0–3 (2–15, 13–15, 9–15) את הפועל המעפיל. בחצי גמר השני ייפגשו מחזיקת הגביע, הפועל בת ים והפועל העמקים. בת ים ניצחה 3–1 (12–15, 14–16, 15–12, 8–15) את הפועל הצור העמקים הביסה 3–0 (2–15, 6–15, 9–15) את הפועל מטה אשר ג'.

● נשות מטה אשר השלימו ניצחון כפול של המועדון על הפועל כפר סבא, כשניצחו במחזור ה־11 בכפר סבא 0–3 (9–15, 6–15, 11–15).

● בליגה ברוגבי הביסה יורקאל את חיפה 46–3 ותל אביב את הרצליה 34–0.

גביעי אירופה בכדורסל / תמונת מצב

מכבי ת"א והפועל אילת – התקווה להמשך העניין הישראלי עד האביב

בעונה שעברה נשרו כל הקבוצות הישראליות מהמפעלים האירופים עד תחילת פברואר. הפתעת העונה באירופה: הקבוצות הצרפתיות

מאת אלי פרוסי

צילום: עוזי קרן

ראדיסב צ'ורצ'יץ' מטביע לסל. 12 ריבאונדים בממוצע למשחק הפחיתו החשש בתחום זה אחרי עזיבת דאנקלי ומרסר

בעונה הקודמת שבר הכדורסל הישראלי היצוגי שיא שלילי מבחינתו, כשלא נכח בשום מסגרת בגביע אירופה כבר מאמצע פברואר.

עם היציאה לפגרת חג המולד, ומבט מעמיק בטבלאות הבתים בגביעי אירופה השונים, יש תקווה שהעונה האירופית תימתח השנה גם לכיוון האביב, למרות שמבחינת הישגיות, הנציגות הישראליות מצויות מאחורי הגדולות של אירופה – יוון, ספרד, איטליה וצרפת ואפילו טורקיה (שלוש קבוצותיה מצויות בעמדה טובה להעפלה לשלבים הבאים).

שתי הסיבות לתקווה הזאת הם מכבי ת"א והפועל אילת. בצמרת הבית של מכבי ת"א על צסק"א ואולימפיה לובליאנה, לעומת הפסד בית שני של לובליאנה ופאוק סלוניקי, הציבו את מכבי ת"א לראשונה העונה במקום הרביעי בבית א' בשמינית גמר אליפות אירופה לקבוצות – מקום ממנו עולים ב־23 בפברואר לרבע הגמר.

מכבי ת"א – הגנה חסרת פשרות

המייחד את מכבי ת"א במשחקיה העונה בגביע אירופה הוא משחק הגנה חסר פשרות – אחד הטובים באירופה. מכבי ת"א סופגת אמנם 76.9 נק' למשחק, אפס פילזן סופגת 65 נק' בממוצע למשחק, הטוב באירופה, ולימוז' 65.5. אולם משחק דומה לבתנקר בכדורגל, שכן התקפתן מבוקרת והקליעה נעשית רק בסיום 30 השניות, ויש להן מינימום סלים מתפרצים. לעומתן, משחקה של מכבי מהיר יותר.

החשש מריבאונד הגנה לקוי אחרי עזיבתם של שני המגדלים מרסר ודאנקלי הועם, בזכות יכולתו המצויינת של ראדיסאב צ'ורצ'יץ' בקטגוריה זו (12 ריבאונדים בממוצע למשחק) והעזרה שהוא מקבל מגדיס קולמן, נדב הנפלד ומוטי דניאל.

נתון נוסף עליו חייבת מכבי להתבסס בעקבות הניצחון על צסק"א מוסקווה, הוא חזרתו של קהל אוהדיה שמילא את היכל הספורט. אם תשכיל מכבי לנצח בשלושת משחקי הבית ותנצח בליסבון (בליסבון) תתבסס עלייתה לרבע הגמר.

בשלב זה נראה, שלמזלה של מכבי ת"א היא נפלה לבית הפחות קשה מהשניים. באקלר בולוניה, ברצלונה, אולימפיאקוס פיראוס, הן קבוצות טובות יותר מהמקבילות בארציתן המשותפת בביתה של מכבי ת"א, אולם נתון זה יוכח סופית במשחקי רבע הגמר.

בגביע אירופה לקבוצות נראה מצבה של הפועל ת"א כחסר סיכוי. ת"א זקוקה לחמישה ניצחונות בחמשת משחקיה שנותרו, כדי להעפיל לשלב הבא. קשה להאמין שהיא תנצח בספרד ובאיטליה אחרי שלא ניצחה בפולין ובטורקיה, ואם נוסיף לכך את אי השקט הכלכלי בקבוצה, הרי מדובר במשחקים לפרוטוקול.

אילת זקוקה לניצחון בנקודה על מילאנו

ההפתעה הזוגית באה מכיוונה של הפועל אילת. אם העלייה לבית שמינית הגמר (לראשונה בתולדותיה) התקבלה בטבעיות בזכות השיבוץ וההגרלה הנוחים, הרי שעלייה לרבע הגמר תהיה הישג אדיר.

בהנחה שבמחזור הבא תנצח מילאנו בבית את פרישטורי וקאסרס את אילת, זקוקה אילת לניצחון בנקודה בביתה על מילאנו במחזור האחרון כדי להעפיל לרבע הגמר, שם היא עשוייה לפגוש את פאניוניוס אתונה מבית ג' (הדיחה את מכבי ראשל"צ בסיבוב השלישי), או את אליקפה טרייסטה (קבוצתו של סטיב בארט), שאם תנצח באתונה במחזור הבא תסיים ראשונה.

מבט על שלושת המסגרות האירופיות מגלה חדירה מפתיעה של הקבוצות הצרפתיות אל הצמרת הגבוהה של אירופה. לימוז', האלופה, נמצאת בעמדה מצויינת באליפות אירופה לקבוצות, אנטיב מובילה ללא עוררין בגביע אירופה לקבוצות, אורתז מובילה את בית ב' בגביע קוראץ' וגם שולה מצויה בעמדה טובה.

הצלחת היווניות מוגבלת

בוז'ידאר מאליקוביץ', מאמן לימוז', ביצע שינוי באוקטובר כשהחליף את הזר רוב לוק בטים קמפטון, יוצא פיניקס סאנס. ללימוז' יש את ההגנה השנייה בטיבה באירופה.

אנטיב מתנהטת בשליטה בגביע הקבוצות והובלת הליגה בצרפת, אחרי הדחה בידי צסק"א בסיבוב השני באליפות אירופה לקבוצות. השחקנים הבולטים של הקבוצה הם הרכז האמריקאי דיויד ריווס, כוכב נבחרת צרפת סטפאן אוסטרובסקי, והשוגר ריי ריצ'ארדסון בן ה־39.

אורתז, שקילקלה מעט את המאזן הצרפתי במחזור האחרון בהפסד ביתי לברלין, נהנית משני זרים אטרקטיביים, ריקי ווינסלאו הזכור לנו מאסטוריאנסס, וקונרד מקריי. גם שולה מצויה בעמדת זינוק לרבע הגמר.

גם הקבוצות היווניות קוצרות הצלחה אולם באופן מוגבל יחסית לאשתקד, כשבולטת חולשתן של פאוק סלוניקי, מחזיקת גביע קוראץ', ופרישטורי.

ספרד נהנית ממספר הקבוצות הגדול ביותר בשלושת הגביעים, אולם אחרי הסיבוב הזה נראה שרק חמש קבוצות ייאבקו בשלבים הסופיים. על ההצלחה של חמש הקבוצות הספרדיות, מעיב הכישלון הבולט של הבנטון בדאלונה שעדיין לא ניצחה.

לאיטליה יש הצלחה באליפות אירופה לקבוצות, אולם פחות מכך בגביע לקבוצות ובגביע קוראץ'.

אליפות אירופה לקבוצות / בית א'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	ריאל מדריד	6	421-479	11
2.	סקוליני פזארו	6	466-501	11
3.	פאנאתינייקוס	6	405-406	10
4.	מכבי תל אביב	6	461-475	9
5.	צסק"א מוסקווה	6	486-516	9
6.	לובליאנה	6	453-430	8
7.	פאוק סלוניקי	6	456-430	8
8.	בנפיקה ליסבון	6	486-388	6

אליפות אירופה לקבוצות / בית ב'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	באקלר בולוניה	6	435-456	10
2.	לימוז'	6	392-421	10
3.	ברצלונה	6	471-496	10
4.	אולימפיאקוס	6	394-462	10
5.	ציבונה זאגרב	6	482-449	9
6.	אפס פילזן	6	390-358	9
7.	באייר לברקוזן	6	472-449	8
8.	באדלונה	6	466-487	6

● ארבע הקבוצות הראשונות מכל בית יעלו למשחקי רבע הגמר שיתקיימו בשיטת ההצלבה. המנצחות ברבע הגמר ישחקו בפיינל פור בסרגוסה ב־11 וב־13 באפריל.

גביע אירופה לקבוצות רבע הגמר / בית א'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	אנטיב	4	298-346	8
2.	הראקליס	4	288-311	8
3.	מאליס	4	283-286	6
4.	מאלין	4	295-338	5
5.	קייב	4	370-324	5
6.	בליגרנה	4	318-245	4

גביע אירופה לקבוצות רבע הגמר / בית ב'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	מאנרסה	4	310-336	8
2.	ריגה	4	361-370	6
3.	ב. מרוויא	4	324-342	6
4.	פנרבחצ'ה	4	310-304	6
5.	ווצלאבק	4	379-335	5
6.	הפועל ת"א	4	333-320	5

● שתי הראשונות מכל בית יעלו לחצי הגמר שיתקיימו בשיטת הטוב משלושה משחקים. המנצחות בחצי הגמר ייפגשו בגמר גביע אירופה לקבוצות ב־14 במארס באיסטנבול.

שמינית גמר קוראץ' בית א'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	פילודור פלוניה	4	311-326	7
2.	אולקר איסטנבול	4	277-290	6
3.	שולה	4	296-278	6
4.	מנרזה (ספרד)	4	321-311	5

שמינית גמר קוראץ' בית ב'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	אורתז	4	325-356	7
2.	אסטוריאנסס	4	304-306	6
3.	אלבה ברלין	4	310-301	6
4.	ורונה	4	331-307	5

שמינית גמר קוראץ' בית ג'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	אילי מרייבה	4	334-323	7
2.	פאניוניוס	4	285-326	7
3.	קסה דה פרמבה	4	311-297	5
4.	דינמו מוסקווה	4	342-326	5

שמינית גמר קוראץ' בית ד'

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	קאסרס	4	313-314	7
2.	הפועל אילת	4	323-331	6
3.	פרישטורי	4	331-324	6
4.	מילאנו	4	325-323	5

● שתי הקבוצות הראשונות מכל בית יעלו למשחקי רבע הגמר שיתקיימו בשיטת ההצלבה (א'1 נגד ב'2, א'2 נגד ב'1, ג'1 נגד ד'2, ג'2 נגד ד'1). החל מרבע הגמר עד הגמר (כולל) יתקיימו המשחקים בשיטת בית־וחוץ, כאשר המנצחות בסיכום שני המשחקים יעלו לשלב הבא.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשטרה: הקלטת שיחתו של מזכיר ועדת הביקורת של צומת – חוקית

מאת ראובן שפירא

חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים של המשטרה קבעו, כי לא בוצעה האזנת סתר בלתי חוקית למזכיר ועדת הביקורת של צומת, ישראל שמשון. שמשון התלונן שלשום במשטרה על האזנת סתר לשיחתו עם כתב עיתון "הארץ" לענייני מפלגות, יוסי טל.

שלשום ואתמול נחקרו במשטרה מנכ"ל צומת, דורון שמואלי, הכתב יוסי טל ואנשים נוספים. בתום החקירה, שנמשכה כ-30 שעות, הגיעו החוקרים למסקנה, כי לא מדובר בהאזנת סתר בלתי חוקית, אלא בהקלטה לגיטימית של שיחה, שאחד הדוברים בה היה שמשון.

ב-7 ביולי השנה פירסם טל ב"הארץ" ידיעה, שבה נאמר כי דו"ח ביקורת בצומת מייחס למנכ"ל שמואלי חשד לקבלת טובת הנאה. את דו"ח הביקורת חיברו עזר ארגמן וישראל שמשון.

ביום פרסום הידיעה התקשר שמואלי לטל, ואמר לו כי הוא מכין תביעת דיבה נגד עיתון "הארץ" בעקבות הפרסום. טל הבהיר לשמואלי כי התבסס בידיעה על דו"ח הביקורת שכתבו ארגמן ושמשון, וכי שמשון גם מסר לו את הדברים בעל-פה.

שמואלי טען, כי שמשון מכחיש שאמר את הדברים הללו, וטל ציין כי הוא יכול לשמוע ולהיווכח בעצמו ששמשון מאשר את הדברים אשר נכתבו בידיעה. תוך זמן קצר חיבר שמואלי את שמשון לאותה שיחת טלפון, והאזין לשיחה בין טל לשמשון. שמשון לא ידע כי שמואלי מאזין לשיחה, ואישר באוזני טל את נכונות הדברים שפורסמו בידיעה. בדיעבד התברר כי שמואלי הקליט את השיחה.

ביום חמישי האחרון התקיים בבית הדין הפנימי של צומת דיון שבו העלה שמואלי תביעה להדיח מהתנועה כמה חברים, בהם שמשון. שמואלי ביקש לחזק את טיעונו בהשמעת הקלטת של השיחה בין שמשון לטל. יו"ר ההרכב, השופט בדימוס א.ר. בך, מנע את השמעת הקלטת, בטענה כי יש חשש שהיא הושגה תוך עבירה על החוק. שמואלי טען כי קיבל אישור מטל להקליט את השיחה, וכי מדובר בהקלטה חוקית. טל הכחיש עוד באותו יום, כי נתן אישור להקלטה.

שלשום בבוקר הגיש שמשון את התלונה במשטרה על האזנת סתר בלתי חוקית. טל, שמסר עדות במשטרה, טען שוב כי לא נתן אישור להקלטה. שמואלי זומן לחקירה, והשמיע את הקלטת לחוקרים. הוא טען בחקירתו, כי קיבל אישור מטל להאזין לשיחת הוועידה עם שמשון, אבל הודה כי לא קיבל אישור להקליטה. חוקרי המשטרה החליטו, כי אין מדובר בהאזנת סתר בלתי חוקית.

מאות בני אדם הפגינו בזינדלפינגן, גרמניה נגד כינוס המפלגה הרפובליקאית הקיצונית

"דר שפיגל": ממשלת גרמניה תאסור על פעילותם של ארבעה ארגונים ניאו־נאציים

מאת יהודית וינקלר ומסוכנויות הידיעות

מאות בני אדם הפגינו אתמול בעיר זינדלפינגן שבדרום מערב גרמניה נגד כינוס של המפלגה הרפובליקאית, אחת הקבוצות הימניות הקיצוניות הגדולות במדינה. על פי כמה דיווחים השתתפו בהפגנה 2,000 אנשים. איגנץ בובים, מנהיג יהדות גרמניה, אמר בהפגנה כי יש למנוע ממפלגות הימין הקיצוני לגייס תמיכה. "אסור לנו לתת למציתים הרוצחים הללו אפילו סיכוי קלוש", אמר, כשהוא רומז להאשמות שקבוצות כמו הרפובליקאים מעודדות אלימות ניאו־נאצית, שהתבטאה בשנים האחרונות בעיקר בהצתת מעונות פליטים.

בכינוס המפלגה הודיע פרנץ שנהובר, קצין וואפן אס־אס לשעבר, שהנהיג את המפלגה במשך יותר מעשור, כי הוא מוותר על כל תביעה למנהיגות המפלגה. שנהובר הודח מראשות המפלגה באוקטובר, בעקבות מרד פנימי נגד ניסיונותיו להתאחד עם קבוצות ימניות רדיקאליות. 600 צירי המפלגה בחרו ברולף שלירר, עורך דין בן 39, להנהיג את המפלגה.

השבועון הגרמני "דר שפיגל" מדווח השבוע כי ממשלת גרמניה עומדת לאסור על פעילותם של מספר ארגונים ניאו־נאציים במסגרת מדיניות שנועדה למנוע הפצת תעמולה נאצית ופעולות אלימות נגד מיעוטים. יותר מ-30 בני אדם נרצחו מאז תחילת גל האלימות הגזענית, עם איחוד גרמניה ב-90'.

השבועון טוען כי בון תבקש להוציא אל מחוץ לחוק ארבע תנועות המפיצות כזבים על השתלטות הכלכלית של היהודים על גרמניה ומתארות את גרמניה כמדינה הרוסה. מדובר בנציונאליסטים הגרמניים, בקבוצת התמיכה ב"עצירים פוליטיים ומקורביהם", בתנועת "הפעולה הישירה" ובשכבה הצעירה של המפלגה הנציונאל־דמוקרטית. דובר משרד הפנים אמר כי אינו יכול עדיין להגיב על המאמר.

פעיל ניאו־נאצי נידון ביום שישי ל-3.5 שנות מאסר, במשפט חוזר. רודיגר קלאזן, בכיר לשעבר במפלגה הימנית קיצונית הנציונאל־דמוקרטית NPD, הואשם בניסיון לרצח ובארגון תקיפה נגד אכסניה של פליטים, אך נידון בשנה שעברה ל-3 שנות מאסר בבית משפט שביטל את סעיף האישום בניסיון לרצח, והאשים אותו רק בהפרת סדר.

בית משפט גבוה יותר בעיר שוורין דן מחדש את קלאזן, לאחר שבית המשפט הפדרלי לצדק קבע כי הניסיון לרצח חייב להיכלל בכתב האישום. קלאזן הואשם בארגון מתקפה על אכסניית פליטים ב-92', בה נטלו חלק 40 חברים בכנופיה ניאו־נאצית שהשליכו בקבוקי תבערה לבניין.

העובדה שבית הדין הגבוה לערעורים בגרמניה ביטל בסוף השבוע את פסק הדין הקל נגד מנהיג המפלגה הנציונאל־דמוקרטית, גינטר דקרט, מעוררת הדים חזקים במערב אירופה. פרשנים ופוליטיקאים אמרו שהפסיקה תיקנה את הרושם הקשה שיצרו שופטיו הקודמים של דקרט בעיר מנהיים, שגזרו עליו מאסר על תנאי לשנה בלבד, למרות שהורשע בהכחשת השואה ובהסתה גזענית.

יקירתנו

שושנה שטרן

אלמנת ישראל שטרן ז"ל

נגאלה מיסוריה

ההלויה תתקיים היום בנתניה בבית העלמין בשיכון ותיקים.

פרטים על מועד הלויה בטלפונים 09-335843, 09-338690

מתאבלים: בתה: עליזה ודוד טל
בנה: דוב ודיקי שטרן
בתה: אסתר ומאיר ראובן
אחותה: מרים לסלאו וב"ב
נכדיה: שולי, רונית, אליאב וקרן ליאת ורן, אלירן ועומרי תמר, יעל ואודי

קבלת מודעות אבל 03-5755555

אמנו האהובה

רחל ינחל

(המורה רחל)

איננה

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, ט"ו טבת, 18.12.94, בשעה 14:00, בבית העלמין ירקון, כביש חוצה שומרון.

יושבים שבעה בבית המנוחה, רח' ברזיל 2, רמת-אביב.

אבלים: בתה: מיכל ונדב לבנון
כתה: שלומית ויעקב קאופמן
בנה: יאיר וורדה ינחל
אחותה: יהודית איתן
נכדיה: גדי, אורי, יותם, מיכל, תום ועידו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של ראש משפחתנו

דוד כהן

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, ט"ו בטבת תשנ"ה, 18.12.94, בשעה 14:00, בבית הקברות במושב צופית

אשתו: בתיה כהן
בתו: שולמית סלע וב"ב
בנו: יונתן כהן וב"ב

הננו מודיעים בצער רב על מות חברנו

דוד כהן

ומביעים תנחומינו למשפחה

בית שדה ורבורג

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו

סולי קלאפיש ז"ל

נעלה לקברו ביום שני ט"ז בטבת תשנ"ה 19.12.1994 בשעה 08.00 בבית העלמין בסביון.

נפגשים ליד השער

המשפחה

במלאת שלושים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה המורה והמחנכת

לאה ברוידס ז"ל

אלמנת המשורר אברהם ברוידס ז"ל

נעלה לקברה ביום שלישי 20.12.94 בשעה 15.00 בבית העלמין הישן ברח' טרומפלדור ת"א ומודים לכל מנחמינו

בניה וכלותיה: אורי ואריה ברוידס
מיקי ויפה ברוידס
יצחק ולאה ברוידס
נכדיה וניניה

בכיר באו"ם: חצי מיליון ילדים מתו בעיראק מאז הוטלו עליה הסנקציות

1.5 מיליון ילדים נוספים עלולים למות, אם יימשכו הסנקציות

קהיר (איי־פי). חצי מיליון ילדים עיראקים מתו מאז שמועצת הביטחון של האו"ם הטילה על המדינה סנקציות כלכליות, ב-90'. כך אמר אתמול פקיד בכיר של האו"ם בעיראק לסוכנות הידיעות הרשמית של מצרים.

תומאס אקפאל, נציג קרן הילדים של האו"ם (יוניצ"ף) בבגדאד, הזהיר, כי 1.5 מיליון ילדים נוספים עלולים למות, אם יימשכו הסנקציות. הסוכנות המצרית דיווחה, כי אקפאל פירסם את הנתונים בהודעה בבגדאד, אך לא מסרה פרטים נוספים.

"לא דיווחה על ציוד"

מרכז האו"ם (ע"ר). עיראק עיכבה ומסתירה מידע על תוכניות הזימוש שלה, ולא דיווחה על ציוד מכ"ם וציוד למחקר ביולוגי שברשותה, עד שהוצגו בפניה הוכחות לקיומם. כך נאמר בדו"ח של האו"ם, שיימסר ביום שני למועצת הביטחון.

הדו"ח, שחיבר רולף אקאוס – יו"ר הוועדה המיוחדת של האו"ם לפירוק הנשק של עיראק – הוא סיכום חצי שנתי של עבודתו.

לדברי הדו"ח, "באופן כללי, ולגבי תוכניותיה בעבר, עיראק לא מסרה מרצונה מידע, גילתה חוסר בהירות והשפה מידע רק כשהוועדה הציגה בפניה הוכחות חותכות".

עוד נאמר בדו"ח, כי "במקרים רבים, מידע חדש שהגיע לידי הוועדה סתר את הפרטים שמסרה עיראק".

בדו"ח לא צוין אם יש לעיראק כלי נשק גרעיניים, כימיים או טילי סקאד, או אם ייצרה אי פעם נשק ביולוגי.

בדו"ח מובא כדוגמה מכ"ם מעקב בעל דיוק רב, שעיראק רכשה מסין לפני כמה שנים וטענה כי אינו משמש לסוג הטילים הבליסטיים, שעליהם חל איסור מועצת הביטחון.

לדברי הדו"ח, לאחר חקירות ושיחות שנמשכו 14 חודשים, מסרה הוועדה כי יש בידיה הוכחות חותכות שהמכ"ם ניתן לשימוש בסוג הטילים האסור, למרות הכחשותיה החוזרות ונשנות של עיראק.

במיוחד התקשתה הוועדה להשיג מידע בתחום הביולוגי, נאמר בדו"ח. לפני כשבוע מסרו מקורות באו"ם כי פקחים מטעמו גילו כמויות תרביות קטנות של מחלות הבוטולינה, השחפת והדבר, שככל הנראה לא דווח עליהן קודם לכן. הדו"ח מדגיש, כי חומרים אלה ניתנים גם לשימוש אזרחי, אך יש צורך להצהיר עליהם.

תצלום: איי־פי

האפיפיור יוחנן פאולוס השני נבחר על־ידי השבועון "טיים" כ"איש השנה". בכתבת היוקרה ארוכה על האפיפיור כלולת שורה של נימוקים להענקת התואר. בין השאר, נכתב ב"טיים" כי האפיפיור הוא "האדם המוערך ביותר בעולם, ומעטים מאוד מקודמיו נאבקו כמותו בנחישות ובמסירות כמוהו". "טיים" מזכיר גם את ספר ההגיגים שפירסם האפיפיור לאחרונה, ואשר היה רב־מכר ב-12 ארצות. כמו כן צוין בשבועון, כי האפיפיור מיתנר החלטות בוועידת האוכלוסין שהתכנסה בקהיר לפני כמה חודשים, שראה בהן עידוד לביצוע הפלות מלאכותיות (שלמה שמיר).

צוות

(סוף מעמוד א1)

ראלים, ייפגשו הנציגים הבכירים שלהם עם שגריר ישראל בוואשינגטון, איתמר רבינוביץ, ואילו האלוף הישראלי ייפגש עם שגריר סוריה בוואשינגטון, וליד מועלם. אם תסתמן התקדמות בשיחות ייצאו מזכיר המדינה וורן כריסטופר, או דניס רוס למסעות דילוגים בין ירושלים לדמשק.

חוגים פרו־ישראליים הביעו שביעות רצון מההחלטה לכלול בקיצוץ ועדות הקונגרס גם את ועדת המשנה של ועדת החוץ של בית הנבחרים לאירופה ומזרח תיכון. מעתה ייקחו כל הנושאים הקשורים בתהליך השלום במלואו את ועדת החוץ, בראשות חבר הקונגרס היהודי מניו יורק, בנג'מין גילמן.

סגן נשיא סוריה, עבד אל חלים חדאם אמר בשבת כי מדינתו מוכנה לבוא בברית עם ישראל רק אם זו ייעשה "לעין השמש". בהמשך דבריו מתח חדאם ביקורת על הסכמים שהתקבלו בנושאי בין הערבים למדינת ישראל. "אנו רוצים כי הסכם ייעשה לעין השמש, כיוון שאנו משוכנעים שפעולה באפלה ובנושאי תהיה השודה," אמר חדאם בנאום שנשא לכבוד יום השנה ה-50 ליסוד בדמשק של איגוד עורכי הדין הערבים.

סגן הנשיא של סוריה, שדבריו צוטטו בסוכנות הידיעות סאנא, מתח ביקורת על ירדן ואש"ף "הפועלים באפלה כדי להגיע לידי הסכמים עם ישראל. אנו רואים היום עד כמה הסכמים מעין אלה אינם צודקים בכל הנוגע לזכויות הערבים" סוריה "תמשיך לפעול למען שלום צודק הכולל בתיאום עם לבנון", אמר חדאם. הוא הדגיש כי "הקשר בין העמים הסורי והלבנוני במו"מ עם ישראל מחזק את עמדת שתי המדינות הערביות".

בנוסף לכך דחה חדאם את הצעת ישראל ליצירת "מזרח תיכון חדש" שלדעתו יביא רק לחיזוק ישראל ויתמוך ב"כוונותיה כמובנה האזורי".

בכירים במערכת הביטחון: עלייה באיכות השיבוץ של המתגייסים לצה"ל

מאת שרון שדה

ממידע שהגיע לבכירים במערכת הביטחון, עולה כי יש עלייה משמעותית באיכות השיבוץ של המתגייסים לצה"ל, וכי נרשמה עלייה במספר המתגייסים המרוצים מהחלטת הצבא בנוגע לשיבוצם ביחידות השונות.

לדברי מקורות במערכת הביטחון, הדבר הושג בעקבות יישומה של שיטת גיוס חדשה, הנעשה שימוש במערכת ממוחשבת לשיבוץ אופטימלי של המיועדים לשירות. התברר כי חל שיפור של כ-20% באיכות השיבוץ, ובגיוס מחזור אוגוסט 94' הצליח הצבא ליצור התאמה גבוהה, המוערכת בכ-85%, בין העדיפויות של החיילים לבין שיבוצם הסופי.

המערכת הממוחשבת שבה משתמש בסיס הקליטה והמיון של צה"ל, מביאה בחשבון ארבעה קריטריונים: צורכי צה"ל, המתבטאים בתוכניות התגבורות של החילות השונים; נתוני הפרט המתגייס, הכוללים את הפרופיל הרפואי, קבוצת האיכות שאליה הוא משתייך וכן נתונים אישיים העשויים להשפיע על השיבוץ; רצון הפרט הבא לידי ביטוי בשאלון העדיפות; והרכב אוכלוסיית הגיוס – צה"ל מייעד את בוגרי בתי הספר המקצועיים ליחידות שדה בדרך־כלל ואת בוגרי בתי הספר העיוניים ליחידות שדה ולקורסים איכותיים.

תהליך השיבוץ מסתיים כארבעה חודשים לפני גיוסו של החייל בפועל.

ירדן רוצה לארח את המפגש הבא בשיחות בקרת הנשק

מאת שרון שדה

עד שייערך מפגש המליאה הבא במסגרת השיחות על בקרת הנשק – ייערכו עוד שישה מפגשי עבודה אזוריים, שבהן תשתתף ישראל. כך עולה מלוח המפגשים שפורסם לאחר סיום הדיונים בשיחות על בקרת הנשק, שנערכו בשבוע שעבר בתוניס.

מפגש המליאה הבא בשיחות על בקרת הנשק ייערך כנראה בעמאן, לאחר שירדן הביעה נכונות לארח את הדיונים. ישראל תומכת בקיום המפגש בעמאן, אך החלטה סופית בעניין תתקבל בצוות ההיגוי של שיחות בקרת הנשק. ישראל החליטה, כי היא תימנע בשלב זה מאירוח השיחות – כל עוד לא יובטח שמדינות ערב ייענו להזמנתה.

בינואר 95' מתוכננים שני מפגשי עבודה: אחד בקהיר, שיעסוק בהכנות לקראת הפעלת מערכות התקשורת המשותפות בנושאי בקרת הנשק, ואחר בתוניס – לצורך תיאום התרגיל הימי המשותף. בפברואר 95' ייערך בתוניס מפגש של קציני ים בכירים ממדינות האזור, ובמקביל ייערך גם התרגיל הימי מול חופיה, שבו ישתתפו ישראל ומדינות ערביות נוספות.

באפריל ייערך בעמאן מפגש של אנשי מקצוע לגיבוש התוכנית והכללים להקמת המרכזים למניעת עימותים, ובאותו חודש ייערך מפגש נוסף, במקום שטרם נקבע, לצורך קביעת האמצעים הנדרשים ליישום ההחלטות שהתקבלו בדיוני המליאה.

במאי ייערכו דיונים נוספים בפינלנד, שיעסקו בביסוס העקרונות והיעדים ארוכי הטווח שינחו את שיחות בקרת הנשק. כמו כן יעסקו במפגש זה בסוגיות הקשורות בפיקוח על אמצעים לא קונבנציונליים, לרבות נשק כימי וגרעיני.

הרשות הפלשתינית פתחה במבצע להחלפת לוחיות הזיהוי של כלי הרכב ברצועה

מאת אורי ניר

משרד התחבורה של הרשות הפלשתינית החל בסוף השבוע שעבר במבצע להחלפת לוחיות הזיהוי של כלי הרכב הרשומים ברצועת עזה. הבעלים של כלי הרכב נקראו למשרדי הרישוי ברצועה, שם הוחלפו לוחיות הזיהוי הישנות, שהונפקו מטעם השלטונות הישראליים, בלוחיות חדשות, הנושאות את סמל הרשות הפלשתינית.

שר התחבורה ברשות, ד"ר עבד אל־עזיז אל־חג' אחמד, אמר אתמול כי המבצע יימשך בשבוע הבא באזור הממשל העצמי של יריחו. הוא הוסיף, כי על הלוחיות החדשות מוטבעות ספרות בינלאומיות (לא ספרות ערביות) ולידן מופיעות האותיות P באנגלית ו-פ בערבית, לציון "פלשתין".

על מכוניות פרטיות יורכבו לוחיות עם רקע לבן, שעליו ספרות בצבע ירוק. על מכוניות שכורות יורכבו לוחיות עם רקע ירוק, שעליו ספרות לבנות, ועל מכוניות בשירות הרשות הפלשתינית יורכבו לוחיות שרקען ירוק וספרותיהן אדומות.

ד"ר אל־חג' אחמד הודיע השבוע, כי משרדו יאסור על רישום מכוניות משומשות שיוקנו מישראל, אשר יוצרו לפני 1980, במטרה לחדש את צי הרכב בשטחי האוטונומיה.

עם זאת, צוין, כי המשרד לא מתכוון להוריד מהכבישים את המכוניות הישנות, שנמצאות עתה בידי תושבים בעזה וביריחו.

סברי ג'ריס, מבכירי אש"ף, הורשה לחזור ארצה אחרי גלות בת 24 שנים

אולץ להגר אחרי מעצר מינהלי ממושך

מאת יוסף אלגזי

סברי ג'ריס, תושב הכפר פסוטה שבגליל, שאולץ לעזוב ב-1970 את ישראל לאחר מעצר מינהלי ממושך – יחזור בימים אלה לכפרו. ג'ריס שהה שנים רבות בביירות, שם עבד במנגנון של אש"ף.

ג'ריס נמנה בזמנו עם הנהגת קבוצת "אל־ארד" והתפרסם בעקבות ספר שכתב בשם "הערבים בישראל". הספר, שיצא לאור ב-66', בעברית ולאחר מכן באנגלית, משמש עד היום ספר יסוד לכל מי שחוקר את יחסי מדינת ישראל והאוכלוסייה הערבית בתחומיה. הוא נכתב בערבית.

ב-23 ביוני 1964 חיבר ג'ריס – בוגר הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית ועו"ד – בשם קבוצת אל־ארד תזכיר לאו"ם על מצבה של האוכלוסייה הערבית בישראל ותיאר את האפלייה שממנה סבלה. בעקבות פעילותו באל־ארד שהה תקופה ארוכה במעצר מינהלי. במאי 1970 שוחרר מהכלא בתנאי שיעזוב מיד את ישראל ויוותר על אזרחותו הישראלית.

במשך שנים שהה ג'ריס בביירות, עבד במנגנון אש"ף והקים את המרכז למחקרים פלשתיניים. אשתו הראשונה נהרגה כשמכונית תופת התפוצצה בביירות, שעד היום לא ידוע מי היה אחראי לה. עם הזמן נישא שנית לאחותה של אשתו הראשונה. מביירות עבר ג'ריס לקפריסין כנציג בכיר של אש"ף באזור, ושם המשיך לנהל את המרכז למחקרים פלשתיניים.

ידידיו בישראל סיפרו אתמול, כי תוכניותיו להוציא תקצירים תקופתיים על העיתונות העברית בישראל ולחבר ספר מחקר על תולדות הציונות, נדחו על ידי הנהגת אש"ף.

מאז שחזר לישראל, מתגורר ג'ריס בפסוטה לאחר שקיבל תעודת זהות ישראלית חדשה. הוא מסרב להתראיין לאמצעי התקשורת בישראל – גם בשפה הערבית. בתשובה לשאלת "הארץ" הסכים לומר רק, כי הוא ממשיך לעמוד בראש המרכז למחקרים פלשתיניים וכי עם הקמת הרשות הפלשתינית, עבר המרכז לאחריותה. עוד מסר, שטרם החליט אם ימשיך להתגורר בפסוטה, או אם יעבור לתחום האוטונומיה.

לדבריו, ערבים ישראלים נוספים, שעזבו בעבר את ישראל ופעלו במנגנון אש"ף, מתכוונים לשוב בקרוב לארץ.

האוניברסיטה העברית בירושלים
החוג ללימודים אמריקאיים
מתכבד להזמינכם ליום עיון בנושא:

הקונגרס הרפובליקני החדש: המשמעות לארה"ב/למזרח התיכון

שיתקיים היום, יום ראשון, ט"ו בטבת תשנ"ה, 18.12.94 בבית מאירסדורף, חדר 503, הר הצופים

9:15 דברי פתיחה

9:30 - 11:00 מושב ראשון: הזירה הפנימית
יו"ר: פרופ' שלמה סלונים
פרופ' איתן גלבוע: עוצמת המנדט הרפובליקני: הערה למיזון השמרני?
גב' וונדי סטר־זינגר: השחקנים החדשים בקונגרס
ד"ר דוד קליין: הקונגרס החדש והקהילה היהודית בארה"ב
פרופ' אברהם בן־צבי: הערות

11:30 - 13:00 מושב שני: מבט אל הגולן
יו"ר: השגריר ד"ר מאיר רוזן
פרופ' מיכל פומרנץ: ערבויות אמריקאיות: נסיון העבר מול סיכויי העתיד
ד"ר דורי גולד: הצבת כוחות אמריקאיים בגולן
מר לאונרד דיוויס: הערות

14:30 - 16:00 מושב שלישי: כלכלת המזרח התיכון
יו"ר: השגריר משה ארד
מר עודד עירן: סיוע אמריקאי לרשות הפלשתינאית
פרופ' אליהו קנובסקי: כלכלת האיזור לאור השינויים בוושינגטון
ד"ר יצחק קליין, מר שאול זינגר: הערות

16:30 - 18:00 מושב רביעי: עתידו של סיוע החוץ האמריקאי לישראל: דיון כללי
יו"ר: השגריר יצחק לאור
מר יורם אטינגר, מר דן הלפרין, עו"ד אריאל וייס, מר צבי רפיח
דברי סיום: פרופ' שלמה סלונים

מחלקת מנויים והפצה
ת"א 03-5121333/44 חיפה 04-623166/7 ירושלים 02-254245-8

חבלות ב-6 מטוסים של טאואר־אייר. האף־בי־איי: נקמת עובדים מפוטרים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

חבלות שבוצעו במערכת הכבלים של 6 מטוסי נוסעים מדגם בואינג 747 של חברת טאואר־אייר בנמל התעופה קנדי בניו יורק, לא היו פיגועי טרור, אלא בוצעו ככל הנראה כמעשה נקמה של עובדים לשעבר בחברה, שפוטרו לפני חודשים אחדים. כך אמרו אתמול מקורות באף־בי־איי.

דובר מטעם האף־בי־איי סירב למסור פרטים על מהלך החקירה, אך לדברי מקורות הקרובים לחקירה, בוצעו החבלות, על פי כל הסימנים, בידי אדם המכיר את המערכות הפנימיות של המטוסים.

העיתון "ניוזדיי" פירסם שלשום בידיעה בלעדית, כי בחודש שעבר, עובדי תחזוקה של החברה בנמל התעופה קנדי, שעסקו בהכשרת המטוסים לטיסות, גילו שיבושים ותקלות במערכות הקשר בין תא הטייסים לחלקי המטוס.

בדיקה מדוקדקת העלתה, כי חוטים במערכות הכבלים של המטוסים נחתכו במזיד. הדבר עורר חשדות כי מדובר בפיגוע חבלני נגד מטוסי החברה, המפעילה קווי טיסה קבועים לישראל.

לדברי ה"ניוזדיי" החקירה המשולבת של מינהל התעופה הפדרלי, משטרת התחבורה בניו יורק והאף־בי־איי, עדיין נמשכת.

מנכ"ל חברת טאואר מוריס, נחתומי, אמר כי המדובר במעשה נקמה של עובדים לשעבר שפוטרו, בעקבות מעורבותם בפרשת מעילה גדולה שנחשפה.

לדבריו, לפני כחודשיים חובלו חמישה ממטוסי החברה, ומקרה חבלה במטוס נוסף נתגלה באוקטובר. 3 מהמטוסים שחובלו היו מטוסי תובלה ו-3 מטוסי נוסעים מדגם בואינג 747.

ה"ניוזדיי" כתב, שגורמים פדרליים תמהים על כך, שהחברה לא דיווחה מייד על מקרה החבלה שנתגלה באוקטובר. לדברי בכירים בחברת טאואר, לא דווח המקרה כיוון שסברו כי ניתוק הכבלים לא נעשה בזדון.

העיתון כתב אתמול, שגורמים המעורבים בחקירת החבלות אמרו, שטרם נקבעו המניעים, אך החקירה מתמקדת בסבירות, שהחבלות אכן בוצעו על ידי עובדים לשעבר.

לדברי נחתומי, ל-308 עובדים במסגרת החברה ומפעלי תחזוקה מחוץ לחברה, יש גישות למטוסי טאואר החונים בנמל התעופה קנדי.

החוקרים אמרו, כי אם ניתוק הכבלים לא היה מתגלה לפני המראת המטוסים, תקלות התקשורת בתא הטייסים היו יכולות לגרום לאסון.

אתמול דווח ב"ניוזדיי", שבעקבות חשיפת החבלות במטוסי טאואר הודקו אמצעי הביטחון בנמל התעופה קנדי. ג'ון קמפי, דובר רשות התעופה בניו יורק, אמר לעיתון, שלמרות שרק מטוסי טאואר היו יעד לחבלות, הוגברו אמצעי הביטחון לגבי כל המטוסים החונים בנמל התעופה קנדי, במטרה למנוע הישנות מקרי חבלה דומים.

3 הרוגים ו-11 פצועים בתאונות דרכים בסוף השבוע

מאת דניאל אביב, גבי זהר ועיתים

בתאונות דרכים שאירעו בסוף השבוע נהרגו שלושה בני אדם ונפצעו אחד עשר, בהם שניים קשה.

רועי אלגריסי, בן 16, מחולה, נהרג שלשום בלילה בתאונת דרכים. שלושה צעירים שנסעו ברכב, שהיה מעורב בתאונה, נפצעו קל, ופונו לבית החולים.

ויקטור סלפק, בן 36, תושב מושב הצב, נהרג שלשום בעת שנסע על טרקטורון בחולות ניצנים שליד אשקלון. ככל הנראה התהפך הטרקטורון ומחץ את סלפק למוות.

שאול כצנלסון, בן 70, שהתגורר במרכז הגריאטרי "מלבן" בנתניה נדרס למוות שלשום אחר הצהרים. לדברי חוקרי לשכת התנועה במרחב השרון, חצה הולך הרגל את הכביש במוסר זהירות. טנדר, שנסע מדרום לצפון ככל הנראה לא הבחין בו ודרסו למוות.

תושבת בת ים נפצעה אתמול בבוקר באורח קשה בתאונת דרכים שאירעה בכביש לטרון-נווה אילן. בעלה ובנה, שנסעו עימה, נפצעו באורח קל. המשפחה, שנסעה לכיוון לטרון, סטתה ממסלולה והתנגשה חזיתית במונית שבאה ממול.

חמישה בני משפחה נפצעו אתמול בצהרים בתאונת דרכים, שהיתה על כביש ירושלים-מעלה אדומים.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמנו, סבתנו ואחותי

שושנה יעקובוביץ

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, ט"ו בטבת תשנ"ה, 18.12.94 בשעה 13:30 בבית העלמין כפר סמיר (שדה יהושע) שער 3, חיפה.

האבלים: חיים ובבי יעקובוביץ וב"ב
אבי ודיסה יעקובוביץ וב"ב
ליאון וקרולה גולדמיץ וב"ב
יצחק וציפי גת וב"ב
נועם ואביבה לרנר וב"ב
גרדה קדרון וב"ב
יוסף ונעמי שטרן וב"ב

יושבים שבעה בבית חיים יעקובוביץ, נופית 152

חדשות חוץ

קרטר בדרכו למשימת התיווך בסרייבו; איזטבגוביץ' דוחה את היוזמה החדשה

המורדים המוסלמים בראשות אבדיץ' כבשו את העיירה וליקה קלאדושה

מאת סוכנויות הידיעות

הסרבים בבוסניה התירו אתמול לכוחות האו"ם לפתוח מחדש את שדה התעופה של סרייבו, ובכך סללו את הדרך למשימת התיווך של נשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קרטר, שינסה להביא לסיום מלחמת האזרחים בבוסניה.

פקיד במחלקת המדינה של ארה"ב אמר אתמול, כי קרטר אמור לטוס היום לזאגרב ומשם להמשיך לסרייבו היום בערב או מחר בבוקר. ביקורו אמור להימשך עד ארבעה ימים, ובמהלכו ייפגש עם מנהיגי הצדדים היריבים בבוסניה ואולי גם עם נשיא סרביה, סלובודן מילושביץ'.

לאחר פתיחת שדה התעופה התיר הצבא הסרבי-בוסני לכוח האו"ם לערוך טיסת ניסוי ראשונה לסרייבו, לאחר שקודם לכן סירב לאשר זאת, למרות הבטחות שהשמיע מנהיגם, ראדובאן קאראג'יץ'. "זוהי נקודה שווה תחילתה של מערכת יחסים חדשה, למען משימת השלום", אמר בתגובה דובר של האו"ם בסרייבו.

שדה התעופה היה סגור מאז ה-12 בנובמבר. קאראג'יץ', שהזמין את קרטר לתווך בסכסוך, הציע בסוף השבוע שעבר באופן חד צדדי לפתוח מחדש את שדה התעופה ולהבטיח חופש תנועה לשיירות האו"ם בבוסניה.

פקידים ב"קבוצת הקשר" הבינלאומית לנושא הסכסוך בבוסניה אמרו שהם רואים בפנייתו של קאראג'יץ' לקרטר ניסיון לעקוף את סמכותם. גם נשיא בוסניה, אליה איזטבגוביץ', דוחה את הצעה להיעזר בתיווכו של קרטר, ואמר לפרלמנט הבוסני בניצה, שהמוסלמים ממשיכים לתמוך בתוכנית של "קבוצת הקשר", לפיה יועברו 51% משטח בוסניה לפדרציה המוסלמית-קרואטית והסרבים יקבלו את יתרת השטח.

פקידים בממשל האמריקאי הביעו תמיכה מסויגת במאמציו של קרטר להביא להפסקת אש בבוסניה, והדגישו כי אל לו להתערב בתוכנית השלום של קבוצת הקשר. "אם קרטר יתחיל לשאת ולתת על תוכנית השלום, הוא יכניס עצמו למים סוערים מאוד", אמר פקיד בכיר בבית הלבן.

עיתונים בגרמניה דיווחו אתמול שגרמניה עשויה לספק לנאט"ו לפני סוף השנה מטוסי קרב מדגם "טורנדו", להגנה על סיום הסיוע של האו"ם לבוסניה. מקורות ביטחוניים בגרמניה אמרו שמפקדים בכירים של נאט"ו יבשו מחר המודרניים תוכניות לחידוש הטיסות.

מאוחר יותר אתמול נמסר, כי כוחות המורדים המוסלמים השתלטו על העיירה וליקה קלאדושה במובלעת ביהאץ', שבצפון-מערב בוסניה, שהיתה בידי הכוחות הנאמנים לממשלת בוסניה המוסלמית. כך דיווח צלם של סוכנות רויטר. הצלם ציין, כי העיירה נפלה בשעות אחה"צ, לאחר לחימה עזה שנמשכה רוב שעות היום.

החיילים שהשתלטו על העיר משתייכים לכוחות הנאמנים למנהיג המקומי, איש העסקים פיקרט אבדיץ', הנתמך בידי הסרבים, שכוחותיו איבדו את השליטה על וליקה קלאדושה, בקרב עם חיילי הממשלה, בתחילת השנה. חיילי האו"ם מבנגלדש, המוצבים כמחצית קילומטרים מהמקום, נשארו בבסיסם ולא התערבו.

במהלך מרד נגד שלטונות סרייבו השנה, הכריז אבדיץ' על החלק של ביהאץ' שבשליטתו כשטח אוטונומי וחתם על הסכם שלום עם הסרבים הבוסנים. בפעולת הכיבוש מחדש נעזר אבדיץ' בכוחות סרביים מבוסניה ומקראיינה.

בסרייבו מסרו אתמול מקורות של האו"ם, כי אשה בת 31 נהרגה מאש צלף. היא נהרגה בשדרה המכונה "שדרת הצלפים", בשל המספר הרב של אנשים שנהרגו במקום מאש צלפים במשך 32 חודשי הלחימה.

מטוס צרפתי שסייר אתמול מעל בוסניה נפגע מאש שנורתה מהקרקע, אולם שב בשלום לבסיסו בדרום איטליה, מסרה מפקדת נאט"ו לאירופה הדרומית שבנאפולי. בהודעה נאמר, כי המטוס, שהמריא מנושאת המטוסים הצרפתית "פוש", היה אחד משני מטוסים מדגם "סופר אטנדאר" שטסו מעל בוסניה. מסיבות ביטחוניות, הופנו שני המטוסים לבסיס האוויר ג'וייה דל קולה, באיטליה, שם נחתו בשעות אחר הצהריים.

בהודעה נאמר, כי נפתחה חקירה על נסיבות המקרה.

קלינטון הציג תוכנית להקלות במסים למעמד הבינוני בארה"ב

דוברת הבית הלבן, די די מאיירס, תפרוש מתפקידה בסוף השנה

מאת עקיבא אלדר
סופר "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בשידור לאומה ביום חמישי בלילה, השידור הראשון מאז הניצחון הרפובליקאי בבחירות, הבטיח הנשיא ביל קלינטון לקדם בשנתיים הקרובות את מעמדו של העובד האמריקאי. תוצאות הבחירות הצביעו על אכזבה ממדיניות הרווחה של הנשיא ובריחה המונית של בני המעמד הבינוני אל חיק השמרנים.

ראו עמוד ב 2

עם פרסום הצעת הרפורמה שלו במס ההכנסה למעמד הבינוני, הזהיר הנשיא ביל קלינטון מפני מלחמת מעמדות בארה"ב. ראשי המפלגה הרפובליקאית קידמו בברכה את החלטתו של הנשיא להצטרף ליוזמתם להקל בנטל המס על משפחות המעמד הבינוני. עם זאת, מיהרו להזהיר את הנשיא, שאם יסתפק בהקלות הכלולות בתוכניתו, יגלה שהקונגרס החדש יכפה עליו הטבות מס ניכרות יותר למשפחות עשירות יותר.

הרפובליקאים כבר הודיעו כי יציעו החזר מס עבור ילדים הסמוכים על שולחנם של הוריהם, שכן הוצאות גידול ילדים אינן מצטמצמות במלאת להם 13.

תוכניתו של קלינטון, שמטרתה קיצוץ במסים בסכום של 60 מיליארד דולר במשך חמש שנים, קובעת כי משפחות שהכנסתן השנתית עד 75,000 דולר יקבלו החזר מס של 500 דולר עבור כל ילד עד גיל 12.

כמו כן, יפטור מס הכנסה ממס תשלום של 10,000 דולר לשנה לחינוך גבוה, לבעלי הכנסה עד 100,000 דולר לשנה. משפחות אלה יוכלו לנכות ממס גם 2,000 דולר לשנה עבור חיסכון בקופות גמל. החיסכון יוכל לשמש גם לטיפול רפואי מיוחד, רכישת בית ראשון וחינוך גבוה.

קלינטון הבהיר על בריתו עם המעמד הבינוני והציב לעצמו אתגר לאפשר למשפחות אלה להעניק לילדיהן חינוך גבוה, לרכוש דיור נאות ולדאוג לפרישה מכובדת. הנשיא הבטיח כי לנגד עיניו עומדת טובתה של ארצו, ולא מניעים פוליטיים. הוא הבטיח לבטל מספר סוכנויות ממשלתיות ולהעביר שירותים למגזר הפרטי.

כלכלנים הזהירו בסוף השבוע כי בלא קיצוץ בגרעון הפדראלי, ייבלעו הטבות המס של בני המעמד הבינוני בתשלומי ריבית גבוהים יותר עבור משכנתאות, כרטיסי אשראי והלוואות. הם הסבירו שעל מנת למנוע התפרצות אינפלציונית עקב הגדלת כמות הכסף הפנוי שבידי הציבור, ייאלץ הבנק המרכזי להעלות את שערי הריבית.

ידיעה אחרת שהעסיקה אתמול את הציבור האמריקאי נגעה לדוברת הבית הלבן, די די מאיירס, שאולצה להתפטר ותפרוש בסוף השנה מתפקידה לעיסוקים פרטיים. מאיירס, האשה הראשונה שהחזיקה במישרה החשובה, כבר חתמה על הסכם כתיבה עם הוצאה לאור. מאיירס שימשה כדוברת של קלינטון במערכת הבחירות, וחודשים אחדים אחרי שנבחר לנשיא, החליפה את ג'ורג' סטפאנופולוס, שמונה ליועץ מיוחד, לאחר שספג ביקורת על תפקודו כדובר הבית הלבן.

מאז נכנסה לתפקיד, נקלעה מאיירס שוב ושוב למצבים מביכים, לאחר שצוות הבית הלבן הזין אותה בנתונים מוטעים והיא הזינה בהם את התקשורת. היא האחרונה ברשימה ארוכה של בכירים בבית הלבן, בהם ראש הצוות הקודם, מייק מקלארטי ויועץ הסתרים דיויד גרגן, שהעברתם מתפקידים נועדה לשפר את תפקודו של הנשיא ואת תדמיתו.

לפני כחודשיים הגיע בטעות למכשיר הפקס בלשכתה של מאיירס מסמך ובו הוראות מיד של דובר מחלקת המדינה, מייק מקקרי. ראש צוות הבית הלבן, ליאון פנטה, לא הכחיש כי הוא מייעד את מקקרי להחליף את מאיירס, וזו מחתה בפני קלינטון על הקנוניה. על פי סיכום שהושג אז עם הנשיא, קודמה מאיירס בדרגה ובמשכורת, והבטיחה כי תתפטר מרצונה בסוף השנה. לפיכך התפטרותה לא הפתיעה איש.

שנתיים אחרי בחירתו של קלינטון לנשיא, לא נשאר על כנו איש מנושאי המישרות הבכירות בבית הלבן שנמנו עם הצוות המקורי. סגן היועץ המשפטי התאבד, היועץ המשפטי התפטר עקב פרשת וייטווטר, קצין המינהלה פוטר לאחר שטס במסוק למגרש גולף והממונה על גיוס כוח אדם התפטר לאחר שהתברר כי העסיק עוזרת שלא כחוק. בימים אלה הוחל משפטו של הממונה על משרד הנסיעות של הבית הלבן, שסולק לאחר שנחשד במירמה.

מפלגות מהקואליציה ומהאופוזיציה יצביעו אי אמון בממשלת ברלוסקוני

הליגה הצפונית הצטרפה לקומוניסטים ולדמוקרטים לשעבר

מאת תולה ליברמנה
וסוכנויות הידיעות

רומא. "הליגה הצפונית" – שותפה בקואליציה של ראש ממשלת איטליה, סילביו ברלוסקוני – הצטרפה אתמול למפלגות האופוזיציה בקריאה להצבעת אי־אמון בממשלה.

רוקו בוטיליונה, מנהיג מפלגת המרכז "המפלגה העממית" (הנוצרית-דמוקרטית לשעבר), הודיע על הצעת האי-אמון בממשלה לאחר פגישה עם נציגי הליגה הצפונית ו"המפלגה הדמוקרטית של השמאל" (הקומוניסטים לשעבר).

"אנו מכירים בעובדה שהקואליציה התפוררה", אמר בוטיליונה. "הדיאלוג עם הליגה הצפונית הכרחי ללידתה של ברית בין הליברל-דמוקרטים לנוצרים-דמוקרטים באיטליה".

מקורות פרלמנטריים מסרו, כי בכל הנראה תתקיים הצבעת האי־אמון לאחר הדיון בפרלמנט ביום רביעי על מצב הקואליציה. למעשה כבר הפך ראש הממשלה את ההצבעה שתבוא לאחר דיון זה להצבעת אמון בממשלתו.

מנהיג הליגה הצפונית, אומברטו בוסי, טוען כי יש לו תמיכה של 325 חברים בבית התחתון של הפרלמנט, בן 630 המושבים, להפלת הממשלה, שהוקמה לפני שבעה חודשים בלבד. אולם לא ברור עד כמה יכול בוסי לסמוך על תמיכת חברי מפלגתו שלו. כמה חברים בליגה הצפונית הקימו שלשום קבוצה פרלמנטרית משלהם, האחרים אמרו כי ימשיכו לתמוך בממשלה.

המפלגה הדמוקרטית של השמאל מעוניינת בהקמת ממשלה בעלת תמיכה רחבה בפרלמנט, שתבצע רפורמות מוסדיות באיטליה לפני פיזור הפרלמנט לקראת בחירות כלליות חדשות.

צלום: איפי

העיר באסטוני, בדרום בלגיה, ציינה שלשום במצעד צבאי מרשים את תפקידה ההיסטורי בהבסת צבא גרמניה הנאצית שפתח במתקפתו הגדולה האחרונה, ב-16 בדצמבר 1944. טורים של טנקים, כלי רכב משוריינים וג'יפים נסעו ברחובה המרכזי של העיר, בעוד השיירה מלווית בהקלטות של קולות מיצנן ירי. קודם לכן, צעדו כ-200 ותיקי מלחמת העולם השנייה מארה"ב ומבלגיה, רובם בני יותר מ-70, על פני ההמונים המריעים בקור המקפיא ובגשם השוטף, כדי לציין את תפקידם ההיסטורי במה שהיה הקרב העקוב מדם ביותר של ארה"ב במלחמה כולה. בקרב, שזכה לכינוי "קרב הבליטה", נהרגו שליש מכוח התקיפה הגרמני ו-80 אלף חיילים אמריקאים נהרגו או נפצעו. בתמונה: קבוצה של ותיקי מלחמת העולם השנייה עטופים בשמיכות, במקס שהתקיים באנדרטת מארדאסון ליד העיר באסטוני – אנדרטה שהוקמה לזכר הנופלים בקרב (רויטר)

בקצרה

● ניו יורק. ארצות הברית תשלח כ-3,000 נחתי מארינס לשייט לאורך חופי סומליה, למקרה שהנשיא קלינטון יחליט לסייע בפינוי חיילי האו"ם הנמצאים במדינה, אמר שלשום שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי. לדברי פרי, קלינטון עדיין לא החליט אם הנחתים יסייעו בפינוי, והמדובר רק ב"הכנת הכוחות" למקרה שיוחלט להורות על המשימה. (איפי)

● מרכז האו"ם, ניו יורק. מועצת הביטחון הסכימה שלשום לשלוח משקיפים צבאיים של האו"ם לטג'יקיסטאן לששה חודשים, אך הוחלט כי ייתכן שהם יפונו משם אם כוחות הממשלה והמורדים לא יקפידו לקיים את הפסקת האש. רוסיה לחצה על מועצת הביטחון לאשר במהירות את המשימה, אך חברות אחרות במועצה דרשו להטיל הגבלות חמורות על המנדט של משלחת המשקיפים. ההצעה שהתקבלה בסופו של דבר מאשרת משלוח של 40 משקיפים לרפובליקה הסובייטית לשעבר, אך מציינת כי המנדט שלהם יהיה בתוקף רק כל עוד הממשלה והמורדים בטג'יקיסטאן יקפידו על הפסקת האש ויפעלו יותר לקראת קיום בחירות חופשיות. (איפי)

● מוגאדישו. מארק רודי, אזרח צרפתי בן 24, העובד זה ששה חודשים בארגון הומניטארי בינלאומי נחטף אתמול בבוקר שעה שנסע במכוניתו בדרך לשדה התעופה הדרומית למוגאדישו, באזור הנמצא בשליטת כוחותיו של הגנרל מוחמד פרח איידיד. שני אנשי משמר סומאליים נפצעו בקרב יריות עם התוקפים. לא נמסר אם החוטפים דרשו תשלום כופר. דובר מטעם "הארגון הבינלאומי למלחמה ברעב" בניירובי, אישר את דבר החטיפה. (ע"צ)

● וואשינגטון. 40 מיליון בני אדם יזדקקו בשנה הבאה לסיוע הומניטרי עקב ריבוי הסכסוכים האתניים והדתיים בעולם, נאמר אתמול בעיתון וואשינגטון פוסט, במאמר בו צוטט דו"ח מסווג של שירותי הביון האמריקאיים. במאמר נכתב כי 24 מדינות נמצאות כעת, או יימצאו ב-95', בלב סכסוכים. בוסניה, אפגניסטאן, סומאליה, ליבריה, סודן וסרילנקה יהיו המדינות המסוכנות ביותר לתושביהן ב-95'. עוד נכתב כי מספר הנזקקים לסיוע בעולם יעלה שלא ביחס ישר לאמצעי הסיוע. (ע"צ)

הודעות בעניין תכנון ובנייה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי טייבה

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר טב/2585",
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ט/5/1111
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: טייבה
גוש 8030 ח"ח 27, 28.
עיקרי הוראות התכנית:
1. שינוי יעוד משצ"פ. לאזור מגורים ג'.
2. קביעת שביל להולכי רגל.
3. קביעת הוראות בניה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4188 תשנ"ד עמוד 1980 בתאריך 30/01/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה טייבה וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי טייבה

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר טב/2572",
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
טב/1383
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: טייבה
גוש 7842 ח"ח 57, 60.
עיקרי הוראות התכנית:
1. שינוי יעוד מאזור מגורים ג' לדרך.
2. שינוי יעוד דרך לאזור מגורים ג'.
3. שינוי יעוד ש.ב.צ. למגורים ג'.
4. קביעת הוראות בניה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4151 תשנ"ד עמוד 179 בתאריך 21/10/93.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה טייבה וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי טייבה

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה טייבה מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר טב/2583
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
טמ/1/858
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: טייבה
גוש 8048 ח"ח 27.
עיקרי הוראות התכנית:
1. שינוי יעוד מש.ב.צ. למגורים ד' ודרך.
2. שינוי יעוד ממגורים ד' לדרך.
3. קביעת קו בנין אחורי בזה בהתאם לקיים.
4. קביעת הוראות בניה.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז דר' מס 1 רמלה 72406 טל: 08-270170 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, טייבה עירית טייבה טייבה טל: 09-992808
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי השומרון

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ש/580/ב", בנימינה - "אבבעות".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
תרשי"צ 2/28/1
תרשי"צ 2/28/4
ש/23 א' - תכנית מתאר בנימינה.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: בנימינה
גוש 10152 חלקות 25, 42, 43, 47, 56, 59, 78, 91.
גוש 10152 חלקות 92, 114, 117, 118, 119, 120.
גוש 10152 ח"ח 44, 46, 101, 114, 115.
גוש 10215 ח"ח 23, 30.
עיקרי הוראות התכנית:
- הקצאת מגרשים בלב שכונת מגורים קיימת לבנית בתי מגורים דו משפחתיים.
- הקצאת מגרשים לשטחים צבוריים פתוחים, לבניני צבור, לדרכים ושבילים וכו'.
- הקצאת חלקות לבניני הצבור הקיימים בשטח התכנית.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4152 תשנ"ד עמוד 202 בתאריך 21/10/93.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית חיפה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה השומרון וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מבוא העמקים מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/7468
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ג/714 מתאר, ג/3098, ג/3099, ג/3745, ג/3745, ג/3960,
ג/4207, ג/5411, ג/5413, ג/6321
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אכסאל
גושים 16903, 16904, 16906,
חלקי גושים 16902, 16905, 16906, 16908, 16926
חלקי גושים 16927,
עיקרי הוראות התכנית:
1. לקבוע הנחיות ותנאים לפתוח ולבניה של יעודי שטחים בתחום הישוב.
2. להגדיל את אחוזי הבניה ומספר הקומות.
3. להתאים את מערכת הכבישים בהתאם ובהתחשב במצב בשטח.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, מבוא העמקים כרמל 20/5 נצרת עילית 17000 טל: 06-578887
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפריים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן - 1990
חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי רמת גן

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה) התש"ן 1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה רמת גן מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר רג/במ/24א/1057".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שנוי לתכנית מס' רג/במ/16/1005
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: רמת גן
רחובות: ז'בוטינסקי, המגדל, מבצע יצחק.
גוש 6204 חלקות 280
גוש 6204 ח"ח 76,
עיקרי הוראות התכנית:
א. איחוד וחלוקה בהסכמת בעלי הקרקע.
ב. שינוי גובה הבנינים מ-8 קומות על עמודים לגובה של 8 קומות על עמודים.
ג. קביעת מספר יחידות דיור ל-23.
ד. קביעת גודל שטחים עיקריים ללא שינוי: 2530 מ"ר
קביעת שטחים מעליים: 1732 מ"ר.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או כל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז תל-אביב אחד העם 9, מגדל שלום תל-אביב 61250 טל: 03-5193333
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שמואל לסקר
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז תל - אביב

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשת להקלה בתיק מס' 76/93 מוגש ע"י מאאר סלימאן
מושב: יפיע
גוש: 18576
חלקה: 14
מהות ההקלה בקו בניה צידי
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 2/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ג'אמן לאבויד
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, למתן הקלה: בקו בנין הצדי: הקמת בית מגורים דו משפחתי בקו בנין קדמי 4 מ' לפי הקיים לאורך הרחוב, במקום 5 מ' המותרים.
שעל החלקה: 108 בגוש: 18208 רחוב ארלוזורוב 15 עיר: נהריה את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

דוד קודש
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן - הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבנב. בגוש 6145 חלקה 317
רח' נבה מס' 29
זהים תשלמה להיות דיור נספת.
על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אשור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית, במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה בעתונות.

בכבוד רב
צבי בר - ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

עירית קרית אתא משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי הועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י בן יעקב עמית למתן הקלה בגוש 11006 חלקה 13 ברחוב שיבת ציון 55 קרית אתא. תיק בנ' 2650.
מהות ההקלה: הקלה בחזית הצידי 2.20 מ' במקום 3.50 מ'
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הקומה על תכנית, בימים שני ורביעי בשעה 16:00 עד 18:00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את ההתנגדות המנומקת בצרוף תצהיר תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.

דוד רואו
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 - 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] בקשה להקלה לבניה על חלקה 51 בגוש 15262 מתחם כלה "חבי המסעים ובמל בע"מ" רח' רקפת 38 [illegible]
ההקלה כוללת: שמוש חורג ל"ב שנים
כל המעונין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית בעירית [illegible] בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע על ידי אשור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הועדה האמורה בכתובת הנ"ל תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
לאחר מועד זה תובא הבקשה לדיון לפני הועדה הנ"ל אשר תחליט בהן.

בברכה
יוסי פרץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

עירית כרמיאל
הועדה המקומית לתכנון ובניה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הוגשה לועדה המקומית בקשה למתן היתר לשימוש חורג במבנה המיועד לתעשיה והנמצא ברח' הכבאי 3 אזור התעשיה גוש 19156 מגרש 25
מהות השינוי: מתעשיה למסחר - חנות רהיטים.
כל מי שיש לו התנגדות מכל סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות לבקשה הנ"ל, תובא בקשה זו למתן הקלה לועדה המקומית לתכנון ובניה, כרמיאל.

עדי אלדר
ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, כרמיאל

הועדה המקומית יהוד

פרסום הקלה
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה להקמת 2 בתי מגורים 8 קומות.
בתיק בניה מס' רמ' 866/48
בגוש 6683 מגרש 224, 223 רחוב ויצמן מס' 53 יהוד
שם המבקש אל - אי פרויקטים בע"מ.
מהות ההקלה/הקלה בקוי בנין צדדים אחורי עד 10% והקלה במספר יחידות הדיור תוספת של 10% למבנן הדירות שהם 7 דירות נוספות עפ"י תקנות התכנון והבניה (סטיה ניכרת) התשנ"ד 1994 סה"כ 75 דירות במקום 68 דירות.
כל המעונין, אם כבעל הנכס או מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

בכבוד רב
שלמה בקשי
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה
ראש המועצה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי "הדרים", הוד השרון

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה הדרים מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר הר/3/68
המהווה שינוי לתכניות הבאות: הר/63
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: הוד השרון
גוש 6456 חלקות 747,
עיקרי הוראות התכנית:
א. קביעת אזור מגורים, ושינוי יעוד ממגורים א' למגורים ב'.
ב. קביעת הוראות בניה.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז דר' מס 1 רמלה 72406 טל: 08-270170 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, הדרים בני ברית 7 (כניסה ב) הוד השרון 45105 טל: 09-903478
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי מעלה הגליל

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מעלה הגליל מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/6235
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מפורטת ג/3385
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אבן מנחם
גושים 19835, 19836, 19840, 19841,
עיקרי הוראות התכנית:
א. התוואי שטח לבניית בתים למגורים ולבעלי מקצוע.
ב. התוואי הדרכים ושבילים לשימוש בשטח.
ג. קביעת הוראות בניה המסדירות את מגורי האדם והשטחים הצבוריים בשטח האזור.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, מעלה הגליל מעלה הגליל מושב מעונה 24920 טל 04-807571
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפריים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי תל אביב-יפו

הודעה בדבר הכנת שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב החליטה על הכנת שנוי תכנית מפורטת מספר תא/2597 המהווה שינוי לתכניות הבאות: שינוי מס' 1 לשנת 1993 לתכנית מפורטת A ושל תכנית מפורטת מס' 158
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: תל אביב-יפו
גבולות התכנית: בצפון - גמנסיה "הרצליה"
במערב - רח' אבן שפרוט
בדרום - רח' ארלוזורוב
במזרח - רח' רמז
גוש 6213 חלקות 434, 1426, 1428,
השינויים המוצעים:
1. לשנות שטח ציבורי פתוח לשטח למבני ציבור כדי לאפשר הקמת מרכז קהילתי רב תכליתי, כל זאת ע"י:
א. קביעת יעודי קרקע לאזור לבנייני ציבור, לשטח ציבורי פתוח לחניון ציבורי תת-קרקעי ולדרכים.
ב. קביעת זכויות והוראות בניה ליעודי הקרקע השונים.
ג. קביעת הנחיות לבינוי ופתוח השטח.
2. לשנות בהתאם לכך את תכנית מפורטת "A תל-אביב" אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בעתון רשמי מס' 1389 בתאריך 1/2/45 ואת תכנית מפורטת מס' 158 אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בעתון רשמי 1389 בתאריך 1/2/45 (להלן "התכניות הראשיות").

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז תל-אביב

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה מבוא העמקים מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/8359
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ג/5249
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ריינה
גוש 17523 ח"ח 11, 12, 36, 38.
עיקרי הוראות התכנית: שנוי יעוד של חלק מדרך מס' 31 מדרך ברוחב 10 מ' לדרך להולכי רגל ברוחב של 4 מ'.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, מבוא העמקים כרמל 20/5 נצרת עילית 17000 טל: 06-578887
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפריים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי תל אביב-יפו

הודעה בדבר הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל אביב החליטה על הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית מספר תא/2612 המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי מס' 6 לשנת 1993 של תכנית בנין עיר מס' 44 ושינוי מס' 1 של תכנית בנין עיר מס' 58, על שינויהן
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: תל אביב-יפו
בין נחל תל אביב, רחוב אלנבי, רחוב בן יהודה וחוף הים
גוש 6901 חלקות 4,
גוש 6905 חלקות 94, 106,
גוש 6907 חלקות 2, 5, 38, 40, 140,
גוש 6961 חלקות 29,
גוש 6962 חלקות 97, 100,
גוש 6966 חלקות 211,
שינויים המוצעים:
א. הגדלת מכסי חדרי מלונות ברמה של 3 כוכבים בכ-200% חדרים נוספים ושיפור רמת השרות על ידי מתן אפשרות להגדלת שטחי 11 מלונות בדרגה זו לצרכים מלונאיים בלבד, במתכונת תוספת קומה או קומות מעל מבנה קיים.
ב. קביעת הנחיות ספציפיות להגדלת כל מלון.
ג. לשנות בהתאם לכך את תכנית בנין עיר מס' 44 - "תכנית מפורטת לקביעת אזורים" (תיקון 1941) - אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בעתון רשמי מס' 1031 מיום 18/7/1940, את תכנית בנין עיר מס' 58 "זדס" - אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בעתון רשמי מס' 976 בתאריך 4/1/1940, על שינוייהן (להלן "התכניות הראשיות").

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז תל - אביב

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי תל אביב-יפו

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב ובמשרדי הועדה המקומי לתכנון ובניה תל אביב-יפו מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר תא/2597
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי מס' 1 לשנת 1993 לתכנית מפורטת A ושל תכנית מפורטת מס' 158
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: תל אביב-יפו
גבולות התכנית: בצפון - גמנסיה "הרצליה"
במערב - רח' אבן שפרוט
בדרום - רח' ארלוזורוב
במזרח - רח' רמז
גוש 6213 חלקות 434, 1426, 1428,
עיקרי הוראות התכנית:
1. לשנות שטח ציבורי פתוח לשטח למבני ציבור כדי לאפשר הקמת מרכז קהילתי רב תכליתי, כל זאת ע"י:
א. קביעת יעודי קרקע לאזור לבנייני ציבור, לשטח ציבורי פתוח לחניון ציבורי תת-קרקעי ולדרכים.
ב. קביעת זכויות והוראות בניה ליעודי הקרקע השונים.
ג. קביעת הנחיות לבינוי ופתוח השטח.
2. לשנות בהתאם לכך את תכנית מפורטת "A תל-אביב" אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בעתון רשמי מס' 1389 בתאריך 1/2/45 ואת תכנית מפורטת מס' 158 אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בעתון רשמי 1389 בתאריך 1/2/45 (להלן "התכניות הראשיות").
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב אחד העם 9, מגדל שלום תל-אביב 61250 טל: 03-5193333 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, תל-אביב-יפו שדרות בן גוריון 68 תל אביב 64514 טל: 03-5217162 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז תל-אביב

هكذا من الأصل

שעות ספורות לפני פקיעת האולטימטום שהציב נשיא רוסיה לצ'צ'ניה

דודאייב שיגר לילצין מברק בו הביע נכונות לקיים מו"מ "ללא תנאים מוקדמים"

קצינים רוסים הכריזו קודם לכן, כי יסרבו לפקודה לכבוש את גרוזני

מאת איזבלה גינור
ומסוכנויות הידיעות

רוסיה איימה אתמול לפתוח במתקפת טילים על בירת צ'צ'ניה, גרוזני, אם הכוחות הצ'צ'ניים לא יניחו את נשקם עד חצות (23:00 שעון ישראל), אולם אתמול בערב לא ברור היה כמה מהכוחות הרוסים בשטח אכן יצייתו לפקודה לתקוף את הבירה.

סגן ראש הממשלה הרוסי, ניקולאי יגורוב, פירסם הודעה שבה נאמר כי רוסיה תירה טילים לעבר יעדים אסטרטגיים "אם לא יינקטו עד חצות צעדים הולמים לפירוק קבוצות בלתי חוקיות בשטח צ'צ'ניה מנשקן". הוא חזר על האיום לאחר שחזר משיחות במוסקווה למטה הצבא הרוסי במוזדוק שבצפון אוסטיה, על הגבול עם צ'צ'ניה. "אם הוא (דודאייב) לא יתעשת לאחר התקופה הראשונית, הקבוצות הללו יושמדו", אמר לסוכנות הידיעות איטאר־טאס.

בקרבות היתה אתמול רגיעה יחסית בשעה שנשיא רוסיה, בוריס ילצין, נפגש עם מועצת הביטחון שלו. אולם עם רדת הערב ניתן היה לשמוע הפגזות בפרברי גרוזני. מועצת הביטחון של רוסיה שלחה לדודאייב מברק, שבו הזמינה אותו לשיחות של הרגע האחרון, אולם דודאייב דחה את ההזמנה, מסר הדובר הצ'צ'ני, מובלאדי יודזגוב.

אולם לפני סגירת הגיליון מסר דודאייב לילצין על נכונותו לקיים שיחות. כתב בארמון הנשיאות של דודאייב בבירה גרוזני ציטט מברק ששיגר המנהיג הצ'צ'ני לקרמלין, בו נאמר כי הוא מוכן לעמוד בראש המשלחת. "אני מסכים להצעתך לפתוח במשא ומתן ללא תנאים מוקדמים, ואני אישית, אעמוד בראש משלחת צ'צ'ניה לשיחות", כך צוטטו דבריו של דודאייב במברק ששיגר לנשיא ילצין. עוד אמר דודאייב, כי הורה לאנשיו לחדול מפעולות האיבה נגד הכוחות הרוסים ולהפסיק את תנועות הכוחות הצ'צ'נים בגבול הבדלני. "אני פונה אליך בהצעה לנקוט צעד דומה", נאמר עוד במברק.

מייג'ור ג'נראל איוואן באביצ'ב, מפקד שיירת טנקים המוצבת במרחק של כ־50 קילומטרים מערבית לגרוזני, אמר שלשום כי הטנקים שלו לא ייכנסו לגרוזני, גם אם ילצין יורה על כך. "מרה ניתן לקרוא לזה כך", אמר. קצין אחר באותה יחידה, שדיבר בעילום שם, סיפר כי נלחם במלחמה באבחזיה, "אך שם התושבים קידמו אותנו בלחם ומלח. פה, אף אחד לא רוצה אותנו". החיילים סיפרו כי "מועצה" אד־הוק של קצינים התכנסה יומיים קודם לכן והחליטה פה אחד לא לציית לפקודות לפלוש לבירה הצ'צ'נית. "אם נקבל פקודה להתקדם, איש מאיתנו לא יעשה זאת. כולנו הבנו כבר לפני יומיים מכתבי התפטרות", אמר הקצין.

הטלוויזיה של חבר המדינות (אוסטאנקינו) מסרה אמש בשמו של סגן ראש הבית הנגדי (ק.ג.ב לשעבר) אנטולי סאפונוב וכן משרד הפנים של רוסיה, כי לוחמים צ'צ'נים קיצונים מתכננים ידי מפולי רקטות אל שיירות של מכוניות ממשלתיות הנעות במוסקווה בקטע הדרך שבין שדרות קוטוזוב לקרמלין. ביממה האחרונה הגיעו לידי הריגול הנגדי 15 ידיעות על מזימות לפיצוצם של מטרות ממשלתיות חשובות ביותר וביניהן בניין המטה הכללי.

300 מסתננים צ'צ'נים במוסקווה

על פי הנתונים שהגיעו לידי הסגן הראשון של שר הפנים, מיכאיל ייגורוב, הסתננה למוסקווה קבוצה של כ־300 איש במטרה לבצע פעולות חבלה. הטלוויזיה פנתה לכל תושבי מוסקווה לנקוט אמצעי זהירות.

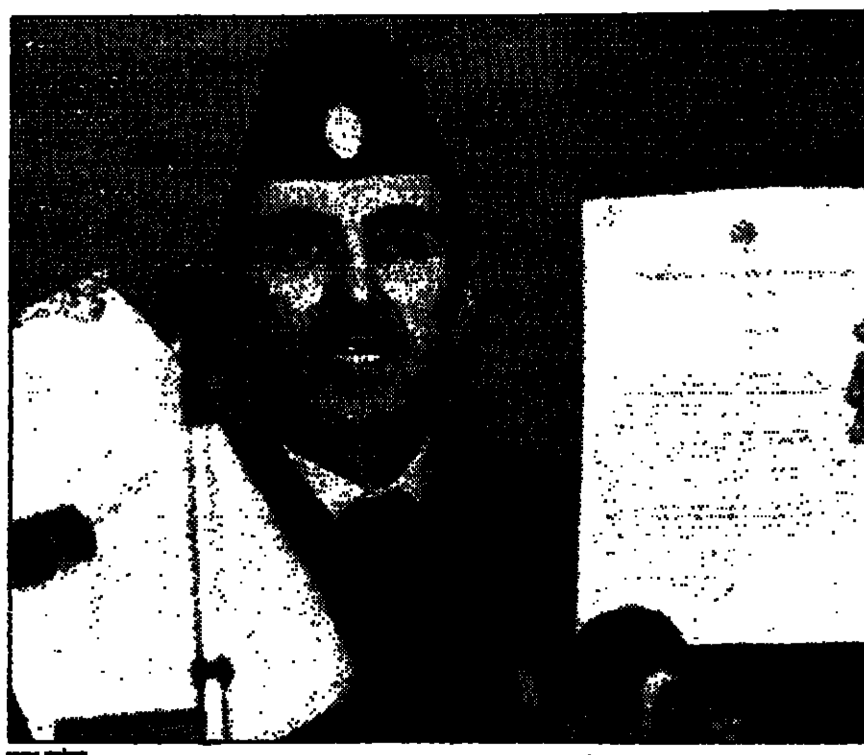

נשיא צ'צ'ניה, גנרל ג'והאר דודאייב, מציג במסיבת עיתונאים שהתקיימה בסוף השבוע צווים שנשלחו אליו על ידי נשיא רוסיה, בוריס ילצין

יומן

רגע האמת של ברלוסקוני

"איטליה זקוקה ליציבות ולראש ממשלה איתן", הכריז סילוויו ברלוסקוני לאחר פגישה עם הנשיא סקלפארו. אולם ברלוסקוני של היום אינו ברלוסקוני של מוצאי הבחירות, והתואר האחרון שעשוי להתאים לו הוא "איתן".

ראש הממשלה האיטלקי שוקע במרמנת הקואליציה הכושלת שלו ובחקירות משפטיות מביכות על עסקיו הפרטיים. מסע הבחירות שלו התנהל תחת הסיסמא "לנקות את המדינה", אך לפני מספר ימים נחקר אישית שעות ארוכות בקשר למתן שוחד לחוקרי המחלקה הכלכלית של המשטרה. חקירת ברלוסקוני (המכונה בפיו "לינץ'") והתפטרות השופט־חוקר די־פייטרו מביאים לשיא את העימות החריף בין המערכת הפוליטית לבין המערכת המשפטית באיטליה. לכך נוספת הידרדרות כלכלית ומשבר ממשלתי קשה, נקל להבין באיזה מצב נמצא ראש הממשלה.

ההידרדרות של איל הטלוויזיה האיטלקי כה מהירה, שהבסיס השלטוני עלול להישמט מתחת לרגליו עוד לפני סוף השנה. גורלה של הממשלה נמצא בידיה של הליגה הצפונית, אחת השותפות העיקריות בקואליציה. הליגה, בהנהגת אומברטו בוסי, מנבידה מאוד את המגעים עם מפלגות האופוזיציה, ובוסי אינו מסתיר את כוונתו לנטוש את ברלוסקוני אם יצליח למצוא שותפים מוצלחים יותר.

רגע האמת יגיע ביום רביעי הקרוב: לאחר ההצבעה בפרלמנט על התקציב, תעמוד הברית הממשלתית במבחן – ברלוסקוני הוא שיזום את הצבעת האמון כדי להבהיר אחת ולתמיד היכן ניצבים שותפיו והאם ממשלתו עדיין זוכה ברוב. ברלוסקוני כבר הכריז, כי אם ממשלתו תיפול, ייערכו בחירות כלליות. לפי מצבו בסקרים, זו בהחלט עשויה להיות הקדנציה הראשונה והאחרונה שלו.

ניצן הורוביץ

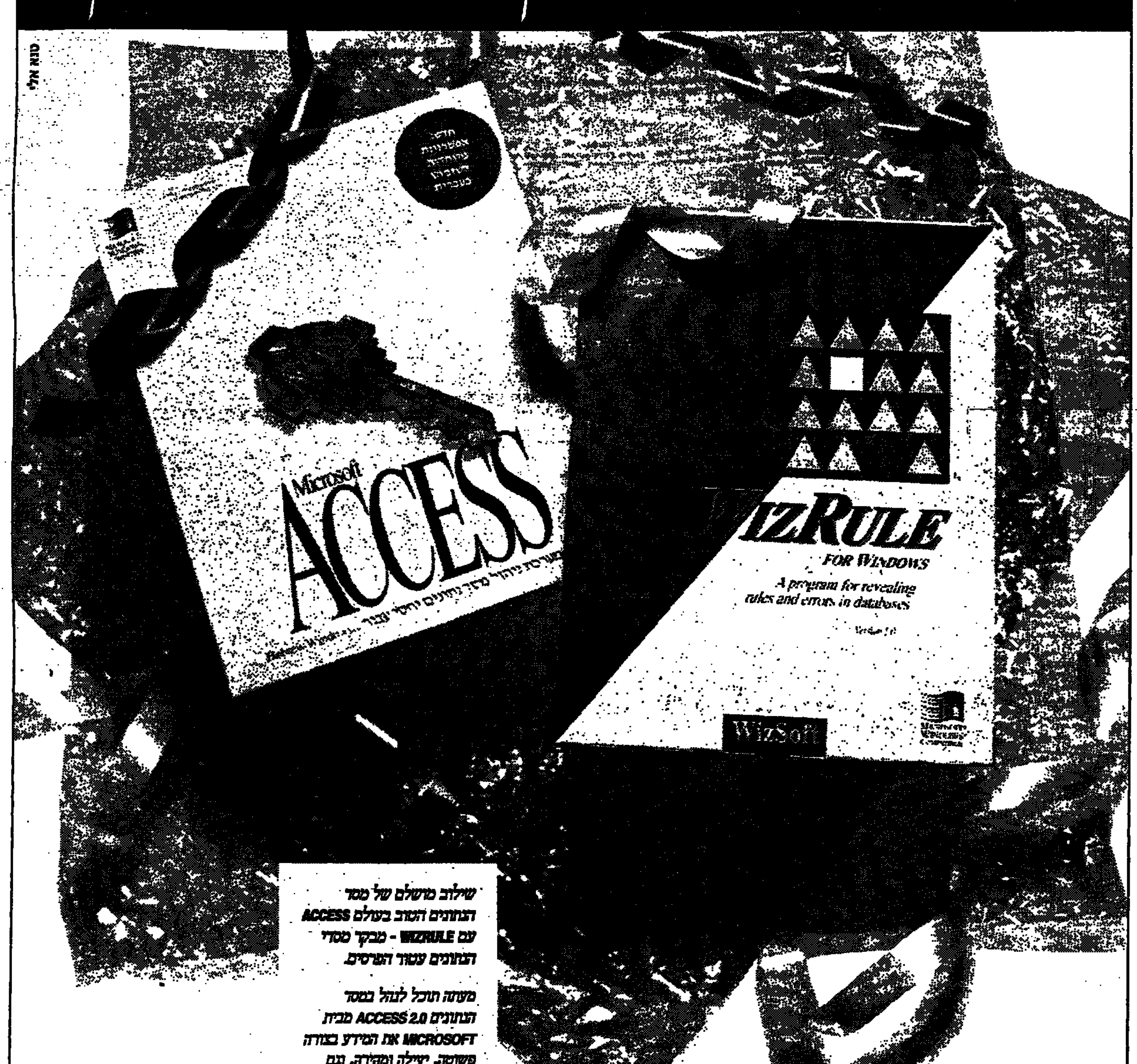

שילוב מושלם של מסד הנתונים הטוב בעולם ACCESS עם WIZRULE - מבקר מסדי הנתונים עטור הפרסים.

מעתה תוכל לנהל במסד הנתונים ACCESS 2.0 מבית MICROSOFT את המידע בצורה פשוטה, יעילה ומהירה, וגם לבקר את נכונות הנתונים באמצעות התוכנה המגלה את הטעויות הנדירים - WIZRULE FOR WINDOWS מבית 'חשבשבת'.

כך תוכה לטוב שבשני העולמות- קלות העבודה וגמישות התכנון יחד עם הדיוק המלא, דובדבן אמיתי...

חשבשבת
מאגר טוב הנעים למסקים בישראל

BEST OF COMDEX/Fall 93 BYTE

Microsoft®
ידידות. זו התוכנה הבולטת שלנו.

MICROSOFT WINDOWS COMPATIBLE

ולקינוח, גם הקצפת וגם הדובדבן במחיר מתוק - רק $699 + מע"מ (1543 ש"ח כולל מע"מ)
המבצע בתוקף עד 15.1.95. להשיג אצל המשווקים המורשים. לפרטים נא לפנות 03-5631907

פרשנות / איזבלה גינור

חזרה לימי סטאלין

אם גרוזני, עיר של כ־400,000 תושבים בימים כתיקונם, אכן תופצץ מן האוויר, או תופגז בטילים כבדים, כפי שהנהגת רוסיה איימה לעשות החל מאמש ב־23.00 (שעון ישראל) – יגמד הקטל את מעשיו של מיכאיל גורבצ'וב בבאקו ובווילנה. גרוזני תחזיר את שעון ההיסטוריה ל־1962, עת שימש הצבא לדיכוי מהומות מזון בין נובוצ'רקאסק. למעשה תהיה זו שיבה לימי סטאלין.

סטאלין הוא המכתיב מקבוץ גם את תגובתו המבישה של המערב: עוד אתמול התפאק סגן נשיא ארה"ב, אל גור, לאזכר את המשבר באופן שולי בשיחתו עם הנשיא בוריס ילצין, וחזר על העמדה העקרונית שהסכסוך בצ'צ'ניה הוא "עניין רוסי פנימי". זאת למרות שעל פי הוראת הרוסים עצמם, תנועת כוחותיהם סותרת את ההסכמים להגבלת הכוחות הקונבנציונליים באירופה. הצידוק הרשמי להתעלמות המערב טמון בשרירות ליבו של סטאלין, שהחליט לספח את צ'צ'ניה ושכנותיה שבצפון הקווקז כרפובליקות אוטונומיות בתוך הפדרציה הרוסית, בעוד שלמדינות הבאלטיות, למשל, הועיל להעניק מעמד של רפובליקות סובייטיות מלאות, חברות "שוות" בברית המועצות. זה כל ההבדל שבוכותו מכיר המערב, לפחות תוך העלמת מס שפתיים, בזכותן של האחרונות להגדרה עצמית ולריבונות, אבל אינו עומד אפילו על זכותן של הראשונות לביטחון ולחיים.

הכסות הדמוקרטית לפעולה הכוחנית בצ'צ'ניה ניטלה לאחר שגבית המותנן של הפרלמנט הרוסי מתח עליה ביקורת ברוב מוחלט ואפילו הבית העליון, שהרכבו נחשב ל"נוח" יותר עבור ילצין, קרא להתמיד בניסיונות למציאת פתרון בדרכי שלום.

את השליטה ברוסיה תפסה אתמול למעשה המועצה לביטחון לאומי, גוף בלתי נבחר המייצג בעיקר את המשרדים "הכוחניים" והוא אשר פירסם את האולטימטום האחרון והאיום הנוקשה שבצידו. ישיבת המועצה התקיימה בבית החולים שבו מאושפז ילצין ולא ברור מי שולט במי. זכור לטוב הגנרל איוואן באביצ'ב, מפקד אחד מטורי השריון העולים על גרוזני, שמול התנגדות הפאסיווית של הכפריים הבריז, כי לא יפתח עליהם באש מאחר שהדבר יסתור את חוקת רוסיה. גם אם לא יהיו סירובי פקודה נוספים שישבשו את המהלך הצבאי, עמדתו של באביצ'ב מעידה על ספיקות עמוקים גם בקרב הקצונה ושוללת קבל עולם את הלגיטימציה של הפעולה.

במקביל לאולטימטום שניתן להנהגה הצ'צ'נית נדרשו הכתבים הזרים והרוסים כאחד להסתלק מן הזירה, ואם ייענו או ישובשו שידורי הלוויין שלהם – נהיה שוב עדים, ממש כמו "בימים ההם", לירידת מסך השתיקה על מעשי דיכוי פנימיים ברוסיה. כיבתים הצליחו ריווחי הכתבים מצ'צ'ניה להפוך את קערת יחסי הציבור על פיה ולהציג את הצ'צ'נים לא כמאפיונרים ורוצחים – דימוי ששימש אחד התירוצים לפלישה הרוסית – אלא כ"אנדרדוג" קלאסי, כעם קטן ואמיץ הנלחם על חירותו. זה לא ימנע מהצ'צ'נים הרבים המתגוררים בעריה הגדולות של רוסיה לממש את איומי הנקם שכבר השמעו, למרות שלפי הידיעות מרוסיה כל אחד מהם כבר נמצא תחת מעקב של משרד הפנים.

ייתכן שהקרב הצבאי על צ'צ'ניה יוכרע בתוך ימים אחדים, אך ה־18 בדצמבר עלול להירשם כנקודת מפנה בביטחון הפנימי והאופי המשטרי של רוסיה. ייתכן שגם המערב ייאלץ בעל כורחו להתייחס לכך.

מזג האוויר

תחזית להיום | שני | שלישי | רביעי

רוחות וגשם

היום ינשבו רוחות עזות אשר ילוו בגשם, שיתפשט עד צפון הנגב. בהרים הגבוהים, בצפון ובמרכז, ישרור ערפל. בחרמון יירד שלג. הים יהיה גבה גלים: גובה הגלים מ־1 עד 2 מטרים; טמפרטורת הים 16 מעלות. ינשבו רוחות דרום־מערביות במהירות של 30 עד 40 קמ"ש ומשבים עד 50 קמ"ש. תנאי ראייה – לא טובים.

המפה הסינופטית: שקע במזרח הים התיכון באזור קפריסין גורם למזג אוויר סוער ובלתי יציב בכל האזור. במרכז אירופה רמה ברומטרית גורמת למזג אוויר נוח, אבל קר. שקע עמוק באזור איסלנד גורם למזג אוויר גשום במערב אירופה ובצפונה.

ביום שני – גשמים חזקים מלווים ברוחות חזקות, ברד וסופות רעמים. בהרים ישרור ערפל. בחרמון צפויה סופת שלגים. ביום שלישי – עדיין סגרירי. הגשמים ייחלשו ולקראת ערב תהיה התבהרות. ביום רביעי – מעונן חלקית

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 17.12.94 שעה 17:00

	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
תל אביב	10	451	560
הגליל המערבי	15	386	640
חיפה	7	385	540
הרים הכרמל	15	410	580
נתניה	12	468	570
השרון	12	448	580
יבנה	10	412	540
ירושלים	27	398	550
ירוחם	2	120	163
באר שבע	3	180	205
אילת	טיפות	11	32

מפלס הכנרת

המפלס ב־17.12.94 – 210.71 – עלייה של 2 ס"מ
181 ס"מ מתחת לקו האדום

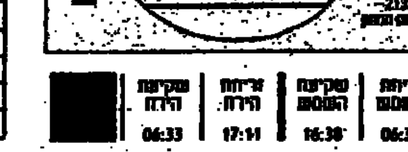

זריחת השמש	שקיעת השמש	זריחת הירח	שקיעת הירח
06:34	16:38	17:11	06:33

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	2	6	משען
אמסטרדם	2	4	גשם קל
אתונה	6	18	מעונן
בוקרשט	-5	0	מעונן חלקית
בריסל	3	5	גשם קל
ברלין	2	5	מעונן חלקית
וינה	2	5	בהיר
ז'נבה	0	4	מעונן חלקית
לונדון	4	12	גשם
מדריד	3	10	בהיר
ניו יורק	4	7	גשם קל
פאריס	7	9	מעונן
פרנקפורט	0	2	מעונן חלקית
ציריך	5	6	מעונן חלקית
רומא	5	8	מעונן חלקית

תחזית מזג האוויר: חברת "מטאוטק", מיוחד ל"הארץ"

זיהום האוויר

ריכוזי חנקן דו־חמצני, שנמדדו בעיר 9.12 עד 15.12 (במיקרוגרם למ"ק אוויר)

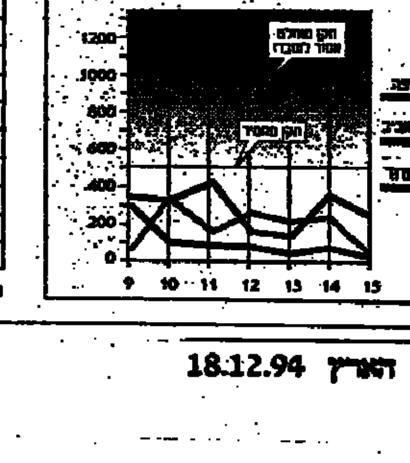

הארץ
כלכלה
יום ראשון 18.12.94 — העורך נחמיה שטרסלר

מבזק

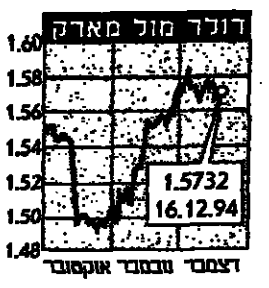

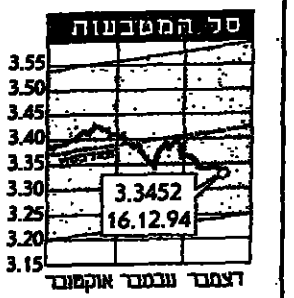

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו-יורק:

מארק	1.5732	-0.14%
ין	100.3	+0.10%
לישט"ש	1.5608	-0.17%
ריבית בנק ישראל		17.0%
פריים-רייט		18.5%

• • •

אשלד – גידול בפעילות ובמצב הפיננסי (דו"ח על דו"ח, עמוד ג2)

• • •

יהלומנים ישראלים נסעו לבדוק כספות בבלגיה (אנשים ועסקים, עמוד ג2)

• • •

האם מלקטים חשמליים יכולים להסיר שיער לצמיתות? (צרכנות, עמוד ג3)

• • •

הדולר התחזק מעט מול המארק והלישט"ש, אך נחלש מעט מול הין (עמוד ג6)

• • •

מחירי הקפה צנחו בעולם ב-40% בתוך 10 שבועות (עמוד ג6)

• • •

בוול סטריט נרשמה עלייה חדה, במחזור עסקות הגדול ביותר מאז המפולת ב-87' (עמוד ג6)

• • •

מקדונל דגלאס הגישה מחאה למשרד החשב הכללי על זכייתה של יוז (עמוד ג8)

• • •

בריטניה הזמינה מלוקהיד 25 מטוסי תובלה צבאיים ב-1.3 מיליארד דולר (עמוד ג8)

• • •

בעלי קרקעות בכבלין ייאלצו לשלם למדינה מיליוני שקלים כדמי חכירה (נדל"ן, עמוד ג9)

• • •

1.63 מיליון דולר לדירת 200 מ"ר במגדל האופרה בת"א (נדל"ן, עמוד ג9)

• • •

מקדונלדס תשלם 4% ממכירותיה כשכר דירה ברעננה (נדל"ן, עמוד ג9)

• • •

חו מיון מכירה בכרמיאל 8 דירות במיליון דולר (נדל"ן, עמוד ג9)

• • •

4 פרויקטים למסחר ומשרדים ייבנו בחדרה בעלות של 25 מיליון דולר (נדל"ן, עמוד ג10)

• • •

עד לסוף החודש ישווק משרד השיכון קרקעות ליותר מ-8,000 דירות (נדל"ן, עמוד ג10)

הבורסה סיפקה נתונים לרשות ניירות ערך בחקירת פרשת המעו"ף

מאת צבי רבין

"הבורסה סיפקה בחודשים האחרונים חומר רב לחוקרי רשות ניירות ערך, שנגע למסחר במעו"ף". כך אמר מנכ"ל הבורסה, סם ברונפלד, בראיון ל"הארץ". "דירקטוריון הבורסה ער לשינויים הקיצוניים שאירעו במניות המדד המעו"ף פעמים מספר בחודשים האחרונים, ולכן החליט לבצע כמה פעולות כדי לחסן את מדד המעו"ף. אני שמח שברשות הצליחו להיכנס לעובי הקורה", אמר ברונפלד.

כזכור, הבורסה הודיעה בשבוע שעבר על כמה צעדים שנקטה, כדי לשנות את הרכב מדד המעו"ף ואת קביעתו.

ברונפלד הוסיף: "הכנסנו לשקלול מדד המעו"ף את מניות בנק הפועלים ובנק לאומי, במקום שתי מניות חלשות. שני הבנקים לא קיבלו הודעה זו בשמחה, אך זו היתה ההחלטה שקיבל הדירקטוריון. בנוסף, שינינו את שיטת החישוב של השער הקובע במשתנים. הדירקטוריון רואה אפשרות לצרף עוד כמה מניות למדד המעו"ף, שמורכב כיום מ-25 מניות. ל-5 המניות הבאות ברשימה יש שווי שוק נמוך מאוד".

ברונפלד אמר, כי הוא מקווה שבתדיראן יחליטו לרשום את המניות למסחר בתל אביב עד סוף השנה, וכך תיכנס מניה נוספת למדד המעו"ף.

כזכור, בסוף השבוע פורסם ב"הארץ" כי חוקרי הרשות פשטו על כמה סניפי בנקים בתל אביב

ברונפלד: לחסן את מדד המעו"ף

והחיפה, בעקבות חשדות כי כמה גופים ביצעו מניפולציות באופציות ובמניות המעו"ף. לרשות הגיעו תלונות רבות מצד פעילים בשוק ההון. לדברי ברונפלד, גם לבורסה הגיעו עשרות פניות כאלה.

לשאלה, האם גם בבורסה מעריכים שהיו מניפולציות כאלו בעבר, השיב ברונפלד: "תשובה זו תתברר בחקירה של רשות ניירות ערך. לעשות מניפולציות זה לא כל כך קל, כפי שזה נראה. אם אכן בוצעו מניפולציות, אלו הן עבירות על חוק ניירות ערך, ואת זה תוכיח החקירה בשטח".

איך מרוויחים ממניפולציה על המעו"ף

התופעה של מניפולציות בין שוק המניות לשוק הנגזרים היא לא המצאה ישראלית או עיוות מיוחד של שוק ההון התל אביבי. גם בשווקים משוכללים וגדולים בהרבה, כמו בוול סטריט, יש טענות למניפולציות.

אחת הסיבות העיקריות שמאפשרות מניפולציות בין שוק המניות לשוק אופציות המעו"ף, היא מחזורי המסחר הנמוכים במניות מעו"ף. כשניתן, באמצעות הזרמת הוראות מכירה למניות מעו"ף, יחד עם פעילות בקרנות מעו"ף (קטנות בדרך כלל), להוריד את הבורסה ב-2% ויותר בתוך זמן קצר – על פי החשד, היה מי שניצל זאת למטרות רווח. לשם המחשה: תנודה של 2% במעו"ף שקולה לתנודה של עשרות אחוזים במחיר אופציות.

כשהבורסה מתחילה יום מסחר בעליות, מחירי אופציות המכר יורדים, או שאופציות הרכש מתייקרות. כמה פעילים קונים אופציות מכר, או כותבים אופציות רכש, ומאוחר יותר, בדרך כלל בשעה 14:00, הם מזרימים הוראות מכירה לקרנות באמצעות המתמחות במעו"ף. כשהשוק יורד בחוזקה ומחירי אופציות המכר מתייקרים, הם מוכרים את האופציות ומתכסים על אופציות הרכש. קרנות אלו הן סלביות – הרכב נכסיהן זהה להרכב מדד המעו"ף והן מחויבות למכור מניות מעו"ף בהתאם למשקלן במדד.

בדיקות שנעשו בעבר העלו ששחקנים מסוימים רוכשים קרנות מעו"ף מהסוג שהוזכר לעיל באשראי, למטרת פדיון אותן יום לאחר מכן וחוזרים על אותו תהליך כמה שבועות ברציפות.

צבי רבין

מרכז ההשקעות ידחה היום בקשת שטראוס ל"מפעל מאושר"

מעמד זה היה מזכה את שטראוס ב-22.8 מיליון דולר

מאת אבי שרביט

מינהלת מרכז ההשקעות צפויה להחליט היום על דחיית בקשת חברת שטראוס לקבל מעמד של מפעל מאושר באזור עדיפות א'.

שטראוס הגישה בקשה לקבלת מעמד של מפעל מאושר למפעל גבינות באזור התעשייה אזיהוד שליד כרמיאל, שיוקם בהשקעה של 60 מיליון דולר, ואליו תועתק מרבית הפעילות מהמפעל הקיים בנהריה. קבלת מעמד כזה תזכה את שטראוס בסיוע ממשלתי של 22.8 מיליון דולר.

מרבית חברי מינהלת מרכז ההשקעות הודיעו בימים האחרונים, כי בכוונתם להתנגד לאישור הבקשה, וזאת בעקבות מכתב ששיגרו ראשי האוצר לחברי מינהלת מרכז ההשקעות, שבו העלו הסתייגויות שרבות מאישור הבקשה. ראשי האוצר טוענים, בין השאר, כי ענף החלב, שבו פועלת שטראוס, הוא ענף מוגן. לטענת בכירי האוצר, האיסור לייבא ארצה מוצרי חלב, מגן ממילא על שטראוס ועל שאר יצרני החלב המקומיים.

חריש. סייע בבקשה קודמת

יצוין, כי התנגדות האוצר הביאה עד כה לדחיית שני דיונים בבקשת שטראוס, עד לדיון היום, שבו תובא הבקשה לדיון במינהלת מרכז ההשקעות.

מקורות בענף המזון העריכו, כי לאחר שתידחה הבקשה יערערו בעלי שטראוס על ההחלטה, וינסו להפעיל השפעתם כדי שערעורם יתקבל.

יצוין, כי בעבר נדחתה בקשת החברה לקבל מעמד מפעל מאושר למפעל לייצור סלטים בכרמיאל. לאחר שנדחתה הבקשה, הפעיל שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, את השפעתו, והאישור ניתן.

ההסתדרות תאשר תקציב רק לרבעון הראשון עקב קושי בהערכת ההכנסות

התקציב לרבעון הראשון של '95 – כ-100 מיליון שקל

מאת חיים ביאור

גזבר ההסתדרות, חה"כ חיים אורון, יציג היום בפני הנהגת ההסתדרות תקציב חלקי בלבד, לחודשים ינואר-מרץ 95', בשל אי-הוודאות בעניין גודל הכנסות ההסתדרות בשנה הבאה. התקציב לרבעון יסתכם, ככל הנראה, ב-100 מיליון שקל. ההערכה היא, שהתקציב ל-95' כולו יעמוד על 400 מיליון שקל, לעומת 670 מיליון ב-94'.

יו"ר בית נבחרי ההסתדרות, חה"כ רן כהן, אמר כי אי-השלמת התקציב נובעת מכך שטרם נחתם ההסכם בין ההסתדרות למעסיקים על ניכוי מס ארגון בשיעור של 0.8%-0.9%. לדבריו, לא ברור כמה חברים יישארו בהסתדרות, לאחר שתבוטל הזיקה בין החברות בה לבין החברות בקופת החולים. למספר חברי ההסתדרות תהיה השלכה על גודל הכנסותיה. כיום רשומים בה 1.6 מיליון חברים.

בכירים בהסתדרות טוענים, כי אם פרישת החברים מההסתדרות תהיה גדולה מאוד, היא תיאלץ להסתפק ב-95' בתקציב קטן בהרבה מ-400 מיליון שקל.

לדברי הבכירים, חברי ההנהגה הקיבוצית עדיין לא החליטו אם יישארו בהסתדרות.

בניגוד לשנים קודמות, תקציבו של האגף לאיגוד מקצועי יהיה הגדול שבתקציבי האגפים. לראשונה יגדל גם התקציב עבור ייעוץ משפטי לחברי ההסתדרות.

עובדי ההסתדרות יקבלו את משכורות דצמבר באיחור של יום – ב-2 בינואר, כיוון שתקציב ההסתדרות יאושר ב-1 בינואר.

כהן הסביר את האיחור, בכך שבשבועיים הקרובים ייאלצו חברי הנהגת ההסתדרות, המכהנים כחברי כנסת, להיעדר מבית הוועד הפועל, כדי להשתתף בדיונים על תקציב המדינה.

יומן

תעשייה ירוק-לבן

בשבוע שעבר הזמינה התאחדות התעשיינים כתבים כלכליים לביקור בשני מפעלים בענף האלקטרוניקה במגדל העמק – וישיי ואר.אס.אל. יש להקדים ולומר מילה טובה על אזור התעשייה של מגדל העמק, הנותן משמעות אמיתית למושג "פארק תעשייה", בהיותו משובץ נוף מוריק ומרהיב (בלי לפגום בו יותר מדיי) – רחוק מאוד מהמושג "תעשייה" כפי שנתפס בעבר, ואולי אף היום, אצל מי שאינו עוקב אחר התמורות החלות בתחום זה.

אר.אס.אל היא החברה הפחות ידועה מבין השתיים, בהיותה יותר צעירה ומסתתרת (כמו כמה חברות היי-טק אחרות בענף) מאחורי שלוש אותיות זרות ובלתי מאפיינות. יחד עם זאת, יש בחברה זו עניין מכמה בחינות כלליות יותר.

תולדות החברה קשורות בפיתוח וייצור לשוק הביטחוני, בעיקר לפלח האווירי, בארץ ובחו"ל. מלכתחילה (ועוד בגלגולה הקודם, כמערכות רשף) השקיעה מאמץ בפיתוח היצוא, וב-3 השנים האחרונות 80% ממכירותיה מיועדות ליצוא (אומדן סך המכירות השנה – 10.5 מיליון דולר).

כדי להקטין את הישענותה על השוק הביטחוני בארץ ובחו"ל, השקיעה החברה סכומים ניכרים בפיתוח מוצרים אזרחיים. מבחינה ארגונית הדבר התבטא ברכישת חלקים בשש חברות בנות או קשורות, רובן אם לא כולן חברות START-UP. 4 מהן פועלות בתחום המיכשור הרפואי, אחת בתחום המיכשור לתעשיית היהלומים ואחת בתחום תקשורת המחשבים.

המימון הדרוש לרכישת החלקים בחברות ולהשקעה בהן, התאפשר הודות להנפקה באפריל 92'. בכספי ההנפקה רכשה החברה מבנה בן 4,000 מ"ר באזור התעשייה של מגדל העמק, שבו משוכנים מתקניה ואלה של החברות הבנות הקשורות, הפועלות בתנאי חממה, ובסך הכל מועסקים בו כ-130 עובדים. סמיכות החברות מקלה על שימוש בשירותים משותפים בתחום המינהל, הכספים וכו'. על רקע גיוסי כספים בידי חברות אחרות, שנותרו ללא שימוש או ששימשו להשקעות פיננסיות ספקולטיביות, זו נראית דוגמה חיובית לניצול שוק ההון.

בימים שבהם ההוצאה על שירותי בריאות היא נושא לדיון ציבורי, יש עניין מיוחד בפעילות קבוצת אר.אס.אל בתחום המיכשור הרפואי. החברות המטופחות מפתחות, בין השאר, מכשירים לבדיקת עומק ההרדמה בחדר הניתוח, לאבחון לא פולשני של היצרויות בעורקים הכליליים של הלב, לגילוי סרטן השד בטכנולוגיה חדשה ולבדיקת איכות הזרע של הגבר. המכשירים אמורים לייעל, ואולי גם להוזיל, את הליכי האבחון, אם כי לגבי החולה הדבר נראה פחות מכאיב (עקב תחכום המיכשור והרחבת השימוש הצפויה). במקרה זה, אם יגיעו מוצרים אלה לכלל הבשלה מסחרית, לא נותר אלא להתנחם בתרומתם לתל"ג ובמיוחד ליצוא.

אברהם טל

יעקב רייף יוסיף לכהן כמנכ"ל בנק איגוד עד שיימצא מחליף

מאת מרית גילת

המשא ומתן בין הבעלים החדשים של בנק המזרחי למנכ"ל הבנק, דוד בלומברג, על המשך עבודתו נמצא בשלבים מוקדמים.

עם היוודע דבר זכייתה במכרז על גרעין השליטה בבנק, הציעה קבוצת האחים עופר ומוזי ורטהיים לבלומברג להישאר בתפקידו, ולחיים קוברסקי לכהן שנה נוספת בתפקיד היו"ר. ככל הידוע, קוברסקי מתכוון להיענות להצעה. בכירים במערכת הבנקאות מעריכים, כי הדיונים עם בלומברג יתמקדו בעיקר בדרישתו, כי הבעלים יתחייבו להעסיקו במשך שנתיים-שלוש. מקורות המקורבים לפר"מ ציינו, כי שכרו של בלומברג טרם נדון.

בתוך כך נודע, כי יעקב רייף ימשיך לפי שעה לכהן כמנכ"ל בנק איגוד. בהסכם הפרישה של רייף נקבע, כי יסיים את תפקידו בסוף 94' ויישאר עד סוף מארס כדי לערוך חפיפה עם המנכ"ל הדרוש. עם זאת, מאחר שבעלי השליטה, בראשות שלמה אליהו, מתקשים למצוא מחליף לרייף, הוא יוסיף לכהן בינתיים כמנכ"ל בפועל.

כזכור, בלומברג הוזכר כאחד המועמדים האפשריים לניהול בנק איגוד, אם יפרוש מהמזרחי.

הוצא צו מניעה נגד שיווק קרקע ל-1,300 יח' דיור באלעד

מאת זיו מאור

בית המשפט המחוזי בתל-אביב הוציא בשבוע שעבר צו מניעה נגד הוצאת מכרז לשיווק קרקעות לבניית 1,300 דירות ביישוב אלעד שליד בית נבאלה. המכרז הוצא נגד משרד השיכון, לבקשת העמותה החרדית "בית ומנוחה".

משרד השיכון ייעד את המכרז לעמותות דתיות. עמותת "בית ומנוחה" מחזיקה במסמך מספטמבר 90', שבו התחייב, לטענתה, שר השיכון דאז, אריאל שרון, להקצות לה 2,500 דונם ביישוב, המיועדים לבניית 5,000 דירות. במסמך נכתב גם שהמתכננים יתאמו את הפרוגרמה בשטח עם נציגי העמותה.

העמותה דרשה מהמדינה לקיים את התחייבותה ולהעמיד לה את הקרקע ללא מכרז במחירי 90', בתוספת הצמדה. לבקשת העמותה, המיוצגת על ידי עורכי הדין דוד קרצוויל ואייל רוזובסקי, נתן השופט אורי שטרוזמן, במעמד צד אחד, צו מניעה לקיום המכרז.

ב-22 בדצמבר ידון בית המשפט בצו המניעה במעמד שני הצדדים, ויחליט אם משרד השיכון רשאי לפרסם את המכרז. דיון בתביעה עצמה נקבע למארס.

העמותה טוענת, כי לאחר ששר השיכון התחייב להעניק לה את הקרקע, פתחה סניפים ברחבי הארץ ורשמה מאות אנשים לפרויקט. על ראשי העמותה נמנה הרב ישכר ברגמן, חתנו של הרב שך.

ממשרד השיכון נמסר, כי מבדיקה שערכה הלשכה המשפטית עולה, שאין במסמך, שנמסר לעמותה ב-90', כל התחייבות כלפיה.

בנק לפתוח התעשייה בישראל בע"מ

מציע לך
תנאים מיוחדים לפקדונות שקליים
ותכניות חסכון בשקלים

פקדונות לא צמודים לתקופה של שלושה חודשים עד שנה בריבית משתנה.
שיעור הריבית נכון להיום הינו 17.0% לשנה. הריבית מבוססת
על ריבית "פריים" פחות 1.5% לשנה.

פקדונות צמודים לשער החליפין של הדולר לתקופה
של שלושה חודשים עד שנה בריבית שנתית של עד 7.0% לשנה.

תכנית חסכון צמודה למדד בהפקדה חד פעמית
לתקופה של שנתיים או שלוש נושאת ריבית של 3.3% לשנה.

לפרטים נוספים ניתן לפנות אל:
חיה דויטש טל. 03-6972814
שגר יהושע טל. 03-6972720
יוסי זה-לאזן טל. 03-6972745
יצחק שריד טל. 03-6972719

הסכום המינימלי להפקדה 25,000 ש"ח.
תנאי ההפקדה בפרסום זה ייקבעו במסמכי ההפקדה כפי שיחתמו על ידי הבנק.
הבנק רשאי להפסיק או לשנות את התנאים האמורים בפרסום זה בכל עת.

רח' דפנה 2, ת.ד. 33580, תל-אביב 61334.
טלקס: 033-646, טל. 03-6972727, פקס: 03-6972893.

צווארון לבן / צבי הראל

טובות הנאה פעוטות

בית משפט השלום זיכה את אהוד פז, גזבר מחוז תל-אביב במינהל מקרקעי ישראל, מקבלת שוחד, למרות שנותן השוחד, בעל מוסך, הורשע ע"פ הודאתו

פז: פניתי למוסך מטעמי נוחות

ישראל לויס הוא בעליו של מוסך "מריך", הנמצא סמוך למשרדי מינהל מקרקעי ישראל בדרך פתח תקוה בתל-אביב. קרקע המוסך היא אדמת מינהל. מאז שרכש לויס את זכויות המקרקעין במקום, בשנות ה-60', הוא עמד בהתדיינות בלתי פוסקת עם המינהל על גובה התשלום עבור הקרקע שהחכיר. בפברואר 84' שלח המינהל ללויס חשבון בגין דמי חכירה בשנים 64'-84' בסכום כולל של 4 מיליון שקל ישנים. מה שלא הצליחו לעשות עבור לויס עורך-דין מנוסה ומהנדס, שעבד בעבר בעיריית תל אביב, הצליח לעשות אהוד פז, גזבר המינהל במחוז תל-אביב. פז הצליח להפחית את חובו של לויס למינהל ולהעמידו על רבע מהסכום המקורי – 1.12 מיליון שקל ישן. ועדת הפשרות של המינהל, שהתכנסה אחר כך, אישרה את החלטת הגזבר.

הקרקע שעליה נמצא מוסך "מריך" אינה היחידה שבה מחזיק לויס. ב-90' חכר מהמינהל עוד קרקע, הנמצאת סמוך למוסך. שלא כמקובל, התערב פז בעניין לטובתו של לויס אצל פקיד בכיר אחר במינהל.

מאמציו הנמשכים של פז לסייע ללויס במגעיו עם המינהל במשך שנים רבות, לא היו מביאים את השניים לשבת על ספסל הנאשמים, אילמלא קיבל פז מאז 87' טובות הנאה מלויס: פז תיקן את מכוניתו ומכוניתה של אשתו אצל לויס. בכמה מקרים לא חויב עבור התיקונים, ובמקרים אחרים זכה להנחות מפליגות – בכך הודה לויס בהודאה שמסר במשטרה. באחד המקרים אף הציע לויס לפז לקבוע בעצמו את גובה התשלום עבור תיקון שנערך במכוניתו, וגם ביקש לקרוע שיק שהכין עבור התיקון.

בשבוע שעבר זוכה פז בבית משפט השלום בתל-אביב מעבירה של קבלת שוחד ומעבירה של מרמה והפרת אמונים. הכרעת הדין של השופטת נירה לידסקי, לזכות את פז, מקלה את אמות המידה הנדרשות מעובדי ציבור. בפסיקתה נותנת השופטת, למעשה, הכשר לעובדי ציבור להתערב לטובת אנשים, שמהם הם זוכים לטובות הנאה פעוטות – כפי שבחרה להגדירן במקרה זה.

לפני שהחל משפטו של פז, הורשע לויס במתן שוחד לפז. בעסקת טיעון עם התביעה, הורשע לויס על פי הודאתו ונגזר עליו קנס כספי ומאסר על תנאי. על פי עסקת הטיעון, בוטל כתב האישום נגד בנו של לויס, שנאשם גם הוא לצד אביו.

הרשעתו של נאשם אחד וזיכויו של נאשם שני באותה פרשה אינה עניין נפוץ, אך אפשרי מבחינה משפטית. ההבדל בין זיכויו של אחד והרשעתו של אחר מזכה בהוכחת הכוונה הפלילית. כוונה כזו נלמדת, בדרך כלל, מנסיבות המקרה – מכלול הראיות והתנהגות הנאשם.

חלק מגירסתו של פז בעדותו בבית המשפט עשויה לעורר תמיהות. התובעת, עו"ד נאוה שילה, שאלה אותו, אם כעובד מינהל בכיר, העוסק בכספי ציבור, לא הוטרד בעת שפטר אותו לויס מתשלום עבור תיקונים.

פז השיב כי 92% מאדמות המדינה הן אדמות המינהל, וכי לפי גרסת התובעת, אינו יכול לפנות לעורך דין, שכן כל עורך דין עומד בקשרים עם המינהל. פז טען עוד בעדותו, כי פנה למוסך של לויס מטעמי נוחות. הוא הסביר כי לויס הוא מהנדס, ומוסכו נמצא סמוך למשרדי המינהל.

למותר לציין שפז, לו רצה, יכול היה למצוא בסמוך למשרדו בעלי מוסכים רבים, שבעניינם לא עסק כגזבר המינהל.

בעל המוסך, שהורשע על-פי הודאתו, ביקש מלויס לקרוע שיק שהכין מראש, ולקבוע בעצמו את גובה התשלום

אחת הראיות החשובות של התביעה במשפטו של פז היתה הודאתו של לויס במשטרה. בהודאה אמר לויס, כי פז זכה ליחס מועדף במוסך – גם בכל הקשור לתשלום עבור התיקונים.

בעת שהעיד במשפטו של פז, מתחה השופטת על לויס ביקורת חריפה בקובעה, כי הפחית בערך טובות ההנאה, שעליהן העיד במשטרה. השופטת קבעה, כי לויס ניסה לסייע לפז גם בבחירו של סטייה מהאמת, ולכן היא מעדיפה את הודאתו במשטרה על פני עדותו במשפט.

יצוין, כי לויס לא אמר בהודאתו במשטרה, כי ההנחות שנתן לפז היו "פעוטות" – כפי שקבעה השופטת לידסקי.

באשר להתערבותו של פז לטובת לויס, בעניין הפחתת דמי החכירה, דחתה השופטת את טענת התובעת, כי התקיים כאן שוחד בדיעבד. השופטת לידסקי קבעה, כי פז התערב בעניינו של לויס מ-84', וכי מהראיות עולה, שמכוניתו של פז טופלה במוסכו של לויס רק מ-87'.

התובעת טענה, כי החוק והפסיקה מכירים במתן שוחד בדיעבד. בפסק דינה דחתה השופטת את טענת התובעת: "כיצד ניתן לומר שהן הנאשם והן לויס, או אחד מהם, יכול היה לצפות ששלוש שנים לאחר סיום עניינו של לויס במינהל – יפנה הנאשם ללויס על מנת לקבל שוחד או טובת הנאה כלשהי בגין פעולה בדיעבד. נראה לי, כי קביעה מעין זו מנוגדת לטבע האדם".

בעניין התערבותו של פז עבור לויס, קבעה השופטת, כי הפחתת דמי החכירה שנדרשו מלויס אושרה ע"י ועדת הפשרות של המינהל, בה יושב גם יועץ משפטי.

בפרשה השנייה של זירוז העסקה העיד אברהם לביא, המשמש כאחראי על עסקות במינהל במחוז תל-אביב. לדבריו, פנה אליו פז כמה פעמים, וביקש לדעת היכן עומדת העסקה עם לויס, למרות שהדבר אינו נתון בתחום טיפולו של פז. לביא הוסיף, כי התערבות שנועדה לזרז טיפול בתיקים אינה דבר נפוץ, אך גם אינה נדירה. השופטת קיבלה את טענת הסניגור, עו"ד גיורא אדרת, כי פז הוא עובד יעיל וטוב, המנסה לסייע גם לאנשים מהשורה.

בעניין זירוז הטיפול בחכירת הקרקע ב-90', קבעה השופטת, כי לעתים יכול הדבר להיחשב לבלתי חוקי: "על פי הפסיקה, עצם הפיכתו לנוהג של דבר שהוא פסול מעיקרו – אין בו כדי להכשירו ולהפכו לחוקי. ואולם בבני אדם עסקינן ולא במלאכי שרת – שכן אלה אינם מצויים בקרבנו – ונראה לי כי יש לקחת את הדברים בפרופורציה הנכונה".

אבל פרופורציה נבונה איזו לקחת בחשבון כשהוא מקבל את זכות היתר לקרוע שיק ולכתוב תחתיו שיק אחר כראות עיניו? האם פז לא הבין, כי ברגע שנתן לו לויס לקבוע מחיר עבור תיקון המכונית, וויתר על תשלום עבור תיקונים אחרים, היה זה בגלל שהוא נתון לחסדיו במינהל? והראיה – מה שלא השיגו ללויס מהנדס לשעבר בעירייה ועורך-דין – השיג עבורו פז.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אשלד – גידול בפעילות ובמנוף הפיננסי

אשלד פועלת בעיקר במגזר הבנייה. היא יוזמת ובונה מבני תעשייה להשכרה, למגורים ומבני מסחר ומשרדים. ב־94' הרחיבה החברה את פעילותה ורכשה בשותפות שכונת מגורים בפילדלפיה, ארצות־הברית, ובניין משרדים במנצ'סטר, אנגליה. החברה פעילה גם במגזר התעשייתי, ברשותה מפעל לייצור חממות, מוצרי אלומיניום לבניין וריתוך מתכת.

החברה החלה את פעילותה ב־79'. ב־91' עברה החברה ארגון מחדש, וכחלק מכך כל הפעילות הקשורה ברכישת מקרקעין, השכרה והבנייה, הועברה לחברות הבנות, ואילו החברה עצמה החלה לפעול בתחום התעשייתי.

במאי 92' הנפיקה החברה לראשונה את ניירות הערך שלה לציבור. ההנפקה כללה מניות ואופציות למניות סדרה א' שמועד פקיעתן חל ברבעון השני השנה. בהנפקה זו גייסה החברה 9.7 מיליון שקל נטו תמורת 17% מהון החברה. בפברואר 93' הנפיקה החברה אג"ח המיר ואופציות למניות (סדרה ב'). תמורת ההנפקה נטו, בסך של כ־28 מיליון שקל, שימשה את החברה להשקעות במבני תעשייה להשכרה ועתודות קרקע (כ־18 מיליון שקל), ולפירעון אשראי לזמן קצר לבנקים (כ־10 מיליון שקל). בתשעת החודשים הראשונים של השנה זרמו לחברה תקבולים בסך כ־26.4 מיליון שקל ממימוש אופציות ואג"ח למניות. כ־22.2 מיליון שקל מסכום זה נבע ממימוש אופציות סדרה א' ברבעון השני.

נכון ל־12 בדצמבר 94' סבירות ההמרה של יתרת האופציות מסדרה ב' נמוכה. מחיר המניה בבורסה הוא 598 נקודות בעוד שתוספת המימוש (צמודה למדד) היא 661.4 נקודות.

מחיר מניות החברה בבורסה משקף כיום שווי הקרוב ל־29 מיליון דולר. ההון העצמי של החברה הוא כ־20 מיליון דולר. ההפרש בין שווי השוק להון העצמי משקף, בין השאר, את ההפרש בין השווי הכלכלי של נכסי החברה לבין השווי החשבונאי שבהם מוצגים הנכסים במאזן.

החברה נשלטת על ידי ליהוא וייסר, שהחזיק בתחילת השנה במניות בהון ובהצבעה בשיעור של 70.3%, בעקבות מימוש האופציות סדרה א' ברבעון השני השתנה נתון זה, אך גם בדילול מלא (במקרה שימומשו כל האופציות מסדרה ב' וכל האג"ח להמרה) יהיה שיעור האחזקה של ליהוא וייסר 51.14% בהון ובהצבעה.

דו"חות רווח והפסד מאוחדים
מותאמים לשקל של חודש ספטמבר 1994

	ל־9 החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 1994	ל־9 החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 1993	ל־3 החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 1994	ל־3 החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 1993	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1993
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח מותאמים למעט נתוני רווח (הפסד) למניה				
הכנסות:					
מבניה למגורים	15,577	51,898	135	11,200	65,117
מדמי שכירות	5,453	4,493	1,988	1,596	6,135
ממכירת מבנים	6,213	–	–	–	5,739
ממכירות חממות	6,090	6,514	4,139	2,866	7,739
	33,333	62,905	6,262	15,662	84,730
עלות ההכנסות					
עלות עבודות הבניה למגורים	14,154	42,477	94	8,846	54,918
אחזקת מבנים להשכרה	966	859	355	304	1,165
עלות הקמת מבנים	4,050	–	–	–	4,544
עלות החממות שנמכרו	5,133	6,234	2,898	2,921	7,429
	24,303	49,570	3,347	12,071	68,056
רווח גולמי	9,030	13,335	2,915	3,591	16,674
הוצאות הנהלה וכלליות	5,446	5,553	1,711	1,955	6,870
רווח תפעולי לפני מימון	3,584	7,782	1,204	1,636	9,804
הוצאות מימון, נטו	3,573	5,012	856	2,143	5,762
רווח (הפסד) תפעולי לאחר מימון	11	2,770	348	(507)	4,042
הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו	(3,198)	106	611	1,295	1,286
רווח (הפסד) לפני מסים	(3,187)	2,876	959	788	5,328
מסים על ההכנסה	1,361	1,983	722	685	4,169
	(4,548)	893	237	103	1,159
חלק החברה ברווחי חברות כלולות, נטו	987	959	119	373	236
רווח נקי (הפסד) לתקופה	(3,561)	1,852	356	476	1,395
רווח (הפסד) בסיסי למניה ל־1 ש"ח ערך נקוב (בש"ח מותאמים)	(0.23)	0.16	0.03	0.05	0.13
רווח (הפסד) מדולל למניה ל־1 ש"ח ערך נקוב (בש"ח מותאמים)	–	0.14	–	0.03	–

הפעילות העסקית

בשנים 90'-92' הושם דגש החברה על בנייה למגורים כחלק מתוך הפרוגרמה של משרד השיכון, דבר שהשתקף ברווחיות הגבוהה שהציגה החברה ב־91'-92'. ב־93'-94' הושם דגש על בניית מבני תעשייה להשכרה באזורי פיתוח, ולשם כך יועדה תמורת ההנפקה הראשונה. בתקופה זו הפסיקה החברה לבנות מבנים למגורים. גם ב־93' הציגה החברה הכנסות גבוהות ממכירת מבנים למגורים, וסך הכנסותיה בתשעת החודשים הראשונים של 93' היו כ־51.9 מיליון שקל, לעומת 15.6 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים השנה.

כתוצאה משתי מגמות אלו – הפסקת בנייה למגורים והפניית רוב פעילות החברה לבניית מבני תעשייה – ירדו הכנסותיה בשנתיים האחרונות, ובעיקר בשנה האחרונה. ההכנסות מהשכרת מבני התעשייה החדשים יבואו לידי ביטוי רק עם סיום בניית הפרויקטים והשכרתם ב־95'-96'.

מגמת הגידול בדמי שכירות מסתמנת כבר עכשיו. בתשעת החודשים הראשונים של 94' היו הכנסות החברה מדמי שכירות 5.5 מיליון שקל, לעומת 4.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב־93'. בהתחשב בעובדה שהחברה עומדת להגדיל את שטח מבני התעשייה להשכרה בבעלותה ב־95'-96', ניתן להניח כי הגידול המשמעותי בסעיף הכנסות מדמי שכירות עדיין לפנינו.

בהשוואה בין תשעת החודשים הראשונים השנה לתקופה המקבילה אשתקד נראה גידול של 21% בסעיף הכנסות מהשכרת מבני תעשייה. השוואה בין הרבעון השלישי השנה לרבעון המקביל אשתקד תראה גידול של 25%. מצבת שטח מבני התעשייה להשכרה של החברה נכון ל־30 בספטמבר 94', כולל שטחים בבעלות חברות כלולות (50%), מסתכם ב־230 אלף מ"ר. נכון לתאריך זה נמצאים בשלבי הקמה 66 אלף מ"ר באמצעות חברות מאוחדות (100%), וכן 59 אלף מ"ר באמצעות חברות כלולות (50%). השלמת מבנים אלו תסתיים ב־95'-96', ועם סיומם תגיע מצבת מבני התעשייה להשכרה של הקבוצה ל־325 אלף מ"ר.

מסקירת הפרויקטים החדשים ומדו"ח המנהלים לתשעת החודשים הראשונים של 94' מסתמן, כי נקודת הכובד של החברה עתידה לנוע חזרה לבנייה למגורים ולבנייה למסחר ומשרדים.

המדיניות החשבונאית של החברה מכירה ברווח מעבודות בנייה לפי שיטת העבודות הגמורות (במועד סיום הבנייה ומכירת לפחות 75% מהיחידות). מכאן שאת ההכנסות מפרויקטים בביצוע נראה בסוף 95' ו־96'.

החברה מפנה משאבים רבים יותר מבעבר לבנייה למבנים מסחריים ומשרדים, והיא מעורבת בייזום והקמת מבנים מסחריים ומשרדים בהיקף של כ־25 אלף מ"ר.

סעיפי המאזן

סה"כ הרכוש השוטף של החברה ב־30 בספטמבר 94' הוא 77 מיליון שקל. סך ההתחייבויות השוטפות היו 72 מיליון שקל. היחס השוטף הוא 1.07. יחס זה מעיד על שיפור בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד שבה היה היחס השוטף 0.72.

חלק מהעלייה ביחס השוטף בספטמבר השנה נובע מעלייה בסעיף בניינים למכירה בהקמה, ל־38.3 מיליון שקל מיתרה של 12.2 מיליון שקל בספטמבר 93'.

סך ההתחייבויות השוטפות עלו רק ב־3.3 מיליון שקל בהשוואה לספטמבר 93', אך הרכב היתרות השתנה מהותית. החברה מציגה גידול של 10.4 מיליון שקל בסעיף אשראי לזמן קצר וגידול בחלויות שוטפות בסך 11.1 מיליון שקל. הגידול בחלויות השוטפות נובע מהגידול בהלוואות לזמן ארוך, לעומת הקטנת זכאים ויתרות זכות. כיוון זה מסמן עלייה בהוצאות מימון וקיטון בשווקה של יתרות זכות שאינן צמודות.

לאור העובדה שלחברה אשראי מבנים לזמן קצר בסך 40.3 מיליון שקל לא ברור מדוע היא משקיעה בהשקעות לזמן קצר סך של 24.5 מיליון שקל.

נכסי החברה לזמן ארוך מורכבים משני סעיפים מהותיים. נכסים להשכרה נטו שיתרתם במאזן החברה בספטמבר 94' עמדה על 93.7 מיליון שקל, והשקעה בחברות כלולות שיתרתם עמדה על 48.3% מיליון שקל. שני סעיפים אלו היוו 62% מסך המאזן, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד היוו סעיפים אלו 65% מסך המאזן.

למרות הגידול בהשקעות החברה בשני סעיפים אלו משקלם במאזן קטן. בסעיף נכסים להשכרה השקיעה החברה 23.8 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של השנה ובסעיף חברות כלולות 4.4 מיליון שקל. הסיבה לקיטון נובעת מהגידול במאזן, מ־171.5 מיליון שקל ל־228.3 מיליון שקל – גידול שהתבטא ברובו בעלייה ברכוש השוטף.

ההתחייבויות לזמן ארוך גדלו מ־64.6 מיליון שקל בספטמבר 93' ל־102.6 מיליון שקל בספטמבר 94'. הגידול נובע מהעלייה בהלוואות לזמן ארוך מ־35.9 מיליון שקל בספטמבר 93' ל־73.2 מיליון שקל בספטמבר 94'. גידול זה מימן ברובו את הגידול בהשקעות לזמן ארוך, דבר שגרר גידול של פי 2.7 בחלויות השוטפות.

יצוין, כי לגידול בהלוואות לזמן ארוך (ל"א) ולזמן קצר (ל"ק) יש השלכה מיידית על הוצאות המימון של החברה, דבר שיקטין את הרווחיות.

הון החברה עומד על 52.7 מיליון שקל ומהווה 23% מסך המאזן, בהשוואה ל־37.3 מיליון שקל המהווים 21% מסך המאזן בספטמבר 93'. הגידול בהון נובע ממימוש האופציות סדרה א' ברבעון השני של השנה.

סך ההלוואות מחיצוניים (כולל אג"ח להמרה) היה בספטמבר 93' 100.1 מיליון שקל שהיוו 59% מסך המאזן. בספטמבר 94' גדלו ההלוואות מחיצוניים ל־159 מיליון שקל, והיוו כ־70% מסך המאזן. מגמה זו בהכרח תביא לעלייה בהוצאות המימון ותפגע ברווחיות החברה בעתיד.

התוצאות העסקיות

החברה מציגה ירידה חדה בהכנסות – מ־62.9 מיליון שקל לתשעת החודשים הראשונים של 93' ל־33.3 מיליון שקל השנה, ירידה של 47%. עלות ההכנסות ירדה מ־49.6 מיליון שקל ל־24.3 מיליון שקל, ירידה של 50%. הדבר הביא לקיטון ברווח הגולמי מ־13.3 מיליון שקל ל־9 מיליון שקל – ירידה של 32%.

מנהלי החברה צופים כי ההכנסות מדמי שכירות יעלו בעתיד ויגיעו ל־9.2 מיליון שקל, וכי ב־95'-96' תסיים החברה בנייתם של פרויקטים נוספים, דבר שיגדיל ההכנסות בסעיף זה.

ההכנסות מבנייה למגורים ברבעון האחרון היו 0.1 מיליון שקל, ולא צפוי שינוי מהותי עד סוף השנה. מגזר זה תרם 1.4 מיליון שקל לרווח הגולמי בתשעת החודשים הראשונים, לעומת 9.4 מיליון שקל בתקופה המקבילה.

החברה רשמה בתקופה זו רווח גולמי של 2.2 מיליון שקל ממכירת מבנים כאשר בתקופה המקבילה כלל לא היו מכירות במגזר זה. עובדה זו מעדנת את הירידה ברווח הגולמי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

החברה מציגה גידול ברווח הגולמי ממגזר התעשייה, ייצור חממות וכיסאות אלומיניום. הגידול ברווח הגולמי, בשיעור של 240%, מ־0.28 ל־0.96 מיליון שקל, נובע מעסקות יצוא בהיקף של 2.7 מיליון שקל.

הוצאות המימון של החברה קטנו, למרות הגידול במנוף הפיננסי, והיא מציגה הפסד מני"ע, בסעיף הוצאות אחרות, בסך 2.6 מ' שקל.

למרות שהרווח התפעולי לאחר מימון הוא סמלי, הרי שהחברה משלמת מס בסך 1.4 מיליון שקל. הסבר אפשרי הוא שהדו"ח המאוחד כולל חברות מרוויחות וחברות מפסידות. מס ההכנסה ממסה כל חברה בנפרד כך שהקבוצה תציג הוצאות מס גם עם רווח סמלי. הדבר מאפשר תכנוני מס בין החברות לניצול ההפסדים בחברות המפסידות. במקרה שקיימת ודאות לגבי ניצול ההפסדים יכולה החברה לרשום נכס מס נדחה בגין הפסדים אלו כבר עתה.

החברה מציגה הפסד בסך 3.6 מיליון שקל לתשעת החודשים הראשונים של השנה בהשוואה לרווח של 1.9 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

סיכום

החברה מציגה הפסד בתשעת החודשים הראשונים של השנה, אך ב־95'-96' היא עתידה לגבות דמי שכירות גבוהים יותר, עם כניסתם לתוקף של חוזי השכירות החדשים וכניסתם של שטחים חדשים להשכרה.

ב־95'-96' תתחיל החברה בפרויקטים לבנייה למגורים ולמסחר שההכנסות והרווחים, במקרה שיהיו, יבואו לידי ביטוי רק בסוף 95' ובשנים 96'-97'. ואולם, מעל צפי אופטימי זה מרחף צילן הכבד של עלויות המימון שמלוות את הפרויקטים הללו. מימוש האופציות מסדרה ב' או המרת האג"ח למניות, יכולים להקל משמעותית על תזרים המזומנים של החברה ולהקטין את הוצאות המימון השוטפות.

הכותב הוא רואה־חשבון

אנשים ועסקים

זלקינד. החל בתפקידו

בריוסף. כנס באילת

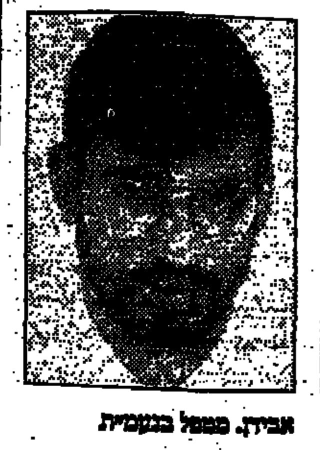

אבידן. מסמל בנעמ"ת

תקנון חדש בשקם

הוועד הארצי של עובדי השקם יחל היום בגיבוש תקנון חדש להפעלת הקרן בסך 20 מיליון שקל, שהקצתה ועדת הכספים של הכנסת לשם השלמת פיצויים לעובדים שיפוטרו בעקבות ההפרטה.

בסוף השבוע החל יו"ר קבוצת אלקו, גרשון זלקינד, שרכשה את גרעין השליטה, בתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של השקם.

זוהר בלומנקרנץ

תנאים משפילים

בנימין גונן, חבר הנהגת ההסתדרות מטעם הרשימה היהודית־ערבית, הגיש הצעה לסדר היום בעניין "תנאי העבודה המשפילים של העובדים הזרים בישראל". לדבריו, העובדים הללו משתכרים פחות משכר המינימום ודרכוניהם נלקחים מהם על ידי המעסיקים.

חבר אחר של הנהגת ההסתדרות, יהודה אבידן מש"ס, מציע שההסתדרות תפסיק את ההקצבה הכספית לנעמ"ת, לאחר שהארגון עתר לבג"ץ נגד אי מינוי אשה למועצה הדתית בירושלים.

חיים ביאור

ויטה בסוף הארוחה

חברת ויטה תשווק בארץ בלעדית קינוחים מתוצרת קונצרן הרשי האמריקאי.

את הטופי השוקולד מתוצרת הרשי, שנוסד ב־1894, תשווק חברת אופנהיימר. בהרשי מועסקים יותר מ־14 אלף עובדים והמחזור מכירותיו השנתי הוא כ־3.2 מיליארד דולר.

זוהר בלומנקרנץ

עתידה של איירתור

עתיד חברת איירתור יידון מחר בפתיחת הכנס השנתי של סוכני הנסיעות, שיתקיים באילת. כך החליט דני בריוסף, מנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות, בעקבות התפטרותו של יו"ר איירתור, אבי פרידמן.

כמה מחברי דירקטוריון איירתור טענו, כי פרידמן התפטר בשל לחצים שהפעילו דירקטורים, להחל במתן שירותי קרקע ע"פ דרישת אל על.

בתוך כך נודע, כי מתגבשת פשרה בין התאחדות סוכני הנסיעות לבין אל על, לפיה תספק איירתור גם שירותי קרקע. ככל הנראה, יספקו הסיטונאים שירותי קרקע לאיירתור, כמו בתי מלון, שישווקו על ידה.

אילן שחורי

בהלת היהלומנים

יהלומנים ישראלים המחזיקים בכספות בבורסת היהלומים באנטוורפן שבבלגיה יבואו בסוף השבוע לבדוק את הכספות, בעקבות ידיעות על שוד כספות בבורסה, שבו רוקנו כספות מתכולתן.

אבי שורצם

מינוי

● שרה מלכה מונתה למשנה למנכ"ל החברה לפיתוח מזרח ירושלים.

TCP/IP Applications for Windows

יותר אפליקציות לחלונות מאשר כל חבילה אחרת ל־TCP/IP

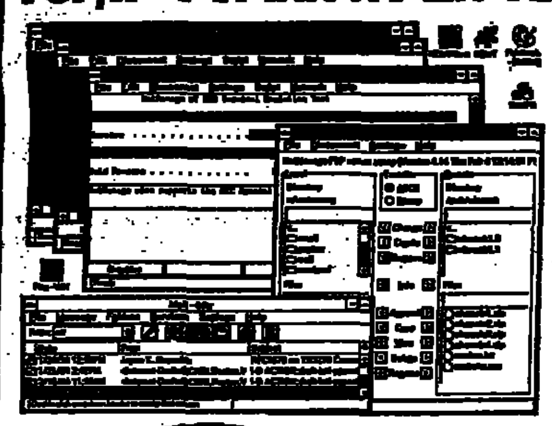

- 100% Windows DLL
- דורש רק 6KB of base memory
- התקנה תוך חמש דקות, תחת חלונות.

Applications:
Telnet (VT100, VT220, TVI), NT3270, TN5250, FTP, TFTP, SMTP Mail with MIME, NewsReader, PROFS Mail, LPR/LPD, Ping, Bind, Finger, WhoIs, Gopher, Phonetag, Scripting, Statistics, Custom, SNMP Agent

First ever NFS client and server for Windows NT

גירסה חדשה תומכת ב־WindowsNT ver. 3.5

- Up to 24 network drives
- Long file name support
- FAT and NTFS file system
- support Included in Chameleon32NFS
- Chameleon32NFS applications include Telnet terminal emulation (VT100, VT220, TN3270) FTP, mail (client & server), NewsReader, TFTP, Ping, Bind, Finger and WhoIs, Available for Intel platform.
- Runs on WindowsNT ver. 3.5 (Daytona)

Internet Chameleon

התוכנה המקשרת אותך לאינטרנט.
DAIL-UP, SLIP and PPP

- חמש דקות התקנה, התקנה תחת חלונות
- קלה להפעלה

Applications:
Electronic Mail (SMTP, POP), Internet News Reader, Gopher Client, File Trasfer: FTP, TFTP, and TFTP Server, Telnet, Utilities: Ping, Finger, WhoIs; SLIP & PPP Dial-Up Connection

להזמנות ופרטים התקשרו:
04-550123
NETMANAGE™

e-mail: sales@netmanage.co.il
ישראכרט VISA

רק אליהו מבטח חובה במאה אחוז.

אליהו היא החברה הראשונה בישראל, האחראית במאה אחוז לכל פוליסת ביטוח חובה המונפקת על ידה - בגיבוי מבטחי משנה מהשורה הראשונה בחו"ל.

דרוש ביטוח אליהו באמצעות סוכן הביטוח שלך.

אליהו חברה לביטוח בע"מ

ביטחון מלא עם שירות מעולה

עיד רודה
שירותי המשפיל לשרותך (מאז 1962)
בכל הקשור ברשם החברות רשום חברות חדשות רשומים במחשב הרשם • מידע מחשב מרכז בכל חדר 703 מנחת למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-248989
פקס 02-250202

סונא אלי

גם ברשת קנדילנד הקופה הרושמת מצלצלת....

חשבשבת
והעסק עובד חכם

בית חשבשבת: רח' בית הלל 3, שכ' מונטיפיורי, תל־אביב 67017
טל': 03-5631919
סניף צפון: שלמה בן יוסף 10, חיפה, 04-418222

צרכנות

עורכת לאה פורת

אנגליה בחורף

חור בכיס

אברהם טל

סוף הסתיו־תחילת החורף אינם העונה המוצלחת ביותר לטיול בדרום אנגליה. אבל גם למזג האוויר הסגרירי יש חן ייחודי משלו – לאורך החופים, בנמלי הדייגים ובמחוזי השעשועים שאינם שוממים גם בחודשי החורף. שמנו נפשנו בכפנו, שכרנו מכונית בנמל התעופה גאטוויק ויצאנו לדרך. בחרנו מסלול מברייטון לאורך חופי התעלה עד "קצה הארץ" Land's End בקרן המערבית של האי האנגלי, שם "מסתיימת" התעלה ו"מתחיל" באופן רשמי האוקיינוס האטלנטי.

עוד בנמל התעופה קנינו את המדריך Where to Stay in England בהוצאת מועצת התיירות האנגלית (7.99 לישט). במדריך מפורטים אלפי מקומות אכסון על בסיס B/B בחוות איכרים, בבתים פרטיים ובפנסיונים קטנים במאות יישובים לאורכה ולרוחבה של אנגליה. ליד כל מקום מצוינים כל הפרטים המתבקשים: הדירוג (יש כמה סוגי דירוג), מספר החדרים והשירותים (צמודים או נפרדים), מספר מקומות החנייה, הציוד בחדר (טלוויזיה, טלפון וכו'), המחיר, הכתובת ומספר הטלפון. בכל מקום שנקלענו אליו עם רדת החשיכה והעייפות שלפנו את המדריך, ובעזרת מפה ומפתח מצוינים הכלולים בו איתרנו ללא קושי שניים או שלושה מקומות אכסון באזור. כמעט תמיד השגנו מקום קרוב ונוח כבר בניסיון הראשון. אבל יש לזכור, כי תנועת התיירים בעונה זו דלילה ביותר.

מאז יצאנו לטיול במתכונת כזאת באנגליה חלפו כ־15 שנים, ומצאנו כי בכל הנוגע למקומות הלינה בנוסח B/B חל שיפור עצום. החדרים שגרנו בהם היו נקיים ללא רבב ומצוידים היטב (כולל מגש מצויד להכנת תה וקפה). בחלק מהחדרים מצאנו שלטים קטנים שנכתב עליהם: "במקרה של מצוקה בשעות הלילה, נא לדפוק בדלת הראשונה מצד ימין ליד המדרגות. קתרין ודייוויד". כאשר הגענו לפנות ערב ל־B/B שבחרנו, הזמינו אותנו בדרך כלל לתה בסלון. ארוחת הבוקר היתה אנגלית טיפוסית (כולל, מר, לא בדיוק על פי כללי הכשרות), והמבוגר הנדיב איפשר לדלג בקלות על ארוחת הצהריים. בימים הקצרים של נובמבר־דצמבר מחשיך כבר ב־4.30, והיה חבל לבזבז שעות אור יום על ארוחת צהריים במסעדה.

המחירים משתנים בהתאם לרמה: המחיר השכיח לחדר עם שירותים צמודים לשניים ללילה אחד הוא 35 לישט (כ־55 דולר); זול מאוד יחסית לתמורה (ותעריף מלון ברמת נוחות מקבילה, אם כי באזורים שונים בברטניה – ובמרוכזי גם באוטוסטרדה – אפשר לקבל חדר דומה בכמחצית המחיר הזה). יש בתים המציעים ארוחת ערב, אבל לשם כך דרושה לרוב הודעה מוקדמת וזה לא תמיד מעשי. מכל מקום, תמיד יש בסביבה הקרובה פאב המציע תפריט מגוון הרשום בגיר צבעוני על הלוח.

הנה שינוי נוסף לטובה מאז הביקור הקודם: אין עוד הצדקה להגבות על המטבח האנגלי ("טעם הצקניקיות כטעם נרות", כתב לפני שנים רבות יוסף לפיד באחד ממדריכיו). ייתכן שאנחנו טעם ימשיכו לעקם את חוטמם העדין, אבל גם במקומות עממיים אלה המזון טעים ויותר מזה, וכך גם המחירים – אפשר לאכול לשובע בעד 5–7 לישט.

כפי שנאמר לנו, הרמה ב־B/B הכלולים במדריך מובטחת באמצעות ביקורות מתמידות של פקחי מועצת התיירות. בית שאינו עומד בתקנים המחמירים מאבד את דירוגו וגם את הזכות להיכלל במדריך.

חוות איכרים. המחיר לזוג ללילה הוא 35 לישט

אחרי שמתרגלים מחדש לנהוג בצד שמאל של הכביש, ולוקחים את ה־Round-Abouts מהצד הנכון, בלי להרוג את הבא מימינך או להיהרג על ידו, הנהיגה ב"קאנטרי" באנגליה היא תענוג (בארצנו היא חדלה מזמן להיות כזאת). לא דוחקים ולא צופרים ולא מצפצפים, אלא מחכים בסבלנות עד שתמצא את דרכך, מתוך הנחה שאינך מעכב את התנועה להנאתך. הכבישים, גם הכבישים הכפריים הצרים, טובים (אך באלה האחרונים צריך להיזהר מאבני השפה ומ"חומות" השיחים הגבוהות התוחמות את הכביש). התרשמנו מהסדרי החנייה: בכל הערים (הממוצעות) והעיירות שביקרנו בהן יש שילוט המפנה למגרשי חנייה נרחבים, במרכז או סמוך מאוד אליו, מהם ל"חנייה קצרה" ומהם ל"חנייה ממושכת". רוב הערים והעיירות שביקרנו בהן ישנות ואף עתיקות, ותמהנו שוב ושוב איך איתרו פרנסי המקום מגרשים פנויים לחנייה בסמוך למרכז. בחולון, בכפר סבא או בנתניה הדבר בלתי אפשרי כבר מזמן. החנייה תמיד בתשלום, באמצעות פתק הנרכש באוטומט ומוצמד לחלון מבפנים. התעריף השכיח – 30 פני לשעה, והקנס על משתמטים חמור ביותר.

כל אחד יכול לעצמו מסלול לטיול כטעמו. אנחנו רצינו לראות מחוזות שלא הכרנו – סאסקס המערבית, המפשייר, דורסט, דבון, קורנוול וסומרסט, לאורך החופים, וחלקית גם בתוך הארץ. אפשר לעשות את המסלול בכבישים לא הומים, וחלקם כבישים כפריים, בלי להתרחק לשום Motorway אים (למעט בדרך חזרה ללונדון); וכל זה בנחת, במשך 7–8 ימים. ובימי קיץ ארוכים אף בפחות. המסלול שבחרנו הביא אותנו לעולמות המנים אדירים, והשמים המעוננים והגשם שירדו מפעם לפעם – לא הפריעו לנו כלל.

החניונים בהם ניתנת הנחה לתושבי תל־אביב

שם החניון	כתובת	מחיר רגיל		תושבי ת"א	
		שעתי	יומי	שעתי	יומי
חניון בית רומנו	יהודה הלוי 14	4		3	
חניון סוזאן דלאל	פינס 40	8		6	
חניון גולדה 3	ברקוביץ 6	4	7	3	5
חניון דובנוב 1	דובנוב 4	4	8	3	6
חניון השמונאים	השמונאים 125	2.5	6	2	5
חניון סעדיה גאון	סעדיה גאון פינת 1108	3	5	2	4
חניון גבעת המורה	בן שפרוט 2	5		4	
חניון בית לסין	חברה חדשה 9	3	6	1.5	3
חניון הכרמל 1	הכרמל פינת קלישר		5		4
חניון הכרמל 2	דניאל 25		5		4
חניון יסוד המעלה	יסוד המעלה 43		6		4
חניון הגדוד העברי	הגדוד העברי 43		6		4
חניון הצפירה	הצפירה 8		7		5
חניון השמל	לבונטין 20	4	8	3	6
חניון יגאל אלון	יגאל אלון 65	4		3	
חניון סינרמה	יצחק שדה 45	4		3	
חניון תובל	יגאל אלון 109		6		4
חניון הים	הירקון 19		6		4
חניון שרתון 1	הגמל 1		6		5
חניון סיינר היל	הירקון 95		10		6
חניון מרכז הירידים	אייזיק רמבה 1		8		4

בתל אביב יש 84 חניונים של נתיבי איילון, ב־21 מהם ניתנת הנחה לתל אביבים בעלי תווית תושב. בטבלה שלעיל פירוט התעריפים הרגילים בשקלים, והתעריפים לאחר הנחה. ההנחות אמנם אינן מפליגות, אבל חשוב שהנהגים יקפידו על קבלתן. ראוי גם להקפיד על כך שבחניית רכב ליום שלם, התעריף יהיה יומי ולא שעתי.

צרכנים שגבו מהם יותר מהתעריף המצוין בטבלה מתבקשים לפנות אל עדי הלפרין, מנהל חניה וחניונים בנתיבי איילון, רחוב על פרשת דרכים פינת דרך נמיר, תל אביב 61181

המחאת כסף ארצית של בנק הדואר

תגובות

בתגובה על "לא לתשלום בבנק הדואר" ("הארץ", צרכנות 4.12), ברצוני להעיר, כי המחאות דואר נמכרות כנגד אגרה של 1.50 שקלים, והן נקובות בערכים קבועים ועגולים, החל ב־10 שקלים (וכן 25, 50, 100 ו־200 שקל). לא מעשי איפוא, וגם יקר, לשלם חשבונות באמצעותן.

לעומת זאת, קיימות המחאות כסף ארציות של בנק הדואר, שאינן מוכרות כל כך לקהל הרחב, והן בהישג יד בכל אשנב של בנק הדואר. יתרונות המחאות הכסף: ניתן להוציאה בערך המדויק, החל ב־30 שקל, אין עמלה ואין צורך בבול למשלוח. היא גם בטוחה, כי היא אינה ניתנת להסבה ואי אפשר לפורעה בבנק הדואר ולהפקידה בכל בנק. מגרעותיה הן שתיים: צריך לשלם במזומנים ויש לשלוח אותה כמה ימים לפני המועד האחרון לתשלום.

אפרים יואל
מעברות

שמן רוזמרין

בתגובה על "חור הכינים שלא ידע את המלתחה" ("הארץ", צרכנות, 27.11), ברצוני להוסיף שיש בשוק תכשיר מעולה, לא רעיל ובעל ריח נעים – שמן רוזמרין.

מורחים כמה טיפות על השערות, מסרקים במסרק סמיך ולמחרת חוזרים על הפעולה. מניסיוני – התוצאות טובות מאוד.

תקווה אירם
ירושלים

חלק לנצח?

ועדת הסחר הפדרלית בארה"ב קבעה, שטענות יצרני מלקטים חשמליים כי המכשירים מונעים צמיחת שיער לצמיתות – שקריות. בארץ עדיין מוצע המכשיר בטענות דומות

מאת הילה קומם

נשים הסובלות משיעור יתר חולמות כבר שנים רבות על היום שבו יומצא המכשיר שיהיה מסוגל להסיר שיער ממקומות לא רצויים בגוף – גם לצמיתות וגם ללא כאב. בינתיים דומה שגורמים שונים, בעולם ובארץ, מנצלים את הפוטנציאל הרווחי שגלום במכשיר כזה ומבשרים מדי פעם שהנה סוף סוף התגשם החלום. האחרון שבהם הוא חברת היבוא "סלגו ישראל בע"מ", שמייבאת מכשיר המכונה Forever Free, ובעברית – "חלק לנצח".

בחוברות הפרסומיות של החברה האשראי הוא מתואר "המכשיר המתקדם להרחקת שיער לצמיתות". מחירו 599 שקל, בתוספת דמי משלוח בסך 13 שקל, והוא משווק באמצעות חברת "היפרשופ בע"מ". המודעה כוללת גם את ההבטחות הבאות: ללא כאבים וללא פצע, מהיר, בטוח וקל לשימוש, לשימוש ביתי עם תוצאות מקצועיות, מרחיק שיער לצמיתות.

האומנם נמצאה הנוסחה הנגאלת? ידיד התבקש להתקשר למספר הטלפון של מרכז ההזמנות, המצוין בגוף המודעה, ולשאול כיצד פועל המכשיר ואם הרחקת השיער היא אכן לצמיתות. תשובתה של נציגת החברה היתה: המכשיר פועל בשיטת המלקטים החשמליים – הרחקת השיער אינה לצמיתות. כששאל מדוע נכתב שהמכשיר מרחיק שיער לצמיתות, נענה שאחרי כמה טיפולים השערה נחלשת.

כעבור שבוע גם אנו התקשרנו לאותו מספר טלפון. הגבר שהרים את השפופרת אמר שהמכשיר אמנם מרחיק שיער לצמיתות ו"לא יכול להיות שמישהו מהחברה אמר שהמכשיר הוא לא לצמיתות". כל עובדי החברה, הוסיף, הודרכו לומר שהמכשיר מסיר שיער לצמיתות.

לשאלתנו מה הן ההוכחות ל"צמיתות", היתה התשובה: "תגובות של לקוחות מרוצות".

פנינו אל היבואן עצמו, מאיר עמיד. על השאלה כיצד פועל המכשיר, השיב כי הוא עובד באמצעות זרם חשמלי מהמכשיר, העובר דרך השערה לעומק שכבת הדרמיס (3 מ"מ) ומגיע לפפילה (פטמת השערה). "התוצאה היא נזק תרמי לתאים שבאזור, וכן צריבה של הווריד והרס כל יכולת עתידית של צמיחת השיער". תשובתו, אמר, מסתמכת על רישום פטנט המכשיר בארה"ב.

על השאלה איך יכול שיער להעביר זרם חשמלי, השיב ש"מעבר הגלים האלקטרוניים מתאפשר בעקבות האפקט הנרכז באזור קטן יחסית של שטח השערה". עוד הוסיף, ש"החלק הפנימי של השיער מוליך זרם בצורה טובה בהרבה מהאזור החיצוני של השיער ומתפקד כמוליך המוביל ישירות לפפילה".

עמיד שלח אלינו מאמר מדעי (ללא ציון תאריך) שכתב מומחה ממחלקת העור של המרכז הרפואי שבאוניברסיטת Turfts במסצ'וסטס. המאמר מתבסס על מחקר שחברת "דמובטורון", המשווקת מלקטים חשמליים, עזרה לממן אותו. לפי המאמר, אובדן השיער גדול בהרבה אחרי שישה חודשי טיפול ב"דמובטורון" (העובד בעזרת גלי רדיו) מאשר אחרי שישה חודשי טיפול של תלישת שיער בלא שימוש בגלי רדיו. כותב המאמר מוסיף, ש"ניתן להשיב בהוראות רפואיות סבירה כ־46% מהשיער שטופל במשך שישה חודשים על ידי דמובטורון כמוסר לצמיתות".

אולם מתברר כי ב־1988 חייבה ועדת הסחר הפדרלית (FTC) האמריקאית את חברת דמובטורון וחברות אחרות, שאף הן מייצרות מכשירים הפועלים בשיטת המלקטים החשמליים, לכתוב על המכשיר: "חשוב (באותיות גדולות) אין עדות לכך ש...(שם המכשיר) עושה יותר מאשר הסרת שיער זמנית". חיוב זה הוא תוצאה של מאבק משפטי שניהלה המדינה כנגד חברת דמובטורון בעקבות פניות של צרכנים, שהתלוננו על צמיחת שיער מחודשת, לאחר טיפול במלקטים החשמליים.

ועדת הסחר הפדרלית האשימה את "דמובטורון" בכך ש"הטמיעה טענה שקרית על שברשותה בסיס מדעי להוכחת הסרת שיער לצמיתות על ידי המכשיר". הוועדה קבעה, שלחברה אין עדות קלינית ליעילות פעולתו ו"לא היו מדידות מדעיות מהימנות שתמכו בעמדותיהם".

בסוף שנות ה־80 התנהלו גם משפטים כנגד יצרנים של מכשירים שונים הפועלים בשיטת המלקטים החשמליים, ביניהם מכשיר בשם "דפילטרון". חוות דעת של חברת ייעוץ בענייני הנדסה אלקטרונית, שיעצה לתביעה במשפט נגד יצרנית "דפילטרון", אומרת: "הרציונל שלפיו עובד המכשיר הוא מוטעה. שיער אנושי אינו מוליך חשמל".

גם יורם קנול מ"אלקטרוקנול", יצרנית ומשווקת ציוד לקוסמטיקאיות, אמר ששערה אינה מוליכה חשמל, שכן תכולת הנוזלים שבה היא מזערית.

שרה ידידיה, בעלת בית ספר לאפילציה, לא ראתה את המכשיר "חלק לנצח", אך ניסתה, לדבריה, בעבר להשתמש במכשיר העובד על פי עקרון המלקטים החשמליים. לדעתה, כל המכשירים האלה פועלים על פי אותו עיקרון. הם אמנם עוקרים את השערה מן השורש, אך אינם פוגעים במקור ההזנה שלה ולכן היא צומחת שוב.

בספר "אלקטרו־קוסמטיקה", שחיבר מתגרס האלקטרולוגיקה ד"ר גד גולן, מוסבר מדוע הורידה לשורש חיונית להרחקתה של השערה לצמיתות. "השערה היא אוסף של תאי קרטין מתים, מקור הצמיחה של השערה הוא בריית השערה, שבו נמצאת פטמת השערה. אם לא יפעילו אמצעי חשמלי כדי להרוס את פטמת השערה, היא תצמח מחדש".

אשר לטענה על צמיחה חלשה של השערה בעקבות שימוש במכשיר, כותב גולן שאי אפשר להוכיח זאת מדעית, כיוון שלא קיים מדד אובייקטיבי המסוגל לקבוע קריטריונים מעשיים למדידת תופעה המכונה בשם "החלשת השערה". לעומת זאת יש מדדים חד משמעיים להרס פטמת השערה על ידי זרם חשמלי.

עד לחודש נובמבר נכתב במודעות של חברת היפרשופ, המשווקת את "חלק לנצח", כי המכשיר הוא "באישור מכון התקנים". דוברת המכון, עדינה כספי, אישרה שהמכשיר נבדק במכון מבחינת בטיחותו החשמלית, אך לא נבדקה יכולתו להרחיק שיער לצמיתות. לדעת הדוברת, הנוסח המופיע במודעה מטעה את הצרכנים, כי יש בו מידע חלקי בלבד.

ראש המעבדה לחשמל במכון התקנים, חנוך גוטמן, מסר שהוא מנחה את היבואנים, שברצונם להשתמש בשם מכון התקנים בפרסומת, להוסיף שפעולת המכשיר עצמה לא נבדקה, אלא רק בטיחותו החשמלית. בעקבות פניית "הארץ" למכון התקנים בחודש אוקטובר, דרש המכון מן היבואן להשמיט את המלים "באישור מכון התקנים", והן השמטו במודעות של נובמבר.

שיטת המחט החשמלית

בספר "אלקטרו־קוסמטיקה" מצוין תהליך פעולתה של המחט החשמלית:

"אפילציה בשיטת מחט חשמלית חודרנית מביאה את הזרם החשמלי, בצורת זרם גלווני או גלי רדיו, בסמוך לשורש השערה, לאחר החדרתה של המחט לאורך תעלת הזקיק, ולפיכך פגיעתה יעילה יותר והרחקת השערה היא לצמיתות".

בספר מצוין שניסויי מעבדה פיסיקליים מוכיחים, שהסרת השערה לצמיתות, באמצעות פגיעה בשורש השערה, היא אכן אפשרית, אלא שבמציאות גם הצמיתות של המחט החשמלית אינה מוחלטת, מאחר שהחדירה לתוך תעלת הזקיק נעשית בצורה עיוורת, ולא תמיד מגיעה אל פטמת השערה. כיוון שהודרת שערות תלויה לפעמים בגורמים נוספים, כגון, שערות מפוצלות, אזור הגוף המטופל, שערות מסיבה הורמונלית וכו', רצוי לעבור טיפול במחט חשמלית רק אצל קוסמטיקאית מוסמכת.

משווק המחטים החשמליות, יורם קנול, אומר שרק מי שעבר השתלמות בבית ספר לקוסמטיקה זכאי לרכוש מכשיר אפילציה חשמלית. הוא מציע למי שמטופל במחט חשמלית לוודא שהקוסמטיקאית משתמשת במחט חד פעמית חדשה.

עגבניות מיובשות בשמש

טעמים/ דניאל רוגוב

עגבניות מיובשות בשמש, חלק חשוב ומוכר בבישול האיטלקי, התחילו להופיע בשוק המקומי רק לפני שנתיים בקירוב. עד כה הופיעו כמה מוצרים מצוינים, במיוחד אלה של "אוליביה" ו"האחים סגל", אבל העגבניות שטעמתי באחרונה בסדרת Paradiso של החברה הגלילית החדשה יחסית, "תמר מנחמיה", היו ממש מעולות. יש בהן רמז מגרה למתיקות, רמה מרקית של עסיסיות וטעם עשיר ביותר, והן טובות לא פחות מכל אלו שטעמתי באיטליה.

עגבניות "פרדיזו" משווקות בשתי גרסאות, האחת בשמן זית כתית טהור והשנייה בתערובת של שמן זית ושמן חמניות, שתיהן עם עשבי תיבול טריים. הן מיוצרות על טהרת המרכיבים הטבעיים, ללא חומרים משמרים וצבעי מאכל, ומומלצות מאוד לרטבים, לסלטים, כתוספת לבשר או לדגים ולכריכים. אל תזרקו את השמן שבצנצנת: אפשר להשתמש בו כרוטב לסלט. מחירן של 300 גרם עגבניות מיובשות בשמן מעורב הוא 16.80 שקל. בהתחשב באיכות הגבוהה מאוד זה לא יקר.

את סדרת "פרדיזו" אפשר להשיג עכשיו בכמה מהחנויות של קיבוץ מדרע, במפגש היקב של קיבוץ עמיעד ובמפגש מתניים. מידע על נקודות מכירה נוספות אפשר לקבל מהחברה, בטל. 06-752114.

שלושה מוצרים חדשים של תנובה

ההודעה שתנובה מוציאה סדרה חדשה של Process Cheeses נוסח אמריקה לא עוררה בי תקוות גדולות. כידוע, גבינות אלה הן בדרך כלל זוועות מסחריות, באחדות מהן יש עד 60% מים וג'לטין, וכמעט כולן צמיגות כגרמי ומלוחות מדי. למען האמת, הייתי בטוח שלא תהיה לי מלה טובה על המוצרים החדשים. טעיתי.

הגבינות בסדרה החדשה של תנובה, "טוסטי", המיועדות אך ורק לטוסט גבינה, באמת עושות כל מה שהחברה אומרת. הגבינות, שתכולת השומן שלהן 22%, מיוצרות בשלושה טעמים – צ'דר, אמנטל ואדם. כולן משווקות באריזות קלות לפתיחה וכל פרוסה עטופה לחוד בעטיף ניילון המבטיח חיי מדף ארוכים גם לאחר הפתיחה. הדבר הטוב ביותר הוא שכשמכניסים אותן לתנור, לטוסטר אובן או מתחת לגריל חם, הגבינות נמסות ומקבלות מרקם חלק ואחיד, נעים בהחלט בפה. עם עגבניות, זיתים, ביצים או כל צירוף אפשרי אחר, או בלעדיהם – לאחר ההמסה הגבינות האלה מצוינות לטוסט.

בהתחשב בפופולריות של טוסט גבינה לארוחות קלות וכמנות ביניים, אני צופה שהן ימצאו להן קהל אוהד. המחיר, 6.49 שקלים לחפיסה של 200 גרם ובה 10 פרוסות, הוא תמורה טובה.

ההפתעה השנייה מתנובה היתה מוצר לבן חדש ושמו "שלי". שוב, משום שאינני ממעריצי הלבן, לא ציפיתי למשהו מיוחד, ושוב טעיתי. במקום המרקם הגוש מרי הטעם שאינו תמרוץ דיו שמצאתי תמיד בלבן רגיל, המוצר החדש, ובו תכולת שומן בשיעור של 4.5%, הוא בעל טעם עשיר כשל יוגורט טוב, מרקם נעים ללשון ודחיסות סמיכה, שמאפשרות השוואה לשמנת חמוצה. "שלי" טוב כמות שהוא, בתוספת לימון ועשבי תיבול כרוטב לסלט, או להכנת רטבים קרים והוא קנייה טובה במחיר 1.21 שקל למכל של 200 גרם.

מוצר חדש נוסף של תנובה הוא "סוגוך", סדרה של צ'יפס מוקפא. אולי בגלל התקופה הארוכה שעשיתי בצרפת אינני מתייחס לטוגנים טובים כאל ג'נקפוד, אלא כאל אחד התענוגות הקטנים בחיים, במיוחד כשהם מוגשים עם סטייק, צלעות כבש ושאר נתחי בשר. דרישותיי היחידות מהצ'יפס שלי הן שיהיו פריכים בחוץ, רכים ולא קמחיים בפנים, ונעודים שמנוניות בחוץ ובפנים.

צ'יפס "סוגוך" מיוצרים בשלוש צורות: רגילים וזיגזג, לטיגון בשמן עמוק או למחבת, ורגילים לתנור. מצאתי שהצ'יפס המטוגנים עונים על כל דרישותי, הם בעלי מרקם טוב וטעם טוב. אלה שאפיתי בתנור היו אמנם פריכים מבחוץ, אבל קמחיים משהו בפנים.

בהשוואה לצ'יפס החדשים של תנובה, "סופ צ'יפס", שהכבים לא כבר לשוק מפעל "תנופאפ", הרי לאחר שטיגנתי אותם במחבתות הזה צד בצד, אינני מוצא ביניהם הבדל גדול בפריכות ובמרקם. אולם הגעתי למסקנה שטעם תפוחי האדמה של "סופ צ'יפס" טוב ועשיר יותר. משום כך אני אישית אבחר ב"סופ צ'יפס", אף על פי שהם יקרים בכ־15% מ"סוגוך". שני המוצרים משווקים באריזות של 700 גרם. "סופ צ'יפס" עולים 11.99 והצ'יפס בסדרת "סוגוך" של תנובה עולים 10.47 שקל.

שמן זית בטעמים שונים

כפברואר שעבר דיווחתי את שמני הזית בסדרת "ארץ כנען" (או Land of Cnaan) מתוצרת "זיתא" ביקנעם כין הטובים ביותר במדינה. עתה הוסיפה החברה שלושה שמני זית בטעמים שונים לסדרה. במקום להכביס גבעול או שניים של עשב תיבול כלשהו, או שן שום – שאינם מוסיפים הרבה לטעמו של שמן – השכילה החברה להשתמש בתמצית טבעית של השמנים שבעשב ובשום. התוצאה נפלאות. השמן עצמו, מאיכות כתית מעולה, משובח ביותר, והתיבול משלים אותו במקום להסוות את עושר השמן.

כל אחד מהשמנים הוא תענוג, על פרוסת לחם טרי או על סלטים. השמן בטעם פלפל צ'ילי, בעל צבע אדמדם נאה, מתאים במיוחד למאכלים איטלקיים כמו פיצה, מאכלי פסטה קרים ורטבי עגבניות, וגם למאכלים מקסיקניים, קריביים, תאילנדיים או כל מאכל אחר הדורש מעט חריפות. השמן בטעם שום ורוזמרין מתאים למאכלי פסטה חמים, מצוין עם מאכלי כבש ועל גבינות עזים לא חריפות. השמן בטעם לימון טוב במיוחד עם גבינות חריפות, כתוספת למרקים איטלקיים ועל סלטים.

השמנים משווקים בבקבוקים יפים דמויי אבליסק, שכבר הפכו לסימן היכר של החברה. בקבוק ובו 250 גרם שמן באחד הטעמים יעלה 17.80 שקל.

קונפיטורות טבעיות

"ניחוח הטבע", היושבת בכפר תבור ומייצרת קונפיטורות משובחות, היא עוד חברה הממשיכה לשווק הפתעות נעימות. בימים האחרונים טעמתי כמה מהריבות החדשות של החברה ואני מתלהב מהן לא פחות ממוצרי השוק הוותיקים שלה. קונפיטורות התאנים, הוורדים, העגבניות, החצילים והגזר מבוססות אך ורק על פירות, פרחים או ירקות טריים, בתוספת סוכר ותום מזוקק גס, לימון, וזהו זה. הקונפיטורות, טבעיות ככל האפשר, מיוצרות רק מפקטין טבעי ואין בהן חומרי קרישה מלאכותיים או חומרים משמרים מלאכותיים. פרט ליתרון הבריאותי האפשרי גם טעמו הטבעי של הפרי מורגש במלואו, ומרקמה של הקונפיטורה מזכיר מאוד את הפרי עצמו.

להוציא את קונפיטורות החצילים, שלטעמי האישי היא מרירה באופן שאינו הולם קונפיטורה, כולן מענגות, אם ללקק בכפית קטנה עם התה או הקפה, ואם למריחה על לחם טרי וטוב. הקונפיטורות משווקות בצנצנות נאות של 320 גרם, ועולות כ־11 שקל, ולדעתי הן בהחלט מצדיקות את ההוצאה.

כל מי שנגזר עליו לצמצם את צריכת הסוכר ימצא עניין בסדרת הקונפיטורות ללא תוספת סוכר שמוציאה אותה חברה. בניגוד לרוב המוצרים דלי הסוכר, קונפיטורות התאנים, הוורדים והמשמש של ניחוח הטבע אינן מכילות ממתיק מלאכותי אלא תוצרים שונים של כוהל עציב, שהם ממתיקים לא־סוכרים טבעיים. בקונפיטורות המיוחדות האלה יש כמויות גדולות למדי של פקטין נוסף, וכשום כך הן מתוכנות פחות מאלה שבקו הרגיל, אבל הן בכל זאת טובות יותר ממוצרים "דיאטטיים" אחרים.

צנצנת של 320 גרם עולה 10–11 שקל, וניתן להשיגן בעיקר בחנויות למזון בריאות.

האם הרשות להגנת הצרכן מתפרקת?

דין פרוטה/ לאה פורת

כה אמר חיים רמון, יו"ר ההסתדרות: "אין לי שום כוונות לשנות, לצמצם או להחליף אף לא אחד מעובדי הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, שתמשיך לפעול כגוף סטטוטורי, כפי שהיה עד כה.

יתרה מזאת, כבעל מודעות עמוקה לצרכנות, הייתי אפילו שמח להרחיב את הפעילות הצרכנית בהסתדרות. היתה לי הזדמנות להכיר חלק ניכר מהאנשים שעובדים ברשות בהיותי שר הבריאות, והתרשמתי שהם אנשים טובים, ואין לי סיבה להחליפם.

הדבר היחיד שהשתנה ברשות להגנת הצרכן הוא שבמסגרת צמצום מספר האגפים בהסתדרות הרשות לא תהיה אגף בפני עצמו, אלא חלק מאגף הרווחה וזכויות חברים (כתוצאה ממהלך זה התפטרה יו"ר הרשות, נוחה קצב, ל"פ).

את הדברים האלה אמר לי רמון באוגוסט השנה. עכשיו אנחנו בדצמבר, וזה המצב: חמישה עובדים פוטרו, ארבעה התפטרו, או עומדים להתפטר, ומתוך הנשארים המעטים הרוב הודיעו כי ברגע שההסתדרות תעבור לירושלים – יתפטרו.

כמה מהפורשים הם בעלי תפקידים בכירים. הראשון שבהם, פרופ' סיני דויטש, היועץ המשפטי של הרשות, הודיע על התפטרותו בשל "הנסיבות שנוצרו", שאינן מאפשרות לו להמשיך לתפקד. "הנסיבות" שאליהן הוא מתכוון הן בעיקר פגיעה בעצמאותו, הן משום שהרשות הפכה לחלק מאגף הרווחה, הן משום שיהיה כפוף למחלקה המשפטית הנרשה בראשותו של עורך הדין הצעיר ירון קידר.

ב־1 בינואר יעזוב גם מנכ"ל הרשות הוותיק, רפי צוזנג. בין העובדים האחרים שפוטרו או מתפטרים גם כמה בעלי תפקידי מפתח, למשל, מנהלת מחלקת ההתגוננות ומנהל הסניפים והבזכויות.

נוסף על כך שרמון לא קיים את הבטחתו שלא לפטר אף אחד מהרשות, הוא אף לא עמד בהבטחתו למנות יו"ר לרשות. בשיחה אתו באוגוסט הודיע שהוא מחפש יו"ר חדש, שיהיה בעל מעמד ציבורי ומעורה בעניין הצרכני. לדברי יועצת התקשורת של רמון, רחל בלושטיין, הוצע התפקיד לפרופ' דויטש, שענה לדרישות, אך הוא סירב. לדברי דויטש, ההצעה לא היתה רצינית, שכן אם לא מובטחת לו עצמאות אין טעם שיקבל עליו את התפקיד.

בלי להיכנס לעניין הצמצומים המתבקשים או לא מתבקשים בהסתדרות, הצעדים שהופעלו ברשות להגנת הצרכן גורמים להתפרקותה. המסקנה המתבקשת היא שרמון לא התכוון לקיים את הבטחותיו, או במקרה הטוב הוא לא צפה שצעדיו יביאו לידי פירוק הרשות. אם לא תימצא ברגע האחרון הדרך לאחות את השברים, יאבדו הצרכנים הישראלים גוף צרכני פעיל, שעשה רבות להגנה על זכויותיו.

איגוד יצרני העץ נגד הצרכנים (ב)

בשבוע שעבר פירסמנו במדור זה כתבה שבה נסקרה פסיקה של בג"ץ, שדחתה עתירה של יצרני מוצרי העץ. בקשתם של היצרנים היתה לבטל תקן בריאותי רשמי ומחייב של לוחות סיבית ואבודיראק, המשמשים חומרי גלם לייצור רהיטים. הכוונה לתקן המגביל את פליטת גז הפורמלדהיד המסוכן. בכתבה גם נאמר, כי ועדת התקינה במכון התקנים תדון בתקן בריאותי גם ללבידים (לוחות עץ מסוג נוסף).

הוועדה התכנסה ביום שני שעבר והחליטה לדחות ניסוח של תקן כזה עד שיהיה תקן זהה לו באירופה, מתוך התעלמות מוחלטת מהעובדה שבאירופה יש תקנות בעניין זה. לא ניתן הסבר מדוע משרד הבריאות או משרד התעשייה והמסחר אינם מנסחים תקנה מתאימה בעניין.

יו"ר עמותת מפעלי חומרי גלם לתעשיית הרהיט והבנייה, יוסף פרנקל, שלח בעקבות תוצאות ישיבת ועדת התקינה מכתב חריף לשר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, ותבע את התערבותו בעניין התקן, כדי למנוע יבוא לא מבוקר ומסוכן של לבידים שאינם עומדים בתקן הבריאות של גז הפורמלדהיד.

לדבריו, יובאו בשנה האחרונה לישראל אלפי מטרים מעוקבים של לבידים החשודים כרעילים. כן ציין פרנקל, שהיבוא הלא מבוקר פוגע קשה במפעלי הלבידים, שחלקם הגדול ממוקמים בערי שדה ובעיירות פיתוח, ומעסיקים בהם כ־2,500 עובדים ישירים ו־15,000 עובדים עקיפים.

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

השבוע – גיוס של 42.3 מיליון שקל. השבוע עומדות להתבצע שלוש הנפקות. על פי מחירי המינימום יגייסו חברות אלוני חץ, הנמל ב.ז.ל ומקור הפורמיקה 42.3 מיליון שקל. בהנפקות אלה תסתיים שנת ההנפקות של '94 – שנה שהחלה בשיטפון של הנפקות וטיוטות תשקיף והסתיימה במשבר קשה בשוק הראשוני.

ההנפקה הראשונה מתוכננת ליום שני. אלוני חץ הולכת בעקבותיהן של צור שמיר ולה נסיונל ומנפיקה מניות בבורסה יחד עם שתי סדרות של אופציות. אלוני חץ, הנשלטת בידי נתנאל אלוני ונתן חץ, מקווה לגייס 20.3 מיליון שקל. אלוני חץ עוסקת בהחזקת נכסי נדל"ן מניבים להשכרה בארץ ובחו"ל וכן בפעילות בשוק ההון וההשקעות אחרות. מנהלת ההנפקה של אלוני חץ היא זלר אבלגון.

הנפקה נוספת שמנהלת זלר אבלגון תצא לדרך יום אחר כך – ביום שלישי. חברת הנמל ב.ז.ל, העוסקת במסחר באביזרי צנרת מים וביוב, בכלים סניטריים ובמוצרים גלוונים, תנפיק באותו יום מניות בלבד. על פי מחיר המינימום צפויה הנמל ב.ז.ל לגייס 9 מיליון שקל. השליטה בחברה מצויה בידי ברוך ועמוס לוי ויהושע זליג.

ביום רביעי תתקיים ההנפקה האחרונה של שנת '94. חברת מקור הפורמיקה תנפיק אף היא מניות בלבד ותנסה לגייס כ-13 מיליון שקל בהנחה של מחיר המינימום. מקור הפורמיקה היא חברה משפחתית בבעלות משפחת פיסו מחיפה. הם מוציאים את ההנפקה ללא חיתום. החברה עוסקת בציפוי לוחות עץ בחומרי ציפוי שונים וכן במסחר ובשיווק לוחות עץ גלויים מצופים, לוחות פורמיקה, אביזרי פרזול ומוצרים שונים.

במקביל להנפקות אישר הוועד הפועל של הבורסה שלוש הנפקות נוספות ורישום למסחר של ניירות ערך שיבצעו מארבע הקצאות פרטיות. החברות שקיבלו אישור להנפיק הן באומל משה, המתכננת גיוס של 9 מיליון שקל, רם צור תעשיות אלקטרוניות, המתכננת אף היא גיוס של 9 מיליון שקל והנפקה חוזרת של משולם לוינשטיין, שבה מתוכנן גיוס של 20 מיליון שקל. ההקצאות שאושרו הן בחברות מולט (מניות לבעלי עניין), איתן (מניות מאופציות שיוקצו לידי החברה), מרכזית נ"ע (83 אלף מניות למנכ"ל החברה) ויענ"א (מניות מאופציות לעובדים).

מועדים בבורסה

18.12	כור אפ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש 20.12.94.
	מבל"ן אג"ח 1	יום מסחר אחרון, פדיון סופי 30.12.94.
	אי.בי.בי. פיתוח	אקס הטבה 900%, הקצאה 31.1.95.
	אקסטרא	אקס דיווידנד 5.6%, תשלום 8.1.95.
19.12	אלוני חץ	הנפקה לציבור של מניות בבורסה ואופציות.
	מישור התוף אג"ח 1	הפסקת מסחר לפני פדיון סופי, תשלום 1.1.95.
	שניא 4232	הפסקת מסחר לפני פדיון סופי, תשלום 30.12.94.
	גליל 3751	הפסקת מסחר לפני פדיון סופי, תשלום 30.12.94.
20.12	הנמל ב.ז.ל	הנפקה ראשונה לציבור של מניות.
	רוסטשטין	אקס דיווידנד 12.83%, תשלום 18.1.95.
21.12	מקור הפורמיקה	הנפקה ראשונה לציבור של מניות.
	של כבלים אג"ח א	אקס ריבית.
	משכן אג"ח 44	אקס ריבית.
	קומפיוליים אפ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 23.12.94.
	קניסקו אפ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 25.12.94.
22.12	מי עדן	אקס דיווידנד 25%, תשלום 18.1.95.
	יוסי טורס	אקס דיווידנד 35%, תשלום 12.1.95.
25.12	א. לוי	אקס דיווידנד 20%, תשלום 15.1.95.
	בנק ירושלים	אקס דיווידנד 9.04%, תשלום 16.1.95.
	סופטגאר	אקס דיווידנד 22.8%, תשלום 15.1.95.
28.12	יום מסחר אחרון באופ' מימוש אחרון 1.1.95	לבזי אשקלון 2, רשף 2, יונה 1, משה 1, מרחב 2, בריל 1, ציקלון 2.
30.12	מישור התוף אג"ח 1	יום הבורסה אחרון לפני פדיון סופי.

* מקור: בנק המזרחי

כור – תדיראן, גרנית ונשר תרמו יותר ממחצית הרווח התפעולי

מאת יורם גביזון

שבועיים לפני סוף השנה נראה שיקשה מאוד על מנכ"ל כור, בני גאון, לעמוד ביעדים שהוגדרו בתוכנית העבודה של הקונצרן – גידול בהיקף המכירות ורווח נקי זהה ל-'93.

המכירות של הקונצרן בינואר־ספטמבר '94 גדלו ב-1.5% (בניכוי איחוד תוצאותיה של גרנית) ואילו הרווח הנקי בתקופה זו היה 29.8 מיליון שקל – ירידה של 21.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. כיוון שבדרך כלל הרבעון הרביעי בכור אינו מהרבעונים החזקים, יש להניח, כי יעד של שמירה על רווח נקי של 416.6 מיליון שקל כפי שנרשם ב-'93 – אבוד.

גם ברבעון השלישי לא השתנתה המגמה הבסיסית, על פיה חל גידול איטי במכירות וירידה ברווח. בקיזוז תוצאותיה של גרנית גדלו המכירות ב-1.1% ל-1.86 מיליארד שקל והרווח התפעולי קטן ב-18.5% ל-177.1 מיליון שקל. הרווח התפעולי של כור נובע, עדיין, בעיקרו ממספר מצומצם של חברות. אחת החשובות שבהן היא תדיראן, שתרמה 32% לרווח התפעולי של הקונצרן.

תדיראן היתה החוליה החזקה במגזר האלקטרוניקה של הקונצרן, בעקבות עלייה חזקה במכירות מכשירי הקשר של חטיבת הסינקגארס ושל חטיבת המערכות האלקטרוניות, לעומת ירידה בחטיבת הסוללות ומוצרי הצריכה.

למרות ההרעה בתנאי ההספקה לבזק ותיסוף השקל הצליחה תדיראן לשמור על רווח תפעולי של 14.1 מיליון דולר – כמעט כמו ברבעון השלישי של '93, אולם ירידה חדה בהיקף פעילותה של אלישרא וברווחיותה של טלרד הביאו לירידה בתוצאות התפעוליות של מגזר האלקטרוניקה של כור ברבעון השלישי.

חברה מרכזית אחרת בקונצרן היא משאב, שאינה חברה ציבורית. לבד מנשר מחזיקה החברה ב-52.8% מגרנית, שהרווחה תפעולית של 15.1 מיליון שקל, כלומר 11.4% מהרווח התפעולי של כור; יש לציין, כי משאב היא חוליה חשובה לא פחות מתדיראן ברווח התפעולי של כור.

נשר הגדילה את מכירותיה כמותית ב-16% ביחס לרבעון השלישי של '93, אך שחיקה של 8.4% במחירי המלט – המפוקחים בתשעת החודשים הראשונים של '94 – כירסמה ברווחיות. העובדה שכ-20% מהכנסותיה של החברה מקורן בשוק המלט לתושבי השטחים עלולה להשפיע לרעה על תוצאותיה בעתיד, שכן בשטחי האוטונומיה הותר יבוא של כמות מצרית מהמצרים, בהיקף של 150 אלף טונות לשנה. יתרת המלט תשווק על ידי נשר לאוטונומיה, ככל הנראה, במחירים הנופלים ממחירי העבר. יצוין, כי סיום חיובי למשא ומתן של משאב לרכישת 50% מקבוצת תעבורה תסייע לה, ככל הנראה, להגדיל את רווחיה בתחום התובלה.

רבות מהחברות בקונצרן כור נתקלו ב-'94 בתחרות גוברת – מצד היבוא (כמו במקרה של מרחב וצינורות המזרח התיכון) וגם כתוצאה מהרעה בתנאי הסחר עם הלקוחות העיקריים (כמו במקרה של טלרד ותדיראן, שנפגעו מירידה של 20% במחיר המכירה לבזק).

שונה המצב במכתשים, העוסקת בייצור חומרי הדברה, תוספים מעכבי בעירה וחומרי ביניים. למרות ירידה ברווחיות ברבעון השלישי – בשל התייקרות חומרי הגלם הנקובים במטבעות אירופיים מול ביסא ושחיקת מחירי המכירה הנקובים דולרית מאירוך ביסא – היוותה מכתשים (והחברה הבת אגן) 6.1% מהרווח התפעולי ברבעון השלישי של '94, לעומת 3.8% ברבעון המקביל ב-'93. מנתוני הקונצרן עולה, כי סקטור הכימיה הפך ב-'94 לבולט שבין מגזרי הפעילות מבחינת שיעורי צמיחה ורווחיות.

חברה מרכזית נוספת בסל ההשקעות של כור היא מפעלי פלדה, ששיפרה את תוצאותיה הכספיות בעקבות עלייה בביקושים בענף הבניין, ועלייה במחיר הפלדה כתוצאה מהתאוששות הענף באירופה ממשבר ממושך. הרווח התפעולי של מפעלי פלדה מאוחדים עלה גם כתוצאה מהשקעות של 10.3 מיליון שקל במערך הייצור ל-7.2 מיליון שקל, כלומר 5.4% מהרווח התפעולי של כור. בסך הכל שאבה כור 55% מהרווח התפעולי שלה מחמש חברות, וזה עוד בלא להביא בחשבון את תרומתה של נשר למשאב.

חולשה נוספת של כור היא ריבוי החברות העוסקות בתעשייה בסיסית ומשפיעות מהותית על תוצאותיה, לעומת מיעוט יחסי של חברות שירותים, המציגות צמיחה ושיעורים גבוהים יחסית של ערך מוסף. כניסת הקונצרן לשוק ההון באמצעות פרימורה וכור שוקי הון (מאי '94) נעשתה באחת מנקודות השפל בשוק זה.

כור – דוחות והון של תדיראן פיצו על הרעה תפעולית בשלישי

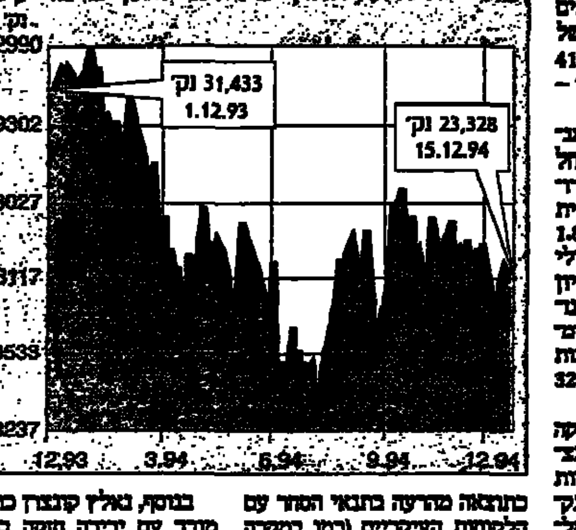

כור	'94	'93
במיליוני שקלים		
הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	2,162	1,843
רווח גולמי	417	367
הוצאות הנהלה	108	90
רווח תפעולי	132	144
הכנסות מימון	9	(17)
רווח נקי	53	61
ינואר־ספטמבר	'94	'93
מכירות	6,740	5,828
רווח גולמי	1,497	1,356
הוצאות הנהלה	333	313
רווח תפעולי	606	626
הוצאות מימון	67	82
רווח נקי	294	376
מחיר המניה (ש"ח)	232.61	
הון עצמי	1,783	
שווי שוק	3,203	

בנוסף, נאלץ קונצרן כור להתמודד עם ירידה חזקה ברווחיות שמן בשל פתיחת ענף הכוספאות ליבוא, תחרות מחירים עזה והוזלה משמעותית של תחליפי הכוספא. כתוצאה מכך עברה שמן להפסד תפעולי של 1.1 מיליון שקל, לעומת רווח תפעולי של 5 מיליון שקל במקביל. סגירת מפעל עץ הזית בפתח תקוה תגרום לשמן הפסדים גם ברבעון הרביעי של השנה.

נפילה ברווחי שלאגן בינואר־ספטמבר

הרעה נרשמה גם בצינורות המזרח התיכון. החברה מתמודדת עם ירידה בביקושים (בעיקר ממקורות), יבוא מתחרה ממזרח אירופה ועלייה במחיר התשומות בשל ההתאוששות במחיר הפלדה. הרווח התפעולי של החברה קטן ברבעון השלישי ל-5.7 מיליון שקל, לעומת 11.7 מיליון שקל במקביל.

חברות אחרות מקונצרן כור שנתקלו בקשיים בהתמודדות עם היבוא הן נעמן – יצרנית כלי הבית – שמכירותיה ירדו ב-16.2%; מגה, הפועלת בענף הגלגליים, שרווחה על ירידה של 32.8% במחזורה; סמן – המייצרת פורמייקה דקורטיבית, לוחות קרוזה ומלמין – שנחשפה להתחרות חזקה ששחקה ב-7% את מחיר המכירה בשוק המקומי, המהווה כמחצית ממחזורה; ומרחב, המייצרת ומשווקת מוצרים בענף הבנייה, הנפגעת ביבוא מאיטליה ומספרד – יבוא השוחק את המחירים, מקטין את הרווח התפעולי ומאלץ את החברה להגדיל מהותית את האשראי ללקוחותיה ואת הוצאות המימון הנובעות ממנו.

צעדי הבראה במרחב נרדו פיטורי 116 עובדים בחיפה ובסולכור סנטר, שהעבירה את החברה להפסד של 16.4 מיליון שקל בינואר־ספטמבר '94, לעומת רווח של 2.3 מיליון שקל ב-'93 כולה.

בניגוד לדיסקונט השקעות למשל, כור היא חברת החזקות שעיקר רווחיה מחברות מאוחדות. אולם, גם החברות המוחזקות של כור מהותיות לרווחיה ואלו הציגו השנה נסיגה בולטת. גם אם ננכה את הירידה ברווחי המוחזקות, הנובעת מאיחודה של גרנית (1.4 מיליון שקל ברבעון השלישי), קטן הרווח ל-694 אלף שקל ברבעון השלישי של '94, בהשוואה ל-8 מיליון שקל ברבעון המקביל ב-'93. בתשעת החודשים הראשונים של '94 ירד חלקה של כור ברווחי המוחזקות ל-4.2 מיליון שקל, לעומת 31 מיליון שקל במקביל, בעיקר בשל נפילה ברווחי שלאגן, המתמחה בייצור מסכות גז.

הנתון העדכני ביותר לגבי מכירותיה ורווחיה של שלאגן מתייחס לרבעון הראשון של '94, ומופיע בתשקיפה ממאי '94. שלאגן הרוויחה ברבעון הראשון של '94 713 אלף שקל במחזור של 12.9 מיליון שקל, לעומת רווח של 6.7 מיליון שקל במחזור של 49.1 מיליון שקל במקביל. כיוון שכבר לא דווחה על שיפור בעסקיה של שלאגן ברבעונים האחרונים נראה שההסבר העיקרי להרעה הניכרת בחלקה של כור ברווחי המוחזקות היא שלאגן, שהרוויחה ב-'93 24 מיליון שקל ותרמה לכור דיווידנד של 5.8 מיליון שקל ודמי ניהול של 2.4 מיליון שקל.

סקירת המנהלים של כור לרבעון השלישי מציינת גם את הירידה ברווחי סמבור כגורם לירידה ברווחי המוחזקות. אולם, הנסיגה בסמבור פחות מגבבת מזו של שלאגן. כור – כבעלת 11% ממניות סמבור – התליטה שעודפיה של החברה מאפשרים לה להיכנס למלחמת מחירים עם מתחריה בשוק, וביניהם פריגו, המוחזקת על ידי החברות הבנות אגן ומכתשים (45% לכל אחת). מלחמת המחירים היתה אחד הגורמים המרכזיים לירידה ברווחיה של סמבור (הפסד של 7.2 מיליון שקל ברבעון השלישי, לעומת רווח של 17.4 מיליון שקל ברבעון השלישי של '93) מול ביסא ולתוצאות הפרשות של פריגו מאירוך ביסא.

חברות מוחזקות אחרות בעלות השפעה מהותית על תוצאותיה של כור הן תבל (24.5%) שהרוויחה ב-'93 23.5 מיליון שקל, במחזור של 527 מיליון שקל ותרמה דמי ניהול של 1.7 מיליון שקל, והיפר הום סנטר, שהפסידה יותר מ-8 מיליון שקל ב-'93. חברה נוספת שתרומה מן הסתם לשיפור התמונה העגומה של סעיף חלק החברה ברווחי המוחזקות היא חברת הטלוויזיה בכבלים גוונים (33.3%). גוונים הרוויחה 6.6 מיליון שקל ב-'93 ואין סיבה להרעה בתוצאותיה ב-'94.

העברת אחזקה בצ'יאוסק

מעבר לביצועים הריאליים של החברות המאוחדות והמוחזקות של כור, השפיעו על תוצאותיה הכספיות גורמים חד־פעמיים, כמו רווח הון של 27 מיליון שקל שרשמה תדיראן ברבעון השלישי של '94 כתוצאה מהעברת החזקתה בצ'יאוסק מהשקעת קבע לסעיף השקעות שוטפות, המיועדות למימוש ורשומות בערך השוק שלה. מהלך זה העביר את כור להכנסות מימון של 9.5 מיליון שקל ברבעון השלישי, לעומת הוצאות מימון של 16.9 מיליון שקל במקביל; מצד שני, היו לכור הוצאות אחרות של 12.2 מיליון שקל ברבעון השלישי, לעומת הכנסות אחרות של מיליון שקל במקביל ב-'93 – בשל הוצאות שנגרמו מפיטורי ייעול באלישרא, מרחב, מכתשים, סולתם, צינורות המזרח התיכון, מרעומים וקרן אלקטרוניקה.

ההון העצמי של כור הוא 597.1 מיליון דולר ושווי השוק שלה – לאחר ירידה של 27.6% מתחילת השנה – הוא 1.063 מיליארד דולר.

היפאנים אינם עומדים בתור

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

עיתונאי ישראלי, שביקר ביפאן באחרונה והתפעל מן הנס הכלכלי שחוללו תושביה בתוך שניים־שלושה עשורים, חלק מחמאה לתעשיין מקומי: "הייתם לשווייצים של המזרח הרחוק". "כלל וכלל לא", הגיב התעשיין היפאני בזעם. "אנחנו השווייצים של העולם כולו".

השווייצים של העולם כולו אינם פרייארים של אף אחד. לא במזרח הרחוק, לא במזרח התיכון. לכן טועה מי שסבור לתומו כי הישועה לבורסה המקרטעת בתל אביב תבוא מיפאן.

שמרנים וזהירים

למען הסדר הטוב, נעיר כי כלל אין מדובר בתפנית ממסדית, שכן זה כבר אין איסור על משקיעים יפאניים לנתב את יתרות לבורסה בישראל, או לכל בורסה אחרת שיאבו. לכל היותר, מדובר באור ירוק סמלי של חברות השקעה האיגוד מוסדי הבורסה לצרף את ישראל לרשימת 38 מדינות־יעד למשקיעים בכוח.

הכלכלה והבורסה היפאניות, שטרם התאוששו מן המיתון המפקח אותן בשנתיים־שלוש האחרונות, אינן תשתית אידיאלית להתפשטות השקעתית מחוץ לגבולות יפאן. אדרבא, קשיי נזילות המעיקים על לא מעט חברות יפאניות, לצד הפיחות התלול שחל בשעריהם של המטבעות המובילים בעולם לעומת הין, הביאו לחיסולם – מאונס – של נכסים והשקעות יפאניים בחו"ל ולהחזרת תמורתם הביתה, ליפאן. רק בשבוע שעבר התבשרנו על הקמת בנק פרטי־ממשלתי, בהון התחלתי של 500 מיליון דולר, שתכליתו לחלץ בנקים ומוסדות פיננסים שנקלעו למצוקה.

לא במקום אחרון, בנים משקיעיה של יפאן ממנטליות של שמרנות וזהירות, בעיקר כשמדובר בהשקעות מחוץ ליפאן. חרף ההתקדמות במהלכי השלום במזרח התיכון, נחשבת ישראל בעיני רבים, ביפאן ומחוצה לה, אתר־השקעה בעייתי למדי.

אל נשכח גם שנפחי המסחר הנמוכים בבורסה בתל אביב מרתיעים קרנות נאמנות בינלאומיות, יפאניות ואחרות, מלנתב את משאביהן לישראל. קרנות אלה, הרגילות ומתפללות עסקאות ביחידות של מיליוני דולרים, חוששות משווקים שבהם עשויה עסקה העולה על מאה אלף דולר לטלטל את אמות הספים.

תמיכה ב-165, התנגדות ב-176 וב-185

חרף אי־הוודאויות לרוב האופפות את המשק – גודלם של שערי הריבית בעקבות נתון האינפלציה (1.3%+) לחודש נובמבר, עתידם של הסכמי השכר ועסקת החבילה, יישומו של מס רווחי הון, התוצאות העסקיות הצפויות ברבעון הרביעי – רשמו מדדי המניות בתל אביב בשבוע שעבר עליות נאות: מדד המשתנים טיפס מ-166.14 ל-173.37 נקודות (4.35%+), מדד המעו"ף מ-167.64 ל-174.63 נקודות (4.17%+), מדד הכר"מ מ-140.95 ל-154.52 נקודות (9.63%+) ומדד המניות הכללי מ-154.74 ל-164.13 (6.07%+). עד שלא תפוג אי־הוודאות בנושאים אלה, ספק אם תוכל הבורסה להתרומם לשיאים משמעותיים.

משוכת ההתנגדות הראשונה הניצבת בדרכו של מדד המשתנים שוכנת בסביבות 176 נקודות; זו שאחריה, ברמת 185 נקודות. קו התמיכה העולה מרמת השפל של 148 נקודות מצוי בסביבות 165 נקודות.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העליה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. יוניקורן 1	+49%	1. גילתק	-35%
2. גילין	+42%	2. פרינט	-25%
3. בנין	+40%	3. [illegible]	-14%
4. לוחות הגליל	+35%	4. רוחם	-12%
5. דנבאר טכני	+34%	5. אורשה	-12%
6. אורביט	+33%	6. מגב	-11%
7. קיסריה	+33%	7. לבלב	-11%
8. ויטלגו	+32%	8. פרפן	-10%
9. דנלי	+31%	9. ניקוב	-10%
10. כפרית	+30%	10. קטלנה 1	-10%

* מקור: בנק הפועלים

מקצה שיפורים או תחילתה של התאוששות?

בורסות בעולם

יואב קידר

בשבוע שלאחר ההרעה על פשיטת הרגל של מחוז אורנג' התעשתה וול סטריט להתייחס לשורת נתונים כלכליים, שהצביעו על האצת הפעילות במשק בצד שמירה על רמת אינפלציה נמוכה.

שיפור בניצולת התעשייתית יחד עם עלייה חדה בהתחלות הבנייה ומדד של 0.3% בנובמבר העיד את השווקים בסוף השבוע, כשהדאו ג'ונס מסיים בעלייה מצטברת של 116 נקודות מאז יום ששי שעבר, מול ירידה של 58 נקודות בשבוע הקודם.

הנתונים הכלכליים שפורסמו גרמו להערכות, כי הפדרל ריזרב לא יבצע העלאה נוספת בריבית לפחות עד ראשית '95 ונתנו את האות למה שאנליסטים כינו "תחילתו של מקצה שיפורים".

העליות החדות יותר בוול סטריט החלו ביום רביעי, כאשר בסוף השבוע נמשכה המגמה החיובית. ביום ששי עלה מדד דאו ג'ונס ב-1.1%, 244 מיליון מניות החליפו ידיים והביאו למחזור הגבוה ביותר שנרשם מאז המפולת של '87 השלישי בגודלו בהיסטוריה של הבורסה האמריקאית.

מאז תחילת השבוע עלה מדד דאו ג'ונס בכ-3% בעוד מדדי ה-S&P והנאסד"ק עולים בשיעורים צנועים יותר.

כעת נותר להמתין ולראות אם מדובר רק במקצה שיפורים מסורתי של סוף שנה, או בתחילתה של התאוששות ארוכת טווח.

מדד	סגירה יום ו'	שינוי שבועי ב-%	שינוי מ-1.1.94 ב-%
דאו ג'ונס (ניו יורק)	3807.19	+3.15	+1.41
אס אנד פי (ניו יורק)	458.80	+2.65	-1.65
אימקס (ניו יורק)	426.25	+1.74	-10.68
נאסד"ק קומפ' (ניו יורק)	732.27	+1.74	-5.73
פייננשל טיימס (לונדון)	3015.6	+1.22	-11.84
דקס (פרנקפורט)	2070.06	+2.06	-8.67
סי.איי.סי (פאריס)	1924.16	-0.66	-15.16
מיבטל (מילנו)	9705	+1.33	-2.95
אס.בי.אס.איי (ציריך)	2604.7	+1.11	-11.94
איי.אי.אקס (אמסטרדם)	414.27	+0.51	-1.42
ניקיי (טוקיו)	19163.45	+0.98	+10.03
האנג סנג (הונג קונג)	8166.39	+4.84	-31.31
משתנים (תל אביב)	173.37	+4.35	-30.00

באירופה רשמו השבוע הבורסות עליות שערים. כמו בוול סטריט, הפתיחה היתה הססנית יותר בציפייה לפרסום נתונים כלכליים בארה"ב. אלא שכאשר התקבלה תמונת האינפלציה בארה"ב החלו משקיעים להורים ביקושים למניות.

בשבוע שלאחר העלאת הריבית בבריטניה עלתה הבורסה בלונדון בכ-1% – ועיקר העלייה נרשמה ביום המסחר האחרון. בלטו שם מניות של ספקיות חשמל מקומיות לאחר הצעת רכש מפתיעה לאחת מהן.

בפרנקפורט נבעו העליות השבועיות מהערכות על המשך מואץ של הצמיחה, והמשקיעים התעודדו מצפי לעלייה של 20% ברווחים של סימנס ב-'95.

שינוי מגמה בולט היה בבורסה של מילנו – שם נרשמה עלייה של כ-4.5% בימים חמישי ושישי לאחר שיפור מה באווירה הפוליטית במדינה. את העליות הובילו מניות כמו פיאט וסלקום איטליה. סוחרים במילנו ייחסו את השיפור באווירה לקניות מאסיביות של משקיעים זרים, לאחר שמדד מיבטל הגיע במהלך השבוע לרמות הנמוכות ביותר שלו מאז תחילת השנה.

בטוקיו נפתח השבוע בשלושה ימים רצופים של ירידות – בעיקר בגלל חולשה של מניות היצואניות, עקב נסיגה בשער של הדולר. גורם נוסף שתרם למגמה היה פרסום מדד לבחינת מצב המשק היפאני, שהצביע על התאוששות איטית בכלכלה. אלא שסיומו של השבוע היה שונה בעקבות העליות בוול סטריט, ומדד ניקיי סיים בעלייה של כ-1%, לאחר התחזקות במניות קונצרנים ויצרניות פלדה.

את ההתאוששות השבועית רשמה הבורסה החבוטה של הונג קונג – שטיפסה ב-4.84% לאחר שאיום הריבית בארה"ב הוסר בינתיים. הריבית בהונג קונג צמודה לזו האמריקאית, ולכן הורידו משקיעים ביקושים למניות – בעיקר לסקטור הנדל"ן.

ניו־יורק / 17.12.1994

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במיליוני דולרים)	רווח שנתי (במיליוני דולרים)	מכירות (במיליוני דולרים)	שווי שוק (במיליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	101.49	-1.4	---	---	102.94	100.60	---	---	121.52	97.42	---	---	---	---	---	---
סאיטקס	16	0	15⅞	16	16¾	15⅝	291,900	4,670,400	26⅞	15⅛	-35	736.0	62.6	682.0	683.0	11
טבע	23¾	-1.8	23¾	23⅝	23⅞	23¾	210,400	4,918,100	34½	22 13/16	-23	254.0	69.0	558.0	1281.9	19
אי.סי.איי.	13⅛	0.5	13	13⅛	13⅛	12⅞	715,700	9,393,563	28½	12⅛	-45	283.0	62.0	340.0	997.5	16
אדוונסקס	1⅝	0	1½	1⅝	1⅝	1⅝	2,200	3,575	14	1⅛	-88	15.8	-2.7	8.4	9.7	---
אודוטופס	7½	0	7¼	7⅞	7⅝	7¼	2,800	21,000	19	6⅛	-49	16.5	1.7	9.9	34.8	20
אורבוטק	7⅞	-1.6	7⅞	8⅛	7⅞	7⅞	1,600	12,600	14¾	7⅛	-43	47.4	6.8	107.0	100.5	15
אי.אי.אס	2½	0	2½	2 11/16	2 11/16	2½	14,000	35,000	26	2⅜	-82	68.0	-5.3	94.8	34.8	---
אי.או.ג'י.	1⅝	0	1⅝	1⅞	1⅝	1⅝	2,000	3,250	11	1⅜	-84	5.1	-3.3	4.2	8.1	---
אלביט	19¾	0	19⅝	19⅞	19⅞	19¾	1,200	23,700	44¼	17	-54	325.3	38.8	709.0	355.3	9
אלדין	7¾	-8.8	7⅝	8½	7¾	7¾	1,100	8,525	11½	4	-9	11.0	2.4	6.8	33.1	14
אלטיום	1⅜	-6.7	1¾	1⅞	1⅞	1¾	48,700	85,225	5	1⅜	-64	173.0	12.9	228.0	139.1	11
אלרון	8⅝	-1.4	8⅝	8⅞	8⅞	8½	1,200	10,350	21¼	6⅜	-59	187.0	7.6	216.0	149.9	20
אמ. סיסטמס	3⅞	0	3 13/16	3⅞	---	---	---	---	14	2⅝	-72	6.2	-2.9	5.4	21.1	---
ארית	1 13/16	0	1½	1⅝	---	---	---	---	6⅞	1 5/16	-75	10.1	-3.7	26.7	12.7	---
אשד	⅝	0	½	⅝	---	---	---	---	3¼	½	-81	10.5	-0.7	8.8	6.3	---
בי.ג'י.אר	4⅝	0	4⅝	5⅛	4¾	4⅝	9,500	43,937	19⅝	3½	-76	13.7	-1.0	17.6	27.1	-27
ביוטכנולוגיה	2 5/16	-5.1	2 5/16	2 7/16	2½	2 5/16	189,700	438,681	5⅞	1½	-56	19.0	-18.7	11.7	100.4	---
גילת	13⅝	0	13⅝	13⅞	14	13⅝	2,400	32,700	15	8	1	35.0	5.5	23.0	114.0	21
די.אס.אס.אי.	5 5/16	-1.2	5⅛	5⅜	5⅜	5 5/32	5,800	30,812	13¾	4¼	-59	39.0	2.7	73.3	37.8	14
הבטחה יטוב	10	6.7	9¾	10	10¼	9¾	4,500	45,000	30¼	8¼	-66	124.1	3.8	156.0	88.5	23
הלת'קייר	1¾	12.0	1 13/16	1¾	1¾	1½	50,200	87,850	3¼	1⅜	-44	16.3	0.1	7.4	19.6	196
מימד רביעי	3¾	-6.3	3⅝	3⅞	4	3½	26,800	100,500	24½	3	-85	33.8	-10.7	24.6	41.1	---
מאגר	11⅝	3.3	11¼	11⅞	11⅞	11¼	11,800	137,175	15	11¼	-52	56.0	5.5	48.9	---	---
מ.די.ג'י.	1	0	1	1¼	---	---	---	---	6⅝	¼	-89	5.6	-0.1	2.5	5.5	---
מכוטפיקס	5⅝	0	5½	5¾	5¾	5½	6,900	38,812	12⅞	3⅝	-37	30.5	-1.0	19.0	44.7	---
מלגוף	2⅞	4.5	2¾	3	2⅞	2¾	13,800	39,675	10	1⅜	-71	7.3	-4.9	2.4	10.9	---
מלדטה	5¼	0	5¼	5½	5½	5¼	9,200	48,300	18	5⅛	-70	54.3	7.4	32.7	54.4	7
ישמטק	17/32	6.3	15/32	17/32	17/32	15/32	99,000	52,593	2 13/16	5/16	-76	10.7	-1.5	0.4	10.7	---
ברטל	8	0	7¾	8⅛	---	---	---	---	11⅞	7⅛	-22	17.8	2.5	74.5	19.9	8
לן-גם	17⅞	-1.0	17¾	18	18⅛	17¾	164,900	2,947,588	18¾	6	51	76.4	6.3	64.2	190.7	31
לייזר	5	3.9	4⅞	5	5	4⅞	3,300	16,500	9¾	4⅞	-47	10.0	3.8	38.0	29.8	8
לנאופטיקס	5⅝	-6.3	5⅝	5¾	6	5⅝	2,700	15,187	18¾	5⅛	-69	34.0	2.3	21.3	33.8	15
סניק	6⅝	8.2	6⅜	6¾	6⅝	6¼	12,200	80,825	17¾	4⅝	-51	15.7	-0.1	20.9	26.5	-265
סגל	3¾	7.1	3⅛	3¾	3¾	3¼	3,500	13,125	9⅝	3	-54	13.8	1.3	14.7	17.8	14
סויס'אל	1⅞	0	1⅞	2⅛	2	1¼	10,000	18,750	13¾	1½	-84	4.2	-2.6	0.4	16.2	---
נייר חדרה	43¼	-1.1	---	---	43¼	43¼	100	4,325	52	36½	-3	145.0	10.6	252.0	164.3	16
נקסוס	4	3.2	3¾	4	4	3⅞	12,000	48,000	5⅞	2⅜	-6	3.7	-1.8	1.5	22.0	---
סילוקס	3	0	3	3½	---	---	---	---	6	2⅜	-29	5.9	0.5	2.6	12.0	24
ששיפ	2⅝	0	2⅛	2½	---	---	---	---	6	1⅜	-50	9.4	-0.1	23.4	16.5	---
עידן	⅜	0	5/16	⅜	⅜	11/32	75,000	28,125	1 15/16	5/16	-77	13.1	-2.2	11.0	11.1	---
עץ לבוד	6¼	0	6¼	6½	---	---	---	---	11⅞	5½	-39	25.0	2.9	97.0	20.5	7
פיברוניקס	15/16	0	15/16	1	31/32	15/16	15,400	14,437	3	⅝	-70	1.7	-7.1	43.0	7.6	---
ראדא	3½	0	3½	3⅝	3¾	3½	9,000	31,500	10¼	2½	-64	13.0	0.2	33.0	18.8	94
קמפ	4½	-5.3	4½	4¾	4¾	4½	49,300	221,850	7⅛	2	-54	4.5	0.6	4.3	---	---
ת.א.פ	3½	-1.8	---	---	3½	3½	1,500	5,250	3⅞	2⅛	-56	43.3	-3.7	123.7	86.8	---
תאות	2 11/16	7.5	2 9/16	2 11/16	2 11/16	2½	12,100	32,518	8⅝	2 5/16	-66	11.0	4.2	16.5	23.8	6
תדן	7	3.7	6⅞	7	7	6¾	64,000	448,000	8⅝	4½	-73	8.3	2.8	37.7	70.0	25
תדיראן	19⅝	0.6	19⅛	19⅝	19¾	19¼	27,600	531,300	26½	14½	-26	223.0	36.1	813.0	377.5	10
אמפל	6⅝	0	---	---	6⅞	6⅝	12,900	85,462	13⅛	6½	-42	173.0	14.4	81.0	187.5	13
אלקטריק פיול	6½	2.0	6¼	6¾	6¾	6¼	3,800	24,700	14¼	5½	-43	23.5	-0.6	4.2	51.4	---
אינדיגו	15	0	15	15¾	15¾	15	7,200	108,000	20¼	13	-25	26.0	-20.6	60.0	750.0	---
אפי	24⅛	-2.5	23¾	24¼	24½	24	63,900	1,541,588	29½	13¼	44	102.0	15.8	107.0	302.8	19
ניאומק	8⅝	0	8½	8⅝	8⅝	8¾	162,000	1,397,250	16	6⅜	-43	80.0	-37.0	64.0	430.9	---
די.אס.פי.	20½	5.1	20	20½	20¾	19	104,300	2,138,150	27¼	12¼	30	34.1	3.0	14.7	193.5	65
ישראטק	1 9/32	-8.3	1 9/32	1¼	1 5/32	1 9/32	84,200	86,831	2 11/16	1	-50	21.2	3.3	4.7	22.5	7
מרקורי	12 11/16	3.6	12¼	13	13	11¾	81,400	1,032,763	21¾	7	-26	36.4	3.7	19.5	168.6	46
ספיאנס	2	6.7	1 15/16	2	2	1⅞	41,000	82,000	23¾	1⅜	-89	28.9	-6.3	40.0	12.8	---
פי.איי.סי.	26½	0.9	26½	26¾	26¾	26½	11,300	299,450	34¼	23¼	-14	307.0	34.2	33.0	498.2	15
קומברס	11¼	-4.3	11	11¼	11½	10⅞	133,800	1,488,525	15⅝	8	-23	99.0	12.7	92.0	225.4	18
קרן ישראל	11¼	0	---	---	11½	11⅛	10,600	119,250	20¼	10⅞	-22	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתוקנות לפי חיובים במס.

מג'יק השלימה עלייה של 40% בשבוע

וול סטריט

צבי רבין

מסחר סוף השבוע בוול סטריט הצטיין במחזור הרי של 480 מיליון מניות – המחזור השלישי בגובהו שנרשם אי פעם בבורסה האמריקאית. אין ספק, שפרסום המדד לנובמבר של התחלות הבנייה בארצות הברית, שהצביע על עלייה חדה של 6.9%, לעומת ירידה של 1% באוקטובר השנה, תרם למסחר העירני ביום זה. המחזורים הגדולים לוו בעלייה נוספת במדד דאו ג'ונס, שעלה ב-1.1% ונסגר ברמה של 3807.2 נקודות. בסיכום שבועי עלה הדאו ג'ונס בכ-3%, לעומת עלייה צנועה יותר – 1.7% – במדד הנאסד"ק.

אלא שאווירת הפרים שקפצה על וול סטריט בסוף השבוע בשבוע האחרון לא משפיעה כלל על המניות הישראליות, שרשמו בסוף השבוע ירידה של 1.5% בממוצע. בסאייטקס לא ניכרה כל התאוששות, המניה סגרה ב-16 דולר – אליו נפלה ביום חמישי בלילה, לקראת סיום המסחר. 16 ד' הוא המחיר הנמוך ביותר שאליו נפלה המניה מאז הודעת החברה על הרעה בתוצאותיה הכספיות, לפני כשנה וחצי, כאשר היא היתה ב-37 דולר.

אי.סי.איי ממשיכה להיסחר ללא שינוי במחירה. בסוף השבוע ראינו, כי סביב מחיר של 13 ד' עדיין יש מוכרים במניה, החוששים מפני תוצאותיה הכספיות של החברה ברבעון הרביעי. אולם כידוע, בבורסה – על כל מוכר יש גם קונה וברמת מחירים זו היו גם קונים גדולים – מה שהביא למחזורים הגבוהים במניה.

מניית מג'יק המשיכה את מסעה צפונה, ולאחר השפל שרשמה בתחילת החודש – 4.5 דולר – עלתה במהלך השבוע שעבר ב-40% עד למחיר של 6.675 דולר.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
אי.סי.איי	⇧	13.2	0.5%	9.3
טבע	⬇	23.4	-1.8%	4.9
סאיטקס	–	16.0	0.0%	4.6
לננט	⬇	17.8	-1.0%	2.9
די.אס.פי	⇧	20.5	5.1%	2.1
מדד דאו ג'ונס	⇧	3807.2	1.1%	
מדד נאסד"ק	⬇	732.3	-0.2%	

הלת'קייר ריכזה ביום ששי מחזור של 50 אלף מניות. כרגיל, בכל פעם שהמניה יורדת למחיר של 1.5 דולר מגיעים קונים, וכך קרה גם בימים האחרונים למסחר בה.

ההנפקות האחרונות של חברות ישראליות בניו יורק לא מצליחות לשמור על מחיר ההנפקה, ומספר ימים לאחר תחילת המסחר בהן – רושמות ירידות: כך היה במאגר וכך קורה גם באריאל, שירדה למחיר של 4.125 דולר בסוף השבוע.

מיסוי הבורסה – עדיין אפשר וקל לתקן

מאת חיים לוי

לדעת שר האוצר אברהם שו־חט, מפלגת העבודה אינה יכולה להיות "מפלגת רייטינג". לדבריו, זו בושה וחרפה שלאחר שחוק מי־סוי הבורסה עבר, הממשלה נכנעת ללחצים לוביסטיים.

אינני חולק על הקביעה שהמ־משלה צריכה להיות עקבית ומתמ־סית לגבי חוקים צודקים, בתנאי שהוכנו כראוי. גם אם חוק זה או אחר אינו פופולרי, על מקבלי הה־חלטה, הסבורים שזה חוק צודק, לדבוק בעקרונותיהם ובאמונתם ולא לשנות החלטות על מנת להי־פוך למפלגת רייטינג. זו בהחלט מדיניות טובה לטווח ארוך – היוצרת אמון בציבור. אבל, כיצד יש לנהוג כאשר מגלים שהחוק בו מדובר, חוק מיסוי הבורסה, אינו מוכן כראוי ואינו צודק? ממשלה חזקה תגדיל ולא תקטין את אמונו של הציבור אם תודה בכך שעש־תה טעות ותדחה את המס המוטל לפחות עד שיתוקנו העיוותים הק־יימים בחוק זה. העיוותים בחוק מיסוי הבורסה חלים הן על המש־קיעים הישראלים והן על משקי־עים זרים. משקיעים זרים שיבחרו לשלם מס רווחי הון יע־דיפו, מן הסתם, להעביר את כספם לשוקי ההון באירופה, אשר במו־ביתם יש למשקיעים זרים פטור מלא ממס רווחי הון. לא אתייחס במאמר זה לשגיאות החמורות שנ־עשו בחוק הקיים לגבי משקיעים זרים, ואתייחס להלן רק לאי הצדק שנגרם, לדעתי, בחוק זה למשקי־עים ישראלים – הרי על כך נעשה הארץ (והבורסה).

שני חסרונותיו העיקריים של החוק הם: א. חוסר האפשרות לקי־זוז הפסדים ללא הגשת דו"חות למס הכנסה. ב. הקביעה שמחיר ינואר 95' ייחשב למחיר הקנייה של נייר הערך לצורך חישוב המס. כפי שאראה בהמשך, עקב מבנה לקוי של המס עלולים משקיעים רבים לשלם מס גם כאשר הפסידו בבורסה. אולם מה שחשוב יותר, אראה שניתן לתקן שני ליקויים אלה בקלות יחסית. תמה אני על שמקבלי ההחלטות לא חשבו על כך שניתן להטיל מס צודק, וזה מהעיוותים החמורים שבחוק הקי־ים.

קיזוז הפסדים

החוק אינו מאפשר לרוב הצי־בור המשקיעים (שאינו חייב להגי־ש דו"חות למס הכנסה) קיזוז הפסדים. על העיוות שנגרם בגין הסדר זה כבר נכתבו מאמרים רבים. בכל זאת, אביא דוגמה מעשית שתבהיר ליקוי זה לקורא שאי־נו בקיא ביודי הכלכלה: נניח שפלוני מחזיק שתי מניות ומחירה של אחת עלה ב–100 שקל ומחי־רה של השנייה ירד ב–100 שקל. בעת מכירת שתי המניות יצטרך המשקיע לשלם מס על הרווח של 100 שקל שמומש במניה א', למ־רות שבמכירת שתי המניות הרווח הנקי הוא אפס. מצב זה אינו נסבל ולא צודק, מאחר שהמשקיעים ישלמו מס גם אם לא הרוויחו כלל (או אפילו הפסידו, למשל אם מחי־רה של מניה ב' ירד ב–150 שקל). מס לא צודק זה בהחלט עלול לעו־רר זעם בקרב ציבור המשקיעים. עיוות זה תוקן בחלקו על ידי האופציה המאפשרת למשקיעים להגיש דו"חות למס הכנסה. החוק קובע, כי כאשר דו"חות מוגשים למס הכנסה ההפסדים יקוזזו (בדוגמה לעיל הרווח יהיה אפס ממכירת שתי המניות ולא ייגבה מס). נכון, אופציה זו הקטינה במידה רבה את חוסר הצדק הקיים במסלול ללא קיזוז. אולם מבחינת המשקיעים חסרונה כפול:

1. היא מחייבת הגשת דו"חות. יש לזכור שמשקיעים רבים אינם חיי־בים בהגשת דו"חות למס הכנסה, ושהגשת דו"חות מלווה לרוב בהוצאה כספית לא מבוטלת (תש־לום ראשון לרואה חשבון המכין את הדו"ח, איסוף קבלות, רישום הוצאות וכו').

2. שיעור המס באופציה זו גבוה יותר משיעור המס באופציה הרא־שונה (20% לעומת 10%). יחד עם זאת, נראה לי, כי חוסר אפשרות קיזוז מסים (כאשר אין מגישים דו"חות למס הכנסה) אינה הטעות החמורה ביותר בחוק מיסוי הבור־סה. העיוות החמור בחוק מוסבר בסעיף ב' להלן:

מיסוי על בסיס ינואר 95'

לפי חוק מיסוי הבורסה, קניית המניות תיחשב לפי השער בינואר 95', למרות שייתכן שהמניה נר־כשה כמה חודשים או אפילו כמה שנים לפני כן. זה אי צדק, במיוחד אם המחירים בשוק ני"ע בינואר 95' יהיו נמוכים יחסית.

המעניין הוא, שהנזק לא ניתן לניבוי מראש. הדבר תלוי במחירי המניות בינואר 95'. אם השערים ירקיעו שחקים, נזק זה ייעלם, לפ־חות לגבי מרבית המשקיעים. נזק זה, שהוא משתנה מקרי, לא ניתן לניבוי. למרבה הפלא קל למנוע נזק זה, כפי שאראה להלן.

כדי להבהיר את העיוות ("עיו־ות ינואר") הקיים בחוק, נניח שמשקיע קנה מניה לפני כמה חו־דשים, כאשר מחירה היה 1,000 שקל. נניח שבינואר 95' יהיה מחירה 500 שקל וכן שבאפריל 95', מועד שבו החליט המשקיע למכור את המניה, מחיר המניה יהיה 900 שקל. כל בר דעת מבין, שהמשקיע הפסיד בעת מכירת המניות 100 שקל. למרות זאת, לפי חוק מיסוי הבורסה, יחושב המס "כאילו" נקנתה המניה בינו־אר 95' ב–500 שקל. לכן ישלם המשקיע מס "כאילו" הרוויח 400 שקל (900 פחות 500), למרות שבפועל הוא הפסיד 100 שקל.

אין לי כל ספק שאם לא תיתקן הממשלה מחוק הקיים, פרשה זו לא תסתיים במהרה ויוגשו לבג"ץ תביעות בנדון.

שתי אפשרויות פתוחות בפני הממשלה: לדחות את המס עד שיוכן כראוי (ראו הצעותי בהמ־שך) ויהיה אפשר להטיל מס צו־דק, או... "להתפלל" שמדד המניות בחודש ינואר יעלה שוב לסביבת 240 נקודות, אשר יקטין במידה רבה את אי הצדק אשר ייגרם למשקיעים ואת עומס הע־בודה של בג"ץ בעתיד.

המלצתי לדחות את המס ולב־נות מס צודק יותר. אך אם לא יוחלט לעשות כן, ברצוני להציע שני שינויים בחוק שיקטינו, אם לא יסירו, את העיוותים בחוק הקי־ים. להלן הצעת התיקונים בחוק:

● מדד ינואר: ניתן למנוע את אי הצדק בהטלת מס על הפסדים בצורה פשוטה ביותר. אסביר את הצעתי בעזרת דוגמה: נניח שמש־קיע מחזיק 100 מניות של כימיק־לים לישראל אשר נרכשו לפני ינואר 95'. במכירת מניות אלה לא ישלם הפרט כל מס. אולם אם יר־כוש המשקיע אחרי ינואר 95' עוד 10 מניות של כימיקלים לישראל, מחיר הקנייה של מניות אלה יי־רשם, וכאשר ימכרו 10 מניות אלה יירשם מחיר המכירה, והמס יחושב בהתאם.

כיצד ניתן להבדיל בין 100 מניות שהחזיק המשקיע לפני ינו־אר 95' ל–10 המניות שקנה לאחר 95'. פשוט מאוד, בדף הבנק המר־אה את הקנייה והמכירה של כל משקיע יש להוסיף קוד (למשל 95') אשר יוצמד למניות שנרכשו החל מינואר 95'. לצורך המיסוי 10 מניות אלה שונות מ–100 המ־ניות שהחזיק המשקיע לפני ינואר 95', והמעקב אחריהן ייעשה בנפ־רד (פשוט יש להוסיף שורה בדף חשבון הבנק).

שינוי פשוט זה של החוק יבטיח שמס ישולם רק על רווחים אמיתי־ים, ללא התחשבות בשער המניה שיהיה בינואר 95'. מה יפסיד האו־צר? פשוט לא ישולם מס על ניי־רות ערך שנרכשו לפני ינואר 95', ופירוש הדבר שייקח זמן מה עד שהמס ייכנס לתוקף בשלמותו (לבטח, כל המניות אשר נרכשו לפני ינואר 95' יימכרו וייכנסו מניות חדשות אחרי ינואר 95', אשר לגביהן יחול מעקב לגבי מחיר הקנייה ועליהן יחול המס).

ייתכן שחלק מהמשקיעים יחליטו בעקבות הסדר כזה להחזיק את מניותיהם הקיימות לתקופה ארו־כה יותר ולא לסחור בהן לעתים תכופות – דבר אשר ללא ספק רצוי למשק ויביא ברכה לשוק ההון. גם בארה"ב מס על רווחי הון למחזיקים ניירות ערך לתקופה ארוכה יחסית הוא נמוך ממס המו־טל על ידי מחזיקי ניירות הערך לתקופה קצרה, הרעיון הוא לעו־דד חיסכון לטווח ארוך ולא לספ־קולציות קצרות טווח בבורסה.

על ידי תיקון זה יושגו שתי מטרות בבת אחת: מס צודק ועי־דוד השקעות לטווח ארוך. תמה אני כיצד לא חשבו על כך?

● קיזוז הפסדים. ניתן בקלות לק־זז הפסדי הון על ידי הבנק, לפחות לגבי ניירות הערך המוחזקים בב־נק אחד. נניח שמשקיע מוכר שתי מניות שעל האחת הרוויח 100 שקל ועל השנייה הפסיד 80 שקל. כשם שפקיד הבנק (או מחשב הב־נק) יודע את שער הקנייה של המ־ניה שיצרה רווח למשקיע, כן הוא יודע את שער הקנייה של המניה שגרמה להפסד, וללא קושי ניתן לקבוע שהרווח הכולל של שתי המניות הוא רק 20 שקל, וממנו ייגבה המס. הרווחים וההפסדים יי־רשמו בדף הבנק, והחשבון הסופי של מס הכנסה ייעשה בסוף השנה. גם בארה"ב אין ניכוי מס במקור והמס משולם בסוף השנה עם מסירת דו"חות למס הכנסה. זה קל לבי־צוע ואם ייעשה בצורה זו, יהיה זה גם מס צודק.

נכון, יהיה כדאי למשקיעים לרכז את חשבון ניירות הערך בב־נק אחד (כי קשה להאמין שקל לקזז הפסדים בחשבונות הרשומים בבנקים שונים), אבל תמורת מאמ־ץ קטן זה, יימנע אי הצדק המו־צע, ולא יהיה צורך להגיש דו"חות למס הכנסה.

ייתכן שכאשר נקבע נוסחו של החוק מחיר המניות היה גבוה ולא חשבו על אפשרות נפילת המדד הנוכחית. ייתכן שנעשתה טעות זו. האם לא יותר מכובד להגיד "טעינו" ולתקן?

אף אחד לא אוהב לשלם מסים, אבל כולם יודעים שאין ברירה. כדי שהמשק יתפקד כראוי וכדי שנשמור על ביטחון המדינה צרי־כים לשלם מסים. ואולם, הציבור מתקומם כנגד מס לא צודק. מס על רווחי הון, אפילו בשיעורים גבוהים יותר משיעורי המס הקיים, יתקבל בציבור כדבר הכרחי (בד־יוק כמו מס על הכנסה משכר), בתנאי שיהיה בנוי טוב.

המס יוטל רק על ניירות ערך שיירכשו לאחר ינואר 95'. בדף הבנק המראה את הקנייה והמכירה של כל משקיע ניתן להוסיף קוד (למשל 95'), אשר יוצמד לני"ע אלו

מס על רווחי הון, אפילו בשיעורים גבוהים יותר משיעורי המס הקיים, יתקבל בציבור כדבר הכרחי (בדיוק כמו מס על הכנסה משכר), בתנאי שיהיה בנוי טוב

הכותב הוא פרופסור למימון באוניברסיטה העברית בירושלים

מה תעשה הריבית הארוכה ב–95'?

מחיר הכסף

מרית גילת

בקופות צופים ירידה, אבל העלאה בריבית השקלית תדחוף לכיוון ההפך

עליית מדד נובמבר בשיעור של 1.3% לא היתה בהכרח הפתי־עה: בבנקים הרי תיקנו כבר לפ־ני כמה שבועות את הערכות המדד ל–1.2% ויותר. ועם זאת הורגשה אכזבה, לא רק של ראש הממשלה, אלא גם של השחקנים בשוק ההון. עם העובדות הרי לא ניתן להתעלם: מדד נובמבר הש־נה גבוה משמעותית מזה של נו־במבר אשתקד והוא גם מסמן האצה קלה בקצב האינפלציה ב–94', מ–14.5% ל–15%.

עד כמה אכזבה זו משמעותית ניתן יהיה אולי לבחון מבמגמת המסחר באג"ח הבוקר. אם הת־שואות בצמודים יותאמו כלפי מטה, אפשר יהיה לגזור מכך שהמשקיעים ציפו למדד קצת יותר נמוך; אם המגמה המעורבת בשוק תימשך, ניתן יהיה להסיק כי השפעת המדד היתה שולית. או כפי שהגדיר זאת אחד ממנה־לי קופות הגמל: "התרשמתי יו־תר מהתאוצה הנמשכת בקצב עליית מחירי הדיור מאשר מהק־פיצה הנוספת במחירי הירקות שהעלתה את המדד".

זה המקום לציין, כי בניגוד לחודש שעבר, שבו היה קונצנ־זוס מקיר לקיר, כי בנק ישראל עומד להעלות את הריבית, הפ־עם הדיעה הרווחת היא שלא נר־אה "ייקור נוסף" – למרות העצבנות שהביאה לעליית תשו־אות קלה בגילונים ובמק"מ, והקפיצה את התשואות בצמודים הקצרים ל–3.9% ברוטו.

"מדד נובמבר אולי מאותת על צורך בעליית ריבית נוספת, אבל מדד דצמבר – שאמור לע־לות בפחות מאחוז – לא מצדיק פעולה כזו, בפרט שהריבית במשק היא כיום ללא עוררין רי־בית ריאלית חיובית". שחקנים אחרים פוסלים את האפשרות של עלייה נוספת בריבית בגלל חוסר שיווי המשקל המתהווה מול שוק המט"ח. "הניסיון המצ־טבר בשקל הוא פצצת זמן שתג־גיד מודיע לה היטב", הסביר גורם בשוק ההון.

למרות זאת, לא קשה לזהות את חוסר הביטחון שמלווה את השחקנים במתן הערכות אלה. ההודעה הרבה שקיבל הדו"ח של הבנק להשקעות מורגן סטנלי – שחזה המשך עלייה בריבית השקלית גם ב–95' – ממחישה היטב את אי הוודאות. ואי הוודאות זו נובעת עתה לא רק לגבי הריבית לטווח קצר, שבה שולט בנק ישראל, אלא גם לגבי הרי־בית לטווח ארוך. או במלים אח־רות, לשאלה מה יקרה עם הת־שואות בשוק הצמודים. האם הן ימשיכו לעלות ב–95'? האם יוותרו ברמה הנוכחית? או שמא יוחלו הפרה לרמת שיווי המשקל הידועה של 3% ברוטו?

קשה לגזור תשובות לשאלות אלה מן המתרחש כיום בשוק ההון. כל האפיקים המוליכים מציעים תשואות יפות בהרבה מהרמות להן הורגלנו בחצי הש־נה האחרונה. הצמודים, למשל, משלמים 3.7%–3.8% לכל אורך הקשת – תשואה הגבוהה בער־ך 1.5% ברוטו לעומת מה שהוצע בסדרות הבינוניות-קצרות לפני כמה חודשים. על אף זאת, לפני כמה חודשים היו ביקושים בשוק, והיום ישנם בעיקר היצעים.

בשוק ההון אומרים, כי הבעיה נוצרה בוודאי סחורה ע"י קרנות הנאמנות, ולא הקרנות המנייתי־ות המשמשות, אלא דווקא הקר־נות האג"חיות. לדברי מקורות בבנקאים, הקרנות המולידיות סופגות באחרונה פדיונות מצד הקליינטים המרכזיים שלהן: חב־רות ממשלתיות וגופים אחרים, המוגבלים בהשקעה במניות. בשנים עברו הקרנות האג"חיות, שהחזיקו כ–10% מנכסיהן במני־ות, היו הדרך היחידה של גופים אלה ליהנות מעליות הבורסה.

השנה, אותו מרכיב מניות מש־ביע את המשקיעים מרורים. רבים מהם נפטרים מאחזקות בקרנות לטובת השקעה ישירה בצמודים או בהשקעות שקליות. הכסף הנפדה, אומרים המקורות, מוצא בימים אלה את דרכו לפיקדונות בבנקים.

ומה עם קופות הגמל? מנהלי הקופות טוענים שהם קולטים סחורה, אבל תוך הקפדה שלא ללחוץ מטה את התשואות. הם נלהבים גם מהשקעות באפי־קים השקליים: הגילונים נותנים כיום תשואות של 18.5%–18.7%, המק"מ – עד 17.4%, ובי־פיקדונות הנ'מבי בבנקים משל־מים כ–17% ל–3 חודשים. זוהי תשואה פנטסטית נוכח תחזיות האינפלציה של הבנקים (12% שנה קדימה), אבל תשואה נחמ־דה גם בהתחשב בקצב האינפל־ציה הנוכחי.

לדבריהם, גם הפיקדונות בבנקים למשכנתאות – שם משלמים כיום 4% צמוד ל–10 שנים – קורצים. אך בבנקים מד־וחים מנגד, כי למרות התשואה האטרקטיבית, היום יותר קשה לגייס פיקדונות מאשר לפני כמה חודשים, כשהריבית היתה נמוכה בשליש האחוז.

"אנחנו יכולים רק להסיק, כי הקשות הושבות שהתשואות באג"ח ימשיכו לטפס בחודשים הקרובים", אמר בסוף השבוע מנהל בכיר באחד הבנקים. אם כך אכן חושבים מנהלי הקופות, הם לא לבד; יש הרבה משקיעים שמסכימים איתם. אבל סבב בין הקופות הגדולות במשק מגלה, כי בכולן מאמינים שהתשואות דווקא ירדו לקראת אמצע 95', עם האטה בקצב האינפלציה והירידה בריבית כתוצאה מכך.

שאלת הריבית היא כיום אולי הקריטית ביותר. עד לפני חוד־ש, הייקור המתמשך בריבית השקלית הותיר את שוק הצמו־דים אדיש לחלוטין. הסיבה לכך היתה העובדה שהעלאות ריבית אלה לא הדביקו את ההאצה באינפלציה, ולכן הריבית הריא־לית במשק נותרה שלילית. רק העלאת הריבית האחרונה שבי־צע פרופ' פרנקל נתפסה כייקור של הריבית הריאלית, והתגובה בשוק האג"ח לא איחרה לבוא: תשואות האג"ח טיפסו לכל או־רך הקשת לסביבות ה–3.7%–3.8%. העלאה נוספת בריבית השקלית, צפויה איפוא להעלות גם את התשואות של האג"ח.

כבר נתנו את הדעת לגבי העלאת הריבית בסוף חודש זה, אבל מה הלאה? זה תלוי כמובן בקצב האינפלציה. בהקשר זה ראוי להפנות את תשומת הלב לדילמה הניצבת בפני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בעניין מס הבריאות. האם המס יכול להיחשב למס ייעודי כמו הארנו־נה, ולפיכך יש להכניסו בסל הצריכה החל מינואר 95'? או שמא הוא ככל תשלום אחר לבי־טוח הלאומי, שאין לו מקום בסל?

אם תהיה עסקת חבילה במשק, שבה יתחייב האוצר למ־מן חלק ממס הזה, ההחלטה לא תהיה רלוונטית לקצב האינ־פלציה. אם לאו – אנו עשויים לראות תוספת של עד 20% למ־דד ינואר – זאת בהנחה שיוחלט לזקוף את כל השינוי בחודש אחד ולא לפרוס אותו על פני השנה הבאה. כלומר, לפני שה־גיע ההאטה המיוחלת באינפל־ציה – עלולה להיות האצה.

מה שמביא אותנו לנקודה האחרונה – גיוסי הממשלה. בש־וק ההון טוענים, שאלמנט זה מתגמד בחשיבותו מול הריבית. בכל זאת, לאור "תיאוריית המוסור" שבה רבות דובר בזה בעבר, ראוי לציין, כי בשנה הב־אה, הגיוס השלילי של הממשלה יהיה קטן בהרבה מזה של 94'. את השנה תסיים הממשלה בגיוס של חצי מיליארד שקל פחות מהקרן. ב–95' היא מתכננת לגיי־ס קרן פלוס 2.7 מיליארד שקל.

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע)	17.01%
ריבית דביטורית	
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	17.26%
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	18.97%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	19.50%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	25.50%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף ש"ח	13.66%
פח"ק ליום – חצי מליון ש"ח	13.93%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף ש"ח	14.97%
מק"מ לחודשיים	17.21%
מק"מ לשנה	17.15%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	1.90%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	2.30%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	2.10%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	6.375%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	6.406%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	5.589%

אופציות פוקעות – מרדכי יונה לא יפגוש 13.5 מיליון שקל

מאת גלית חמי

לפי שעה נראה, כי אם לא יעלו מניותיה של יונה מלונות בלפחות 83% בתשעת ימי המסחר הקרובים, ייאלץ מרדכי יונה לוותר על 13.5 מיליון השקלים האמורים לזרום לקופת החברה ממימוש אופציות 1 של החברה.

אופציות 1 של יונה נסחרות במחיר מימוש של 9.77 שקל למניה, בעוד שמניותיה של החברה נסחרו ביום חמישי במחיר של 5.33 שקל למניה, לאחר שאיבדו 69.7% מערכן מתחילת השנה.

יחד עם האופציות של יונה מלונות יגיע בסוף השנה מועד המימוש של שמונה אופציות נוספות, האמורות להכניס לקופת החברות קרוב ל–43 מיליון שקל אם ימומשו במלואן.

אלא שהתנהגותו של שוק ההון בשנה האחרונה הצליחה לחבל גם במקור הכנסה זה, ולאחר שמני־ות רבות איבדו עשרות אחוזים ממחירן הגבוה למחירים נמוכים מתוספת המימוש של האופצי־ות, ספק רב אם יצליחו כל שמונה החברות יחד לגייס יותר מ–8 מיליון שקל.

מתוך אותן שמונה אופציות רק שלוש נסחרות כיום בתוך הכסף – אופציה 2 של לבידי אשקלון, אופציה 2 של ציקלון ואופציה 2 של אמנת, ואם מתעקשים לתור אחר מכנה משותף לאותן שלוש מסתבר שאפשר למצוא אחד כזה.

אופציה 2 של לבידי אשקלון נסחרת במחיר מימוש של 10.62 שקל – הנמוך בכ–30% ממחיר המניה, שהיה ביום חמישי 15.53 שקל. במקרה של מימוש מלא היא תכניס לקופת החברה כ–2 מיליון שקל; אופציה 2 של אמנת נסחרת במחיר מימוש של 1.09 למניה, הנמוך בכ–76% ממחיר המניה, שהיה ביום חמישי 4.65 שקל, ומימושה יכניס לקופת החברה 600 אלף שקל. אופציה 2 של ציקלון נסחרת במחיר מימוש של 60.76 שקל למניה – נמוך בכ–16% ממחיר המניה, שנסחרה ביום חמישי במחיר של 72.73 שקל, והיא תכניס לקופת החברה כ–4.4 מיליון שקל.

המשותף לכל שלושת המקרים, הוא שבאופצי־ות מחזיקים בעלי העניין בחברה: בלבידי אשקלון מחזיקה עץ לבוד ב–15.97% מכמות האופציות של החברה, באמנת מחזיקים בעלי העניין בחברה, שרגא שחק, יעקב וולטר יגאל שפר וקרנות בל"ל ב–79.48% מכמות האופציות של החברה, ובציק־לון מחזיקים עץ לבוד וע.ל. תעשיות ב–4.63% מכמות האופציות, מתוכם 4.51% מחזיקה עץ לבוד.

האופציות של לבידי אשקלון ואמנת נסחרות ביחס המרה של 1 ואילו האופציות של ציקלון נסחרות ביחס המרה של 0.058: האופציה של לבידי אשקלון נסחרה ביום חמישי בפרמיית המ־רה שלילית של 2%.

באמנת, אגב, כבר מומשה כמות של כ–280 אלף אופציות במהלך הרבעון השלישי השנה, שהכניסה לקופת החברה כ–305 אלף שקל. לאחר מימוש יתרת האופציות ייכנס לקופת החברה סכום נוסף של 660 אלף שקל, וחלקם של בעלי העניין בחברה יגיע מכ–85.75% לכ–87.52%.

בלבידי אשקלון ובציקלון ניתן לראות, כי מדובר בבעל עניין עיקרי משותף לשתי החברות – עץ לבוד. עץ לבוד, הנסחרת בבורסה בניו יורק, מחזיקה בכ–55% מלבידי אשקלון ובכ–39% מציקלון. שתי החברות ספגו ירידות חדות מתחי־לת השנה – לבידי אשקלון, החשופה כיום להוד־דות מחירי המכס על יבוא לבידים – מה שעשוי לפגוע בתוצאותיה העסקיות בעתיד – רשמה ירי־דה של כ–70% בשוויה מתחילת השנה. ואילו מניותיה של ציקלון רשמו ירידה של כ–48% מתחילת השנה. אם תהיה עץ לבוד מעוניינת להגדיל את אחזקותיה בשתי החברות יהיה עליה להשקיע כחצי מיליון שקל בכדי להמיר את כמות האופציות שהיא מחזיקה בשתיהן.

המקרה הגבולי הוא של מופת. לחברה שתי סדרות אופציות – אופציה 1, שיום המימוש האח־רון שלה, בדומה לשאר, הוא ב–1 בינואר 95', נסחרת במחיר מימוש של 60 אגורות למניה – זהה למחיר המניה. אם יאמינו מחזיקי האופציות, כי לאחר שמניות החברה רשמו ירידה של 66.5% מתחילת השנה – הן נסחרות כיום במחיר אטרקטי־בי, תצליח מופת לשלשל לקופתה קרוב ל–2 מיליון שקל.

האופציות הנותרות נמצאות הרחק מחוץ לכ־סף, וככל הנראה ייאלצו החברות לוותר על מאות אלפי השקלים, שלא ימצאו את דרכם לקופתן.

האחרונות ברשימה הן בריל, מרחב ורשף – שלוש חברות שהציגו הרעה משמעותית בתוצאו־תיהן הכספיות לתשעת החודשים הראשונים של 94' בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד – הרעה שבאה לידי ביטוי גם בירידה הדרסטית במחירי המניות.

את מניותיה של רשף, המשווקת את מוצרי בורד, ניתן היה לרכוש ביום חמישי במחיר של 91.5 אגורות למניה, לאחר שירדו מתחילת השנה ב–82.2%. את מניות בריל, שנסחרו בשיאן במחיר של 13.15 שקל למניה, ניתן היה לרכוש ביום חמישי תמורת 2.16 שקל למניה לאחר שרשמו ירידה של 84.5% מתחילת השנה. מניותיה של מרחב, העוסקת בייצור ושיווק מוצרי בנייה, איב־דו מתחילת השנה 76.3% ממחירן.

גם אם מישהו מאמין, כי מניותיהן של בריל, רשף, יונה ומרחב הנן ריין – וכיום כדאי למהר ולרכוש אותן – ספק אם יעשה זאת באמצעות המרת אופציות.

כפי שניתן לראות בטבלה, תוספות המימוש הנדרשות להמרת האופציות נמצאות עשרות אחוזים מעל מחירן של המניות בשוק.

באופן תיאורטי – הכל עוד פתוח, ועד ליום המסחר האחרון באופציות נותרו עדיין תשעה ימים, שבהן יכולות מניותיה של רשף לטפס ב–35%, מניותיה של בריל בכ–400% ומניותיה של מרחב בכ–300%. שאם לא כן – תוותר רשף על 279 אלף שקל שהיו אמורים להיכנס לקופתה ממימוש האופציות, מרחב על 10.8 מיליון שקל ובריל על 9.2 מיליון שקל.

אופציות פוקעות

שם האופציה	תוספת מימוש	מחיר מניה	תמורה במימוש מלא*
לבידי אשקלון אופ' 2	10.26	15.52	2,000
רשף אופ' 2	1.23	0.92	279
יונה אופ' 1	9.97	5.33	13,500
מופת אופ' 1	0.60	0.60	1,920
אמנת אופ' 2	1.09	4.65	660
מרחב אופ' 2	4.67	1.41	10,800
בריל אופ' 1	10.34	2.16	9,200
ציקלון אופ' 2	60.76	72.73	4,400

* באלפי שקלים   יום מסחר אחרון של האופציות 28.12.94   יום מימוש אחרון 1.1.95.

וידאומטריקס – דוברת שרם חושפת את חומר החקירה

מאת שלמה פרידמן

גם במהלך סוף השבוע – זמן בו לכאורה מצוי שוק ההון בתרדמה – לא פסקה הפעילות סביב חברת וידאומטריקס. כזכור, השתלטו בשבוע שעבר בעלי השליטה בחברה – גדי גבעול ואלון כרמל חנוה על דירקטוריון החברה, לאחר ששני הדח"צים והדירקטור מטעם חברת דוברת שרם התפטרו מכהונתם.

ביום שישי הוציא נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב, אליהו וינוגרד, צו מניעה ארעי נגד גבעול וכרמל, האוסר עליהם לעשות פעולות בחברה מעבר למהלך העסקים הרגיל שלה, לקבל מן החברה כספים, לבצע בחברה פעולות שיש להם עניין אישי בהן והאוסר עליהם לבצע פעולות במסמכים בחברה.

הצו ניתן לבקשת קבוצת דוברת שרם הכוללת את חברת דוברת שרם, קרנות ההשקעה מהקבוצה וחברת לידר, המחזיקים יחד כ–28% ממניות וידאומטריקס. ההשדות נגד גבעול וכרמל ידועות כבר זמן רב. מה שמעניין בבקשה לצו, אשר הוגשה על ידי משרד עורכי דין רבציגר, קלגסבלד ושות', הוא שהיא כוללת בפעם הראשונה מידע מתזכיר החקירה המלא של משרד רואי החשבון COOPERS & LYBRAND, המשמש כמבקר חשבונותיה של החברה הבת – מטריקס.

הבקשה לצו המניעה מגוללת את מעשיהם של גבעול וכרמל ושל יואב שפירא (המנהל לשעבר של מפעל של מטריקס) בחברת מטריקס. עם זאת, יודגש כי מדובר בחשדות של משרד רואה החשבון האמריקאי ושל עורך דין אמריקאי שנשכר לבדוק את החשדות בלבד. גבעול, כרמל ושפירא טרם הועמדו לדין על אף פרט מהמעשים שמיוחסים להם, לא בארץ ולא בארה"ב, וממילא בוודאי שלא הורשעו בדבר.

יתרה מזו, צו המניעה ניתן ביום שישי במעמד צד אחד בלבד. השופט וינוגרד קבע דיון נוסף, במעמד שני הצדדים, ביום ראשון הבא.

בכתב הבקשה לצו כותבת קבוצת דוברת שרם, כי בתחילה הניחו כי מעשיהם של גבעול, כרמל ושפירא נועדו לייפות את מאזניה של וידאומטריקס ערב ההנפקה. אלא שאחר כך, כך נאמר בבקשה, החלו השלושה להשתמש במנגנון של החברות, כדי למשוך כספים לעצמם ולמקורביהם.

על פי הבקשה הקימו השלושה יחד עם אדם נוסף בשם דוד אביטן את חברת TRADING DA. "באמצעות DA שהיתה נתונה להשפעתם המוחלטת, ביצעו השלושה פעולות ומניפולציות שונות", נאמר בבקשה. בין הפעולות, מונה כתב הבקשה, מכירה של 1.2 מיליון קלטות וידאו ממטריקס ל־DA: הקלטות נמכרו ל־DA במחיר ממוצע של 0.8 דולר לקלטת, בעוד שזו מכרה אותם אחר כך במחיר ממוצע של 1.79 דולר לקלטת. בספרי החברה קיים רישום למכירה של 800 אלף קלטות. "מכירות אלה הניבו רווח גולמי של כ–800 אלף דולר ל־DA (ולמעשה לשלושה) על חשבון מטריקס", נאמר בבקשה. עוד טוענת קבוצת דוברת שרם כי לגבי 400 אלף הקלטות הנותרות לא נערך רישום וחסר זה, בשווי מכירה של 700 אלף דולר, הוא תוצאה של זיוף ספרי DA.

הבקשה מציגה גם חשד להונאה באמצעות הנפקת חשבוניות כפולות. על פי החשד הנפיקו גבעול, כרמל ושפירא חשבוניות כפולות על מנת להגדיל את היקף המכירות של מטריקס. "טכניקה אחת של השלושה היתה להוסיף סכומים לחשבוניות, אשר יצאו במקור בסכום אפס... טכניקה נוספת היתה הוצאת חשבוניות, תוך הותרת פערים בסדרת המספרים הרצה של החשבוניות. פערים אלה נוצלו אחר כך להנפקת חשבוניות מפוברקות, שנופקו כביכול כנגד מכירות", נאמר בבקשה.

הבקשה מגוללת גם חשד לזיוף מסמכים. אחת החשדות היא בקשר להחכרת רכב עבור יואב שפירא. על פי הנאמר בבקשה, חכר שפירא מכונית מרצדס בערך של 70 אלף דולר. להבטחת התשלום ניתנה ערבות של זאב גבעול (אחיו של גדי גבעול), אשר מעולם לא עבד במטריקס. למרות זאת הונפק לזאב גבעול טופס המקביל לטופס 106 הישראלי, המעיד כי קיבל כביכול ממטריקס שכר של 120 אלף דולר. "טופס זה היה ככל הנראה מזויף", נטען בבקשה.

השלושה נחשדו על ידי רואה החשבון האמריקאי גם בהכללת פרט מטעה בתשקיף ההנפקה. המדובר בפריק הדין בחברת גולדסטאר. חברה זו נקלעה בשנת 93' לקשיים. בתשקיף נאמר, כי מטריקס תתמה עם גולדסטאר הסכם על פיו תפרע האחרונה חוב של 150 אלף דולר למטריקס ב–15 תשלומים. כן נאמר בתשקיף כי גולדסטאר פורעת את החוב ועד תאריך פרסום התשקיף שילמה 50 אלף דולר. אלא שבנובמבר 93' נכנסה גולדסטאר למצב של פשיטת רגל CHAPTER 11 ולכן שטר החוב שלה הפך לבטל. "השלושה לא נתנו גילוי למצבה של גולדסטאר ולבטלות שטר החוב בתשקיף החברה. יתרה מזו, הם האנו להסוות מצב זה", נאמר בבקשה.

קבוצת דוברת שרם מגוללת גם את פעולותיהם של השלושה למני־עת בדיקת החשדות נגדם בחקירה אובייקטיווית. "למבקשים (קבוצת דוברת שרם – ש.פ) התברר, כי המשיבים אינם מעוניינים באמת ובתמים בבדיקת החשדות שהועלו נגדם, אלא רצונם האמיתי הוא לטשטש חשדות אלה ולהסתירם. המשיבים פתחו במסע הכפשות ואיו־מים כנגד המבקשים דירקטורים אחרים בחברה ובעלי מניות אחרים בחברה. המשיבים בחרו לנקוט בטקטיקת הגנה זו מתוך תקווה, ככל הנראה, שהתקפתם זו תבטה, ולו במעט, על החשדות הכבדים, אשר הועלו נגדם", נאמר בבקשה.

כלל מנפיקים בע"מ

פוקוס הארץ

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ

שמחים להודיע על יום עיון בנושא:

מימון פרויקטים ופיתוח כלכלי ברשויות המקומיות

שיתקיים ביום שני, 2 בינואר 1995, בין השעות 9:00 ל–15:00, בגן אורנים, גני התערוכה, תל־אביב.

מנושאי הכנס:

* גישות חדשות במימון פרויקטים מוניציפליים
* הפרטת שירותים עירוניים וחברות עירוניות
* תכנון תשתית פיסית ברשויות המקומיות
* שיווק העיר ליזמים ולמשקיעים
* שיטות לגיוס הון
* יזמות עסקית מקומית
* פיתוח תשתית תעשייתית ותחבורתית

בין המרצים: עדי אלדר, שמאי אסיף, דוד בועז, זאב בילסקי, שמואל בן־טובים, יעקב ברדוגו, שמואל גורטלר, ידידיה גרינברג, דן הולצמן, יונה יהב, יוחנן לוי, דב קהת.

מחיר (כולל ארוחת צהריים): 350 ש"ח, למנויי הארץ 315 ש"ח.

פרטים והרשמה בפוקוס הארץ,
טל 03-5121172, 03-5121382
פקס. 03-6819296

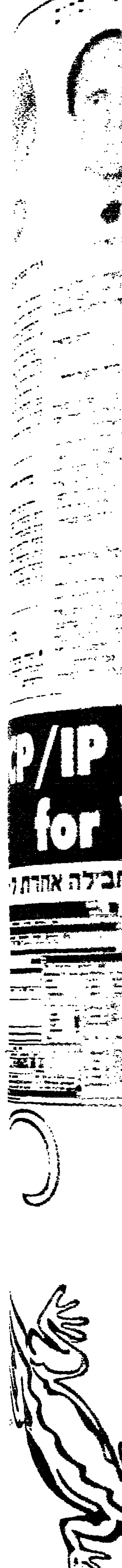

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שווקים

מחירי הקפה התמוטטו

בוול סטריט עלה מדד דאו ג'ונס ב-1.1% ומחזור העסקות היה הגדול ביותר ביום יחיד מאז מפולת השערים ב-87': נסחרו קרוב ל-482 מיליון מניות

מאת אריה חשביה

סחורות

מחירי הקפה בעולם צנחו ב-40% בתוך 10 שבועות, וסוחר לונדוני הגדיר זאת בשיחה עם כתב רויטס כ"מרחץ דמים". הוא ציין, כי ספקולנטים מכרו בבהלה חוזים עתידיים לקפה.

עם זאת, נמסר מתעשיית קליית הקפה, כי אין להניח שהמחירים הקמעוניים לקפה במרכולים יירדו באותה מהירות ובאותה חדות שנרשמו במחירים הסיטוניים של פולי הקפה.

פולי קפה מסוג "רובוסטה" נסחרו ביום חמישי בלונדון בסביבות 2,500 דולר לטונה בחוזים עתידיים, לעומת 4,140 דולר ב-22 בספטמבר, ובכך ירדו מחירי פולי הקפה כמעט למחירים שרווחו לפני הקרה בבראזיל, יצרנית הקפה הגדולה ביותר, בסוף יוני השנה.

המחירים לצרכנים במדפי המרכולים לא עלו בצורה כה דרמטית כמו מחירי הפולים, ולכן יש להניח כי גם לא יירדו באותה מהירות.

החברה ההולנדית הגדולה אגי ברטס מסרה ביום חמישי, כי אין לה לפי שעה תוכניות להוריד את המחירים הקמעוניים. "אם המחירים בעולם יישארו ברמה זו, אזי בבוא הזמן ישפעו גם המחירים הקמעוניים, אך לפי שעה אין לנו תוכניות להפחיתם", מסר דובר החברה באמסטרדם.

נסטלה, השולטת על 59% מהשוק הבריטי, מסרה כי בכל זאת תגשים את תוכניתה להעלות את המחירים ב-7%. "אין אנו פועלים על פי שינויים קצרי-מועד במחירי הפולים הבינלאומיים", מסרה החברה.

הירידה במחירי הקפה בעולם התחילה באוקטובר, כאשר נמוגו החששות מפני ממדי נזקי הקרה והבצורת ליבולים בבראזיל. המחירים גם ירדו עקב ירידה בביקוש מצד הצרכנים.

עליית מחירי הקפה בלונדון ביום שישי, ל-2,638 דולר לטונה, לא הרגיעה את הרוחות בשוק. את העלייה בלונדון זקפו סוחרים לעלייה בניו יורק, ואולם הדעה שרווחה בשוק בסוף השבוע היתה, שהמצב עדיין לא יציב.

עד כדי כך סוער שוק הקפה, שסוכנות הידיעות רויטרס התחילה לפרסם דיווחים על המצב בשוק פעמיים ביום, ובנפרד, במקום דיווח אחד לסיכום היום, יחד עם הקקאו והסוכר.

בסוף השבוע ירדו גם מחירי הקקאו, אם כי לא בשיעור כל כך דרמטי כמו מחירי הקפה. נפח המסחר היה מצומצם.

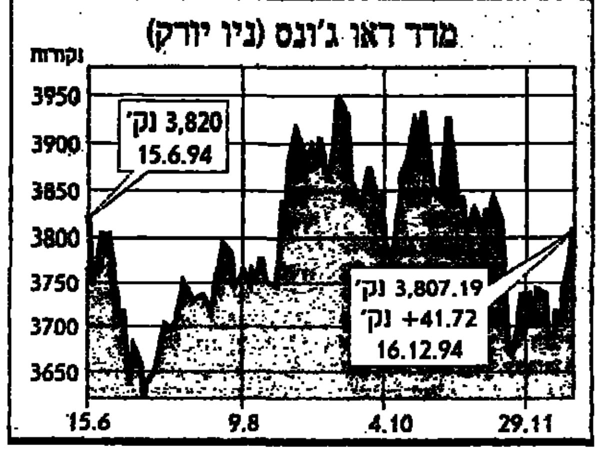

וול סטריט

ביום ששי נהנתה הבורסה של ניו יורק מעליות חדות, במחזור עסקות שהתקרב ל-482 מיליון מניות – המחזור הגדול ביותר ביום מסחר יחיד מאז מפולת המניות ב-1987, והשלישי בגובהו בתולדות הבורסה בוול סטריט. ב-19 באוקטובר 1987 עברו 604 מיליון מניות מיד ליד בבורסה הניו יורקית.

מדד דאו ג'ונס נסק בקרוב ל-42 נקודות – או 1.1%. מספר המניות ששעריהן עלו היה 1,338 ואילו מספר המניות שירדו היה 943.

אירופה

גם בבורסה של לונדון היתה ביום ששי עלייה חדה של יותר מ-40 נקודות. סוחרים הביעו הערכות כי השערים יוסיפו ויעלו במרוצת הרבעון הבא.

שערי המניות של ורבורג עלו לאחר שהתחדשו השמועות בדבר השתלטות.

עלייה מתונה יותר נרשמה בבורסה של פרנקפורט, אך המסחר היה חלש. העליות הבולטות ביותר היו של מניית סימנס. סוחרים אמרו שלהערכתם יגרום מימוש רווחים לשובו של מדד דקס לרמה של 2,050 נקודות בשבוע הזה.

בפאריס, לעומת זאת, היו ירידות שערים, אחרי שמשקיעים מוסדיים מכרו מניות צרפתיות.

מדד סי-איי-סי ירד ב-0.36% במחזור עסקות שהסתכם ב-3.7 מיליארד פרנק.

מניית אלקטל אלסתום ירדה על רקע ידיעות שחברת התקשורת פראנס טלקום משנה את מדיניות הרכש שלה, ותוך ציפייה להתפתחויות בחקירה המתנהלת נגד אלסתום.

ענף הרכב נפגע ומניות פג'ו, סיטרואן ורנו ירדו. נחלש גם עד שהשוק בפאריס, ואליאו.

מניית יורוטנל עלתה אחרי שפרסמה את התעריפים של שירות העברת המכוניות, החל מ-22 בדצמבר.

יורודיסני שוב ירדה בגלל מימוש רווחים לאחר העליות של הימים האחרונים.

בבורסה של מילנו היתה עלייה, אם כי הסגירה היתה ברמה נמוכה מזו שאליה הגיעו השערים במשך יום המסחר. מדד מיבטל עלה ב-2.01%. ברוקרים אמרו כי להערכתם יש מקום לעליות נוספות, מחר.

השוק שאב עידוד מרגיעה שפקדה את הזירה הפוליטית. יש אומרים שזה שקט שלפני סערה, משום שרומא צופה להצבעת אמון בממשלה ביום רביעי – הצבעה שעלולה להפיל את ממשלתו של סילביו ברלוסקוני.

ביום ששי היתה התעניינות בולטת במניות פיאט וחברות תקשורת. ענף התקשורת שאב עידוד מן האישור שנתן שר התקשורת לשורה של הטבות בתעריפים שהממשלה משלמת תמורת השירות.

מזרח רחוק

מגמה מעורבת הסתמנה בבורסה של טוקיו, ומדד ניקיי עלה ב-42.31 נקודות בלבד, הודות לביקושי ארביטראז' ברגעי המסחר האחרונים. המסחר היה שקט. משקיעים רבים נקטו עמדות המתנה בהעדר נתונים חדשים שיצביעו על כיוון ברור.

מימוש רווחים בבורסה של הונג קונג גרם לירידת שערים, אם כי הסגירה (שבה איבד מדד האנג סנג 1.13%) היתה ברמה גבוהה מנקודת השפל שאליה ירדו המניות במשך היום.

המחזור היה דל: 2.9 מיליארד דולרים של הונג קונג.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הסטות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.11945	6.72
פרנק בלגי	20.551	6.44
מארק גרמני	1	6.37
לירה אירית	2.4155	6.07
פרנק צרפתי	3.4491	3.2
כתר דני	3.9218	3.15
אסקודו פורטוגלי	102.65	2.21
פזטה ספרדית	84	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.5732	1.5722	1.5695
פרנק שווייצרי	1.3327	1.3317	1.3257
לישט*	1.5608	1.5598	1.5605
ין	100.3	100.25	100.27
דולר קנדי	1.392	1.3915	1.3935
פרנק צרפתי	5.428	5.426	5.4226
אקיו	1.2127	1.2117	1.2121
ד' אוסטרלי*	0.7753	0.7748	0.7720
ד' סינגפור	1.4648	1.4638	1.4596
לירטה	1638.5	1637.5	1638.11

*מטבע/דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חודש	6 חודש	שנה
דולר	6.313%	6.828%	7.531%
שטרלינג	6.375%	6.958%	7.729%
ין	2.375%	2.500%	2.688%
פר"ש	4.297%	4.531%	4.813%
מארק	5.500%	5.580%	5.884%
אקיו	6.313%	6.508%	7.000%
פר"צ	6.000%	6.313%	6.750%
גילדן	5.510%	5.620%	5.950%
ד' קנדי	6.750%	7.430%	8.180%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.50%

יורודולר – פרנקפורט

תקופות	דולר	מארק
3 חודשים	6.310%	5.550%
6 חודשים	6.870%	5.630%
1 שנה	7.560%	5.900%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.72%
שנה	7.13%
10 שנים	7.81%
30 שנה	7.85%

בורסות

בורסה	מדד	נעילה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3807.19	41.72	1.11%	3817.95	3758.07	1.41%
	S&P 500	458.8	3.46	0.76%	458.8	455.34	-1.65%
טוקיו	ניקיי 225	19163.43	42.31	0.22%	19163.43	19012.1	10.03%
הונג קונג	האנג סנג	8166.39	-93.17	-1.13%	8263.9	8141.16	-31.31%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2169.72	-10.51	-0.48%	2180.84	2154.48	-10.55%
לונדון	FTSE 100	3013.6	40.2	1.35%	3013.6	2953.2	-11.84%
פרנקפורט	דקס	2070.06	17.47	0.85%	2073.34	2062.22	-8.67%
פאריס	CAC 40	1924.16	-6.94	-0.36%	1938.67	1920.83	-15.16%
מילנו	MIBTEL	9705	191	2.01%	9729	9611	-2.95%
ציריך	SMI	2604.7	6.7	0.26%	2611.7	2592	-11.94%
אמסטרדם	EOE	408.38	0.69	0.17%	409.25	407.01	-1.42%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב דצמ' (דולר לאונקייה)	378.6	-1.6
כסף דצמ' (סנט לאונקייה)	477.2	-1.6
פלטינה ינואר (דולר לאונקייה)	412.5	0.8

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	380.9
כסף (דולר לאונקייה)	4.83
פלטינה (דולר לאונקייה)	414
פלדיום (דולר לאונקייה)	153.5

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ינואר	114.65	1.3
כותנה מרס	83.17	-1.71
קפה מרס	158.55	8.15
קקאו מרס (דולר לטונה)	1305	9
סוכר מרס	15.13	0.12

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ינואר (סנט לבושל)	566.25	3.5
חיטה מרס (סנט לבושל)	393.25	7.25
תירס מרס (סנט לבושל)	229.5	1.75
בקר חי פברואר (סנט לליברה)	70.6	0.1

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	3058.4
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5907
עופרת ספוט (דולר לטונה)	639.5
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1110.7
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1886
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8547

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	15.5
ברנט פברואר	15.9
דובאי ספוט	15
מאוץ ספוט	14.05
טקסס קיזר ספוט	16.86
נפט לחימום ספוט	46.1

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)

איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להזרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	169
נפטא פו"ב	157

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
232.06	1.27	0.55%

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	2670	133
קקאו דצמ' (לישט לטונה)	989	8
גומי ינואר (דולר לקילו)	144.75	-0.25

שערי מטבע חוץ / 16.12.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	שינוי מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.93	3.07	2.94	3.07	2.94	3.07	2.9886	3.0307	2.9860	3.0282	2.9872	3.0288	3.0140	-0.07%	-0.56%	0.94%	-11.63%
1 מארק גרמני	1.86	1.95	1.88	1.96	1.86	1.95	1.9011	1.9279	1.9007	1.9276	1.8975	1.9239	1.9179	-0.04%	-0.62%	11.44%	-2.43%
1 לירה שטרלינג	4.57	4.79	4.61	4.82	4.63	4.85	4.6724	4.7382	4.6732	4.7392	4.6621	4.7270	4.7088	0.03%	-0.65%	6.70%	-6.59%
1 פרנק צרפתי	0.53	0.57	0.53	0.56	0.54	0.57	0.5519	0.5597	0.5463	0.5541	0.5524	0.5601	0.5565	0.04%	-1.14%	9.85%	-3.83%
100 ין יפני	2.92	3.06	2.93	3.07	2.92	3.06	2.9806	3.0225	2.9782	3.0203	2.9744	3.0158	3.0039	-0.20%	-1.82%	12.50%	-1.51%
1 גילדן הולנדי	1.66	1.74	1.67	1.75	1.66	1.74	1.6977	1.7216	1.6968	1.7208	1.6947	1.7183	1.7124	-0.05%	-0.63%	11.31%	-2.55%
1 פרנק שווייצרי	2.21	2.31	2.22	2.32	2.20	2.31	2.2496	2.2813	2.2485	2.2803	2.2426	2.2738	2.2663	-0.22%	-0.55%	12.40%	-1.59%
1 כתר שוודי	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.41	0.3972	0.4027	0.3967	0.4024	0.3975	0.4030	0.4005	0.25%	-0.10%	11.72%	-2.19%
1 כתר נורבגי	0.43	0.45	0.43	0.45	0.42	0.45	0.4362	0.4423	0.4365	0.4427	0.4365	0.4426	0.4398	-0.05%	-0.72%	10.73%	-3.06%
1 כתר דני	0.48	0.50	0.48	0.50	0.47	0.50	0.4858	0.4926	0.4848	0.4917	0.4857	0.4925	0.4894	-0.02%	-0.69%	10.92%	-2.89%
1 מארק פיני	0.60	0.63	0.60	0.63	0.60	0.63	0.6130	0.6217	0.6129	0.6216	0.6116	0.6201	0.6184	0.16%	-0.74%	19.73%	4.82%
1 דולר קנדי	2.11	2.21	2.12	2.21	2.12	2.22	2.1561	2.1865	2.1498	2.1802	2.1581	2.1881	2.1750	-0.09%	-1.03%	-3.23%	-15.28%
1 דולר אוסטרלי	2.25	2.39	2.24	2.40	2.25	2.38	2.3150	2.3476	2.3142	2.3469	2.3145	2.3467	2.3402	-0.21%	0.51%	15.67%	1.27%
1 ראנד דר"א	0.74	0.85	0.60	0.85	0.65	0.84	0.8370	0.8487	0.8362	0.8481	0.8378	0.8495	0.8441	-0.01%	-1.08%	-3.94%	-15.90%
10 פרנק בלגי	0.91	0.95	0.90	0.96	0.91	0.95	0.9250	0.9380	0.9245	0.9376	0.9249	0.9378	0.9324	-0.02%	-0.67%	12.79%	-1.26%
10 שילינג אוסטרי	2.65	2.78	2.66	2.78	2.65	2.78	2.7022	2.7402	2.6975	2.7356	2.7040	2.7416	2.7244	-0.03%	-0.63%	11.30%	-2.56%
1000 לירה איטל	1.79	1.89	1.80	1.91	1.82	1.91	1.8329	1.8588	1.8308	1.8567	1.8334	1.8589	1.8473	0.11%	-1.49%	5.85%	-7.33%
100 פזטה ספרדית	2.20	2.35	2.25	2.39	2.23	2.34	2.2668	2.2988	2.2682	2.3002	2.2683	2.2999	2.2861	0.25%	-1.18%	9.22%	-4.38%
(ECU) 1	---	---	---	---	---	---	3.6279	3.6790	3.6251	3.6763	3.6303	3.6808	3.6582	0.01%	-0.70%	9.73%	-3.93%
1 דינר ירדני	4.16	4.42	4.11	4.40	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2347	-0.07%	-1.96%	1.30%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0182	0.00%	0.55%	3.41%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.91	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9494	-0.06%	-2.11%	0.94%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3170	3.3640	3.3134	3.3602	3.3137	3.3599	3.3452	-0.05%	-0.70%	5.07%	-8.01%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 16.12.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6401	1.5715	1.0034	1.3299	5.4160	1.7601	1.6316	3.2325
1 לירה שטרלינג	1.5623	---	2.4552	1.5676	2.0777	8.4615	2.7498	2.5490	5.0502
1 מארק גרמני	0.6363	0.4073	---	0.6385	0.8463	3.4464	1.1200	1.0382	2.0569
100 ין יפני	0.9966	0.6379	1.5662	---	1.3255	5.3978	1.7542	1.6261	3.2217
1 פרנק שווייצרי	0.7519	0.4813	1.1817	0.7545	---	4.0724	1.3235	1.2268	2.4386
1 פרנק צרפתי	0.1846	0.1182	0.2902	0.1853	0.2456	---	0.3250	0.3013	0.5968
1 גילדן הולנדי	0.5681	0.3637	0.8929	0.5701	0.7556	3.0771	---	0.9270	1.8366
1000 לירה איטל	0.6129	0.3923	0.9632	0.6150	0.8151	3.3195	1.0788	---	1.9812
10 פרנק בלגי	0.3094	0.1980	0.4862	0.3104	0.4114	1.6755	0.5445	0.5047	---

לבוקר טוב, לפגישת עסקים, לארוחת צהריים ולערב רומנטי
גלרי
אלכסנדר
במדרחוב נחלת בנימין
לרשותכם עומד המטבח המגוון המובחר של אלכסנדר
ואווירה:
גלרית תמונות מתחלפת
לשרות אנשי עסקים: מסוף מידע לבורסה- On Line
טלפון להזמנות מראש: 03-5100571/2, נחלת בנימין, רמב"ם 22
© שוגב פורת

הודעה
לבעלי היחידות של
"להק-שותף" - קרן נאמנות
תשלום הדיבידנד החודשי במזומן פטור ממס הכנסה לחודש דצמבר 1994 כדלקמן:
ב-"להק-שותף" - 1.5% מהערך הנקוב
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים ביום 28.12.94 בגין היחידות שתהיינה במחזור ביום 20.12.94.
המרת הדיבידנד ביחידות חדשות ללא שיעור תוספת
בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחיר יחידה שייקבע ביום 28.12.94.
מנהל הקרן: להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

קורס אנגלית עסקית למנהלים
נושאים מרכזיים:
● ארגון החברה העסקית
● הצגה עצמית ויצירת רושם ראשוני
● שיווק ומכירות בינלאומיים
● כספים ובנקאות
● משא ומתן והסכמים
● תקשורת בכתב
● אירוח וארגון מסע עסקים
בהנחיית צוות Set Seminar
פרטים והרשמה:
טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול
6 מפגשים בני חצי יום בשעות הבוקר החל מ- 3.1.95 בתל-אביב

חברת החשמל לישראל בע"מ
מכרז מס' 12/94
חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן: "החברה") מזמינה בזה הצעות לביטוחים שונים, בהתאם לפרוט כלהלן:
1. סוגי הביטוח
א. ביטוח רכב חובה
ב. ביטוח רכב צד שלישי נזקי רכוש
ג. ביטוח רכב כנגד סיכוני אש והתפוצצות
ד. ביטוח סירות ממע- Hull and Machinery
ה. ביטוח סחורות בהעברה יבשתית
ו. ביטוח הובלה ימית/אווירית פתוחה-לענין ביטוח לפי תת-סעיף זה רשאיות להשתתף במכרז:
1) חברות ביטוח בעלות הון עצמי שווה ערך ל-15 מ' $ לפחות.
2) לחלופין, מקום שההתניה בסעיף קטן (1) לעיל איננה מתקיימת, רק חברות ביטוח שתאפשרנה גישות ישירה למבטחי המשנה (סעיף בפוליסה של "Cut Through")
2. פוליסות ביטוח משלימות
1) כספים בכספות ובהעברה
2) ביטוח מקיף- מבנה צרכניה
3) "כל הסיכונים" - מליח דיזל גנרטורים
4) ביטוח תאונות אישיות של דירקטורים
2. תקופת הביטוח
1.4.95-31.3.96 עם אופציה של המבוטח להאריך תקופת הביטוח בשנה נוספת החל מ-1.4.96 ועד ל-31.3.97 ועד בכלל.
3. כללי
א. מוזמנים להשתתף במכרז רק חברות בטוח המורשות לעבוד בישראל, וההתקשרות בין החברה ובין חברת הביטוח תהיה ישירה.
ב. אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
ג. החברה תהיה רשאית לנהל מו"מ עם חברות הביטוח שהצעותיהן נמצאו המתאימות ביותר.
ד. החברה שומרת לעצמה הזכות להקצות הפוליסות הנרכשות בין המציעים השונים בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי.
ה. תוקף ההצעות יהיה עד ל-31.3.1995, ועד בכלל.
ו. פרטים נוספים וטופסי מכרז ניתן לקבל במשרדי אגף כספים וכלכלה, מח' מימון התקשרויות וביטוח, בבנין אגף התחנה המרכזית חיפה, קומה 6, חדר 620 טל: 04-548219/319 בין השעות 07:00-15:30.
את ההצעות למכרז יש להגיש במעטפות סגורות עד יום 31.1.95 שעה 13:00 למשרדנו בחיפה.
הצעה שלא תמצא בתיבת המכרז המיועדת למכרז זה ביום ובשעה האמורים לא תדון.

forel פורל
פורל - מסעדה מתמחה בדג הפורל
פורל בגריל מיוחד, פורל בחזה, פורל מעושן,
פורל מטוגן או פורל ממולא. וגם בייבי סלמון
טרי ולפני הכל חגיגת אנטיפסטי ים-תיכונית.
בימים שני - חמישי בצהריים 3 תפריטים עסקיים.
פתוח בימים ב' - שבת 12:00-15:00 ו-19:00-24:00 (ביום א' סגור)
פורל - פרישמן 10 ת"א (ליד מלון דן), 03-5222664

הגב של טלרד
המחירים והבונוסים שלנו
המחיר הנמוך ביותר וגם בתשלומים
קורל טלרד
מערכת תקשורת סיפרתית
מ-8 ועד 96 שלוחות
★ התקנה מידית.
★ ללא דמי שימוש לייבזק"
★ אפשרות ל-TRADE IN
★ הדגמה חינם במשרדי הלקוח
בת-קול
טל: (רב קווי) 03-5753878, פקס: 03-5754066

שירות נכון לכל קריאה
הארץ
מחלקת מנויים והפצה
ת"א 03-5121333/44 חיפה 04-623166/7 ירושלים 02-254245-8

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק
עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב 03-6917211
המשלוחים שלך בטוחים
אל על ELAL CARGO מטענים

בעולם

הלם בשוק האג"ח

נפילתו הפתאומית של מחוז אורנג' מקליפורניה לפשיטת רגל גורמת לחששות כבדים בשוק האג"ח המוניציפליות הפטורות ממס

New York Times

צלילתו הפתאומית של מחוז אורנג' מקליפורניה לפשיטת רגל זיעזעה את שוק האג"ח הציבוריות, בעיקר המוניציפליות, ואיימה לייקר את הכסף שרשויות מקומיות רבות לוות בשוק זה. היא גם העמידה חברות גדולות בוול סטריט בפני אפשרות של הפסדים, ומשמשת אזהרה למהירות שבה אסטרטגיות חדשות ופופולריות יכולות להיכשל. פשיטת הרגל התירה מחוז גדול ועשיר ללא יכולת לשלם את חובותיו.

מחוז אורנג', פרבר רוזמי של לוס אנג'לס, פנה ביום ג', 6 בדצמבר, לבית המשפט לפשיטות רגל, אחרי שהשקעות מסובכות שלו בשוק הנגזרים הפכו להפסדים בשל עליית שיעורי הריבית.

את ההשקעות ביצע מחוז שהיה נחוש ברצונו לזכות ברווחים גדולים יותר על השקעותיו כדי לכסות שירותים מוניציפליים שונים. אבל קרן ההשקעות שלו שבה השקעו כ-8 מיליארד דולר – ושלוותה סכומים נוספים שהצטברו ל-12 מיליארד דולר – עומדת עכשיו בפני הפסדים של לפחות 1.5 מיליארד דולר. רשויות מקומיות שהשקיעו בקרן עשויות גם הן למצוא עצמן במצב שאינו מאפשר להן לעמוד בהתחייבויותיהן.

המחוז הודיע אחרי כניסתו לפשיטת רגל שהוא מסוגל לשלם את המשכורות לעובדיו. "למחוז יש שליטה מלאה בכל הכספים שלו", אמר הפרקליט ברוס בנט, מומחה לפשיטות רגל המטפל בתיק, והוסיף שהוא אינו זקוק לאישור משפטי כדי לבצע את התשלומים.

אבל שוק האג"ח המוניציפליות – אחד מן הגדולים במדינה, עם איגרות חוב בסכום של כמעט טריליון דולר – ספג הלם. לדברי סוחרים, האג"ח של מדינת הרשויות המקומיות של קליפורניה נסחרות בירידה גדולה במחירן – ולמרות זאת אין בהן פעילות.

"אין שוק להנפקות של קליפורניה", אמר אוסטין סוכין, נשיא חברה הקובעת מחירים לאג"ח מוניציפליות. "קרוב לוודאי שבימים אחרים לא יהיה שוק כזה".

הירידה הורגשה באג"ח מוניציפליות מכל רחבי ארצות הברית, כשהתשואה על אג"ח פטורות ממס הכנסה עלתה בשיעור של 0.14%, ואילו זו על אג"ח חייבות במס הכנסה עלתה בשיעור נמוך יותר.

החשיפה של וול סטריט נובעת מהלוואות של מיליארדי דולרים שנתנו חברות לקרן ההשקעות של מחוז אורנג' ומן האפשרות לתביעות משפטיות של המחוז בשל ההשקעות המסובכות שביצע

חלק גדול מן הירידה נגרם על ידי קונים שמכרו את אחזקותיהם מחשש שלמחוזות אחרים עלולות להיות בעיות דומות. אין זה נראה סביר שעוד מחוזות השקיעו בצורה חסרת אחריות כפי שעשה רוברט סיטרון, שנאלץ להתפטר מתפקידו כחשב של מחוז אורנג', ובכל זאת ברור שרשויות מקומיות אחרות הסתבכו גם הן.

"הפסדים אחרים יופיעו", אמר ג'ו מייסק, עורך של כתב עת מניו יורק העוקב אחרי שוק האג"ח המוניציפליות. "הרשויות המוניציפליות יאשימו את וול סטריט במצב הפיננסי הקשה שבו הן נמצאות".

החשיפה של וול סטריט נובעת מהלוואות של מיליארדי דולרים שנתנו חברות לקרן ההשקעות של מחוז אורנג' ומן האפשרות לתביעות משפטיות של המחוז, בשל ההשקעות המסובכות שביצע. הוא השתמש בהשקעות אלו להימורים על שיעורי ריבית נמוכים יותר, הן באמצעות אג"ח קונבנציונליות והן באמצעות השקעות אזוטריות יותר, כולל נגזרים, ששיעוריהם יורדים כאשר שיעורי הריבית בשווקים עולים. עדיין לא הוגשו תביעות משפטיות כאלה. חברות בוול סטריט אומרות שאין להן כל אחריות בנושא.

אבל הסיכון של תביעות עדיין קיים. "בכל שההשקעות מסובכות יותר, כך עולה יותר ויותר השאלה של התנהגות נאותה", אומר פליקס רוהאטין, שותף בחברת בנק ההשקעות לאזארד פרר והיו"ר לשעבר של החברה שהוקמה ב-1975 לעזור לעיר ניו יורק אחרי שלא היתה מסוגלת לעמוד בתשלומיה. "איך אפשר להמר בכספי הציבור בצורה כזאת?" שואל רוהאטין. "זה פשוט נבצר מבינתי".

בנק ההשקעות הגדול ביותר שעשה עסקים עם מחוז אורנג' היה מריל לינץ', שמחיר מניותיו ירד ב-1.25 דולר בבורסה של ניו יורק אחרי שנודע דבר פניית מחוז אורנג' לבית המשפט לפשיטות רגל. לדברי מריל לינץ' הלוואותיה בסך 2 מיליארד דולר למחוז אורנג' מכוסות להלוטין על ידי ביטחונות.

ההגבלות על מדיניות ההשקעות של הרשויות המקומיות עסקו לעתים קרובות באיכות האשראי של ההשקעות. אבל במקרה זה לא זו היתה בעיה. הנושא הוא הפסדים הנובעים משינויים בשיעורי הריבית.

הקרן של מחוז אורנג' השיגה שיעורי תשואה גבוהים יותר מן המקובל בשוק באמצעות מגוון טכניקות, כולל לקיחת הלוואות כדי לרכוש עוד ניירות ערך. בשבוע שעבר התחילו חברות מוול סטריט לסרב להאריך את ההלוואות הללו. זה גרם לבקשה לפשיטת רגל, שלדברי המחוז תמנע מבנקי ההשקעות למכור את ביטחונותיהם.

לא ברור אם פשיטת הרגל תשיג מטרה זאת. לדברי בנקי ההשקעות יש להם עדיין הזכות למכור את הביטחונות, ונראה שהנושא יוכרע בבית המשפט.

אין זה ברור גם אם מחזיקי האג"ח של מחוז אורנג' יסבלו הפסדים. אבל ברור שהמחוז ורבות מן הרשויות שלו יצטרכו להתמודד עם הכנסות נמוכות יותר. המשמעות תהיה קיצוץ בהוצאות, משום שקשה מאוד להשיג העלאת מסים בקליפורניה, כתוצאה מהחלטה 13 האוסרת על העלאת מסי רכוש.

אמריטק נשארת בבית

תינוקת בל אחת שמה עדיין את הדגש על שירותי טלפונים

New York Times

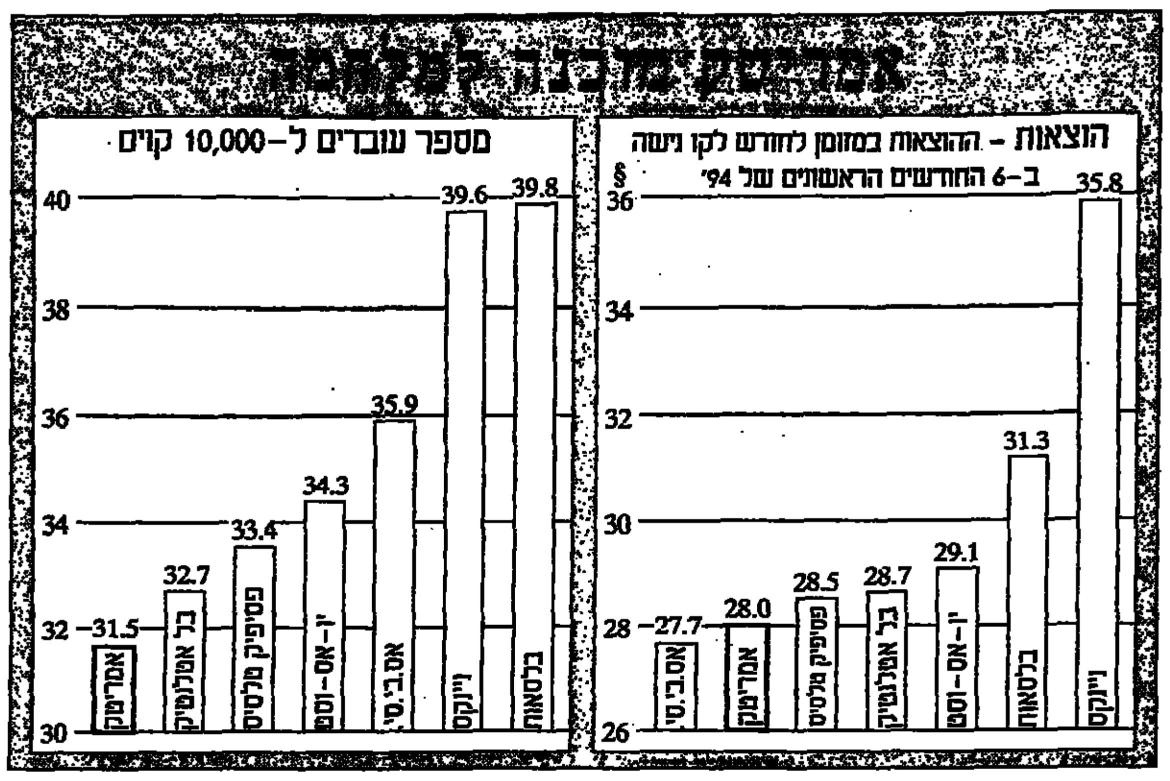

ריצ'רד נוטבארט, היו"ר של חברת אמריטק, פתח בוקר אחד עיתון בשיקגו וראה מודעה על עמוד שלם של AT&T.

"בידקו את חשבונות הטלפון שלכם – אתם תופתעו כמה אתם משלמים", נאמר במודעה שהציעה הנחה של 10% ממחיריה של אמריטק לשיחות למרחק של 25 ק"מ ויותר.

AT&T התחילה להידחק לשוק של השיחות בין מקומות קרובים יחסית זה לזה באזור שיקגו – שוק שנשלט בידי אמריטק, חברת בל האזורית המספקת שירותי שיחות מקומיות באילינוי וב-4 מדינות אחרות במערב התיכון.

נוטבארט הזמין התקפת נגד מיידית – מודעות בטלוויזיה, ברדיו ובעיתונות. "אל תעשו דבר", נאמר בסדרת מודעות. "אלה שטויות", נאמר באחרת, שטענה שהחיסכון של AT&T הוא בעיקרו דמיוני, והלקוחות יצטרכו לחייג עוד 5 ספרות כדי להעביר שיחות באמצעותה.

תחרות כזאת בשוק הטלפון המקומי מתפתחת גם בניו יורק, מרילנד ומדינות אחרות, ועל בסיס צר יותר גם במרבית הערים הגדולות. אבל המלחמה חריפה במיוחד בשיקגו, משום שאמריטק הכינה את עצמה לתחרות – ואפילו סמכה עליה – יותר מכל חברת בל אחרת.

בעוד חברות בל אזוריות אחרות מתפשטות הרפתקניות בכל רחבי המדינה בשירותי וידיאו ותקשורת אלחוטית, אמריטק החליטה להתמקד באזור האגמים הגדולים שלה, המקיף 5 מדינות, ובעסקי הטלפון הבסיסיים שלה. היא בלטה בהיעדרותה משגעון המיזוגים של השנה שעברה בין חברות טלפונים וחברות כבלים, ובסתיו דחתה הזמנה להצטרף לחברות של שיחות חוץ או לחברות בל אחרות בברית כלל ארצית לפיתוח רשתות תקשורת אלחוטית.

אבל הגנת תחום המחיה שלה לא תהיה קלה. בשל החלטות שקיבלו באחרונה הרשויות באילינוי המעוניינות לחסל את המונופול על שירות הטלפון המקומי, והודות לגודלו העצום של השוק של שיקגו, הצפויה עיר זאת להיות בחודשים הקרובים אבן שואבת למיזמי טלפון חדשים.

במרוצת התהליך היא היתה למעבדה לשינויים העוברים על ענף הטלקומוניקציה.

אמריטק קידמה באגרסיביות סוג של עסקה טובה עם הרשויות הפדרליות. החברה תסכים לפתוח להלוטין את הרשתות שלה בפני כל מתחרותיה ותוותר על כל העדיפות שיש לה היום. בתמורה, תקבל רשות להיכנס לשוקי שירות החוץ והטלוויזיה בכבלים. ויתורים הדדיים כאלה ניצבים במרכזה של חקיקה המתייחסת לכל חברות הטלפון, שכמעט עברה בקונגרס בחודש שעבר ותעלה שוב לדיון בשנה הבאה. בעיקרון הכללי תומכות כל חברות בל, אבל הן התנגדו בתוקף לפרטים חיוניים רבים ומנעו את העברת החוק.

אמריטק ניהלה גם מסע מוצלח לשכנע את רשויות הפיקוח להעניק לה גמישות גדולה יותר בעניני מחירים ורווחים. המדיניות החדשה מאפשרת לאמריטק להחזיק כמעט בכל הרווחים שהיא מסוגלת להפיק מיעילות משופרת, בתמורה להתחייבות להקפיא או להוריד את המחיר של שירות הטלפון הבסיסי.

"התחרות תהיה טובה לכולם, כולל אותנו", אומר נוטבארט, 47, שקיבל את תפקידו במאי כאשר פרש ויליאם וייס לגמלאות. "תראו את AT&T. חלק השוק שלהם בשיחות חוץ ירד מ-100% ל-60%, אבל הם חזקים מכפי שהיו אי-פעם".

רשימת מתחריה הקיימים והעתידיים של אמריטק ארוכה. MFS קומיוניקיישנס הקימה רשת סיבי-אופטית במרכזו המסחרי של שיקגו ובכמה פרברים, המשתרעת לאורך מאות קילומטרים. כך עשתה גם טלפורט קומיוניקיישנס מניו יורק.

MCI, חברת שירות החוץ השנייה בגודלה בארצות הברית, הודיעה על תוכניות להציע הן שירותים מסחריים והן ביתיים באילינוי – וכן בניו יורק ובמדינות אחרות – כבר בראשית השנה הבאה. טיים וורנר, חברת הכבלים השנייה בגודלה בארצות הברית, מתכננת להתחרות באמריטק בחלק גדול של מדינת אוהיו. ספרינט, חברת שירות החוץ השלישית בגודלה, יצרה זה עתה ברית עם 3 חברות כבלים ומתכוונת להציע שירותים חוטיים ואלחוטיים כאחד.

שיקגו תהיה אחת המטרות הראשונות של הצוות של ספרינט. טלפורט קומיוניקיישנס, שלה רשתות סיבי-אופטיות ב-19 ערים, עומדת להוביל את המהלך. החברה היא בבעלותן של 3 החברות השותפות לספרינט: טלקומיוניקיישנס, קומקאסט וקוקס.

טלפורט, שתופסת כמעט קומה שלמה במגדל סירס בשיקגו ויש לה מרכזיות במקומות שונים באזור, הודיעה כבר שתתחיל בינואר בשירות טלפונים ביתיים בארלינגטון הייטס, פרבר של שיקגו.

רשימת המתחרים אינה מסתיימת כאן. AT&T, חברת שירות החוץ הגדולה בעולם, מנהלת מתקפה על עסקיה הרווחיים מאוד של אמריטק במה שמכונה "שיחות אזור". אלו הן שיחות העוברות למרחק של יותר מ-12 קמ אבל אינן מגיעות למרחק של שירות חוץ שהמחוקקים הפדרליים אוסרים על חברות בל כמו אמריטק לתפעל.

המחיר של שיחות אזור אלו, מן המרכז המסחרי של שיקגו והפרברים, מחושב לפי זמן ומרחק. משום שלקוחות חייבים להוסיף ספרות נוספות אם הם רוצים להשתמש בשירותי החברות לשיחות חוץ בשביל שיחות כאלו, מסוגלת אמריטק לשמור עליהן כמעט לעצמה. שיחות אזור מהוות 1.4 מיליארד דולר מתוך עסקיה של החברה באזור חמש המדינות. אבל AT&T, למרות החיסרון של ספרות נוספות, עשתה לה את העסקים הללו למטרה והיא מקרינה הנחות שלדבריה עשויות להגיע ל-30%.

אמריטק מגיבה בכמה דרכים. בוואשינגטון היא הציעה מה שהיא מכנה תוכנית הלקוח קודם: פתיחת רשתותיה להלוטין לתחרות תמורת רשות להיכנס לשוקי שירות החוץ והטלוויזיה בכבלים. מחלקת המונופולין של משרד המשפטים מנהלת משא ומתן עם אמריטק ועשויה לקבל החלטה בראשית השנה הבאה.

ריצ'רד בראון, סגן היו"ר של אמריטק, אומר שהחברה תשגשג למרות התחרות אם תורשה להיכנס לעסקי שירות החוץ. "40% מעסקינו כבר נתונים לתחרות", הוא אומר בהתייחסו לטלפונים סלולאריים ולרישום בדפי זהב.

בראון אומר שאם תתקבל התוכנית היא תחשוף לתחרות חדשה כמיליארד מתוך ההכנסה של אמריטק בסך 12 מיליארד דולר, ומצד שני תאפשר לה להתחרות על 8 מיליארד דולר בשוקי שירות החוץ המתחילות באזור שלה.

אמריטק מעוניינת במשטר תחרותי מלא משום שלקוחות כבר מתחילים לחפש את פירות התחרות. בשיקגו חברת קרייולר סיסטמס, חברת המחשבים של קרייולר, קנתה קוים של מהירות גבוהה מטלפורט וקיצצה את עלות שירות החוץ בתוך אילינוי ביותר מ-15%.

הבורד אוף טרייד של שיקגו, הבורסה הגדולה בארצות הברית לסחורות עתידיות, משתמשת בכמה חברות המספקות לה את הקוים בעלי המהירות הגבוהה המעבירים נתונים מעבר לאוקיינוס האטלנטי. פרנק רוזמר, מנהל הטלקומוניקציה של הבורסה, חשב על שימוש במתחריה של אמריטק באלפי קווי הטלפון בהם משתמשים הסוחרים באולם המסחר.

התחרות על שירות הטלפון הרגיל עדיין מוגבלת. רוזמר אומר שאינו ממהר להחליף חברות משום שאלפי אנשים יצטרכו להחליף את מספרי הטלפון שלהם. אמריטק הסכימה עקרונית להתקין טכנולוגיה שתאפשר ללקוחות לקחת איתם את מספרי הטלפון שלהם כאשר יעברו – אבל לא לפני שהחברה תשיג לעצמה חרות גדולה יותר.

למרות כל דיבוריה של אמריטק על שוק חופשי מתלוננות המתחרות שהיא מתגררת לנהל משא ומתן בכמה נושאים חשובים.

בחודש שעבר התלוננה MFS קומיוניקיישנס בפני הרשויות באילינוי, שאמריטק מסרבת לדון בתנאים לפיהם היא ומתחרותיה יפצו זו את זו כאשר אחת מעבירה שיחה אל לקוח של השנייה. היום חייבת MFS לשלם לאמריטק כאשר לקוח שלה מטלפן ללקוח של אמריטק – אבל גם כאשר לקוח של אמריטק מטלפן אל לקוח שלה.

רוברט אנונציאטה, מנכ"ל טלפורט, אומר שחברתו תצטרך להתרחב מעבר לשירותים עסקיים לשירות ללקוחות בבתים. "המשתמשים העסקיים שלנו ישתמשו במרכזיות שלנו הרבה מאוד במשך היום, אבל בלילה השימוש מוגבל", הוא אומר. "אלה השעות שבהן גדל השימוש בבתים. שירות עסקי ושירות לבתים משלימים זה את זה".

לאמריטק יש טיעון דומה כשהיא מסבירה מדוע היא צריכה להיכנס לעסקי שירות החוץ, באמרה שהיא חייבת להיות ספק של "שירותים מלאים". לאט לאט אבל לבטח מתקרבות הרשויות הפדרליות ואלו של המדינות בכיוון של תחרות כזאת מכל הכיוונים. כאשר זה יקרה ילמדו הצרכנים מי מן המתחרים מסוגל לקיים את הבטחותיו.

עמוק יותר ויותר

Forbes

עד לאחרונה רק חברות הנפט הגדולות ביותר העזו לחפש במימיו העמוקים של מפרץ מקסיקו. עכשיו גם חברות עצמאיות קטנות יחסית מנסות את מזלן

ב-1988 החליט היום תומס סאטאהם מיוסטון לשחק עם הגדולים – ענקי הנפט כמו של, בריטיש פטרוליאום ואקסון – שהוציאו מיליארדי דולרים כדי להפיק נפט משדות במפרץ מקסיקו בעומק של יותר מ-300 מטר מתחת למים. האם סאטאהם השתגע? החברות הגדולות היו זקוקות לגילויים של 100 מיליון חביות ויותר כדי להצדיק את העלות העצומה של קידוח כה עמוק. אבל סאטאהם, אחרים מידידיו וכמה מנהלים שפרשו מתעשיית הנפט השקיעו רק 25 מיליון דולר כדי להקים את דיפסטק אינטרנשיונל מיוסטון, שנועדה לחפש נפט וגז במים עמוקים.

סאטאהם ידע מה הוא עושה. בשנים האחרונות קיצצו חידושים טכנולוגיים את עלות העבודה במים עמוקים. "אנחנו חושבים שנוכל להרוויח סכום רציני משדה של 20 מיליון חביות בעומק של 450 מטר", אומר סאטאהם.

בפברואר הפריד סאטאהם את יחידת החיפוש של דיפסטק, סאטאהם אופשור. החברה גילתה במימיו העמוקים של המפרץ שני שדות הכוללים כ-150 מיליון חביות. וול סטריט מעריכה עכשיו את החברה ב-316 מיליון דולר.

גם חברות עצמאיות אחרות מתחילות להיכנס עמוק יותר, כאשר העלויות של חיפושים והפקה במים עמוקים יורדות. למשל אנדריך פטרולאום. ב-1990 מסרה אנדריך לאקסון כמה חוזי חכירה שהיו לה, בתמורה לאינטרס של אקסון בשדה גרדן בנקס 388, המכיל 40 מיליון חביות בעומק של 650 מטר.

חברה אחרת שנעשתה פעילה מאוד במים העמוקים של מפרץ מקסיקו היא אושנירינג אינטרנשיונל. היא מתמחה בשירותים בלבים כמו רובוטים העובדים במים עמוקים. "אנשי נפט פועלים לפי עלות לחבית", אומר היו"ר של אושנירינג, ג'ון האף. "טכנולוגיה סייסמית וטכנולוגיית ההפקה התקדמו כל כך שהן מסוגלות לקבוע בדיוק מספיק את העלות לחבית במים עמוקים כדי להתחיל בקידוחים למרות מחירי נפט נמוכים".

דוגמה טובה היא שדה מארס במפרץ, מתחת ל-700 מטר של מים. של גילתה את השדה הזה, בן 700 מיליון חביות, ב-1989, אבל המתינה עד עכשיו כדי להתחיל בפיתוחו. בריטיש פטרוליאום, שלה 28.5% בשדה, מעריכה שהחברות יוכלו להפיק את 500 מיליון החביות הראשונות בשדה, נפט וגז גם יחד, בעלות של כ-3 דולרים לחבית – 50% מתחת לאחת מן ההערכות המקוריות.

חברות רבות עתידות להרוויח מן הבהלה החדשה של קידוחים עמוקים. ג'יימס קארול, אנליסט למניות שירותי נפט בפיינוובר, נוקב בשמות אחדות מהן: סונאט אופשור דרילינג, שבבעלותה 7 אסדות המסוגלות לקדוח במים עמוקים מאוד. ג'יי מקדרמוט, חברת בנייה ימית וקופלקסיפ, יצרנית צרפתית של צינורות הפקה גמישים הנסחרת בארצות הברית מעבר לדלפק.

בהתבסס על החיפושים עד היום עומדות עכשיו הרזרבות המוכחות במפרץ מקסיקו על 2 מיליארד חביות. שירות ניהול המינרלים של ארצות הברית מעריך שאפשר יהיה לגלות ולהפיק כ-12 מיליארד חביות נוספות.

הודעה למחזיקי אגרות החוב (סדרה ב') של

אנגל מרכזי מסחר בע"מ

ניתנת בזאת הודעה כי ביום 14.12.94 הגישה אנגל חברה לקבלנות כללית בע"מ (להלן: "המציעה") הצעת רכש לרכישת 6,000,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה ב') של אנגל מרכזי מסחר בע"מ.

מחזיק באגרות החוב הנ"ל (להלן: "מחזיק") רשאי להיענות להצעת הרכש האמורה, החל מיום 14.12.94 ועד ליום 28.12.94, על ידי מסירת הודעת קיבול, בנוסח המצורף למיפרט הצעת הרכש, לחבר הבורסה באמצעותו מוחזקות אגרות החוב של המחזיק, או לזוברות, שרם ושותי ניהול השקעות בע"מ אם אגרות החוב מוחזקות במישרין על ידי המחזיק.

ניתן יהיה להשיג עותקים של מיפרט הצעת הרכש במועדים האמורים לעיל, בין השעות 09:00 ל-16:00, במשרדי המציעה בשדרות ההסתדרות 66 בחיפה.

כמו כן הועבר עותק של מיפרט הצעת הרכש לכל חברי הבורסה ולחברות לרישומים.

אנגל חברה לקבלנות כללית בע"מ

שיעורי הריבית והצמיחה

FORTUNE

בשל העלייה בשיעורי הריבית, צריכה הכלכלה להאט את צמיחתה במידה מספקת כדי למנוע מן האינפלציה לנסוק לגבהים

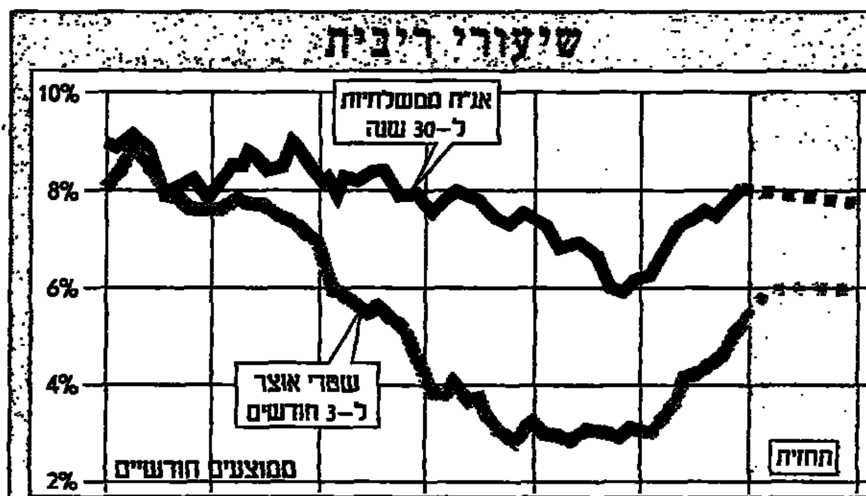

בהתחשב ברבים הרעים העלולים לקרות להתרחבות בארצות הברית ב-1995, צריכה שנה זו להיות טובה למדי לעסקים ולמשקיעים. האינפלציה תגביר את הקצב שלה והצמיחה תאט את הקצב שלה – על פני לא המצב הטוב ביותר, אבל שתיהן לא אמורות להזיק לכת יותר מדי. הכלכלה צריכה להאט את הקצב שלה כדי למנוע מן האינפלציה לנסוק, אבל לא במידה מספקת כדי למנוע את התמשכות הצמיחה.

מפלצת האינפלציה תתחיל לשאוג בחודשים הקרובים, אבל קרוב לוודאי שתוציא רק רגל אחת מן הכלוב. היצרנים, שנאלצו לספוג עלייה במחירי הסחורות, צריכים עכשיו להתחיל לספוג גם עלייה בשכר. לדברי ההתאחדות הלאומית של מנהלי קניות, יותר חברות דיווחו על תשלום מחירים גבוהים יותר באוקטובר ובנובמבר מאשר בכל זמן שהוא מאז 1988. עד מהרה הן יעלו את המחירים לקמעונאים וללקוחות אחרים, שבלא רצון יאלצו גם הם להעלות מחירים. אפילו מחירי ההלבשה, שהיו חלשים בשנים האחרונות, עשויים לעלות בשנה הבאה ב-2%-3%. אבל שיעורי הריבית הגבוהים יותר יתחילו גם להאט את הביקוש, ובכך יגבילו את הלחץ על המחירים. בסך הכל לא צריכה להיות עלייה של יותר מ-1% בשיעור האינפלציה ב-95'.

מחירי האג"ח כבר ניבאו עלייה בשיעור כזה ומעט יותר. הריבית על האג"ח הממשלתיות ל-30 שנה, שעמדה בממוצע על 3.9% מעל לשיעור האינפלציה ב-15 השנים האחרונות, נמצאת עכשיו ביותר מ-5% מעליה. לכן שיעורי הריבית לטווח ארוך צריכים לעשות לרדת בשנה הבאה, למרות העלייה באינפלציה.

עד עתה נראו הניסיונות להאט את קצב הפעילות הכלכלית בלתי יעילים. למרות ההעלאה הדרמאטית בשיעור של 2.5% בשיעורי הריבית שביצע הפד מאז פברואר, עלה התמ"ג הריאלי בקיץ בשיעור שנתי של 3.9% וכל הראיות מצביעות על צמיחה בקצב גדול מכפי שהפד היה רוצה לראות גם ברבעון הרביעי.

מדוע נדרש לשיעורי הריבית זמן רב כל כך כדי לפעול? עוצמתה המבשכת של הכלכלה מדאיגה את סוחרי האג"ח ומשקיעים אחרים, וללא ספק גם את אנשי הפד. אופטימיות צרוף הוא גורם אחד.

אבל חלק גדול מהתנגדותה של הכלכלה למאמצי הבלימה של הפד, מוסבר פשוט על ידי הסתגלות בשיעורי הריבית שאנשים באמת משלמים. המשכנתאות הקבועות ל-30 שנה הן עולות עכשיו על 9%. אבל חלק קטן הרבה יותר מקוני הבתים לוקח עכשיו הלוואות מסוג זה, ופונה במקום זאת אל משכנתאות בעלות שיעור ריבית משתנה.

דאגה אמיתית היא שהתאוטה המתקרבת עלולה להפוך למיתון מוקדם. אבל בתוך הכלכלה מובנים כמה אמצעי מגן. ראשית, שאר העולם מצוי בשלבים מוקדמים של התרחבות. כתוצאה מכך היצוא להתרחבות האמריקנית צריך להישאר מקור של עוצמה. שנית, במסע המתמשך ליעילות, קרוב לוודאי שהעסקים ימשיכו להוציא כספים על מוצרים כמו מחשבים ומכונות המופעלות על ידי מחשבים.

הפד יצטרך להעלות את שיעור הריבית קצרת הטווח עוד פעם אחת כדי לשמור את הציפיות לאינפלציה תחת שליטה.

טלפונים חדשים בלאומי פ"א

החל מה-19.12.94 מספר הטלפון החדש במרכזיה: 03-5662998

מספרי הטלפון החדשים במחלקת השיווק:

טל' 03-5664440
טל' 03-5661408
פקס. 03-5664519

לאומיפ"א

עוברים עכשיו לארכיון ממוחשב

ארכיביט

כל – האציד לפניך

ארכיביט הופכת את התיק המסורתי למיושן, מיותר ומזמני.
ארכיביט - כל הארכיון בדיסק אופטי אחד המאפשר שמירה, איתור והצגה תוך שניות של כל המסמך.
ארכיביט - קלות בהפעלה. ללא צורך בידע מוקדם.
והמחיר - בהישג יד של כל ארגון.

אציד הנדסת תוכנה

רח' כנרת 13 בני ברק 51261 טל: 03-5708164-7 פקס: 03-5702020

שנא אלי

פֶּסַח עָשׂ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

בריטניה הזמינה מלוקהיד 25 מטוסי תובלה צבאיים ב–1.3 מיליארד ד'

יחליפו מחצית מצי מטוסי התובלה הצבאית שלה

לונדון (בלומברג). ממשלת בריטניה הזמינה מחברת לוקהיד 25 מטוסי תובלה מדגם הרקולס סי–130–ג'יי, בסכום של 1.3 מיליארד דולר, להחליף כמחצית ממטוסי התובלה הצבאיים שלה.

שר ההגנה הבריטי, מלקולם ריפקינד, הודיע כי בריטניה תצטרף מחדש לקבוצה פאן־אירופית המעוניינת לפתח מטוס תובלה מתוחכם, המכונה Future Large Aircraft, או בקיצור FLA. ריפקינד אמר, כי השתתפותו של המשרד בפרויקט FLA עשויה להוביל להזמנה של עד 50 מטוסים.

עם זאת, לא הביע ריפקינד כל מחויבות לרכישת מטוסי ה־FLA, אלא אמר כי כאשר תרצה בריטניה להזמין מטוסי תובלה צבאיים נוספים היא תשקול את ה־FLA ברצינות כמועמד אפשרי למטוסי ההרקולס של לוקהיד, אם וכאשר המטוס אכן ייוצר.

ההזמנה שעליה הודיע שלשום משרד ההגנה הבריטי, עמדה במרכזו של ויכוח פוליטי גדול בבריטניה, לאחר שהחברה הבריטית בריטיש איירוספייס ניסתה למנוע את הזמנת המטוסים מלוקהיד. במודעות שפירסמה בעיתונים ובשבועונים טענה בריטיש איירוספייס, כי ההזמנה הבריטית למטוסים שיוצרו על ידי לוקהיד – חברה אמריקאית – תפגע במטוס התובלה האירופי המתוכנן, שאותו מקווה החברה לבנות יחד עם שותפותיה בצרפת, בגרמניה ובכמה מדינות אחרות.

מטוס ה־FLA עדיין לא תוכנן, אולם בריטיש איירוספייס לחצה על משרד ההגנה לשפץ את הצי הקיים שלו ולדחות את הזמנת המטוסים החדשים עד שה־FLA יהיה מוכן.

בהודעה שפירסמה בריטיש איירוספייס אתמול, אמרה החברה כי היא "מקדמת בברכה את החלטת הממשלה על מחויבותה ל־FLA". "אלה חדשות טובות מאוד לבריטיש איירוספייס, לתעשיית האירוספייס הבריטית בכללה ולעובדים בתעשייה זו", אמר מנכ"ל בריטיש איירוספייס, דיק אוואנס, בהודעה. ההודעה לא הזכירה כלל את הזמנת המטוסים מלוקהיד.

אולם בכיר במשרד ההגנה הבריטי הדגיש אתמול שוב, כי המשרד לא התחייב לקנות את מטוסי FLA, והוסיף כי בריטניה גם לא התחייבה לספק לפרויקט תקציבים לפיתוח. "לא אמרנו שניתן להם מחר צ'ק פתוח", אמר הבכיר.

סטיינהרדט מנג'מנט תשלם קנס בסך 40 מיליון דולר

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). סטיינהרדט מנג'מנט של מייקל סטיינהרדט, תיאלץ לשלם 40 מיליון דולר, כדי למנוע הגשת כתב אישום נגדה, בעקבות חשדות לפיהם היתה מעורבת במניפולציה בשוק איגרות החוב הממשלתיות בארצות הברית.

19 מיליון דולר ישולמו כקנסות ו–21 מיליון דולר כפיצוי למשקיעים. במסגרת ההסדר שהושג עם הרשות לניירות ערך ומשרד המשפטים, לא תודה סטיינהרדט מנג'מנט ולא תכחיש את הטענות נגדה, ולא יוזכרו שמותיהם של המעורבים בפרשה.

על פי ההאשמות נגד סטיינהרדט מנג'מנט, היא ביצעה פעולת "סקוויז" באיגרות חוב ממשלתיות, שהונפקו על ידי הממשלה האמריקאית ב–1991. מדובר בפעולה הכופה למעשה על סוחרים המבצעים פעולת חסר (שורט), לשלם מחירים גבוהים כדי לרכוש בחזרה את הניירות אותם יש להחזיר למשאילים. זוהי פעולה בלתי חוקית, אם היא מתבצעת מתוך כוונה מניפולטיבית על ידי השחקנים בשוק.

ההסדר גם ימנע מסטיינהרדט מנג'מנט לבצע מספר פעילויות בשוק איגרות החוב בארצות הברית. החברה תיאלץ לשכור שירותים של חברת ייעוץ שתפקח על פעילותה בשוק זה, ובמשך 10 השנים הקרובות, יהיה עליה לדווח באופן מפורט ביותר על פעילותה בו.

על פי הסכם אחר, תשלם קרן בשם קקסטון 36 מיליון דולר בגין חשדות לעבירות דומות לאלה שביצעה סטיינהרדט מנג'מנט.

מקדונל דגלאס הגישה מחאה למשרד החשב הכללי על זכייתה של יוז

בחוזה בלעדי לייצור טילי טומאהוק

וושינגטון (בלומברג). מקדונל דגלאס הודיעה בסוף השבוע שעבר, כי תמחה בפני משרד החשב הכללי על בחירתו של הצי ביחידת יוז של חברת ג'נרל מוטורס, כיצרנית הבלעדית של טילי טומאהוק העתידיים.

מחאה זו באה לאחר מחאה קודמת שהגישה מקדונל דגלאס לצי, ושנדחתה בשבוע שעבר. למשרד החשב הכללי ישנה ארכה של 90 יום לפסוק לגבי מחאתה של החברה.

דובר של חברת מקדונל דגלאס מסר, כי החברה "עדיין מנסה להשיג מידע כדי להבין מדוע" בחר הצי, ב–16 בספטמבר, ביוז כיצרנית הבלעדית של טילי טומאהוק העתידיים.

לפני ה–16 בספטמבר ייצרו יוז ומקדונל דגלאס את טילי השיוט ארוכי הטווח. אולם הצי החליט, כי הוא מעוניין ביצרן יחיד משום שהזמנות הטומאהוק קוצצו במידה כזו, ששימוש בשני יצרנים אינו יעיל מבחינה כספית.

בספטמבר אמרו פקידים בצי, כי יוז נבחרה משום שהציעה מחיר טוב יותר, משום שהיא נחשבת לבעלת כישורים טכניים טובים יותר לשיפור מתוכנן בטומאהוק, ומשום שבאופן כללי היא בעלת תוכנית ניהול טובה יותר מאשר מקדונל דגלאס.

הזמנות עתידיות לטילי טומאהוק צפויות להיות רווחיות למדי. הצי מתכנן להוציא עד לשנת 2,001 כמיליארד דולר על רכישת כ–1,100 טילי טומאהוק.

כאשר החליט הצי לבחור ביוז הוא גם חתם עימה על חוזה ייצור ראשוני לטילים החדשים, בשווי של 130.3 מיליון דולר, ועל חוזה מחקר בשווי של 226.5 מיליון. עבודה בהתאם לחוזים אלה מוקפאת למעשה, עד לבירור מחאותיה של מקדונל דגלאס.

יוז תשתמש בכספי המחקר לפיתוח הטומאהוק המשופר. הצי עשוי להוציא לפחות 500 מיליון דולר בעשור הבא על טילי טומאהוק מתקדמים.

מקדונל דגלאס מובילה במכרז לאספקת מסוקים לצבא הולנד

סנט לואיס (בלומברג). מקדונל דגלאס מובילה בתחרות על חוזה בהיקף 600 מיליון דולר לאספקה של 20 מסוקי תקיפה לצבא הולנד, דיווח בסוף השבוע שעבר העיתון "וול סטריט ג'ורנל". הזוכה בחוזה ההולנדי צפוי לזכות גם בחוזה בהיקף של 1.8 מיליארד דולר מממשלת בריטניה לאספקת 91 מסוקים. הבחירה במסוק האפאצ'י של מקדונל דגלאס תטיל צל כבד על עתיד מסוק הטייגר של יורוקופטר, הוסיף העיתון.

בתחילת השבוע שעבר חתמה מקדונל דגלאס על חוזה לייצור מסוק האפאצ'י המשופר מדגם AH-64D.

עלייה במכירות טויוטה וניסאן בנובמבר

טוקיו (בלומברג). יצרניות כלי הרכב היפאניות טויוטה וניסאן הודיעו על עלייה ביצוא ובמכירות תוך בשוק המקומי בחודש נובמבר '94.

מכירותיה של טויוטה ביפאן היו גבוהות ב–3.4% ממכירותיה בחודש המקביל ב–'93, שעמדו על 187,547 כלי רכב. ניסאן הודיעה, כי מכירותיה ביפאן עלו בחודש זה ב–5.4% ל–88,479 כלי רכב. זוהי העלייה הראשונה במכירות ניסאן, בהשוואה של שלושת החודשים האחרונים עם המקבילים להם ב–'93.

ניסאן, שהתאוששותה בשוק המקומי ביפאן איטית יותר מזו של טויוטה, מסרה כי את השיפור במכירותיה בחודש שעבר הוביל דגם ספירה, שממנו מכרה החברה 8,124 יחידות.

עלייה ביצוא

ניסאן אמרה כי היתה עלייה גם במכירות דגמי לורל ומארץ' שלה, המיוצרים ביפאן, וכן בדגם מיסטראל, המיובא מהחברה הבת שלה בספרד.

מניות ניסאן עלו ב–6 ין לשער של 816. מניות טויוטה ירדו ב–10 ין, ל–2,060.

שתי החברות דיווחו על עלייה ביצוא שלהן בחודש נובמבר. היצוא של טויוטה עלה ב–17.2% ל–87,381 כלי רכב. ניסאן ייצאה באותו חודש 53,165 כלי רכב, עלייה של 4.1% לעומת השנה הקודמת.

לדברי ניסאן, העלייה ביצוא שלה לאסיה היתה בעיקר הודות למשלוח של מכוניות מדגם סאני, ששיווקן באסיה יחל בחודש הבא. גם ביצוא לצפון אמריקה נרשם גידול, מסרה החברה.

בינתיים נמשכה הירידה בייצור במפעלים המקומיים של ניסאן ביפאן. החברה ייצרה בנובמבר 133,336 ביפאן, ירידה של 13% לעומת השנה שעברה. בחו"ל עלה ייצור מכוניות ניסאן ב–10.7% ל–91,248 יחידות.

טויוטה ייצרה בנובמבר 312,300 מכוניות ביפאן, עלייה של 3.5%. בחו"ל עלה הייצור של טויוטה ב–31.5%, ל–104,461.

אניצאם האיטלקית מכרה מפעל לחברה יפאנית

מאת חולה ליברמנה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). אניצאם, שהיא חברת אחזקות ממגזר הכימיקלים באיטליה, מכרה 51% ממפעלי אלקטמרה לסיבים מלאכותיים לחברה היפאנית טוראיי, שכבר החזיקה ב–49% מהם. היקף העסקה הוא 200 מיליארד לירטות (125 מיליון דולר).

אניצאם שייכת לחברת הממשלתית של איטליה, אי־ני. אלקטמרה הוקמה ב–1974 וייצרה את מוצריה על פי רשיון שקיבלה מטוראיי היפאנית. בשנה שעברה הסתכמו רווחיה של החברה ב–21 מיליארד לירטות מתוך היקף עסקים של 140 מיליארד לירטות, השנה אמור להגיע היקף העסקים שלה ל–170 מיליארד לירטות תוך עלייה ברווח.

מכירת החברה נעשתה במסגרת פעולות שנוקטת אניצאם, שנועדו להקטין את הפסדיה מתשעה טריליון לירטות ל–4.5 טריליון לירטות. כמו כן הציפה החברה למכירה בבורסה של אמסטרדם מניות של אי־ריץ שבבעלותה.

עבר שבוע / רפי פרסיץ

1994: שנת הקפה שגלש

ב–1994 נעו שערי הקפה בפראות בטווח־מסחר בין 0.74 ל–2.74 דולר לליברה. כפי שקורה תדיר, אופף ערפל כבד את תנודותיו בעבר ואת תוואי־תנודותיו ב–1995

ממכלול הסחורות המכונות רכות – קפה, קקאו, סוכר ורכז תפוזים (שלא להזכיר תבואות, בקר, כותנה ועוד), הפגינו פולי הקפה את התנודתיות הגבוהה ביותר ב–1994. בשנה זו הרקיע הקפה משפל של 74 סנט לליברה בינואר לפסגה של 2.74 דולר לליברה ביולי, כשהוא ננעל (חוזה־מארס מסוג ערביקה, הנסחר בניו יורק) ביום ששי ב–1.5850 דולר לליברה.

לעתים, כפי שאירע ביום שלישי בשבוע שעבר, התבטאו הירידות או העליות היומיות בשערי הקפה ב–5% עד 10% ואף ביותר. תנודתיות חריפה זו דרבנה מתווכים וקרנות־סיכון לטבול את רגליהם במימי השוק הגועשים והרלוחים. כתוצאה מכך, גאה נפח המסחר בקפה, בהשוואה ל–1993, ב–12%, כשמספר החוזים העתידיים הפתוחים (המייצגים התחייבויות תקפות, שטרם חוסלו, של קונים ומוכרים) עמד בשיאו על 56 אלף (כשכל חוזה הוא בן 37,500 ליברות); בשבוע שעבר הצטמק מספר זה לכ–30 אלף חוזים.

תנודות השערים האלימות חייבו בתוך העלאה במקדמה ההתחלתית, שנתבעים מקבלנים להפקיד כשהם חותמים עסקות חוזיות, מ–2,000 ל–4,500 דולר לחוזה.

גרמו לעלייה המסחררת בשערי הקפה (שהתפיחה את רווחי מגדליו בכ–100%) שני גלי־כפור שפקדו את ברזיל, מגדלת הקפה המובילה בעולם, בחודשי החורף (שלה); ובעקבותיהם, ידיעות על בצורת. הנזק שגרמו פגעי־טבע אלה למטעי הקפה עודו לוט ערפל.

נעלמים לרוב

העלטה והעצבנות המגונות את המסחר בשוקי הקפה במוצית השנה הנוכחית עשויות להתמיד לפחות עד ינואר 1995, מועד שבו אמורות להיוודע תחזיות היבול בברזיל לשנת 1995. האומדנים לגבי יבול זה נעים בפראות בין 13 מיליון ל–23 מיליון שקים, בהשוואה ליבול של 26 מיליון שקים ב–1993. משקלו של שק 60 ק"ג.

מומחים מעריכים כי תפוקה שנתית שתעלה על 20 מיליון שקים תגרום לירידת שערים לרמה של 1.40 עד 1.30 דולר לליברה, בעוד תפוקה שנתית שתיפול מתחת ל–16 מיליון שקים תזניק את שערי הקפה בכיוון מעלה. לדעתם, עשויה תפוקה שנתית של 17–18 מיליון שקים להיתרגם לשער של 2–2.25 דולר לליברה, בעוד תפוקה דלה של 14–15 מיליון שקים בשנה עשויה להיתרגם לשער של 2.60 עד 3 דולר לליברה.

שני נעלמים אחרים, שיקרינו בהכרח על שערי הקפה ב–1995, הם:

● מדיניות (שחרור) המלאים של ממשלת ברזיל: אחרי שנערמו במגורותיה (מאותם, בתקופות השפל הארוכות שפקדו את שוקי הקפה בעשורים האחרונים) הררי פולי קפה, ניצלה ממשלת ברזיל את גיאות המחירים כדי לשחרר כשני מיליון שקים לשווקים – צעד שירסן את השחיקה בשערי הקפה, שלה אנו עדים באחרונה.

● רכישות הקפה של ארה"ב מברזיל. ב–1994 פחת יבוא קפה ברזילי לארה"ב בכ–20% בהשוואה ל–1993. נפילה זו אינה מעידה רק על "שביתת קונים", אלא גם על הצטמקות המלאים בארה"ב, שנשחקו בכ–10%, לפחות מ–20 מיליון שקים.

בהשוואה לתנודות ההיסטוריות בשוקי הקפה, היו התנודות השנתיות בשערי הקקאו, הסוכר ורכז התפוזים צנועות יחסית.

שערי הקקאו, שנעו השנה בין 1,050 ל–1550 דולר לטונה, חתמו את השבוע ב–1,302 דולר לטונה (חוזה־מארס). שני הגורמים העיקריים המכתיבים את שערי הקקאו כרגע הם:

● הצריכה ברוסיה, שצנחה (מן הסתם, בגלל מחסור במטבע זר) מ–200 אלף טונות ב–1988 לכ–25 אלף טונות ב–1991, והתייצבה מאז ברמה של כ–90 אלף טונות.

● המחסור בקקאו איכותי, הנובע מכך שכשליש מתפוקת הקקאו בעולם (כ–2.5 מיליון טונות בשנה) הם מתוצרת הנחשבת נחותה (חוף השנהב).

● מאחר שהמחסור הנוכחי באספקת קקאו באיכות גבוהה (ברזיל, קולומביה) נאמד בכ–100 אלף טונות בשנה, ועשוי להעפיל לכ–200 אלף טונות בשנה, אם תשוב צריכת הקקאו ברוסיה לקדמותה, צופים מומחים כי ברבעון השני של 1995 עשויים שערי הקקאו להאמיר לרמות של 1,600–1,800 דולר לטונה.

סוכר ורכז תפוזים

העלייה המתמשכת בשערי הסוכר, שחתם את המסחר בניו יורק ביום ששי ב–15.13 סנט לליברה (קרוב לפסגתו השנתית: 15.25 סנט לליברה), נובעת בעיקרה מהצטמקות התפוקה בקובה, שפחתה משבעה מיליוני טונות ב–1991 לארבעה מיליוני טונות השנה. המחסור בסוכר התריף גם בגלל בצורת בת שלוש שנים בדרום אמריקה ויבולים נחותים בהודו, בסין ובתאילנד. לדעת מומחים, עשויים גורמים אלה להזניק את שער הסוכר לפסגה ההיסטורית, 16.40 סנט לליברה, שאליה הרקיע ב–1990.

רכז התפוזים (עוד "מוצר מזג אוויר" מובהק) למסירה בינואר סיים את השבוע ב–1.1460 דולר לליברה, לא רחוק מפסגתו השנתית (כ–1.15 דולר לליברה) והרחק מעל קרקעיתו, בסביבות 83 סנט לליברה, שאליה הידרדר במחצית הראשונה של השנה.

פערים מתכווצים

בשוקי הריבית אנו עדים בשבועות האחרונים להצטמקות־פערים בין התשואות למועדים קצרים, העומדות בסימן עלייה (זו על שטרי־אוצר דולריים לשלושה חודשים נגעה ביום ששי ב–5.72%), לתשואות ארוכות־טווח, העומדות בסימן ירידה (זו על איגרת החוב הדולרית ל–30 שנה נסוגה מ–8.18% בשיאה ל–7.86 ביום ששי).

הצטמקות פערי הריבית פתוחה לפירושים אחרים. אחד מהם נעוץ בביקוש הגואה לנזילות בבנקים ובמוסדות, המצפים לסוף השנה. הסבר אחר כרוך בהערכה רווחת שהופה על הבנק המרכזי בארה"ב שייקר שוב (בפעם השביעית, בתוך פחות משנה) את שערי הריבית הדולרית הבסיסית; אם לא בישיבתו הקרובה ביום שלישי השבוע, אזי בתחילת 1995. הסבר אחר כורך את הצטמקות עקומת פערי הריבית לכ–2% בתיקון מתבקש לפער החריג של כ–3%, שהפריד בין סוגי הריבית.

עליות בבורסות

הרגיעה בשוק איגרות החוב היטיבה עם רוב מדדי המניות המובילים בבורסות העולם. בלטו בהם מדד האנג סנג בהונג קונג, שהעפיל (אחרי שורה של ירידות חדות שחווה בשבוע הקודם) ב–4.8%, מאלזיה (+4.4%), סינגפור (+3.2%), סידני (+3%, חרף העלאה נוספת בשיעור של 0.5% בשערי הריבית), פרנקפורט (+2%), לונדון (+1%) וטוקיו (+1.2%).

מדד דאו־ג'ונס בניו יורק ננעל ביום ששי ב–3,807 נקודות, עלייה שבועית ב–3.1%, כשהוא נתמך בנתונים כלכליים המעידים על צמיחה מתמשכת ועל מדד־אינפלציה משביע־רצון.

ככל שקרבים חג המולד, הנחוג בסוף שבוע זה, וראש השנה האזרחי, הנחוג בסוף השבוע הבא, הולך ומידלדל נפח המסחר בשוקי החליפין. בשוך המסחר בניו יורק ביום ששי בערב, היו שעריו של המטבע האמריקאי מול המטבעות המובילים כמעט זהים לאלה ביום ששי הקודם: 1.5730 מארק, 1.3330 פרנק שווייצי, 100.20 ין ו–1.5610 מול הליש"ט.

ראויה לציון התעצמותו של הדולר האוסטרלי, הנסחר בסמוך ל–78 סנט אמריקאיים, ואת ריפיונו של הדולר הקנדי, הנסחר בפחות מ–72 סנט אמריקאיים, או יותר מ–1.39 דולר קנדי לדולר אמריקאי.

הרובל הרוסי והלירטה האיטלקית נחבטו על־ידי הפעימות הצבאי בצ'צ'ניה והמשבר הפוליטי המחמיר באיטליה. לעומת זה, איבד המטבע האמריקאי (ושאר המטבעות) כ–7% משוויו מול הפזו הקולומבי, על רקע הגרות דולרים מאוסיותיות של סוחרי סמים מקומיים, שהלבינו את רווחיהם – התפתחות שלא הסבה קורת רוח ליצואניה של קולומביה.

שערי הנפט הגולמי נסוגו במקצת, כשחבית ברנט לינואר מחליפה ידיים ב–15.88 דולר (-38 סנט בחישוב שבועי).

אחרי המהלומות שספגו בתחילת החודש, התאוששו שערי המתכות היקרות בשבוע שעבר: הזהב טיפס מ–377.35 ל–379.25 דולר לאונקיה, הכסף מ–4.71 ל–4.80 דולר לאונקיה, והפלטינה מ–406.50 ל–413.50 דולר לאונקיה.

בקרב המתכות התעשייתיות, עלה שער הנחושת מ–2,988 ל–3,058 דולר לטונה ושער האלומיניום מ–1,862 ל–1,903 דולר לטונה. לעומתם התכרסם שערו של הניקל מ–8,860 ל–8,610 דולר לטונה ושערו של הבדיל מ–6,031 ל–5,950 דולר לטונה.

התבואות – חיטים, חיטה ופולי־סויה – נסוגו על מימנותיהם. הכותנה, ששעריה נעו במשך השנה בין 67 ל–87 סנט לליברה, הוסיפה להפגין עוצמה וחתמה את השבוע (חוזה־מארס) ב–83.17 סנט לליברה. הוא הדין לגבי הבקר (ששעריו נעו ב–1994 בין 61.80 ל–83 סנט לליברה), שחתם את השבוע ב–70.6250 סנט לליברה: עלייה שבועית בסנט אחד.

דיגיטל זכתה בפרויקט של 70 מיליון דולר בסיטיבנק

מאת אבי בלומנבלט

חברת דיגיטל זכתה במכרז מחשוב של הבנק האמריקאי "סיטיבנק", אחד הבנקים הגדולים בעולם.

דיגיטל תתקין במערך המחשוב של סיטיבנק מוצר הנקרא – RTR – המאפשר גיבוי של תנועות על פני רשתות נרחבות, בין מסדי נתונים. באמצעות RTR ניתן להעביר תנועות גם במקרה של נפילה חלקית של הרשת או של מחשבים. שווי של הפרויקט, כולל מערכות אלפא הנלוות אליו – 50 מיליון דולר.

המכרז כלל מחשוב תחום כרטיסי "דיינרס קלאב" של סיטיבנק באירופה, אסיה ודרום אמריקה בשווי של 20 מיליון דולר.

העודף במאזן המסחרי של יפאן – 8.55 מ' ד'

טוקיו (ע"ד). העודף במאזן המסחרי של יפאן לנובמבר '94 התרחב, והגיע ל–8.55 מיליארד דולר, לעומת 7.41 מיליארד דולר בחודש המקביל ב–'93. העודף המותאם באותו חודש גדל ל–11.05 מיליארד דולר לעומת 8.64 מיליארד דולר בחודש הקודם. כך הודיע משרד האוצר היפאני.

רינשנטה רכשה 70% מצ'אדיס

מאת חולה ליברמנה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). חברת רינשנטה השייכת לקבוצת ה"פייל" של אניאלי פיאט, רכשה 70% מרשת החנויות צ'אדיס מ־ליארדי תמורת 180 מיליארד לירטות (112.5 מיליון דולר). לחברה יש אופציה לרכוש את יתר 30% של צ'אדיס החל מ–1997.

לרשת שנרכשה מרינשנטה יש 52 חנויות ברחבי איטליה עם היקף עסקים של 900 מיליארד לירטות בשנה.

המכון לפריון העבודה והייצור · מלון שטרת המנהלים לנכסי דלא-ניידי בישראל · התאחדות הקבלנים והבונים בישראל

קורס נדל"ן שיווק וניהול עסקי
ת"א, מחזור 14 · בימי ב' ו-ה', מחזור 15 · בימי ד'

קורס נדל"ן בסיסי בשיווק
ת"א, מחזור 1 · בימי ג', מחזור 2 · בימי ד'

המכון לניהול עסקי-שיווקי, סולד 6, ת"א טל' 6920252, 03-6920234

בעלי קרקעות בסביון ייאלצו לשלם למדינה מיליוני שקלים כדמי חכירה

מאת זיו מאור

מדובר בקרקעות שנרכשו מקק"ל בהתאם ל"חווה הירוק", לפיו ניתן פטור מדמי חכירה ל–26 שנה תמורת התחייבות להקים משק חקלאי

מועצת מינהל מקרקעי ישראל תחליט בישיבתה הקרובה, על עדכון דמי החכירה שישלמו תושבי סביון. עמותה שהקימו תושבי סביון, כדי להיאבק במינהל בסוגיית תשלום דמי החכירה, הפסידה בשנה שעברה במאבק בבית המשפט המחוזי וחבריה ייאלצו לשלם סכום שיסתכם במיליוני שקלים לקופת המדינה.

היישוב סביון נוסד בשנת 1951, כאשר קק"ל התחייבה בפני אפריקה ישראל והבטחת היישוב להעמיד לרשותו שטח של 2,500–3,000 דונם לפיתוח משקים זעירים ודירות. התושבים חתמו על חוזה אחיד עם קק"ל, שנקרא "החווה הירוק". הסכם זה העניק להם, בין היתר, פטור מדמי חכירה ל–26 שנה והתושבים התחייבו להקים משקי עזר חקלאיים. בחוזה צוין כי דמי החכירה הם שנתיים, ולאחריהם רשאי המינהל להוון את ערך הקרקע פעם ב–15 שנה.

בחוזה לא מוזכרים דמי הסכמה, ונקבע כי שווי הקרקע המעודכן ייקבע על ידי ועדת הערכה, המורכבת מנציג המחכיר (המינהל), נציג החוכר ונציג שממנה יו"ר הכנסת. העימות המשפטי המתנהל כיום נוגע רק לרוכשי הבתים בסביון שחתמו על "החווה הירוק" עד שנת 71. לאחר שנה זו, חתמו הרוכשים על חוזים אחרים של מינהל מקרקעי ישראל. במינהל מעריכים את מספר בעלי החוזים הירוקים, לפני המשפט, בכ–550 בתי אב, מתוך כ–850 הגרים בסביון.

בשנת 77', בתום תקופת 26 השנים המוזכרת בחוזה הירוק, החליט מינהל מקרקעי ישראל לגבות דמי חכירה ואז התארגנו רוב התושבים, בעלי החווה הירוק, ודרשו להקים ועדת הערכה, כנדרש בחוזה. התושבים דרשו להכיר באדמות סביון כקרקע חקלאית, כמו קרקעות יהוד ואור יהודה, למשל, הסמוכות לסביון. כמו כן טענו התושבים כי הם היו הגורם שהביא לעליית ערך הקרקע והמינהל לא רשאי ליהנות מהשבחתה.

בנוסף דרשו התושבים כי תשלום 2% שנתיים מדמי ההוון יהיו נומינליים ולא צמודים ובעקבות ויכוח משפטי שהתנהל, הפסיקו התושבים בשנת 77' לשלם דמי חכירה. המינהל, מצדו, החליט לא לאשר ביצוע עסקות מכירה כשבנה לבתים עליהם לא שולמו חובות העבר.

בשנת 86' העביר המינהל את הטיפול בסוגייה המשפטית למשרד עורכי דין חיצוני, קבסוד ישראל, אלחנני טל ושות' ועו"ד ירון אלחנני התמנה לטיפול בתיק. ואילו תושבי סביון בעלי החווה הירוק השתמשו בשירותיו של עו"ד אברהם סוכובולסקי.

בשנת 87' שלח המינהל מכתבים לתושבים בעלי חווה ירוק והציע להם היוון מלא, לפי 91% מערך הקרקע, כאשר באותה תקופה עדיין לא ניתן היה להוון בנייה צמודת קרקע. בנוסף הובטח למחזיקים 49 שנים נוספות חוזה – עד שנת 2049.

כמה מתושבי השכונה שקיבלו הצעות להוון את הקרקע שבבעלותם, התחכמו ושלחו למינהל מעטפות עם סכומים של שקלים בודדים, 1.80 או 7 שקלים. לטענתם, סכומים אלה כיסו את חובות העבר וחובות העתיד, לפי הערכים הנומינליים שהיו נקובים בחוזים שלהם. לדברי סגן מנהל מחוז המרכז במינהל, עודד טל, נוצר מצב שתושב סביון שילם דמי חכירה הנמוכים בהרבה מהסכומים ששילמה אוכלוסייה חלשה בשכונות מצוקה.

בעקבות זאת תבע המינהל שבעה מהחוכרים בעלי החווה הירוק, ששה מהם החליטו במשך הדיונים בבית המשפט להיענות להצעת המינהל. במשפט התבקש השופט אלוני, בין היתר, לקבוע גם מה יהיה תפקידה של ועדת ההערכה; המינהל תבע שזו תהיה ועדה שמאית שתקבע את ערך הקרקע, ואילו תושבי סביון דרשו כי הוועדה תעסוק בבהירות לשאלת סכום התשלום ותנאיו.

השופט אלוני קיבל את דרישת המינהל, אך דחה, עם זאת, את בקשתו להצמיד את דמי החכירה. לטענת השופט, ועדת ההערכה שתדון בסוגיית הערכת שווי הקרקע תפתור ממילא גם שאלת ההצמדה. בראש הוועדה שהוקמה ישב השמאי יוסף זרניצקי, ובה ישבו השמאי אלי קמר, שייצג את המינהל והשמאי זאב כהן, נציג התושבים. הוועדה החלה את פעולתה במקביל לדיונים שהתנהלו בבית המשפט.

תושבי סביון שהקימו את עמותת "החווה הירוק", פנו באמצעות עו"ד סוכובולסקי וביקשו להצטרף למשפט. המינהל הסכים, בתנאי שתוצאות המשפט יחייבו את כל בעלי החווה הירוק ואנשי העמותה נסוגו מהדרישה. על פי נתוני המינהל, במשך שנות הדיונים, שהסתיימו בשנת 93', היוונו כ–450 תושבים את קרקעותיהם.

בעת הדיונים בבית המשפט העריך השמאי כהן, מטעם התושבים, את שווי הקרקע, כבודד אגב. לטענות שהערכת השמאי הייתה נמוכה יחסית, מיהר המינהל לקבלה וטענו שמכיוון שכהן הוא נציג התושבים בוועדת ההערכה, המינהל מקבל את הצעתו ולכן אין צורך לקיים ועדה כזו. השופטת שרה סירוטה, שהחליפה את השופט אלוני לאחר פרישתו, קיבלה את בקשת המינהל.

בפסק הדין פסקה השופטת סירוטה באופן כללי לטובת המינהל. לתושבים ניתנה האפשרות לשלם 2% מדמי היוון לשנה, לפי הערכות שקבעה ועדת ההערכה (הערכת כהן), או 1% בשנה, לפי הערכת שמאי המינהל. השופטת קבעה כי דמי החכירה יהיו צמודים.

לאחר המשפט עירערו שני הצדדים לבית המשפט העליון: התושבים עירערו על פסק הדין כולו ואילו המינהל קבל על סעיף בו חויב להשתתף בהכנסה ב–25% ועל האפשרות לבחור במסלול של תשלום 1% בשנה.

ב–88' קבעה מועצת מינהל מקרקעי ישראל את תנאי ההסדר עם התושבים. מגרש בגודל 1.25 דונם, הוערך ב–240 אלף שקל (220 אלף דולר בערך נוכחי); מגרש 2 דונם – 296 אלף שקל (כ–270 אלף דולר בע"נ); 2.5 דונם – 324.8 אלף שקל (298 אלף דולר בע"נ); 4 דונם – 372 אלף שקל (341 אלף דולר בע"נ) ומגרש של 5 דונם הוערך ב–428.8 אלף שקל (393 אלף דולר בע"נ).

לפני פסק הדין, עמדו דמי ההיוון על 22.85% (לפי 14.85% עם כניסת ההסדר, ו–2% נוספים לכל שנת עיכוב). על מגרש של 1.25 דונם, לדוגמה, עמדו דמי ההיוון של כ–50.3 אלף דולר, שהם כ–1,025 דולר לשנה, לפי 2%. בנוסף, על התושבים לשלם סכום חד־פעמי של כ–2,050 דולר, על חשבון חובות העבר, שהצטברו במשך שבע שנים (הסכומים בהסכם אינם כוללים מע"מ). החכירה היא לתקופה של 49 שנה, עד שנת 2000 וההסדר מעניק 49 שנות חכירה נוספות היינו, עד 2,049.

ההסדר החדש יהיה מבוסס על ההסדר הקודם – משנת 88' – אלא שהתנאים למצטרפים כעת יהיו גרועים מהתנאים שניתנו לתושבים שהצטרפו להסדר לפני מתן פסק הדין בשנה שעברה. הבסיס להערכת הקרקע יהיה גבוה בעשרות אחוזים מההערכה הקיימת (כ–220 אלף דולר ל–1.25 דונם בסביון, הערכה נמוכה במיוחד). דמי ההיוון, העומדים כיום על 22.85% מהערכת הקרקע, יגדלו וכך גם חובות העבר, לשבע שנים אחורה, שעומדים כיום על כ–300 דולר לשנה.

מהמינהל נמסר שתושבים רבים ביקשו להצטרף להסדר לאחר המשפט, אך המינהל מוכן לקבלת התנאים החדשים. בזמן הדיונים בבית המשפט, לפני פסק השופט, הציג המינהל גמישות רבה ואישר בקשות של תושבים להצטרף להסדר על פי התנאים שהיו נהוגים באותו זמן.

מקור במינהל מקרקעי ישראל מעריך, שכ–120 תושבי סביון יצטרפו להסדר לאחר עדכון דמי החכירה, אך נותרו כמה עשרות תושבים המסרבים להצטרף להסדר והממתינים לערעור בבג"ץ על פסיקת בית המשפט המחוזי.

על פי נתוני המינהל, במשך שבע שנות הדיונים המשפטיים היוונו כ–450 תושבים את הקרקע שבבעלותם

כמה מהתושבים שלחו דמי היוון של 1.80 שקל. לטענתם, סכום זה כיסה את חובם לפי הערכים הנומינליים בחוזים

ירידה של 8% בבקשות להיתרי בניה ברבעון השלישי של 94'

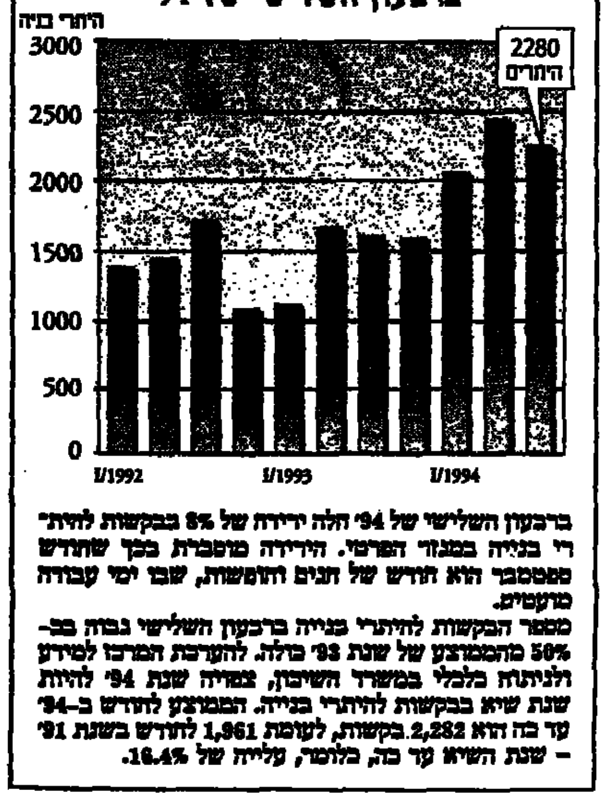

ברבעון השלישי של 94' חלה ירידה של 8% בבקשות להיתרי בנייה במגזר הפרטי. הירידה מוסברת בכך שחודש ספטמבר הוא חודש של חגים וחופשות, שבו ימי עבודה מועטים.

מספר הבקשות להיתרי בנייה ברבעון השלישי גבוה בכ–58% מהממוצע של שנת 93' כולה. להערכת המרכז למידע ולניתוח כלכלי במשרד השיכון, צפויה שנת 94' להיות שנת שיא בבקשות להיתרי בנייה. הממוצע לחודש ב–94' עד כה הוא 2,282 בקשות, לעומת 1,961 לחודש בשנת 91' – שנת השיא עד כה, כלומר, עלייה של 16.4%.

חי מידן מכרה בשבוע שעבר 8 דירות בכרמיאל במיליון ד'

מאת זיו מאור

חברת חי מידן מכרה בשבוע שעבר, בפרויקט שהיא מקימה בכרמיאל, שמונה דירות וקוטג'ים תמורת כמיליון דולר. הדירות שנמכרו הן שתי דירות גן – תמורת 155 אלף דולר; שני מיני־קוטג'ים, בשטח של כ–140 מ"ר, תמורת 145 אלף דולר, וארבע דירות 4 חדרים ב–130 אלף דולר כל אחת.

הפרויקט כולל 54 דירות ו–12 וילות. בין היתר, הוא כולל וילות, דירות גן בנות ששה חדרים בשטח 160 מ"ר, והניתנות לחלוקה לשתי דירות נפרדות, עם כניסה נפרדת; דירות ארבעה וחמישה חדרים עם מרפסות; ומיני־קוטג'ים, בשני מפלסים. שטח הווילות בפרויקט הוא כ–200 מ"ר, בשני מפלסים, וחלק בנוי על מגרש ששטחו יותר מדונם. מחיר וילה בפרויקט – כ–200 אלף דולר. היקף המכירות המשוער בפרויקט, שבנייתו החלה לפני כ–4 חודשים, הוא כ–10 מיליון דולר, והאכלוס צפוי בסוף 95'.

חי מידן מתמחה בבנייה לתעשייה ולמגורים, והיא עוסקת עתה גם בהקמת כמה מבני תעשייה בכרמיאל. החברה כבר סיימה בניית שלושה מבנים תעשייתיים, בשטח בנוי של 30 אלף מ"ר, על שטח של 120 דונם בכרמיאל.

נדל"ן

1.63 מ' ד' לדירת 200 מ"ר במגדל האופרה בת"א

מאת זיו מאור

דירת 6 חדרים בפרויקט "מגדלי האופרה" בתל אביב, ששטחה 200 מ"ר, נמכרה לרוכש פרטי תמורת 1.36 מיליון דולר (6,800 דולר למ"ר). הדירה נמצאת בקומה ה–18 וכוללת שתי מרפסות בשטח 16 מ"ר. בקומה ה–17 של הבניין נמכרה דירת 3 חדרים ב–704 אלף דולר (כ–235 אלף לחדר). שטח הדירה, הפונה לרחוב הירקון, 100 מ"ר, והיא כוללת גם מרפסת בשטח 8.5 מ"ר.

פרויקט מגדלי האופרה, שנבנה על ידי חברת אלרוב, שבשליטת אלפרד אקירוב, כולל 119 דירות, רובן למכירה. מחיר דירת 2 חדרים בפרויקט מגיע לכ–490 אלף דולר; מחיר דירת 3 חדרים הוא החל מ–580 אלף דולר; ומחיר דירת 4 חדרים – החל מ–840 אלף דולר. מחברת אלרוב נמסר, כי עד כה נמכרו 77% מהדירות בפרויקט, בהיקף מכירות של כ–34 מיליון דולר.

חברת אביב, שבבעלות משה אביב, מכרה השבוע דירת 3 חדרים, 100 מ"ר, בפרויקט סי־אנד־סן, תמורת כ–400 אלף דולר (4,000 דולר למ"ר). הדירה נמצאת בקומה הראשונה וכוללת מרפסת הצופה לים. בחודשים האחרונים מכרה אביב 10 דירות בפרויקט, הנמצא בסמוך לחוף תל ברוך, בצפון ת"א.

משרדים ותעשייה

דירן – 12 דולר למ"ר בסניף בנתניה

דירן – רשת ארצית לרהיטים ומטבחים, המתמחה ביבוא ושיווק ריהוט מאירופה, פותחת באזור התעשייה החדש פולג בנתניה סניף חמישי, שיכלול מרכז תצוגה ומכירות בשטח 500 מ"ר. דמי השכירות החודשיים שתשלם החברה על השטח הם 12 דולר למ"ר. המרכז ייפתח בבית הבונים לנד ברחוב גיבורי ישראל, שהוא הרחוב הראשי של אזור התעשייה.

לדברי החברה, היא בחרה לפתוח את סניפה החדש בנתניה משום שהאזור כולו יימצא בעשור הקרוב בתנופת פיתוח כלכלי.

5,500 ד' לחודש ל–180 מ"ר במרכז ירושלים

חברת באג מולטיסיסטם, ליבוא ושיווק תוכנות ספרות ומשחקי מחשב, תפתח מרכז מכירות בירושלים. החנות נמצאת ברחוב הלל 6 שבמרכז העיר, והיא תשתרע על שטח של כ–180 מ"ר, במפלס הרחוב ובגלריה. דמי השכירות הם 5,500 דולר לחודש. המחיר צמוד לדולר ולא מתווספים אליו דמי ניהול. חוזה השכירה נחתם לשנתיים, באמצעות משרד התיווך רמי שחר, עם אופציה להארכה לזמן ארוך.

מקדונלדס תשלם 4% ממכירותיה כשכ"ד ברעננה

רשת המזון המהיר מקדונלדס תשלם 4% ממחזור מכירותיה כשכר דירה בשטח ששכרה במיני קניון ברעננה. שכר דירה זה דומה ברמתו לדמי השכירות שמשלמת הרשת בסניפיה האחרים בארץ. על פי הערכה של חברת אלדן, בעלת הנכס ברעננה, התשואה הצפויה ממחזור המכירות של מקדונלדס שווה לדמי שכירות של כ–35 דולר למ"ר.

80 מ"ר ברעננה ב–1,500 ד'

לינס וסמי דלבה וסמי קונפינו, בעלי חברת הקייטרינג לינס דלבה, שכרו באחרונה שטח של 80 מ"ר בבית אליה, שבאזור התעשייה ברעננה. השטח ישמש את החברה כמטבח נוסף, משרד וסלון תצוגה וטעימות. השטח הושכר תמורת 1,500 דולר לחודש לתקופה של שנתיים עם אופציה לשלוש שנים נוספות.

5 דולר למ"ר בתל־חנן

חברת צור גייסלר, המשווקת את אמצעי המיגון "דימגד", שכרה קומה בשטח 400 מ"ר במבנה לתעשייה ברחוב המסילה שבאזור התעשייה בתל־חנן. דמי השכירות למ"ר הם 5 דולר. השטח ישמש למשרדי החברה ולאחסנה של אמצעי מיגון.

13.5 דולר למ"ר למשרד בבית מגורים ליד מגדל האופרה

חברת פרופיל יחסי ציבור שכרה 100 מ"ר בבית מגורים ברחוב אהרונסון 29 בתל־אביב, תמורת 13.5 דולר למ"ר. המבנה נמצא באזור מתפתח – סמוך למגדל האופרה, שבו מוקמים עתה בנייני דירות יוקרתיים וקיים ביקוש גובר לנכסים משרדיים.

מרכז נעמן – החל שיווק שלב ב'

חברת סער השקעות, שבבעלות דוד סער, החלה בשיווק שלב ב' של מרכז העסקים והבילוי נעמן, על כביש הקריות־עכו. הפרויקט ישתרע על כ–23 אלף מ"ר, ויכלול בתי קלנוע, בתי קפה, חנויות, בנקים ומשרדים, במקום שטחים להשכרה ולמכירה.

מחירי השכירות בפרויקט ינועו בין 12 ל–25 דולר למ"ר ומחירי הקנייה יהיו 1,200–2,200 דולר למ"ר. לרוכשים שטחים בפרויקט מוצעים תנאי תשלום נוחים ומשכנתאות גדולות.

נת"מ – עסקות אחרונות

נת"מ נכסים, העוסקת במכירה, השכרה וניהול נכסים מסחריים ומשרדים בכל חלקי הארץ, דיווחה בסוף השבוע על שתי עסקות חדשות שהושלמו:

● חברת מוסכי ריהוס שכרה בחוזה לשנתיים 800 מ"ר באזור התעשייה החדש בראשון לציון, ברחוב לזרוב, לפי 8.20 דולר למ"ר.

● חברת האריזות שרשר־גרינברג שכרה מחברת הירדן 1,300 מ"ר באזור התעשייה של אשדוד, ברחוב הארגים 4, לפי 4.75 דולר למ"ר. החוזה הוא לשלוש שנים עם אופציה לשנתיים נוספות.

17 דירות במשכנות סוזן דלל נמכרו תמורת 6 מ' ד'

הדמיה ממוחשבת של פרויקט משכנות סוזן דלל

חברת נוה שוסטר מכרה עד כה בפרויקט משכנות סוזן דלל שבנווה צדק 17 דירות, בהיקף מכירות של כ–6 מיליון דולר. הפרויקט כולל 45 דירות – 26 בבעלות החברה ו–19 בבעלות עמותת "כל ישראל חברים", שקיבלה את הדירות במסגרת הסכם קומבינציה על הקרקע. היקף המכירות הצפוי ממכירות 26 הדירות מסתכם בכ–9.5 מיליון דולר.

הפרויקט, שיאוכלס בתחילת 96', ממוקם בצמוד למרכז סוזן דלל, בשני גושי בניינים, בני 3 קומות, הערוכים בצורת האות ח'. שני גושי הבניינים כוללים חניונים תת־קרקעיים.

שטח דירות הקרקע והדירות בקומה א' – 115 מ"ר. דירות הקרקע כוללות חצר בגודל משתנה, עד 170 מ"ר. מחיר דירה בקומת הקרקע הוא 350–380 אלף דולר; מחיר דירה בקומה א' הוא 350 אלף דולר; ובקומה העליונה נמכרות דירות בשטח 170 מ"ר, כולל חדר על הגג ומרפסת, תמורת כ–480 אלף דולר.

על הקרקע לפרויקט שכן בעבר בית הספר אליאנס.

זיו מאור

מרכז העסקים – נעמן

מכירת שלב ב' בעיצומה

מרכז עסקים עם חניה בשפע, ללא פקקי תנועה על כביש מהיר חיפה – קריות, 5 דקות מהקריות.

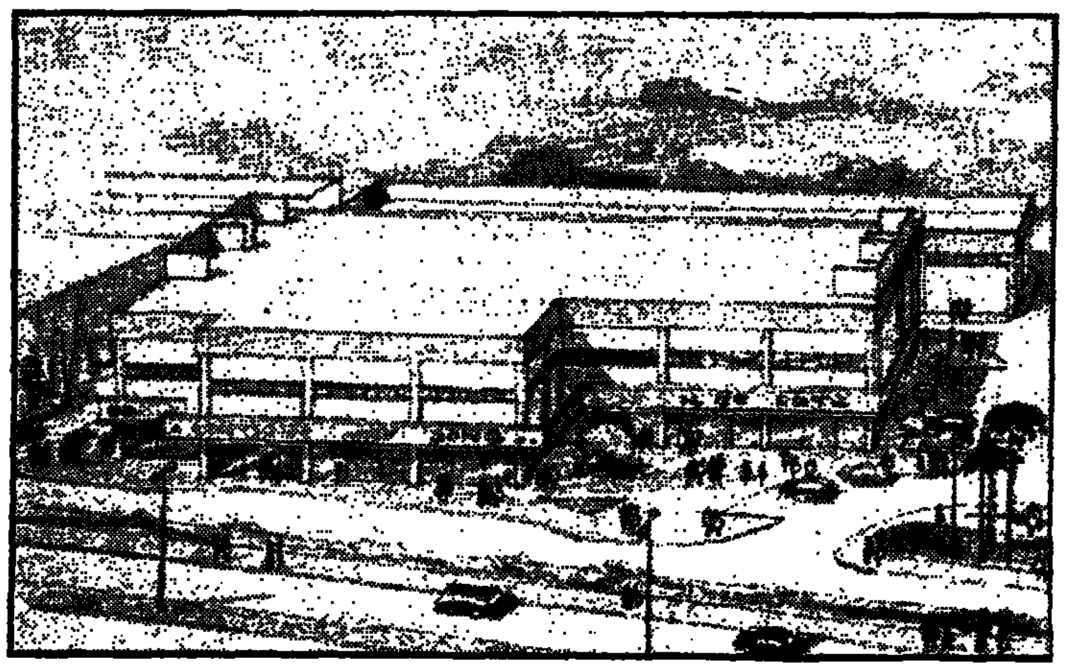

השילוב המושך ביותר בנדל"ן:

במרכז משולבים מסעדות, בתי קפה, יבואני הנעלה וטכסטיל, שרותי רכב, סוכנויות רכב, דואר, מוניות ובנקים.

עיצוב חדשני

מרכז נעמן נבנה תוך הקפדה על גימור מושלם ופיתוח סביבתי הכולל: משטחים ירוקים וצמחיה עשירה.

חברת הניהול

תטפל בגינון, שמירה ואחזקה של הקומפלקס כולו.

השקעה בטוחה

חברת "סער השקעות" מעמידה לרשותך משכנתאות מוגדלות ומסלול תשלומים אטרקטיבי.
השקעה במרכז נעמן-תהווה השקעה בטוחה!

העיסקה

מרכז נעמן מאפשר לך להרכיב את עיסקת החבילה לפי צרכיך ויכולתך.
המרכז מציע לבחירתך:
חנויות, סוכנויות, משרדים, תעשיות "HI-TEC" בגדלים שונים מ-20 מ"ר ועד 1000 מ"ר, במחירים אטרקטיביים, לקניה והשכרה.

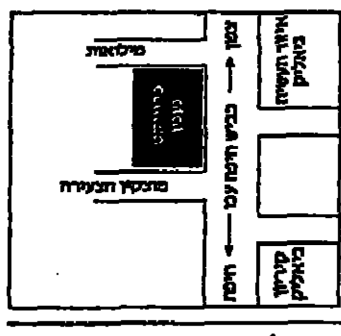

סער השקעות חב' לבנין בע"מ
קרית אתא שד' העצמאות 40 טל' 04-453788/9 פקס' 04-454255

משרד מכירות: אנגלו סכסון קריות - מחלקה מסחרית - טל. 04-722774

הכי קרוב לכל מה שחשוב

החל מ- $103,700*

דירות 6,5,4,3 דירות גג

חיים על הגובה

מגדלי עילית

שכונת העילית של חדרה ■ *צמוד למדד.

* 3 כיווני אוויר, מרפסות שמש ושיזוף (לחלק מהדירות)
* לובי מפואר, 2 מעליות
* שכונה סגורה, ללא כבישים פנימיים.
* 5 דקות הליכה מהמדרחוב של חדרה.

ליווי פיננסי וערבות בנקאית מלאה.
תנאי תשלום גמישים. הלוואת מקום מיוחדת.

ד.ע. דירות עילית חיפה. שיווק בלעדי: אנגלו סכסון
מכירות: רח' הגיבורים 53 חדרה טל. 06-324964
אתר: סוף רח' ה. סמואל חדרה טל. 06-324662

רשף נכסים

המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ

להשכרה סמוך לבית התעשיינים ת"א

בנין משרדים עצמאי

600 מ"ר, 20 חניות צמודות

מחיר אטרקטיבי מאד!!!

טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

עד סוף החודש ישווק משרד השיכון קרקעות ליותר מ-8,000 דירות

מאת זיו מאור

משרד השיכון מתכונן לפרסם עד סוף השנה מכרזים לקרקע לבניית יותר מ-8,000 דירות. בכך יעלה מספר הדירות ששווקו השנה על ידי משרד השיכון ליותר מ-35 אלף.

בין הפרויקטים הבולטים שישווק המשרד במסגרת מכרזים אלו – 4,000 דירות בבית שמש; 800 דירות 3 ו-4 חדרים במסגרת ואב בירושלים; 500 דירות ביישוב חריש; 200 דירות בשכונת בת גלים בחיפה; ו-1,300 דירות ביישוב אלעד, הסמוך לבית אבללה, המיועדות לעמותות בעלות צביון דתי. בסוף השבוע נודע, כי ביהמ"ש המחוזי בת"א הוציא צו מניעה לבקשת העמותה הדתית "בית ומלוכה", האוסר על משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל לשווק את הקרקעות לדירות באלעד.

עוד ישווק המשרד 270 דירות במבשרת, שליד ירושלים; 100 דירות בפרויקט יד חנה; 74 דירות בכפר יונה; 24 דירות ביישוב כוכב יאיר שליד חצור ו-34 דירות בגבעת עדה.

בנוסף, ישווק המשרד קרקע לכ-1,000 דירות במסגרת בנה דירתך – בתלות ה' ובשכונת רמת אליהו בראשון לציון ישווק המשרד 700 דירות; בכרמיאל ולוד כ-200 דירות; ובקריית אתא – 60 דירות. במסגרת בנה ביתך, ישווק המשרד קרקעות באזורי הפיתוח המיועדות ל-200–300 דירות.

ביום שלישי בשבוע שעבר פרסמו הזוכים במכרז של "מחיר למשתכן" ל-164 דירות בשכונה המערבית במגדל העמק. המחירים במכרז נעו בין 1,100 ל-1,300 דולר למ"ר. מריו לזניק זכה במכרז לבניית 88 דירות; חברת בסט זכתה ב-68 דירות וחברת ברגר ב-18 דירות. במכרז מחיר למשתכן מקבל היזם את מחיר הקרקע כנתון ממשרד השיכון ומציע את מחיר המכירה הסופי לדירה, כולל מע"מ ופיתוח.

4 פרויקטים למסחר ולמשרדים ייבנו בחדרה בעלות של 25 מיליון דולר

מאת זיו מאור

בשנתיים הקרובות מתוכננים להיבנות על כביש תל אביב־חיפה הישן בחדרה, ששה פרויקטים למסחר ולמשרדים שיתרכזו על קטע כביש באורך של פחות מקילומטר. ארבעה מהפרויקטים כבר אושרו בוועדות השונות והיתרי הבנייה יתקבלו בחודשים הקרובים. שתי תוכניות נוספות הוגשו לוועדה המחוזית של מחוז המרכז.

היזמים צופים כי מרכזיות האזור והעובדה שהוא מהווה נקודת מעבר לאלפי כלי רכב מדי יום, יביאו לפריחה במקום. תוכניות בניין העיר שהוכנו לאזור התירו 120% בנייה למסחר ומשרדים והרחבת רוחב הכביש מ-30 ל-45 מטר, כדי לאפשר דרכי גישה ושירות לפרויקטים.

תוכנית מיתאר חדשה לחדרה, המתייחסת לשטחים מסחריים בעיר, מופקדת כיום בוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה בשלב ההתנגדויות. אישור התוכנית יביא להעלאת אחוזי הבנייה המותרים ל-131%, להגדלת אחוזי הבנייה בקומת הקרקע למסחר מ-35% ל-50% ולהגדלת הגובה המותר מחמש לשבע קומות. החברות הבונות על הכביש הישן יחלו בבנייה בקרוב, אך עם אישור תוכנית המיתאר יגישו בקשה ויוכלו להרחיב את הפרויקטים.

חברת שקד נתנאל תבנה פרויקט על מגרש בשטח של 4.2 דונם, בעלות של כ-7 מיליון דולר, כולל הקרקע. הקרקע, שייעודה היה מסחרי בעת הקנייה, נרכשה מכמה בעלים תמורת 1.5 מיליון דולר. לאחר ההרחבה, מקווה אביב שקד ממנהלי החברה, שהשטח הבנוי יגיע ל-6,000 מ"ר נטו להשכרה ולמכירה.

הבניין ייבנה על חלקו האחורי של המגרש, כשלפניו מגרש חניה לכ-70 מכוניות ובנוסף יהיה בפרויקט חניון תת קרקעי לכ-250 מכוניות. בקומת הקרקע ייבנו 2,000 מ"ר למסחר והחברה חתמה לפני כחצי שנה על חוזה לשכירת 1,500 מ"ר עם רשת כלבו חנויות רוזה – רשת סופרמרקטים של קונצרן כור. על פי החוזה, תשלם החברה 12.5 דולר למ"ר או 3% מהמחזור, לפי הסכום הגבוה יותר.

שקד קרוב לחתימה על הסכם לשכירת 300 מ"ר נוספים בקומת הקרקע עם רשת בתי מרקחת, לפי 22 דולר למ"ר, או 4.75% מהמחזור. כן נמצא שקד במו"מ להשכרת שטחים נוספים בקומה זו עם רשת המבורגרים ורשת מזון מהיר.

מעל קומה מפולשת, שתהפוך עם קבלת אישורי ההרחבה לקומה מסחרית נוספת, ייבנו ארבע קומות משרדים, בשטח כולל של 4,000 מ"ר נטו, למכירה.

שקד דורש מחיר של 1,250 דולר למ"ר (4.6 מיליון דולר לכל המשרדים) ולדבריו הוא במו"מ עם גוף המעוניין לרכוש את כל המשרדים. שקד מקווה להתחיל בבנייה בתחילת 95' ולאכלס בקיץ 96'.

תוכניות לשני פרויקטים נוספים, המיועדים להיבנות על כביש חיפה־תל אביב הישן, הופקדו בוועדה המחוזית

בפרויקט של חברת סביב, בבעלות יוסי בלייכר, ייבנו על כחמישה דונם שנרכשו מבעלים פרטיים, שתי קומות מסחריות, בשטח של 4,000 מ"ר נטו ועוד שתיים עד שלוש קומות של משרדים, בשטח כולל של כ-2,500 מ"ר. בנוסף יהיה בפרויקט חניון תת-קרקעי שבו כ-400 מקומות חניה. בלייכר מסר שהפרויקט מיועד כולו להשכרה והחברה מקווה להתחיל בבנייה במארס 95' ולסיימה בתוך 18 חודשים.

חברת קוסמו דילר, בבעלות בני דקל, בונה מבנה מסחרי בסגנון של מרכז קניות סגור. קומת הקרקע והקומה הראשונה מיועדות למסחר והקומה העליונה, בשטח של 2,400 מ"ר נטו, תהיה מיועדת למשרדים או לבידור – כמו באולינג, משחקי מחשב וכדומה.

דקל מסר, כי כל השטחים מיועדים להשכרה ומחיריהם ינועו בין 15 ל-50 דולר למ"ר, לא כולל דמי ניהול שתגבה החברה. את הקרקע, בשטח 5.05 דונם, רכשה החברה לפני כארבע שנים. דקל מעריך כיום את שווי הקרקע בכ-3 מיליון דולר והעלות הכוללת של הבנייה מוערכת בכ-8.5 מיליון דולר. המבנה יהיה ממוזג וייבנה בעורף המגרש כך שתיווצר חזית של 75 מ' עד לכביש. בנוסף יהיו בפרויקט כ-320 מקומות חניה מקורים. דקל מקווה להתחיל את הבנייה בינואר 95' ולאכלס את הפרויקט בקיץ 96'.

חברת עומר רכשה מגרש בשטח של 2.4 דונם במכרז של מינהל מקרקעי ישראל תמורת 1.2 מיליון דולר. מנכ"ל החברה, אריה שטיינמיץ, מעריך את עלות הפרויקט, כולל הקרקע, בכ-4 מיליון דולר. החברה תבנה מרכז מסחרי בשטח של 2,500 מ"ר המיועד למכירה ולהשכרה.

לדברי שטיינמיץ, החברה במו"מ להשכרה עם כמה גופים גדולים. דמי השכירות בפרויקט ינועו לדבריו בין 20 ל-30 דולר למ"ר ומחירי המכירה יהיו 2,000–4,000 ד' למ"ר. שטיינמיץ מקווה להתחיל בבנייה בחודשים הקרובים ולסיימה בתוך שנה וחצי.

שני פרויקטים נוספים נמצאים עדיין בוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה. אחד מהם הוא הסבת תחנת הדלק סונול שבמקום מערבה, בעקבות הרחבת הכביש. התחנה תשופץ וייבנו בה שירותים ומשרדים. מצפון לרחוב וייצמן, בצמוד לכביש וממזרח לו, הוגשה תוכנית להקמת פרויקט צמרת גני חדרה. בפרויקט ייבנו כ-10,000 מ"ר למסחר, משרדים ובית אבות ומגורים בקטע המזרחי של המגרש, הרחוק מהכביש. תחילת הבנייה בפרויקטים אלו לא צפויה בשנה הקרובה.

מחירי דירות יד שניה באיזורי יוקרה

ממוצע באלפי דולרים

שוק הדירות באזורי יוקרה מצוי בקיפאון. לפי נתוני רשות איגוד הנדל"ן, נרשמה בחודש נובמבר ירידה משמעותית בהיקפי הקנייה והמכירה של דירות אלה. למרות זאת, מתווכים שונים מעריכים, כי מדובר בירידה עונתית בלבד, שאיננה מעידה על תחילתו של מיתון מתמשך בענף – אלא על התייצבות מחירים ברמה חדשה, לאחר שאלה הגיעו לשיא בחודשים שעברו.

מאחר שהשטחים הפנויים באזורים המבוקשים (המופיעים במפה) מצומצמים ומרבית התחלות הבנייה החדשות פוסחות על מרכזי המגורים הצפופים בערים הגדולות צופים מומחים בענף הנדל"ן, כי מחירי דירות יד שנייה באזורי יוקרה – שהתייצבו עתה – עשויים בעתיד לעלות שוב בשל ביקוש גובר, שההיצע לא יוכל לענות עליו.

"שרביב" מכרה 150 דירות במודיעין ב-26 מ' ד'

מאת זיו מאור

חברת שרביב מכרה עד כה 150 דירות בפרויקט מודיעין הירוקה במודיעין, בהיקף מכירות של כ-26 מיליון דולר. מדובר בכ-65% מ-228 הדירות שהחברה בונה בפרויקט וכיום נותרו דירות 5 ו-6 חדרים וקוטג'ים.

החברה החלה בשיווק הפרויקט לפני כשלושה חודשים. דירות 5 חדרים, בשטח 150 מ"ר, נמכרות במחיר של החל מ-178.5 אלף דולר; מחיר פנטהאוז של 6 חדרים, 185 מ"ר – החל מ-214 אלף דולר. הקוטג'ים בפרויקט הם בני 5 ו-6 חדרים, ששטחם נע בין 150 ל-200 מ"ר ומחיריהם 202–250 אלף דולר.

במתחם השני במודיעין – בו ייבנו 17 חברות 1,921 דירות – נמכרו עד כה 102 דירות.

חברת פלסים החלה בשיווק לפני כחודש ומכרה 55 דירות, מתוך 97 שהיא בונה. החברה מציעה למכירה דירות 3 חדרים, בשטח 82–95 מ"ר, במחיר של 130 אלף דולר; דירת 4 חדרים, בשטח 120 מ"ר, עם גינה ומרפסות – החל מ-159 אלף דולר; מחיר דירת 5 חדרים, בשטח 142 מ"ר עם גינה של רבע דונם, החל מ-188 אלף דולר; ודופלקס בן 6 חדרים, בשטח 177 מ"ר עם צמוד גינה, נמכר במחיר של החל מ-205 אלף דולר.

חברת אנגל מכרה עד כה 40 דירות מתוך 120 שהיא בונה בפרויקט של בניינים בני שלוש קומות. מחיר דירת 3 חדרים, 79 מ"ר, 130 אלף דולר; מחיר דופלקס בן 4 חדרים, 180 מ"ר עם גינה, 180 אלף דולר; ומחיר דופלקס 4.5 חדרים, 215 אלף דולר.

חברת רונה מכרה עד כה 2 קוטג'ים מתוך 39 שהיא משווקת. הקוטג'ים הם בני 6–7 חדרים, שטחם 160–175 מ"ר והמחירים נעים בין 230 ל-280 אלף דולר. חברת אילנות הקריה בונה 135 דירות וקוטג'ים. מחיר דירות 3 חדרים יהיה כ-140 אלף דולר, דירת 4 חדרים כ-170 אלף דולר ודירת 5 חדרים כ-190 אלף דולר.

שיכון עובדים מכרה עד כה 7 דירות מתוך 142 שהיא בונה בעיר. מחיר דירת 3 חדרים, בשטח של 88 מ"ר – 129 אלף דולר ומחיר דירת 5 חדרים, 120 מ"ר – 192 אלף דולר. שיכון ופיתוח תבנה 113 דירות בבניינים בני 3 עד 5 קומות. חברת האחים חסיד תבנה 102 דירות בבניינים בני 3 ו-5 קומות. מחיר דירת 3 חדרים, 78 מ"ר – 129 אלף דולר; מחיר דופלקס בן 6 חדרים, 176 מ"ר וגינה של 100 מ"ר – 217 אלף דולר.

תוכנית לבניית מלון בטיילת ג'בל מוכבר ב־ים

מאת זיו מאור

תוכנית של היזם אייבי לוי, לבניית 350 חדרי מלון בטיילת ג'בל מוכבר בירושלים, הופקדה בחודש שעבר בוועדה המחוזית לתכנון ובנייה של מחוז ירושלים. המתחם ממוקם בשכונת סילואן, במורדות הצפון־מזרחיים של ארמון הנציב, צפונית לקטע המזרחי של הטיילת הקיימת.

לפי התוכנית, שהכין האדריכל יונתן שילוני, יוקם בשטח מלון בן 6 קומות, ובו 350 חדרים. על פי התוכנית המקורית היו אמורים להיבנות במקום טיילת ושטח למתקני תיירות.

5 דירות ב-725 אלף דולר נמכרו בכוכב הקריה בראשל"צ

מאת זיו מאור

בפרויקט "כוכב הקריה", שבונה חברת מגדלי השמש מקבוצת מישאל בראשון לציון, נמכרו השבוע חמש דירות תמורת כ-725 אלף דולר. דירת 4 חדרים, בשטח 122 מ"ר, נמכרה ב-225 אלף דולר, ו-4 דירות בנות 2 חדרים, בשטח של 55 מ"ר כל אחת, נמכרו תמורת 120–132 אלף דולר.

החברה החליטה להעניק כמתנה לרוכשים דירה בפרויקט מיזוג דירתי וריצוף קרמי בסלון, במרפסת ובמטבח. רוכשי הפנטהאוזים יזכו גם בג'קוזי.

בפרויקט כולו 334 דירות, בששה בניינים בני 11–17 קומות. עד כה נמכרו בכוכב הקריה כ-144 דירות, מתוך 200 שהוצעו למכירה, בהיקף מכירות של כ-30 מיליון דולר. היקף המכירות הצפוי בפרויקט כולו הוא כ-70 מיליון דולר.

מחיר דירת 4.5 חדרים בפרויקט, ששטחה 145 מ"ר, מגיע לכ-242 אלף דולר; מחיר דירת 5 חדרים, 157 מ"ר – כ-260 אלף דולר; מחיר דירת 6 חדרים, 172 מ"ר – כ-300 אלף דולר; ומחיר פנטהאוז, בשטח 290 מ"ר, הוא כ-450 אלף דולר.

45 דירות נמכרו בפרויקט מבואות שאנן בחיפה

מאת מוסף "הארץ"

בתוך כחודש נמכרו 45 מתוך 70 דירות שכולל פרויקט "מבואות שאנן" של חברת רסקו בנווה שאנן בחיפה. הפרויקט, המבוצע על ידי חברת גליק בע"מ, נמצא בכניסה הצפונית לשכונת נווה שאנן, ויש בו דירות שלושה חדרים בשטח 72 ו-79 מ"ר ודירות בנות ארבעה חדרים בשטח 95 מ"ר. המחירים נעים בין 88 ל-124 אלף דולר.

מסניף נשר של אנגלו סכסון, משווקת הפרויקט, נמסר, כי מדובר בדירות במחירים אטרקטיוויים, שתוכננו במיוחד לזוגות צעירים השואפים לשפר את איכות חייהם אך מעוניינים להישאר בתוך העיר.

3,500 דולר בחודש לפנטהאוז באזורי חן

מאת זיו מאור

שגרירות מקסיקו בישראל שכרה פנטהאוז דו־מפלסי, ששטחו 350 מ"ר, תמורת 3,500 דולר לחודש, בפרויקט אזורי חן בצפון תל אביב.

בנוסף לשגרירות מקסיקו שכרו שגרירויות יוון וארה"ב שתי דירות 5 חדרים, בשטח 155 מ"ר כל אחת, עבור עובדיהן, תמורת 1,800 דולר לחודש. שגרירויות ארגנטינה, בריטניה ושווייץ שכרו, כל אחת, דירת 4 חדרים, בשטח 140 מ"ר, תמורת 1,400 דולר לחודש. לדברי מנהלי הפרויקט, כ-10% מ-500 תושבי השכונה הם דיפלומטים.

באזורי חן מדווחים על עלייה של יותר מ-45% במחירים תוך שנה. מחיר דירת 4 חדרים בפרויקט – שהיה בדצמבר 93' 280 אלף דולר – מגיע עכשיו ל-410 אלף דולר. מחיר דירת 5 חדרים היום מגיע לכ-520 אלף דולר, לעומת 350 אלף לפני שנה.

באזורי חן נבנו עד היום 507 דירות, מתוך 602 שייבנו סך הכל. היקף המכירות בפרויקט צפוי להגיע ל-200 מיליון דולר.

העתק את ההייטק
למגדל העמק
אזור פיתוח א'

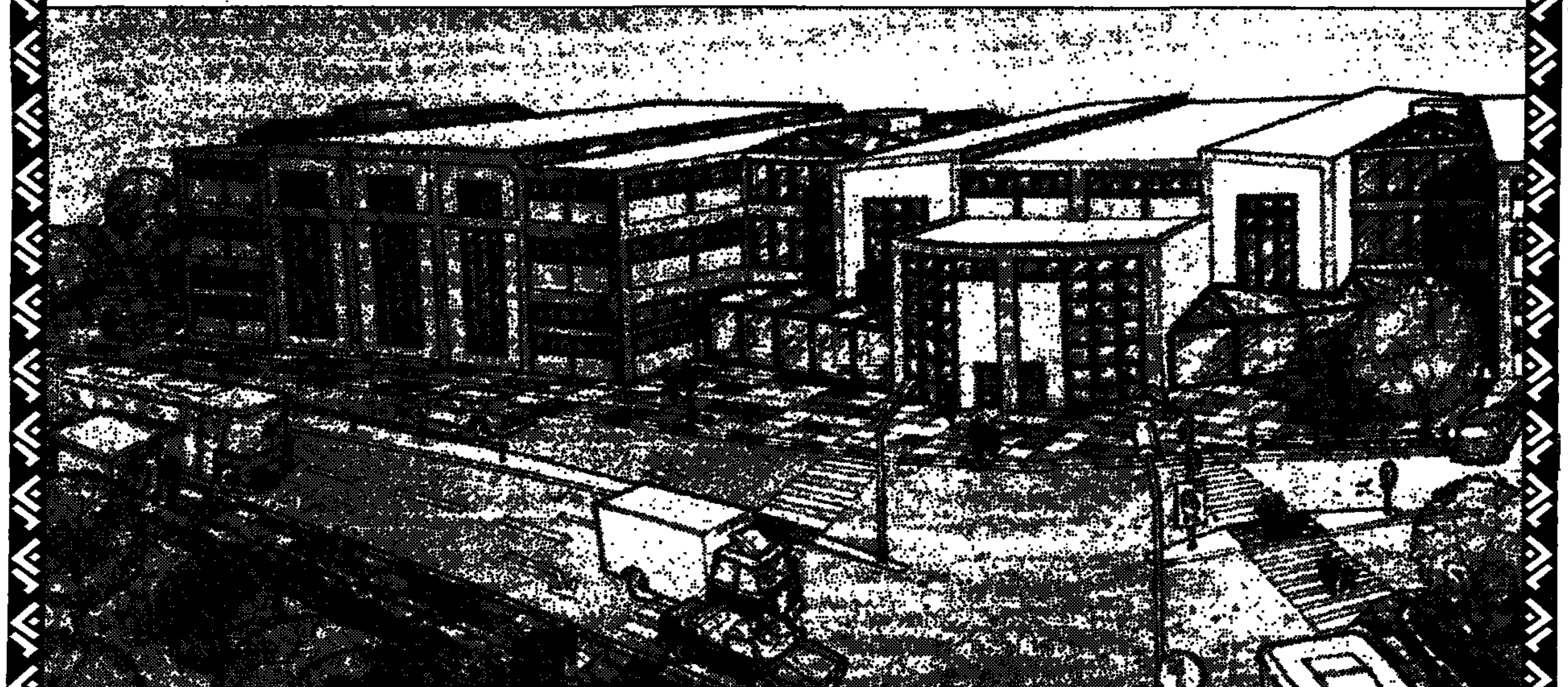

להשכרה בפארק הסיליקון

* בפארק הייטק רמת גבריאל בצפון מגדל העמק
* שטחים ואולמות בגדלים שונים להייטק, תעשיות נקיות ולמשרדים
* 25 ק"מ מחיפה * כניסה ממחצית 95 * תכנון מתקדם וחדשני
* גימור חיצוני יוקרתי * גג המאפשר כניסת אור יום * חניה בשפע

שיווק: אנו במרחק של טלפון אחד ממך. 06-573210

והעיקר: בעל הבית הגדול והטוב במדינה:
חברת מבני תעשייה בע"מ
חברת הנדל"ן הגדולה בישראל!

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן - בתי יוקרה
1. למכירה ברמות צהלה - דירת גג גדולה, 4+1, במיקום שקט! מושקעת ביותר!!
2. למכירה ברמת החייל - קוטג' חדש 6 חדרים+מרתף מושקע ויפהפה!!
3. למכירה בשיכון דן קוטג' גדול ומפואר+כניסה נפרדת, מתאים למקצועות חופשיים!!
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. למכירה ברמת השרון BEST LOCATION
דירת 3 חד' קומה ב' מושקעת בטוב טעם!!
2. למכירה בגני הרצליה
קוטג' מקסים 4 חדרי שינה + סלון + מרתף מואר!!
3. למכירה ברמת השרון המערבית
במיקום מעולה קוטג' 4 חדרים + מרתף $500,000!!
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

עסקת השבוע!
למכירה ברביבים
(שיכון דן)
קוטג' חדש
6 חדרים+מרתף ענק
מושקע ומפואר במיוחד!!
טל. 03-6472775

הארץ

יום ראשון ט"ו בטבת תשנ"ה
18 בדצמבר 1994

דסק, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הסוכנות 2, טל' 254245-02, ת"ד 273 י־ם 91002; פקס' 254249-02
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 623166-04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 670715-04
דוח תלונה למנויים 5121544-03, 5121333-03 מודעות לוח הדרושים 6382020-03

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי · עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1990–1939

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

לא לשבח, לא לגנות

דובר צה"ל אמר, כי אם יתברר כתוצאה מהתחקיר שחייל המילואים שמואל מאירי, שחולץ ביום רביעי על ידי אנשי משמר הגבול מידי המון פרוע במרכז רמאללה, פעל שלא על פי הפקודות, "יינקטו נגדו צעדים". יש להניח כי מאירי עלול להיאשם בהפרת הפקודה המחייבת כל חייל להשתמש בנשקו נגד כל מי שמסכן את חייו, ואולי גם בהתנהגות בלתי־הולמת ובהפקרת נשקו. כלום הכרח לפתוח בהליכים משמעתיים במקרה זה?

בטרם נסתיים התחקיר מיהרו אישים רמי מעלה להרעיף משפט על מאירי וסרחו ליצור דעת קהל נגדו. אמנם נכון כי הנשק אינו נמסר בידי חייל כקישוט אלא כדי שיפעיל אותו בשעת הצורך; אין ספק כי מאירי נקלע למצב של סכנת נפשות, ולו הפעיל את נשקו, היה נוהג כדין. אך אלה המטיחים האשמות נגד האיש סבורים למעשה כי הוא ראוי לעונש: יושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, האלוף (מיל') אורי אור, אף טען כי מאירי הציב דוגמה כיצד לא לחנך את החיילים.

על פי גרסה זו, היה מאירי חייב לקפוץ החוצה ממכוניתו, לירות באוויר, ואם המתפרעים היו נמנעים מלהתפזר, לפתוח באש נגדם (רון בן ישי, "ידיעות אחרונות" 16.12). ייתכן כי כך היה קורה, והיו מקרים כאלה בעבר. אך מי לידינו יתקע כי המון המתפרעים היה מתפזר גם במקרה שבו אנו דנים? לו היה האיש נוהג על פי המרשם הזה, "בתוך מספר דקות הם (המתפרעים) היו צרים על מכוניתו של מאירי) היו מסקלים אותו, כפי שעשו לאמנון פומרנץ שנרגם למוות באבנים במחנה הפליטים אל־בורייג' ברצועת עזה בימי האינתיפאדה" אמר איש מג"ב ("הארץ", 15.12).

ראש הממשלה, בעשותו בבירת קוריאה הדרומית, נמנע מלהטיל אשמה על מאירי: לעומת זאת, מלבד שגינה את הפלשתינאים, הראויים לכל מלות גנאי, הוא מטיל את האחריות לטעותו של מאירי שנכנס לתוך רמאללה על הפיקוד הצבאי כאילו אינו מונע טעויות כאלה. אך בחוגי צה"ל דוחים את הגזירה הזאת: המפקדות ברחבי השטחים אינן מזניחות את הצורך בשילוט מתאים, ומי לידים יתקע כי חרף ריבוי השלטים לא יקרה שחייל פלוני לא ישים לב אליהם אי־פעם במקום קריטי?

כנגד הרמטכ"ל והח"כ אורי אור, רפאל איתן ואריאל שרון, נקט נשיא המדינה, עזר ויצמן, גישה מאופקת הרבה יותר ורמז לכך שמאירי ניצל אולי דווקא הודות לעובדה שלא ירה: "קל להעביר ביקורת: תאר לך שהוא היה שולף אקדח במצב כזה, כשיש המונים סביבו. זו לא יחידה קרבית שהסתערה או לא... הוא נקלע למצב חמור מאוד". מתברר כי הנשיא, שחזקה עליו שהוא שוקד על רוח לחימה בקרב חיילי צה"ל לא פחות מכל אלוף אחר, נוטה להתייחס אל מה שמצטייר בעיני אחרים כמחדל מביש, בהבנה לנסיבות המיוחדות במינן של האירוע.

אפשר לשאול למה צה"ל רשאי לצפות מאיש מילואים מבוגר, אב לארבעה ילדים, בנסיבות שאינן מלחמתיות. קשה לתבוע מופת של גבורה מאדם שנקלע בשגגה לנסיבות קיצוניות ולפתע נוכח כי סופו קרוב; קשה לצפות שיגיב על פי אתוס קרבי כלשהו. נכון שמאירי ניצל רק בנס, אך אין זה מן הנמנע כי היה מחוסל מיד אחרי שהפעיל את נשקו, ואנשי משמר הגבול היו מוצאים אותו מת, עם הרוגים ידי נוספים מבין הקהל הרב שנזדמן למקום.

בהתחשב בנסיבות האירוע, מוטב שהפיקוד הצבאי יימנע מלפעול על פי השגרה הנוקשה שהוא רגיל לה. לא סלחנות דרושה כאן, אלא רק הבנה אנושית: צל"ש אינו מגיע לשמואל מאירי, אבל גם עונש אין להטיל עליו.

ממשלה יו־יו

מאת עוזי בנזימן

ראש הממשלה, השב הבוקר לארץ מהמזרח הרחוק, ראוי להתכבד בברכת יו־יו, שאחד ממובניה ביפאנית הוא "כל הכבוד, טוב עשית". ואפשר אולי לומר לו יו־יו ולהתכוון למשמעות אחרת של ההיגוי: לפרוץ בבכי. ומי שמסתפק במועט יאמר לרבין יו־יו ויתכוון לפירוש המקובל, המערבי, של המלה, שאומץ גם ביפאנית: משחק קפצני, דיגוגי, לא יציב. תלוי איך הוגים את התיבה יו־יו ביפאנית, הסביר לי אתמול פרופ' בן עמי שילוני: לפי המצלול ולפי ההקשר שבו מופיעות ההברות במשפט משתנה משמעותן.

מכל מקום, שלוש האפשרויות המוזכרות כאן (יש גם מובנים אחרים ביפאנית ליו־יו) הולמות את הרושם שהצטבר בארץ מביקורו של רבין במזרח הרחוק: מתבקש לומר לו כל הכבוד, אבל עם זאת תפקודו מעורר לפעמים רצון לפרוץ בבכי, ובעיקר הוא מוכיח בזמן האחרון כושר ספוגי שנע לכל עבר כמו עלה ברוח (יו־יו הוא גם סוג של עלה ביפאנית).

האיש השב הבוקר לישראל לא היה מוכן לומר מלה, בעת שהותו ביפאן ובקוריאה, שתבהיר את כוונתו בעניין הבורסה, בנימוק שאינו עוסק בענייני פנים כשהוא מחוץ לגבולות המדינה. אבל הוא לא לקח פסק זמן של דקה למחשבה לפני שהוקיע את חייל המילואים האומלל שמואל מאירי ואת מפקדיו. לפי הגיונו של רבין, כלכלת המדינה היא עניין פנימי שאין דנים בו בחוץ, אבל ניסיון לינץ' שמבוצע בחייל המום הוא נושא בינלאומי שאין לראש הממשלה שום בעיה להגיב עליו מיד, בלי לבדוק קודם לכן כהלכה את העובדות. בעצם, גם בעניין זה לא היה רבין עקבי: על הבורסה לא הגיב, אבל על המודד כן. מדוע העניין האחד הוא מאכו ואלו השני מסמן לראש הממשלה מרחב פואטי שבו ישליך את מטבעות הלשון העסמיות שלו ("אוי ואבוי, ברוך")?

האופן שבו הגיב רבין על המתרחש בארץ סיפק הדגמות מרובות לעקב אחר דרך חשיבתו, מזגו, האופן שבו מתגבשות עמדותיו. הוא היה נתון ללחץ התעשיינים שהיו צמודים אליו בשעות הימים האחרונים ומכאן, קרוב לוודאי, צמח אצלו ההרהור השני בנוגע לתועלת ולתבונה שבמיסוי הבורסה. די היה בכך כדי שיפקיד את בייגה שוחט ויקלע את הבורסה, על רבבות משקיעיה, לאי־ודאות.

הוא קיבל דיווח על ההתקפה הברוטלית של השבאב ברמאללה על שמואל מאירי ומיד ידע כי אשם ("המפקדים", "זו שערורייה", "טעות כזאת אסור שתקרה"). המסר שבפיו בעניין זה היה מבולבל דיו ליצור רושם שהוא תוקף גם את החייל, שיצא בעור שיניו מההתקפה, אבל מצד שני נמנע מלומר זאת במפורש ("איני יודע את הפרטים").

ובמובן, פעלו אצלו הרפלקסים המוכרים: "אין ברירה אלא הפרדה", והאזרח הקטן נותר תמה: "מה אתה רבין לעשות בשביל הפרדה". זה עתה נפתח המו"מ על יישום שלב הביניים של הסכם אוסלו: אין דבר בהנחיות שמסר ראש הממשלה למשלחתו כדי לבשר על ניתוק בין שתי האוכלוסיות; להיפך, רבין חותר לשכנע את הפלשתינאים להסכים לקיום הבחירות בלי שיהיה על צה"ל להתנתק מכל ריכוז האוכלוסיה הפלשתינית. ודאי שלא עולה על דעתו להזיז יישוב ישראלי כלשהו (ימים ספורים לפני צאתו למזרח הרחוק שב והבהיר שעתיד ההתנחלויות הוא עניין למו"מ על הסדר הקבע בלבד) או לפנות את המובלעות היהודיות מלב חברון (לאחר הטבח במערת המכפלה הגה בכך אך נרתע ברגע האחרון).

זה ראש ממשלה יו־יו: הוא היה נגד חוק המיסוי על הבורסה אבל תמך בעבודת שר האוצר שחתר לקבלת החוק, ועכשיו הוא כנראה נגד אבל מהסס לומר זאת במפורש. הוא היה בעד חוק הבריאות אבל ברגע האחרון התייצב לצדה של ההנהגה הקודמת של ההסתדרות ששללה אותו, ולאחר הברוך שהספה מפלגתו בבחירות להסתדרות תמך בחוק ועכשיו, כפי שאפשר להתרשם, יש לו הרהורי חרטה בגלל העול הכספי שיטיל החוק על אזרחי המדינה והשלכות שעלולות להיות לכך על מצבה של מפלגת העבודה בבחירות הבאות.

הוא בעד חוקי היסוד: כבוד האדם וחירותו וחופש העיסוק, אבל גם תוקף את המחוקקים שהעניקו סמכויות פרשנות רחבות בידי בית המשפט העליון. הוא בעד הסדר עם אסד על בסיס נסיגה כוללת מהגולן אבל גם נגד היענות לתנאיו של השליט הסורי. הוא בעד שינוי יסודי של מצב היחסים בינינו לבין הפלשתינאים (הוא חתם על הסכם אוסלו ועל הסכם להכרזה הדדית עם אש"ף) אבל גם נגד עירעור חריף מדי של המצב הקיים (עמדותיו כלפי יישום הסכם הביניים בעזה). ואם הוא כך, הממשלה כולה – לא כל שכן.

אם לחזור ליפאנית: זה יו־יו (במובן של: זה צורך חשוב) שבראשות המדינה יעמוד מנהיג בעל השקפות יציבות, ולא מי שהתנהגותו מזכירה כדור יו־יו (במובן המערבי של המלה).

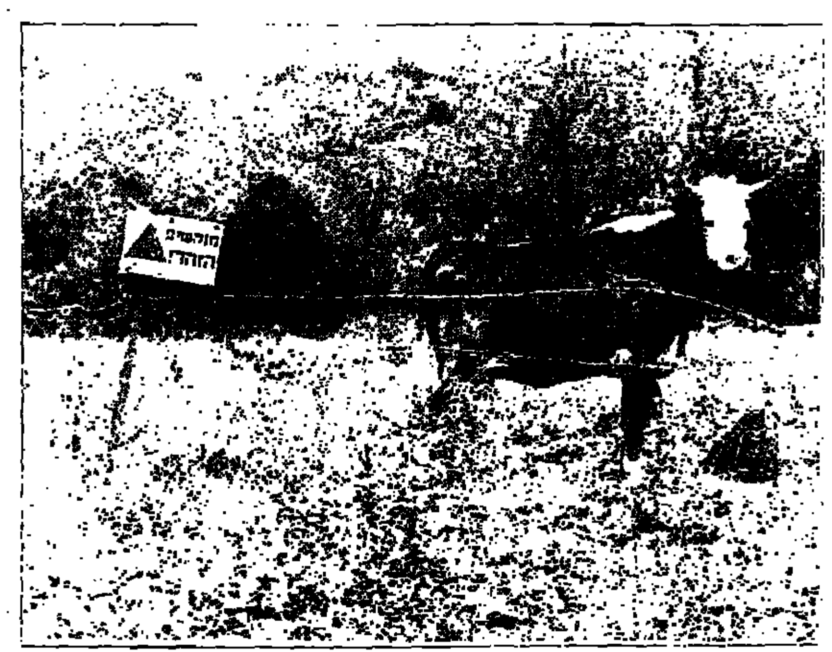

רמת הגולן, דצמבר '94 / צילום: אלכס ליבק

כמה תעלה היוזמה בלבנון

מאת צבי בראל

אם מכונית התופת שהתפוצצה בשבוע שעבר בנבטיה היא חלק מהיוזמה הישראלית החדשה בלבנון, כראוי מאוד להתחיל לפתח תודה. הלבנונים בכלל, והשיעים במיוחד, הם מומחים גדולים יותר מאתנו במכוניות תופת. הם גם הצליחו עד כה לבחור מטרות מכאיבות במיוחד.

רתיעתו של יצחק רבין מבאום היוזמה של אלוף פיקוד הצפון החדש, עמירם לוין, יש לה על מה לסמוך. באותה נימה יכול היה גם להגיב על איומו הריק של הרמטכ"ל היוצא, שהבטיח להכות בחיזבאללה בכל אתר. במאזן ההצלחות ה"נקודתיות" דווקא החיזבאללה גובר.

מעניין שהוא אותו רמטכ"ל אשר בהיותו ראש אמ"ן הציג דעה, שלפיה יציאה חלקית מלבנון ואחזקת רצועת הביטחון יגרדו את התחזקותם של אנשי החיזבאללה במאבקם הפוליטי מול תנועת אמל של נביה ברי. הוא גרס כי יציאה מוחלטת מלבנון תסתמכות על ארגון אמל ישרתו את האינטרס הביטחוני של ישראל טוב יותר.

אבל עמדתו של ברק עמדה בניגוד לדעתו של הרמטכ"ל אז, משה לוי, וגם בניגוד לדעתם של אלוף פיקוד הצפון, אורי אור, ושל שר הביטחון, יצחק רבין. שר הביטחון, באופן טבעי, הכריע.

וזה אותו שר ביטחון שהתנגד אפילו לנסיגה חלקית מלבנון, מחשש שהסורים ייכנסו לתוך השטח שצה"ל יותיר מאחוריו. ראש אמ"ן, שהיה בינתיים לרמטכ"ל, שכח כנראה את תבנית מאה. שר הביטחון, שנעשה ראש ממשלה, הוא דווקא זה המציע ללבנון תוכנית לנסיגה ישראלית מלאה. תוכנית שלא זכתה לאישורה של סוריה, ולפיכך אין לה סיכוי להתגשם.

חילופי התפקידים בין רבין לרמטכ"ל היו יכולים להיות תרגיל מעניין בחשיבה צבאית, לולא עלו בכל כך הרבה קורבנות. בכל שמתארכת ישיבתו של צה"ל בלבנון, כך מתקבע גם מעגל הקסמים החוסם את הפתרון. ממשלת לבנון, שהודיעה כי תהיה מוכנה לפרוס את צבאה בדרום, מתנה זאת בנסיגת צה"ל. ישראל, המוכנה כבר לסגת, מתנה את נסיגתה בפריסת צבא לבנון ובתקופת ניסיון של שישה עד תשעה חודשים. גם אם ממשלת לבנון היתה מעוניינת ברצינות להגיע להבנה עם ישראל, היא נחסמת עכשיו על ידי סוריה, אשר גילתה את חזית הדרום כקלף מיקוח רב ערך במשא והמתן שלה עם ישראל.

גם מבחינה טקטית מסכך המשך הישיבה בדרום לבנון את צה"ל. בישיבות סגורות ובשיחות רקע מודים קציני צה"ל כי כוחות צד"ל הפכו במידה רבה לנטל. הריקות משורותיהם הולכות וגוברות וגיוס חיילים חדשים נעשה קשה יותר ויותר.

בגזרות מסוימות ויתר צה"ל על שירותיהם, מחשש שחיילים אלה הזין בין משתפי הפעולה עם אנשי החיזבאללה והיו בין הגורמים להצלחותיהם בפיגועים. באר תן גזרות נאלץ צה"ל לעבות את המוצבים בחיילים, ומתחיל להיזר צר מצב שהצבא הישראלי יחזור מחזור אל תוך לבנון. אפשר להניח כי מדיניות היוזמה החדשה של האלוף לוין לא תקטין בהכרח את כוחות צה"ל בלבנון, כיוון שגם בפגיעה נקודתית צריך לדאוג לכוחות אבטחה וחילוץ.

האבטחה ההגיונית לא השתנתה מאז הגיח אותה אוזר ברק לפני עשר שנים. היא אפילו ראויה לעידוד יותר, ולו כדרך להוציא מידיו של אסד את הקלף שישראל הגיתה בתוכן, שלא להזכיר את החיסכון בחיי אדם.

אבל הבעיה עם דיאגנוזות מלומדות היא שעליהן לעמוד במבחן הפוליטי. כדי להתגשם הן זקוקות לדעת קהל אוהדת, כי נסיגה איננה עניין פופולרי. תמיכת המטכ"ל בנסיגה כנראה איננה מספיקה, היא ממתינה לכך שלצבור ייימאס לשמוע על עוד חייל שנהרג, מאותו בית ספר או מאותה עיר.

דעת קהל כזאת עדיין לא התגבשה, וקשה לנחש מתי יקרה הדבר. האינתיפאדה דרשה מאות הרוגים ישראלים וערבים לפני שהפכה לתהליך שלום, או לפחות להבנה שיש לסגת מעזה ואפילו באורח חד צדדי. לבנון היא פחות אינטנסיבית. את מחירה היא גובה לאט, ובכך היא מצליחה להטעות.

נפילת חייל בלבנון נחשבת בינתיים ראויה יותר ממוות בצד מת נצרים, כי בנצרים יש שלום ובלבנון מלחמה. על האפשרות להשוות בין מעמדם של שני המחוזות האלה אין מהרהרים. גם אלה שדרשו נסיגה חד צדדית מעזה באלימים כשמדובר בלבנון. כי שם, כך הצליחו לשכנע בינתיים, צה"ל שומר על יישובי הצפון. חוץ מהפעמים שבהן נופלות קטיושות על קרית שמונה או על גרנות. חוץ מהפעמים שבהן מפוצצים בניין בארגנטינה או מטוס בפנמה, או כאשר בדרכי לבנון מתהפכת שכבה שלמה של בית ספר.

מיהו גיבור

מאת גדעון לוי

> כוחו של צה"ל צריך לאפשר לו להתייחס לתוצאות התקפתו של חייל המילואים ברמאללה בסלחנות ובאהדה

תמונתו של החייל שמואל מאירי, מוכה הלם וחבו דם במכוניתו, כשההמון מאיים לעשות בו שפטים, תיכנס מן הסתם לספר תמונות הכיבוש הישראלי בשטחים. כרגיל, הביעו התמונות הללו את השנאה ואת הבעתה יותר מאלף מלים. אבל מזלו של מאירי שיחק לו והוא יצא מהתופת בעודו בחיים.

רק יצא מהתופת שנקלע אליה בטעות, וכבר מצא עצמו בתופת חדשה, תופת הביקורת הציבורית על התנהגותו. לא מעט פוליטיקאים ואנשי צבא פצחו במקהלת גינוי, וליד חדרו בבית החולים הוצבו שוטרים צבאיים, שמא יימסר חלילה לציבור את גרסתו. צה"ל איננו חזק דיו, חושבים בכאה בצמרתו, כדי לשמוע בפומבי את הסבריו של מאירי. מקורות צבאיים רשמיים גם מאיימים להעמידו לדין משום שלא ירה לעבר תוקפיו ברורש. הגדיל לעשות קצין בכיר אחד, שאמר כי התמונות של חייל היושב במכוניתו כקורבן חסר אונים פוגעות בדימוי של חיילי צה"ל. "תמונות כאלה אסור שייראו", אמר הקצין. רם חייל המילואים האומלל הזה שב ונרגר.

שמואל מאירי עשה דרכו במכוניתו המיושנת – רומני שהיתה זו "כרמל דוכס" שבה נהגו לנסוע הקציבים פעם – מתופשה בבית אל בסיסו. איש לא אסר עליו לעשות זאת ושום שלט ראוי לשמו לא כיוון את דרכו. צה"ל אחראי לחיי חייליו רק מהרגע שהם מתייצבים בבסיסם.

משנקלע ללינץ' פעל מאירי באינסטינקטים טבעיים של מי שחייו עומדים מנגד. מבקריו הרבים אומרים עכשיו שמוטב היה אילו החל לירות. איש מהם לא יודע אל נכון מה היה גורלו אילו נהג כך, אבל התמונות שהיו מצולמות אז לבטח לא היו פוגעות בדימויו של צה"ל כצבא נחוש שגבורת חייליו בלתי מעורערת. כך יכול היה מאירי למות מות גיבורים. מפקדיו היו מוסיפים לו בבית העלמין הצבאי של עיר מגוריו, מעלים על נס את נחישותו של החייל האמיץ.

למגינת לבם, בחר מאירי בדרך אחרת. הוא חשב שתחינה על חייו תועיל לו יותר. במקרה זה הוכחה נכונות דרכו. ייתכן שבמקרה אחר היה הדבר עולה לו בחייו, וייתכן שאילו ירה היה מוצא את מותו. איש אינו יכול לבקר בדיעבד את התנהגותו. את תגובותיו לנוכח ההמון הזועם אפשר לשפוט אך ורק על פי תוצאותיהן.

בדיעבד אפשר להודות לסת ולקבוע כי חייל שמילט את נפשו מאירוע שכזה, בדרך זו או אחרת, הוא גיבור. לא בכדי מיהר הג'יהאד האיסלאמי לפרסם הודעת גינוי שקראה להעניש את הדרוכוכיים שהשאירו את החייל בחיים. בג'יהאד האיסלאמי מבינים את מה שלא מבינים אצלנו: מן התקרית הזאת יצא צה"ל כמנצח, חייל, שגורלו היה תלוי על חוט השערה, ניצל. אלא שבמקום לערוך למאירי קבלת פנים אוהדת וחמה, כיאות למי שניצל בעור שיניו בהיותו בשירות המדינה, מאיימת הביקורת הציבורית לרדוף את האיש ואת משפחתו, אולי אפילו להעמידו לדין.

רוב מבקריו של מאירי לא נקלעו מעולם לסיטואציה דומה. דימויו של צה"ל מעסיק אותם עשרות מונים יותר מחייו של מאירי. שבוע אחרי נאומו המלוטש של ראש הממשלה בטקס הענקת פרס נובל לשלום, שבו דיבר יצחק רבין בהרחבה על קדושת חיי האדם, שוב אומרת החברה הישראלית למאירי ולעצמה כי היא מעדיפה גיבורים, חיים או מתים, אמיתיים או מדומים, ולעזאזל קדושת החיים. כך נהגנו בפרשת החייל הדודי נחשון וקסמן, כך נהגו הממשלה וצה"ל במקרים רבים אחרים. הכותרות המאצ'ואיסטיות הם עדיין שמות המשחק.

חלקים גדולים של החברה הישראלית עדיין אינם מבינים שכוחו של צה"ל, גם בהתחשב בשחיקה הציבורית שחלה בשנים האחרונות במעמדו, אינו יכול להיפגע כתוצאה ממאבק הישרדות נואש של חייל בודד. להיפך, כוחו של צה"ל צריך לאפשר לו להתייחס לתוצאות התקרית הזאת בסלחנות ובאהדה.

אם נגרע משהו מכבודו של צה"ל בשל האירוע הזה, אשם בכך מי שהביא את מאירי לאן שהגיע. שילוט אזהרה מיהר צה"ל להציב במבואות רמאללה רק למחרת התקרית. דיון בדרכי התעבורה של חיילי המילואים לבסיסיהם ומהם מתקיים גם הוא רק עכשיו. מותר להניח כי דבר לא ישתנה בתחום זה, וכי חיילי המילואים ימשיכו להיות מופקרים לגורלם בדרך לביתם וממנו.

צה"ל והמדינה צריכים עכשיו להגיש את הסיוע הנפשי והרפואי לחייל שחזר מהגיהנום ולהצדיע לו על תושייתו, שמנעה שכול מיותר. צריך לעשות הכל כדי שחיילים לא ייקלעו למצב דומה, ואם חלילה יישנה הדבר, צריכה החברה לומר להם: עשו את כל שביכולתכם כדי למלט נפשותיכם. חייל שניצל מניסיון לינץ' הוא גיבור, הרבה יותר מחייל שלא היה חוזר משם.

בינתיים / אמנון דנקנר

המאבק כבר תם

מעשה שהיה בשנת 1960: ראש הממשלה דוד בן גוריון נשא דברים בבית סוקולוב בתל אביב והביע דעתו כי באותה יציאת מצרים מהוללת, שהיא האירוע הפורמטיבי בחייו של עם ישראל, לא השתתפו שש מאות ריבוא מבני ישראל כדבר התורה אלא שש מאות משפחות בלבד. מיד התחוללה סערה ציבורית והמפלגות הדתיות הגישו לכנסת הצעת אי־אמון, שנדחתה ברוב גדול. בן גוריון לא ביקש מחילה, לא הלך לרבנים בבריכיים פקות אלא עמד על שלו בתוקף.

שלוש שנים קודם לכן הציע הסופר ש"י עגנון לראש הממשלה שיסיר ידיו מטיפול בעניינים בעלי צביון דתי ויתמסר לבניין המדינה. אולם בן גוריון לא קיבל את העצה הזאת, ולא בכדי. התנ"כיזציה של תרבות ישראל היתה בעיניו מכשיר פוליטי, כלי ליצירת מיתולוגיה חדשה לאומה נבנית ואבן תשתית בבניין הרוחני של הציונות, המאפשרת אותה קפיצה על פני אלפיים שנות היסטוריה יהודית בגולה, שבעיניו, כמו בעיני רבים ממנהיגי הציונות והגיה, היו שנים אהיסטוריות, שנים שבהן העם היהודי מילא רק תפקיד סביל ובזוי על במת ההיסטוריה העולמית. בן גוריון חיפש ומצא בתנ"ך ידיות להיאחז בהן בעיצוב "היסטוריה" כרוחו ומגמתו, וכך, למשל, התעקשותו בדבר מיעוט היוצאים ממצרים באה לשרת תזה שלו בדבר קדמוניות העברים בכנען, שממנה יצאו למצרים ואליה שבו רק מעטים.

כל מי שגדל בארץ בתקופת הפריחה של החינוך הציוני הרשמי זוכר היטב את תינוך התנ"ך או – את התנ"ך כספר היסטוריה, כספר גיאוגרפיה, כבסיס המוסרי לחיינו בארץ הזאת, כשעשוע אינטלקטואלי מקובל בשפע של חידוני תנ"ך, מן הדרג של חידון עולמי בינלאומי ועד לדרג של הכיתה, וכמובן את ספר התנ"ך כאזור מאכזרי ההוכה לטיול השנתי.

קל לתאר כיצד היתה התופעה הזאת לזוועה בעיני החרדים. התנ"ך, בעיקר אותם ספרי נביאים ראשונים שהתחבבו עלינו כל כך בשום שהדישו ניחוחות היסטוריים מובהקים, הרי היה בעיניהם חומר לימוד לפעוטות לפני שיש בכחם לעמוד על את מסכתות הש"ס. ובעיקר, בשום שאותה קפיצה לאחור בזמן אל התנ"ך הטילה דופי ואיימה לנחוק את השנים בגולה שבהן עוצבה היהדות האורתודוקסית המוהדרה שלא לעלות בחומה, לא לדחוק את הקץ ולא להתגרות באומות העולם.

כיוון שכבר למדנו שכל תופעה בהיסטוריה באה פעמיים – פעם כטרגדיה ופעם כפארסה – בא שמעון פרס, המתיימר להיות תלמידו המובהק של בן גוריון, והעניק לנו את הפארסה שציפינו לה: אחרי שאמר מה שאמר על דוד המלך, מיהר להתנצל, במידה של התרפסות, לפני הרב עובדיה יוסף, לאמור – אם היה בדברי כדי לפגוע, אני מיצר.

מיד קופצים ומטיחים בו ביקורת, ואני אומר: יפה עשה שביקש מחילה. פרס הוא איש הרי וכבר הרבה שנים הוא נוהר כמה שאודרים נבשלים בו ומקיים את עצתו של ש"י עגנון לבן גוריון. כשאמר את דבריו על דוד המלך, לא שיער כלל שיש בהם כדי לפגוע, בעוד שבן גוריון, בהזדמנויות דומות, היה בא במגמת פגיעה.

הרי אילו היה פרס בא עם איזה עניין חשוב ועקרוני לענות בו ורב את ריבנו עם החרדים, היינו חייבים להחזיק ידיו לבל ייסוג.

וכאן מונחת הבעיה: המאבק כבר תם ונצחו בו החרדים, בקום שאותו תנ"ך שהתהלל כל כך בפינו כגורם חשוב מחיינו הדיוניים והרוחניים וכמעצב של הציונות החדשה, אין לו כבר שימוש. אותם שוברי חומות של התנ"ך בימותו החילונית אינם אלא כי־עים שבציעוס המנהל קרב כאסף. בוגרי התיכון של יכינו אינם יודעים תנ"ך כיון שלמדו אותו באופן סתמי ואינם חושבים תנ"ך ודאי שאינם משתעשעים בו. פעם היו כותבי מאמרים מחפשים להם איזה פסוק מתאים לנושא, היום תוכלו לסרוק את העיתון פנים ואחור ולא תמצאו בו איזה ציטוט או התייחסות, בוודאי הרבה פחות מכפי שנהוג בעיתונות הבריטית, למשל, לצטט את שייקספיר.

במסגרת ההידרדרות האיומה של כל מה שהוא יהודי בחברה החילונית, במסגרת הבורות, הוסר העניין וההתנכרות, אין לפנינו תמונה של מאבק בין ציונים חילונים לבין חרדים על דמות התנ"ך כמו שניים האוחזים בטלית. לגבי החברה החילונית התנ"ך הוא, לגודל האסון התרבותי, כלי אין חפץ בו, כמו כל התרבות היהודית לבד מכמה טקסים פולקלוריים. יכנה נא כל אחד מן הצועקים הכם על התנצלותו של פרס להיזכר מתי באחרונה השתמש בעל־פה או בכתב בציטוט מן התנ"ך, מתי שמע באחרונה מפי מילדיו איזו אסוציאציה תנ"כית או ביהיה מהתנ"כית. אכן, מתי נפתח התנ"ך באחרונה בביתו שלא לצורך בחינה בבית הספר, אלא לעיין פסוק. לכן יפה עשה פרס שהתנצל, משום שאין לך רשות להרוס בשדה שעליו כבר ויתרת.

להפריט במקום להעליב

מאת ראובן פדהצור

> כאשר יצחק רבין מאשים את התעשיות הביטחוניות באחריות לכך שלחיילי צה"ל אין ג'יפים וקומנדקרים יעילים, הוא מחמיץ את המטרה

במחזוריות כמעט קבועה מקפיד ראש הממשלה להשתלח בתעשיות הביטחוניות. לאחרונה היה זה בעת שהופיע לפני מרכז מפלגת העבודה, לאחר שהתברר כי פצצות מרגמה ששיגרו אנשי חיזבאללה לעבר הגליל יוצרו בישראל. "ארבע פצצות נפלו ליד מנרה ומרגליות. התגלה שהן מתוצרת ישראל", התלונן יצחק רבין. "לא אומר מאיזה מפעל הן... יש לנקוט זהירות במכירת נשק ולדעת למי מוכרים".

הכעס אמור להיות ברור. האשמה בכך שתחמושת מתוצרתנו הגיעה לידי אויבי ישראל נעוצה בתעשיות הביטחוניות, משום שרק "בשם הרצון לתעסוקה מכרנו נשק לאיראן". כלומר, אם לא היה מתעורר הצורך המופרך לבצוא תעסוקה לתעשיות המפסידות האלה, לא היו פצצות מרגמה ישראליות מגיעות לידי החיזבאללה. טיעון מחוץ ספיו של כי עיקר ואישר את מכירות הנשק הביטחוניות לאיראן של השאה בעת שהיה ראש הממשלה, באמצע שנות השבעים.

רבין אינו מחבב את התעשיות הביטחוניות, ואף אינו טורח להסתיר זאת. לדעתו, לא רק שהתעשיות האלה אינן נכס למדינה, אלא שהן הפכו לנטל שמוטב כי לא היה קיים. אבל הבעיה של רבין היא שכמתחזות בעובדי התעשיות הביטחוניות נמצאים תחת שליטתו הישירה האחריות הבלעדית, ועליו לדאוג לעתידם ולרווחתם.

קלוטות המפעלים הביטחוניים הגדולים ביותר – התעשייה האווירית (תע"א), התעשייה הצבאית (תעש) ורפא"ל – על כ־24 אלף עובדיהם, תלויים לחלוטין בהחלטותיו של ראש הממשלה ושר הביטחון, ואין ביכולתם לנקוט ביוזמות עצמאיות.

שלוש התעשיות האלה נקלעו למשבר מתמשך בשנים האחרונות, והן מפסידות בכל שנה מאות מיליוני דולרים. תע"א לבדה הפסידה ב־1993 לא פחות מ־451 מיליון דולר (חלקם בגין תשלומי פיצויים לעובדים פורשים). נידמה כי המצב של רפא"ל נמדד במיליארדים, ואילו תעש הפסידה בשנה שעברה קרוב ל־90 מיליון דולר.

קשה להבין את המטרה שראש הממשלה מבקש להשיג בהשתלחויותיו הבוטות בעובדי התעשיות הביטחוניות. שהרי גם הוא מבין כי בלי תשתית מוצקה של מערכת מחקר ופיתוח ביטחונית ייפגע חוסנה של ישראל. תפקידן החשוב של התעשיות הביטחוניות, שתרומתן להצלחותיו של צה"ל בעבר היתה מכרעת, לא יסתיים בעידן השלום. יכולת המיקוח של יצחק רבין עם שכנותיה של ישראל תהיה תלויה במידה רבה בקיום תשתית המסוגלת לפתח ולייצר מערכות לחימה מתקדמות.

כאשר רבין פונה לעובדי התע"ש ומתריס לפניהם: "יותר לא תחיו על חשבון חיילי צה"ל", או כאשר הוא מאשים את התעשיות הביטחוניות המפסידות באחריות לכך שלחיילי צה"ל בלבנון ובעזמות נצרים אין ג'יפים וקומנדקרים יעילים, הוא פשוט מחמיץ את המטרה. העלבת עשרות אלפי עובדים מסורים לא תפתור את המשבר.

שר הביטחון צודק כאשר הוא מלין על כישלונות בניהול התעשיות הביטחוניות. שהרי מול המפסידים הגדולים של התעשיות הנמצאות תחת שליטתו הישירה קיימות תעשיות אחרות, בבעלות פרטית, המצליחות להרוויח גם בתנאים הקשים השוררים בשוק הנשק. אלביט, למשל, הרוויחה ב־1993 כ־40 מיליון דולר.

אבל אם שר הביטחון משוכנע כי האשמה היא בניהול, מדוע אין הוא מחליף את הנהלות המפעלים, המשמשות בתפקידן זה תקופה ארוכה? שהרי שליטתו בדירקטוריונים של תע"א ותעש באמצעות אנשי אמונו מאפשרת לו להחליף מנכ"לים מתי שיחפוץ (ורפא"ל היא יחידת סמך במשרד הביטחון, ולפיכך יכול שר הביטחון למנות לה מנהל בלי להידרש לאישור של גוף מפקח).

אלא שגם רבין מבין שהבעיה איננה רק ניהול כושל. מנהליהן של התעשיות הביטחוניות אינם יכולים לנקוט מדיניות כראות עיניהם. הם כבולים במערכת יחסי עבודה בלתי אפשרית, המקשה עליהם ליזום צעדים העשויים לתרום להיחלצות מן המשבר. הסכמי העבודה בתע"א ובתעש צמודים אוטומטית להסכמי העבודה הנחתמים בבגזור הציבורי, כך שחלק מעלויות השכר של מפעלים אלה אינן תלויות כלל בהנהלותיהם.

בתע"א, למשל, חייב המנכ"ל לקבל את הסכמת הוועד לפיטוריו של כל עובד ועובד. לפני כשנה, בדיון שהתקיים בלשכת שר הביטחון לאחר שהתברר שצבר ההזמנות של תע"א ירד מ־1.61 מיליארד דולר ב־1992 ל־1.4 מיליארד דולר ב־1994, הוחלט לפטר כ־3,000 עובדים.

כדי שיהיה סיכוי לקבל את הסכמת הוועד לצעד כזה, הוסכם כי לעובדים המפוטרים יוצעו פיצויי פיטורים גדולים במיוחד. עלות ההסכם הזה היא 338 מיליון דולר. ההורמים לתע"א מתקציב המדינה. אבל בכך עדיין לא נפתרה הבעיה. במשבר הבא שוב ייאלץ מנכ"ל תע"א לרצות את הוועד, והדבר יעלה שוב ממון רב לאוצר המדינה.

הפתרון צריך להיות שונה. אין די עוד בפעולות לכיבוי שריפות. אלה מעניקות אמנם שקט תעשייתי קצר מועד, אך עלותן גדולה מאוד והנזק ברובה מתעלותן. שר הביטחון חייב לשים קץ למצב הנוכחי ולעצור את המשך ההידרדרות של התעשיות. דומה כי במצב שנוצר, רק הפרטה של מרכיבים משמעותיים של התעשיות הביטחוניות, שינוי הסכמי העבודה של המרכיבים האחרים והפיכת רפא"ל לחברה ממשלתית יכולו לסייע בהיחלצות מהמשבר. כך יהיה אפשר לשים קץ אחת ולתמיד למערכות יחסי עבודה מעוותות ולבסס את הפעילות של המפעלים השונים על שיקולים כלכליים.

הצהרות כמו זו שהשמיע ראש הממשלה באוזני פעילי הבונדס בניו יורק – "אני מוכן לתת בחינם את התע"א ותעש, אם יימצא מישהו שיוכל לנהל אותן" – אינן בדיוק התרומה שרבין נדרש לה בטיפול הקשה של התעשיות הנתונות לאחריותו וההלויות בהחלטותיו.

QTEXT OFFICE

משאיר לך שולחן נקי

לרשותך עכשיו חבילת תוכנה חדשה הכוללת מגוון של יישומים משרדיים חיוניים, לעבודה על מחשב בודד או ברשת. תוכנה זו פועלת כ"תוכנית רקע" ומאפשרת ניצול המודולים השונים של התוכנה תוך כדי עבודה על תוכניות אחרות.

QTEXT- OFFICE כוללת את המודולים הבאים:

- QTEXT 5.5 מעבד התמלילים בגירסה העדכנית ביותר.
- מודול +QTEXT-FAX המאפשר שיגור מסמכי פקס ישירות מתוך מסמכי QTEXT באמצעות כרטיס מודם פקס.
- חייגן טלפונים באמצעות כרטיס המודם.
- אלפון כתובות וטלפונים משוכלל הפועל ברקע בכל עת.
- דואר אלקטרוני לרשתות מקומיות המבוססות על מערכת ההפעלה דוס המאפשר העברת מסרים בין התחנות השונות, כולל תחנות הפועלות בסביבת WINDOWS.
- תזכורן השולח הודעות למסך ביום ובשעה שהגדיר המשתמש.

המודולים השונים קשורים זה לזה.

QTEXT-OFFICE בסביבת רשת מאפשר שיתוף מושכל של משאבים בין כל המשתמשים ברשת. שיתוף זה מייעל מאד את התקשורת הפנימית בארגון וכתוצאה מכך מושג חיסכון ניכר בזמן ובעלויות.

למרות ריבוי האפשרויות, QTEXT-OFFICE צורכת בזמן ריצה רק כ-10K זיכרון.

QTEXT OFFICE

לקבלת פרטים נוספים והזמנות:
קבוץ דביר ד.נ. הנגב 85330.
טל. 07-910777
פקס. 07-910151
סניף תל-אביב החרוץ 6.
טל' 03-5375234/5
פקס. 03-5375236

ספקים מורשים:
חיפה: מדיאסק 04-728210, מ.ל.ל 04-531113, סי.אס.טי.אס 04-623914 **עפולה:** אר.סי סי 06-528333 **תל אביב:** פתרונות 03-5612984-5
רמת גן: לנטרוניקס 03-6133344 **גבעתיים:** אלקומפ 03-6130129 **בת-ים:** תדמית 03-6525585 **ירושלים:** לרנו הראל 02-556666
קרית גת: אלקומפ 07-885988 **באר שבע:** בית המחשב 07-272726 **אילת:** כסקום 07-378877

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גם הכותרות בעיתונים יכלו לאותת

מאת אורי אור

מדוע לא דווחה ועדת חוץ וביטחון בשש הישיבות שקיימה בחודש שקדם למלחמת יום הכיפורים על תגבור הכוחות ברמת הגולן ופגישות חירום בדרגים הממשלתיים? טענותיו של חיים צדוק, שהיה אז ראש הוועדה, על אי ידיעת הגורמים הנוגעים בדבר, וכהם ראש הממשלה אז גולדה מאיר, אינן עולות בקנה אחד עם העובדות

במאמר שפורסם במוסף "הארץ" בת־חילת החודש על תפקוד ועדת החוץ והביטחון ציינתי, כי עקב הדיווח הנעשה כיום למליאת הוועדה (ובעיקר לוע־דת המשנה לענייני מודיעין) פחת מאוד הסיכוי שיחזור המצב ששרר בוועדה ערב מלחמת יום הכיפורים. מצב שעליו העיד יו"ר הוועדה אז, עו"ד חיים צדוק (הידוע כמשפטן מעולה, שכיהן גם כשר משפטים), במאמר תגובה עזין שפורסם ב"ידיעות אח־רונות" ב-8.12, כי הוא וחברי הוועדה "לא ידעו שום דבר". צדוק כיהן כיו"ר הוועדה בין השנים '69 ל-'74.

כיוון שאינני מתכוון לחלוק על המלצו־תיה המשפטיות של ועדת אגרנט, החלטתי להציג את העובדות כפי שהן לפני הקור־אים. בדקתי במה עסקה ועדת החוץ והביט־חון בחודש לפני פריצת מלחמת יום הכיפורים וכנגד זאת במה עסקו אמ"ן, צה"ל, והעיתונות הישראלית (בשפה העב־רית).

על פי הפרוטוקולים של דיוני הישיבות שהתקיימו בוועדה בחודש ספטמבר ובתחי־לת אוקטובר, קיימה הוועדה שש ישיבות. ב-17.9.73 שמעה הוועדה סקירה מפי שג־ריר ישראל בוואשינגטון, שמחה דיניץ. ב-21.9.73 שמעה הוועדה סקירה מפי הרמטכ"ל דוד אלעזר על משימת צילום של חיל האוויר שבמהלכה נתקל הכוח ב-13 מיגים סוריים והפיל אותם. בהמשך ישיבה זו שמעה הוועדה דיווח מפי ראש הממשלה גולדה מאיר בעניין העלייה מברית המוע־צות.

ב-26.9.73 ניתנה סקירה מפיו של האלוף שלמה גזית, אז מתאם הפעולות בשטחים, בעניין הפעילות בפתחת רפיח. ב-30.9.73 שמעה הוועדה את סגן ראש הממשלה, יגאל אלון, שדיבר על פעולת המחבלים בווינה, וב-4.10.73 (פחות מיומיים לפני פרוץ המלחמה) עסקה הוועדה בפגישתה של גול־דה מאיר עם נשיא אוסטריה, ברונו קרייסקי.

אף מלה לא נאמרה לוועדה על ריכוזי כוחות אויב בגבולות הצפוני והדרומי של ישראל; לא נדונה בוועדה אפשרות של שי־תוף פעולה מבצעי בין מצרים לסוריה, וה־ועדה גם לא עודכנה בדבר הגברת כוננות של צה"ל ברמת הגולן. כיום טוען צדוק לחיזוק דבריו כי ראש הממשלה מאיר "פשוט לא ידעה". מהנתונים המצויים בידי אני מגיע למסקנה אחרת.

ב-1.10.73 הוציא אגף מודיעין/מבצעים פקודת "אישור" להגברת הכוננות ולתגבור נוסף של השריון ברמת הגולן – כתגובה ראשונית על ריכוזי הכוחות הסוריים סמוך לקו ההגנה של ישראל ברמה. ועדת החוץ והביטחון לא דווחה בעניין זה. ב-2.10.73 התקיימה פגישת חירום בין הרמטכ"ל אלע־זר לשר הביטחון משה דיין על ממצאי תצ־לומי אוויר שהראו בבירור ריכוזי כוחות בגבול ישראל-סוריה. ועדת החוץ והביטחון לא דווחה גם בעניין זה.

ב-3.10.73 התקיימה ישיבת חירום נוס־פת בלשכתה של ראש הממשלה. יוזמת הפ־גישה היתה של שר הביטחון, בשל ממצאי תצלומי האוויר מיום אתמול. בפגישה נכחו שר הביטחון, סגן ראש הממשלה אלון, השר ישראל גלילי, הרמטכ"ל, מפקד חיל האוויר

גולדה מאיר ומשה דיין. דברים שראו ראש הממשלה ושר הביטחון לא הובאו לידיעת חברי הוועדה

תצלום: ארכיון

בני פלד, ותא"ל אריה שלו (שייצג את ראש אמ"ן אז, אלי זעירא).

באותה ישיבה הובאו הידיעות שהיו בידי אמ"ן על ריכוזי כוחות ונדונה האפשרות של תקיפת סוריה, בשיתוף מצרים. התלבטויות אלה, אין צורך לומר, לא דווחו לוועדת החוץ והביטחון. באותו יום, 3.10.73, הורה אגף מודיעין/מבצעים על ביצוע משי־מות מיקוש ושיפור תעלות הנ"ט בגבול הצפוני.

ועדת החוץ והביטחון התכנסה ב-4.10.73 לשמיעת דיווח שוטף מפיה של גולדה מאיר. הוועדה לא דווחה, "זלו ברמה", כעדותו של צדוק עצמו, על שתי ישיבות חשובות אלה, שהתקיימו אצל שר הביטחון יומיים לפני כינוס הוועדה, ואצל ראש הממ־שלה – יום אחד בלבד קודם לכן.

ראש אמ"ן, האלוף זעירא, לא דיווח לווע־דה על פינוי משפחות היועצים הסובייטיים ממצרים ב-4.10.73, כפי שלא דיווח לה על הוועידה המשולשת בין אסד לסאדאת ולחו־סיין שהתקיימה שלושה שבועות לפני כן, ב-10.9–12.9, ועידה שהובילה לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין קהיר לדמשק ול־עמאן (קשרים אשר נותקו אחרי מלחמת האזרחים בירדן בספטמבר 1970).

כיום מעדיף צדוק להציג חוסר דיווח מת־משך זה לוועדה כ"חוסר ידיעה" של הגור־מים הנוגעים בדבר. לעניות דעתי, הדרישה ראש הממשלה מאיר למנוע מידע זה מן הוועדה, אם כיוון שחששה מהדלפות ואם כיוון שלא ייחסה חשיבות לפרוט זה.

האמור ועל פי החומר המצוי בידי הסקתי שלא היה כל דיווח רשמי לוועדה, החלטתי לבדוק מה פורסם בעיתונים בשפה העברית באותה תקופה. נתקלתי בידיעות הבאות: למחרת הפלת המטוסים הסוריים ב-14.9.73 התפרסמו ידיעות שהצביעו על שיתוף פעו־לה בין סוריה למצרים. כותרת ב"מעריב" באותו יום אמרה: "בבירות מנבאים פעולת נקם סורית. דמשק תבקש ממצרים פעולה בסואץ", ובתוך הידיעה נמסר כי "הדיווחים בעיתוני קהיר מדגישים את התיאום ושיתוף הפעולה בין מפקדות הצבא הסורי והצבא המצרי אתמול, במהלך קרבות האוויר".

למחרת חופשת ראש השנה, ב-30.9.73, מסרה העיתונות את אזהרתו של דיין לסו־רים בביקורו ברמת הגולן ערב החג, ב-26.9.73. "דבר" דיווח: "מעבר לגבול יש מאות טנקים, מאות קני ארטילריה בטווח אופרטיבי ומערך טילים נגד מטוסים המת־קרב בצפיפותו למערך הטילים המצרי בתע־לת סואץ". ב-1.10.73 כתב "מעריב" תחת הכותרת "מתיחות בגבול הגולן וסוריה, אמצעי לחימה חדשים בדמשק", בין השאר: "ביישובים האזרחיים קיימת כוננות. באחרו־נה נמסר כי הצבא הסורי תיגבר את כוחותיו המוצבים לאורך קו הפסקת האש, במיוחד על ידי תוספת יחידות שריון וארטילריה... התגבור הסורי החל כבר לפני ימים אחדים ונמסר כי יחידות לאורך הגבול הירדני הו־עברו לגזרת הגבול עם ישראל. הסורים הש־לימו באחרונה בניית מערך טילי ק"מ ממזרח לקו הפסקת האש בגולן".

ב-2 באוקטובר כתב "דבר": "צה"ל מק־יים עירנות לגבי הנעשה באזור קו הפסקת האש עם סוריה, לאחר שהסורים תגברו באחרונה את כוחותיהם ברמת הגולן". עיתו־ני הערב של אותו יום כבר הודיעו על כונ־נות שהוכרזה גם במצרים.

ב-4 באוקטובר כתב "הארץ": "ליבוי אווירת הכוננות נמשך אתמול, כשהפעם נמסר כי הצבא הסורי נמצא בתיאום גם עם הצבא הירדני למקרה של התקפה ישרא־לית".

על רקע כל האמור לעיל מדהימה עדותו של צדוק, שלפיה "בתקופה שקדמה ל-6.10.73 לא הועלתה דרישה מקרב חברי הוועדה לכנס את הוועדה כדי לקבל ידיעות על המצב ולדון בהן". אחרי ככלות הכל, רק העיון בעיתונים בעברית היה אמור להדליק אצל יו"ר הוועדה נורות אזהרה ולגרום לו לתבוע דיווח לוועדה.

אינני בא לומר, כפי שטוען צדוק, שרווח והצלה יעמדו למדינת ישראל מפני ועדת המשנה למודיעין. אני בהחלט עומד על דעתי, שעקב שיטות הדיווח הנהוגות כיום בוועדה, דבר מעין זה לא יכול לקרות היום, אף על פי שוועדת החוץ והביטחון איננה דרג בקבלת החלטות. לא נותר לי אלא להציע לחיים צדוק שלא ימהר להשליך אבנים מבית הזכוכית שהוא יושב בו.

הכותב הוא יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת

באמריקה / עקיבא אלדר

שיעור בכלכלה בחירות

קשה לדעת מה היה קורה אילו ביל קלינטון החליט היום, נגיד, שמס על רווחי הספקולנטים בוול סטריט הוא התשובה ההוגנת לתוכנית בתי היתומים של ניוט גינגריץ' (במולדת הקפיטליזם משלמים זה כבר מס על רווחי הון). האם חבריו בסיעה הדמוקרטית בקונגרס היו מיידים את הרעיון לפני ההצבעה, או שהיו מניחים לרפובליקאים להפגין אר־תו?

מה שנחשב אצל בייגה שוחט לפופו־ליזם, נהנה כאן מהתואר המכובד "ריאל־פוליטיק". בנאום לאומה שנשא ביום חמישי בערב הכריז קלינטון על "מגילת הזכויות של המעמד הבינוני". זו התשו־בה שלו ל"חוזה עם אמריקה" של ניוט גינגריץ'. קלינטון נשבע כמעט שטובת המדינה קודמת לפוליטיקה. לא, אין לר־פורמה במס שום קשר לבחירות האחרו־נות, אמר הנשיא, ומשום מה הידהדו באוזני דבריו של ידידי ג'ף מבוסטון: "היית מאמין שמינואר עד מאי אני עובד בשביל מס הכנסה?" תמיד הצביע לד־מוקרטים, ועכשיו נמאס לו לפרנס בטל־נים שחורים וילדות שעושות ילדים.

גם קלינטון ויועציו הפוליטיים חוש־בים מאז 8 בנובמבר על ג'ף – נציג מובהק של המעמד הבינוני, שהביא או־תם לבית הלבן ועכשיו מאיים לגרש אותם ממנו בבושת פנים. זה הלקח שיצ־חק רבין הביא לירושלים מביקורו האח־רון בוואשינגטון: חסרי בית, ילדים, זקנים ומתים אינם ממליכים נשיאים ואף לא חברי פרלמנט. עורכי דין בינוניים, פקידים בינוניים ומהנדסים בינוניים חורצים את גורלם של פוליטיקאים בינו־ניים. כך זה באמריקה, ומכאן, כרגיל, מגיעים הדברים גם לישראל.

הדמוקרטים הפשילו את השרוולים והמכנסיים בחיזור אחרי הבוחרים המש־תכרים כ-100 אלף דולר לשנה. קלינטון נתן להם לכבוד חג המולד זיכוי של 10,000 דולר ממס הכנסה בעבור כל ילד שהם שולחים לקולג'. זיכוי נוסף, בסך 2,000 דולר, יקבלו אזרחים המשתכרים 8,000 דולר בחודש בעבור השקעה בקר־פת גמל. הם יהיו רשאים למשוך את הכסף גם למימון חינוך גבוה, רכישת בית ראשון, הוצאות רפואיות לא צפויות וטיפול בהורים קשישים. משפחות המש־תכרות פחות מ-60 אלף דולר בשנה יקבלו פרס ניחומים – החזר מס של 500 דולר, כלומר 1.35 דולר ליום, כנגד כל ילד מתחת לגיל 12.

תוכניתם של הדמוקרטים המוכים נועדה להקדים תרופה לעוד מכה שמ־תכננים להנחית על גבם הרפובליקאים הזועמים. אלה מתכננים להציג רפורמה ירידה, המשיכה עם בעלי הכנסה של 200 אלף דולר בשנה. הקיצוץ במס שק־לינטון מציע יעלה לקופת המדינה באובדן הכנסות בסך 60 מיליארד דולר בחמש שנים. הוא מבטיח להשיג את הכ־סף על ידי קיצוץ בהוצאות הממשלה (בעיקר במשרדי השיכון והאנרגיה) ועל יד הפרטת שירותים, הגום פיקוח על התעופה האזרחית, ואפילו להשאיר 16 מיליארד דולר לצמצום הגירעון בתקציב הפדרלי.

רוב הכלכלנים סבורים שבתוכניות הרפורמה של שתי המפלגות אין שמץ של היגיון כלכלי, אבל המיטוי הופקע מזמן מידי היועצים הכלכליים לטובת היועצים האלקטורליים. שתי הרפורמות (למעשה ארבע, ביחד עם זו של ראש הסיעה הדמוקרטית בבית הנבחרים, ריצ'רד גפהרדט, ושל הסנאטור הרפוב־ליקאי פיל גרהם, שיתמודד ככל הנראה על מינוי מפלגתו לבחירות לנשיאות) אינן מציעות פתרון לתופעות חברתיות קשות, כמו התנסותם של רבע מילודי כיתות ו' בסמים.

הפוליטיקאים מודים שהרפורמות במס אינן מיועדות לעודד צמיחה וחיס־כון, אלא את אהדתו של המעמד הבינוני – אותו הבוחר הגדול ביותר באמריקה. סקר שנערך כאן למחרת הבחירות לקונגרס גילה ששניים מכל שלושה אמ־ריקאים חושבים שמצבה של המדינה שלהם אינו שפיר. רק שלושה אחוזים מהם אמרו שהסיבה לאי שביעות רצונם היא מסים גבוהים. נראה שג'ף ידידי נמ־נה עם המיעוט הזה. כל המחקרים מורים שהאקדמאים חרדים למקום עבודתם ולעתידם הכלכלי. בני המעמד הבינוני חרדים לסעיף הברוטו בתלושי המשכו־רות שלהם, לא לסעיף מס הכנסה.

קלינטון על ראש שמחתו

הבדיחה האחרונה בבית הלבן מספרת שביל קלינטון והאפיפיור שטו להנאתם בסירה, עד שהרוח חטפה את הכיפה מראש האפיפיור והטילה אותה אל המים. קלינטון יצא מהסירה, הלך על המים והחזיר את האבידה לבעליה הק־דוש. מה היתה הכותרת ב"וואשינגטון פוסט" למחרת? "קלינטון אינו יודע לש־חות".

העיתונות המבוססת מתחילה להיבהל מהביקורת שהיא עצמה ממטירה על הנשיא. האלטרנטיווה (ניוט גינגריץ', עונש מוות, איסור הפלות, סילוק מהג־רים ותפילות בבתי ספר) נראית לפתע רצינית ומפחידה. הכתבים המסקרים את הקונגרס, פרשנים פוליטיים ואסטרטגים מכים על חטא בחשאי, שמא הגזימו מדי עם נשיא צעיר, שביקש להיות נאמן לחבריו מילדות ונמצא מוכשל על ידם.

בשנתיים הקרובות יצטרכו עיתונאים אניני טעם לחזור אחרי מעריציו של שנוא נפשם, שדר הרדיו והטלוויזיה ראש לימבו. 4.5 מיליוני אמריקאים מא־זינים לתוכנית הרדיו של לימבו, המ־שודרת במשך חמישה ימים בשבוע ביותר מ-650 תחנות רדיו. תוכנית הט־לוויזיה שלו משודרת ב-225 רשתות מקומיות.

מאות חקיינים קמו באחרונה לשדר־

ראש לימבו. הסיוט הגדול של קלינטון

המטיף השמרן, שהיה לסיוט הגדול ביו־תר של בני הזוג קלינטון. בשבוע שעבר גמלו לו חברי הקונגרס הרפובליקאים החדשים במסיבת הצדעה גדולה בבולטימור. לימבו הזהיר את הטירונים מפני עיתונאיות ליברליות, שיעשו להם עי־ניים ויזמינו אותם לסעודות צהריים. "לעולם אל תהיו חברים שלהן", יעץ. גינגריץ' הבטיח לקיים תדרוכים שוטפים למארחי תוכניות המלל, כיוון שאין לו אמון בזרם המרכזי של העיתונות. מתב־רר שרק 45 עיתונים מקומיים המליצו לקוראיהם להצביע בעד מועמדים רפוב־ליקאים חדשים, לעומת 169 עיתונים שתמכו בדמוקרטים.

ברק יכה בהם?

השמועה העיקשת על כך שאהוד ברק יגיע בקרוב לוואשינגטון צריכה להדאיג את יצחק רבין לא פחות מאשר את השג־ריר כאן, איתמר רבינוביץ. יודעי דבר אומרים שברק בודק הצעות להשתלב במכון מחקר וואשינגטוני, ובכוונתו להשלים את הכנסתו באמצעות הרצאות בקהילות היהודיות. מיודעיו של הרמטכ"ל, היוצא בקרוב לחיים האזר־חיים, מספרים שהוא מתכוון להתבצר בארה"ב לקראת הסתערות ישירה על הזירה הפוליטית, אחרי שבמשך שנים בחש בתמונה בשולית.

בביקורו האחרון באמריקה ביקש ברק מנציגיה הרשמיים של המדינה לקבוע לו פגישות עם שלושה מיליונרים יהודים: אדגר ברונפמן, לארי טיש ומורטון צוקר־מן. הרמטכ"ל הסביר כי שלושתם נמנים עם ידידיו, ואכן, הוא טיפח ידידות עם אילי הון יהודים. אלה יכולים לרפד את דרכו אל הצמרת הפוליטית בשכבה עבה של דולרים. כאורח חופשי יוכל ברק להנחיל ליהדות אמריקה את דעותיו המסויגות מהסכם אוסלו ומהרעיון לפ־נות התנחלויות "פוליטיות", וגם לחזור באין מפריע על ספקותיו בעניין נסיגה מרמת הגולן. הצירוף של סמכות מקצו־עית בכירה ומוניטין של מצביא אינטלי־גנטי עלול להכביד על המאמצים להכשיר את לבם של היהודים לפשרות הבאות שצפון בתוכו תהליך השלום עם סוריה והפלשתינאים.

בוואשינגטון לא יופתעו אם על מנת להשיג את תמיכתו, או, לפחות, את שתיקתו, יבטיח רבין לברק כי בבוא היום יפקיד בידיו את המשא ומתן הצבאי עם סוריה, ואולי את כל העררך הזה.

ארה"ב הוכיחה עצמה פעמיים כבסיס המראה נוח למנהיגים ישראלים שאפת־נים. האם מבקש ברק ללכת בדרכם של יצחק רבין ובנימין נתניהו, או שמא ירוץ מולם? בשאלה זו יוכל להתחבט כאן ביחד עם הרמטכ"ל (מיל') קולין פאואל, שעד היום לא גילה אם הוא רפובליקאי, דמוקרט, או מצביא של מפלגה חדשה.

"מדיניות היודנראט של רבין"

אנשי הימין היהודי בארה"ב מגייסים את השואה למאבקם נגד מדיניות השלום של הממשלה. מנפרד להמן, מממן ראשי של מודעות גינוי להסכם אוסלו ולפשרה בגולן, השווה לפני חודשים מס־פר את יצחק רבין למרשל פטן ואת שי־טות הפעולה של יוסי ביילין לאלו של יוזף גבלס, אשר הובילו לאושוויץ. בי־מים אלה מופצים בקהילות היהודיות ובמערכות העיתונים כתבי פלסתר נגד ראש הממשלה (להמן טוען שאין לו יד בהם), שפורטים על רגשי האשם שלא נטשו את גולת אמריקה מאז מחדליה בתקופת השואה. באחד מהם, תחת הכות־רת "רבין מוביל ליודנראט", בצד תמונה של חיילים נאצים לועגים ליהודי זקן המוטל לרגליהם, נאמר כי שואת אירופה החלה בשנת 1939 בהתעללות של בריו־נים נאצים ביהודים זקנים והסתיימה בגרדות אושוויץ. שואת יהודי ישראל, ממשיכה המודעה, בצד תמונת נער ערבי בועט ביהודי במזרח ירושלים, החלה במ־דיניות היודנראט של ממשלת רבין. היא החלה בהתעללות ובהכאת יהודים זקנים וחסרי מגן בידי בריונים ערבים ותסתיים בריכוזם של חמישה מיליון יהודי ישראל בתוך גבולות אושוויץ.

כרוז אחר מכתיר את רבין בתואר "נו־כל צבאי", בצירוף מפה המלאה בקטי־שות המאיימות על ירושלים, אשקלון, תל אביב וחיפה. הכרוז קובע שמנתח המסתיר מפני חולה את הסיכונים שהוא נוטל על עצמו לפני ניתוח, נחשב לנוכל רפואי. "מומחה צבאי (רבין) שאינו חושף את הסיכונים של פעולה צבאית (נסיגה) הוא נוכל צבאי".

בקרוב, אולי, היא תכתוב זיכרונות

מאת דפנה ורדי

מיירה הינדלי, המרצה עונש של מאסר עולם בגלל מעורבות בחמישה מעשי רצח, מבקשת משר הפנים הבריטי לשחרר אותה מכלאה. "אני חושבת ששילמתי את חובי לחברה וכיפרתי על פשעי", היא אומרת. משפחות הקורבנות מתקשות לסלוח

לונדון

מדי יום ראשון, אם מזג האוויר מא־פשר זאת, אפשר לראות גבר לא צעיר משוטט בשטח הבור באזור בי־צות מכוסה צמחייה בצפון-מזרח אנגליה. מפעם לפעם הוא עוצר, חופר מעט, ואז מתייאש וממשיך בשיטוטיו. בשבוע שעבר נשאלה אמו עד מתי, לדעתה, ימשיך בנה בשגרת ימי ראשון המוזרה שלו. אין לו כל ברירה, השיבה. הוא מוכרח להמשיך עד שימצא את קבר אחיו, שנרצח באכזריות לפני כשלושים שנה. גם בנה הודה כי איבד מזמן תקוה, אך הוא אינו יכול להפסיק את חיפושיו.

דעת הקהל בבריטניה הוסבה לסיפורה של המשפחה בתחילת החודש, לאחר שה־אשה הנחשבת לאחראית העיקרית לרצח, מיירה הינדלי, פנתה לשר הפנים בניסיון לשכנע אותו להורות על שחרורה מכלאה. הינדלי נידונה ב-1966 למאסר עולם. זה היה לאחר שהיא וחברה לחיים אז, איאן בריידי, הורשעו ברצח לסלי־אן דאוני, בת עשר, ואדוארד אוונס, בן 17. הינדלי גם הורשעה בסיוע לרצח ג'ון קילברייד, בן 12. הינדלי, היום בת 52, נשלחה לבית כלא לנשים באזור קנט. בריידי הועבר לבית חו־לים לחולי נפש. במשך יותר מעשרים שנה טענה הינדלי שהיא חפה מפשע, ואף הצלי־חה לגבש קבוצת תומכים שנאבקה למען שחרורה.

ב-1987, בעקבות מאמצי חקירה ממוש־כים של המשטרה ולאחר שקיבלה מכתב מאמה של נערה בשם פאולין ריד, שנעלמה באותה תקופה שבה נרצחו דאוני, אוואנס וקילברייד, הודתה הינדלי במעורבות בשני מעשי רצח נוספים. היא אף הובילה את חוקרי המשטרה לאזור שבו נקברו גופות הנרצחים – פאולין ריד וקית בנט. אבל למרות כל הזמן והמאמץ שהושקעו בפענוח שני מקרי הרצח האחרונים, קברו של בנט מעולם לא נמצא. אחיו ממשיך לחפש אותו עד היום.

הינדלי פנתה לשר הפנים, מייקל האוא־רד, בעקבות פסק דין שהתקבל לפני חוד־שים אחדים בבית הלורדים, הערכאה המשפטית הגבוהה ביותר בבריטניה. פסק הדין מחייב את האוארד לקצוב, בשבועות הקרובים, את עונשם של 2,500 אסירים שנ־דונו למאסר עולם. ביניהם נמצאים בריידי והינדלי. בריידי, המאושפז עדיין בבית חו־לים לחולי נפש, אינו מבקש להשתחרר. קרוב לוודאי שעניינו כלל לא יעלה לדיון. עורך הדין של הינדלי, לעומת זאת, פנה בתחילת החודש אל האוארד וביקש ממנו לשקול את שחרורה. תומכיה של הינדלי גם שיתפו פעולה עם רשת הטלוויזיה הרביעית בבריטניה, בניסיון להפנות את תשומת הלב הציבורית לעניינה.

ניסיון זה עורר מחדש את הפולמוס סביב השאלה, אם העונש על מעשי רצח חמורים כמו אלה שבהם הורשעה הינדלי צריך להיות דומה לעונשים הנגזרים במקרים אחרים. תקופת המאסר הממוצעת שמרצים רוצחים בבריטניה היא 17 שנה. יש

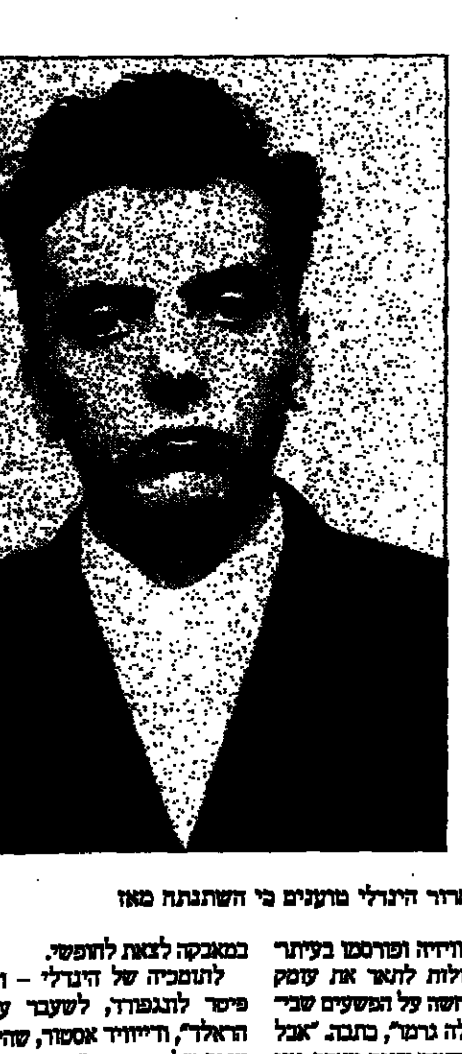

הינדלי ובריידי בתקופת המשפט. האנשים הפועלים למען שחרור הינדלי טוענים כי השתנתה מאז

תצלום: ארכיון

הטוענים כי במקרים חמורים במיוחד צריך הרוצח לשבת בכלא לכל ימי חייו.

בסיום משפטה של הינדלי אמר השופט, כי אין לו ספק בכך שהיא היתה שבויה בקסמיו של בריידי, ולכן עשתה כל מה שהורה לה לעשות. בין השאר הסכימה לפ־תות את חמשת הקורבנות לבוא לביתו של בריידי. ב-1987, לאחר שהודתה במעורבות ברצח ריד ובנט, חזרה בה הינדלי מהטענה שהיא חפה מפשע. היא אף הודתה שידעה מראש איזה גורל צפוי לנערים ששיכנעה לבוא לביתו של חברה. עכשיו היא טוענת שבריידי ניסה לסחוט אותה, לאחר שסימם אותה וצילם אותה בתנוחות פורנוגרפיות. לדבריה, הוא איים כי יפגע בסבתה אם לא תמשיך לשתף אתו פעולה. בבריטניה תוהים מדוע נזכרה הינדלי בגרסתה הסחטנית רק עכשיו, יותר מעשרים וחמש שנה לאחר המשפט, ולאחר שיצאה למאבק לקבלת חנינה.

רשת הטלוויזיה הרביעית הקרינה באח־רונה תוכנית על הפרשה. לפני השידור הח־ליטה הינדלי לפנות במישרין אל הציבור. היא חיברה מכתב בן עשרה עמודים. קטעים מהמכתב שודרו בטלוויזיה ופורסמו בעיתו־נים. "מלים אינן יכולות לתאר את עומק הצער והחרטה שאני חשה על הפשעים שבי־צעתי ועל הכאב שאלה גרמו", כתבה. "אבל לאחר יותר מעשרים וחמש שנות מאסר, אני חושבת ששילמתי את חובי לחברה וכיפרתי על פשעי. אני מבקשת כי ישפטו אותי על פי מה שאני היום, ולא בהתאם למה שהייתי אז".

אנשים שפגשו את הינדלי בבית הסו־הר, במקרים רבים לאחר שקיבלו ממנה מכתבי הזמנה, מתארים אותה כאשה אינטליגנטית ושנונה, המשקיעה זמן רב בקריאה ובלימודים ומתעניינת בהתר־חשויות בזירה הפוליטית. בשנות ישיבתה בכלא סיימה את הלימודים לקבלת תואר ראשון במדעי החברה, במסגרת האוניברסי־טה הפתוחה, ובעידודם של אנשי דת המבק־רים אותה בקביעות חזרה לחיק הדת הקתולית. אבל לא הכל מסכימים שהשינוי שחל בה הוא אמיתי. יש הסבורים כי התנה־גותה הלבבית והצנועה היא מסווה, שנועד לקנות את לבם של מי שיכולים לסייע לה במאבקה לצאת לחופשי.

לתומכיה של הינדלי – ובראשם הארל פיפר לנגפורד, לשעבר עורך "קתוליק הראלד", ודייוויד אסטור, שהיה הבעלים והעורך של השבועון "אובזרוור" – אומרים כי אין ספק שאופיה היום שונה לחלוטין מזה של הצעירה הבלונדינית, בעלת העיניים הגדולות, שנכנסה לכלא ב-1966. גם מראה החיצוני השתנה. שערה צבוע בצבע חום כהה, ובתצלומיה מהשנים האחרונות לא נר־אות עוד העיניים הגדולות, המפחידות. אס־טור יוצא נגד כלי התקשורת הממשיכים להשתמש בתמונתה של הינדלי מתקופת המשפט. "היא איננה האשה קשת הפנים הנר־אית בתמונה שהם מתעקשים להדפיס שוב ושוב", הוא אומר. אבל מתנגדיה של הינדלי טוענים שהאשה שהצליחה לפתות צעירים ללכת לקראת מותם ממשיכה להונות את סביבתה גם עתה.

ג'ני אלן, זונה שהתיידדה עם הינדלי בכלא, מספרת שזמן קצר לאחר מאסרה הח־לה זו לחשוב על הרווחים שתוכל להפיק מפרסום זיכרונותיה. "היא תיכננה את הכל עד הפרט הקטן ביותר", מספרת אלן. "היא דימיינה איך תחיה כשתהיה מפורסמת – היא דיברה על הופעות בתוכניות טלוויזיה, הרצאות לפני קהל, ואפילו חשבה על הקל־טת תקליט". אלן אומרת שהינדלי נהגה להתכונן לביקורי תומכיה כמו לקראת הצ־גה, וכי מאחורי גבם לעגה להם על טיפש־תם. אלן עצמה הצטרפה אל קבוצת תומכיה של הינדלי כששוחררה מהכלא, אבל הפסי־קה לפעול למענה לאחר פרסום הודאתה ב-1987.

בני המשפחות של קורבנותיה אינם מת־עניינים בשאלה אם השינוי שחל בה אמיתי או מדומה. להם אין ספקות: הינדלי צריכה לסיים את חייה בכלא. "אם אפגוש אי פעם את מיירה הינדלי פנים אל פנים, היא לא תצא בחיים", אמר במשדר טלוויזיה דני קילברייד, אחיו של הנרצח ג'ון קילברייד.

הפסיקה שהתקבלה בבית הלורדים מחיי־בת את שר הפנים הבריטי להודיע לכל אחד מאסירי העולם מהי תקופת המינימום שי־היה עליו לרצות. השר יקצוב את תקופת המאסר על פי שלושה קריטריונים: התנהגו־תו של האסיר, מידת הסכנה שנשקפת ממנו לציבור, והתגובה הציבורית הצפויה להחל־טה על השחרור.

הינדלי, ללא ספק, עומדת בקריטריון הראשון. סוהרים ואסירים כאחד אומרים כי היא "אסירה למופת". גם הקריטריון השני אינו צריך להציב מכשול בפני שחרורה. לדעת הפסיכולוגים והפסיכיאטרים שבדקו אותה במשך השנים, אין חשש שהיא תסכן את שלום הציבור. מה שעומד בינה ובין החופש הוא התגובות על הפעולות למען שחרורה. מאז שידור התוכנית ברשת הטל־וויזיה הרביעית ופרסום הקטעים ממכתבה של הינדלי, מוצפות מערכות העיתונים במ־כתבים השוללים כל כוונה לשחררה. על פי כמה משאלי דעת קהל שנערכו בשבועות האחרונים, רוב מכריע בציבור הבריטי מא־מין שאין כל מקום לשקול את שחרורה של הינדלי ועליה להישאר בכלא עד סוף ימיה.

לונגפורד, לעומתם, טוען כי הינדלי היא אסירה פוליטית. "היא נמצאת בכלא מפני שהממשלה, בלי קשר למפלגה המרכיבה אותה, חוששת לאבד פו־פולריות אם תחליט על שחרורה. היא נאב־קת בגודל אכזר, שנכפה עליה על ידי פוליטיקאים פחדנים". לנוכח סערת הרוחות שהתעוררה בשבועות האחרונים סביב הפ־רשה, אין ספק ששר הפנים מודע לכך שה־חלטה על שחרור הינדלי לא תזכה באהדת הציבור. השאלה העומדת בפניו עכשיו היא, עד כמה צריכה דעת הקהל למלא תפקיד בהחלטתו אם לקצוב את תקופת מאסרם של אסירי עולם מסוגה של הינדלי.

כלי התקשורת אינם מגלים אהדה להי־נדלי. כמה מתומכיה מאמינים שהכתבות שפורסמו באחרונה בעיתוני בריטניה שוב ושוב, הכוללות תיאורים על הדרך שבה עינו הינדלי ובריידי את קורבנותיהם, פוג־עות קשות בסיכוייה להשתחרר. אולם נראה שהעיתונים הקדישו מקום נרחב לא פחות לטענות שמשמיעים תומכיה של הינדלי. עורך הדין שלה, אנדרו מקוני, למשל, אמר כי הוא סבור שהפשע שהיתה מעורבת בו אינו "יחודי באכזריותו".

עוצמתה המשתנה של האופוזיציה

מאת גיא בכור

כדי להבין את הדרך הארוכה שעבר יאסר ערפאת במשך השנים יש להאזין להתקפותיו של מנהיג החזית העממית, ג'ורג' חבש, עליו ועל הסכם אוסלו

בשבועות האחרונים, לאחר כמה התבטאויות פומביות בנוגע להסכם אוסלו ולרשות הפלשתינית שהקים יאסר ערפאת בעזה, נראה היה כאילו ד"ר ג'ורג' חבש התעורר מתרדמה ארוכה. בשורה של ראיונות עיתונאיים שנתן בדמשק שופך חבש אש וגופרית על הסכם אוסלו ועל המשך יישומו. את ההסכם הוא מגדיר "שלום חולף וזמני, משום שעמנו לא יסכים למציאות זו", ולערפאת הוא מתייחס כאל מי שנכבם במודע ל"כלוב הישראלי".

לא ברור מדוע פתח חבש דווקא עכשיו במתקפה מדינית תקשורתית, ומה הקשר בין מתקפה זו למצב בריאותו הרופף או להיחלשותה של "החזית העממית לשחרור פלשתין", שבראשה הוא עומד. השאלה החשובה היא כיצד ישפיע המסע האופוזיציוני הזה על הפלשתינאים, ומה מידת ההשפעה שעשויה להיות לו על ערפאת. ד"ר חבש מונה בתקשורת את שגיאותיו של ערפאת, שנכבם, לדבריו, במודע ל"ביצת הבגידה": הסכמי האוטונומיה הם כניעה מוחלטת לתנאיה של ישראל: ערפאת הסכים להסתפק במעמד שווה ערך לזה של ראש עיר או מוחתר ולא לזה של ראש רשות לאומית; העניין הפלשתיני נסוג 50 שנה לאחור; ירושלים אבדה לפלשתינאים; נושא שיבת הפליטים, שהיה סמל לאומי עקרוני, ירד למעשה מסדר היום וכעת דנים ביישובם של הפליטים הפלשתינאים במדינות ערב; הפתרון המוצע על ידי ערפאת מחייב תלות מלאה בישראל ובארצות הברית; ובאופן כללי, העם הפלשתיני נמצא היום בשעתו הקשה ביותר. התהליך שמציע חבש להסכמי אוסלו הוא חזרה למאבק הצבאי "לשם סילוק הכובש והתנחלויותיו מאדמתנו".

"אלה שחתמו על הסכם אוסלו לא התייעצו עם העם הפלשתיני, ולכן אין להם זכות לדרוש מאחרים לקבל הסכם הזה", מסכם חבש בסגנון התיאטרלי האהוב עליו, ודומה שבמלים "העם הפלשתיני" הוא מתכוון בעיקר לעצמו. זו אולי הנקודה החשובה ביותר בביקורת שהוא משמיע עתה על ההנהגה הפלשתינית. בכל שנותיו באש"ף היה מזכ"ל "החזית העממית" אופוזיציונר עקבי לפעילותו של ערפאת, ומראשי הדוגלים באמצעי "המאבק המזוין בכל מחיר" נגד ישראל. אלא שבמידת ההשפעה שיש לו על הכיוון שבו הולכת ההנהגה הפלשתינית חלה עם השנים נסיגה.

בעוד שבזרם המרכזי של אש"ף חל מאז 1973 תהליך עקבי, גם אם אטי, של פרגמטיזציה ונכונות להסדר מדיני של פשרה עם ישראל, דבק חבש בנוקשותו המקסימליסטית בהתאם לאמנה הפלשתינית, שבה הוא רואה גם כיום מדריך דרך אקטואלי. התנגשות בין שתי הגישות בתוך אותו ארגון היתה בלתי נמנעת, וניתן לבחון אותה דרך שלושה אירועים בולטים: אימוץ תורת השלבים בשנת 1974, הסכמת אש"ף להחלטת האו"ם 242 בשנת 1988, והחתימה על הסכם אוסלו.

כאשר אימץ אש"ף, במושב ה־12 של המועצה הלאומית הפלשתינית, ביוני 1974, את תוכנית השלבים שלו, פרש חבש יחד עם ארגונו מהוועד הפועל של אש"ף (אך נשאר בתוך הארגון), ויחד עם ארגונים אחרים הקים את "חזית הסירוב". החזית לא היוותה איום משמעותי על אחדות אש"ף ועל ההגמוניה של הזרם המרכזי שהלך ונוצר בו, שתמך בתוכנית השלבים כפשרה בין החלום המקסימליסטי לבין הכוונות הפרגמטיות. אבל היום ברור כי צעדי המחאה הללו של חבש האטו במידה ניכרת את נכונותו של אש"ף להשתלב במשא ומתן המדיני במחיר פשרות כואבות.

לערפאת, שחיפש בשנים אלה לגיטימציה בינלאומית לארגונו, חשוב היה לשמור על אחדות השורה. לכן חתר למכנה משותף מדיני נמוך בין פלגי אש"ף. לחשו ההצהרתי של חבש היה באותן שנים משקל רב, גם אם הדבר לא נאמר במפורש.

ההיתקלות האידיאולוגית המרכזית השנייה אירעה במושב ה־19 של המועצה הלאומית הפלשתינית, בנובמבר 1988. בשנים שחלפו מאז המושב ה־12 עשה אש"ף דרך צבאית ומדינית ארוכה, לאחר המרד בשורות הפתח, שבו תמך חבש במורדים, מלחמת לבנון והנדידה לתוניס. הפעם דווקא הסכים חבש להכרעת הרוב, שהצביע בעד אימוץ החלטת האו"ם 242 ותוכנית השלום. חבש עשה זאת, ככל הנראה, תוך הכרה בחולשתו הארגונית והאישית (הוא עבר שבץ מוחי ולקה בשיתוק חלקי).

בשלב זה עדיין שותפו אנשי חזיתות השמאל – חבש וחוואתמה – בהתלבטויות האידיאולוגיות של הזרם המרכזי באש"ף, ובשל השתתפותם בתהליך קבלת ההחלטות נאלץ ערפאת לנקוט בלשון דו משמעית זהירה, כדי שאנשי החזיתות לא יפרשו או יביעו התנגדות. כדי לשמור על אחדות השורה, שהיתה כה חשובה לו, נאלץ יו"ר אש"ף פעם נוספת לפגוע במסר שהיה אולי החשוב ביותר: הצהרה על נכונותו לפתוח במשא ומתן מדיני עם ישראל.

אולם עם פתיחת תהליך אוסלו נלמד הלקח. הזרם המרכזי של אש"ף התנער מן הקיצוניים משמאל ומימין, חבש – שהתנגד אפילו לוועידת מדריד – לא שותף כלל בהחלטה אם לקבל את הסכם אוסלו ואת השלום החוזי עם ישראל. אין פלא שלאחר היוודע דבר החתימה על הסכם אוסלו היה חבש נתון בתרעומה גדולה, שאותה לא הסתיר כלל מהתקשורת. רבים דיברו אז בעולם על הפשרות האידיאולוגיות הכואבות שלהן הסכים ערפאת באוסלו, אך התעלמו מהפשרה הארגונית הכואבת – נכונותו של ערפאת להביא להתפוררות המסגרת הארגונית המוכרת שלו, קרי אש"ף, כדי לקדם מסגרת פוליטית עתידית יותר – המדינה הפלשתינית.

נראה שבהתפוררות הארגונית של אש"ף הלך חבש לאיבוד. אין כיום כל ערך מעשי להתבטאויות האופוזיציוניות שלו מדמשק, והוא נשמע בהן תלוש מן המציאות ובלתי רלוונטי, שריד לימים אחרים. לפני עשרים שנה יכול היה חבש למנוע כל תהליך מדיני משמעותי שול באש"ף. כיום אין עוד רבים המתייחסים לדבריו, למרות משקלו האידאולוגי הנכבד, מה גם ש"החזית" שלו נמצאת בשלבים מתקדמים של התפוררות.

בראיונות שהוא מעניק באחרונה לתקשורת הערבית מודה חבש כי ניסיונם של הארגונים הפלשתיניים המתנגדים לתהליך השלום עם ישראל להתאחד או לשתף פעולה נכשל. ואכן, מן הסתם תתקשה חזית שמאלית מרקסיסטית בהנהגה נוצרית (חבש וחוואתמה הם נוצרים יוונים־אורתודוקסים) לשתף פעולה עם הג'יהאד האיסלאמי או עם החמאס.

אולם הלקח האמיתי הוא אחר: כישלונם של ארגוני הסירוב מוכיח כי מה שכונה תמיד "הזרם המרכזי" של אש"ף, קרי אנשי ערפאת, הוא אכן עמוד השדרה של הארגון, ובלעדיו אין יכולת לכונן התארגנות קואליציונית פלשתינית ממשית, שתהווה תחליף לאש"ף. באופן פרדוקסלי, המתקפות של חבש דווקא מחזקות במידת מה את מעמדו של ערפאת בציבוריות הפלשתינית והבינלאומית, שכן הן מוכיחות מחדש את הדרך האידיאולוגית הארוכה שעבר האיש במשך השנים, את הפשרה הכואבת שלה הסכים, ואת ההרפתקה האישית והלאומית, שתוצאותיה עדיין לא ברורות, שלתוכה הכניס במודע את עצמו ואת עמו.

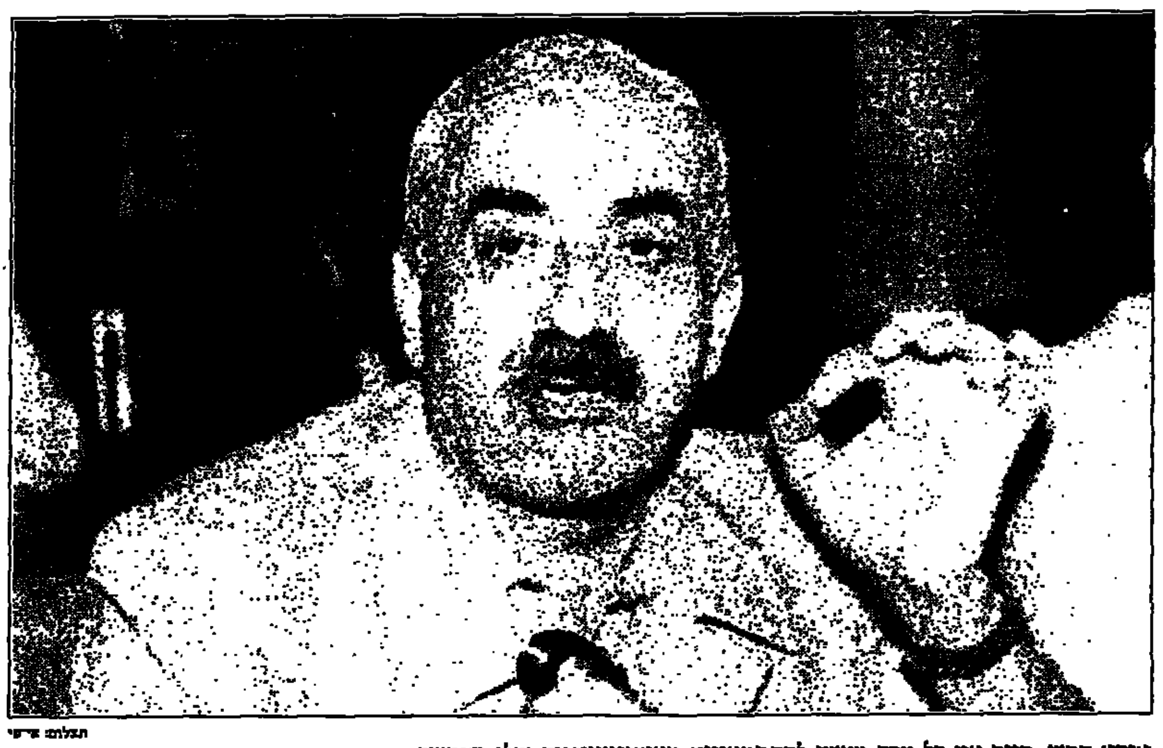
תצלום: אי־פי

ג'ורג' חבש. כיום אין כל ערך מעשי להתבטאויות האופוזיציוניות שלו מדמשק

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

סדקים בטפלון של המדינה

כמה שיחות מרתקות התקיימו בשבוע שעבר בירושלים. חלקן בארבע עיניים, אחרות מנו שלושה משתתפים. רובן עסקו בשאלה מה קרה לראש הממשלה יצחק רבין ומה עוד יקרה עד לבחירות בסוף 96'. ביום רביעי נפגש יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, עם אריה דרעי במלון לרום. באותו יום נפגש נתניהו עם שני חברי הכנסת של דגל תורה, אברהם רביץ ומשה גפני. השיחה המרתקת המסקרנת מכולן, אולי, התקיימה אף היא באותו יום בין דרעי לבין יו"ר ההסתדרות, חיים רמון.

מה שקורה לרבין ולמפלגת העבודה מחייב את רמון ואולי גם את דרעי לקבל החלטות לפי לוח זמנים מקוצר. רמון משתעשע ברעיון להקים מפלגה פוליטית שתיקרא "ישראל אחת" ולעמוד בראשה. במפלגה הזאת יהיו אישים מכל גוני הקשת הפוליטית וסיסמתה תהיה "ישראל אחת מחכה לרבין". כך, חשבו חבריו של רמון, אפשר לבנות כוח חדש על בסיס הריסותיה של מפלגת העבודה, ובהזדמנות זו גם לחסל את הליכוד ואת נתניהו.

כל הרעיונות האלה הועלו לפני המסע של רבין לקבל פרס נובל לשלום באוסלו. משהו, כך נראה, התחיל להשתבש אי־שם בדרך בין אוסלו לטוקיו ולסיאול, והדבר עשוי להשפיע על תוכניותיו של רמון. מאז גם התקיימו שיחות רציניות והאצנות בין שרים, שאין להם קשר לתוכניות של רמון. חלקם מעיזים לומר שהמעמסה שרבין מטיל על עצמו כבדה מדי והאותות מתחילים להיראות לעין. הטפלון של המדינה, כך הם סבורים, נסדק. אותן טענות שמנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, מטיח בשר האוצר בייגה שוחט – ששיקליו נעדרים טקטיקה פוליטית – מועלות גם נגד רבין עצמו.

היו שהזהירו את ראש הממשלה, לפני נסיעתו לאוסלו ולמזרח הרחוק, שהמסע ארוך מדי. הניסיון מוכיח, כך אמרו לו וליועציו, ובמיוחד לאיתן הבר שתיכנן את המסע, שאסור לו להיעדר במשך תקופה ארוכה כל כך. רבין אימץ עמדה זו והנסיעה, שהיתה אמורה לארוך שבועיים, קוצצה בחצי. אבל כמה ממקורביו לרבין חשים שהיא לא הזיקה אתו. הם חוששים שראש הממשלה מאבד שליטה.

זה התחיל בהדלפות על ביטול המיסוי על רווחי הבורסה ונמשך במשך כל המסע. רבין נתפס בשבוע הזה כאדם לא עקבי, שאינו שולט על אנשיו ופועל בזיגזג. מצד אחד סירב להתייחס לשמועות מקרב פמלייתו, בטענה שבחו"ל לא יגיב על ענייני פנים. מצד שני, לא הפסיק להגיב על כל מה שקורה כאן בתחומי הביטחון והכלכלה ולחלק ציונים. רבין, אומרת אישיות פוליטית בכירה, הפך לפטפטן של המדינה. לא היה לו מה לומר לציבור המתוח בעניין הבורסה, אבל הוא הביע את דעתו על המדד ועל מחירי הדירות, הפירות והירקות.

התמונה מכל, קובעת אותה אישיות, היתה התייחסותו של רבין אל איש המילואים שהותקף ברמאללה. "בטלוויזיה הציגו תמונות זוועה כיצד ההמון עושה שפטים בחייל. כל העם הזדהה אתו והודה לאל שהחייל יצא חי. ואז הוא חוטף עוד פעם על הראש, ממי? מראש הממשלה שנמצא בהיכלי השן של דרום קוריאה".

עם שובו לפנות בוקר לישראל יידרש רבין להסדיר את מסך הערפל בנוגע לעמדתו בעניין המיסוי על הבורסה. ביום שישי הצהיר אחד המנהלים הבכירים במשק המקורב למפלגת העבודה, שלא נסע עם רבין למזרח הרחוק, כי "בניגוד לשמועות, רבין לא יבטל את המס על הבורסה ולא יבצע חילופי שרים".

התחזית של נתניהו

"בזמן שרבין מסתבך בעניין הבורסה, מסתובב ביבי נתניהו בבורסה של תל אביב כמו גיבור", קונן בסוף השבוע אדם המקורב למפלגת העבודה, ששמע על הסיור שערכו יו"ר הליכוד מנכ"ל הבורסה סם ברונפלד ויו"ר מועצת המנהלים חיים שמטל ביום חמישי.

הביקור בבורסה נובע מעצה שקיבל נתניהו מיועציו, שלא יעסוק רק בענייני ביטחון וטרור. בתחום הזה רבין הוא דומיננט". התחום הכלכלי, לעומת זאת, פרוץ. נצל את השכלתך (תואר שני במינהל עסקים באם־איי־טי) והידע שלך בתחומי הכלכלה – יעצו לנתניהו. בבחירות הבאות תוכל להפיק מכך רווחים.

יום קודם לכן, ביום רביעי אחר הצהריים, נפגש נתניהו בלובי של מלון לרום עם אריה דרעי. אילו רצו מאוד לשמור על סודיות, היו נפגשים מאחורי דלתות סגורות. אילו היתה פגישתם מתקיימת במזנון הכנסת, היה אפשר לפרשה כמפגש מקרי. לפגישה בלובי של מלון יש איכויות אחרות: הוט של חשאיות ומסתורין שוזר בפגישות המתקיימות באורח העמום של הלובי. לעומת זאת, פגישה כזאת סבועה שהיא מתגלה לציבור.

נתניהו מגדיר את הקשר שלו עם דרעי כ"קשר נעים", שנמשך מאז שימש סגן שר החוץ. "אני לא רוצה להגיד שיש לי קשר הדוק עם אריה, אבל הוא קשר במישור האישי. אנחנו מדברים דוגרי".

אם אמנם אמר נתניהו לדרעי מה שהוא אומר בשיחות שהן על בסיס של דוגריות, התמונה שעלתה מדבריו אינה שונה מזו שמציירים שרים בעבודה: רבין מידרדר, הוא מאבד את המפלגה וב־96' ילך הביתה. נתניהו כבר מסמן את היריבים הפוליטיים שלו בבחירות הבאות. אלה הם יו"ר ההסתדרות חיים רמון והרמטכ"ל הפורש אהוד ברק.

בעיה עם חבר כנסת אחר

"לא נצליח להפיל את הממשלה עד 96', אבל יש לנו סיכוי גדול לנצח בבחירות הבאות", אמר נתניהו לשני הח"כים של דגל תורה, רביץ וגפני. אבל הח"כים החרדים, שידעו מדוע טרח נתניהו לפגוש אותם, הזדרזו לצנן את התלהבותו.

אחרי שנבחר נתניהו לראשות הליכוד פירסם רביץ רשימה ב"יתד נאמן" שכותרתה "מודה ועוזב ירוחם", ובה הבהיר שדגל תורה לא תעשה שימוש פוליטי בפרשת האהבים של נתניהו. גם בלי פרשת הקלטת יש לדגל תורה נשק יעיל נגד נתניהו. "לאדם חרדי לא יהיה קל להצביע בשביל חילוני", הסביר רביץ לנתניהו. "בשבילו הכי טוב לפעול לפי הכלל 'שב ואל תעשה'. השמאל ישמח, הוא לא בונה עלינו. אבל אתה בונה את הרוב שלך על החרדים. תאר לך שיוחלט לתמוך בך. אתה יודע איזו מעמסה תיפול עליי לשכנע את הציבור שלנו להצביע בעדך?"

אחרי שנתניהו רמז שהוא מבין, שאלו רביץ וגפני כיצד יוכלו להיות בטוחים שהליכוד יתמוך בהצבעות נגד חוקים אנטי־דתיים. נתניהו אמר להם: "אני אומר לכם מראש שלא בכל הנושאים אוכל לעזור, ולא נטיל משמעת סיעתית". עוד אמר לרביץ ולגפני ש"יש לי בעיה עם חבר כנסת אחד". הם הבינו שנתניהו מתכוון לדן מרידור, אבל רביץ תיקן אותו: "יש לך בעיה גם עם בני בגין".

הצעה להסדר עם דוד לוי

את ההצעה העלה לפני נתניהו שאול עמור, אך הוא כנראה אינו היחיד. ברור שצריך לסגור עסקה עם דוד לוי, להבטיח את מעמדו כמספר שתיים בליכוד. בפריימריס דורג לוי במקום השני. על פי ההצעה, יובטח מעמדו כמספר שתיים בהצבעה במרכז הליכוד. בגוף הזה, הנמצא בשליטתו של נתניהו, אפשר יהיה להעביר את ההחלטה ברוב גדול.

אבל הבעיה אינה רק מעמדו של לוי, אלא גם מעמד אנשיו. כיצד יובטח שייבחרו לכנסת? כאן ההצעה קצת מסתבכת. הרעיון הוא לבנות שיטת בחירות פנימית, על בסיס אזורי, שתיתן משקל עודף למחוזות הגיאוגרפיים שבשליטת אנשיו של לוי כדי שיזרוגו במקומות ריאליים ברשימה לכנסת. על כך אמר נתניהו: "הסיפור של שריון מקומות נגמר. לא נעשה מחוזות פיקטיביים".

האם קיבלת את ההצעה?

נתניהו: "שמעתי את ההצעה, לא שללתי ולא חייבתי אותה. אבל לא לוי ולא אנשיו פנו אלי ישירות".

מי פנה?

"מתערבים לתיווך ביני לבין לוי יש מכאן (ירושלים) ועד שער הגיא".

הכינוס השנתי של ענף הנדל"ן

סיכומים, הערכות, תחזיות

27.12.94

יום ג'
בין השעות
09.00-17.00
בתל-אביב

המרכז הישראלי לניהול

בין הנושאים:

- **תוכניות משרד הבינוי והשיכון לשנת 1995**
- **תוכניות מינהל מקרקעי ישראל להכשרת קרקעות**
- **התמודדות הענף עם הביקושים לדירות מגורים**
- **שוק הקרקעות – ניתוח וצפי**
- **תכנון לאומי בענף הנדל"ן**
- **צרכים ותחזיות לביקוש פארקים תעשייתיים**
- **פארקים לתעשיות ההייטק**
- **הבניה לפארקים תעשייתיים**
- **תוכניות משרד התיירות לפיתוח תשתיות לענף התיירות**
- **אורחני הדרך – צרכים, פיתוח ומגמות**
- **בניה למגורים – סיכום, מגמות ותחזיות**

המרצים (לפי סדר הופעתם)

מר אריה מזרחי, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
מר עוזי וכסלר, מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל
מר מרדכי יונה, נשיא התאחדות הקבלנים והבונים בישראל
מר אהוד המאירי, יו"ר לשכת שמאי מקרקעין
מר משה גביש, מנכ"ל בנק מרכנטיל דיסקונט
מר חנן ניצן, מנכ"ל חברת גב ים לקרקעות
מר יוסי אנטורג, מנכ"ל חברת דור אנרגיה
מר נחום רת, מנכ"ל חברת עתידים
מר צבי פולג, ראש העיר נתניה
מר עמי הירשטיין, מנכ"ל חברת מלונות דן
מר אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות
מר עופר ארדמן, מנכ"ל חברת נצבא
מר דוד בלומברג, מנכ"ל בנק המזרחי
מר אורי דורי, יו"ר דירקטוריון א. דורי בע"מ
מר עוזי ורדי זר, יו"ר דירקטוריון שיכון עובדים
מר שלמה שטנר, יועץ כלכלי

מנחה הכנס: **מר משה חרש**, מנכ"ל גמולב נדל"ן

פרטים והרשמה:
טל. 03-6957202
פקס. 03-6953104

מועדון נדל"ן
מועדון מנכ"לים ומנהלים בכירים בענף הנדל"ן

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מהפיכה של ממש

מאת מוטי ויגטר

ברצוני להציג תמונה שונה מזו שהציגה רות שטיינץ במאמרה "באחריות משרד העבודה" ("הארץ", בימה, 1.12).

אוכלוסיית הילדים, הבאים ממשפחות שתפקודן נמוך, או סובלים מהזנחה פיזית ונפשית ומהתעללות – או שניהם – וזקוקים להוצאה מהבית, מונה 9,300 ילדים, שהם 3.3% מכלל הילדים העניים.

ראוי להדגיש כי לא משרד העבודה והרווחה קבע את הסטנדרדים החינוכיים, אלא משרד החינוך, המופקד על כל בתי הספר במדינה, לרבות פנימיות.

במסגרות שהוא מופקד עליהן ביצע משרד העבודה והרווחה מהפיכה של ממש. כך, בתחום המסגרות הפנימייתיות שבתחום אחריותו (70 פנימיות טיפוליות ושיקומיות) חל שינוי משמעותי ברמת ההחזקה, והוא הביא לשינוי בהיקף כוח האדם ובאיכותו. זאת ועוד. בשנה האחרונה קלט השירות לילד ולנוער, בתיאום עם משרד הבריאות, כ־100 ילדים שהוצאו ממסגרות בתי חולים לבריאות נפש.

להלן חלק מהשירותים שפותחו בפנימיות בשנים האחרונות:

● השירותים הפסיכו־סוציאליים הורחבו ושופרו, ונוספו עשרות עובדים מיומנים. שכללו שיטות טיפול ותוכניות התערבות מיוחדות.

● עשרות פנימיות פועלות בשיטת המשפחתונים, שבהם הילדים שוהים בפנימייה עם משפחה צמודה. פותחו כלים לחיזוק הקשר בין הילד למשפחתו, ופותחה שיטת טיפול באמנויות. הוקמו מרכזי הדרכה חינוכיים להעשרת הסגל החינוכי הסוציאלי.

● בעשרות פנימיות הוקמו מרכזי קשר והיתוספו עזרים טכנולוגיים מתקדמים.

אין זה נכון כי חסרים תקציבים לסידור ילדים בסיכון. אין ילד בסיכון גבוה, הזקוק לסידור חוץ ביתי, שלא נמצא לו מקום בשל העדר מכסה. בשנה זו חוסלה רשימת ההמתנה לסידור חוץ ביתי. אבל, בניגוד לדעתה של שטיינץ, כי יש להוציא מהבית את רוב הילדים בסיכון, אנו סבורים כי עדיפה תוכנית קהילתית, ורק במקרים שקיים סיכון של ממש לילד יש להרחיקו מבית הוריו.

בנוגע לטענה כי בגיל 14 נאלצים רוב הילדים לעזוב את הפנימיות שהתחנכו בהן, הרי כיום ילדים מתבגרים מופנים למסגרות המשך המותאמות לצורכיהם, כדי שיוכלו לממש את הפוטנציאל שלהם. בה בעת מפתח השירות לילד ולנוער מסגרות המשך בפנימיות היסודיות.

גיוס עצמאי של ילדים לפנימיות חרדיות היה תופעה שנמשכה שנים רבות, אך השנה תיקנה השרה אורה נמיר תקנה המחייבת אישורה של "ועדת החלטה" של הרשות המקומית קודם הוצאתו מהבית של כל ילד בגילאי 0–12.

בתחום משפחות אומנה איתרנו לפני כמה שנים ליקויים בפקוח. עקב כך התחלנו ברפורמה והצבנו 31 מנחי משפחות אומנה ברשויות המקומיות. באחרונה הכשיר משרד העבודה והרווחה צוות מיוחד, המגייס בתהליך שיטתי שהוכיח את עצמו בארה"ב משפחות אומנה חדשות. בו בזמן אנו משלימים בהדרגה את הכשרתן של המשפחות הוותיקות באותה מתכונת.

בשנתיים האחרונות הוקמו שלושה מרכזי חירום לילדים בסיכון גבוה ונפגעי התעללות בירושלים, בתל אביב ובחיפה. השנה אנו עומדים לפתוח עוד שני מרכזים, בסקטור הערבי ובבאר שבע.

הילדים בסיכון המצויים בפנימיות נהנים מתנאים טובים לאין ערוך מאלו שהתקיימו לפני חמש שנים, ועדיין יש הרבה מה לעשות. דווקא תחום זה זוכה לתמיכתה של השרה נמיר. בשנה זו, למשל, ביוזמתה יחול שינוי במערך השירותים הקהילתיים: בשיתוף עם משרד החינוך אנו עומדים להפעיל 150 מועדוניות משפחתיות טיפוליות.

כדאי שהמבקרים יתעדכנו מפעם לפעם בשינויים הרבים החלים במערכת, בטרם יבקרו נושא זה.

הכותב הוא מנהל השירות לילד ולנוער במשרד העבודה והרווחה

תגובה

בטרם יבקרו המבקרים את השירותים הניתנים לילדים העניים כדאי שיתעדכנו בשינויים החלים במערכת

נוף בראשית מדהים

ארכיאולוגיה

מאיר בן דב

באזור פטרה נחשפו בחפירות מבנים מרתקים מתקופת ראשית הבנייה של המזרח התיכון

דרך המלך חוצה את ירדן מצפון לדרום. היא מתחילה בדמשק, חוצה את הירמוך ומגיעה לעיירה רַמְתָה (רמות גלעד המקראית). משם היא ממשיכה דרך הערים ג'רש (היא גרסה או גרש העתיקה), עמאן (רבת עמון או פילדלפיה), מיידבא, כֶּרֶך (קיר מואב), ומשם דרומה דרך טפילה, שאובך, לכיוון מפרץ אילת והעיירה עקבה. בקטע האחרון, מול הקצה הדרומי של ים המלח, חוצה הדרך את הרי אדום, ובהרים, ששיאם מתנשא עד ל־1,350 מטרים מעל פני הים, מצויה פטרה, בירתם של הנבטים. הסלע באזור זה עשוי אבן חול נובית רכה ועתירת צבעים, שדומות לה מצויות גם בנגב הישראלי ובסיני. אלא שכאן, באדום, גוניה של האבן עזים יותר והנחלים חרצו בה גאיות עמוקים וצרים, היוצרים נוף בראשית מדהים.

בלב ההרים, ברום של כ־800–1,000 מטרים מעל פני הים, מצוי היישוב הבדווי ואדי מוסה, כשמו של נחל המתחתר מקו פרשת המים שבה עוברת הדרך היורדת לאילת. במקום יש כמה מעיינות שופעים, המאפשרים את קיומה של חקלאות שמרכיביה הם ירקות ועצי פרי. כמות המשקעים מאפשרת גידול חיטה ושעורה, ואכן בסביבה זו מצויים שרידי תרבויות אנוש מהקדומות ביותר באזורנו. מרתקים במיוחד הם השרידים הפרהיסטוריים באתר הנקרא ביידא. החפירות חשפו מבנים מרשימים מראשית הבנייה במזרח התיכון כולו.

העיירה הבדווית, המשתרעת על פני שטח גדול, מונה כ־20,000 תושבים, חלקם בני שבטים שהתגוררו עד לא כבר בתוך צוקיה של פטרה. כשהחליט חוסיין מלך ירדן לפתח את פטרה כאתר תיירות מוביל בממלכה, פנו הבדווים, שחיו מאות שנים בלב שרידי פטרה, בין החורבות ובאוהלי שיער, ונבנו להם בתי מגורים בכפר ואדי מוסה. היום מוצאים רבים מהם את פרנסתם בשירותי תיירות. חלקם עוסק בהוסעת תיירים על גבי סוסים ללבה של פטרה הקסומה.

בגבול העיירה מצוי מגרש הסוסים, ויותר מ־350 סוסים ממוספרים עומדים לשירות ציבור המבקרים. אחד ממפעלי המזהה של הנבטים היה גידולם של סוסים ערביים אצילים ומכירתם.

כבר בראשית המסע, במקום שוואדי מוסה עדיין רחב יחסית, אפשר לראות את שרידי הקברים החצובים באבן החול הנובית, בעלת המראה האדריכלי המרשים. עוד לא הספקת להתרגל לסוס ולסייס וכבר אתה מוצא עצמך נכנס לנקיקה צרה שבוואדי מוסה, "סיק" בערבית. אכן, הוואדי הולך וצר עד כדי רוחב של חמישה מטרים, וצוקי הסלע מזדקרים לגובה עשרות מטרים, ובהמשך – עד כמה מאות. בצד הדרך אפשר להבחין בשרידים של שתי אמות מים, שהוליכו מי מעיינות ללב האתר הנבטי. הסיק הולך וצר ורוחבו מגיע לשני מטרים בלבד. כאן אפשר לראות שרידי מבנה מונומנטלי ורוד־אדום, הנחשף לפתע למול העיניים. זהו קצהו של הסיק המקום שבו ואדי מוסה מתרחב ומגיע לעמק רחב, מוקף מצוקי סלע צבעוניים. כאן בחרו הנבטים לחצוב ולפסל את עיר הקברות של מלכיהם וראשיהם.

הראשון במבנים שמעבר לסיק, שאורכו בקטע הצר הוא 1,200 מטרים, מוכר בשם העממי שלו ה"חַזְנֶה" (האוצר). מקור השם נעוץ באגדה הרווחת, שבחדרים החצובים של המבנה שמרו מלכי הנבטים את אוצרותיהם. החזנה היא המרשים שבמבני הקברים של פטרה, ומייחסים אותו למאה הראשונה לספה"נ. במקום מתנשא צוק סלע כהה לגובה של כ־300 מטרים, שם בחר אחד ממלכי הנבטים לחצוב מונומנט בגובה 40 מטר, ששימש מקום קברו. המונומנט חצוב ומפוסל כחזית מבנה בעל שתי קומות. הקומה התחתונה עשויה בתבנית של חזית מקדש הלניסטי־רומי, שלה אפריז מהודר ומעליו גמלון משולש, הנישא על פני שישה עמודים. בקטע התחתון חצובה דלת בחזית, שאל סִפָּהּ עולים בשמונה מדרגות, ומעברה חצוב בסלע חדר גדול. בקיר מול הפתח נמצא כוך חצוב, ושניים נוספים חצובים בקירות הצדדים, והראיה שבשאלה עמדו ארונות הקבורה של המלך ומשפחתו. באולם המעבר חצוב חדר שגם לו פתח רחב ידיים, ומעברו עוד חדר, שאף הוא כנראה שימש לקבורה.

בקומה העליונה של מבנה החזנה מפוסל מעין סטיו, שגם בו שישה עמודים. הגמלון שלו קטוע במכוון ומרכזו נחצב וגולף מבנה הנישא על עמודים ולו כיפה בצורת חרוט. על כיפתו של החרוט מפוסלת כותרת בסגנון דמוי קורינתי ומעליה צורת כד, חיקוי לכדי האפר שהיו בקברים בתרבות המערב ההלניסטית־רומית.

כל החזית מעוטרת בפיסול של כותרות על גבי העמודים, וכאמור כותרות בסגנון קורינתי, שבהן המוטיב השולט הוא עלי האקנטוס, ואפריזים – שרשראות של פרחים השזורות בעלים ופרחים. לעתים מופיעות אמפורות (אגרטלים), התורות פה ושם בשרשראות הצמחים. העיטור הצמחי משמש מסגרת לעיטורי פסלי אלים ובעלי חיים שנחצבו בחזית המבנה, שעתה אפשר להבחין רק בצורתם היסודית. בזכות העיצוב המיוחד נחשבת יצירה פיסולית זו לטובה שביצירות הרוח, ואולי כל הדורות.

75 שנות הארץ / 16־18 בדצמבר

1942
נודע מצפונו של העולם לנוכח הטבח ביהודי אירופה

אתמול אחר הצהריים, בין השעות 4–5 הפסיקו תחנות הראדיו הגדולות שבעולם – באנגליה אמריקה ורוסיה – את שידוריהן כדי למסור הכרזת הממשלות של שלוש המדינות הראשיות בין העמים המאוחדים נגד רציחת המוני היהודים על ידי היטלר ושליחיו. בשבעים לשון שודרה ההכרזה, שהצטרפו אליה עוד 11 ממשלות הלוחמות נגד העריצות ההיטלרית וגם תנועת צרפת הלוחמת...

וזה נוסח ההכרזה כפי שהוקראה בבית הנבחרים הבריטי על ידי מיניסטר החוץ מר אידן: "תשומת לבן של ממשלות...הוסבה לידיעות רבות מאירופה, כי השלטונות הגרמניים, אשר לא די להן בזה שהם שוללים מאת אנשים בני הגזע היהודי בכל המדינות הנתונות לשלטונם הברברי, את זכויות האדם האלמנטריות ביותר, מוציאים עכשיו אל הפועל את כוונתו של היטלר שהוא חזר עליה פעמים רבות, להשמיד את העם היהודי באירופה.

מכל מדינות הכבוש מובלים היהודים בתנאים של זוועה מרהיבה למזרח אירופה ולפולין, שנעשתה לבית המטבחים הראשי. הגיטאות שקבעו הפולשים הגרמנים מתרוקנים בהדרגה מיהודים, פרט למספר פועלים מומחים הדרושים לתעשיית המלחמה. על אלה שהובלו אין שומעים דבר לעולם. את הבריאים בגופם מעבידים בפרך עד מות במחנות העבודה ואת התשושים מניחים לגווע בקור וברעב או שרוצחים אותם במעשי טבח המוניים. מספר קרבנותיהם של פשעי הדמים הללו מגיע להרבה מאוד מאות אלפים של אנשים תמים מכל פשע, גברים, נשים וטף.

הממשלות הנ"ל והוועד הלאומי הצרפתי מגנות בכל לשון של גינוי מדיניות זו של פריצי חיות ושל השמדה בקור רוח... (סט"א). בהכרזתו הדגיש אנטוני אידן שבשם הממשלה הבריטית תישלח הודעה לכל הממשלות מגרורי הנאצים, אולם דעתו היא שישנם רק סיכויים קלושים לאיזו אמצעים שהם מצד בעלי הברית להציל באופן יעיל מספר ניכר שהוא מן היהודים מפני הקושיים העצומים למצוא ארצות ניטראליות שתסכמנה להכניס פליטים.

ציר הפועלים מר סורנסן שאל אם אין אפשרות...להגירתם של היהודים...לאיזו מדינה ניטראלית...מר אידן ענה ואמר: מובן מאליו שרבה היתה שמחתי...אבל הרי אתה מבין את הקשיים".

1963
רבין – רמטכ"ל

אלוף יצחק רבין, סגן הרמטכ"ל וראש אגף המטה הכללי, מונה אתמול לראש המטה הכללי של צה"ל במקומו של רב אלוף צבי צור...אלוף רבין בן ה־41 הוא הרמטכ"ל השביעי והראשון מבין יוצאי הפלמ"ח. נחשב כאיש מבצעים מעולה ומבין הבקיאים בצה"ל בסוגיית הנשק החדיש.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ". בתאריך המצוין ובנוסח כלשונו בעת הפרסום

עורך: אוריאל רייכנולד

מדע / יבשם עוזגד

כן, לפרק את הסוכר

חוקרים שחיפשו דרכים לפירוק תאית מצאו כלי שיכול לבסס תפיסה ביו־טכנולוגית חדשה

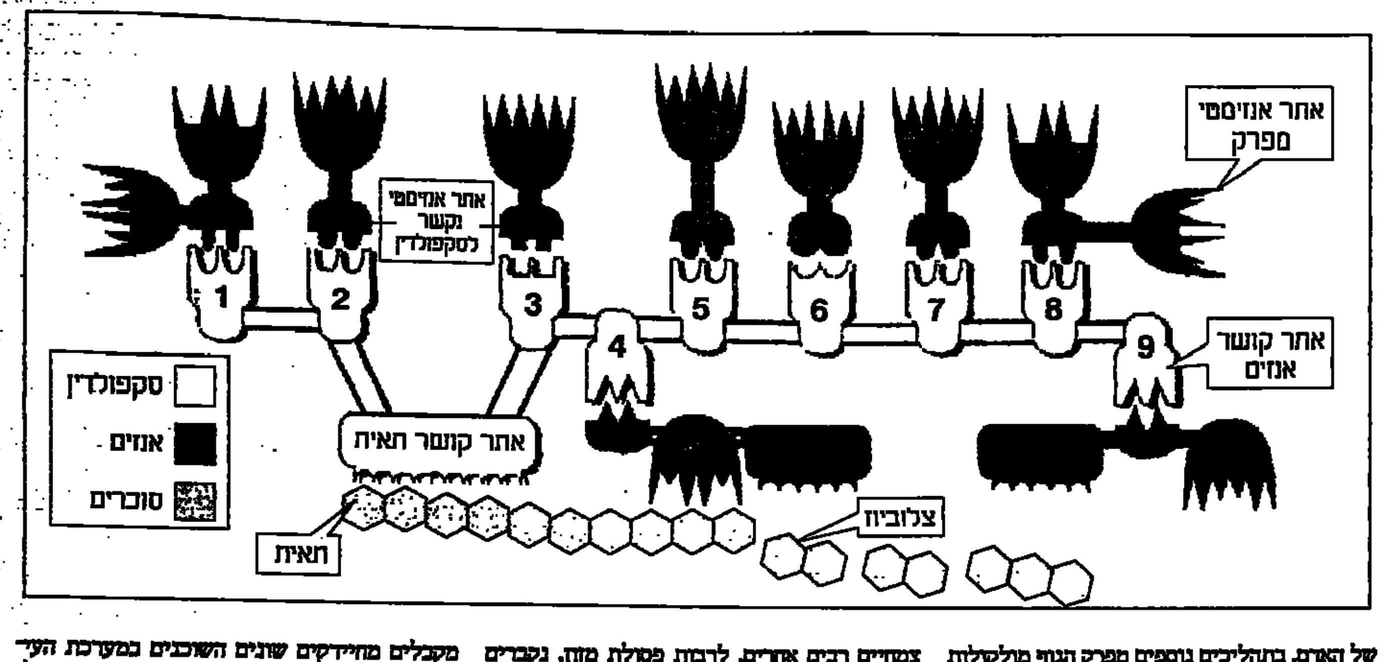

פירוק סוכרים מורכבים לחד סוכרים הוא השלב הראשון בתהליך שבו בעלי חיים רבים מפיקים אנרגיה ממזונם. מדובר באחד מתהליכי החיים הבסיסיים ביותר. מחקרים שנועדו לרדת לשורשיו של התהליך הזה זיכו באחרונה את מבצעיהם בבונוס לא צפוי: אפשרויות חדשות לפיתוח יישומים שונים, לרבות תכנון מולקולרי של קוטלי חרקים חדשניים, מערכות לשחרור מבוקר של תרופות, בדיקות לאבחון נוכחות של חומרים שונים, תגובות פטרוכימיות, מבדקים גנטיים, ועוד.

סוכרים הם חומרים הבנויים בדרך כלל מפחמן, מימן וחמצן. הם מתארגנים בשלושה סוגי מבנים: חד סוכר (דוגמת גלוקוז או פרוקטוז) הוא מולקולה קטנה ופשוטה הכוללת ששה אטומי פחמן (יש חד סוכרים שהמולקולות שלהם כוללות חמישה אטומי פחמן), דו סוכר הוא תרכובת של שתי מולקולות מסוג זה, דוגמת לקטוז ("סוכר החלב"), או סוכרוז, שהוא הסוכר המשמש להמתקת מוצרי מזון רבים, ורב סוכר שהוא מעין מחרוזת המורכבת ממולקולות של חד סוכר.

בתהליכי הפקת האנרגיה בגוף האדם מפורקים רב סוכרים דוגמת עמילן ליחידות של חד סוכר מסוג גלוקוז, שהוא מקור האנרגיה הישיר והעיקרי של האדם. בתהליכים נוספים מפרק הגוף מולקולות של דו סוכר, כמו לקטוז וסוכרוז, למולקולות של חד סוכר שמרכיבות אותם. עם זאת, גוף האדם אינו מסוגל לפרק רב סוכרים דוגמת תאית (צלולוז), ועל כן נמנע ממנו להשתמש במולקולות הגלוקוז שמרכיבות אותם. בדרך זו מפסיד האדם מקורות אנרגיה אדירים, המצויים במזונו.

מיליארדי טונות של פסולת תאית, הכוללת נייר משומש, נסורת עץ, גבעולי תבואה וחומרים צמחיים רבים אחרים, לרבות פסולת מזון, נקברים ביבשה ומהווים מטרד סביבתי חמור. יכולת לפרק את התאית למרכיביה היתה יכולה לסייע בפתרון הבעיה הזאת. לפיכך ניסו חוקרים בכל העולם לפתח מערכות תסיסה יעילות שיפרקו תאית לגלוקוז. עד כה כל הניסיונות האלה הסתיימו בכישלון.

לעומת האדם שרואה בתאית פסולת, בעלי חיים מעלי גירה מצליחים לפרק את התאית ולהשתמש בה כבמקור אנרגיה. יכולתם זו נובעת מסיוע שהם מקבלים מחיידקים שונים השוכנים במערכת העיכול שלהם, שמפרקים "למענם" את השרשרת המולקולרית של התאית למרכיביה – מולקולות של החד סוכר גלוקוז המשמשות מקור אנרגיה.

מה יש לחיידקים האלה שאין לבני אדם ולבעלי חיים עילאיים אחרים? כיצד מצליחים היצורים החד תאיים לבצע משימה שגדולים ו"חכמים" מהם נכשלים בביצועה? האם אפשר להעתיק את השיטה שבה החיידקים מפרקים את התאית, ולהשתמש בה לפירוק מצבורי הענק של פסולת תאית, המהווים מטרד סביבתי? חוקרים ממכון ויצמן ומאוניברסיטת תל אביב, שניסו לענות על שאלות אלה, בחנו למטרה זו את החיידק קלוסטרידיום תרמוצלום.

במחקרים אלה התברר בעבר שיכולתם של החיידקים האלה לפרק את התאית למרכיבי החד סוכריים נובעת מקיומם ומהפעלתם של אברונים חוץ תאיים זעירים הקרויים "צלולוזומים", המופרשים מהתא ונותרים מחוברים לצד החיצוני של קרומו. צלולוזום הוא מבנה המורכב מ־14 חלבונים שונים (שאחדים מהם הם, למעשה, אנזימים). תהליך הפירוק מתחיל כאשר התאית נקשרת לאתר מיוחד על פני הצלולוזום. לאחר מכן נכנסים לפעולה אנזימים הכלולים במבנה הצלולוזום. האנזימים מבקעים את שרשרות התאית, בעיקר ליחידות של דו סוכר (צלוביוז), המפורק בהמשך על ידי אנזימים אחרים ליחידות של החד סוכר גלוקוז. (למעשה, האנזימים הכלולים בצלולוזום מבקעים גם רב סוכר אחר, הקרוי קסילן).

במחקר המשך, שבוצע על ידי ד"ר אד באייר וד"ר אלי מורג מהמחלקה לחקר ממברנות וביופיסיקה שבמכון ויצמן למדע ברחובות, בשיתוף עם הפרופ' רפאל למד מאוניברסיטת תל אביב, התברר באחרונה שהמפתח לארגון הביוכימי של הצלולוזום הוא סקפולדין – חלבון דמוי פיגום הכלול בו.

הסקפולדין בנוי מרכיבים אחרים ה"מתברגים" ומשתלבים זה בזה ויוצרים יחד מעין תושבת מולקולרית. אל אתר מסוים בתושבת הזאת נקשרות מולקולות של תאית, ואל אתרים אחרים בה נקשרות מולקולות של אנזימים. כך, למעשה, מפגיש הסקפולדין את התאית עם האנזימים המסוגלים לפרקה.

האתרים קושרי האנזימים של הסקפולדין (הקרויים "קוהזינים") ממוקמים במרחק מסוים זה מזה, כדי להשאיר די מקום למולקולות האנזימים הנקשרות אליהם. בין האתרים מקשרות מעין חוליות דמויות סרט (שאורכיהן שונים).

המבנה המדויק של התושבת המולקולרית של הסקפולדין יוצר, למעשה, תצמיד מדויק של תאית ואנזימים שונים. במקרה של חיידקי הקלוסטרידיום תרמוצלום התצמיד הזה מביא לפירוק התאית למרכיביה. אבל מבנה שונה של תושבת הסקפולדין עשוי להביא ליצירת תצמידים שונים, שעשויים לגרום לביצוע תהליכים אחרים.

לשם כך מנסים עכשיו החוקרים, בשיתוף עם הד"ר יובל שוהם מהטכניון, לשבט ולבטא (לייצר) בטכניקות של הנדסה גנטית צירופים שונים של מרכיבי הסקפולדין. בדרך זו יצרו באחרונה החוקרים סקפולדין מהונדס חדש, שעומד במרכזו של צלולוזום יעיל במיוחד בפירוק תאית והחומרים מכילי תאית שונים.

למעשה, היכולת ליצור מבני סקפולדין לפי הזמנה – שייצרו תצמידים בין חומרים ואנזימים שונים – עשויה לאפשר ביצוע מבוקר של תהליכים ביוכימיים רבים ושונים. ככל שאפשר לשפוט בשלב זה, נראה שהחוקרים שיצאו לגלות דרך מעשית ויעילה לפירוק תאית מצאו בסיס לתפיסה חדשה לחלוטין בתחום הביו־טכנולוגיה, העשויה לאפשר בעתיד פיתוח דור חדש של מוצרים תעשייתיים ורפואיים.

מפתחות ומנעולים

מאת נתן שרון

ישעיהו ליבוביץ במעבדתו באוניברסיטה העברית, 1948

ראשון חוקרי הסוכרים (ותהליכי פירוקם) בישראל היה פרופ' ישעיהו ליבוביץ שהלך לעולמו לפני חודשים אחדים. ליבוביץ, שנודע בציבור בעיקר כהוגה דעות, פילוסוף, מוכיח בשער, מנתץ מוסכמות ותלמודן, חזר ואמר בהזדמנויות רבות שהעיסוק העיקר והחשוב לו ביותר היה המחקר במדעי הטבע, וליתר דיוק – המחקר בפחמימות, כלומר, בסוכרים.

כשעלה ליבוביץ לארץ ב־1934, כבר הלך שמו לפניו בשטח זה, בעיקר בזכות החיבורים המדעיים הרבים שפירסם עוד בשנות העשרים המוקדמות לחייו, בטרם סיים לימודיו בפקולטה לכימיה של אוניברסיטת ברלין (שאליה התקבל בהיותו בן 17). בין מוריו של ליבוביץ בברלין היו חתני פרס נובל פריץ האבר, ואלטר ארנסט, אוטו מאיירהוף ואוטו וארבורג. בעת ובעונה אחת עם כתיבת עבודת הדוקטורט שלו (שסיים בהיותו בן 21 בלבד) כתב ליבוביץ יחד עם מנחהו, פרופ' הנס פרינגסהיים, את אחד מספרי הלימוד הראשונים בשטח הסוכרים – "כימיה של סוכרים", שראה אור (בגרמנית) ב־1942 בלייפציג.

למעשה, עוד קודם שיצא הספר לאור, פירסם ליבוביץ כמה מאמרים ודו"חות מחקר בתחום זה. אלה היו הפרסומים הראשונים ברשימה ארוכה של פרסומיו המדעיים. המאמרים עסקו במבנה של סוכרים שונים – בעיקר דו סוכרים ורב סוכרים – בתכונותיהם, ובאנזימים המפרקים אותם. הם שפכו אור חדש על תכונת יסוד של האנזימים: הייחודיות, או הסגוליות המאפיינת אותם.

פירוק הסוכרים האלה בגוף מבוצע באמצעות אנזימים, שכל אחד מהם מתאים התאמה מבנית לסוכר מסוג מסוים (בדומה לדרך שבה מפתח מתאים למנעול). בשנות העשרים לא היה ידוע עד כמה מדויקת ההתאמה שבין האנזים לסוכר שהוא מפרק. כידוע, קיימים מפתחות שפותחים מנעולים שונים, אך דומים. השאלה שליבוביץ חקר היתה אם קיימים בטבע אנזימים שהמבנה שלהם מתאים לדו סוכרים אחרים, כלומר, האם קיימים אנזימים שיכולים לפרק סוגים שונים אך דומים של דו סוכרים. הוא מצא שההתאמה הנדרשת לצורך זה היא מדויקת ומורכבת מאוד, וכי אנזימים המפרקים תרכובות פשוטות של גלוקוז אינם פועלים על דו סוכרים שהמבנה שלהם דומה מאוד למבנה תרכובות הגלוקוז.

ממצאים אלה, שסתרו את ההשערות שהיו מקובלות בעניין הזה באותו זמן, זכו לפיכך להד נרחב. כמה מהם אף צוטטו פעמים אחדות בספר לימוד קלאסי על אנזימים, פרי עטו של הביוכימאי ג'יי ב"ס הולדיין מאוניברסיטת קיימברידג', אנגליה. ספר זה, הנחשב לקלאסיקה, נדפס לראשונה ב־1930, ומהדורה נוספת שלו ראתה אור בשנת 1965 בהוצאת הספרים של המכון לטכנולוגיה של מסצ'וסטס, ארה"ב (MIT).

ב־1927 החל ליבוביץ לעבוד במכון הקיסר וילהלם למחקר ביוכימי בברלין, שהיה אז המרכז הבינלאומי החשוב ביותר בתחום זה. בשיתוף עם פרופ' קרל נויברג, ביצע ליבוביץ מחקרי יסוד בחילוף החומרים של הסוכרים בגוף. באותה עת כבר היה ידוע שהשרירים מפיקים אנרגיה מגלוקוז בדרך של הפיכת החד סוכר – בתהליך רב שלבי – לחומצת חלב, ושבכל אחד משלבי התהליך הזה משתתף אנזים מיוחד.

כיוון שתהליך רב שלבי דומה מתבצע גם בשמרים, אפשר ללמוד על חלק מהתהליכים האלה המתחוללים בגוף האדם ממחקר בשמרים, וזה בדיוק מה שעשו ליבוביץ ונויברג. בשלביו האחרונים של התהליך משתמשים השמרים בגלוקוז לייצור אלכוהול. תהליך זה, הידוע בשם "תסיסה כוהלית", מבוצע גם בתהליכי הייצור של יינות ובירה.

מברלין עבר ליבוביץ ב־1928 למחלקה לכימיה של המכון לפיסיולוגיה כימית באוניברסיטת קלן. הוא התמנה לאסיסטנט של ברונו קיש, מומחה לפיסיולוגיה של הלב, ויחד עמו חקר את פעולת הלב והמוח ואת תופעת ההלם. בתקופה זו החל ללמוד רפואה (ללא כוונה לעסוק ברפואה מעשית). בעת ובעונה אחת המשיך לחקור את התסיסה הכוהלית באמצעות שמרי מאפה.

בשל חוקי הגזע נאלץ ליבוביץ לעזוב את גרמניה. הוא עבר לאוניברסיטת באזל בשווייץ, שם סיים את לימודי הרפואה בשנת 1934. מיד לאחר מכן עלה לישראל והצטרף למחלקה לבקטריולוגיה והיגיינה של האוניברסיטה העברית. במחלקה זו המשיך לחקור את פעולתם של אנזימים על סוכרים, וכמובן, את תהליך התסיסה הכוהלית. באותו זמן החל לחקור גם את החיידק הגורם את מחלת הדיזנטריה, ואת הביוכימיה של ויטמין C. עבודות אלה בוצעו בשיתוף עם הפרופסורים ישראל קליגלר, אריה אוליצקי וקרל גוגנהיים.

ליבוביץ היה חוקר דקדקן, ועם זאת התאפיינה עבודתו ברוחב מבט לא רגיל. בין תלמידיו היו רבים שנעשו לימים פרופסורים עמיתים במחלקה לביוכימיה באוניברסיטה העברית. הבולט שבהם היה הפרופ' שלמה הסטרין, שעבודת הדוקטורט שלו שהוכנה בהנחיית ליבוביץ, עסקה באנזימים המפרקים דו סוכרים ורב סוכרים. הסטרין המשיך לחקור בתחום זה וחקר בין השאר את הביוסינתיזה של רב סוכרים דוגמת תאית ועמילן, תוך כדי שימוש בגישות ושיטות מודרניות. בתוך זמן קצר הוא נודע בעולם כולו, אך הקריירה שלו נקטעה כמעט באיבה עם מותו בשנת 1962 בגיל 47.

הכותב הוא פרופסור לביולוגיה מולקולרית במכון ויצמן. מחקריו בסוכרים זיכו אותו בפרס ישראל לביוכימיה לשנת 1994. בשנים 1959–1979 ערך את מדור המדע ב"הארץ"

מסע עסקים גנטי

יש דרכים רבות לתכנן מסע עסקים בין שבע ערים שביניהן פועלים 14 קווי תעופה בין עירוניים. אבל אם יודעים מראש באיזו עיר רוצים להתחיל את המסע, ובאיזו עיר רוצים לסיימו, ואם לא רוצים לעבור בשום עיר פעמיים, האפשרויות מצטמצמות למדי. למעשה, במקרים מסוימים (תלוי במיקומם ובכיוונם של קווי התעופה) רק פתרון אחד ("מסלול עסקים") יכול למלא את כל התנאים המבוקשים.

חיפוש המסלול המבוקש הזה הוא בעיה שמייצגת למעשה קבוצה שלמה של בעיות מתמטיות הקרויות על שמו של המתמטיקאי אלכסנדר המילטון, "בעיות המסלולים ההמילטוניים". מדובר בבעיות תמימות לכאורה, שעלולות להסתבך מאוד ככל שגדל מספר הערים. למשל, אם מדובר בחיפוש מסלול כזה בין מאה ערים, שמכל אחת מהן אפשר להגיע לכל האחרות, ואם מותר לצאת למסע מכל עיר ולסיים אותו בכל עיר, כי אז מחשב שיתבקש למצוא את המסלול ההמילטוני ביניהן יזדקק לשם כך ליותר ממיליארד שנים. במלים אחרות, מדובר בבעיות שאין כיום דרך מעשית לפתרונן.

מציאת דרך יעילה לפתרון בעיות מסוג זה עשויה לאפשר יישומים רבים בתחומי הכלכלה (לאו דווקא בתכנון מסעות עסקים), ההנדסה (לכל מיניה), תכנון מערכות תחבורה, מדעי המחשב, וכן בפיתוח כלים חיוניים למחקרים בתחומי הפיסיקה, הכימיה, הביולוגיה והרפואה.

כיוון שהמחשבים הקיימים (בכל גודל אפשרי) אינם מסוגלים לתת מענה לבעיה, פנה המתמטיקאי ליאונרד אדלמן מאוניברסיטת דרום קליפורניה לדרך חישוב חדשה, המתבססת על תכונותיהן הכימיות של מולקולות די־אן־איי, אותן מולקולות שבהימצאן בגרעיני תאים חיים מקודדות את הצופן הגנטי של בעלי החיים.

מולקולות הדי־אן־איי בנויות כשני גדילים השזורים זה בזה ומחוזקים יחד על ידי מעין "שלבים". כל שלב כזה בנוי משני נוקליאוטידים, וכל גדיל תורם לשלב נוקליאוטיד אחד משלו. מרכיבי הנוקליאוטידים זהים בעיקרם, ורק רכיב אחד שלהם שונה מנוקליאוטיד לנוקליאוטיד. רכיב זה הוא בסיס חנקני, ועל פיו אפשר לזהות את הנוקליאוטיד כולו. בדי־אן־איי קיימים ארבעה סוגי בסיסים חנקניים: אדנין המסומן A, טימין המסומן T, ציטוזין המסומן C וגואנין המסומן G. סדר ההיצמדות של הנוקליאוטידים קבוע. A תמיד ייקשר ל־T (ולהיפך), C תמיד ייקשר ל־G (ולהיפך). כך, למעשה, גדיל אחד של די־אן־איי יכול לשמש תבנית מושלמת ליצירתו של הגדיל הנגדי שלו. ההתאמה בין השניים מזכירה התאמה והיצמדות של שני חלקי רוכסן.

תבונה זו שימשה את אדלמן ליצירת מעין מחשב מקבילי מולקולרי. הוא הצמיד רצפים גנטיים חד גדיליים שונים, בני 20 נוקליאוטידים, לכל אחת משבע ה"ערים" הקיימות בבעיה שביקש לפתור. כל מקטע כזה יכול להיחשב מעין "שם" ייחודי לכל עיר. בשלב זה הציג את ה"ערים" בתמיסה שהכילה מקטעי די־אן־איי שהתאימו למקטעי ה"ערים", ולהם נוספו מעין "זנבות". הזנבות התאימו זה לזה ויכלו להיצמד זה לזה רק בשילובים שיצרו את 14 "קווי התעופה" שנקבעו מראש. הגדילים שנצמדו לגדילי שמות ה"ערים" והתחברו אלה לאלה בזנבותיהם יצרו מגוון רב של מסלולי מעבר בין ה"ערים". אלא שכמובן לא כל המסלולים האלה היו המילטוניים. כלומר, לא כולם התחילו והסתיימו בעיר הנכונה, וכללו את כל שבע הערים בלי לחזור על עצמם.

כיוון שיודעים את זהות המקטעים שמתאימים למקטעי שמות ה"ערים", ויודעים את הרכב ה"זנבות", אפשר לדעת במדויק את אורכו ומשקלו של הגדיל שעונה על כל דרישות הפתרון (הגדיל המסמן את "מסלול העסקים" ההמילטוני המבוקש). בשיטות שגרתיות של ביולוגיה מולקולרית אפשר להפריד את הגדיל הזה מהתמיסה הכוללת, ואז אפשר לבחון את סדר המקטעים שעליו – ולמצוא את המסלול המבוקש.

במקרה זה ידע אדלמן את הפתרון מראש, אבל דרך הפעולה הזאת עשויה לסייע גם בפתרון בעיות שפתרונן אינו מונח בכיס. יתרון השיטה נובע מכך שמספר המולקולות המשתתפות בתהליך הוא אדיר (במקרה זה מדובר בכמה טריליונים, אבל למעשה אפשר להגיע למספרים גדולים בהרבה). כך מושג חישוב מקבילי מהיר מאוד, שאינו מצוי בטווח ההשגה המציאותי של מחשב קיים כלשהו.

על אף שניסוי עקרוני של השיטה הצליח, עדיין לא ברור אם יהיה אפשר להשתמש בדרך פעולה זו לפתרון מעשי ושגרתי של בעיות ממשפחת המסלולים ההמילטוניים. בסופו של דבר, מדובר בדרך מתוחכמת להפעלת כוח חישוב גדול מאוד לפתרון הבעיה, בלי לנסות להתמודד עם שאלת הקושי העקרוני המובנה בבעיות מסוג זה (הבנה כזאת עשויה לאפשר פתרון כל בעיה מסוג זה, בלא תלות במספר ה"ערים" שביניהן רוצים לנוע).

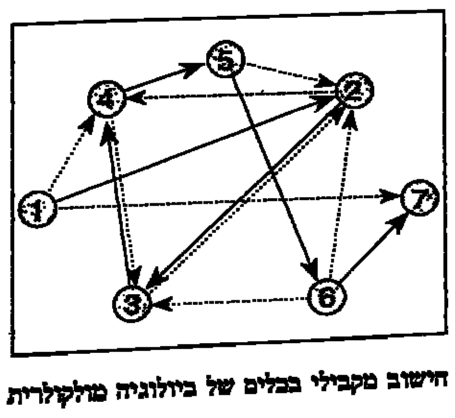

חישוב מקבילי בכלים של ביולוגיה מולקולרית

הבימה
הקאמרי של תל אביב
חיפה
תיאטרון באר שבע
בית ליסין
האופרה הישראלית-ת"א

גלריה

התעמלות בוקר

1. מה הוא התיקון ה־13 לחוקה האמריקאית?
2. לב הוא המטבע של איזו מדינה?

(התשובות בעמ' 27)

מבשרת את האביב

בירושלים פותחה "סנונית", תוכנית מידע ממוחשבת חדשה לחינוך והוראה בשילוב עם רשת אינטרנט, המיועדת לשימוש בבתי הספר בישראל

מאת עירית רוזנבלום

ועדה מייעצת הפועלת ליד האוניברסיטה העברית בירושלים תמליץ בקרוב לשר החינוך הפרופ' אמנון רובינשטיין על הפעלה ניסיונית של פרויקט תקשוב (תקשורת מחשבים) בבתי הספר. הפרויקט כולל את "סנונית", תוכנית מידע ממוחשבת לחינוך והוראה בתקשורת מחשבים, בשילוב עם תוכנית הטלוויזיה "כבלים בכיתה" המבוססת על תוכנית החדשות לילדים של רשת סי־אן־אן, "חדר חדשות".

"סנונית" היא מערכת מידע ממוחשבת שפותחה בארץ, במטרה להפגיש מורים ותלמידים עם אינטרנט – רשת תקשורת המחשבים הגדולה בעולם – ולעודד את השימוש בה.

רשת אינטרנט פותחה על ידי משרד ההגנה האמריקאי לצורכי מחקר צבאיים וביטחוניים. במשך שנות השמונים הורחבה גם לצורכי מחקר לא ביטחוניים בארצות הברית ומחוצה לה ובתוך זמן קצר הצטרפו לרשת יותר משישים מדינות בעולם. כיום מחוברים אליה כ־30 מיליון משתמשים, והיא מכילה מידע מגוון מתחומים רבים ומאגרים של מוסדות ציבור ומחקר רבים בעולם. המשתמש יכול לחפש ברשת את המידע (כמעט תמיד עדכני ביותר) שהוא מעוניין בו – מילולי, קולי, בתמונה או בסרט – בעלות חיפוש נמוכה יחסית לעומת השימוש בטלפון לצורך שיחות בין־יבשתיות או העברת מסרים באמצעות מכשיר הפקסימיליה. משרד החינוך האמריקאי מציע ברשת מידע רב למורים, הכולל גם מערכי שיעור ומאמרים.

היוזמה לפיתוח "סנונית" נולדה באוניברסיטה העברית בירושלים, שם גם הוקמה ועדת הניהול לפרויקט, המלווה את פעילותו ומפקחת עליה. את "סנונית" מפתחים בתמיכת המרכז לישומי מולטימדיה, המרכז להוראת המדעים ומרכז החישובים באוניברסיטה העברית, אגף המדע והטכנולוגיה במשרד החינוך, הקרן לירושלים, מינהלת חינוך ירושלים ומעבדות בלמתנ"ס לנוער.

בראש הפרויקט עומדת הפרופ' נאוה בן צבי, ממקימי האוניברסיטה הפתוחה ומנהלת המרכז להוראת המדעים והמרכז האוניברסיטאי למולטימדיה באוניברסיטה העברית, העומדת גם בראש ועדת הניהול של הפרויקט. בפיתוח "סנונית" עוסקים שלושה צוותים: צוות אנשי חינוך ואקדמיה, בראשותה של הפרופ' בן צבי, עוסק בהיבטים הדידקטיים של הפרויקט; צוות של מהנדסי מחשבים ותקשורת בראשותו של דודו רשתי – שזכה בפרס היוקרתי של האוניברסיטה העברית לממציאים והמצאות על פיתוח תוכנה זו – עוסק בפיתוח תוכנה, תשתית ומאגרי מידע, וצוות מנחים בראשות אלי קנאי, הכולל סטודנטים ומתנדבים, עוסק בהדרכה, הנחיה ובניית מאגרי מידע.

מרכז ההדרכה של הפרויקט, באוניברסיטה העברית בגבעת רם, יקלוט מורים ותלמידים להשתלמויות מרוכזות על השימוש בתקשורת מחשבים ורשת האינטרנט באמצעות ה"סנונית". המרכז גם מפיק חוברות הדרכה למשתמשים במערכת, ברמות שונות, כדי לאפשר עבודה עצמית למגוון של משתמשים. בהנהלת הפרויקט סבורים שהיכרות עם מערכת "סנונית" ורשת אינטרנט "תכין את התלמידים לקראת שימוש מושכל בכלים אלה בעתיד".

"סנונית" היא למעשה תוכנת גישה בעברית ל"אינטרנט", שנועדה להקל את השימוש בה על מי שאינו בקי באנגלית, או ברזי התוכנה העולמית, והיא גם מספקת שירותים נוספים, בעברית. מי שיתחבר לאינטרנט באמצעות "סנונית" יוכל לקבל, למשל, דואר אלקטרוני מיוחד לתלמידים ולמורים, להתקשר ללוח מודעות אלקטרוני לפרסום ידיעות קצרות, לקיים קבוצות דיון אלקטרוניות לתלמידים או למורים לצורך דיונים עם מורים ומומחים מהעולם, להתחבר למאגרי מידע רבים בעברית ובשפות אחרות, לעיתונים אלקטרוניים כמו "הביוספרה", "כמעט 2000", "גליליאו", לקבל גישה למערכת הקטלוגים האוניברסיטאית "אלף", וגם למאגרי המידע של משרד החינוך האמריקאי למורים, הכוללים מערכי שיעור ומאמרים, למאגרי המידע של רשת החלל האמריקאית לתלמידים ולמאגרי מידע של אוניברסיטאות שונות בעולם.

"הפרויקט הוא כמו הסנונית – קטנה, אך מבשרת את האביב", אומרת הפרופ' בן־צבי. לדבריה, הפרויקט מתפתח לכמה כיוונים מרכזיים, בהם הרחבת המאגרים הקיימים, פיתוח התקשוב (תקשורת ממוחשבת) בין תלמידים באמצעות הרשת בארץ ובעולם, פיתוח התקשוב בין תלמידים לחוקרים בתחומים שונים, באמצעות קבוצות דיון מונחות על ידי חוקרים מהאוניברסיטה העברית, פיתוח תוכניות ללמידה מרחוק באמצעות המערכת ועוד. כמו כן מפתחים שם תוכניות לימוד והדרכה בעברית למורים ולתלמידים ללימוד רשתות תקשורת, שימוש באמצעי תקשורת אלקטרוניים ושימוש במאגרי מידע בעברית ובשפות אחרות.

החלטת משרד החינוך למחשב את חטיבת הביניים נתנה לפרויקט דחיפה ניכרת. השנה הוא הופעל לראשונה, בעשרה בתי ספר בירושלים, בעשרה בתי ספר מחוצה לה – בתל אביב, פתח תקוה ובאר שבע – שהוגדרו במשרד החינוך "עתידיי טכנולוגיה", ובבתי ספר של רשת אורט (כולם מחוברים לאינטרנט, וחלקם ייבחרו לסנונית). בתי הספר המשתתפים מקבלים הנחיה ותמיכה צמודה לשימוש באמצעים החדשים העומדים לרשותם. בימים שלפני חנוכה, למשל, למדו במסגרת הפרויקט על המושג "אור", תוך כדי פירוט הצד הפיסי והכימי של האור, דיבור על המטאפורה הדתית של האור, באנגלית ובעברית, ובני נוער מחטיבת הביניים הללו להתכתב ולהתדיין בנושא – הכל דרך המחשב. עתה נבנים גם פרויקטים במדעי היהדות, באמנות, באנגלית, בהיסטוריה ובמדעים. בפרויקט גם מנסים להתחבר לבתי ספר יהודיים בעולם ולפרויקטים בבריטניה, בארה"ב ובקנדה.

חברי ועדת הניהול של הפרויקט נפגשו באחרונה עם נציגי טד טרנר, הבעלים של רשת הטלוויזיה סי־אן־אן, והם בודקים תוכנית לשילוב שידורי הרשת בפרויקט – עם שידורים ניסיוניים בכיתות ותקשורת אינטראקטיבית של התלמידים עם חדר החדשות של סי־אן־אן – על פי הדגם של התוכנית "חדר חדשות" של הרשת. זוהי תוכנית חדשות יומית של 15 דקות, המיועדת לתלמידי בתי הספר. בראש כל תוכנית מופיעות הידיעות המרכזיות של היום ולאחר מכן הרחבה בתחומים שונים כמו עסקים, מדע, חדשות בינלאומיות ותוכניות עתידיות. דרך האינטרנט אפשר להשיג מדריך למורה – ארבעה דפים המפרטים את הנכלל בתוכנית עם שיעורי בית, ואוצר מלים. לדברי אלי ליפל מחברת די־אס־טי, המייצגת את סי־אן־אן בארץ, בסי־אן־אן בודקים אפשרות לשדר את המהדורה הזאת באחד מערוצי הכבלים גם בשעות הערב, כשהיא מתורגמת לעברית, לכשיושג הסכם עם חברות הכבלים בעניין הפרויקט כולו.

"סנונית" מקילה על הגישה לדפי העבודה של התוכנית באינטרנט, ואם תוכנית החדשות אכן תתורגם, אפשר יהיה לקבל באמצעות "סנונית" את דפי העבודה בעברית. גם השימוש המשולב של מחשב וטלוויזיה בכבלים יהיה בקרוב פשוט יותר. לדברי אלי קנאי, ראש צוות המנחים של "סנונית", בעוד שנים ספורות כבר יתלכדו הטלוויזיה והמחשב למכשיר אחד, ולמעשה כבר כיום קיימת טכנולוגיה של טלוויזיה על מסך המחשב ולחלופין, ופרוטוקולים (דפי עבודה) של אינטרנט מועברים על תשתית הכבלים. "אבל אנחנו לא מחכים", הוא מוסיף. "אנחנו בונים את המערכת כך שהיא מוכנה לשימוש כבר מעכשיו. המורים יכולים לקבל את החומר המלווה של המהדורה מהאינטרנט דרך המחשב, להקליט במקביל את התוכנית בטלוויזיה, ואחר כך לבצע את ההוראה בזמן המתאים. לא צריך להעמיד מחשב ליד טלוויזיה", הוא מסביר.

המפתח של תוכנת "סנונית", דודו רשתי, זכה בפרס של האוניברסיטה העברית לממציאים והמצאות על פיתוחה, ואנשי הפרויקט רואים בו אמצעי לקידום הישגי מערכת החינוך בעשור הקרוב ולהטמעת השימוש במחשבים בבתי הספר. "היום אנחנו נוסעים על אוטוסטרדה ולא יודעים לאן נגיע", אומרת פרופ' בן צבי. "זה רחוב וזה נוסע על הרים ועל גבעות, ואין גבול למה שאפשר להפיק מיציאה מחוץ לבית הספר, כשהחוויה היא לא מקומית בלבד".

"חדר החדשות" של רשת סי־אן־אן. "סנונית" מקילה על הגישה לדפי העבודה של התוכנית באינטרנט

עיריית חיפה תפצה את הפסל גרשון קניספל על הזנחת יצירותיו

תבליטי אמנות יצוקים מאלומיניום הקבועים במעקה גשר "פז" בחיפה, ישוחזרו וישופצו בידי הפסל גרשון קניספל במסגרת עבודות שיקום ושיפוץ הגשר שמבצעת עיריית חיפה. על פי הסכם הפשרה שהושג, התחייבה העירייה לשלם לפסל 120 אלף שקל תמורת שחזור תבליטי האמנות פרי עבודתו שנגנבו, ותמורת שיפוץ תבליטים אחרים הקבועים במעקה הגשר. ההסכם אושר ביום שלישי על ידי שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, שמואל ברלינר.

קניספל, לשעבר היועץ האמנותי של העירייה, עתר בתחילת 1991 לבית המשפט המחוזי בתביעת נזיקין לתשלום בסך 402 אלף שקל בגין פגיעה במוניטין והזנחת גבס אמנותי מעשה ידיו. האמן טען שעל העירייה לשמור על הגבסים האמנותיים המוצבים במקומות ציבור.

בכתב ההגנה טען בא כוח העירייה שקניספל, בהיותו מנהל היחידה לשיפור פני העיר, היה אחראי להתקנת התבליטים האמנותיים, ולכן אין לו להלין אלא על עצמו. העירייה כפרה באחריותה לשימור היצירה, שכן, לטענתה, "אין זה מתפקידה להציב משמרות ליד הגשר יומם ולילה כדי למנוע מעשי גניבה".

על פי הפשרה שהושגה בין הצדדים, ישחזר האמן את חלקי התבליטים שנגנבו וישפץ את האחרים, בסיוע חברת פז שנטלה תחת חסותה את הגשר הנושא את שמה, וכחלק מהשיפוץ הכללי שמתבצע בגשר.
עתיים

מתוכנן פארק דיסני בדרום אמריקה

חברת וולט דיסני מתכננת להקים בעשור הבא פארק שעשועים בדרום אמריקה, כך מסר ביום שלישי אחד מבכירי החברה במסיבת עיתונאים. סטיבן דה קבטר, סגן נשיא חברת דיסני לאמריקה הלטינית, אמר כי "אם נפתח פארק שעשועים באמריקה הלטינית, נעשה זאת רק לאחר שנת אלפיים". הוא הוסיף שהפארק יוקם באחת מהארצות הבאות: ארגנטינה, בוליביה, צ'ילה, אורגוואי, פאראגוואי או פרו, וכן שההחלטה תלויה בתוצאות תפקודו של פארק יורודיסני שהקימה החברה ליד פאריס. הצפי הוא שפארק זה יניב את רווחיו הראשונים ב־1996.

"קו אדום" במוזיאון תל אביב. היום וב־12 בינואר יוצג באולם הכניסה של מוזיאון תל אביב המופע "קו אדום" – חמש עבודות המשלבות מחול, מוסיקה חיה ותיאטרון, בהשראת חלל אכסדרת המוזיאון ויצירות האמנות שבו. במופע, בן 70 דקות, משתתפים הרקדנים והכוריאוגרפים מיה דוונסקי, ענת שמגר, אריה בורשטיין, אורלי פורטל וצביה ברזמר, הרקדן שרון לביא, המוסיקאים ז'אן קלוד ג'ונס, שי דיין, מוטי ארזני ואלברט עמאר. המנהל האמנותי של המופע הוא נמרוד פריד.

מפגש של משוררים יהודים וערבים. ביום חמישי (22 בדצמבר) ב־19:00 יתקיים בבית הגפן בוואדי ניסנס מפגש של משוררים יהודים וערבים, במסגרת אירועי "ימים של רעות ואחווה" ובנוכחות שר החוץ שמעון פרס. במפגש יקראו משיריהם יעקב אורלנד, סיהאם דאוד, דליה רביקוביץ', סמיח אל־קאסם, נתן יונתן, ג'מאל קעאר, מאיה בז'ראנו, מישל חדד, יעקב בסר, ניצא חורי, עודד פלד ואחרים.

"קדמת עדן" בתרגום חדש. "קדמת עדן" מאת ג'ון סטיינבק, הסאגה הקלאסית על משפחות טראסק והמילטון מעמק סאלינס בקליפורניה, יראה אור בקרוב בתרגום חדש של אריה חשביה בהוצאת זמורה־ביתן.

אמני וידאו גרמנים בסינמטק ת"א

הערב יקרין סינמטק תל אביב בשיתוף מכון גתה ו"עין", מרכז ישראלי לאמנות וידאו, יצירות של כמה מאמני הווידאו הבולטים בגרמניה, בהם קלאוס בלומה, הרברט ונשו, קלאוס פום ברוך, רוברט מייסנר ומריה פרד.

עבודות אלה נעשו ברובן בשלהי שנות השמונים, והן מייצגות את מוקדי העיון העיקריים של אמנות הווידאו בשנים האלה: דימויים מפורקים של גופניות, של שברי תודעה ושל הדרישה שבין התודעה האנושית לבין אמצעי הייצוג המילוליים והחזותיים, המובילה לגניזה. מאורעות היסטוריים, כמו נפילת חומת ברלין, או הניסיון הכושל של נשיא ארצות הברית ג'ימי קרטר לשחרר את בני הערובה בטהרן (בעבודה של קלאוס פום ברוך מ־1986), נדונים גם הם בכמה מהעבודות באופנים קונספטואליים, פיגורטיביים ומופשטים, ובסיוען של טכניקות אנימציה והדמיה ממוחשבות.

עמותת "עין" הוקמה באחרונה על ידי דן סטלר, שמכהן בה כיו"ר. סטלר יזם את הקמתה לאחר ניסיונות כושלים להשיג תמיכה לסרט שהוא מצלם עתה. הסרט, "צעקות" (שם זמני), לא זכה בתמיכה מפני שלדברי סטלר אין בארץ גוף שיכול לתמוך בז'אנר שאינו תיעודי או עלילתי.

העמותה מתכננת הקמת מרכז שיעמיד לרשות אמני וידאו ציוד צילום ועריכה; כן היא מתכננת לערוך תוכניות שבמסגרתן יוקרנו עבודות וידאוארט מרחבי העולם. סטלר כבר אסף עבודות מהולנד ומצרפת, והוא מנהל עתה משא ומתן עם אנשי שגרירויות שונות, במטרה להביא עבודות מארצות נוספות. העמותה גם מתכוונת ליצור אוסף ישראלי של עבודות וידאוארט.
רותי פרוצ'ק

לו הייתי הקולנוע

הייתי מעדיף לצמצם את קשרי עם המאה הזאת למינימום ההכרחי, ושלא יתלו בי את כל עוולותיה

מאת וודי אלן

לה מונד

השאלה "איך השפיע הקולנוע על המאה העשרים" אינה נושא למאמר; היא חומר לספר – שעלול להיות ארוך, משעמם ומאוד ספקולטיבי. למען האמת, לו הייתי אני הקולנוע, הייתי מעדיף לצמצם את קשרי עם המאה הזאת למינימום ההכרחי. מאה השנים האחרונות היו די איומות, מלאות צביעות, רצח עמים ודם. מי היה רוצה לזקוף לזכותו השפעה על כל אלה? לו הייתי הקולנוע, הייתי מקווה שלא היתה לי כל השפעה על המאה המסתיימת עתה. הייתי מנסה אפילו לטעון שמצבה של המאה היה טוב יותר לו אכן נודעה לי השפעה כלשהי עליה. אבל אלה השערות בעלמא.

למעשה, אפשר להיטפל לקולנוע: הוא שיווה למלחמה זוהר ולפושעים הוסיף הילה רומנטית, הציע פתרונות פשטניים הספוגים מוסר, יצר תקוות שווא וסגד לעושר, לרכוש, ליופי חיצוני תפל ולעוד הרבה סחורות מופרכות או נקלות. אז תעשו לקולנוע טובה, אל תתלו בו אחריות לעשורים של התנוונות ושל טבח עולמי. אני בטוח שהקולנוע לא היה רוצה להיאלץ להתגונן בפני האשמות כאלה.

אישית, אני מעדיף את השאלה "איך השפיע הקולנוע עלי במאה הזאת". לא שהנושא אצילי יותר, הוא פשוט ברוטלי פחות. שכן אם הקולנוע בכל זאת אשם בכל החטאים שהזכרתי – או בחלקם – הרי כל מה שעשה נעשה בהדרגה חן ורגש. אני גדלתי בשכונה של המעמד הנמוך, אבל במרחק הליכה מאתנו היו תריסר בתי קולנוע. היו לנו מקומות אפלים, חמים בחורף וקרירים בקיץ, הרחק מהשמש המסנוורת (שנחשבה פעם לבריאה וכיום יודעים שהיא מסרטנת) והרחק משאגת התנועה בכבישים; מקומות שבהם תמורת מטבעות מעטים (12 סנט, למען הדיוק) יכולת, בבת אחת, ומרצונך, לצאת מהמציאות.

מוכרחים להודות: כולנו שונאים את המציאות. תכופות אנחנו גאים מכדי להודות בכך, אבל בשעות המוקדמות של הבוקר, כששמי מחשבותינו מאיימים לקרוס, אנו מתכווצים בתיעוב ובפחד מפני מפלצת האמת הקשה. וכשמנה של מציאות מכה על פנינו במשך היום, אנחנו מבסוערים על כך. הרי על מה אנחנו מדברים כשאנחנו מדברים על מציאות? על מה שקשה, על מה שנשאר אחרי שאירועי הנעורים והמשפחה הקלושים והארעיים הפכו, במקרה הטוב, לזיכרונות גרידא. בקיצור – וזהו מוסר ההשכל – הזדקנות, מחלה, עוני, בדידות, מוות, ועוד אלף מהלומות טבעיות המרכיבות את הרקע שבחזיתו אנחנו מהדסים בג'ינס עם חותמת המעצב.

לפיכך, לא לחשוב על המציאות, ולו למשך 90 דקות, זהו משב רוח מבורך המאפשר לנו, מאוששים קמעה, להמשיך במאבקנו בביצות הקטלניות של הטבע.

היום, כמובן, ההפוגה הקצרה עולה שמונה דולר במקום 12 סנט, אבל אותה מנה נשארה. בלי ספק, מדובר בעסקת המאה. עוזבים את העולם "האמיתי" של אבא ואמא השולחים יד אל הנוער ומטיחים עלבונות, את עולם התוצאות של צילומי הרנטגן או בדיקות הדם, עולמם של העמודים הראשונים המוקדשים להתקפת הטרור האחרונה, של התרסקות המטוס האחרונה, המתקפה האחרונה, הבצורת האחרונה או רעידת האדמה האחרונה: נכנסים לחדר חשוך, תופסים קופסה של פופקורן וכבר אתם עם פרד אסטר, המפרי בוגרט, ג'ק ניקולסון, מישל פייפר, מרלון ברנדו, ברברה סטרייסנד או דמות אחרת מבודרת, מושלמת, אלוהית, שעושה מה שהיא כה מיטיבה לעשות. לפתע אתם בידיהם של מספרים מעולים, קולנוענים חדשניים, מעצבי תלבושות מיומנים, מעצבים מוכשרים, כוריאוגרפים מהממים (אם מצאתם מפלט בסרט טוב באמת). אתם עוזבים סביבה אפורה ומוצאים את עצמכם מוקפים שודדי ים, או בוקרים, או מיליונרים בפנטהאוזים שלהם, או גברים ונשים שאף פעם לא חסרה להם תשובה מבריקה. כולם יפים, כולם גיבורים, ומה שחשוב, כולם מנצחים. אתם יוצאים מחוזקים משביעות הנשק עם העולם האמיתי, הצלחתם לאזור די כוח להתמודד עם שארית היום. מכל מקום, ככה זה אצלי. נעים מדי פעם להציץ ולקבל מושג איך הקיום היה יכול להיות לו עמדו לרשותו של אלוהים תקציב לא מוגבל וטובי התסריטאים.

> **לא לחשוב על המציאות, ולו למשך 90 דקות, זהו משב רוח מבורך המאפשר לנו, מאוששים קמעה, להמשיך במאבקנו בביצות הקטלניות של הטבע**

© מוגש ב"הארץ" בהסדר מיוחד

היה בעיתון

מועמד לאומיים. מייקל מוריאטי, לשעבר הכוכב ב"חוק וסדר", יצא בקמפיין פוליטי: הוא הודיע על הצגת מועמדותו לנשיאות בתוכנית טלוויזיה ("זה אולי נשמע מטורף", אמר לצופים, "אבל אני לא חושב שהמדינה הזאת היתה אי פעם יותר מטורפת מאשר עכשיו"), ונסוג מהמרוץ יומיים אחר כך, אחרי שהבין שלפי התקנות, אם ירוץ לנשיאות, הקריירה שלו כשחקן תוגבל. עם זאת, הוא המשיך להתעקש שהמצע שלו היה "רציני מאוד". ה"טי־וי גייד" בירך אותו על מהירות ההחלטה.

שירם של סטייפ ואיימוס. סולן "אר־אי־אם" מייקל סטייפ התאחד עם הזמרת טורי איימוס לשיר אחד. הם כתבו ומבצעים יחד שיר לכבוד "דון חואן והמרקי", סרט שייצא בקרוב בהשתתפות ג'וני דפ ומרלון ברנדו. מלווים אותם חברי ה"רד הוט צ'ילי פפרס", פלי בבס ודייב נאווארו בגיטרה.

סטייפ ואיימוס

סרטם של סרנדון ורובינס. ה"אנטרטיינמנט ויקלי" מדווח על תוכניות קולנועיות: סוזן סרנדון וטים רובינס, זוג הוליוודי נשוי ואוהד, יעבדו בקרוב ביחד על סרט חדש, "Dead Man Walking". רובינס יכתוב ויביים את הדרמה, המבוססת על סיפור אמיתי של נזירה – שתגלם סרנדון – המנחמת מועמד להוצאה להורג, שיגלם שון פן. קיפר סאתרלנד ולורנס פישבורן יעבדו כנראה יחד בדרמה "Double Cross", שיביים סידני לומט. סאתרלנד יגלם גזען המואשם בפיצוץ כנסייה, שמגן עליו עורך דין שחור, הוא פישבורן.

"קוביין" הספר. עורכי מגזין הרוק "רולינג סטון" ערכו ספר על קורט קוביין שכותרתו "קוביין", והוא התפרסם השבוע בארצות הברית (24.95 דולר). זהו בעצם אלבום תמונות מלוות בטקסטים שנכתבו לזכר סולן נירוונה שמת באפריל. "קורט קוביין מעולם לא רצה להיות דובר של דור", כותב בהקדמה אנתוני דהקורטיס. ואכן, מעיר ה"אנטרטיינמנט ויקלי" בארסיות, ברוב התמונות הוא לא נראה כמו מוסיקאי מחונן שנערץ על ידי מיליונים, והן נעדרות כל ברימה של כוכב. אבל למרות מראהו הרזה, מרגיע הספעון, הראיונות אתו המובאים בספר מגלים מוח רגיש באופן יוצא דופן לאירוניה שבכוכבות־רוק ובגרות חריפה.

שוורצנגר הרפובליקאי הנאמן. שמועות הסתובבו ולפיהן ארנולד שוורצנגר הרפובליקאי חצה את הקווים כדי לעשות תעמולת בחירות לסנטור (שאמנם נבחר שוב) טד קנדי, שהוא גם בעלה של דודתו. "אני אף פעם לא עושה תעמולה לדמוקרטים", הגיב עליהן שוורצנגר ל"אנטרטיינמנט ויקלי". "לעולם לא הייתי עושה תעמולה נגד מישהו מהמשפחה, אבל גם לא פעלתי למענם".

הצד הנכון של מריה קארי. בעטיפה המלווה את האלבום החדש של מריה קארי, "מרי כריסמס", יש 15 תמונות של הזמרת, ומה שמשותף לכולן היא הזווית: תמיד מהצד־פרופיל, שמסתיר את צדם השמאלי של פניה. "היא חושבת שהצד הימני של פניה הוא הצד הטוב", אמר ל"אנטרטיינמנט ויקלי" צלם אחד ששמר על עילום שמו. "היא מתעקשת שיצלמו אותה רק מהצד הזה".

מריה קארי

קצנברג, גפן וספילברג לטלוויזיה. החברה של ג'פרי קצנברג, דייוויד גפן וסטיבן ספילברג, שעדיין אין לה שם, תחל באוקטובר להפיק, יחד עם איי־בי־סי, תוכניות לרשתות טלוויזיה, כבלים וטלוויזיה בסינדיקציה. התוכניות צפויות לעלות לאוויר בתוך שנה, מדווח "אנטרטיינמנט ויקלי".

תביעה ב"משמר המפרץ". פמלה אנדרסון, המשחקת בסדרה הפופולרית מאוד "משמר המפרץ", הגישה תביעת דיבה בסך 12 מיליון דולר נגד ה"גלוב". העיתון דיווח שהיא מכורה להרואין. בתביעה נאמר שהכתבה בעיתון "פגעה בעיסוקה של השחקנית".

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ג ל ר י ה

הידיים ידי מקבת, הקול קולה של הליידי

אשר צרפתי כמקבת. במיטבו דווקא ברגעי החולשה

"מקבת" – הבימה. מאת ויליאם שקספיר; תרגום: מאיר ויזלטיר; בימוי: טובי רוברטסון; תפאורה: ארז יניב; תלבושות: עינת קיש; מוסיקה: דורי פרנס; תאורה: אבריונה (במבי) בזאנו

תיאטרון

מיכאל הנדלזלץ

מקבת חזר זה עתה מהדרו של דנקן, אחרי ש"עשה זאת" – רצח את המלך התארח בטירתו כדי לרשת את כתרו. וכבר רגשי האשמה מעוררים בו ספקות ופחדים. ליידי מקבת רואה את הפגיונות המגואלים בדם בידיו, נוזפת בו על שלא השאיר אותם על גופם של התורנים, ויוצאת להחזירם למקומם, כי בשבילה "המת והישן הוא כמו תמונה: רק ילד יפחד מפני ציור של שד". הוא נשאר על הבמה לבדו, בעומקה ובמרכזה, ותוך שהוא אומר "ידיים אלו מהן? האו הן מנקרות את שתי עיני", הוא מקרב את ידיו שותתות הדם אל פניו. הקהל רואה את פניו של אשר צרפתי מבעד לאצבעות האדומות ההולכות וסוגרות על עיניו.

זהו דימוי ויזואלי חזק אחד מתוך הצגה שאחת ממעלותיה הבולטות הוא המראה שלה. הבמאי טובי רוברטסון והתפאורן ארז יניב לא ניסו (כי גם לא היו מצליחים, מן הסתם) לייצר מציאות שיכולה להתאים לזמנים שבהם מתרחשת העלילה, לפני כמה מאות שנים: במקום זאת נראית הבמה כמין משטח ומסך מתכת, בעלי ברק עמום של אלומיניום; התלבושות הן חליפות לוחמים דמויות עור, כשקסדות מגן מודרניות של שוטרים על ראשי הלוחמים. יש להצגה מראה מודרני וקר, אבל הוא עקבי ומשרת היטב את מטרתו.

הבחירה העיצובית נתמכת בהחלטות עריכה וחיתוך: רוברטסון מוותר עד כמה שהוא יכול על התמונות שבהן מופיעות המכשפות, אולי מתוך הבנה שצופה מודרני יתקשה להאמין במכשפות, תיאטרליות ככל שיהיו. הוא מוסיף למחזה, בראשיתו ובסופו, את הפרולוג והאפילוג מתוך "הנרי החמישי" (מפיו של אורי אברהמי שמביא לבמה בתפקיד סיטון, עוזרו של מקבת, נוכחות מאופקת, עניינית ומורה אימה), שם מתבקש הקהל להאמין במה שנגלה לעיניו על הבמה, למרות מגבלותיה ביצוג מציאות של קרבות ודם.

הודות לבקשה זו, שקל יחסית להיענות לה כשהדימויים החזותיים כה עקביים, חדים וברורים, מקבלת עלילת המחזה נוכחות מרשימה ביותר. היא נעזרת לא מעט גם במוסיקה של דורי פרנס, המתמרנת בין צלילים רוחשי אימה ואלסים גרוטסקיים בתמונות הנשף; וגם בתאורה רבת ההמצאה של במבי, המסוגל לעצב על הבמה – על כל במה – אווירה, מציאות והתרחשויות באמצעות האור הבא ממקורות בלתי צפויים ולא תמיד שגרתיים, אפילו בתיאטרון.

במקום המכשפות יש בעצם רק מכשפה אחת (שרית חן בפאה ג'ינג'ית, קול צלול וחיוך חצוף), המפעילה לעיני מקבת ובנקו שלט רחוק, ומעל מסך טלוויזיה שנגלה לעיניהם הם שומעים את הנבואות. לרגעים נדמה שלא מדובר כאן בתופעה על־טבעית, כמו במחזה, אלא במין שירות הגדת עתידות כמעט שגרתי, שמקבת נזקק לו ואף חוזר אליו. מעניין, אגב, שהקהל יודע שמקבת יהיה אלוף קודור עוד לפני שהמכשפות מבשרות לו על כך, וזה יוצר תחושה מוזרה שלא מדובר בקול מאוב המבשר את מה שיקרה, אלא במין מניפולציה כמעט פוליטית שבה מטמטמים את מקבת במה שכבר ממילא קרה, וכך הוא הופך לקורבן שלה.

אבל "מקבת" איננו יכול לעולם להיות רק חיזיון, למרות שכיסודו של דבר הוא אכן "חיזיון מבעית". כדי שהמראה הזה יקרום עור וגידים נחוצים השחקנים, ומבחינה זו ההצגה הזאת היא הישג גדול מאוד, גם ללהקה כולה וגם לפרטים הראשיים בתוכה.

ראשית, צריך לומר משהו שיישמע מוזר בתוך ציון הישג בתיאטרון מקצועי: הטקסט השקספירי, שזכה לתרגום של מאיר ויזלטיר, שהוא גם נאמן מאוד, גם מובן מאוד וגם איננו מוותר כהוא זה על השירה העשירה שבשורות, נשמע על במת הבימרתף מובן, נהיר, יפה ובעל משמעות. לא רק אתה מבין את הנאמר. יש לך הרגשה ברורה שהשחקנים מבינים אותו. זו אמירה מוזרה, אני יודע, היו גם הצגות שקספיר מופתיות, אבל ראיתי יותר מדי הצגות של מחזות שקספיר בתיאטרון העברי שבהן או שלא שמעתי או שלא הבנתי את דברי השחקנים.

שנית, יש בהצגה הזאת אווירה של להקה המתפקדת במסירות, תוך חילופי תפקידים לא מעטים. 19 שחקנים מבצעים כמעט 40 תפקידים, וגם על זה ראויה הבמה לברכה – על שהיא מציגה להקה כה גדולה בבימרתף, בניגוד להיגיון כלכלי; אבל בדיוק בשביל דברים כאלה הם מקבלים תמיכה ציבורית. יוסי יבלונקה הוא דנקן, חיים חובה הוא בנקו, אהוד שור הוא השוער, שרגא הרפז הרופא, וכולם טובים ומעלה, ויקצר המצע מלהזכיר את כולם. במשך כל ההצגה יש תחושה נכונה של תיאטרון כהלכתו, מן המעבר הראשון של המכשפה על הבמה, כשהאורות בקהל עדיין לא כבו, ועד להשתחוויה שאותה מבצעת הלהקה בצורה ממושמעת המכבדת את אמנות התיאטרון ואת הקהל.

ושלישית, התפקידים הראשיים, בעיקר מקבת והליידי. מקבת הוא אשר צרפתי, בעל נוכחות מרשימה מאוד, היוצאת נשכרת מכך שההצגה משחקת קרוב כל כך לקהל. למרות ההקרנה האלימה של דמותו, הוא במיטבו דווקא ברגעי חולשתו וספקותיו. שם הוא מאפשר לקהל לראות במקבת לא רק רוצח אלים, אלא גם אדם מפוחד, הנסחף לתוך מערבולת של דם, עד שהוא מודה ברגע מסוים ש"הרחקתי לכת בשלולית הדם, ואם אחזור, יקשה עלי לחזור, כמו לעבור אותה". כך, למשל, ברגע שבו הוא שואל את ליידי מקבת "מה אם נכשל"; כך, כשהוא מספר שבסערת יצרו רצח את שומריו של דנקן, ומסביר "דחפי אהבתי האלימים דלגו על מחסומי שכלי". הבמאי מסייע לו כאן, כששאר הדמויות על הבמה נרתעות לשמע הדברים. לעתים, בעיקר ברגעי השיא, הוא נסחף למקומות שבהם איכותו הקולית אינה מסייעת לו.

מקבילה מעניינת לדמותו ולמשחקו של מקבת בהצגה זו הוא יוסף אבוורדה בתפקיד מקדאף, האציל הבורח מסקוטלנד ומפקיר שם את אשתו ובנו (אחת התמונות הקשות במחזה, כי היא למעשה רצח אלים של חפים מפשע; גילי בן אוזיליו בתפקיד ליידי מקדאף, ומיכאל הנגבי בתפקיד בנה עושים צדק עם תפקידי הקורבנות). אבוורדה ניחן בקול מעולה, והוא גם יודע להשתמש בו. הרגע שבו הוא מתבשר על מות אשתו וילדיו ומפנה את גבו לקהל הוא אחד המרגשים בהצגה.

הקול הוא גם הכלי המרכזי שבו עושה ליאורה ריבלין, בתפקיד ליידי מקבת, שימוש נהדר. כמו ב"העלמה והמוות", היא משתמשת ברגיסטר הנמוך של קולה, והדבר מעניק לדמותה יופי ועוצמה נפלאים. הבגד שלה בראשית ההצגה – שבו היא נראית כשחקנית זוהרת משנות העשרים של המאה, וסיגריה נצמדת שאוחזה בידה – משרת אותה היטב. התמונות הראשונות בינה לבין צרפתי, כשהיא מתגרה בו ומלהיבה אותו למעשה הפשע, הן הטובות ביותר בהצגה.

רגע המשבר של הליידי במחזה הוא בתמונת הנשף: היא אמנם מגייסת את כל כוחה במטרה לגרש את האצילים מן האולם, כדי שלא יחזו בחולשת בעלה ובהזיותיו, אבל מאותו הרגע הוא האוחז את הרסן. "עוד צעירים אנחנו בעשייה" הוא אומר, וגורר אותה החוצה בכוח. אחר כך היא חוזרת רק לתמונת הסהרור, ואז כאילו נוטש אותה קולה העמוק, המרשים כל כך, ונותרת רק קליפת הדמות בכתונת מטורפים.

הידיים אמנם הן ידי מקבת, אבל הקול הוא קולה של הליידי. הבעיה היחידה היא הרגליים: מי שתיכנן את "הבימרתף" לא חס על רגליהם של הצופים, ואין להן מקום. זאת הסיבה (המוצדקת), כנראה, שיש בהצגה זו הפסקה, למרות שקטיעתה אינה משרתת אותה.

עיצוב / אריה ברקוביץ

אלף פנים לעץ

תצלומים: אייל [illegible]

לאחר שנים של ריהוט בסגנון תעשייתי, המשלב מתכות, זכוכית ושיש, השתנה משהו בטעם הקולקטיווי, והעץ על כל צורותיו חזר להיות האלמנט הדומיננטי בעיצוב הרהיטים. מתברר שהעץ יכול לקבל אלף פנים, ובטיפול מיוחד היא יכול להיות עתיק, או כפרי, או מבריק ומלוטש.

אחת הגישות לטיפול בעץ היא כמובן להשאיר אותו טבעי – לא לכסות אותו בצבע או בפוליטורה עד לאיבוד הסיבים והטבעות. טיפול גס וצבע שקוף, החושף את חומר הגלם, יוצרים תוצאה בעלת אופי כפרי.

המעצב הצעיר דני רייזר מייצר רהיטים בסגנון כפרי, על פי הגדרתו. הריהוט שלו מאופיין בקווים ישרים וגסים, וכדי לתת לעץ אופי משומש – הוא שורף אותו וצובע אותו בצבע לא אחיד ומעט שקוף. ברהיטים משולבים רצועות ברזל חלוד או מסמרים עבים, להגברת האווירה הבלתי מלוטשת (רחוב אפקס, יפו; אפשר לרכוש גם בהזמנה).

רק באמריקה

החיפוש אחר ידידים ותיקים

מי שמעוניין למצוא ידיד ותיק שהקשר עמו נותק מאז ימי הלימודים באוניברסיטה, או מאז ימי העבודה בצוותא, או מימי הילדות בשכונה – ימצא תועלת בפרדפון, תקליטור שיצא לאור בארצות הברית ובו 80 מיליון שמות הלקוחים מ"דפי זהב".

המחפש מקליד שם או מספר טלפון של אדם או של עסק, ותוכנת פרדפון, שמחירה 199 דולר, תשלוף בשבילו את הפרטים. יש גם תקליטור מקוצר במחיר 69 דולר, שאין בו בתי עסק. כבר יש מתחרים לפרדפון: פרודיסק פאור־פיינדר, של חברת דיג'יטל דירקטורי אסיסטנס, ותקליטור של חברת אמריקן ביזנס אינפורמיישן שמכיל 11 מיליון בתי עסק ו־70 מיליון בתי מגורים.

שירות ניוזוויק

עודפים

כלים למטבח

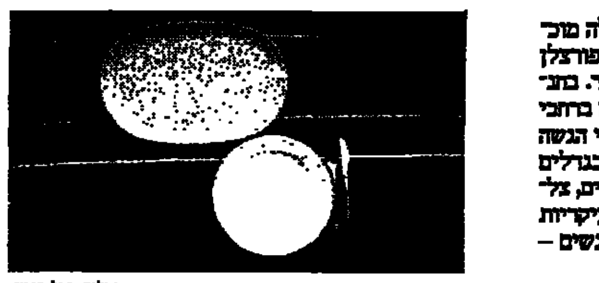
תצלום: רחל הירש

את עודפי הייצור שלה מוכרת כעת חברת נעמן־פורצלן במחירים נמוכים במיוחד. בחנויות המפעל של החברה ברחבי הארץ אפשר לרכוש כלי הגשה מרובעים ועגלגלים בגדלים שונים, לבנים או מעוטרים, צלחות למנות ראשונות ועיקריות וגם מרקיות, קערות ומגשים – עד גמר מלאי.

הצלחות נמכרות בתפזורת, ומחירן 2.50 שקלים לצלחת לבנה ו־3.5 שקלים למעוטרת. כלי ההגשה, הקערות והמגשים הלבנים עולים 13 שקל (במקום 45–53 שקל לפריט), ומחיר הכלים המעוטרים הוא 19 שקל (במקום 45–59 שקל).

להשיג בדיזנגוף סנטר, תל אביב; בקניון אורי חן, בתל אביב; ז'בוטינסקי 138, רמת גן; החוצבים 18, ירושלים; חוצות המפרץ – צומת וולקן, חיפה; אחוזה 68, רעננה; הרסה 49, באר שבע; ובפארק התעשייה הדרום באילת.

יעל אפרתי

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית
נוסדה בתרצ"ו–1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
מספרי הטלפון שלנו:
תל־אביב – מחלקת המנויים – 03–5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04–664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02–240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 03–5652251
ובערוץ 41 בטלטקסט
רסיטל מיוחד
עם
יצחק פרלמן
ביום ו', 30.12.94, בשעה 14:00
מנויים במחזיקים
הנס גרף, מנצח
יצחק פרלמן, כנר
בן־שבתאי: "סימפוניה לבמה"
מוצרט: קונצ'רטו לכינור מס' 5, ק' 219
מוצרט: רונדו לכינור ולתזמורת, ק' 373
בטהובן: סימפוניה מס' 5
קונצרט מס' 2
מוצ"ש, 24.12.94, 20:30 היכל התרבות/סדרה ז'/ת"א

תזמורת סימפונט רעננה
קונצרט מס' 2
מנצח: יובל צליוק
סולן: קונסטנטין סוקולוב, צ'לו
בתכנית:
■ בטהובן: הפתיחה "לאונורה" מס' 3
■ סן־סנס: קונצ'רטו לצ'לו
■ לאונרד ברנשטיין: "בעיר", סוויטה
■ מוצארט: סימפוניה מס' 41 (יופיטר)
בית "יד לבנים" רעננה בימים: 24.12.94, 22, 21, 19
הרצאת מבוא בשעה 20:30, שעת הקונצרט 21:00
במוצ"ש 70 ש"ח, בימי חול 60 ש"ח
לפרטים: 09–910925, 09–420262
קונצרט חגיגי "קלאסי־קל"
בתאריך 31.12.94 בבית "יד לבנים" ברעננה – 21:00
הנחות למחזיקי "ויזה"/"ויזה־זהב"

באדיבות הארץ
רסיטל חד פעמי!
התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
יצחק פרלמן, כנר
ברונו קנינו, פסנתרן
יום ו', 30 בדצמבר 1994, בשעה 14:00
היכל התרבות, תל אביב
בתוכנית:
י.ס. באך: סונטה מס' 6 ב־סול מג'ור
גבריאל פורה: סונטה ב־לה מג'ור
קמיל סן־סאנס: סונטה ב־רה מינור
כרטיסים במחיר אחיד של 100 ש"ח בקופת התזמורת, היכל התרבות ת"א
מכירה טלפונית בכרטיסי אשראי בטל': 03-5251502
20% הנחה למנויי הפילהרמונית עם הצגת תלוש 104.
לקוראי הארץ 20% הנחה למביא מודעה זו.

אוסקר/גראפיקה

צ'יק ביי ג'ול בריטניה
המועצה הבריטית לתרבות
בשיתוף הקאמרי של תל־אביב
כטוב בעיניכם
מאת וויליאם שקספיר
בימוי: דקלן דונלן; עיצוב: ניק אורמרוד
תיאטרון שרובר, ירושלים
יום ב', 19 דצמבר בשעה 20:30
יום ג', 20 דצמבר בשעה 20:30
CHEEK BY JOWL
"אחת החוויות התיאטרליות המהנות והמזהירות של העשור" (ניו־יורק טיימס)
THE JERUSALEM POST
מעריב
"קלעיכו" טל. 02-256869, "בימות" טל. 02-250905
"הדרך" טל. 5279797, "רוקוקו" טל. 5248824
"השעון" טל. 5400551-2
מבצע בלעדי למשלמים ב־ ישראכרט
2 כרטיסים במחיר 1
הכי טוב ישראכרט

רדיו

קול המוסיקה

06.06 מיניאטורות אלגר, ברהמס, וילה-לובוס, ברנשטיין, גרשווין, אנגלד מוסטפתף
07.07 סלמה: קונצ'רטו ברהמס לנבלה, ל-2 אבובים ולכלי קשת. מוצרט: דיוורטימנטו, ק. 270. מוצרט: מוסיקה של שלושה קטעים, אופ. 116. גרשווין מבשוקה: סיפור קצר ושלושה פרלודים. ג'ייסון מורי: "מולדו", פנטסיה ספרדית למסמוטיה ולתזמורת
08.05 עם מנגינותיו של לירוי אנדרסון
09.00 סולו/ה קונצ'רטו מוזר בדו-מינור, אופ. 8 מס' 8. אלבינוני: קונצ'רטו בסול-מינור לאבוב, לכלי קשת ולקונטו אופ. 9 מס' 8. הנדל: שלושה קטעים מתוך "המשיח". מוצרט: קונצ'רטו בסי-במול מז'ור לפסנתר ולתזמורת ק. 595
10.05 בטהובן: סונטה מס' 9 בלה-מז'ור לכינור ולפסנתר, אופ. 47, "סונטת קרויצר". שוברט: סימפוניה בפה-מז'ור, אופ. 166, ד. 803
11.35 סטנסנה פתוחה המוזלות, מתוך האופרה "הכלה המכורה". דבוז'ק: קונצ'רטו מס' 4 בדו-מז'ור לכינור ולתזמורת אופ. 31
12.30 בריטק: מתוך שירים לגז הגולף, אופ. 28. ג'יקלוס פלכלה סונטה לגבל. דבוסי: תמונות לתזמורת
13.57 בימת שיר. ש. כרמי
14.06 שוברט: סונטה בדו-מז'ור לפסנתר, אופ. 15, "הנודד". פרוקופייב: סונטה מס' 2 לכינור ולפסנתר, אופ. 94 א'. רחמנינוב: "הצגת הקסמים". דביסי: "המוליכים על"
"המקהלה" – מוזיקה המסורתית
16.00 מוסאי פתוחי לגנ המולד. ליל חג המולד במוזיקה – קטעים מתוך אורטוריה מסורתית המבוססת על שירי חג מולד מסורתיים משוויץ. שוסטקוביץ' "סוסתאקה" על הלות יוצע. "חג המולד בארץ הקודש" – מסורות מוסיקליות של העדות הנוצריות בארץ – הקלטה של תוכנית מיוחדת במסגרת קול המוסיקה שסודרה במסגרת שידורי חג המולד 94' של ארגון השידור האירופי
18.00 גרינגרד יסנבסקי – צ'לו, אירנה אודין – פסנתר. בוקריני: סונטה מס' 6 בלה-מז'ור. קסאדה: סונטה בסונטת בס-מינור. בוסני ספרדי שולץ. ברהמס: סונטה בסי-מינור, אופ. 38
19.05 רביעיה: ארבעה פרלודים. וילה-לובוס: פרלוד, מתוך "באכיאנה ברזילייארה" מס' 1. אהן אירורה: פאצה אליגית. שוסטקוביץ': מוזיקה לבלט מס' 3
20.05 באולמי הקונצרטים שלנו. התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור. פרוסיה באמבגה. צ'ייקובסקי: "הכלה המכורה". דבוזק: קונצ'רטו מס' 4 בדו-מז'ור. צ'ייקובסקי: קונצ'רטו לכינור ולתזמורת (גרשון קרמר – כינור). מנצח – דוד שלום. מסורגסקי-ראוול: "תמונות בתערוכה". מנצח – גילברט. ואריצ. פרוקופייב: קטעים מתוך "רומיאו ויוליה"
23.00 צלילים לסיומו של יום

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 שורשים
09.05 פתוח. חיסכון והשקעות

10.05 כלוריה. שיחת מדע
11.05 חיים. בריאות ופנאי
12.05 עיתונות בבוקר
13.00 תרבות והבדלות מגלות
14.05 פנים אל פנים. הפעם עם הזמר ישראל יצחקי
15.05 בראש צעיר
16.05 מה קרה לי. סיפורים
17.05 קול האבטחות
18.05 הכל מרשת
19.05 יומן מרשת
20.00 כבם לחדשות
21.00 הלקן לילה. מני פאר
22.05 עיתונות בבוקר (שוב)
23.05 דיון באולפן בעקבות אולפן לילה

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 יומן אחד. רליה יאחרי
10.05 הכל דיבורים
12.05 בוקר היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן הזן
15.45 עיתונות הזיק. יואל רפל
16.05 צבע הבקפ. עות היולר
17.05 חביב אחדי החשות
18.05 הבוקר הזה
19.05 זמרים עבריים
20.00 כבם לחדשות
20.30 גאשר על אחר. ספורט
23.05 כל הזמן מוסיקה
01.05 ליווך הלילה

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 הבוקר ג'
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 הוכבית צער
11.05 ביאנם הזה. יובי סיאם
12.05 אהבה עכשווית. גיל קופר
13.05 להבה. שיש עודי
14.05 ורים ורים הפודש
15.00 הודה הדיו. דודי הדדי
16.00 קופסת הלהיטים

17.05 ביקום בגבוות
20.05 M.T.V בגיבל
21.05 כותל המזרח. עם אמן
22.05 שיר לאחזתי. ד"ש
23.05 לילה כמול עמוק

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אובבורסיה משודרת. הבעיה הפסיכוסית – המוח המהתש. פרכה פרוס' ישעיהו ליבוביץ' ז"ל
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 עבודה על הבוקר
10.05 גבון לעבשיו
12.50 בילוי היום
13.00 בצהרי היום. יומן
13.15 מחול בצפון. של ברמן
15.05 יש עם מי לדבר. גבי מרסו"בינון
16.00 שעה לפני. רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 המנות סטר
20.00 הרשות עידן 2
20.30 צער הזמר. כרמל בשידור חי
23.05 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משתתרת. גדעון רייכר
02.00 לא רדים לישון

גלגל"צ

07.05 בדרגה בדרך
09.05 התעוררות. לילך ברנע
10.05 שבט. אלי ישראלי
12.05 מיזוג אוויר. אריה שמאי
13.05 ספסוף. סיוון דוכן
14.05 משהו לדרך. אורלי יניב
15.05 יואב קוטנר
16.05 תכם בגבים. רון לוינטל
18.05 גלגלאצ. לאה עין
20.05 מחות לתעודה
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – האשה שיוצרה שמן שמעשה. 18.00, 20.00. היומן של בגי מרטי. 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 21.45 ,19.30 ,17.00
גת – הכם על גדולים. 21.50 ,19.25 ,16.50
דיזנגוף 1 – מה עובר על גילברט. 11.00, 21.50 ,19.30 ,17.15 ,15.10 ,13.05
דיזנגוף 2 – אל המקריב הקטנה. 11.00, 21.50 ,19.30 ,17.15 ,15.10 ,13.05
דיזנגוף 3 – שמש בהרגרית. 11.00, 16.20, 19.00, רוקן על אבות. 21.50 ,14.00
דקל – זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 21.45
הוד 1 – פורסט גאמפ. 16.30 ,13.30, 22.00 ,19.15
הוד 2 – פיימקים. 19.30 ,16.30 ,13.30, 22.00
הוד 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 22.00 ,19.30 ,16.30 ,13.30
הוד 4 – המומחה. 19.30 ,16.30 ,13.30, 22.00
הקולנוע – צהריל. 19.15 ,14.00
חן 1 – ספרות זולה. 19.05 ,16.15 ,13.15, 21.55
חן 2 – צבע הלילה. 17.00 ,14.30 ,11.30, 21.50 ,19.30
חן 3 – התיבה על תבאי. 14.30 ,11.30, 21.50 ,19.30 ,17.00
חן 4 – שורות הפירמה. 19.30 ,17.00, 21.50
חן 5 – ילדות רעות. 21.50 ,19.30. מלאכים בהשטה. 17.00
מילה 1 – המומחה. 22.00 ,19.30 ,17.00
מילה 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 22.00 ,19.15
מילה 3 – שקרים אמיתיים. 16.30, 22.00 ,19.15
לב 1 – סיפור חיים. 17.00 ,14.30 ,12.15, 21.45 ,19.20
לב 2 – משמעות התרסמה. 14.30 ,12.15, 22.00 ,19.45 ,16.50
לב 3 – רוצחים מלידה. 19.30 ,16.50, 21.50
לב 4 – בשם של אבינו. 14.00 ,12.05. לב 4 – ליידילירד. 18.00 ,14.10 ,12.00. קירות. 22.00. בשם של אבינו. 16.10, 20.00
מוזיאון – חורת המלאכים. 19.30 ,17.00, 22.00
מקסים – ספיר. 21.40 ,19.15
סינמטק – זירות המאפייה הרוסית. 17.00 ,19.30 ,21.45
צפון – ורסאטיל. 21.45 ,19.00 ,16.00
רב-אור 1 – השיחו לפני חג המולד. 21.50 ,19.30 ,17.00
רב-אור 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.30 ,19.25 ,16.50
רב-אור 3 – מלך האריות. 19.30 ,17.00, 21.50
רב-אור 4 – הפירמה. 19.30 ,17.00, 21.50
רב-אור 5 – אמא סדרתית. 19.30 ,17.00, 21.50
שחף 1 – פורסט גאמפ. 19.15 ,16.30, 22.00
שחף 2 – הלקוח. 22.00 ,19.30 ,17.00
תל-אביב 1 – ראיון עם הערפד. 17.00, 22.00 ,19.30
תל-אביב 2 – הצל. 22.00 ,19.30 ,17.00
תל-אביב 3 – שורדות על עקבים. 17.00, 22.00 ,19.30

רב אור 5 – מה עובר על גילברט. 19.00, 21.20. מלאכים בהשטה. 16.45
רב נוף 1 – ספרות זולה. 21.20 ,18.30
רב נוף 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.20 ,19.00 ,17.00
רב מור 1 – הכם על גדולים. 16.45, 21.25 ,19.00
רב מור 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.20 ,19.00 ,16.45
רב מור 3 – מה עובר על גילברט. 16.45, 21.20 ,19.00
רב מור 4 – ספרות זולה. 21.20 ,18.30
רב מור 5 – התיבה על תבאי. 16.45, 21.20 ,19.00
רב מור 6 – ילדות רעות. 19.00 ,16.45, 21.20
רב מור 7 – צבע הלילה. 21.20. מלאכים בהשטה. 19.00 ,16.45

אור-יהודה

גיל 1 – שלושה בסיפה אחת. 17.00, 21.45 ,19.15
גיל 2 – צבע הלילה. 21.45 ,19.15 ,17.00
גיל 3 – איה – אוטוביוגרפיה דמיונית. 21.45 ,19.15 ,17.00 – מלך המריות
גיל 4 – זה יכול לקרות גם לך. 17.00, 21.45 ,19.15

אשדוד

גיל 1 – שורדות על עקבים. 19.15 ,16.45, 21.45
גיל 2 – ראיון עם הערפד. 19.15 ,16.45, 21.45
גיל 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.45 ,19.15 ,16.45
גיל 4 – פורסט גאמפ. 21.45. מלאכים בהשטה. 19.15 ,16.45
גיל 5 – פיימקים. 21.45 ,19.15 ,16.45

אשקלון

גיל 1 – ראיון עם הערפד. 19.15 ,17.00, 21.45
גיל 2 – שורדות על עקבים. 19.15 ,17.00, 21.45
גיל 3 – פיימקים. 21.45 ,19.15 ,17.00
גיל 4 – המומחה. 21.45 ,19.15 ,17.00
גיל 5 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.00, 21.45
חן 1 – התיבה על תבאי. 19.30 ,17.00, 21.50
חן 2 – ילדות רעות. 21.50 ,19.30 ,17.00
חן 3 – ספרות זולה. 21.50 ,19.00 ,16.10
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.50. מלאכים בהשטה. 19.25 ,17.00
חן 5 – צבע הלילה. 21.50 ,19.30 ,17.00

באר-שבע

גיל 1 – ראיון עם הערפד. 19.15 ,16.30, 21.45
גיל 2 – המומחה. 21.45 ,19.15 ,16.30
גיל 3 – פיימקים. 21.45 ,19.15 ,16.30
גיל 4 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.30, 21.45
רב נגב 1 – ספרות זולה. 19.00 ,16.10, 21.50
רב נגב 2 – זה יכול לקרות גם לך. 21.50. מלאכים בהשטה. 19.20 ,17.00
רב נגב 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.50 ,19.30 ,17.00
רב נגב 4 – צבע הלילה. 19.30 ,17.00, 21.50

ירושלים

גיל 1 – ראיון עם הערפד. 19.15 ,16.30, 21.15
גיל 2 – שורדות על עקבים. 19.00 ,16.30, 21.30
גיל 3 – המומחה. 21.45 ,19.15 ,16.30
גיל 4 – פיימקים. 21.30 ,19.00 ,16.30
גיל 5 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.30, 21.45
גיל 6 – משמעות התרסמה. 16.30, 21.30 ,19.00
גיל 7 – רוצחים מלידה. 19.00 ,16.30, 21.30
גיל 8 – סכנה ברורה ומיידית. 16.15, 21.45 ,19.00
חן 1 – התיבה על תבאי. 19.30 ,17.00, 21.50
חן 2 – ספרות זולה. 21.50 ,19.00 ,16.10
חן 3 – השיחו לפני חג המולד. 17.00, 21.50 ,19.30
חן 4 – הכם על גדולים. 19.25 ,17.00, 21.35
חן 5 – מה עובר על גילברט. 17.00, 21.55 ,19.30
חן 6 – שורות הפירמה. 19.30 ,17.00, 21.50
חן 7 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 21.55 ,19.30
רון 1 – ילדות רעות. 21.50 ,19.30 ,17.00
רון 2 – זה יכול לקרות גם לך. 17.00, 21.30 ,19.30
תיאטרון ים – דרקולה. 21.00 ,18.00. סיפור חיים. 21.30 ,19.00

חיפה

אורלי – סיפור חיים. 21.15 ,18.45
סינמה קפה מורה – פריסילה – מלכת המדבר. 21.30 ,19.30
סינמה קפה עמק – שמש בהרגרית. 21.15 ,18.45
תנות המלאכים. 21.45 ,19.00
עצמון 1 – ראיון עם הערפד. 19.00 ,16.30, 21.30
עצמון 2 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.30, 21.20
עצמון 3 – המומחה. 21.20 ,19.00 ,16.30
עצמון 4 – שורדות על עקבים. 16.30, 21.20 ,19.00
עצמון 5 – פיימקים. 21.20 ,19.00 ,16.30
פנורמה 1 – הלקוח. 21.30 ,19.00 ,16.30
פנורמה 2 – רוצחים מלידה. 19.00 ,16.30, 21.30
פנורמה 3 – צבע הלילה. 19.00 ,16.30, 21.30
רב אור 1 – הכם על גדולים. 16.40, 21.20 ,19.00
רב אור 2 – השיחו לפני חג המולד. 21.20 ,19.00 ,16.45

בת-ים

חן 1 – פיימקים. 21.50 ,19.25 ,17.00
חן 2 – ראיון עם הערפד. 19.25 ,17.00, 21.55
חן 3 – התיבה על תבאי. 19.30 ,17.00, 21.55
חן 4 – שורדות על עקבים. 19.25 ,17.00, 21.50
חן 5 – צבע הלילה. 21.50. מלאכים בהשטה. 19.30 ,17.00
חן 6 – ילדות רעות. 21.50 ,19.25 ,17.00
חן 7 – המומחה. 21.55 ,19.30 ,17.00

הרצליה

סוזרין 1 – פורסט גאמפ. 22.15 ,19.30
סוזרין 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 22.00 ,19.30
סטאר 1 – שורדות על עקבים. 19.40, 21.50
סטאר 2 – פורסט גאמפ. 21.50 ,19.20
סטאר 3 – ראיון עם הערפד. 22.00 ,19.30

הדרה

לב 1 – ראיון עם הערפד. 19.20 ,17.20, 21.45
לב 2 – פורסט גאמפ. 21.15 ,19.10. השטה בהרהולים. 17.00
לב 3 – רוצחים מלידה. 19.20 ,17.00, 21.45
לב 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.30 ,19.20 ,17.00

חולון

גיל 1 – שורדות על עקבים. 19.15 ,16.45, 21.45
גיל 2 – מלאכים בהשטה. 19.15 ,16.45, 21.45
גיל 3 – פיימקים. 21.45 ,19.15 ,16.45
גיל 4 – המומחה. 21.45 ,19.15 ,16.45
גיל 5 – שמש בהרגרית. 19.00 ,16.30, 21.45

כפר-סבא

גיל 1 – ראיון עם הערפד. 19.15 ,16.45, 21.45 גיל 2 – פורסט גאמפ. 16.45, 22.00 ,19.15 גיל 3 – פיימקים. 16.45, 21.45 ,19.15 גיל 4 – שורדות על עקבים. 16.45 ,19.15 ,21.45 גיל 5 – משמעות התרסמה. 16.45, 21.45 ,19.15 גיל 6 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 21.45 ,19.15 גיל 7 – צבע הלילה. 21.45. מלאכים בהשטה. 19.15 ,16.45

כרמיאל

סינמה 1 – המומחה. 21.30 ,19.00
סינמה 2 – ספרות זולה. 21.20 ,18.30

סינמה 3 – שקרים אמיתיים. 18.55, 21.30

נס-ציונה

גיל 1 – ראיון עם הערפד. 19.15 ,16.45, 21.45
גיל 2 – פיימקים. 21.45 ,19.15 ,17.00
גיל 3 – שורדות על עקבים. 19.15 ,17.00, 21.45
גיל 4 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.30, 21.45

נצרת-עילית

גיל 1 – צבע הלילה. 21.30 ,19.00 ,16.45
גיל 2 – המומחה. 21.30 ,19.00 ,16.45
גיל 3 – ראיון עם הערפד. 19.00 ,16.45, 21.30
גיל 4 – איה – אוטוביוגרפיה דמיונית. 21.30 ,19.00 ,16.45
גיל 5 – פיימקים. 21.30 ,19.00 ,16.45
גיל 6 – שורדות על עקבים. 21.30 ,19.00 ,16.45
גיל 7 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.00, 21.45

נתניה

גיל 1 – ראיון עם הערפד. 19.15 ,17.00, 21.45
גיל 2 – פורסט גאמפ. 16.30, 21.45
גיל 3 – המומחה. 17.00, 21.45 ,19.00
גיל 4 – שורדות על עקבים. 19.15, 21.45
גיל 5 – פיימקים. 21.45 ,19.15 ,17.00

עכו

סמאר 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.30 ,19.15
סמאר 2 – המומחה. 21.45 ,19.15
סמאר 3 – צבע הלילה. 21.30 ,19.15

פתח-תקוה

היכל 1 – ראיון עם הערפד. 17.00, 21.45 ,19.15
היכל 2 – שורדות על עקבים. 17.00, 21.45 ,19.15
היכל 3 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.30, 21.45
רם 1 – פיימקים. 21.45 ,19.15 ,17.00
רם 2 – רוצחים מלידה. 19.15 ,17.00, 21.45
רם 3 – צבע הלילה. 21.45 ,19.15 ,17.00

קרית-מלאכי

הקריה – המומחה. 21.30 ,19.30 ,17.00
היכל התרבות – צבע הלילה. 19.15, 21.30

קריות

קריון 1 – ראיון עם הערפד. 19.00 ,16.45, 21.30
קריון 2 – אהבה של גבר לאשה. 16.45, 21.30 ,19.00
קריון 3 – גבורה על הקוף. 19.00 ,16.45
קריון 4 – פיימקים. 21.30 ,19.00 ,16.45
קריון 5 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.45, 21.30
קריון 6 – שורדות על עקבים. 16.45, 21.30 ,19.00
קריון 7 – תשעה בחודשים. 16.45, 21.30 ,19.00
קריון 8 – המומחה. 21.30 ,19.00 ,16.45
קריון 9 – בבייבה. 19.00 ,16.45

ראשון-לציון

הזהב 1 – ראיון עם הערפד. 16.45, 21.45 ,19.15
הזהב 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 21.45 ,19.15
הזהב 3 – פורסט גאמפ. 19.00 ,16.30, 21.45
חן 1 – ספרות זולה. 21.50 ,19.00 ,16.10
חן 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 21.55 ,19.30
חן 3 – צבע הלילה. 17.00, 21.55 ,19.30
חן 4 – הכם על גדולים. 21.50 ,19.25 ,17.00
סמאר 1 – צבע הלילה. 21.45. תשעה בחודשים. 19.15
סמאר 2 – שורות הפירמה. 21.45 ,19.15
סמאר 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 21.45 ,19.15
סמאר 4 – ילדות רעות. 21.45. זה יכול לקרות גם לך. 19.15
ראשון – זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 21.45

רחובות

חן 1 – ראיון עם הערפד. 21.50 ,19.20
חן 2 – שורות הפירמה. 21.50 ,19.15
חן 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 21.45 ,19.30
חן 4 – פיימקים. 21.50 ,19.20

רמת-השרון

כוכב – אהבה של גבר לאשה. 19.10, 21.40

ר"ג-גבעתיים

אואזיס 1 – ראיון עם הערפד. 17.00, 21.55 ,19.25
אואזיס 2 – שורדות על עקבים. 17.00, 21.50 ,19.30
אואזיס 3 – צבע הלילה. 19.30 ,17.00, 21.50
רבינו 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.55 ,19.20 ,17.00
רבינו 2 – פורסט גאמפ. 21.55 ,19.10. מלאכים בהשטה. 17.00
רבינו 3 – שורות הפירמה. 19.30 ,17.00, 21.50
רבינו 4 – הכם על גדולים. 19.20 ,17.00, 21.50

רעננה

מופיתן – אהבה של גבר לאשה. 19.30, 21.30
פארק 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 22.00 ,19.30 ,17.00
פארק 2 – ראיון עם הערפד. 17.00, 22.00 ,19.30
פארק 3 – פורסט גאמפ. 22.00 ,19.15. השטה בהרהולים. 17.00
פארק 4 – הכם על גדולים. 19.30 ,17.00, 22.00
פארק 5 – שלושה בסיפה אחת. 17.00, 21.45 ,19.30

תחושה קלה של בחילה

"ראיון עם הערפד". במאי: ניל ג'ורדן; תסריט: אן רייס, על פי ספרה; צילום: פיליפ רוסלו; מוסיקה: אליוט גולדנטל; שחקנים: טום קרוז, בראד פיט, אנטוניו בנדרס, כריסטיאן סלייטר, סטיבן ריאה, קירסטין דנסט

קולנוע

אורי קליין

אן רייס צדקה. בעבר התנגדה נחרצות לבחירה בטום קרוז לתפקיד הראשי בגרסה הקולנועית של ספרה, ולמרות שלפני כמה שבועות, כחלק ממסע יחסי הציבור של הסרט, היא התנערה פומבית מהתנגדותה והביעה את הערכתה להופעתו של קרוז – התגובה הראשונה שלה היתה נכונה. קרוז אינו השחקן המתאים לגלם את דמותו של הערפד לסטאט, שנוכחותו חייבת להעיק על הסרט כולו. קרוז כנראה נהנה כל כך מהעובדה שהוא "מפתיע" אותנו עם שיערו הבלונדיני, לחייו השקועות ובעיקר סוג התפקיד שבחר לגלם, שהוא מזניח את כל השאר: הופעתו מונוטונית, חסרת עוצמה וכריזמה. תפקידו קטן יחסית: הוא נוכח בחלקו הראשון של הסרט וחוזר רק לקראת סופו, ולכך נדרש שחקן שנוכחותו חזקה כל כך, עד שהיא מורגשת גם כשהוא עצמו אינו מופיע על הבד. קרוז אינו מצליח לעשות זאת, ומשום כך ניטל מהסרט המרכז הרגשי והדרמטי שלו.

ברור מה משך את ניל ג'ורדן לביים את הסרט, מעבר להזדמנות שניתנה לו לביים את אחת ההפקות ההוליוודיות היוקרתיות של השנה, ולהזדר פעם נוספת אל תעשיית הקולנוע האמריקאית (הניסיון הקודם שלו להפוך לבמאי הוליוודי הסתכם בשני סרטים כושלים – "המלון מת מצחוק" ו"אנו לא מלאכים" – ורק במאים מעטים קיבלו, בעקבות כישלון שכזה, הזדמנות שנייה). הסרט עוסק בנושאים שקרובים ללבו של ג'ורדן, ושהופיעו גם בסרטיו הקודמים, כולל "משחק הדמעות", שהצלחתו הקופתית סללה לו את הדרך חזרה להוליווד. בראשם עומד העיסוק בכוחה של אהבה שמעבר לכל הגבול – מעבר לחיים ולמוות, לטוב ולרע ולהבדלים בין המינים. אבל בלי צמד שחקנים שמה שמתרחש ביניהם טעון ורב עוצמה, ושיכולים להפיח בסרט תשוקה אמיתית, הופך העיון בנושא זה לתיאורטי ועקר. "ראיון עם הערפד" הופך משום כך לסרט חסר כל משמעות – ובעיקר חסר רגש.

היה, למשל, מוצלח בהרבה לו גילם קרוז את דמותו של לואי, הערפד האוהב והמיוסר, גיבורו האמיתי של הסרט. בראד פיט, שמגלם דמות זו, הוא עדיין שחקן מוגבל למדי, והופעתו כאן גם היא מונוטונית וחיוורת. התייסרותו נראית מבנית ורוב הזמן הוא נראה כמו שחקן שהתחפש.

שחקניו של הסרט הם הכישלון הגדול ביותר שלו, אך לא היחיד. ג'ורדן נמשך גם אל הפנטסטי, ורבים מסרטיו הקודמים נבללו אלמנטים פנטסטיים. אבל כאן צריך ג'ורדן לפעול בתוך המסגרת הנוקשה למדי של ז'אנר סרטי הערפדים, ולא רק שזה כנראה לא ממש מעניין אותו, הוא גם אינו יודע איך לעשות זאת. לא רק שסצינות הנשיכה ושתיית הדם האינטימיות הפכות לו למטרד, הוא מביים אותן בסגנון מונוטוני שהופך מהר מאוד למייגע – שוב נועצים קרוז או פיט שיניים בצוואר קורבנם, שוב הם שולחים זה בזה מבט נפעם ושוב חושפים מלתעות מכוסות בדם – אין לו מושג איך להשתמש באלמנט ההלם שטבוע בז'אנר. הרגעים שבהם הוא מנסה לזעזע, ובעיקר להבהיל אותנו, הם כמה מהסצינות המרושלות והמגובבות ביותר שנראו על הבד זה זמן רב.

נדמה שג'ורדן מתעניין בנושאים שמעלה עלילת הסרט, אבל פרטי העלילה עצמה הם בשבילו מטרד נוסף, וגם הם מובאים לפנינו ברישול מפתיע. הוא מציג אותם לעינינו במהירות, כדי להיפטר מהם, עד שלא תמיד ברור מה באמת קורה. כתוצאה מכך אנחנו מתחילים, כבר מן הצפייה בסרט, להתכבד בסדרה של שאלות מעשיות, כגון: ממה הערפדים האלה – שכמה מהם קיימים כבר אי אלו מאות שנים – חיים? טוב, אז הם לא זקוקים לכסף כדי לאכול, אבל מה עם ביגוד או שכר דירה? והם מקפידים על רמת חיים גבוהה למדי. אילו הסרט היה עובד מבחינה דרמטית ורגשית, השאלות האלה לא היו עולות כלל.

אחת התוצאות היא שהסרט, בעיקר בחלקו הראשון, ילדותי מעט. הדמויות האלה, שאינן חדלות מלנשוך ולהתייסר (נושכים ובוכים), הן קצת מגוחכות, ומעשיהן דוחים למדי. ז'אנר סרטי הערפדים לרוב אינו הנעים ביותר, אך במאים מתוחכמים, מפרידריך וילהלם מורנאו ("נוספראטו") ועד פרנסיס פורד קופולה ("דרקולה"), השכילו להפוך את הרתיעה שלנו ממנו למקור המשיכה שלנו אליו.

קירסטין דנסט (קלאודיה) ובראד פיט (לואי). קוריוז מקאברי

ג'ורדן אינו מצליח לעשות זאת, ואת הצפייה בסרט מלווה תחושה קלה של בחילה. גיבוריו לא ממש מעניינים, ועד לסופו לא ברור בדיוק מה אמור למשוך אותנו אליהם ואל סיפורם. בתיאוריה הכל קיים כאן – התשוקה והאימה, העיסוק במוות שבתוך החיים – שהם נושאיו המרכזיים של הז'אנר והופכים אותו לרלוונטי תמיד מחדש, אך למעשה זהו מוצר ריק וטריוויאלי לחלוטין.

בחלקו השני של הסרט אנו נסחפים בהדרגה לתוכו – בעיקר בזכותה של קלאודיה (קירסטין דנסט), האשה הערפדית שלכודה לנצח בגוף של ילדה, אהובתו הגדולה של לואי. היא הדמות המסוידה והאפקטיבית ביותר בסרט. אבל שאר הבעיות של הסרט נותרו כשהיו, וגם פרק זה מלווה תחושה מעיקה של החמצה, בעיקר משום שג'ורדן אינו משכיל לנצל את העוצמה הרגשית שכלולה בו. סיפור אהבתו של לואי לילדה אשה זו, שהיא תערובת רומנטי וקטלני, הוא הדיבור העיקרי בין סרט זה לבין "משחק הדמעות", אבל בעוד שבסרט הקודם נסחפנו אל תוך עוצמתו הרגשית של הסיפור, ואפילו היינו מוכנים לוותר לשם כך על שאלות של אמינות פסיכולוגית ותוקף אידיאולוגי – כאן זה נותר בגדר קוריוז רומנטי ומקאברי בלבד. הסרט רוצה לגעת באפלה, אך האפלה נדמית כפויה עליו ומבנית.

אנטוניו בנדרס, בתפקיד הערפד ארמנד, נכנס לסרט ויוצא ממנו בלי שברור לנו בדיוק מה הוא עושה בו, וג'ורדן מבזבז באופן מוחלט את דמותו של המראיין (כריסטיאן סלייטר), שסיפורו אמור לשמש מסגרת לסרט כולו. הדמות היתה אמורה לתווך בינינו לבין הערפדים שבסרט ולנטוש דרכה את המשיכה והדחייה שאנו חשים מהם, אבל בדרך שג'ורדן משתמש בה היא מיותרת לחלוטין – אולי משום שג'ורדן עצמו חש שהוא אינו מצליח לתווך בינינו לבין עולמו של הסרט.

לו, לפחות, היה הסרט משעשע באיזו דרך זולה וגרוטסקית; אבל הוא לא. הוא מוצר שלוקח את עצמו ברצינות ומנסה לעמוד בציפיות ממנו, מהתקציב שהושקע בו ומהכוכבים, וכתוצאה מכך הוא מתיש בלבד. ואולי זו אמירתו הבלעדית על הז'אנר, כי הרי מה כבר ערפדים עושים חוץ מאשר למצוץ את דמם של אחרים. במעט כלום, וגם הסרט לא.

זר סיגליות

יין

דניאל רוגוב

מתברר שהקיאנטי קלאסיקו של ריקאסולי נמכר בחנויות בארץ, ואת גרסת 1992 של היין הזה אפשר להוסיף בשמחה לרשימת היינות האיטלקיים שכדאי לנסות. היין מיוצר מתערובת מעניינת של 95% ענבי סנג'ובזה ו-5% ענבי קברנה סוביניון, צבעו סגול-אדום באה והבוקה המושך והנקי שלו מרמז על סיגליות, ודומדמניות שחורות וצימוקים.

יש בו מספט. בדיוק במידה המתאימה לקיאנטי ואיזון טוב בין טאנין לחמציות, והוא יין נוח מאוד לשתייה.

1992 לא היתה שנת הבציר הטובה ביותר של טוסקנה, אבל היין הזה אינו מפגין אף לא אחת מהתכונות הקלושות של יינות קיאנטי אחרים שיוצרו באותה שנה. עם זאת, היין מוכן לגמרי לשתייה עכשיו, ולא יחזיק מעמד בבקבוק יותר משנה-שנתיים. במחיר 36–38 שקל לבקבוק, הוא משתלם.

נוסף על קיאנטי טוב מייצרת ריקאסולי גם רוסו דה מונטלצינו מעניין (גרסה לא מיושנת של ברונלו דה מונטלצינו) ומונטפולצ'אנו טוב, שניהם ראויים לרכישה בעת ביקור באיטליה.

יין מרסלה מפתיע

כמעט כל יין מרסלה מסיציליה המסווג כ"פיני" שטעמתי היה גס, מתוק מאוד ועם טעם קרמל שרוף מופרז. ניסיתי עם יינות מרסלה מעורבים בביצים גרוע עוד יותר. אבל תגלית בקבוק Vino Aromat izzato Cremovo שקיבלתי באחרונה – יין מרסלה שהוא גם פיני וגם מכיל חלמונים – הפתיעה לטובה מכמה בחינות. יין סיציליאני מתוק זה, עם תכולת אלכוהול בשיעור 18%, הוא בדיוק מה שהוא אמור להיות. צבעו אדום שחום כהה, הוא סמיך אך לא במידה שיידבק לחיך, מתוק אך לא במידה מצמיאה, וכמו כל יין מרסלה, במקום בוקה של ממש יש לו ניחוח קרמל מודגש. אם כי אין בו עידון מהיר כמו יין שרי או פורט משובח, הוא נמכר במחיר סביר של 36–38 שקל לבקבוק של ליטר ונוח ללגימה לפני ארוחת הערב או אחריה.

ניחוח דביק והמון סוכר

האיטלקים בדרך כלל אינם מתקשרים עם שנאפס, משקה אלכוהולי חזק, שמקורו בצפון אירופה ובמזרחה, שם גם נמצא הקהל האוהד ביותר שלו. לפיכך היה מפתיע במקצת לשמוע שהשנאפס שהופיע באחרונה בחנויות המשקאות בארץ בא מהמבשלה האיטלקית רוסי ד'אסיאגו.

ההסבר פשוט: שנאפס הולך ומחליף את הסקילה כמשקה הנבחר בקרב הצעירים המצליחים המאכלסים את הבארים הפאבים בארצות הברית ובאנגליה. אבל כמו רבים מסוגי השנאפס האחרים הנמכרים בבארים האופנתיים, זה של רוסי מרוחק בטעמו, במרקמו ובניחוחו מהשנאפס המקורי, במידה המעוררת דאגה למצב בלוטות הטעם של מי ששותים וככל הנראה גם נהנים ממנו.

בניגוד לשנאפס מהסוג הישן – משקה חסר טעם, כמו ג'ין גרמני ואקוויט הולנדי – לגרסאות החדשות יש טעם פירות. אלה של רוסי, שעל תוויותיהם מופיע האיות השוודי SNAPS ולא האיות המקובל SCHNAPPS, מכילים 25% אלכוהול ומופיעים בטעמי משמש, שזיפים, פטל, תות שדה ולימון. נוסף על הניחוח הדביק וכמות אדירה של סוכר, שנאפס המשמש גם דביק במידה שאיננה מאפשרת שתייה מוצלחת. המשקאות רחוקים מלהיות חלקים, מעודנים או מתוחכמים, ולא ברור מדוע ישקול מישהו להוציא 75 שקל על בקבוק של 700 מ"ל.

לא מזמן הופיע גם KRANABET לבן של רוסי. כמו ג'ין גרמני, משקה חזק זה הוא בעל 40% אלכוהול וטעמו בא לו מגרגרי ערער ועשבי-תיבול הרריים. הוא דומה הרבה יותר לשנאפס אמיתי, והוא מסוג המשקאות שטוב לשתות אחריהם כוס בירה קרה, כדי לנקות את הפה ולהרגיע את הקיבה. השוויצרים גם יודעים כבר שנים שזהו המשקה האידיאלי לעיסוי שרירים קרועים או מתוחים ולחיטוי. קראנאבט עולה כ-115 שקל לבקבוק. יש דרכים יקרות פחות להשתכר במהירות.

פינת הילד / עטרה אופק

מה שכבר לא נקרא

"מה שנקרא" – סדרת דרמות לנוער, על פי ספרים ישראליים; ערוץ 1, כל יום ראשון ב-17:30

היום אחר הצהריים תשודר בערוץ 1 התוכנית הראשונה במחזור החדש של הסדרה "מה שנקרא": דרמות של כחצי שעה, בנות פרק אחד או שניים, שהופקו על פי ספרים ישראליים לנוער. בבחירת הספרים שיעובדו לטלוויזיה השתדלו יוצרי הסדרה להקיף את החברה הישראלית על כל רבדיה: כמחציתם עוסקים בחוויה שעוברים ילדים בעקבות אסון במשפחה, האחרים מטפלים ביחס אל האחר והשונה, בדעות קדומות, בגזענות או במפגש בין תרבויות.

יריית הפתיחה היום היא "הפיצוץ ברחוב אהליך", על פי ספרה הידוע של דניאלה כרמי: נטאשה בת ה-12, בת לאב ערבי ואם יהודייה, מתעוררת לילה אחד כאשר שוטרים באים לעצור את אביה, בחשד שהוא חומר נפץ במכולת השכונתית. איך מתמודדות האם והבת עם מעצר המושך של האב? איך מגיבים קרובים, שכנים וחברים, וכיצד נפתרת תעלומת הפיצוץ – את התשובות לכל השאלות האלה יקבל הצופה הישר מהמסך. לדעתי, כאן בדיוק טמונה הבעייתיות של הסדרה בגלגולה החדש.

בעבר, עד כמה שזכור לי, סדרות הטלוויזיה לנוער שעסקו בספרים הגישו רק קטעים קצרים מכל ספר, על קצה המזלג. "קריאת כיוון" ז"ל של הטלוויזיה החינוכית הגישה בנות ספרים, שבה שרית מכר נתמר (רוני פינקוביץ') עם חבורת ילדים על ספרים נבחרים מהחנות, בשילוב קטעים מתוך סרטים שנוצרו על פיהם, כמו "הברון מינכהאוזן" של הבמאי טרי גיליאם, "שלושה בסירה אחת" ועוד. "מה שנקרא" של הכללית, במתכונתה הישנה, הציגה את הספר לעין המצלמה, קריין קרא פיסקה קצרה מהעמוד הראשון, ומשם עברו לקטע מומחז מתוך הספר, על פי פרק או שניים לכל היותר. בכל מקרה, מעולם לא גילו את הסוף.

תוכניות מהסוג הזה משאירות את הצופה עם טעם-של-עוד. אם הן עשויות היטב, הן גם מגרות אותו לקרוא את הספר. צפיתי בחמישה קטעי "פרומו" ובדרמה אחת מלאה מתוך "מה שנקרא" בגלגולה החדש, ונדמה לי שהסדרה אכן עשויה היטב. הספרים עובדו לטלוויזיה על ידי מיטב הכותבים, כמו דניאלה כרמי, יעל רוזמן וחיים אידיסיס. את הדמויות השונות מגלמים מיטב השחקנים: סנדרה שדה, קרן מור, שלמה תרשיש, אבשלום פולק ועוד, בשיתוף ילדים מוכשרים ומלאי חן. הבמאי יהלי ברגמן העניק להם טיפול קונוונציונלי למדי, אבל גם כאן אין תלונות מיוחדות.

קטעי הפרומו של הסדרה בהחלט מעוררים סקרנות, בעיקר "קליידוסקופ" ו"מוריס חביבאל מלמד לעוף". בראשון, על פי ספרה של יעל רוזמן, עוברת נערה בת 14 עם אמה השחקנית לגור בקומונה ירושלמית ומסתבכת בפרשה בלשית. השני, לפי ספרה של נאוה סמל, מתרחש במושבה מוקפת פרדסים, בראשית ימי המדינה, ובו מתיידדת ילדה עם מוריס הסנדלר (בגילומו של הקומיקאי יעקב כהן), שיש לו שיטה מיוחדת "לעוף".

עוד ספרים שיוקרנו בסדרה הם "מבשיקות לא קונים במכולת" של סמדר שיר ו"דוד הצ'יזצ'י" של יונה טפר. את הדרמה "אחי אחי", על פי ספרה של רעיה הרניק, ראיתי בשלמותה. שנת השכול הראשונה בחייה של משפחה ישראלית שאיבדה את בנה, חייל ביחידה מובחרת, מתוארת דרך עיניו של האח הצעיר, שצריך ללמוד לחיות עם המציאות החדשה. האסון גורם למשברים אצל כל בני המשפחה, הילד נותר עזוב לנפשו ומוצא ניחומים בקשר עם בת גילו מקיבוץ, שאף היא שכלה את אחיה. המשחק מצוין, הדיאלוגים נשמעים טבעיים בדרך כלל, וקולו של הילד מלווה בקריינות, כהשלמה למה שלא צולם. הסרט נראה שלם, הוא מסתיים ב"הפי אנד", ואינו מותיר אף שאלה בלתי פתורה אצל הצופה.

בעצם, רק שאלה אחת: מהי מטרת הסדרה. אם הכוונה היא לעורר בצופה חשק לקרוא את הספר – הכוונה מוחמצת, ובגדול. למה לי לקרוא את "אחי אחי", אם כבר ראיתי אותו בטלוויזיה?

למרבה האבסורד, ככל שהדרמה מוצלחת יותר, כך קטן הסיכוי שהצופה ירגיש צורך להתעמק במקור הספרותי; מה גם שקהל היעד בימינו ממילא מעדיף לצפות במסך מאשר להפוך דפים. לכן נדמה לי שעדיף היה לקרוא לסדרה "דרמות על פי ספרים", או בקיצור: "מה שכבר לא נקרא". חוץ מזה, הכל בסדר.

תשובות
1. התיקון, שהוכנס לחוקה היום לפני 129 שנים, קבע את ביטול ואיסור העבדות בארצות הברית.
2. בולגריה.

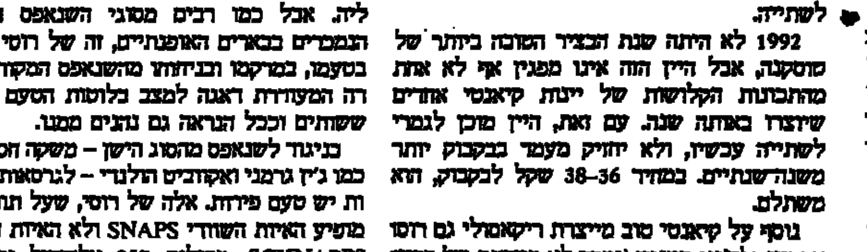

הקאמרטה הישראלית רחובות
ניהול מוסיקלי: אבנר בירון

סדרה ווקאלית - קונצרט מס' 2

באך - קנטטה מס' 208 "הציד"
באך - קנטטה מס' 61
ויואלדי - קונצ'רטו ל-2 כנורות בלה מינור

מקהלת הקיבוץ הארצי

אבנר איתי - מנצח
סיון רותם - סופרן
אנדריאס שוליסט - טנור
וולף מאתיאס פרידריך - בס
ארנולד קוביליאנסקי - כנור
יורי גלוחובסקי - כנור

רחובות אולם ויקס
יום ה' 29.12.94 בשעה 20.30
תל-אביב מוזיאון ת"א לאמנות
יום ו' 30.12.94 בשעה 14.00
תל-אביב מוזיאון ת"א לאמנות
מוצ"ש 31.12.94 בשעה 20.30

כרטיסים ומנויים להשיג:
הקאמרטה הישראלית - רחובות
[illegible]
לוטוס רח' בית הפועלים 5
רחובות טל' [illegible]
אולם ויקס מכון וייצמן
טל' [illegible]
מוזיאון תל-אביב לאמנות
טל' [illegible]

ניתן להזמין כרטיסים באמצעות VISA כאל

התזמורת הקאמרית הישראלית

גיזבר סוונסון, מנצח · אליוט פיסק, גיטרה
לזכר אליצור אזרסון, ז"ל

סוונסון: "לאסיף" לצ'לו ומיתרים (יבוצע ב-19 לדצמבר)
בארבר: אדאג'יו למיתרים (יבוצע ב-20 לדצמבר)
רודריגו: קונצ'רטו ד'ארנחואז לגיטרה
היידן: סימפוניה מס. 102

מוזיאון ת"א, "קולות" 2, סדי 3 ● יום ב', 19.12.94 בשעה 20.30
◆ ◆ ◆
קונצרט חגיגי במשכן לאמנויות הבמה
בחסות ובמעמד ראש העיר ת"א-יפו, מר רוני מילוא
יום ג' 20.12.94 בשעה 20.30 (סד' 1+2)

לפרטים ולרכישת כרטיסים ניתן להתקשר 24 שעות ביממה:
03-6388858
בתזמורת: 03-6961167

מנצח אורח ראשי: פליפ אנטרמון

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

הנסיבות הצילו את יהודי בולגריה הוותיקים

בתגובה על מכתב למערכת "יהודי בולגריה לשמת יהודי מקדוניה" ("הארץ", 13.12)

בתגובה על מכתבו של יצחק יצחקי בנושא הצלת יהדות בולגריה במלחמת העולם השנייה, ברצוני להעמיד את הדברים על דיוקם.

יהדות בולגריה בגבולותיה הישנים, להוציא את אזורי תראקיה ומקדוניה שסופחו אליה על ידי הנר־מנים כפרס על שיתוף פעולה, ניצלה לא בזכות העם הבולגרי – אלא אך ורק בשל צירוף נסיבות מוצלח. קודם כל משום שבולגריה היתה בעלת ברית של גרמניה; שנית, תורה של יהדות בולגריה להשמדה הגיע רק אחרי מפלת סטלינגרד, ובממש־לה הבולגרית הפרו־גרמנית היו חששות כבדים מלשתף פעולה בהשמדה – שמא יאשמו השלטון אחרי מפלת גרמניה בפשעי מלחמה.

בממשלה היו שתי סיעות יריבות בנושא זה: של ראש הממשלה פרופ' בוגדן פילוב, שר הפנים פטר גאברובסקי והקומיסר לענייני יהודים אלכסנדר בלב. אלה היו מוכנים להעביר את כל יהודי בולגר־יה להשמדה, בין את הנתינים הוותיקים ובין את יהודי האזורים המסופחים. לעומתם, המלך ושאר חברי הממשלה, וגם יו"ר הפרלמנט, דימיטר פשב, ניסו להימנע מלמלא את דרישות הגרמנים על ידי *הפקרת יהודי תראקיה ומקדוניה, כ־11,800 נפש,* להשמדה – ואלה שימשו כופר ליהדות בולגריה בגבולות הישנים.

האגדה בדבר השתתפות העם הבולגרי בהצלת היהדות הבולגרית הוותיקה – להבדיל מן היהודים המסופחים שהובלו להשמדה על ידי השלטונות הבולגריים והצבא הבולגרי, בלי השתתפות של אף לא גרמני אחד – אגדה זאת נולדה על ידי מנגנון התעמולה הקומוניסטי, שניסה להרוויח פירות פולי־טיים בשביל בולגריה בהפצת שקר, שהפך למוסכם.

הדבר המצער ביותר הוא, כי רוב יהודי בולגריה, שאבותיהם סבלו סבל כל ישוער בתקופת המלחמה (אף שלא הובלו להשמדה), נתפסים לאגדה הזאת. הרי אלה היו שכניהם, יהודי יוון ויוגוסלביה, שנעצ־רו על ידי הבולגרים ונמסרו לגרמנים להשמדה. אלה הם אותם יהודים ששימשו כופר־נפש להצלת יהודי בולגריה הוותיקים.

אין כל ספק, שאם אלוהי המלחמה היה ממשיך לעמוד לצדם של הגרמנים ב־1943, כל יהודי בול־גריה לא היו יכולים להתווכח היום על עובדות ברורות, שכל מי שמחפש במקורות הרבים יכול לגלותן – אם אינו רוצה להיות שבוי בידי התעמולה הקומוניסטית הישנה.

אהרן מאמר
תל אביב

בין מוקד ידע ברפא"ל לדוכן סידקית בשקם

בתגובה על "עליונות הקופה הרושמת" מאת אפרים ריינר ("הארץ" 1.12)

במאמרו מנסה אפרים ריינר לגנות את ציבור העובדים במדינת ישראל על שאינו שש לתהליכי ההפרטה. בנשימה אחת הוא כורך את הפרטת השקם עם תאגוד רפא"ל. כך, למשל, הוא קובע, כי עובדי רפא"ל הרחיקו לכת בהתנגדותם לעבוד לעבוד בחברה מחשש הפרטה.

אליבא דריינר, יש בעולם קריטריון קיומי אחד ויחיד, והוא: הסימן המופיע במדפסת הקופה הרוש־מת בסכום הסופי. אם חיובי הוא הסימן, הרי יש קיום; ואם שלילי הוא – נכשלנו. מכאן ואילך יש לבצע פעולות, שלפעמים בינן ובין הגיון, הביט־חון היעדים הלאומיים אין כל קשר, ובלבד שתהיה הפרטה.

לאנשי הקופה הרושמת, השגיו של מוקד ידע ברפא"ל, שפיתוחיו מנעו קורבנות בקרב לוחמי צה"ל, והישגיו של דוכן סידקית בחנות השקם נמד־דים באותו מדד של הצלחה. קביעה זו מוכיחה על הסתכלות לאומית צרת אופקים.

בין ביטחון לבין עסקים יש ניגוד אינטרסים קוט־בי, ולראיה, רק באחרונה פורסם, כי החיזבאללה ירה פגזי מרגמות מתוצרת ישראל על כוחותינו בלבנון. עסקת הפגזים נולדה כשהמוכרים היו עדיין במסג־רת יחידה ממשלתית ושיגעון העסקיות היה עוד בחיתוליו. צא ולמד מה יקרה כאשר תעשיות הביט־חון יופרטו, ומיטב הפיתוחים הטכנולוגיים, שמדינת ישראל השקיעה בהם הון עתק, יעמדו מולנו בזירה העתידית.

לקופה הרושמת אין יעדים לאומיים, אין לה גם בנים בצה"ל, ואין לה עליונות על כל שיקול דעת לאומי. מדיניות מושכלת פירושה קביעת היקף הפ־עילות הטכנולוגית הביטחונית בהתאם ליעדים לאומיים, מתוך התחשבות במשאבים הכלכליים של המדינה – ולא על פי התוצאה המתקבלת בקופה הרושמת, או תוך כדי ריצת אמוק להפרטה.

דני טל
חיפה

אם הפרדה הדדית היא באמת צו השעה

בתגובה על "זה אומר מלה שלי" מאת רענן וייץ ("הארץ", מדור בימה, 6.12)

דבריו של רענן וייץ בזכות ההפרדה בין יהודים לערבים – דבר שוועדת פיל עמדה עליו כבר ב־1937 כפתרון לסכסוך ביניהם – כל מלה בסלע. אבל עתה, אחרי שהבנו למה על נצרים ועל קרית ארבע, ואולי גם על יישובי הבקעה וגוש עציון, להתחסל – שומה על וייץ לכתוב מאמר משלים, ועל פי אותו היגיון ואותן דוגמאות היסטוריות להס־ביר ולנמק למה אבו טור, אבו גוש וכפרים ערביים בגליל ובמשולש צריכים להיסגר, או להיות מועב־רים ממקומם. שאם לא כן "האלימות תרדוף אותנו עד קץ הימים".

למען הבא את העניין לפרספקטיווה היסטורית: צודק וייץ בקביעתו, שוויתור ב־1948 הגיב את המדינה. אבל השאלה אז לא היתה שלום או מלחמה. (אלה, כתמיד, גם אצלנו וגם אצל עמים אחרים, היו רק כלים בדרך להשגת הריבונות). השאלה היתה: שלום, או מדינה. בן גוריון גרס מדינה (למרות ההסתכנות במלחמה).

אבל 1948 היתה תריג היסטורי. עד 1948 ומאז 1948 הכריעה הציונות תמיד לטובת התיישבות, התבססות וביטחון, אם אפשר. יישוב עמק יזרעאל, *עמק חפר והגליל לא נעשה במצב של הפרדה מה*־אוכלוסייה הערבית רווקא.

אם וייץ סבור שהפרדה היא צו השעה, יפה שת־היה, ותיקבע הדדית.

שלמה תדמור
ירושלים

יתפנו נא מטקסים ומנסיעות לחו"ל

האיתותים על כוונת המצרים להוציא את הכוח הרב לאומי מסיני הם חזרה על תסריט מוכר. ערב מלחמת ששת הימים סילק נאצר את כוחות החירום של האו"ם מסיני כחלק מההכנות למלחמה כוללת בישראל.

המצרים, נאמנים למסורתם עתיקת היומין, מתכנ־נים ביסודיות את המלחמה הבאה: הסתה נגד ישראל בכלי התקשורת, המתבטאת במאמרי שטנה ובקריק־טורות אנטישמיות, ומניעת כניסה למצרים מגופים ייצוגיים של ישראל, *שגם אינם מוזמנים* לפסטיב־לים ולירידים.

המצרים פועלים בנחישות כדי לגרום לישראל לוותר על האופציה הגרעינית שלה, ועל פי דיווחים בעיתונות זרה, נוספו מגהרות מתחת לתעלת סואץ, המאפשרות העברת רק"ם וטנקים בלי צורך בצליחת התעלה.

במקביל מתברר ההסכם שנחתם עם אש"ף כשגי־אה, העולה לנו בקורבנות ובאובדן שליטה על שט־חים אסטרטגיים החיוניים להגנת ריכוזי האוכלוסין הגדולים של מדינת ישראל.

באוקטובר *1973* עלתה לנו השאננות במחיר כבד. הפעם, חוששני כי נפלנו קורבן לאופוריית השלום, ואם חלילה תפרוץ מלחמה – אנו עלולים לעמוד חסרי אונים מול צבא מצרי הממוקם כבר בצפון הנגב, מול פלגות פלשתיניות מזוינות ומ־אומנות, ומול צבא סורי שהתפרש גם בלבנון ומצויד בטילים מהדור החדיש ביותר.

מן הראוי שמישהו מקברניטי המדינה יתפנה לר־גע מטקסים ומנסיעות לחו"ל ויתמקד בביצור הגבו־לות והכנות לקדם מתקפה פתאומית מצד מדינות ערב.

רן כרמי
חולון

רכוש הציבור ניזק, והאחראים לא נענשו

לפני כחודש וחצי הודו אלמונים למרכזת טלפו־נים של חברת "בזק", העלו אותה באש והסתלקו בלי להיתפס. הם גרמו נזק של מיליוני שקלים לחברת "בזק" ונזק למנויים שהיו קשורים לאותה מרכזת.

נראה שכל סידורי הביטחון והאבטחה (אם היו כאלה) של "בזק" לא פעלו, והצלחת מעשה החבלה תעיד על כך. "בזק", שהיא חברה ציבורית ובידיה מופקד רכוש השווה הון עתק, שקיבלה מהממשלה תורכש בכספים שהציבור משלם, לא הצליחה לש־מור על הרכוש המופקד בידיה.

מדהים הוא, שלמרות מחדל בוטה זה איש מעוב־די "בזק" שהיו אחראים למחדל לא הודח מתפקידו ולא נענש.

אהוד פינקלשטיין
תל אביב

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 האפשנונים מתמודדים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 הוד הבוטה באוסטרליה. חיות מרתקות
08.30 סיפורים מהחיים. יש סיום בארון שלי
08.45 סיפורים מהחיים. בגה סיתופה מרי בז את הביתה
08.55 הבנת הנקרא. במוד העניינים 7. מתוך שפים
09.15 סבע. במסלכת בעלי החיים. הארנבון
09.25 הגיל הרך. פרפר נחמד. לפעמים שחרים
09.48 פשוט אמרו לא. אמא כאמרת
09.55 סוב לדעת. מבזק חדשות בנושא חינוך
10.00 קשר משפחתי. אישה ובעל בלידה
10.30 היסטוריה בלילה. המאה שלנו. שלום חרש (חלק א')
11.00 אנגלית
11.15 הנדסה. מיתמטיות. מדידות
11.35 תלמוד. שניים אוחזין
11.55 מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
12.00 מדעי החיים. תהליכי חיים בטבע. רביה ביצורים חיים
12.15 מתמטיקה. טריגונומטריה
12.25 מדעים. בגן המדע. הכוכבים מהם
12.40 צרפתית
12.55 מוסיקה. בקצב הלב. לגרש את השטן
13.30 סטת כושר
14.00 אוטופה. סכבים (ש.ח)
14.30 בעלבולות הים עם דולפי. התרפסה
15.00 זמבים
15.30 הרדרסים. פרק 12
16.00 הדרך לאבוגלי. למי להאמין?
16.45 החזה של אורתור. סדרה בהמשכה
17.00 ערב חדש עם ערבוני חדשות מאולפן מבט. אמנון לוי
17.35 מה שנקרא. סדרת דרמות לנוער, על פי ספרי נוער. פרק 1. הפיצוץ ברחוב

אהלן. לפי ספריה של דניאלה כרמי. בנושא, בת 12, בתם של אב ערבי ואם יהודייה, מתעוררת לילה אחד, כאשר שוטרים באים לעצור את אביה בחשד שביוה הבילת נפץ במסילת של השכונה. עם קופרה ויינגרטיין, דליק וולינץ, סהיל חדד ואחרים
18.00 ילדודס. אנגליקה המופלאה
18.15 החדשות באנגלית
18.30 ספורט. תקציר משחקי הליגה הארצית בכדורגל
18.40 חידושים המצאות
19.00 חדשות בערבית
19.30 קוקטייל. תוכנית למשפחה
20.00 מבט שבשבת
21.00 אולפן לילה. מני פאר
22.00 כדורגל עולמי
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות עם דוד ויצטום ועמנואל הלפרין
24.00 אהבה ממבט ראשון. כפיר נפש
24.25 פסוק של מקום. מבט אל בית גוברין

ערוץ 2 (22)

14.00 מסע בין מכבים – הדור הבא
15.00 אמת או חובה. לעבור את הגבול
15.30 פרקי וג'ורג'. סדרה מצוירת
16.00 הימים האמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. ענייני היום
17.30 וידיאו חוק – מוסיקה 2
18.00 חלום עליכם. עוזי חיטמן
18.30 חוף פרדיים
19.00 ספורט. שעשועון. אקי אבני
19.30 שרה. לדעת להפסיד
20.00 החדשות
20.30 פספוסים. יגאל שילון
21.30 בשידור חי. דן שילון
23.00 אין עם מי לדבר. יאיר גרבוז
23.45 מקום קטן
24.00 החדשות
24.05 מקום קטן. המשך
24.15 מאולם הקונצרטים. נגה ירדי ביצירה של ברינג
24.35 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שירות מקומי/ הגבירה הצעירה
09.00 לחיות את החיים. פרק 129 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1285 (ש.ח)
10.30 אודות בסלון
11.00 לוסי אהובתי
11.30 סלמטה. פרק 35 (ש.ח)
12.15 פרסי בראון
12.40 פלקון קרסט. פרק 15 (ש.ח)
13.50 עיקובים
14.15 לעוף רחוק
15.00 סופה. פרק 150
15.45 נוסט לנדינג
16.35 שכנים, שכנים. פרק 682
17.00 ספינת האהבה
18.05 לחיות את החיים. פרק 130
18.50 צעירים חסרי מנוח. פרק 1206
19.35 שירות מקומי/ המטבח של פסקואלי
20.00 סלמטה. פרק 36
20.50 פלקון קרסט
21.40 חפשי על הבר
22.10 אודות
22.55 סיינפלד
23.45 הפאמן
24.10 איש מסטרה
01.00 רצח בבשנית קלפוט

סרטים (04)

10.30 "כתום היום". אנגליה '90. 106 ד'
12.20 "השמים אפורים". פרק קצר
13.10 "מקום אחר, זמן אחר". ארה"ב '58
14.50 "אי הבנות קטנות". איטליה '89
16.15 "אחרון השכם". ארה"ב '92. 87 ד'
17.45 "חג משמייה". ארה"ב '87. 87 ד'
19.15 "מאפיה קיד". ארה"ב '88. 97 ד'
20.55 רגע קאט. פינת רכילות
21.00 "יוזת פוספים". ארה"ב '87. שני אנשים בודדים נפגשים באמצעות מודעה בעיתונות. עם פורק פילזו, ג'ניפר ארוחרים, דיאן סילזול ואחרים. בבמאי פרק ריימל. 89 ד'
22.35 "שיטסי". ארה"ב '82. שחקן מובטל מתחפש לאישה כדי לזכות בתפקיד

מרכזי בסדרת טלוויזיה. עם דסטין הופמן, ג'סיקה לאנג, טרי גאר ובילפס רדפינג. במאי: סידני פולק. 116 ד'
24.55 "ימי הדייה". ארה"ב '87. על ילדותו של וודי אלן בשנות ה־40. עם מיה פארו, דיאן ויסט, ג'ף דניאלס ואחרים. במאי: וודי אלן. 84 ד'
02.00 "נקמתו של אב". ארה"ב '88. 92 ד'

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 רוכבי שלמי
17.00 כדורגל ישראלי. בית"ר ירושלים נגד מכבי חיפה (ש.ח)
18.00 כדורסל מה־NBA
19.30 גול חצי. המוסף היומי. רמי וייץ
20.00 בוסידו
20.30 כדורסל מכללות
22.00 כדורגל מהליגה הארגנטינית
23.30 גול חצי (ש.ח)
24.00 כדורגל ישראלי

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
09.00 הצופן של כוילד (ש.ח)
09.35 יער הפרא. פרק 3 (ש.ח)
10.00 איק התתול. פרק 9 (ש.ח)
10.35 היומן ושליטי היקום. פרק 42 (ש.ח)
11.05 אבא חורג – אבא חורגת. פרק 56
11.40 בוורלי הילס 90210. פרק 52 (ש.ח)
12.40 משפחה חורסת. פרק 6 (ש.ח)
13.00 הצופן של כוילד
13.35 אי המטמון. פרק 10
14.00 חנות הזהב. פרק 15
14.35 פופקורניה. פרק 17
15.05 היומן ושליטי היקום. פרק 43
15.35 אחותי ממ. פרק 43
16.10 בוורלי הילס 90210. פרק 54
17.05 שאלה של טבע
17.30 כאוטניה. פרק 42
18.05 יער הפרא. פרק 3 (ש.ח)
18.50 איק התתול. פרק 9 (ש.ח)
19.00 הצופן של כוילד (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נשואים פלוס
20.25 הבנדז ותר לקומר
20.45 הכל נשאר במשפחה
21.15 חוק וסדר

הצגה שניה (06)

22.00 "300 מייל לגן עדן". פולין '89. שני אנשים בעלי נשמה משוחררת, בני 12 ו־15 מגליטים להזח לבורח למערב, כדי לזכות בחיים טובים יותר. הם מסתתרים במשאית ואחר כך ברכבות, ולאחר מסע רצוף סבל, מגיעים לגבול הדני ומבקשים מקלט מדיני. במאי: מג'יי ויינצ'ר. 88 ד'
23.35 "הגנב מבגדד". ארה"ב '24. סרט אילם. כיים מיתון ורב מעללים יוצא למלחמה נגד הכליף האכזר, כדי לזכות באהבתה של הנסיכה היפה. עם מבינס ארחורדס. במאי: ראול וולש. 153 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 תרבות האבנות
11.00 בחיפוש אחרי אבותינו. לוסי
12.00 אבותנו חוזות אחרות (ש.ח)
12.30 הפיראטים. הכישרון להיות פיראט
13.00 מוזיאון הרמיטאז'. ציור פלמי (ש.ח)
13.30 בודד טאי. רוחו של הסמוראי
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 בחיפוש אחרי אבותינו. לוסי
17.00 אבותנו חוזות אחרות. מיתוסים ומבלגות (ש.ח)
17.30 הפיראטים. הכישרון להיות פיראט
18.00 מסמרון בעבודתה מנאי־פר
19.00 אוניברסיטה פתוחה. באר
20.00 במרחבי הפסיפיק. יום פתיחה מנו דוד
20.30 נתיב העוקרים. הקולות כאבן
21.00 תקופה בגיזנה. פולת הבולימיה
22.00 דיסקברי. מעבר ל־2000. פרק 342
23.00 מוזיאון הרמיטאז'. ציור פלמי (ש.ח)
23.30 בודד טאי. רוחו של הסמוראי
24.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

עולם מושלם. 08.30, 13.00, 17.30, 22.00, 02.30
סיפור פול. 11.00, 15.30, 20.00, 24.30

הום סינמה (42)

כוחו של אחר. 09.00, 19.15, 23.50
ללקק ת'זהות. 11.15, 17.15, 21.30, 01.45
מלך הגבעה. 13.15
לב אוהב. 15.15, 03.45

הום סינמה (43)

סליבר. 08.00, 16.30, 23.00
נקניק, נקניק. 10.00, 18.30, 01.00
דבר ושמו אהבה. 12.00, 03.00
שמיים וארץ. 14.00, 20.30

הום סינמה (44)

הפירמה. 07.30, 18.15, 23.00
מתופשת בעל על ארבע. 10.15, 16.15, 21.00
ירושה במולוקה. 12.15
עוד צ'אנס לחיים. 14.15, 01.30
איש המטאור. 03.30

הארץ ממליץ

◆ שלוש אחיות. מחזה קלאסי של צ'כוב בבימוי רגיש ותובני של שחר פנקס, והעיקר – שחקנים מעו־לים, בהם יעל פרל, טטיאנה קנ־ליס־אוליאר ורגילי בן אוזיליו (האחיות), יוסף אבו־ורדה (ורשי־נין), יוסף מילוא (הרופא צ'יבוטיקין) ואחרים. חובה לראות. הבימה, תל אביב, 21.00

חלון קליל סופרטרמי משאיר את מזג האויר בחוץ

החלון הסופרטרמי של קליל הוא משהו מיוחד.
הוא מבודד ומגן על המשפחה מחום, קור, רעשים ומונע בחורף עיבוי (קונדנסציה).
הוא חוסך בהוצאות מיזוג וחימום.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 טל: 763044, 757914, 04-789110-2 ■ פקס: 04-757799

בתי חולים

תל אביב – דנה־איכילוב, טל' 6974504 (ילדים); איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגיה)
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, א.א.ג.), ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגיה); הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורטופדיה, ילדים, עיניים); הדסה הר הצופים (נשים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00); סופר־פארם, איינשטיין 40, רמת־אביב, 6413730 (עד 24:00); שלמה המלך, שלמה המלך 78, 5246461
ירושלים – סנטר פארם, הר החוצבים, 869744
חיפה – הנשיא רניה, אבא חושי 99, 341113
באר שבע – ירושלים, הרצל 34, 277034
רמת גן – עליה, קריניצי 2, 6722840
חולון – אהרון, הסיין 52, 889153
בת ים – ניו בת ים, הנביאים 3, 5515671
נתניה – קופ"ח כללית, רזיאל 8 (עד 24:00); 603549; ברודצקי 31 (עד 24:00), 628121

עזרה ראשונה

מד"א – עזרה ראשונה ונפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111. ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222/3 נתניה 625110 באר שבע 281128 כרמיאל 988410 כפר סבא 974555 חדרה 333453
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער. טל' 03־621515
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש. מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש, לאנשי מקצוע ולקהל הרחב. טל' 03־5400672, 03־5494899, 04־326727

בימים א'־ה' מ־09.00־13.00 וביום ב' מ־15.00־18.00
יד שרה תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'־ה' מ־09.00־14.00 וביום ו' מ־09.00־11.00
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים תל־אביב לילה, 5226027
אומבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02־256099
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה ללוקים ההומוסקסואלים. א'־ה' 19.30־23.30, טל' 03־292797
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו־ה' בשעות 18.00־22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מנהי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית. גופנית ונפשית במרכז לסיוע לנשים (נגב). טל' 07־74907 בימים א'־ו' מ־08.30־12.00 בימים א'־ה' מ־16.00־19.00
ויצו 24 שעות קו חם לנשים מוכות, טל' 03־5461133, 08־550586, 02־514111, 07־376310
קו חירום לנשים במצוקה 09־505720
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'־ה', 09.00־14.00, 03־5421791
אוזן קשבת לגיל המבוגר ברשת השרון שירות טלפוני לבעיות רגשיות ומידע לקשיש ולבני משפחתו. בימים א'־ה, בשעות 16.00־20.00 5493244
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03־6961070, 03־6956763 א'־ה' 08.00־22.00, פגיות בדוסית ביום ו' 18.00־22.00
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מעגלים" א' ו־ה' 13.00־11.00, ב' ו־ד' 16.00־18.00 טל' 03־5220031 רח' מאנה 13 תל אביב
דלת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים 5101511/2; חיפה 04־381520

ער"ן – משפחות נפגעי טמים. מתן סיוע ומידע. בימים א'־ה' מ־9.00־14.00 שד' ירושלים 11, יפו, טל' 03־5170789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימיים 02־630524
הוועד למלחמה באיידס הסברה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו־ה' מ־19.30־22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה לזכויות האזרח בישראל: תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר־שבע טל' 239094. בימים א'־ה' מ־09.00־14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א, טל' 6974627/8; 6974627
מד"ביס – שירות רפואי בבית חברת לב הביכר, טל' 03־5467733
שח"ל – 03־5625555
מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177־0226699
נ.ט.ל.י. שירות ניידת טיפול נמרץ לב. 177־022־4224, 03־5757788

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'־ה' מ־19.00־24.00. בימי שישי מ־15.00 עד 24.00. בשבת מ־08.00־24.00 6973696; 6973670; ירושלים: הדסה עין כרם 16.80־22.00
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: 177־022־3773

24 שעות

חיוג חשמל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מסופים בחיוגות עסקיות: 03־9731111; אנגלית: 03־9731122
תחזית מזג האוויר 03־9668855